

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

30/2012. (VI. 27.) AB határozat	utólagos normakontrollra irányuló indítvány elutasításáról	212
31/2012. (VI. 29.) AB határozat	a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 8. §-a hatálybalépésének felfüggesztéséről	224
32/2012. (VII. 4.) AB határozat	a felsőoktatási hallgatói szerződéseket szabályozó egyes jogszabályi rendelkezések megsemmisítéséről	228
33/2012. (VII. 17.) AB határozat	A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény egyes rendelkezései alkotmányellenességéről	242
34/2012. (VII. 17.) AB határozat	A kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény egyes alkotmányellenesnek minősített rendelkezései alkalmazásának kizárására irányuló indítványok elutasításáról	263
35/2012. (VII. 17.) AB határozat	A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény egyes alkotmányellenesnek minősített rendelkezései alkalmazásának kizárására irányuló indítványok elutasításáról	275
3062/2012. (VII. 26.) AB határozat	alkotmányjogi panaszok elutasításáról	284
3063/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	306
3064/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	307
3065/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	308
3066/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	309
3067/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	310
3068/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	311
3069/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	312
3070/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	313
3071/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	314
3072/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	314
3073/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	316
3074/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	318
3075/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	319
3076/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	320
3077/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	321
3078/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	323
3079/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	325

3080/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	326
3081/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	327
3082/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	328
3083/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	328
3084/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	330
3085/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	331
3086/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	332
3087/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	333
3088/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	334
3089/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	335
3090/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	336
3091/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	337
3092/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	338
3093/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	339
3094/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	340
3095/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	341
3096/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	342
3097/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	343
3098/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	344
3099/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	345
3100/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	346
3101/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	347
3102/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	348
3103/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	349
3104/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	350
3105/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	351
3106/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	353
3107/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	353
3108/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	354
3109/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	355
3110/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	356
3111/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	357
3112/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	358
3113/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	360
3114/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	361
3115/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	362
3116/2012. (VII. 26.) AB határozat	bírói kezdeményezés elutasításáról	363
3117/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	369
3118/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	370
3119/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	371

3120/2012. (VII. 26.) AB határozat	a Kúria Pfv.VI.21.859/2011/2. számú végzése ellen irányuló alkotmányjogi panasz elutasításáról	372
3121/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	375
3122/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	377
3123/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	377
3124/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	378
3125/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	379
3126/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	380
3127/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	382
3128/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	383
3129/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	384
3130/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	385
3131/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	385
3132/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	386
3133/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	387
3134/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz alapján indult eljárás megszüntetéséről	388
3135/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz alapján indult eljárás megszüntetéséről	388
3136/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	389
3137/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	390
3138/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	391
3139/2012. (VII. 26.) AB végzés	bírói kezdeményezés visszautasításáról	391
3140/2012. (VII. 26.) AB végzés	bírói kezdeményezés visszautasításáról	392
3141/2012. (VII. 26.) AB végzés	bírói kezdeményezés visszautasításáról	393
3142/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	393
3143/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	394
3144/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	395
3145/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	395
3146/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	396
3147/2012. (VII. 26.) AB határozat	jogszabály alkalmazásának kizárására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában	397
3148/2012. (VII. 26.) AB végzés	bírói kezdeményezésre indult eljárás megszüntetéséről	401
3149/2012. (VII. 26.) AB végzés	utólagos normakontrollra irányuló indítvány visszautasításáról	402
3150/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	404
3151/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	405
3152/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	407
3153/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	408
3154/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	408
3155/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	409
3156/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	410
3157/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	411
3158/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	412
3159/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	413

3160/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	413
3161/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	414
3162/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	415
3163/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	416
3164/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	417
3165/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	418
3166/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	419
3167/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	419
3168/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	420
3169/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	421
3170/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	421
3171/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	422
3172/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	423
3173/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	425
3174/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	426
3175/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	427
3176/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	428
3177/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	428
3178/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	429
3179/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	431
3180/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	431
3181/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	432
3182/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	433
3183/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	434
3184/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	436
3185/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	437
3186/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	438
3187/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	439
3188/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	440
3189/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	440
3190/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	441
3191/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	442
3192/2012. (VII. 26.) AB határozat	egyedi normakontroll eljárásra irányuló bírói kezdeményezés el- utasításáról	443
3193/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	446
3194/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	447
3195/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	447
3196/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	448
3197/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	449
3198/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	451
3199/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	452

3200/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	453
3201/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	454
3202/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	455
3203/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	456
3204/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	456
3205/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	457
3206/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	458
3207/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	459
3208/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	460
3209/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	460
3210/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	461
3211/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	462
3212/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	463
3213/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	464
3214/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	465
3215/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	466
3216/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	467
3217/2012. (VII. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	468
4/2012. (VII. 2.) elnöki utasítás	egyebbírók kijelöléséről.....	469
5/2012. (VII. 9.) elnöki utasítás	Dr. Bihari Mihály tanácsstag helyettesítésének megszüntetéséről	469

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉTETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 30/2012. (VI. 27.) AB HATÁROZATA

utólagos normakontrollra irányuló indítvány elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének utólagos vizsgálatára, továbbá mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló eljárásban – *dr. Balogh Elemér, dr. Holló András, dr. Kovács Péter és dr. Lévy Miklós* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Bragyova András, dr. Kiss László, dr. Paczolay Péter és dr. Stumpf István* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény 3. § (2) bekezdés második mondata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére, valamint a mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megszüntetésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1.1. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa az Alkotmánybíróságnál kezdeményezte a sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény (a továbbiakban: Sztrájk tv.) 3. § (2) bekezdés második mondata alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványában kifejtett álláspontja szerint az Alkotmány 8. § (2) bekezdésébe ütközött a sztrájkjog olyan korlátozása, amely az államigazgatási szervek vonatkozásában a Kormány és az érintett szakszervezetek megállapodására bízta a sztrájk gyakorolhatósága szabályainak meghatározását. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált, a jogállamisághoz fűződő jogbiztonság sérelmét látta az állampolgári jogok országgyűlési bizto-

sa az „államigazgatási szervek” megfogalmazásban, amely szerinte nem egyértelmű a tekintetben, hogy a köztisztviselők mely csoportjaira terjed ki.

[2] Az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, a 8. § (2) bekezdését és a 70/C. § (2) bekezdését sértő, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte az állampolgári jogok országgyűlési biztosa amiatt, hogy a Sztrájk tv. a) nem állapítja meg egyértelműen a sztrájk gyakorlására jogosultak körét, b) nem határozza meg a „szolidaritási sztrájk” fogalmát, gyakorlásának feltételeit, c) nem tartalmazza az egyeztető eljárás lefolytatásának garanciális szabályait, d) nem határozza meg „az elégséges szolgáltatást” és e) nem tartalmaz rendelkezést arra vonatkozóan, hogy „mely időpontban és milyen módon” kell bejelenteni a sztrájkot.

[3] 1.2. Az Alkotmánybíróság felhívására az állampolgári jogok országgyűlési biztosának jogutódja, az alapvető jogok biztosa az indítványt – az alábbiak szerint – fenntartotta.

[4] Kérte, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg az időközben módosított Sztrájk tv. 3. § (2) bekezdésének második mondatát, mivel az „ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével (a jogállamiság elvével és az ebből következő jogbiztonság követelményével), valamint az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében, az Alaptörvény XVII. cikk (2) bekezdésében (sztrájkhoz való jog) foglaltakkal”. Érvelése szerint „nem lehet [a] Kormány és az érintett szakszervezetek megállapodásának tárgya a munkabeszüntetés gyakorolhatósága, mivel a sztrájkhoz való jog lényeges tartalmát kizárólag törvényben lehet korlátozni”.

[5] Kérte továbbá mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítását amiatt, hogy a Sztrájk tv. a) nem rendelkezik kellő egyértelműséggel a sztrájkjog gyakorlására jogosultak köréről, b) nem határozza meg az ún. szolidaritási sztrájk fogalmi elemeit, gyakorolhatósága feltételeit és korlátait, különös tekintettel a politikai sztrájk tilalmára, c) nem tartalmazza az egyeztető eljárás lefolytatására vonatkozó alapvető garanciális szabályokat és d) nincs rendelkezés arra vonatkozóan, hogy a sztrájk megkezdése előtt a sztrájkot mely időpontban és milyen módon kell bejelenteni. Mindez az alapvető jogok biztosa szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, az I. cikk (3) bekezdését és a XVII. cikk (2) bekezdését sérti. Az alaptörvény-elle-

nesség indokolásaként kérte az első indítványában kifejtettek figyelembe vételét.

- [6] 1.3. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1) és (2) bekezdésére, valamint a 73. § (1) bekezdésére figyelemmel az Alkotmánybíróság az alapvető jogok biztosának indítványát érdemben vizsgálta.

II.

- [7] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„B) cikk

- [8] (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„I. cikk

- [9] (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„XVII. cikk

- [10] (2) Törvényben meghatározottak szerint a munkavállalóknak, a munkaadóknak, valamint szervezeteiknek joguk van ahhoz, hogy egymással tárgyalást folytassanak, annak alapján kollektív szerződést kössenek, érdekeik védelmében együttesen fellépjenek, vagy munkabeszüntetést tartsanak.”

- [11] 2. A Sztrájk tv. érintett rendelkezése:

- [12] „3. § (2) Nincs helye sztrájknak az igazságszolgáltatási szerveknél, a Magyar Honvédségnél, a rendvédelmi, rendészeti szerveknél és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatoknál. Az államigazgatási szerveknél a Kormány és az érintett szakszervezetek megállapodásában rögzített sajátos szabályok mellett gyakorolható a sztrájk joga, de a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál a hivatásos állományúak nem jogosultak a sztrájkjog gyakorlására.”

III.

- [13] Az indítvány nem megalapozott.

- [14] 1.1. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően hozott döntései további alkalmazhatóságával kapcsolatban már állást foglalt. Hangsúlyozta, hogy az Alaptörvény szerint az „Alkotmánybíróság feladata az Alaptörvény védelme. Az Alkotmánybíróság az újabb ügyekben felhasználhatja azokat az érveket, amelyeket az Alaptörvény hatályba lépése előtt hozott korábbi határozata az akkor elbírált alkotmányjogi kérdéssel összefüggésben tartalmazott, feltéve, hogy az Alaptör-

vény konkrét – az előző Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú – rendelkezései és értelmezési szabályai alapján ez lehetséges. Az Alkotmánybíróság az egyes hatásköreiben eljárva alkotmányértelmezést végez, akkor is, ha ez nem elvont, mint az Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti hatáskörben, hanem jogszabály vagy bírói döntés vizsgálatához kapcsolódik. Az egyes intézményekről, alapelvekről és rendelkezésekről kialakított értelmezése a határozataiban található meg. Az Alkotmánybíróságnak azokra az alapértékekre, emberi jogokra és szabadságokra, továbbá alkotmányos intézményekre vonatkozó megállapításai, amelyek az Alaptörvényben nem változtak meg alapvetően, érvényesek maradnak. Az előző Alkotmányon alapuló alkotmánybírói döntésekben kifejtett elvi jelentőségű megállapítások értelemszerűen irányadók az Alaptörvényt értelmező alkotmánybírói döntésekben is. Ez azonban nem jelenti az előző Alkotmányon alapuló határozatokban kifejtettek vizsgálódás nélküli, mechanikus átvételét, hanem az előző Alkotmány és az Alaptörvény megfelelő szabályainak összevetését és gondos mérlegelést kíván. Ha az összevetésnek az az eredménye, hogy az alkotmányjogi szabályozás változatlan vagy jelentős mértékben hasonló, az átvételnek nincs akadálya. Másrészt az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírói döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kellene indokolni” [22/2012. (V. 11.) AB határozat, Magyar Közlöny 2012. évi 57. szám, 9737, 9737–9740.].

- [15] 1.2. Az alapvető jogok biztosa a Sztrájk tv. 3. § (2) bekezdése második mondatának alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, az I. és a XVII. cikkével való ellentétre alapította. Az Alkotmánybíróság elsőként – mivel a második indítvány az első indítványban foglaltakra utalt vissza – a felhívott alaptörvénybeli és alkotmányi rendelkezéseket tekintette át.

- [16] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és az Alkotmány 2. § (1) bekezdése azonosan deklarálja az ún. jogállam klauzulát.

- [17] Az Alaptörvény I. cikke az Alkotmány 8. § (2) bekezdésével szövegszerűen megegyezik annyiban, miszerint az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvénynek kell megállapítania. Az Alkotmány 8. § (2) bekezdése kimondta, hogy alapvető jog lényeges tartalmát törvény sem korlátozhatta. A korlátozás további követelményeit viszont az Alkotmánybíróság fogalmazta meg az ún. alapjogi tesztben, melynek lényege, hogy az „állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközehez, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el.

- Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát önmagában nem elegendő, hogy az másik alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében történik, hanem szükséges, hogy megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyen egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni. Alkotmányellenes a jog tartalmának korlátozása, ha az kényszerítő ok nélkül, önkényesen történik, vagy ha a korlátozás súlya az elérni kívánt célhoz képest aránytalan” [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.]. Az Alaptörvény lényegében ezt az értelmezést követi, amikor akként rendelkezik, hogy alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan korlátozható. Ugyancsak tartalmi azonosság állapítható meg az Alaptörvény I. cikkében és az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében a lényeges tartalom védelmét illetően.
- [18] Nem található érdemi különbség a sztrájkjog szabályozásában sem. Mind az Alaptörvény, mind az Alkotmány szerint a sztrájk (vagy munkabeszüntetés) törvényben szabályozottak szerint gyakorolható.
- [19] Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítvány elbírálása során eddig kialakított gyakorlatát vette alapul.
- [20] 2.1. A sztrájkjog gyakorlásának korlátozását (kizárását) az Alkotmánybíróság korábban már több alkalommal, több szempontból vizsgálta.
- [21] A 88/B/1999. AB határozatában (ABH 2006, 1188.) összefoglalóan megállapította, hogy a sztrájkjog az alapvető jogokat és kötelezettségeket szabályozó fejezetben a gazdasági, szociális jogok között nyert elhelyezést. Az Alkotmánybíróság szerint az „Alkotmány 70/C. § (2) bekezdése alapján a sztrájkjog egy olyan sajátos alkotmányos jog, amely az Alkotmány rendelkezésénél fogva törvény által korlátozottan, »az ezt szabályozó törvény keretei között« gyakorolható. Az Alkotmány e szabályozási módjából következően a törvényhozó nagyobb szabadsággal rendelkezik a sztrájkhoz való jog szabályozásában, mint más, alanyi jogi jellegű alapvető alkotmányos jogok esetén. A sztrájkjog nem alanyi jogi természetű alapvető jog, nem áll az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés védelme alatt, így a sztrájkjog szabályozása során a törvényhozó szélesebb körű felhatalmazással rendelkezik a sztrájkjog korlátozására is. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a törvényhozónak ez a felhatalmazása alkotmányos korlátok nélküli. Abból, hogy sztrájkjog az Alkotmány által szabályozott jog, következik az, hogy a törvényhozó köteles biztosítani a sztrájkjog gyakorlásának feltételeit, a sztrájkjog gyakorlásából való kizárásnak csak alkotmányos indokból, valamely alkotmányos jog, alkotmányos érték, cél védelme érdekében van helye.” (ABH 2006, 1188, 1195.). Az Alkotmánybíróság ebben a határozatában a honvédelmi és rendvédelmi szervek által ellátott sajátos, az alkotmányos rend és az alapvető emberi jogok védelmében megnyilvánuló feladatok jellegére figyelemmel nem találta alkotmányellenesnek az ezen szervek személyi állományába tartozó köztisztviselőkre és közalkalmazottakra vonatkozó sztrájktilalmat (ABH 2006, 1188.).
- [22] Hasonlóan foglalt állást az Alkotmánybíróság a sztrájkjog kizárásáról az igazságszolgáltatási szervek tekintetében a 673/B/1990. AB határozatában. Az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az igazságszolgáltatás tagjainak a sztrájkja mások alapvető jogainak érvényesítését veszélyeztetné, súlyosabb esetben ténylegesen megakadályozná. Az állampolgári jogok védelme, e védelem hatékonysága, illetve annak a biztosítása szükségessé teszi az igazságszolgáltatás tagjai sztrájkjogának messzemenő korlátozását – gyakorlatilag annak eltörlését – mivel enélkül mások alapvető jogainak védelme nem biztosítható (ABH 1992, 446, 447–448.).
- [23] 2.2. A jelen ügyben vizsgált rendelkezés értelmében az államigazgatási szerveknél gyakorolható a sztrájk joga, de csak a Kormány és az érintett szakszervezetek megállapodásában rögzített sajátos szabályok mellett. Az alapvető jogok biztosa szerint ez a korlátozás azért alaptörvény-ellenes, mert nem a törvény állapítja meg a feltételeket.
- [24] Az Alkotmánybíróság – a már hivatkozott 88/B/1999. AB határozatára (ABH 2006, 1188.) figyelemmel – abból indult ki, hogy a sztrájkjog egy sajátos, nem alanyi jogi természetű alapvető jog, amely nem áll alapjogi védelem alatt, ezért a szabályozása során a törvényhozó felhatalmazással rendelkezik a korlátozására is. Alaptörvényben foglalt jog lévén azonban a szabályozás nem korlátlan: a törvényhozó köteles biztosítani a sztrájkjog gyakorlásának feltételeit, a sztrájkjog gyakorlásából való kizárásnak csak valamely Alaptörvényben megfogalmazott jog, érték, cél védelme érdekében, azzal arányosan van helye.
- [25] Az Alkotmánybíróság ebben az esetben először is azt állapította meg, hogy a végrehajtó hatalom feladatait ellátó államigazgatási szervek zavartalan és folyamatos működéséhez fűződő érdek alapos indoka a sztrájkjog korlátozásának. Nem találta az Alaptörvény szempontjából aggályosnak az Alkotmánybíróság önmagában azt a törvényi megoldást, amely a Kormány és az érintett szakszervezetek megállapodására utalta a feltételek meghatározását. (Ezt a Megállapodást a Kormány a Közzolgálati Szakszervezetek Szövetségével, a Közalkalmazottak Szakszervezetével, a Belügyi Dolgozók Szak-

- szervezetével, az Adó- és Pénzügyi Dolgozók Országos Szakszervezeti Tanácsával, a Társadalombiztosítási Dolgozók Szakszervezetével és a Közegészségügyi Szakszervezettel 1994. január 13. napján megkötötte, melyhez a Községi Önkormányzatok Országos Szövetsége, a Magyar Faluszövetség, a Kisvárosi Önkormányzatok Szövetsége, a Megyei Jogú Városok Szövetsége, a Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége, a Magyar Önkormányzatok és Önkormányzati Képviselők Szövetsége, valamint a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége csatlakozott. A Megállapodást a Magyar Közlöny 1994. évi 8. számában tették közzé.) Az Alkotmánybíróság kezdetektől követett gyakorlata, hogy „nem mindenfajta összefüggés az alapjogokkal követeli meg a törvényi szintű szabályozást. Valamely alapjog tartalmának meghatározása és lényeges garanciáinak megállapítása csakis törvényben történhet, törvény kell továbbá az alapjog közvetlen és jelentős korlátozásához is. Közvetett és távoli összefüggés esetében azonban elegendő a rendeleti szint is. Ha nem így lenne, mindent törvényben kellene szabályozni” [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 300.]. A Sztrájk tv. támadott rendelkezése nem zárja ki az államigazgatási szervek tekintetében a sztrájkhoz való jogot. Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy önmagában a sztrájk gyakorlása valamennyi részletszabályának a megállapítása nem csak törvényi szinten lehetséges. Különösen nem kifogásolható a feltételek kialakításában az érintettek részvétele. Minderre figyelemmel az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenességet – ebben a tekintetben – nem állapította meg.
- [26] 2.3. Az alapvető jogok biztosa szerint a Sztrájk tv. 3. § (2) bekezdésében szereplő „államigazgatási szervek” megfogalmazás nem egyértelmű, ami a jogbiztonságot sérti. Az Alkotmánybíróság szerint a jogállamiság részét képező jogbiztonságból „nem következik a jogalkotónak olyan kötelezettsége, hogy minden fogalmat minden jogszabályban külön meghatározzon. Ha a jogrendszer valamelyik eleme már tartalmaz egy adott fogalomra vonatkozó meghatározást, akkor az – eltérő rendelkezés hiányában – más jogszabályok alkalmazása során is érvényesül” [71/2002. (XII. 17.) AB határozat, ABH 2002, 417, 424.]. Mivel az államigazgatási szervek körét a hatályos jogban több jogszabály is definiálja, mint például a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (2)–(4) bekezdései, a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvénnyel összefüggő átmeneti, módosuló és hatályát veszítő szabályokról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi V. törvény 2. § (8) bekezdés c) pontja, ezért az Alaptörvény B) cikkének sérelmét az Alkotmánybíróság nem állapította meg.
- [27] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel az indítványt ebben a részében elutasította.
- [28] 3. Az alapvető jogok biztosa több kérdésben kezdeményezte mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását. Az Abtv. 71. § (2) bekezdése értelmében 2012. január 1-jével megszűnt a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetése iránt kezdeményezett minden eljárás, kivéve, ha annak indítványozója a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede vagy az alapvető jogok biztosa volt. Az Alkotmánybíróság ezért a jelen ügyben az alapvető jogok biztosa indítványát ebben a vonatkozásában is érdemben vizsgálta.
- [29] Az alapvető jogok biztosa a mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet arra alapította, hogy a törvényhozó bizonyos kérdéseket a Sztrájk tv.-ben nem, vagy nem megfelelően szabályozott. A Sztrájk tv.-t időközben a jogalkotó módosította. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy utólagos normakontroll keretében a hatályos rendelkezéseket vizsgálja (36/J/1990. AB végzés, ABH 1991, 669, 671.), ezért vizsgálatát az elbíráláskor hatályos szabályozás tekintetében folytatta le.
- [30] Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 49. § (1) bekezdése értelmében a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet az Alkotmánybíróság akkor állapította meg, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta és ezzel alkotmányellenességet idézett elő. Az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített álláspontja, hogy a jogalkotói mulasztásnak és az alkotmányellenes helyzetnek együttesen kell fennállnia [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.; 37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 232.]. A jogalkotói feladat elmulasztása önmagában nem feltétlenül jelent alkotmányellenességet [14/1996. (IV. 24.) AB határozat, ABH 1996, 56, 58–59.; 479/E/1997. AB határozat, ABH 1998, 967, 968–969.; 1080/D/1997. AB határozat, ABH 1998, 1045, 1046.; 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, ABH 2001, 123, 131.]. A mulasztásból következő alkotmányellenes helyzetet pedig mindenkor konkrét vizsgálat eredményeként lehet megállapítani [35/2004. (X. 6.) AB határozat, ABH 2004, 504, 508.]. A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség egyik esete, ha a jogalkotó nem megfelelő tartalommal szabályozott és ezáltal keletkezett alkotmányellenes helyzet [15/1998. (V. 8.) AB határozat, ABH 1998, 132, 138.; 4/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 52, 63.].
- [31] Az alapvető jogok biztosa az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, az I. cikk (3) bekezdését és a XVII.

- cikk (2) bekezdését sértő jogalkotói mulasztást abban látta, hogy a Sztrájk tv. a) nem rendelkezik kelő egyértelműséggel a sztrájkjog gyakorlására jogosultak köréről, b) nem határozza meg az ún. szolidaritási sztrájk fogalmi elemeit, gyakorolhatósága feltételeit és korlátait, különös tekintettel a politikai sztrájk tilalmára, c) nem tartalmazza az egyeztető eljárás lefolytatására vonatkozó alapvető garanciális szabályokat és d) nincs rendelkezés arra vonatkozóan, hogy a sztrájk megkezdése előtt a sztrájkot mely időpontban és milyen módon kell bejelenteni. Az Alkotmánybíróság az alapvető jogok biztosa által megjelölt kérdéseket – a hatályos jogi szabályozásra figyelemmel – egyenként vizsgálta meg. Az Alkotmánybíróság vizsgálata annak megállapítására irányult, hogy a sztrájkhoz való jog rendeltetészerű gyakorlásához elengedhetetlenül szükséges-e a hiányolt szabályozás, és amennyiben igen, akkor a szabályozási hiány az Alaptörvény sérelmét eredményezi-e, különös tekintettel arra a jogalkotói – a törvényjavaslathoz fűződő indokolásban megfogalmazott – célra, hogy a Sztrájk tv. a nemzetközi gyakorlattal összhangban „csak a legáltalánosabb kérdéseket érinti, ugyanis a részletekbe menő szabályozás szükségképpen jogalkalmazási problémákhoz vezetne”. Megjegyzi továbbá az Alkotmánybíróság, hogy a 88/B/1999. AB határozatában éppen a Sztrájk tv. 3. § (2) bekezdésének vizsgálata során általános érvennyel állapította meg, hogy a Sztrájk tv. „szabályozza a sztrájkjog gyakorlására jogosultak körét, azt, hogy mely célból van lehetőség sztrájkra, rendezi a jogszerű sztrájk anyagi jogi és eljárási feltételeit, megállapítja sztrájkjog érvényesülését, a jogszerű sztrájkban résztvevők védelmét biztosító garanciális rendelkezéseket, meghatározza azokat az eseteket, amikor a sztrájk jogellenesnek minősül” (ABH 2006, 1188, 1195.).
- [32] 3.1. Az alapvető jogok biztosa szerint nem egyértelmű a sztrájkjog gyakorlására jogosultak köre, ideértve a sztrájk kezdeményezésére és az abban való részvételre jogosultakat. A Sztrájk tv. a „dolgozók” kifejezést használja, mint a sztrájkhoz való jog gyakorlására jogosult alanyi kört. Ez általános fogalom, az Alkotmánybíróság szerint egyértelmű, magában foglal minden foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban munkát végző személyt. A sztrájkjog pedig kiterjed mind a sztrájk kezdeményezésére, mind az abban való részvételre. Az általános fogalmak használatával összefüggésben az 55/2001. (XI. 29.) AB határozatában (ABH 2001, 442.) az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy „a jogszabályok világossága, áttekinthetősége érdekében célszerű, ha a törvényhozó kerüli azoknak a helyzeteknek a teljeskörű felsorolását, melyekre a jogszabály adott rendelkezését alkalmazni kell; az életviszonyok folytonos alakulása, változásai következtében e helyzetek kiemertő felsorolása reménytelen vállalkozás volna.
- Ha pedig újból és újból kiderülne, hogy a törvény hatályát ki kell terjeszteni olyan helyzetekre is, melyekre a törvényhozó eredetileg nem gondolt vagy nem gondolhatott, ez a sorozatos törvénymódosítások kényszere folytán az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság egyik elemére, a jogbiztonságra nézve jelentene veszélyt. Ezért alkotmányossági szempontból önmagában nem eshet kifogás alá, ha a törvényhozó (...) általános fogalmakat alkalmaz” (ABH 2001, 442, 461.). Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében, mint megalapozatlant, elutasította.
- [33] 3.2. A szolidaritási sztrájkjal kapcsolatos mulasztással összefüggésben az Alkotmánybíróság elsőként ismét utal a Sztrájk tv. javaslatához fűzött indokolásra, miszerint kifejezetten törvényhozói cél volt a szolidaritási sztrájk sajátos szabályozása, tekintettel arra, hogy „az ilyen típusú sztrájk olyan munkáltatónál is hátrányt okozhat, amelyiknek a sztrájkkövetelés orvoslására nincs lehetősége, indokolt különleges garancia a sztrájk jogszerűségét illetően. Ezért ilyen sztrájkot csak a szakszervezet kezdeményezhet”. A fogalmát a törvény ugyan nem határozza meg, de annak jelentése a köztudatban egyértelmű, az ún. idegen cél érdekében való munkabeszüntetés a szolidaritási vagy szimpátia sztrájk (lásd a tényleges bírói gyakorlatot illetően: EBH2005. 1253, Legfelsőbb Bíróság Határozatainak Hivatalos Gyűjteménye 2005/1.). Az Alkotmánybíróság szerint önmagában az, ha „a jogrendszer nem definiál egyes, a jog- és a köznyelvben egyaránt bevezetett fogalmakat és kifejezéseket, nem eredményez sem értelmezhetetlenséget, sem pedig önkényes jogalkalmazást” (460/E/2000. AB határozat, ABH 2008, 1726, 1734.; lásd még: 983/B/2009. AB határozat, ABK 2011. november 1149, 1151.; 145/B/2000. AB határozat, ABH 2008, 1655, 1667–1670.)
- [34] Az Alkotmánybíróság ezért az alaptörvény-ellenességet e tekintetben sem állapította meg.
- [35] 3.3. Az egyeztető eljárás szabályozási hiányosságával összefüggésben az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a jogalkotó az eredeti indítvány benyújtását követően az „értelemzavaró” jogszabályi hivatkozást pontosította, miszerint „a vitatott kérdést érintő egyeztető eljárás” helyett, „a vitatott kérdést érintő kollektív munkaügyi vitában megtartott” egyeztetésről rendelkezik. A kollektív munkaügyi vita szabályait pedig mind az általános munkajogi szabályokat megállapító (a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 194/G. §–197. §), mind a speciális munkajogi szabályokat tartalmazó ágazati törvények tartalmazzák. A jogalkotói feladat elmulasztása tehát ebben a tekintetben sem volt megállapítható.

- [36] 3.4. Hasonlóképpen nem találta megalapozottnak az Alkotmánybíróság a sztrájk bejelentésének időpontjára és módjára irányuló szabályokat hiányoló indítványt. Az Alkotmánybíróság szerint ugyanis a sztrájkjog gyakorlásához nem kényszerítően szükséges annak törvényi meghatározása, hogy az egyeztető eljárást követően mikor és milyen módon kell a sztrájkot bejelenteni. „A jogalkotásra tartozik annak eldöntése, hogy valamely élethelyzetet szabályoz-e és milyen részletességgel. Ebből a szempontból alkotmányossági kérdést csak az vet fel, ha a szabályozás hiányossága alapvető jog vagy az Alkotmányban deklarált alkotmányos elv érvényesülését gátolja” (1621/E/1992. AB határozat, ABH 1993, 765, 766.).
- [37] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság a mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítására és megszüntetésére irányuló indítványt elutasította.
- [38] A határozat Magyar Közlönyben való közzététele az Abtv. 44. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. június 26.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter alkotmánybíró
párhuzamos indokolása

- [39] A többségi határozat indokolását az alábbiakkal egészítem ki. Az indítványban érintett problémakör megítélésem szerint szorosan összefügg egy nagy horderejű kérdéssel, amelyet az indítvány nem exponált, hogy ti. a nemzetközi szerződési kötelezettségekkel inkonformmá vált a magyar jogi megoldás. Felmerül a kérdés, hogy ennek vizsgálata hivatalból elvégezhető, illetve elvégezendő-e. Az Abtv.

32. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközését bármely eljárása során hivatalból vizsgálja. E jogkör gyakorlása különösen indokolt akkor, amikor kiemelkedő fontossággal bíró vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek nem teljesítését az arra illetékes nemzetközi fórumok megállapították, azonban a jogalkotó, illetve a végrehajtó hatalom nem tudta saját hatáskörében a nemzetközi jog és a magyar jog közötti összhangot helyreállítani. Az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése kimondja, hogy Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját, vagyis a sztrájkjogra vonatkozó hazai jogi szabályozásnak is összhangban kell lennie a vállalt nemzetközi kötelezettségekkel. Minderre figyelemmel jelen eljárásban indokolt azon dokumentumok elemzése is, amelyek az Európa Tanácsban az Európai Szociális Karta keretében Magyarország által tett vállalások tekintetében a sztrájkjogot illetően születtek, és tanulmányozni kell az Emberi Jogok Európai Bíróságának az egyesülési jogról a szakszervezeti jogok vonatkozásában kifejlesztett ítélkezési gyakorlatát és annak újabb, de megszilárdultnak tekinthető tendenciáit.

- [40] 1. Az Európai Szociális Karta kihirdetéséről az 1999. évi C. törvény rendelkezett. A Kartában foglalt, a tagállamok választásától függő opciók közül az 1999. július 8-án elhelyezett, a megerősítésről szóló okirat a 6. cikk 4. pontját is megjelölte, mint a magyar állam által vállalt kötelezettséget.
- [41] „6. cikk A béralkuhoz való jog
- [42] A béralku megkötésére irányuló tárgyalások folytatására való jog tényleges gyakorlásának biztosítására a Szerződő Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy (...) elismerik
- [43] 4. a dolgozók és a munkaadók jogát az érdekkonfliktusok esetén történő kollektív fellépésre, beleértve a sztrájkhoz való jogot is, azon kötelezettségek függvényében, amelyek a korábban életbe lépett kollektív szerződésekből eredhetnek.”
- [44] A Kartából vállalt kötelezettségek betartásáról a Karta 21. cikke értelmében két évente kell jelentést tenni, a Miniszteri Bizottság által megszabott formában.
- [45] A vállalt kötelezettség végrehajtását az Európa Tanács több szervének együttműködése révén törekszik ellenőrizni: e szervek között a legfontosabb a Szociális Jogok Európai Bizottsága (Comité européen des droits sociaux), amely a kormányjelentésekről készített „Következtetések” c. szakvéleményeivel a Miniszteri Bizottság ajánlásait alapozza meg.
- [46] Ezen ajánlások véglegesítése során szerepet kap továbbá egy kormányzakértői bizottság (Comité gouvernemental de la Charte sociale européenne) is, amelyik a Kartának való meg nem felelést megállapító határozatok végrehajtását felügyeli, amelyet

- munkájában mint megfigyelők, az európai szociális partnerek szervezetei segítenek. Így tehát a független szakértelem, illetve a speciális kormányzati érdekek figyelembe vétele, valamint a külügyminiszteri nézőpont egyaránt megjelenik a Karta monitoring eljárásában.
- [47] A Miniszteri Bizottság a tagállamokhoz címzett határozataiban mindig azt a megfogalmazást használja, hogy „és azt ajánlja a kormányoknak, hogy a megfelelő módon vegyék figyelembe az Európai Szociális Bizottság következtetéseiben és a kormányszakértői bizottság jelentésében tett megállapítások összességét.”
- [48] A Miniszteri Bizottság értelemszerűen nem tud megsemmisíteni vagy felfüggeszteni nemzeti jogszabályokat, nem írja elő a végrehajtás pontos jogforrási formáját, konkrét, szövegszerű tartalmát, de azt elvárja, hogy a részes állam kormánya tegye meg a megfelelő lépéseket avégett, hogy a nemzeti jog és a Karta vonatkozásában tett nemzetközi kötelezettségvállalás összhangot mutasson.
- [49] A jelen ügyben a kérdés nem a monitoring során eljáró szervek által kibocsátott dokumentumok jogi természetének értékelése (amelyek egyébként a nemzetközi jog fogalmi rendszerében ajánlási természetűnek minősülnek, azaz közvetlenül végrehajtandó kötelezettséget nem rónak az érintett államokra), hanem az, hogy ezek vannak feljogosítva annak az értelmezésnek a megadására, amely az Európai Szociális Karta tekintetében az államok és az Európa Tanács, mint szervezet számára irányadó, a kötelezettségek terjedelmének és teljesíthetőségének megállapítása során.
- [50] Az Európa Tanács nyilvántartása szerint 2002 és 2010 között az egymást követő magyar kormányok hat jelentést nyújtottak be, ezek részben általános, részben tematikus jelentések voltak. Nem került azonban 2012-ig benyújtásra a már 2009. október 31-én esedékesé váló hetedik jelentés. (Ennek ismét ki kellett volna térnie a 6. cikk 4. pontja megvalósítására is, amelynek kapcsán eleddig visszatérően azt állapította meg a Szociális Jogok Európai Bizottsága és a kormányszakértői bizottság, hogy az a közszféra vonatkozásában alapvetően sérül.)
- [51] A Szociális Jogok Európai Bizottságának álláspontját illetően az alábbi dokumentumokat, illetve azokban foglalt megállapításokat kell kiemelni: a 2003-ban elfogadott jelentés 41-44. oldalát, és különösen a 44. oldal zárókövetkeztetéseit: Charte sociale européenne, Comité européen des Droits sociaux, Conclusions XVI-2, Tome 1 (Hongrie) http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/socialcharter/Conclusions/State/HungaryXVI2_fr.pdf; lásd a 2005-ben elfogadott jelentés 34-39. oldalát és különösen a 39. oldal zárókövetkeztetéseit: Charte sociale européenne, Comité européen des Droits sociaux, Conclusions XVII-2 (Hongrie), Articles 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 16 et 17 de la Charte http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/socialcharter/Conclusions/State/HungaryXVII2_fr.pdf; lásd a 2006-ban elfogadott jelentés 10-13. oldalát és különösen a 13. oldal zárókövetkeztetéseit: Charte sociale européenne, Comité européen des droits sociaux, Conclusions XVIII-1 (Hongrie), Article 1, 5, 6, 13 et 16 de la Charte): http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/socialcharter/Conclusions/State/HungaryXVIII1_fr.pdf. A kormányszakértői bizottságot illetően lásd a T-SG (2007) 10 jelzetű dokumentumot: Comité gouvernemental de la charte sociale européenne, Rapport relatif aux conclusions XVIII-1, Rapport détaillé du Comité gouvernemental établi en application de l'article 27, paragraphe 3 de la Charte sociale européenne, 29 juin 2007, http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/socialcharter/governmentalcommittee/XVIII1_fr.pdf.
- [52] A Karta 6. cikk 4. pontja végrehajtásáról e mulasztás nyomán csak negatív megállapítást tudott tenni a szakértői bizottság. (Lásd az alábbi dokumentumot: Conclusions XIX-3 (2010) (HONGRIE) décembre 2010; http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/socialcharter/Conclusions/State/HungaryXIX3_fr.pdf)
- [53] Az ismételt felszólítás nyomán 2013. október 31-ig kell benyújtani a 6. cikk 4. pontja végrehajtását is érintő újabb kormányjelentést.
- [54] Miközben az Európai Szociális Karta irányába tett, annak egyéb pontjaihoz kapcsolódó vállalásaink túlnyomó többségét megfelelően teljesítettnek találták, a Szociális Jogok Európai Bizottsága és a kormányszakértői bizottság egybehangzóan arra a megállapításra jutottak a fent hivatkozott dokumentumokban, hogy a magyar jogrend azért nem konform az Európai Szociális Karta 6. cikk 4. pontjában foglaltakkal, mivel
- [55] a) csak azok a szakszervezetek jogosultak sztrájkra hívni, akik részesei annak a megállapodásnak, amelyet a Kormány kötött az érintett szakszervezetekkel arról, hogy a közszférában hogyan gyakorolható a sztrájk joga.
- [56] b) a közszférában csak akkor lehet sztrájkot kezdeményezni, ha azt az érintett dolgozók többsége támogatja.
- [57] c) a sztrájkjoggal nem rendelkező köztisztviselők meghatározásának kritériumai túlmennek a Karta 31. cikkében foglaltakon (ti. azok a megszorítások fogadhatók el, amelyek egy demokratikus társadalomban mások jogainak és szabadságjogainak vagy a közérdek, a nemzetbiztonság, a közegészségügy vagy a közérkölcös védelmében szükségesek).
- [58] A sztrájkjog értelmezésére vonatkozó fenti tézisek egyébként az Európai Szociális Karta korábbi, más államokat érintő monitoring dokumentumaiban a hetvenes évek óta fellelhetők, a következtetések nevesítik is ezeket. Visszatérően jelenik meg, hogy a közrend, ill. a nemzetbiztonság megóvásában, a tűzoltásban és hasonló veszélyhelyzetek elhárításában foglalkoztatottak, illetve a közhatalom (végre-

- hajtó hatalom) magasabb beosztású gyakorlóik esetében tartják a testületek *ex lege* indokoltnak a sztrájkjogból való kizárását.
- [59] Meg kell jegyezni, hogy pusztán azt a tényt, hogy a különleges szabályok a Kormány és a szakszervezetek megállapodásában lettek rögzítve, önmagában a monitoring dokumentumok nem minősítették a Kartával össze nem egyeztethetőnek. Megállapították azonban, hogy az 1994. évi megállapodás egyes pontjainak konkrét tartalma olyan korlátozásokat hordoz, amelyek a sztrájkjog nemzetközi jogi kötelezettség szerinti lényegi tartalmát sértik.
- [60] A nemzetközi jogi kötelezettség sérelme fokozatosan következett be és alapvetően onnan ered, hogy a sztrájktörvény 1989-es elfogadásakor még csak az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának (a továbbiakban: GSZJN) 8. cikke és annak akkori értelmezése volt a viszonyítási alap. A törvényhozó nem vetett megfelelően számot azzal, hogy Magyarország 1999 óta viszont az Európai Szociális Kartának is részes államává vált, és ezen egyezmény, regionális jellege miatt, értelemszerűen mélyebb kötelezettségvállalásokat is tud hordozni annál, mint amelyre az ENSZ tagállamok univerzális jogalkotási technikája képes.
- [61] Figyelemre méltóak azok az Európa Tanácshoz benyújtott magyar kormányjelentések, amelyek érvanyagukat e ponton sajátos módon arra próbálták felépíteni, hogy ha és amennyiben a magyar szabályozás a GSZJN Egyezségokmányának megfelel, akkor és ezért egyszersmind megfelel az Európai Szociális Karta követelményeinek is.
- [62] 2. A kérdés tényleges horderejének megítéléséhez át kell tekinteni továbbá az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatát az egyesülési jogot illetően, különös tekintettel a szakszervezeti jogokra. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye az egyesülési jog összefüggéseiben utal a szakszervezetek alapításának jogára és annak bizonyos korlátaira a 11. cikkében, miszerint
- [63] „1. Mindenkinek joga van a békés célú gyülekezés szabadságához és a másokkal való egyesülés szabadságához, beleértve érdekei védelmében a szakszervezetek alapítását és az azokhoz való csatlakozásnak a jogát.
- [64] 2. E jogok gyakorlását csak a törvényben meghatározott, olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság vagy közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megakadályozása, a közegészség, az erkölcsök, illetőleg mások jogai és szabadságai védelme érdekében szükségesek. Ez a cikk nem tiltja, hogy e jogoknak a fegyveres erők, a rendőrség vagy az államigazgatás tagjai által történő gyakorlását a törvény korlátozza.”
- [65] Az Emberi Jogok Európai Bírósága újabban több alkalommal is hivatkozott az Európai Szociális Kartára, megemlítve és követve a Szociális Jogok Európai Bizottsága monitoring dokumentumaiban foglalt értelmezést, és eljutott odáig, hogy a sztrájkjogot is az Egyezmény 11. cikkének tartalmába beleértse.
- [66] A Demir és Baykara kontra Törökország ügyben 2008. november 12-én hozott ítéletében az Emberi Jogok Európai Bírósága részletesen áttekintette korábbi ítéleteit valamint a nemzetközi jogalkotásban azok óta bekövetkezett fejleményeket a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetben (ILO), az Európai Unióban, illetve az Európa Tanácson belül az Európai Szociális Karta értelmezését illetően. Az ítélet a 149. §-ban a kollektív tárgyalásokhoz való jog értelmezését illetően [ami a Karta 6. cikk (2) bekezdése] utalt arra, hogy ebben elfogadja a Szociális Jogok Európai Bizottsága által adott értelmezést, majd rámutatott „ezen fejlemények fényében a Bíróság úgy véli, hogy korábbi joggyakorlatát, hogy ti. a kollektív megállapodások tárgyalása és megkötése úgymond nem benne rejlő eleme a 11. cikknek. (...) felül kell vizsgálnia, azért, hogy számot vessen úgy a nemzetközi jogban, mint a nemzeti jogrendszerekben érezhető fejlődéssel. Igaz, hogy a jogbiztonság, a jog előreláthatósága és a törvény előtti egyenlőség érdekében az áll, hogy a Bíróság, alapos ok nélkül ne térjen el precedenseitől: ugyanakkor a dinamikus és evolutív megközelítésről való lemondás azt kockáztatná, hogy bármilyen reform vagy javítás elé akadály tornyosulna.” (Demir és Baykara kontra Törökország 153. §)
- [67] Ezután az Emberi Jogok Európai Bírósága kimondta: „Következésképpen a Bíróság úgy véli, hogy figyelemmel a nemzeti és nemzetközi munkajogban illetve a szerződő államok idevágó gyakorlatában bekövetkezett fejleményekre, a munkáltatóval a kollektív tárgyaláshoz való jog elvben a lényegi elemévé vált a érdekek védelmében a szakszervezetek alapításához és az azokhoz való csatlakozáshoz való jognak. (...) Mint más dolgozóknak, a tisztviselőknek is, igen egyedi eseteket kivéve, élvezniük kell ezt a jogot, anélkül, hogy ez csorbítaná a 11. cikk (2) bekezdése értelmében vett a jogszerű korlátozások kihatásait „államigazgatás tagjai”-ra, amelynek ugyanakkor a panaszosok nem minősülnek.” [ti. akik az Isztambul környéki kistelepülések önkormányzati tisztviselői szakszervezetének (Tüm Bel Sen) vezetői voltak.] (Demir és Baykara kontra Törökország, 154. §)
- [68] Az Enerji Yapi-Yol Sen kontra Törökország ügyben hozott 2009. április 21-i ítéletében az Emberi Jogok Európai Bírósága hangsúlyozta, „elismeri, hogy a sztrájkjog nem abszolút jellegű. Bizonyos feltételeknek alávethető és korlátozások tárgyát is képezheti. Így a szakszervezeti szabadság elve összeegyeztethető a sztrájk tilalmával köztisztviselők esetében, akik hatáskörüket az állam nevében gya-

- korolják. Mindazonáltal, ha a sztrájkjog érinthet is bizonyos köztisztviselői kategóriákat [lásd a Pellegrin kontra Franciaország ügyben hozott nagykamarai ítélet (...) 64–67. §-át] nem terjedhet ki a köztisztviselőkre úgy általában – mint a jelen esetben, ti. a földhivatalokban, az energia ügyekben, a kommunális, infrastrukturális szolgáltatásokban és az állami autótépítésben dolgozó köztisztviselőket, közalkalmazottakat képviselte az Enerji Yapi-Yol Sen szakszervezet – vagy az állami kereskedelmi vagy ipari vállalatok közalkalmazottaira. Így a sztrájkjog törvényi korlátai, olyan világosan és szűkkörűen kell, hogy megfogalmazzák az érintett tisztviselők kategóriáit, ahogyan az csak lehetséges.” (Enerji Yapi-Yol Sen kontra Törökország, 32. §)
- [69] Bizonyos szerepet játszott a sztrájkjog gyakorolhatóságának megítélése a Jó Pásztor Szakszervezet (Sindicatul Pastorul Cel Bun) kontra Románia ügyben 2012. január 31-én hozott kamarai ítélet mögöttes tényállásában. Ebben az ügyben az Emberi Jogok Európai Bírósága elmarasztalta Romániát azért, mivel a román hatóságok nem jegyezték be egy orthodox egyház polgári alkalmazottainak szakszervezetét, tartva attól, hogy ellentétes esetben az egyházi autonómiát sértenék meg.
- [70] Fentiekre figyelemmel megállapítható, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlata is lényegében ugyanabba az irányba mutat a köztisztviselők, közalkalmazottak szervezkedési és sztrájkjoga vonatkozásában, mint amit az Európai Szociális Karta monitoring dokumentumai megjelöltek.
- [71] A sztrájkjog tehát immár nemcsak önmagában értelmezhető, hanem az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatában a fent említettek tanúsága szerint újabban már úgy jelent meg, hogy az az egyesülési és szervezkedési szabadság integráns részét képezi. Mivel az Alaptörvény az egyesülési (és szakszervezeti) jogok tekintetében a VIII. cikk (1), (2) és (5) bekezdése más tördelésben, de lényegében ugyanazt a megfogalmazást tartalmazza, mint az Emberi Jogok Európai Egyezménye 11. cikkének 1. pontja, ezért emlékeztetni kell arra, hogy az Alkotmánybíróság a 61/2011. (VII. 13.) AB határozatában elvi érveléssel mondta ki, hogy „[e]gyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje. A *pacta sunt servanda* elvéből [Alkotmány 7. § (1) bekezdés, Alaptörvény Q) cikk (2)–(3) bekezdés] következően tehát az Alkotmánybíróságnak akkor is követnie kell a strasbourgi joggyakorlatot, az ab-
- ban meghatározott alapjogvédelmi szintet, ha saját megelőző, „precedens-határozataiból” ez kényszerűen nem következne.” (ABH 2011, 290, 321.) Figyelemmel arra is, hogy 2003 óta egyértelműen és ismétlődően jelezte az Európa Tanács, hogy a Karta 6. cikk 4. bekezdése tekintetében tett vállalást a magyar állam nem megfelelően teljesíti, és ennek ellenére az elmúlt törvényhozási ciklusokban az egymást követő kormányok nem kezdeményezték a törvényhozónál a Sztrájk tv. vonatkozó pontjainak, illetve a szakszervezetekkel kötött 1994. évi megállapodás módosítását, a jelen ügyben nézetem szerint megállapítható: nem teljesült a vállalt nemzetközi kötelezettségekkel való összhang követelménye.
- [72] A nemzetközi jog szempontjából a probléma nem a Kormány és a szakszervezetek közötti megállapodás tényében, hanem annak tartalmában rejlik, amely immár nyilvánvalóan nem konform a vállalt kötelezettségekkel.
- [73] A legegyszerűbb megoldást a korábbi megállapodás módosítása jelentené. Maga a megállapodás nem tartozik azon normák közé, amelynek alaptörvény-ellenesség címén történő megsemmisítésére az Alkotmánybíróságnak az Abtv. szerint hatásköre lenne. A kiutaló törvényi rendelkezés megsemmisítése sem lenne indokolt, hiszen – ha a megállapodás tartalma adekvát volna a Karta 6. cikk 4. bekezdésének követelményével – úgy a kiutaló szabály önmagában nem okozna problémát. Az Alkotmánybíróság e fordulat alkotmányosságát 1992-ben vizsgálata során röviden érintette, és akkor nem kifogásolta, igaz, viszonyítási pontja alapvetően még csak a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya volt (673/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 446, 448.). Jól látható tehát, hogy ha az Alkotmánybíróság most mégis megsemmisítette volna a kiutaló törvényi rendelkezést, ám az Országgyűlés a megállapodás jelenlegi tartalmát foglalná törvénybe, az semmit nem változtatna a probléma lényegén, a nemzetközi jogba ütközésen és az azért való felelősségen.
- [74] Álláspontom szerint azonban – figyelemmel arra a tényre, hogy a Kormánynak a megállapodás újratárgyalására vonatkozó, az Európai Szociális Karta monitoring dokumentumaiban is regisztrált ígérete nem teljesült – valójában az Országgyűlésnek is módjában áll helyreállítani a nemzetközi jogi kötelezettségekkel való összhangot, éspedig úgy, hogy „az államigazgatási szerveknél a Kormány és az érintett szakszervezetek megállapodásában rögzített sajátos szabályok mellett gyakorolható a sztrájkjoga” fordulat kiutaló szabályát az e terület sajátosságaihoz illő, a nemzetközi jogi kötelezettségeknek megfelelő anyagi és eljárási tartalmú tételes törvényi cikkekkal váltja fel. (Erre a 2013. október 31-éig benyújtandó monitoring jelentés összeállításáig elegendő idő áll rendelkezésre.)

[75] Mindezt azért tartom rendkívül fontosnak, hiszen az említett török ügyekben meghirdetett tételek nyomán – amelyek sem a jogtudomány, sem a szakszervezetek figyelmét nem kerülték el – meglehetősen egyértelműen felmérhető, hogy immár milyen esélyei lennének egy analóg magyar panasznak az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt. Az Európai Szociális Kartából folyó kötelezettségeket önmagukban is teljesíteni kell, az Emberi Jogok Európai Bírósága előtti pervesztés elkerülése pedig a józan pragmatizmus követelménye. Márpedig, ha a hazai jogi szabályozás nem változik, akkor az Emberi Jogok Európai Bírósága az Európai Szociális Karta monitoring dokumentumaira is építve várhatóan elmarasztalja Magyarországot.

Budapest, 2012. június 26.

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom:

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András alkotmánybíró
különvéleménye

- [76] Nem értek egyet a többség által elfogadott határozat rendelkező részével, így indokolásával sem.
- [77] 1. A többségi határozattal ellentétben a Sztrájk tv. 3. § (2) bekezdése második mondatát az alapvető jogok biztosa indítványával egyezően *pro futuro* hatállyal meg kellett volna semmisíteni.
- [78] Helytálló a biztos állítása, hogy az Alaptörvény XVII. cikke szerint törvénynek kell megállapítania sztrájk feltételeit – benne az államigazgatásban dolgozókat is. Itt ugyanis az áll, hogy a munkavállalóknak törvényben meghatározottak szerint van joguk arra, hogy munkabeszüntetést tartsanak. A Sztrájk tv. szerint viszont nem törvényben meghatározottak, hanem „a Kormány és az érintett szakszervezetek megállapodásában rögzített ... szabályok mellett” – azaz: ezek szerint – gyakorolható a sztrájkjog. Ha tehát a sztrájk nem felel meg az 1994-es megállapodásnak, a Sztrájk tv. 3. § (1) bekezdése szerint jogellenes. Ez a törvényben meghatározottak szerint gyakorolhatóság kívánalmát nem elégíti ki. A törvény nem a sztrájk feltételeit szabályozza, hanem a sztrájk feltételeinek szabályozását. Nincsenek törvényben meghatározva a jogszerű munkabeszüntetés feltételei, így nincs jelentősége annak, mit is tartalmaz a megállapodás. A határozat

csak a szabályozás szintjét (törvény vagy sem) vizsgálja, a tartalmát nem. A szabályozás szintje és tartalma között ugyanakkor szoros kapcsolat van, hiszen a szint a szabályozás tartalmától is függ.

- [79] Az Alaptörvény XVII. cikke – az Alkotmány 70/C. § (2) bekezdésével lényegében egyezően – a törvényben meghatározott korlátok között engedi gyakorolni a sztrájkjogot (a munkaharc keretében a munkabeszüntetés jogát). Ez a feltétel különbözik az Alaptörvény I. cikk (2) bekezdése alapján minden alapjogra érvényes korlátozási szabálytól, így nem is alkalmazható minden további nélkül, ahogy a többség teszi, a „közvetlen és jelentős” korlátozás teszt, amint a 64/1991. (XII. 17.) AB határozat (ABH 1991, 258, 260.) megfogalmazta. A „törvényben meghatározott korlátozás” követelménye megkívánja, hogy a sztrájkjog gyakorlásának minden feltételét törvény tartalmazza, tehát nem engedi meg a szabályozási szint leszállítását. Ugyanakkor a „törvényben meghatározott korlátozás” szélesebb körű lehet, mint a rendes alapjogok esetében. Ezért alkotmányellenes lenne a rendeleti szabályozás is, miközben a Kormány és a szakszervezetek közötti megállapodás alkotmányjogilag legfeljebb kormányrendeleti, vagy határozati szintnek tekinthető (ha feltesszük, hogy végrehajtását a Kormány határozattal jogszerűen képes biztosítani).
- [80] 2. Helytálló a biztos érvelése abban is, hogy a sztrájkjog alanyait meghatározó „államigazgatási szerv” terminus nem kellően világos jelentésű.
- [81] A Sztrájk tv. az elfogadása idején fennállása utolsó teljes évében lévő tanácsrendszer (illetve a szocialista államigazgatási jog) fogalmát használja, így a vizsgált hely jogi jelentése a törvény hatályba lépése óta alaposan megváltozott, és ezért alkotmányellenessé lett. Az államigazgatási szerv mai tételes jogi fogalma szerint a Sztrájk tv. hatálya nem terjed ki az önkormányzatoknál foglalkoztatottakra, míg a törvény elfogadásakor, 1989 áprilisában, a helyi tanácsok dolgozói is „államigazgatási szervnél” foglalkoztatottak voltak.
- [82] Az 1971. évi I. törvény (Tanácstörvény) 2. § (1) bekezdése szerint ugyanis a tanácsok az államszervezet részei voltak, jóllehet a törvény ugyanezen a helyen népképviselési-önkormányzati szervnek is minősítette őket. A tanácsok ezzel együtt az államszervezet részének, helyi államigazgatási szervnek minősültek. Tanú erre a korszak mértékadó államigazgatási jogi tankönyve, amely megállapítja: „A szocialista államrendszer alapvető elve, hogy a területi, helyi államigazgatási szervek a tanácsok igazgatási szervei.” (Szamel Lajos szerk: Berényi Sándor, Martonyi János: Magyar államigazgatási jog. 2. kiad. Budapest Tankönyvkiadó 1980. Az idézet szerzője Berényi Sándor. Ld.: Fonyó Gyula szerk. A Tanácstörvény magyarázata. Budapest Közigazgatási És Jogi Könyvkiadó, 1976 64.skk.)

[83] A Sztrájk tv. itt vizsgált mondata elfogadása óta lényegében változatlan – csak a „Minisztertanács” változott „Kormányra”. Azóta viszont megváltozott, többször is, a közszolgálat rendszere; a legfontosabb ebből itt az, hogy a közigazgatás állami (azaz központi és dekoncentrált), valamint önkormányzati közigazgatásra vált szét. Ezért az „államigazgatási” fogalom alkotmánynak megfelelő értelmezése régóta „közigazgatási”. Az 1994-es megállapodás elfogadói így is értették, hiszen az aláírók között mindkét oldalon számos önkormányzati szervezet van. Ha azonban szó szerint vesszük, az önkormányzatoknál dolgozók sztrájkjoga kétes lehet.

[84] A törvény a foglalkoztató állami szervet – valamint az ott „dolgozókat” – jelöli meg, amikor az „államigazgatási” kitéltet használja. A „dolgozók” terminus használata is a Sztrájk tv. elfogadáskori jogi helyzetének felel meg, az egységes államigazgatásban foglalkoztatottak munkaviszonyban álltak. „Az államigazgatási munkaviszony nem államigazgatási jogi, hanem munkajogi karakterű” – állapítja meg az idézett tankönyvben Szamel Lajos. A sztrájk-törvénnyel az államigazgatásban dolgozók, mint munkaviszonyban állók gyakorolhatták sztrájkjogukat. Ezért volt szükséges a vizsgált korlátozás.

[85] A „dolgozók” fogalma a tételes jogban mára azonban messze nem egyértelmű. Feltehető, hogy magában foglal minden az állami igazgatási szerveknél foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban munkát végző személyt, de csak azokat, akik e szerveknél rendelkeznek jogviszonnyal, kizárva ebből az önkormányzatoknál ugyanilyen jogviszonnyal foglalkoztatottakat. A határozat indokolása nem fejti ki ennek jelentőségét, hiszen a 2.2. pontban még felsorolja az önkormányzatoknál dolgozók érdekképviseletét ellátó szakszervezeteket, mint megállapodást kötőket, ugyanakkor a 3.1.-ben már e kitéltet „egyértelműnek” minősíti.

[86] Ebben kételkedem, és igazat adok az alapjogi biztosnak abban, hogy jogbizonytalanságot okoz a pontatlan – vagy időközben meghatározhatatlanná vált, bár korábban talán kellően világos – jogi fogalomhasználat.

[87] A sztrájk kizárásával érintett személyi (foglalkoztatói) kör meghatározásában nem a szervből („államigazgatási”) kell kiindulni, sokkal inkább az érintettek foglalkoztatási jogviszonya jellegéből (ld. a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény fogalomhasználatát). A határozatban is említett, az államigazgatási szervekről szóló számos jogszabály alapján igen nehéz pontosan meghatározni a személyi kört, amely a Sztrájk tv. vizsgált rendelkezésével érintett.

[88] A lényeg azonban, hogy az „államigazgatás” terminust ennyi idő után indokolt lenne a fennálló jogi

helyzettel összhangba állóval („közigazgatási” vagy más ezzel egyenértékű) felcserélni – ami a törvényhozó feladata.

Budapest, 2012. június 26.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Paczoly Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László alkotmánybíró
különvéleménye

[89] Álláspontom szerint a sztrájk-ról szóló 1989. évi VII. törvény (a továbbiakban: Sztrájk tv.) 3. § (2) bekezdés második mondata alaptörvény-ellenessége megállapításának és megsemmisítésének lett volna helye. Emellett mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet is meg kellett volna állapítania az Alkotmánybíróságnak.

[90] Úgy gondolom, a most elbírált ügynek fontos szerepe lehet abban, miként gyakorolható a közszférában a sztrájkjog és ezen keresztül az kihat a sztrájkjog magyarországi alakulásának jövőjére. Nézetem szerint a többségi indokolásnak számot kellett volna vetnie azzal, hogy az Alkotmánybíróság eddigi irányadó gyakorlata nem volt következetes abban az alapvető kérdésben, hogy mi a sztrájkhoz való jog alkotmányjogi megítélése. Relevánsnak tartottam volna annak a kérdésnek a vizsgálatát is, hogy milyen szerepe van a Kormánynak a közszférában gyakorolt sztrájk feltételeinek a meghatározásában. Úgy vélem továbbá, a döntés meghozatalakor figyelembe kellett volna venni azt is, mi következik a Magyarországra is kötelező nemzetközi jogi mércéből a sztrájkjog szabályozására és gyakorlására.

I.

[91] 1. Álláspontom szerint az ügy által felvetett legfontosabb kérdés az, alapvető jog-e a sztrájkhoz való jog. Az indítványozó álláspontja szerint – mivel eredeti indítványában a korábbi Alkotmány 8. § (2) bekezdésének és az alapvető jogokra jellemző lényeges tartalom sérelmét állítja – igen. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata – ahogyan a határozat többségi indokolása is – ingadozó ebben a kérdésben. Az eddigi döntések – és ezt az álláspontot magam is osztom – nem tulajdonítottak különösebb meggyőző erőt annak a ténynek, hogy mind az Al-

kormányban, mind az Alaptörvényben az alapjogok között szabályozta az alkotmányozó a sztrájkjogot.

- [92] 2. A határozat többségi indokolása által idézett 673/B/1990. AB határozat (ABH 1992, 446.) és a 88/B/1999. AB határozat (ABH 2006, 1188.) alapján az állapítható meg, hogy bizonyos közszférában foglalkoztatott személyek sztrájkjoga teljes egészében kizárható alkotmányosan.
- [93] Abban is egyértelmű a gyakorlat, hogy még a magánszférában sem minősül alapvető jognak a sztrájkjog. Az inkább olyan alkotmányos jogként fogható fel, amelynek még a lényeges tartalma is korlátozható. Az is egyértelműnek tűnik a sztrájkjogi tárgyú határozatok alapján, hogy az az alkotmányi, illetve alaptörvényi kitétel, miszerint a sztrájkjog törvényben szabályozottak szerint gyakorolható, nem jelent blanketta-felhatalmazást a törvényhozó számára: „a törvényhozó köteles biztosítani a sztrájkjog gyakorlásának feltételeit, a sztrájkjog gyakorlásából való kizárásnak csak alkotmányos indokból, valamely alkotmányos jog, alkotmányos érték, cél védelme érdekében van helye.” (ABH 2006, 1188, 1195.)
- [94] Ez utóbbi fordulat, tehát a jogkorlátozás céljának vizsgálata, ugyanakkor csak az alapvető jogoknál releváns; az alkotmányos jogok esetében eddig az ésszerűségi teszt volt irányadó. Ennek alkalmazása során az Alkotmánybíróság eddig nem vizsgálta a joggyakorlás kizártságának (korlátozásának) célját. A mostani határozat többségi indokolása, amellet, hogy fenntartotta azt az álláspontot, hogy nem tekint az Alaptörvény hatálya alatt sem alapvető jognak a sztrájkjogot, azzal egészítette ki az eddigi gyakorlatot, hogy alkalmazta a 64/1991. (XII. 17.) AB határozat óta követett, az alapjog-korlátozás formai alkotmányossági megítélésére vonatkozó tesztet is a sztrájkjogra (ABH 1991, 297, 300.). Ez a teszt arra a kérdésre keres választ, hogy milyen jogforrási szint elégíti ki egy-egy esetben az alapjogok korlátozására irányadó [a korábbi Alkotmány 8. § (2) bekezdésébe, illetve az Alaptörvény I. cikkének első mondatába foglalt] szabályt.
- [95] 3. Álláspontom szerint, ahogyan ezt igyekeztem érzékeltetni, az eddigi gyakorlat nem volt mentes a dogmatikai ellentmondásoktól. A jelen ügy jó alkalmat teremtett volna arra, hogy az Alkotmánybíróság, figyelembe véve a sztrájkjognak a magyar alkotmányos intézményrendszerben betöltött szerepét (értékelve például az egyesülési joghoz való viszonyát), állást foglalva abban a kérdésben is, hogy kik a sztrájkjog alanyai (csak a munkavállalók vagy érdekvédelmi szervezeteik is), eldöntse, mi a sztrájkjog alkotmányjogi megítélése: milyen (speciális) jogkorlátozási tesztnek kell megfelelnie a jogalkotónak és a rendesbíróságoknak a sztrájkjog sza-

bályozásakor, illetve a sztrájkjoggal összefüggő ügyek elbírálásakor.

II.

- [96] 1. Nézetem szerint a támadott törvényi szabályozás [a Sztrájk tv. 3. § (2) bekezdés második mondata: „(a)z államigazgatási szerveknél a Kormány és az érintett szakszervezetek megállapodásában rögzített sajátos szabályok mellett gyakorolható a sztrájkjoga”] több szempontból is alaptörvény-sértő.
- [97] 2. E törvényi rendelkezés nem jelent elégséges garanciát a sztrájkjog hatékony gyakorlására, hiszen nem ad érdemi szempontokat (mérce) arra, hogy melyek azok a „sajátos szabályok”, amelyek alapján a sztrájk jogszerűnek minősül. A joggyakorlás garanciáinak hiányára utal az is, hogy a támadott szabály és a hozzáférhető rendesbírósági gyakorlat alapján nem egyértelmű az sem, kikényszeríthető-e ezen „megállapodás” rendesbíróságok előtt. Nyitott kérdés az is: ha a szakszervezetek betartják a „megállapodást”, amelynek a Sztrájk tv.-vel való viszonya nem tisztázott, akkor *eo ipso* jogszerűnek minősül-e a sztrájk.
- [98] Mindezeknek azért van jelentősége, mert a jogszerűtlen sztrájk nem csak fegyelmi felelősség megállapítására adhat okot, hanem (akár a kártérítési felelősség megállapítása mellett) még a foglalkoztatási jogviszony megszüntetéséhez is alapul szolgálhat. A fentiek alapján – figyelemmel az alaptörvény jogállamiság-klauszulájából eredő, hatékony joggyakorlást lehetővé tevő szabályozási követelményekre és a sztrájkjog alaptörvényi szabályozásának együttes értelmezésére – mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapítását tartottam volna szükségesnek.
- [99] 3. A mulasztás megállapítása azonban nem orvosolta volna teljes körűen a közszférában gyakorolható sztrájk minden problémáját. A támadott törvényi rendelkezést – a különvélemény II. 2. pontjában idézett alaptörvényi rendelkezések sérelme miatt – meg kellett volna semmisítenie az Alkotmánybíróságnak.
- [100] Ennek oka elsődlegesen az, hogy a Sztrájk tv. szerinti „megállapodás” megkötésére a Kormánynak nincs hatásköre, nincs alaptörvényi legitimációja. Álláspontom szerint nincs olyan alaptörvényi szabály, amely felhatalmazná a Kormányt arra, hogy a közszférában foglalkoztatottak érdekvédelmi szervezeteivel együtt „kiszereződjön” a sztrájkjog gyakorlásának alkotmányos garanciarendszeréből. Ezt – a legitimáció hiányára vonatkozó – érveimet erősíti az a tény is, hogy az államigazgatástól különálló önkormányzati szférában foglalkoztatottak érdekvédelmi szervezetei is csatlakoztak e, a határozat

többségi indokolása által is idézett „megállapodáshoz”. Az önkormányzati szférában foglalkoztatottak bevonása még kevésbé teszi egyértelművé, hogy a Kormány közhatalmi vagy munkáltatói hatáskörében eljárva kötötte-e meg a „megállapodást”.

III.

[101] Figyelemmel a nemzetközi jogi kötelezettségeinkre – tekintettel a 61/2011. (VII. 13.) AB határozatban foglaltakra (ABH 2011, 290, 321.) – számot kellett volna vetni azzal a kérdéssel is, hogy melyek a közszférában gyakorolható sztrájkjog Magyarországra kötelező nemzetközi jogi mércéi.

[102] Ebben a körben elsősorban, de nem kizárólagosan az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlata alapján kellett volna értékelni a közszférában gyakorolható sztrájk magyar szabályozását. A Demir és Baykara kontra Törökország, valamint az Enerji Yapi-Yol Sen kontra Törökország ügy indokolása – álláspontom szerint – azt a nézetet erősíti, hogy a jelenlegi magyar szabályozás nem minden elemében egyezménykonform.

Budapest, 2012. június 26.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: II/355/2012.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 78. számában.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 31/2012. (VI. 29.) AB HATÁROZATA

a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 8. §-a hatálybalépésének felfüggesztéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány alapján indult eljárásban, ideiglenes intézkedés tárgyában – *dr. Pokol Béla* és *dr. Szívós Mária* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 8. §-ának 2012. július elsejei hatálybalépését felfüggeszti.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja: ha a felfüggesztő döntés hatályát vesztené, a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 8. §-a hatálybalépésének időpontja – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 61. § (4) bekezdése alapján – 2013. június 29.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (2) bekezdése alapján kezdeményezte, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja meg és az Abtv. 41. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében semmisítse meg a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény (a továbbiakban: Csvt.) 7. §-át, mivel az ellentétes az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében, az Alaptörvény II. cikkében (emberi méltósághoz való jog), az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében (egyenlő bánásmód követelménye), valamint az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglaltakkal.
- [2] Kérte a Csvt. 8. §-ának vizsgálatát is, mert az ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében (jogállamiság elve) foglaltakkal.
- [3] Indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 32. § (1) bekezdésében és 42. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében mondja ki, hogy a Csvt. 7. §-a nemzetközi szerződésbe ütközik, mivel ellentétes az 1993. évi XXXI. törvényben kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 8. cikkében foglaltakkal.
- [4] Indítványozta az Abtv. 61. § (2) bekezdésére hivatkozással, hogy az Alkotmánybíróság a már kihirdetett és 2012. július 1-jén hatályba lépő Csvt. 7. és 8. §-ának hatálybalépését az indítvány elbírálásáig függeszse fel, mivel az érintettek alapvető jogainak védelme és a jogbiztonság követelményének érvényesülése érdekében azonnali intézkedésre van szükség.
- [5] 2.1. Az indítványozó szerint a Csvt. a családi jogállás keletkezésével kapcsolatban a 7. § (1) és (2) bekezdésében rögzíti a család fogalmát. Az (1) bekezdés szerint „a család a természetes személyek érzelmi és gazdasági közösségét megvalósító olyan kapcsolatrendszer, amelynek alapja egy férfi és egy nő házassága vagy egyenesági rokoni kapcsolat, vagy a családba fogadó gyámság”. A (2) bekezdés ki-

- mondja, hogy az „egyesági rokon kapcsolat le származással vagy örökbefogadással jön létre”.
- [6] A Csvt. értelmében a család alapja a társ kapcsolatok köréből kizárólag egy férfi és egy nő házassága lehet. Az Alaptörvény L) cikk értelmében a házasság intézménye a férfi és nő között, önkéntes elhatározáson alapuló életközösség esetén választható megoldás. A jogilag is elismert társ kapcsolatoknak azonban jelenleg számos egyéb formája is megkülönböztethető. Különmű párok a) a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) szerinti tényleges, ún. de facto élettársi kapcsolatban élhetnek; b) a bizonyítás megkönnyítése végett – döntésüktől függően – kérhetik az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásába való bejegyzésüket; c) választhatják a házasságot. Az azonos nemű párok is a) élhetnek de facto élettársi kapcsolatban; b) kérhetik az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásába való bejegyzésüket; vagy c) választhatják a 2009. évi XXIX. törvényben szabályozott bejegyzett élettársi kapcsolatot. Az indítvány szerint így a Csvt. 7. §-a a bejegyzett élettársi közösséget „választó” személyeket szexuális irányultságuk alapján különbözteti meg az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított, magán- és családi életükhöz való joguk tekintetében.
- [7] Az alapvető jogok biztosa utalt arra is, hogy ez a szabályozás ellentétes az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdése szerinti diszkrimináció tilalmával.
- [8] A család fogalmának restriktív használata az alapvető jogok biztosa szerint sérti az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított magán- és családi élethez való jogot, és ellentétes az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Európai Egyezményének 8. cikkével is.
- [9] 2.2. Az indítvány szerint Csvt. 8. § (1) bekezdése előírja, hogy „végintézkedés hiányában történő öröklés (a továbbiakban: törvényes öröklés) esetében öröklésre elsősorban törvényben meghatározott rokonsági fokig az egymással egyesági vagy oldalági rokonságban, illetve az örökbefogadási kapcsolatban állók és a házastárs jogosult.” A Csvt. 8. § (2) bekezdése alapján pedig „az állam és más személyek törvényes öröklésének csak az (1) bekezdésben említett személyek hiányában lehet helye”. A (3) bekezdés úgy szól, hogy „az örökhagyó házastársát pedig külön törvényben szabályozottak szerint özvegyi jog illeti meg”. A Csvt. 8. § (4) bekezdése végül rögzíti, hogy „kötelesrész illeti meg az örökhagyó leszármazóját, házastársát, továbbá szülőjét, ha az öröklés megnyíltakor az örökhagyó törvényes örököse vagy végintézkedés hiányában az lenne. A kötelesrész mértékét, alapját, számítását, kiadását, továbbá a kötelesrészből való kitagadás részletes szabályait külön törvény tartalmazza.”
- [10] Az öröklésre, ezen belül a törvényes öröklés rendjére vonatkozó alapvető szabályokat a Ptk. III. cím III. fejezete tartalmazza. A Ptk. 607. § (1) bekezdése alapján törvényes örökös elsősorban az örökhagyó gyermeke, a 607. § (4) bekezdése ugyanakkor előírja, hogy ha leszármazó nincs, a házastárs vagy a bejegyzett élettárs örököl. A Ptk. tehát lehetővé teszi, hogy végrendelkezés hiányában az azonos nemű párok esetében – figyelemmel arra, hogy esetükben nincs lehetőség házasságkötésre – a bejegyzett élettárs örököljön élettársa után. Az alapvető jogok biztosa szerint a szabályozás összhangban van az alkotmánybírói gyakorlatban, elsősorban a 32/2010. (III. 25.) AB határozatban (ABH 2010, 194.) és a 154/2008. (XII. 17.) AB határozatban (ABH 2008, 1203) lefektetett elvekkel. Az indítványozó szerint eleve nem világos, hogy a családvédelmi törvény mindezzel párhuzamosan miért tartalmaz a törvényes öröklésre vonatkozó párhuzamos keretszabályokat, alkotmányossági szempontból ugyanakkor egyértelműen aggályos, hogy a Csvt. 8. §-a nincs összhangban a Ptk. 607. §-ával, ugyanis említést sem tesz a bejegyzett élettársak – leszármazó hiányában történő – törvényes öröklési lehetőségéről.

II.

- [11] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a jogszabály hatálybalépésének felfüggesztését lehet-e önálló indítványban kezdeményezni, vagyis erről az Alkotmánybíróságnak minden esetben külön, formális döntést kell-e hoznia, vagy az erre irányuló javaslat csak figyelemfelhívás.
- [12] A felfüggesztésnek akkor van helye, ha az Alkotmánybíróság a „vizsgálata során” valószínűsíti alaptörvény-ellenesség fennállását. Vagyis nem az indítványozásra egyébként jogosultnak, hanem az Alkotmánybíróságnak van joga észlelni, hogy az alaptörvény-ellenesség valószínű.
- [13] Az Alkotmánybíróság ezt a „vizsgálata során” észleli. Ez feltételezi azt, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálódása az alaptörvény-ellenesség megállapítását illetően már folyamatban van, az érdemi döntés előkészítése megkezdődött, vagyis az indítvány érdemi eljárás lefolytatására alkalmas.
- [14] Utólagos absztrakt normakontroll eljárásban (Abtv. 24. §) minderre figyelemmel nem lehet önálló, és külön elbírálásra váró indítványnak tekinteni az indítványozásra jogosultnak azt a javaslatát, hogy az Alkotmánybíróság a jogszabály hatálybalépését függesztesse fel. Az indítvány e része javaslat, amely megkönnyítheti az Alkotmánybíróság észlelését, de formális döntést erről – ha az Alkotmánybíróság nem ért vele egyet – az Abtv. értelmében nem kell hozni.

- [15] Másrészt az Alkotmánybíróság erre irányuló indítványozói javaslat nélkül is, hivatalból észlelheti, ha felfüggesztésnek helye van.
- [16] 2. Az Abtv. 61. § (2) bekezdése alapján, „ha az Alkotmánybíróság a 24. §-ban meghatározott hatáskörében (utólagos normakontroll eljárásban) kihirdetett, de hatályba még nem lépett jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés vizsgálata során az alaptörvény-ellenesség fennállását valószínűsíti, kivételesen felfüggesztheti az indítványban megjelölt jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatálybalépését, ha súlyos és helyrehozhatatlan kár vagy hátrány elkerülése, az Alaptörvény vagy a jogbiztonság védelme érdekében azonnali intézkedésre van szükség”.
- [17] A felfüggesztés számos feltétel egyidejű teljesülése esetén lehetséges. Csak hatályba nem lépett jogszabály hatálybalépését lehet felfüggeszteni. A felfüggesztés kivételes lehet. Feltétel, hogy a felfüggesztésre „súlyos és helyrehozhatatlan” következmény elkerülése érdekében kerülhet sor, ezek együttes feltételek. Ha a hatálybalépésnek nincs közvetlen következménye, vagy az nem súlyos, vagy súlyos, de nem helyrehozhatatlan, vagy helyrehozhatatlan, de nem súlyos – nincs helye felfüggesztésnek. Feltétel, hogy a következmény összességében hátrányos lenne. Feltétel annak valószínűsítése is, hogy ezt a következményt a hatálybalépés önmagában vagy kényszerű jogalkalmazói lépések révén, belátható időn belül okozná.
- [18] Feltétel, hogy a felfüggesztési intézkedésnek az Alaptörvény védelmét kell szolgálnia, vagy a jogbiztonság védelme érdekében kell történnie; önmagában nemzetközi szerződés feltételezett sérelmére hivatkozva nincs helye felfüggesztésnek.
- [19] Az Abtv. értelmében „jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés” felfüggesztésének lehet helye. Vagyis az Alkotmánybíróság meghatározhatja, hogy valamely jogszabály egészének, vagy csak bizonyos részeinek a hatálybalépését fűggeszti fel.
- [20] Az Alkotmánybíróság külön vizsgálta, hogy a Csvt. 7. és 8. §-a tekintetében a feltételek fennállnak-e. Arra a következtetésre jutott, hogy a fenti feltételek a Csjt. 8. §-ával összefüggésben teljesültek.
- [21] 2.1. A Csvt. 8. §-a öröklési jogi szabályokról szól. Mind a négy bekezdése utal a házastárs jogaira.
- [22] Az öröklésre, ezen belül a törvényes öröklés rendjére vonatkozó alapvető szabályokat a Ptk. III. cím III. fejezete tartalmazza. A Ptk. 607. § (1) bekezdése alapján törvényes örökös elsősorban az örökfogó gyermeke, a 607. § (4) bekezdése ugyanakkor előírja, hogy ha leszármazó nincs, a házastárs vagy a bejegyzett élettárs örököl.
- [23] A Ptk. tehát lehetővé teszi, hogy végrendelet hiányában az azonos nemű párok esetében – figyelemmel arra, hogy esetükben nincs lehetőség házasságkötésre – a bejegyzett élettárs örököljön élettársa után. A szabályozás összhangban van a korábbiakban már említett alkotmánybírósági gyakorlat, elsősorban 32/2010. (III. 25.) AB határozatban (ABH 2010, 194.) és a 154/2008. (XII. 17.) AB határozatban (ABH 2008, 1203) lefektetett elvekkel.
- [24] Alkotmányossági szempontból aggályos, hogy a Csvt. 8. §-a nincs összhangban a Ptk. 607. §-ával, mert nem tesz említést a bejegyzett élettársak – leszármazó hiányában történő – törvényes öröklési lehetőségéről.
- [25] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján ennek a jogállami minőségnek nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 65–66.]. Habár törvényi rendelkezések összeütközése miatt önmagában alaptörvény-ellenesség nem állapítható meg, ha a szabályozás ellentmondása jogszabály-értelmezéssel nem oldható fel, és ez anyagi alkotmányellenességhez vezet, vagy a normaszövegek értelmezhetetlensége konkrét alapjogi sérelmet okoz, akkor törvényi rendelkezések kollíziója miatt is alaptörvény-ellenesség állapítható meg [35/1991. (VI. 20.) AB határozat, ABH 1991, 175, 176–177.].
- [26] A Csvt. 8. §-ának vizsgálata során az alaptörvény-ellenesség fennállása valószínűsíthető az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság elve és a belőle levezethető jogbiztonság követelménye alapján. A törvényes öröklés vonatkozásában a Ptk. és a Csvt. között nincs összhang. A Ptk. öröklési rendje szerint a bejegyzett élettárs egyértelműen a házastárral azonos szinten örököl, a Csvt. normaszövege ezzel ellentétben komoly bizonytalanságot okoz, mert „elsősorban” a rokonok és a házastárs öröklésére utal. Előfordulhat például az a helyzet, hogy – leszármazó hiányában – a Ptk. alapján a bejegyzett élettársi kapcsolatban élő örökfogó élettársa, míg a Csvt. alapján az örökfogó testvére a törvényes örökös. A jogalkalmazói gyakorlatban ez jogértelmezéssel feloldhatatlan bizonytalanságot okozhat, ezért az Alkotmánybíróság a Csvt. 8. §-a hatálybalépését felfüggesztette.
- [27] A felfüggesztésről szóló határozatnak rendelkeznie kell arról is, hogy ha a felfüggesztő döntés hatályát vesztené, akkor a Csvt. 8. §-a mikor lép hatályba. Az Alkotmánybíróság erre az esetre – az Abtv. 61. § (4) bekezdése alapján – meghatározta, hogy a

Csvt. 8. §-a hatálybalépésének időpontja 2013. június 29.

Budapest, 2012. június 26.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró
különvéleménye

[28] Nem értek egyet a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 8. §. hatályba lépésének felfüggesztésével, melyet a többségi határozat rendelkező része tartalmaz.

[29] Ezt a döntést már formai okokból sem lehet elfogadni. E kivételes rendelkezésre ugyanis az Alkotmánybíróság csak a beadott indítvány vizsgálata során juthat, de a vizsgálatot megelőzően – ahogy a jelen esetben történt – nincs erre mód az Abtv. 61. § (2) bekezdése értelmében. Az indokolás II. részének 1) pontja helyesen érvel, hogy ezen intézkedés alkalmazása vonatkozásában az alapjogi biztos nem is rendelkezik javaslati joggal, és az Alkotmánybíróság is csak a vizsgálat során felvetődő súlyos és helyrehozhatatlan kár vagy hátrány bekövetkeztének észlelése esetén folyamodhat ehhez. E helyes érvelés után azonban a többségi határozat nem visszautasítja a jogosulatlan indítvány e részét, hanem csak a formális döntés hozatal kötelezettségének hiányát konstatálja ebben a tekintetben. Ezzel a megoldással az Alkotmánybíróság ténylegesen precedenst teremt ahhoz, hogy a jövőben is túllépjen az alapjogi biztos a felhatalmazásán, és most már e határozatra hivatkozva is vindikálja magának a felfüggesztéshez a javaslati jogot. Ez a számára történő hatáskörbővítés a felfüggesztés előfeltételét sérti,

mert ezzel a vizsgálat elkezdése előtt az összefüggések tényleges feltárása és a súlyos és elháríthatatlan károk vagy hátrányok független mérlegelése esik el az Alkotmánybíróság részéről. A jelen esetben ez is hozzájárult ahhoz, hogy – mint a következőkben látható lesz – a többségi határozat az Alaptörvény vonatkozó rendelkezéseinek mélyreható elemzése és a vonatkozó polgári jogi szabályok megfelelő mélységű vizsgálata előtt adott helyt az alapjogi biztos felfüggesztési kérelmének.

[30] Az Alaptörvény L) cikke nyilvánvalóvá teszi, hogy – a korábbi Alkotmánnyal szemben – az alkotmányozó hatalom a családot *mint a nemzet fennmaradásának alapját* helyezte alaptörvényi védelem alá, és ez a jogilag elismert tartós párkapcsolatok közül csak a gyerekek nemzésére alkalmas kapcsolatokat emelte ebbe a formába. A bejegyzett élettársi kapcsolat, mely az egyneműek közötti tartós párkapcsolat jogi formáját jelenti, ebbe a megfogalmazásba nem fér bele. Ez az alkotmányozó döntése volt, melyhez az Alkotmánybíróságnak és minden más magyar állami szervnek alkalmazkodnia kell. Ám ebből nem következik, hogy a családnak nem, de tartós párkapcsolatnak jogilag elismert bejegyzett élettársak között a törvényes öröklés rendje ne lenne megoldott.

[31] A ma hatályos Polgári Törvénykönyv 607. §. (4) bekezdése rögzíti: „Ha leszármazó nincs, a házastárs vagy a bejegyzett élettárs örököl.” Az, hogy a most vitatott családvédelmi rendelkezésben csak a házastárs kifejezés szerepel, a bírói jogalkalmazás értelmezési munkája felé jelent majd feladatot, hogy összhangba hozza ezt a törvényhelyet az öröklés rend alapvető kódexének vonatkozó szabályával. Ilyen jogértelmezési munka azonban, mely komolyabb esetekben a legfelső ítélkezési fórum jogegységi határozatával vagy egy irányban kialakított állandó bírói gyakorlattal rendezhető, nagy tömegben fordul elő a polgári jogi ítélkezésben éppúgy, mint a jog többi részében. Ez az értelmezési dilemma tehát nem teszi szükségessé, hogy az Alkotmánybíróság beavatkozzon, és már hatályba lépés előtt felfüggeszesse a vitatott törvényi rendelkezést. Annál is kevésbé, mert az évek óta előkészítés alatt álló és most már a végső fázisba már eljutott új Ptk. a vonatkozó rendelkezésében egyértelműen megoldja a helyzetet: a házastársi és az bejegyzett élettársi kapcsolatot egy általános szabállyal egymással helyettesíthető kifejezéssé teszi: „7:64. §. Az örökhagyó bejegyzett élettársa törvény szerint úgy örököl, mint az örökhagyó házastársa, és a törvényes öröklés házastársra vonatkozó szabályait megfelelően kell alkalmazni az örökhagyó bejegyzett élettársára”. (Hetedik könyv 7:64. §-t (Bejegyzett élettárs öröklése).

[32] A fenti elemzések azt mutatják, hogy a rendes bírósági ítélkezés és a törvényi rendelkezéseket konkretizáló állandó bírói gyakorlatok kialakult rendje

meg tudja oldani az alapjogi biztos által vitatott rendelkezések értelmezési dilemmáit, így csak egyfajta alkotmánybíróági aktivizmus vihette el a különvéleményben elutasított többségi határozatot a függesztési döntés meghozatalára.

Budapest, 2012. június 27.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom.

Budapest, 2012. június 27.

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 82. számában.

Alkotmánybíróági ügyszám: II/3012/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 32/2012. (VII. 4.) AB HATÁROZATA

a felsőoktatási hallgatói szerződéseket szabályozó egyes jogszabályi rendelkezések megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában – *dr. Bragyova András* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Balsai István*, *dr. Lenkóvics Barnabás*, *dr. Pokol Béla*, *dr. Szalay Péter* és *dr. Szívós Mária* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 39. § (3) bekezdésének „– a Kormány által meghatározott feltételekkel –” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti, ennek folytán a 39. § (3) bekezdésének „– a Kormány által meghatározott feltételekkel –” szövegrésze 2012. szeptember elsején nem lép hatályba.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 110. § (1) bekezdés 23. pontja és 111. § (6) bekezdésének „– a Kormány által meghatározott tartalmú –” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti.

3. Az Alkotmánybíróság megállapítja továbbá, hogy a magyar állami ösztöndíjas és magyar állami részösztöndíjas hallgatókkal kötendő hallgatói szerződésekről szóló 2/2012. (I. 20.) Korm. rendelet alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti, ennek folytán a rendelet 2012. augusztus elsején nem lép hatályba.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az alapvető jogok biztosa 2012. március 28-án az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 2. § (3) bekezdése és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (2) bekezdése alapján a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 2012. szeptember elsején hatályba lépő 39. § (3) bekezdés „– a Kormány által meghatározott feltételekkel –” szövegrésze, a már hatályos 110. § (1) bekezdés 23. pontja, továbbá a 2012. augusztus elsején hatályba lépő, a magyar állami ösztöndíjas és magyar állami részösztöndíjas hallgatókkal kötendő hallgatói szerződésekről szóló 2/2012. (I. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) megsemmisítését kezdeményezte az Alkotmánybíróságnál.

[2] Az Nftv. kifogásolt rendelkezései felhatalmazzák a Kormányt arra, hogy rendeletben szabályozza a hallgatói szerződés kötelező tartalmi elemeit, a szerződés nem teljesülése esetére irányadó eljárást, és a magyar állami (részösztöndíjas hallgató által igénybe vett szakos képzés éves költségét. A Korm. rendelet e felhatalmazásnak megfelelően rendelkezik az állami (részösztöndíjas hallgató kötelezettségeiről (3. §), és e kötelezettség teljesítésének módjáról (4. §), valamint a Magyar Állam hallgatói szerződéssel kapcsolatos kötelezettségeiről (5. §). A Korm. rendelet továbbá tartalmazza a hallgatói szerződés megkötésére vonatkozó szabályokat, a szerződés aláírásának következményeit (6–14. §§), valamint a szerződésből folyó kötelezettségek teljesítése alóli mentességek lehetséges eseteit (15–17. §§) és a visszatérítésre vonatkozó szabályokat (18–21. §§). A Korm. rendelet 2012. augusztus elsején lép hatályba (22. §).

[3] 2. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja alapján az Alkotmánybíróság – többek között – az alapvető jogok biztosa kezdeményezésére felülvizsgálja a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel való összhangját. Ennek megfelelően az Abtv. úgy rendelkezik, hogy az Alkotmánybíróság a jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját az alapvető jogok biztosának határozott kérelmet tartalmazó indítvá-

nya alapján akkor vizsgálja, ha az alapvető jogok biztosának álláspontja szerint a jogszabály alaptörvény-ellenessége fennáll.

- [4] Az alapvető jogok biztosának indítványa szerint az Alaptörvénynek az alapjogokkal kapcsolatos szövege nagyrészt megegyezik a 2012. január 1-jét megelőzően hatályban volt Alkotmányban foglaltakkal; az alkotmányos követelmények és alapjogok tekintetében nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely ellentétes volna a korábbi Alkotmány szövegével. A normaszövegben előforduló eltérő fogalmazás, kiegészítés és kihagyás ellenére ezért mindaddig irányadók például az emberi méltóságra, az egyenlő bánásmód követelményére, valamint a jogállamiság követelményére vonatkozó korábbi alkotmánybíróági megállapítások, ameddig az Alkotmánybíróóság másként nem rendelkezik.
- [5] Az alapvető jogok biztosa szerint a hallgatói szerződések kormányrendeleti szintű szabályozása formai és tartalmi szempontból is ellentétes az Alaptörvénnyel.
- [6] 2.1. Az indítvány úgy véli, a kormányrendeleti szabályozás alapvető jogokat korlátoz, az Alaptörvény XII. cikk (2) bekezdésében biztosított, a munka és a foglalkozás szabad megválasztását, valamint az Alaptörvény XI. cikkében foglalt felsőoktatásban való részvétel jogát, ezért annak szabályozása törvényi szintet igényel az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján. A hallgatói szerződés atipikus szerződés, a felek (a hallgató és az állam) nincsenek mellérendelt viszonyban. A hallgatói szerződés megkötése is csupán azon hallgatók számára önkéntes, akik kedvező anyagi helyzetük következtében állami segítség nélkül is képesek vállalni tanulmányaik költségének megtérítését. A nehéz társadalmi helyzetű hallgatók számára nincs valódi alternatívája a hallgatói szerződés megkötésének. A hallgatói szerződés meghatározott időre korlátozza a végzett hallgatók önrendelkezéshez, valamint a munkához és a foglalkozás szabad megválasztásához fűződő jogát például azért, hogy visszafizetési kötelezettséget ír elő arra az esetre, ha a végzett hallgató a hazai munkaviszony létesítése helyett külföldön vállal munkát. Egyfelől tehát a hallgatói szerződés a hallgatók alapvető jogait korlátozza, másfelől pedig a felsőoktatás állami támogatásának egyik alapelemét jelenti. Mindezek miatt a hallgatói szerződés alapvető részeit, feltételeit, a felek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó szabályokat törvényben kellett volna szabályozni.
- [7] 2.2. Az alapvető jogok biztosa szerint a hallgatói szerződés kormányrendeleti szabályai tartalmilag sincsenek összhangban az Alaptörvény rendelkezéseivel. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének második mondata alapján alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mérték-

ben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. A hallgatói szerződések esetében azonban nem azonosítható be olyan alapvető jog vagy alkotmányos érték, amely a felsőoktatáshoz való hozzáférés, illetve a munka és a foglalkozás szabad megválasztására vonatkozó jog korlátozását kellőképpen indokolná. Nem tekinthető ilyen legitim célnak az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében foglalt alkotmányos elvárás, amely szerint „képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához”. A hallgatói szerződés ugyanis az alapvető jogok biztosa szerint nem a „község gyarapodását elősegítő, egyéni képességeket kiaknázó munkavégzést célozza, hanem pusztán a magyar joghatóság alatt álló munkáltatónál történő munkavégzést, még abban az esetben is, ha arra a képzettségnek megfelelően nincs lehetőség”. Szintén nem tekinthető a hallgatói szerződés által elérendő legitim célnak az Alaptörvény O) cikke, amely szerint mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni. A biztosa szerint sokkal inkább egyfajta vélt vagy valós „társadalmi igazságérzet” diktálhatja a hallgatói szerződésben foglalt kötelezettségek előírását. A diplomások hazai foglalkoztatására vonatkozó ilyen társadalmi igény mint elvont érték azonban csak kis mértékben indokolhat jogkorlátozást. Ráadásul a hallgatói szerződés nem tekinthető úgy, mint amely elengedhetetlenül szükséges és alkalmas eszköze e társadalmi cél elérésének. Emellett a hallgatói szerződés aránytalanul alapjogkorlátozó, abban ugyanis a hallgató a jövőre nézve egyoldalú kötelezettséget vállal az oklevél határidőn belüli megszerzésére, a tanulmányok ideje kétszeresének megfelelő időtartamú hazai munkaviszony létesítésére, illetve vállalkozási tevékenység végzésére. Aránytalan a jogkorlátozás azért is, mert a Korm. rendelet nem rendelkezik a hallgató kötelezettsége alóli mentesüléséről abban az esetben, ha a hallgató neki nem felróható ok miatt nem talál végzettségének megfelelő munkát Magyarországon.

- [8] Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének sérelmét veti fel továbbá, hogy a Korm. rendelet 4. § (5) bekezdése szerint a hazai munkaviszony időtartama teljesítésének számításakor a Magyarországon önkéntes katonai szolgálat alapján fennálló, valamint a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy esetében a származási országában teljesített, társadalombiztosítási jogviszonyt eredményező munkavégzésre irányuló jogviszonyt kétszeres mértékben kell figyelembe venni.
- [9] 2.3. Az alapvető jogok biztosa indítványában utalt továbbá arra, hogy az Európai Unióról szóló Szer-

- ződés és az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 45. cikk (1) és (2) bekezdése alapján az unión belül biztosítani kell a munkavállalók szabad mozgását, amely magában foglalja az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetés megszüntetését a tagállamok munkavállalói között a foglalkoztatás, a javadalmazás, valamint az egyéb munka- és foglalkoztatási feltételek tekintetében. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 15. cikke külön is biztosítja a foglalkozás megválasztásának szabadságát és a munkavállalás jogát. A jelentős időtartamra szóló hazai munkavégzési kötelezettség hallgatói szerződésbeli előírása az Európai Bíróság a Rhiannon Morgan kontra Bezirksregierung Köln (C-11/06) és Iris Bucher kontra Landrat des Kreises Düren (C-12/06) egyesített ügyekben, valamint a Nicolas Bressol és társai, Céline Chaverot és társai kontra Gouvernement de la Communauté française (C73/08) ügyben hozott döntései alapján komoly jogi aggályokat vet fel a szabad mozgásra vonatkozó uniós alapszabadság szempontjából.
- [10] 2.4. Az alapvető jogok biztosa végül az Abtv. 61. § (2) bekezdésére hivatkozva kezdeményezte, hogy az Alkotmánybíróság az érdemi döntés meghozataláig függessze fel a már kihirdetett Korm. rendelet 2012. augusztus elsejei hatályba lépését. A biztos szerint a 2012 szeptemberében egyetemi, főiskolai tanulmányukat kezdő hallgatók önrendelkezési jogának, munka és foglalkoztatás szabad megválasztásához való jogának és a felsőoktatáshoz való hozzáférés állami biztosítása sérelmének elkerülése, valamint a jogbiztonság követelményének védelme érdekében indokolt és szükséges, hogy az Alkotmánybíróság felfüggeszse a Korm. rendelet hatályba lépését.
- II.
- [11] 1. Az Alaptörvénynek az indítvány elbírálásakor hatályos rendelkezései:
- [12] B) cikk „(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”
- [13] I. cikk „(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”
- [14] II. cikk „Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”
- [15] XI. cikk „(1) Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.
- [16] (2) Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező alapfokú, az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú, valamint a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja.”
- [17] XII. cikk „(1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.
- [18] (2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.”
- [19] XV. cikk „(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.”
- [20] XVII. cikk „(3) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.”
- [21] 2. Az Nftv. indítvány által támadott rendelkezései:
- [22] 39. § „(3) A hallgatói jogviszony a felvételtől vagy az átvételtől szóló döntés alapján, a beiratkozással jön létre. A beiratkozást megelőzően a hallgatóval – a Kormány által meghatározott feltételekkel – hallgatói szerződést kell kötni.”
- [23] „110. § (1) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendelettel szabályozza [...]”
- [24] 23. a hallgatói szerződés kötelező tartalmi elemeit, a szerződés nem teljesülése esetén követendő eljárást, a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató által igénybe vett szakos képzés éves költségét,”
- III.
- [25] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt az indítványi elemet vizsgálta, amely szerint a Nftv. 110. § (1) bekezdésének 23. pontja szerinti felhatalmazás alapján megalkotott Korm. rendelet törvényhozási tárgykörbe tartozó szabályozást tartalmaz.
- [26] A 2012. január elsejéig hatályban volt Alkotmány 8. § (2) bekezdés első fordulata úgy rendelkezett, hogy „az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg”. Az Alkotmány 8. § (2) bekezdésével szinte szó szerint egyezik az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés első mondatának szövege: „Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg.”
- [27] Az Alkotmánybíróságnak ezért az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését szem előtt tartva vizsgálnia kellett, hogy a hallgatói szerződésre vonatkozó szabályozás milyen kapcsolatban áll az indítványban hivatkozott alapjoggal: a felsőfokú oktatásban

való részvételhez, illetve a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához fűződő joggal.

- [28] 1. A 2012. január elsejét megelőzően hatályban volt Alkotmány 70/F. § (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a „Magyar Köztársaság biztosítja az állampolgárok számára a művelődéshez való jogot”. A (2) bekezdés szerint a „Magyar Köztársaság ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező általános iskolával, képességei alapján mindenki számára hozzáférhető közép- és felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők anyagi támogatásával valósítja meg.
- [29] A 22/2012. (V. 11.) AB döntésben foglaltak alapján az Alkotmánybíróság „az újabb ügyekben felhasználhatja azokat az érveket, amelyeket az Alaptörvény hatályba lépése előtt hozott korábbi határozata az akkor elbírált alkotmányjogi kérdéssel összefüggésben tartalmazott, feltéve, hogy az Alaptörvény konkrét – az előző Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú – rendelkezései és értelmezési szabályai alapján ez lehetséges.” [MK 2012/57, 9737, 9739–9740.]
- [30] Az Alaptörvény XI. cikk (1) bekezdése az Alkotmány 70/F. § (1) bekezdésével megegyezően szól arról, hogy „minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez”. A (2) bekezdés az Alkotmány 70/F. § (2) bekezdéséhez hasonlóan részletezi, hogy „Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező alapfokú, az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú, valamint a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja.”
- [31] Két ponton mutatható ki lényegbevágó eltérés a két normaszöveg között. Egyfelől az Alaptörvény az ingyenes és a mindenki számára hozzáférhető középfokú oktatást alkotmányi szintre emelte. Másfelől az Alaptörvény kifejezetten törvényi formát követel az oktatásban részesülők anyagi támogatására vonatkozóan. Jelen ügy szempontjából az utóbbi változtatásnak van jelentősége.
- [32] Az Alkotmánybíróság ezért a továbbiakban azt vizsgálta, mi következik a mindkét szövegben közös, mindenki számára hozzáférhető felsőoktatásra vonatkozó követelményből, majd pedig, hogy mit követel a felsőoktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatására vonatkozó alaptörvénybeli előírás.
- [33] 1.1. Az Alkotmány 70/F. § (2) bekezdés és az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdés alapján az állam a művelődéshez való jogot – többek között – a „képességei alapján mindenki számára hozzáférhető közép- és felsőfokú oktatás” útján, továbbá „az oktatásban részesülők anyagi támogatásával” biztosítja. Elsősorban tehát állami kötelezettségről van szó, és nem arról, hogy az Alkotmány e rendelkezése alapján bárkinek alanyi joga volna arra, hogy az általa megjelölt felsőoktatási intézményben folytassa tanulmányait. [375/B/2001. AB határozat, ABH 2004, 1527, 1530.] A művelődéshez való jog akkor valósul meg a felsőfokú oktatásban, ha az mindenki számára képességei alapján hozzáférhető, továbbá az oktatásban részesülők anyagi támogatást kapnak. [1310/D/1990. AB határozat] Az állam köteles mindenki számára – hátrányos megkülönböztetés nélkül – biztosítani e jog gyakorlását lehetővé tevő szervezeti és jogszabályi feltételeket. [18/1994. (III. 31.) AB határozat, ABH 1994, 88, 89.; 27/2005. (VI. 29.) AB határozat, ABH 2005, 280, 285.]
- [34] Az Alkotmány 70/F. § (2) bekezdéséből és az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdéséből sem következik, hogy államnak mindenki számára ingyenes felsőoktatást kellene biztosítania. Az állami költségvetés teherbíró képessége értelemszerűen behatárolja, hogy az állam milyen mértékű anyagi támogatást tud nyújtani a felsőoktatás területén. Az állam ezért előírhatja, hogy a felsőoktatásban résztvevő járuljon hozzá az egyetemi oktatás költségeihez, és akár tandíjat is bevezethet. [A 79/1995. (XII. 21.) AB határozat kifejezetten kimondta, hogy „a tandíjfizetési kötelezettség megállapítása nem ellentétes az Alkotmány 70/F. §-ával”. (ABH 1995, 404–405.)] Legyen szó az oktatási költségekhez való hozzájárulásról vagy tandíj bevezetéséről, az államnak figyelemmel kell lennie arra, hogy nem lehetetlenítheti el a megfelelő képességű személyek oktatásban való részvételét. Az állam ugyanis köteles olyan rendszert fenntartani, amely biztosítja az azonos képességű egyének számára az esélyegyenlőséget. [28/2005. (VII. 14.) AB határozat, ABH 2005, 290, 314.]
- [35] Senkinek nincs tehát alapvető joga ahhoz, hogy felvételt nyerjen az általa megjelölt felsőoktatási intézménybe, de egyes, a felsőfokú oktatásra vonatkozó szabályok a művelődéshez való jog érvényesülésének lényeges garanciáját jelentik. Az 51/2004. (XII. 8.) AB határozat szerint például a képzési formáknak, a képzés szerkezetének, valamint a képesítési követelmények általános jelleggel történő szabályozása a felsőfokú tanulmányok folytatásához való jog biztosításának lényeges garanciája. A 1310/D/1990. AB határozat szerint pedig „a felsőfokú intézményekben a létszámnak az oktatás színvonalát szem előtt tartó megállapítása, valamint az előírt képességekkel rendelkező személyek ezen intézményekbe való felvételéről szóló döntés alapvető jogot érint” (ABH 1995, 579, 588.).
- [36] Az Alkotmánybíróság a 388/B/2010. AB határozatában a művelődéshez való joggal összefüggésben vizsgálta a szakképzés szabályozását, és megállapította, hogy az egészségügyi ágazati szakmai képzés

- alapvető feltételeit, kereteit, célját törvény részletesen szabályozta, „így az ezen alapuló, a szakképzésben részt vevő egészségügyi szolgáltatókra, a képzés feltételeire, mikéntjére, a jelöltek anyagi támogatására vonatkozó részletszabályozás nem igényel törvényi szintet, mert nem kapcsolódik közvetlenül a művelődéshez, oktatáshoz való joghoz”. Az Alkotmánybíróság döntésének indokolásában megállapította: törvény írta elő az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakmai képzést követő szakvizsga letételére vonatkozó kötelezettséget, és ennek elmaradása esetére szolt a vizsgált Korm. rendelet a képzési időre folyósított támogatás megtérítésének kötelezettségéről. (ABK 2010. november, 1314, 1316.) (Az indítványozók ebben az ügyben alkotmány sértőnek tartották az orvosok „röghöz kötését” is, vagyis azt a szabályt, amely szerint a rezidensnek és a központi gyakornoknak a gyakornoki időn túl a magyarországi munkáltatóval további négy évig munkaviszonyban kellett állnia. Ha erre nem került sor, mert például külföldön vállalt munkát a rezidens, akkor köteles volt a képzési költségéhez nyújtott állami támogatás megtérítésére. E szabály alkotmányosságáról az Alkotmánybíróság 2010-ben, az utólagos normakontroll eljárásban nem döntött, mert a határozat meghozatalakor a kifogásolt rendelkezés már nem volt hatályban.)
- [37] 1.2. A 388/B/2010. AB határozat meghozatalát követően azonban változott az alkotmány szöveg. Az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdése szerint állampolgárai számára Magyarország a művelődéshez való jogot – többek között – a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja. Az Alaptörvény tehát az oktatásban résztvevők anyagi támogatását a művelődéshez való jog olyan lényeges garanciájának tekinti, amelynek szabályozása törvényi formát követel. Ez a szövegbeli változás „felülírja” azt az alkotmánybírói gyakorlatot, amely a jelöltek anyagi támogatására vonatkozó szabályokhoz korábban nem igényelt törvényt.
- [38] 2. Az Alkotmánybíróságnak a felsőoktatáshoz való hozzáférés joga mellett vizsgálnia kellett, hogy a Korm. rendelet, és különösen annak 3. § b) pontja, amely meghatározott idejű hazai jogviszony létesítésére kötelezi az állami (rész)ösztöndíjas hallgatót, milyen módon függ össze az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében biztosított, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához fűződő alapvető joggal.
- [39] A 2012. január elsejéig hatályban volt Alkotmány 70/B. § (1) bekezdése mindenki számára biztosította a munka és foglalkozás szabad megválasztásának jogát. Az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése ezzel szó szerint egyezően rendelkezik: mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához.
- [40] Az alkotmánybírói gyakorlatban a foglalkozás szabad megválasztásához való jog a szabadságjogokhoz hasonló védelemben részesül az állami beavatkozások és korlátozások ellen. E jog döntő jelentőségű, hiszen a modern piacgazdaságban az emberek túlnyomó többségének jövedelme, megélhetése jellemzően e jog gyakorlásából származik. Ez azonban nem zárja ki a jog alkotmányos (szükséges és arányos) korlátozását: például, hogy a különböző tevékenységek gyakorlásához, az arra vonatkozó jogszabályok speciális feltételeket és követelményeket írjanak elő. A korlátozások alkotmányossága azonban más-más mérce alapján minősítendő aszerint, hogy a foglalkozás gyakorlásának feltételeiről vagy a foglalkozás szabad megválasztását kizáró szabályról van-e szó. [Lásd pl. 962/B/1992. AB határozat, ABH 1995, 627, 629.; 39/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 263, 275.; 27/1999. (IX. 15.) AB határozat, ABH 1999, 281, 284.; megerősítve: 144/2008. (XI. 26.) AB határozat, ABH 2008, 1107, 1164.]. A foglalkozáshoz, vállalkozáshoz való jogot az korlátozza a legsúlyosabban, ha az ember egy adott tevékenységtől el van zárva, azt nem választhatja. [21/1994. (IV. 16.) AB határozat, ABH 1994, 120–121.] Az Alkotmánybíróság e jog sérelmét állapította meg, amikor a jogalkotó a foglalkozás szabad megválasztásához, az adott vállalkozás gyakorlásához való jogot egyes piaci szereplőktől meghatározatlan időre teljes egészében elvonta. [71/2009. (VI. 30.) AB határozat, ABH 2009, 699, 709.]
- [41] Az az egyetemi hallgató, aki felsőfokú tanulmányai befejezését követően nem Magyarországon, hanem például egy másik uniós tagállamban vállal munkát, a foglalkozás szabad megválasztásához való jogát gyakorolja. Ezt a szabadságot az Európai Unió alapszerződése [az Európai Unió működéséről szóló szerződés 45. § (1) és (2) bekezdése], illetőleg a másodlagos uniós jog a szabad mozgáshoz való jog részeként részesíti védelemben. [Az Európai Bíróság Rhiannon Morgan és Bezirksregierung Köln (C-11/06), valamint Iris Bucher és a Landrat des Kreises Düren (C-12/06) egyesített ügyekben hozott 2007. október 23-ai ítélete szerint az a szabály, amely szerint egy hallgatónak legalább egy évet Németország területén található oktatási intézményben kellett töltenie ahhoz, hogy egy másik tagállamban folytatott tanulmányához képzési támogatást kapjon, a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való uniós jog korlátozását jelentette.] Ezért a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához fűződő jog értelmezése során az Alkotmánybíróság nem hagyhatja figyelmen kívül a vonatkozó uniós szabályokat és az Európai Bíróság releváns joggyakorlatát. A 61/2011. (VII. 13.) AB határozat szerint

„egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje.” (ABH 2011, 2901, 321.) Még inkább igaz ez az Európai Unió jogát érintően. Az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdése alapján Magyarország az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján – az alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig – az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen, az Európai Unió intézményei útján gyakorolhatja. A (3) bekezdés megállapítja: „Az Európai Unió joga – a (2) bekezdés keretei között – megállapíthat általánosan kötelező magatartási szabályt.”

- [42] Az Alkotmánybíróság az Európai Unió jogát már több, korábbi döntésében figyelembe vette. Az 1304/B/2007. AB határozat a várólistákkal kapcsolatban (ABK 2010, 1778.), a 94/B/2000. AB határozat a jogalkotással okozott kár (ABK 2002, 1098.), a 942/B/2001. AB határozat pedig az ügyvédek ügyvédi kamarába történő felvételével összefüggésben vette tekintetbe a vonatkozó uniós jogot (ABH 2004, 1561.). A 84/B/2001. AB határozat a gazdasági tevékenység fogalmának meghatározásakor (ABH 2008, 1804.), a 74/2006. (XII. 15.) AB határozat a fizetett szabadság kiadására vonatkozó követelmények tekintetében (ABH 2006, 870.), a 37/2000. (X. 31.) AB határozat és a 23/2010. (III. 4.) AB határozat pedig a reklám mint szolgáltatás és a reklámhordozó mint áru kapcsán volt figyelemmel az uniós szabadságokra (ABH 2000, 293.; ABH 2010, 101.).
- [43] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény [a 2. § (4) bekezdésének c) pontjában, a 18. § (2) bekezdésében, a 20. §-ában foglalt], az Európai Unió jogával való megfelelés érdekében szükséges jogszabály-előkészítési feladatok teljesítéséről szóló 302/2010 (XII.23.) Korm. rendelet és a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII.14.) IRM rendelet (a 88–97. §-ában foglalt) rendelkezései elvárják a jogalkotótól az Európai Unió jogával való megfelelés ellenőrzésének elvégzését. Az ezt tanúsító formaszöveget, a jogharmonizációs záradékot a jogszabály záró rendelkezései közé kell elhelyezni. A 61/2009. (XII.14.) IRM rendelet 88. § (3) bekezdése szerint, ha az uniós jognak való megfelelést több jogszabály együttesen biztosítja, akkor azt mindegyik érintett jogszabályban külön jogharmonizációs záradékkal kell megállapítani. Az Alkotmánybíróság

észlelte, hogy míg a Korm. rendelet megalkotására felhatalmazást adó Nftv. (2012. szeptember 1-én hatályba lépő) 118. §-a tartalmaz jogharmonizációs záradékot, a Korm. rendelet záró rendelkezései között ilyen nem található, annak ellenére, hogy a benne foglalt szabályozás már *prima facie* is közelről érintheti a letelepedési és mozgásszabadság európaijogi elvének gyakorlását. Az ennek az elvnek való megfelelés vizsgálata annál is inkább követelmény a jogalkotóval szemben, mert az erre vonatkozó uniós irányelvet [az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról] az Nftv. fentiekben említett jogharmonizációs záradéka [a 118. § b) pontjában] külön nevesíti.

- [44] Jelen ügyben a Korm. rendelet által választott megoldás, amely a legalább részben államilag finanszírozott hallgatókat az oklevél megszerzését követő húsz éven belül a képzési idő kétszeresének megfelelő időtartamra (jellemzően 10-12 évre) hazai jogviszony létesítésére kötelezi, a szabad mozgáshoz való jogon keresztül a foglalkozás megválasztására vonatkozó szabadság védelmi körébe tartozik. A Korm. rendelet szabályai tehát nemcsak az érintett hallgatók művelődéshez, hanem a foglalkozás szabad megválasztásához fűződő jogát is közvetlenül érintik.
- [45] 3. Az Alkotmánybíróság ezért a következőkben azt vizsgálta, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének, a XI. cikk (2) bekezdésének és XII. cikk (1) bekezdésének megfelelően az Nftv. tartalmazza-e a hallgatói szerződésre vonatkozó lényeges szabályokat, vagy azok a Korm. rendeletben találhatóak.
- [46] 3.1. Jelenleg a magyar felsőoktatási rendszer állami, egyházi és magán felsőoktatási intézményeket ismer. Állami támogatásra – főszabály szerint – az állami felsőoktatási intézmények azonos feltételek, az egyházi és magán felsőoktatási intézmények a Kormánnyal kötött megállapodás alapján válnak jogosulttá [Nftv. 84. § (3) bekezdés].
- [47] A 2012-ben a felsőoktatásban felvehető, államilag támogatott hallgatói létszámkeretről szóló 1007/2012. (I. 20.) Korm. határozat alapján az alapképzésre felvehető, teljes állami támogatásban részesülő hallgatók létszáma 27.150 (ehhez jön a Nemzeti Közszerződési egyetemre felvehető és teljes támogatást kapó 1.017 hallgató), a részleges támogatásban részesülők létszáma 15.550. Az egységes, osztatlan képzésre felvehető hallgatók létszáma 2.420.
- [48] Az Nftv. 39. § (1) bekezdése alapján minden magyar állampolgárnak, valamint az (1) bekezdés felsorolásában említett személynek joga, hogy az

- Nftv.-ben meghatározott feltételek szerint felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytasson, magyar állami ösztöndíjjal, magyar állami részösztöndíjjal támogatott vagy önköltséges képzésben. A 39. § (3) bekezdés alapján a hallgatói jogviszony a felvételtől vagy az átvételtől szóló döntés alapján, a beiratkozással jön létre. A beiratkozást megelőzően a magyar állami ösztöndíjjal és részösztöndíjjal támogatott hallgatóval – a Kormány által meghatározott feltételekkel – hallgatói szerződést kell kötni. Az állami ösztöndíjjal támogatott hallgató képzésének teljes költségét, az állami részösztöndíjjal támogatott hallgató képzési költségének felét az állam viseli [Nftv. 46. § (3) bekezdés első mondat].
- [49] Az Nftv. szerint tehát a hallgatói jogviszony létrejöttének szükséges előfeltétele, hogy az állami ösztöndíjas vagy részösztöndíjas hallgatók határozatlan időre hallgatói szerződést kössenek, és az Nftv. meghatározza a költségviselés mértékét. Az Nftv. 111. § (6) bekezdése alapján továbbá az Nftv. „39. § (3) bekezdése, 46. § (1) bekezdése szerinti – a Kormány által meghatározott tartalmú – hallgatói szerződést első alkalommal a 2012/2013. tanév első évfolyamára történő beiratkozást megelőzően kell megkötni”. Ezen túl azonban az Nftv. nem rendelkezik a hallgatói szerződés tartalmáról és feltételeiről, hanem a Kormányt hatalmazza fel arra, hogy rendelettel szabályozza „a hallgatói szerződés kötelező tartalmi elemeit, a szerződés nem teljesülése esetén követendő eljárást, a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató által igénybe vett szakos képzés éves költségét” [110. § (1) bekezdés 23. pont].
- [50] 3.2. Az ombudsman által kifogásolt Korm. rendelet nem határozza meg pontosan azt az alanyi kört, akik 2012. augusztusától kötelesek a hallgatói szerződés megkötésére, s a Korm. rendelet nem tartalmaz átmeneti rendelkezéseket sem. Az Alaptörvény visszaható hatály tilalmát is magában foglaló jogállamiság követelményével [B] cikk (1) bekezdés], az ahhoz kapcsolódó alkotmánybírósági gyakorlattal, valamint a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) és az Nftv. rendelkezéseivel összhangban megállapítható, hogy a Korm. rendelet a felsőfokú tanulmányait a 2012/2013-as tanévben az alapképzésen megkezdő állami (rész)ösztöndíjban részesülő állami, egyházi vagy magánegyetemen illetve főiskolán tanulóra vonatkozóan ír elő szerződéskötési kötelezettséget.
- [51] Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint a magán-személyek körülményeit hátrányosan érintő visszaható hatályú jogalkotás (vagyis a jogszabály kihirdetését megelőző időre való kötelezettség-megállapítás) a jogbiztonságot sérti, a jogalanyok ugyanis nem tudják magatartásukat a jog előírásaihoz igazítani. [Lásd például 37/2011. (V. 10.) AB határozat.] Az Alkotmánybíróság az 57/1994. (XI. 17.) AB határozatában megállapította, hogy valamely jogszabály a visszaható hatály tilalmát sérti akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszaható hatállyal történt, de a jogszabály rendelkezéseit a jogszabály hatályba lépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell. (ABH 1994, 316, 324.) Az utólagosan megállapított szerződési és az annak nem teljesítése esetére kilátásba helyezett fizetési kötelezettségnek a felsőoktatásban résztvevő minden hallgatóra történő visszamenőleges alkalmazása a visszaható hatály alkotmányos tilalmával nem volna összeegyeztethető.
- [52] Ezt az értelmezést támasztják alá a 2012/2013-as felvételi irányadó Ftv.-beli rendelkezések, s az először a 2013/2014-as felvételi alkalmazandó Nftv.-beli szabályok is. Az Nftv. alapján a beiratkozást megelőzően a hallgatóval hallgatói szerződést kell kötni. A hallgató egyszer, tanulmányai kezdetén iratkozik be, aztán félévente regisztrál. Ezt az értelmezést támogatja az Ftv. 51. § (2) bekezdése, amely szerint a hallgatói jogviszonyból eredő jogok a felsőoktatási intézménybe történő beiratkozás napjától gyakorolhatók. És ez következik az Nftv. 39. § (3) bekezdéséből, amely alapján a hallgatói jogviszony a felvételtől vagy az átvételtől szóló döntés alapján, beiratkozással jön létre.
- [53] Nem minden, a felsőfokú tanulmányait az alapképzésen a 2012/2013-as tanévben megkezdő (rész)ösztöndíjas hallgatóra vonatkozik a hallgatói szerződés megkötésének kötelezettsége. Kivételt jelentenek ugyanis a Nemzeti Közzolgálati Egyetemre jelentkező hallgatók, akik nem a most vizsgált Korm. rendelet által szabályozott hallgatói szerződést kötelesek megkötni, hanem egy annál kedvezőbb, az Egyetemmel kötendő ösztöndíjszerződést. [A Nemzeti Közzolgálati Egyetemről szóló 363/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 8. §. Az ösztöndíjszerződés például ösztöndíjat nyújt, amely a hallgatói juttatást és az Egyetem által térítésmentesen biztosított szolgáltatásokat tartalmazza. 9. §]
- [54] A Korm. rendelet személyi hatálya alá tartozó (rész)ösztöndíjas hallgató a hallgatói szerződés alapján meghatározott tanulmányi idő alatt, de legfeljebb a képzési idő másfélszeresén belül köteles megszerezni az oklevelet, és ezt követően köteles húsz éven belül a tanulmányi ideje kétszeresének megfelelő időtartamban hazai munkaviszonyt létesíteni és fenntartani. A hazai munkaviszony alatt a magyar joghatóság alatt álló munkáltatónál társadalombiztosítási jogviszonyt eredményező munkaviszony vagy munkaviszony végzésére irányuló egyéb jogviszony értendő. E kötelezettség a hitéleti képzésben részt vevőket egyáltalán nem terheli, a szomszédos országokban társadalombiztosítási jogviszonyt eredményező munkaviszony és az önkéntes katonai szolgálat ideje pedig kétszeres mértékben veendő figyelembe [Korm. rendelet 4. § (3) és (5) bekezdés].

- [55] Ha a hallgató a meghatározott határidőn belül nem szerzi meg az oklevelet, akkor köteles az állami ösztöndíj felét visszafizetni az államnak [3. § c) pont]. Ha pedig hazai munkaviszonyt nem sikerül létesítenie, akkor köteles visszafizetni az állam részére az ösztöndíjnak a visszatérítés esedékessé válásának naptári félévét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatot 3 százalékponttal meghaladó kamattal növelt összegét.
- [56] A Magyar Állam a hallgatói szerződésben a képzés költségeit teljes egészében vagy részben átvállalja, és törekszik a hallgató számára hazai munkalehetőséget biztosítani [5. §].
- [57] A Korm. rendelet tartalmazza továbbá a hallgatói szerződés megkötésére vonatkozó szabályokat. A szerződést az Oktatási Hivatal köti meg a hallgatóval, és a Hivatal követi nyomon az ösztöndíjas foglalkoztatási útját. A hallgatói szerződés megszűnik, ha a (rész)ösztöndíjas hallgató szerződéses kötelezettségét teljesítette, vagy ha annak teljesítése alól a Korm. rendelet 15–17. §-ai alapján mentesült. [A három gyermeket szülő nő nem köteles a szerződésben foglalt képzési idő alatt befejezni tanulmányait. A halmozottan hátrányos helyzetű hallgató mentesül az ösztöndíj felének visszafizetésére vonatkozó kötelezettség alól, ha nem sikerül a szerződésben meghatározott képzési időn belül befejezni tanulmányait. Az ösztöndíj egy részének visszafizetésére vonatkozó kötelezettség alól mentesül a hallgató, ha a visszafizetési időszak alatt hazai munkaviszonyt létesít. Az Oktatási Hivatal továbbá kérelmére mentesítheti a hallgatót az oklevél meghatározott időn belüli megszerzésére vonatkozó kötelezettsége alól, ha a hallgató az oklevelét tartós betegsége, balesete, szülés miatt nem képes megszerzeni. Végül a Hivatal a hallgatót a hazai munkaviszony létesítésére vonatkozó köteleessége, valamint a visszafizetési kötelezettségek teljesítése alól mentesítheti, ha a hallgató munkaképessége megváltozott, tartósan beteg, balesetet szenvedett, szült, illetve ha kettő vagy több gyermeket nevel.]
- [58] 3.3. Az Alaptörvény T) cikke alapján a kormányrendelet jogszabály, amelyet az Alaptörvény 15. § (3) bekezdésének megfelelően a Kormány, feladatkörében eljárva, törvényben nem szabályozott tárgykörben, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján alkot meg. A Kormány – ez utóbbi körben – a törvények végrehajtását biztosítja, és ehhez – hatáskörében eljárva – rendeletet bocsáthat ki. Fontos azonban, hogy végrehajtási rendelet törvényhozási tárgyat nem szabályozhat, a törvények végrehajtására vonatkozó rendeletalkotási eljárás ugyanis nem helyettesítheti a törvényalkotást. A nyilvános parlamenti deliberációt és az alkotmányos előírásokat tiszteletben tartó törvényalkotási eljárás ugyanis olyan formalizált eljárás, amelyben a mindenkor parlamenti kisebbséget védő szabályoknak is érvényesülniük kell. Csak egy ilyen, többlépcsős és részletekbe menő nyilvános vita során dönthet a törvényhozó hatalom alapvető jogok alkotmányos korlátozásáról. [A törvényalkotási eljárás garanciális elemeiről lásd a 4/2006. (II. 15.) AB határozatot, a 12/2006. (IV. 24.) AB határozatot és a 164/2011. (XII. 20.) AB határozatot.] Ezért követeli meg az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, hogy az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítsa meg. Ehhez képest speciális előírás az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdésének utolsó fordulata, amely az oktatásban részesülők anyagi támogatására vonatkozó szabályok számára is törvényi szintet követel. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy az oktatásban részesülők anyagi támogatására vonatkozó minden egyes részletszabályt törvényben kellene rögzíteni. Az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdése által az a kötelezettség hárul a törvényhozóra, hogy a felsőoktatás állami támogatásának alapelveit, az alapvető, intézményes kereteket törvényben határozza meg. Ennek a kötelezettségnek a törvényhozó az Nftv. megalkotásakor nem tett eleget. Az Nftv. ugyanis csak a hallgatói szerződés megkötésére vonatkozó kötelezettségre [39. § (3) bekezdés], az állami költségviselés formáira (ösztöndíjas, részösztöndíjas, önköltséges képzés) [46. §], valamint az állam által támogatott tanulmányok időtartamára utal [47. §]. Az Nftv. nem rendelkezik arról, hogy a legalább részösztöndíjban részesülő hallgató milyen – alapjoggyakorlást érintő – feltételekkel vehet részt az államilag támogatott képzésben. A Korm. rendelet rögzíti a szerződés lényeges tartalmát: az Nftv.-ben nem, csak a Korm. rendeletben jelenik meg az a kötelezettség, hogy a (rész)ösztöndíjas hallgató az oklevél megszerzését követő húsz éven belül meghatározott időtartamban hazai munkaviszonyt köteles létesíteni.
- [59] A most vizsgált Korm. rendelet – tartalmát tekintve – tehát nem az Nftv. végrehajtási rendelete, mert nem az Nftv. által már szabályozott hallgatói szerződés részletszabályait sorolja fel, hanem a hallgatói szerződés lényeges elemeit (a hallgatói szerződés megkötésére kötelezettek tényleges körét, a szerződés tartalmát, a felek jogait és kötelezettségeit) valamint a nem teljesítés jogkövetkezményeit szabályozza. Ezek a tárgykörök viszont – az Alaptörvény Szabadság és Felelősség fejezetében foglalt alapjogokra, különösen a XI. cikk (2) bekezdésére és a XII. cikk (1) bekezdésére tekintettel az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – kizárólag törvényben rendezhetők. Közvetlen módon és érdemben hatnak ugyanis az érintett hallgatók művelődéshez és a foglalkozás szabad megválasztásához fűződő alapjogának (ideértve a munkavállalók szabad mozgásához való jogának) gyakorolhatóságára, és mert a felsőoktatás állami támogatásának alapelemeit alkotják. Az Nftv. 110. § (1) bekezdés

23. pontja tehát Alaptörvénybe ütköző módon törvényhozási tárgykörbe tartozó szabályozásra adott felhatalmazást a Kormánynak.
- [60] Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint a törvényhozási tárgykör végrehajtási szabályként való megalkotására adott felhatalmazás esetében nemcsak a törvényi felhatalmazás, hanem az alkotmány sértő felhatalmazás alapján kiadott végrehajtási jogszabály is alkotmányellenesnek minősül. Ezért semmisítette meg az Alkotmánybíróság például a 64/1991. (XII. 17.) AB határozatában és az 51/2004. (XII. 8.) AB határozatában a törvényhozási tárgykörbe tartozó szabályozás megalkotására vonatkozó törvényi felhatalmazással együtt a felhatalmazás alapján megalkotott végrehajtási szabályt is (ABH 1991, 297.; ABH 2004, 679.).
- [61] Jelen esetben a törvényhozási tárgykörbe tartozó szabályozás megalkotására vonatkozó felhatalmazást az Nftv. 110. § (1) bekezdés 23. pontja tartalmazta, s a Korm. rendelet végrehajtási rendeletként törvényhozási tárgykörbe tartozó szabályozást foglalt magába. Az Alkotmánybíróság ezért a törvényhozási tárgykörbe tartozó szabályozás megalkotására irányuló felhatalmazó rendelkezést és az annak alapján megalkotott Korm. rendeletet alkotmányellenesnek minősítette és megsemmisítette.
- [62] Az Alkotmánybíróság – eddigi gyakorlatának megfelelően [30/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 202.; 51/2004. (XII. 8.) AB határozat, ABH 2004, 679.] – az Nftv. 110. § (1) bekezdés 23. pontja és a Korm. rendelet formai okból történt megsemmisítése miatt az Alaptörvény II. cikkével, XI. cikkével, XII. cikk (2) bekezdésével, XV. cikk (1) bekezdésével kapcsolatos tartalmi alkotmányellenességre vonatkozó kérelem megalapozottságát nem vizsgálta.
- [63] Az Alkotmánybíróság figyelemmel volt arra, hogy az Nftv. 110. § (1) bekezdés 23. pontja megsemmisítésével az Nftv. 2012. szeptember elsején hatályba lépő 39. § (3) bekezdésének „– a Kormány által meghatározott feltételekkel –” szövegrésze, valamint a 111. § (6) bekezdésének „– a Kormány által meghatározott tartalmú –” szövegrésze értelmetlenné válik.
- [64] Az Alkotmánybíróság a 26/1992. (IV. 30.) AB határozatában elvi érveléssel mutatott rá, hogy „a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság – amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme – megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon.” (ABH 1992, 135, 142.) Ezért az Alkotmánybíróság az Nftv. 110. § (1) bekezdés megsemmisített 23. pontjával való szoros összefüggés okán az Nftv. 39. § (3) bekezdésének „– a Kormány által meghatározott feltételekkel –” szövegrészt, valamint a 111. § (6) bekezdésének „– a Kormány által meghatározott tartalmú –” szövegrészt is megsemmisítette.
- [65] Az Abtv. 45. § (1) bekezdése alapján a megsemmisített jogszabályi rendelkezés [az Nftv. 110. § (1) bekezdése, valamint a 111. § (6) bekezdés „– a Kormány által meghatározott tartalmú –” szövegrésze] az Alkotmánybíróság megsemmisítéséről szóló határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható, a kihirdetett, de hatályba nem lépett jogszabály pedig nem lép hatályba. Ennek megfelelően az Nftv. 39. § (3) bekezdése 2012. szeptember elsején a megsemmisített szövegrész nélkül lép hatályba, a Korm. rendelet pedig 2012. augusztus elsején nem lép hatályba.
- Budapest, 2012. július 3.
- Dr. Paczolay Péter s. k.,*
az Alkotmánybíróság elnöke
<i>Dr. Balogh Elemér s. k.,</i>
előadó alkotmánybíró	<i>Dr. Balsai István s. k.,</i>
alkotmánybíró
<i>Dr. Bragyova András s. k.,</i>
alkotmánybíró	<i>Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,</i>
alkotmánybíró
<i>Dr. Holló András s. k.,</i>
alkotmánybíró	<i>Dr. Kiss László s. k.,</i>
alkotmánybíró
<i>Dr. Paczolay Péter s. k.,</i>
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
<i>Dr. Kovács Péter</i>
alkotmánybíró helyett	<i>Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,</i>
alkotmánybíró
<i>Dr. Lévy Miklós s. k.,</i>
alkotmánybíró	<i>Dr. Pokol Béla s. k.,</i>
alkotmánybíró
<i>Dr. Stumpf István s. k.,</i>
alkotmánybíró	<i>Dr. Szalay Péter s. k.,</i>
alkotmánybíró
<i>Dr. Szívós Mária s. k.,</i>
alkotmánybíró	
<i>Dr. Bragyova András</i> alkotmánybíró
párhuzamos indokolása	
- [66] Egyetértek a Korm. rendelet megsemmisítésével, azonban más érveléssel, mint a határozat.
- [67] 1. A határozat nem a tartalma miatt semmisíti meg a Korm. rendeletet, mégis indoklásában alapvető az egyetemi és főiskolai hallgatók jogi helyzete alkotmányossági mércéjének meghatározása. Enélkül ugyanis a Korm. rendelet csak formai okból – a törvényi felhatalmazás szabálytalansága vagy kereteinek túllépése miatt – lenne alkotmányellenes. Ezt azonban a határozat nem is vizsgálja. A Korm. ren-

delet pusztán jogforrási szintje miatt csak akkor alkotmányellenes, ha alapjog védelmi körébe tartozó tárgyat szabályoz. A határozat erről úgy foglal állást, hogy a rendeleti szabályozás sérti az Alaptörvény XI. cikke (2) bekezdésében található klauzulát, amely szerint Magyarország egyebek között „az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával” biztosítja a művelődéshez való jogot. Ezért (és a határozat szerint csak ezért) alkotmányellenes a Korm. rendelet.

- [68] Ezzel nem értek egyet. A hallgatói szerződésnek nevezett konstrukció ugyanis nem az „oktatásban részesülők anyagi támogatása”, hanem az államilag támogatott intézményi helyek igénybevétele feltételeinek szabályozása. Ezért nincs kapcsolatban az említett klauzulával, csak akkor lenne, ha valóban az oktatásban részt vevő személyének szóló támogatás lenne, mint pl. az ösztöndíj. A felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet nem említi a hallgatói szerződés alapján kapott juttatást személyes támogatási formaként. A magyar állami ösztöndíjas és magyar állami részösztöndíjas hallgatókkal kötetlen hallgatói szerződésről szóló 2/2012. (I. 20.) Korm. rendelet 3. § c)–d) pontjaiban meghatározott esetekben kell a hallgatói szerződés alapján visszafizetnie a hallgatónak a magyar állam által folyósított ösztöndíj bizonyos százalékát. E visszafizetési kötelezettség szorososan kapcsolódik a 3. § a)–b) pontjaiban rögzített kötelezettségek megszegéséhez. Valódi „hallgatói szerződésről” abban az esetben beszélhetnénk, ha az állam által folyósított összeget minden esetben vissza kellene fizetnie a hallgatónak. A 6. § (2)–(4) bekezdései is azt erősítik, hogy a hallgatói szerződés megkötése – mint a felsőoktatási intézménybe történő beiratkozás része – az állami ösztöndíjas, vagy részösztöndíjas képzés igénybevétele egyik feltétele. Egyébként is a hallgatói szerződésben foglalt kötelezettségek megszegése esetén az Oktatási Hivatal visszatérítési kötelezettséget megállapító határozata alapján válik végrehajthatóvá a követelés – a hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény végrehajtásra vonatkozó szabályait alkalmazva – a Polgári Törvénykönyv szerződésszegésre vonatkozó szabályait figyelmen kívül hagyva.

- [69] A határozat szerint a Korm. rendelet alkotmányellenes, mert az Alaptörvény idézett XI. cikk (2) bekezdése szerint az oktatásban való részvétel támogatását törvényben kellett volna rendezni. Azonban a hallgatói szerződés, ahogyan a Korm. rendelet szabályozza, nem tekinthető a hallgatók (mint „oktatásban részesülők”) anyagi támogatásának mindaddig, amíg nem mondja ki a törvény, hogy elvileg minden felsőoktatás tandíjköteles. Ennek hiányában a felsőoktatási helyek állami finanszírozása nem az oktatásban részesülők, hanem az oktatási

intézmények (egyetemek, főiskolák) finanszírozásának módja. Az államilag finanszírozott helyeket az intézmények kapják, a hallgatókhoz ez úgy jut el, hogy erre vagy arra az egyetemre beiratkoznak és hallgatói jogviszonyt létesítenek [lásd: Ftv. 103. § (1) bekezdése h)–i) pontjait; Nftv. 46. § (4)–(5) bekezdését]. A felsőoktatás hallgatói normatívával való finanszírozásának így jogilag nem közvetlenül a hallgató, hanem a felsőoktatási intézmény a kedvezményezettje (jogosultja). Egy más felsőoktatás-finanszírozási rendszerben – ahol nincs államilag finanszírozott hely, tehát mindenkinek magának kell a képzés közvetlen költségeit állnia és maga választ felsőoktatási intézményt, azaz ha tandíjköteles a felsőoktatás – természetesen a képzési díjhoz adott hozzájárulás valóban a hallgató finanszírozása lenne (vagy lehetne). Ezért szerintem az államilag finanszírozott helyen tanulás nem tekinthető az oktatásban részesülő (vagyis a hallgató) támogatásának, így az Alaptörvény XI. cikke alapján, ahogyan a határozat teszi, nem lehetett volna alkotmányellenesnek minősíteni.

- [70] 2. A határozat követi az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatát, amely az egyetemi hallgatók jogállásának alkotmányos alapjait a művelődéshez való joghoz rendeli. Ezzel a véleménnyel, mint korábban – a nyelvvizsga határozathoz írt különvéleményben – kifejtettem (ABH 2009, 2361, 2366–2370.), nem értek egyet.
- [71] A határozat szerint tehát az egyetemi hallgatók jogállásának alkotmányos mércéje elsődlegesen a művelődéshez való jog. Ezt az érvelést – elismerve, hogy az Alkotmánybíróság eddig többnyire valóban a művelődéshez való jogba tartozónak tekintette (ABH 1995, 585–586.), és ehhez mérte, a felsőoktatásban való részvétel jogát – nem tudom követni. Az Alaptörvény idézett cikke valóban említi „a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatást”, mint amellyel az állam a művelődéshez való jogot biztosítja. Ezért valóban elfogadható, hogy az oktatás bármely szintje alkotmányosan kapcsolatba hozható a művelődéshez való joggal. Ámde a művelődéshez való jogban a művelődés az öncélú, a személyiség fejlődését szolgáló általános kultúrát jelenti, amelynek alapjait az ember az oktatásban sajátítja el. A művelődés megszerzése és a kultúra ápolása alkotmányos jog, amely a felsőfokú oktatásban is gyakorolható, hiszen az egyetemek hagyományosan a magas kultúra letéteményesei.
- [72] A művelődéshez való jog azonban sokban és lényegesen különbözik a foglalkozás szabad megválasztásához és gyakorlásához való jogtól. A művelődés az általános kultúra (e latin terminus fordítása a „művelődés”), az antik *paideia* értelmében vett általános műveltség elsajátításának jogát jelenti. Az egyetemi oktatásnak ugyan az előbb említettek sze-

- rint van köze az így felfogott művelődéshez, de az egyetemi oktatás meghatározó része nem az előbbi értelemben felfogott általános – mintegy öncélú – műveltség megszerzését segíti elő. Az ekként felfogott művelődéshez való jog azonban nem alkalmas a felsőoktatásban tanulók hallgatói jogait rendező szabályok alkotmányos mércéjéül. A felsőoktatásban ugyanis a hallgatók valamilyen foglalkozás, élethivatás gyakorlására szereznek képesítést. Ezért a felsőoktatási hallgatók jogai és kötelezettségei szabályozását alkotmányjogilag elsősorban a foglalkozás szabad megválasztásának a XII. cikkben biztosított joga alapján kell megítélni.
- [73] A művelődéshez való jogtól a foglalkozás szabadságát tehát mindenképp az választja el, hogy a foglalkozás szabadsága az egyén társadalomban való részvételét, megélhetését biztosító alapjog; a művelődés szabadságáról ez nem mondható el. A kulturális tevékenység is lehet foglalkozás, ámde ekkor a foglalkozás szabadsága védi.
- [74] 3. A foglalkozás szabad megválasztásának joga két alapvető jogot foglal magába: a foglalkozás megválasztásának szabadságát, valamint a foglalkozás gyakorlásának szabadságát. A foglalkozás megválasztása szabadságának része a foglalkozás gyakorlásához szükséges ismeretek és képesítés megszerzésének szabadsága. Ezt némely alkotmány – így a német Grundgesetz 12. cikk (1) bekezdése – kifejezetten is kimondja. A foglalkozás megválasztásának szabadsága nem jelent semmit, ha a foglalkozás gyakorlásának feltételeire nem terjed ki. A mai társadalomban kevés foglalkozás gyakorolható szakképzettség nélkül, és igen sok nagy presztízsű foglalkozás csak egyetemi vagy felsőfokú végzettséggel folytatható.
- [75] A hallgatói szerződés konstrukciója szerintem ezt a két alapjogot korlátozza. A foglalkozás megválasztása szabadságát az egyetemi felvétel szabályozásával, kivált az államilag finanszírozott helyek igénybevételének feltételeivel, míg a foglalkozás gyakorlásának szabadságát az államilag finanszírozott helyekre felvettek számára előírt munkavállalási kötelezettséggel. A korlátozás lehet alkotmányos vagy alkotmányellenes, de az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint – „az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg” – csak törvényben érvényes. A többségtől eltérően ezért tartom indokoltnak a Korm. rendelet megsemmisítését.
- [76] 4. A hallgatói szerződés jogi természete tekintetében sem osztom a többség véleményét, amely hallgatólag elfogadja, hogy e jogi konstrukció valóban szerződésnek tekintendő. Igaz, a többség álláspontja szerint ennyi elég is az alkotmányellenesség megállapításához.
- [77] Mivel ezt nem osztom, véleményem igazolására a „hallgatói szerződés” jogi természetének közelebbi vizsgálata szükséges. A hallgatói szerződést – erről az 1. pontban volt szó – nem tartom ösztöndíjnak vagy más, a hallgatót személy szerint támogató juttatásnak. Erről csak akkor lehetne szó, és akkor is csak más konstrukcióban, ha az egyetemi oktatás általában fizetésköteles (tandíjköteles) lenne. Másfelől a „hallgatói szerződés” nem szerződés, legalább két okból. Egyrészt hiányzik a szerződéshez szükséges megállapodás: a hallgatói szerződés megkötése az államilag támogatott helyre való beiratkozás – tehát a felvétel – előfeltétele [Nftv.: 39. § (3) bekezdés]. Itt nincs szó megállapodásról, legfeljebb tudomásul vételről. Másrészt nincs jogi értelemben vett szolgáltatás és ellenszolgáltatás sem, mert a képzéshez járó állami támogatást nem a hallgató, hanem a felsőoktatási intézmény kapja; ezzel szemben a hallgató köteles bizonyos korlátozásokat tudomásul venni. A „hallgatói szerződés” tehát fikció: valójában az állami támogatású helyek igénybevételének jogi feltételeiről van szó, amelyhez a szerződés konstrukciójára nincs szükség. Ezért mondható, hogy a hallgatói szerződés mindenképpen a foglalkozás megválasztásához és gyakorlásához való jog korlátozása.

Budapest, 2012. július 3.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás alkotmánybíró
különvéleménye

[78] A határozat rendelkező részével és indokolásával az alábbiak miatt nem értek egyet.

[79] 1. A határozat (III.1.1. pont) az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdését értelmezve helyesen idézi az Alkotmánybíróság felsőoktatással kapcsolatos eddigi gyakorlatát, az alanyi jog hiányát, az állam „intézményes” kötelezettségét, a bárki számára képességei alapján való hozzáférhetőséget, az ingyenesség hiányát, illetve a költségvetés teherbíró képességétől függő anyagi támogatási mértéket, a résztvevők költség-hozzájárulási, sőt akár tandíjfizetési kötelezettségének előírhatóságát stb. Helyesen emeli ki azt is, hogy az egészségügyi ágazati szakmai képzés alapvető feltételeit, kereteit, célját törvény részletesen szabályozta, „így az ezen alapuló, a szakképzésben résztvevő egészségügyi szolgáltatókra, a képzés feltételeire, mikéntjére, a jelöltek anyagi támogatására vonatkozó részletszabályozás nem igényel törvényi szintet, mert nem kapcsolódik közvetlenül a művelődéshez, oktatáshoz való joghoz” (388/B/2010. AB határozat; ABK 2010. november,

- 1314, 1316.). Ezt az elvi álláspontot kellett volna képviselni jelen ügyben is, az azóta is romló nemzetgazdasági, pénzügyi, finanszírozási, diplomás „kivándorlási” stb. körülményekhez igazodva.
- [80] A jogalkotónak ugyanis feladata, sőt kötelessége, hogy a jogszabályok hatályosulását folyamatosan figyelemmel kísérje, hogy ennek érdekében utólagos hatásvizsgálatot is végezzen. Jelen ügyben ez azt a feladatot rója a jogalkotóra, hogy a felsőoktatás helyzetét megvizsgálva elemezze az abba investált pénzüsségeket és azok hozadékát: a társadalmi szükségletek és a „kibocsátás” esetleges aszinkronját, a tömegoktatás/minőségi oktatás és a finanszírozhatóság összefüggését, illetve a szakemberszükséglet és a külföldre vándorlás kérdéseit és mindezek társadalmi és gazdasági hatásait. A jogalkotónak tehát a konkrét tapasztalatok függvényében időről-időre mérlegelnie kell pl. hogy milyen szakokat támogat, milyen módon és mértékben, milyen feltételek mellett. Ezt igazolja többek között az is, hogy az Nftv. 46. § (6) bekezdése az – ösztöndíjjal támogatott – hallgatói létszámkeret meghatározása során kifejezetten előírja a kormány számára a következő szempontok figyelembe vételét: a) a nemzetstratégiai és vidékfejlesztési stratégiai célok, b) közép- és hosszú távú munkaerő-piaci előrejelzések, c) a végzett hallgatók pályakövetési adatai stb.
- [81] 2. Mindezek szoros kapcsolatban állnak a fenntarthatóság követelményével, melyet az Alaptörvény N) cikkének (1) bekezdése is rögzít: „Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és *fenntartható* költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti”. Határozott álláspontom, hogy a hallgatói szerződések megítélésekor ezt a szempontot nem lehet figyelmen kívül hagyni, és a jogalkotónak – a gazdaság csökkenő teherbíró képességét és a fenntarthatóság szempontját szem előtt tartva – lehetősége van a felsőoktatás hatékonyságait, minőségromlását, belső aránytalanságait, esetleges torzulásait, az elvándorlás problémáját olyan súlyúnak ítélni, melyek a hallgatói szerződésekre vonatkozó szabályok megalkotását szükségessé teszik.
- [82] 3. A hallgatói szerződéseket sokan „röghöz kötésként” értékelik. A magam részéről úgy ítélem meg, hogy a – ma is létező – „tanulmányi szerződés” egy sajátos állami változatával állunk szemben. Valójában arról van szó, hogy a szabályozás tartalma szerint a főszabály az önköltséges képzés lett, s azok esetében, akik valamilyen a magyar társadalom és gazdaság szempontjából pozitív hozadékot jelentő – plusz kötelezettséget vállalnak (leegyszerűsítve: tanulmányaik befejezését követően bizonyos időszakon keresztül magyar munkáltatónál dolgoznak), kivételként az állam részben vagy egészben átvállalja a tanulmányok költségét [állami (rész)ösztöndíj].
- A hallgatóknak ugyanakkor – függetlenül attól, hogy kapnak-e állami (rész)ösztöndíjat vagy önköltséges képzésben vesznek részt – rendelkezésre áll a hallgatói hitel (diákhitel) igénybevételenek a lehetősége [Nftv. 46. § (2) bekezdés], melynek összege ún. kötött felhasználású hitelcél esetében „a felsőoktatási intézmény részére fizetendő képzési költségnek megfelelő összeg” [ld. 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet a hallgatói hitelrendszerről, 5. § (1) bekezdés b) pont]. Mindez biztosítja, hogy a felsőoktatásban – az Alaptörvénynek megfelelően – képességei szerint mindenki részt vehessen, függetlenül a saját, illetve a családja anyagi teherviselő képességétől. Aki úgy dönt, hogy nem kíván hallgatói szerződést kötni, tanulmányait – egyéb források hiányában – hallgatói hitelből is finanszírozhatja.
- [83] 4. Az Alaptörvény XI. cikke szerint a művelődéshez való jogot – a felsőoktatásra vonatkoztatva – Magyarország a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők *törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja*. Ez az előírás azt a kötelezettséget rója a jogalkotóra, hogy az anyagi támogatás alapvető (intézményes) kereteit törvényben határozza meg. Ugyanakkor kizárólag azok a kérdések igényelnek törvényi szintű szabályozást, amelyek valóban alapvető jelentőségűek, és hosszú távra, előre, stabilan eldönthetők. A folyamatos változásnak kitett, végrehajtási jellegű részletszabályok rendeleti szintű szabályozásának nincs alaptörvényi akadálya, sőt, a törvényi szint stabilitása éppen ezt igényli.
- [84] 5. Ennek a kritériumrendszernek az Nftv. és a támadott, a hallgatói szerződésekről szóló 2/2012. (I. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) véleményem szerint eleget tesz: a törvény rögzíti az alapvető fogalmakat, feltételeket és intézményi kereteket, és e körben a felsőoktatásban résztvevők anyagi támogatásáról is rendelkezik (46–48. §§). A 46. §-ban a költségviselés formái kerültek szabályozásra (állami ösztöndíj, állami részösztöndíj, önköltséges képzés), e szabályokból egyértelmű, hogy az állam bizonyos esetekben akár a képzés teljes költségét is átvállalja, és a hallgató képzését finanszírozza. Mindezek kibontása pedig a törvény 47–48. §-aiban történt meg, mintegy a 46. § törvényi „végrehajtásaként”. A hallgatói szerződések további részletes szabályait (pl. a hallgató által teljesítendő ellenszolgáltatást, a mentesülés, felfüggesztés eseteit stb.) a Korm. rendelet tartalmazza. A hallgatói keretszámokat pedig a Kormány az Nftv. 46. § (4) bekezdése alapján határozattal alapítja meg, és ezt a miniszter a Felsőoktatási Tervezési Testület véleményének a kikérése után határozatban osztja meg az egyes felsőoktatási intézmények között [46. § (5) bekezdés]. Ez a három szabá-

lyozási szint nem alaptörvény-ellenes, sőt indokolt is, hiszen nagyobb rugalmasságot tesz lehetővé a gyorsan változó és „kényszerítő” hatású gazdasági-társadalmi körülmények között.

Budapest, 2012. július 3.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró
különvéleménye

[85] Nem értek egyet sem a többségi határozat rendelkező részével, sem annak indokolásával.

[86] 1. A hallgatói támogatás állami szabályozásának rendeleti formában történő kiadása miatti megsemmisítés túlságosan mereven fogja fel az Alaptörvény XI. cikkének (2) bekezdésében előírt törvényi forma kizárólagosságát. E formában elegendő csak a lényegi elemeket szabályozni, és ennek részletezése – épp a rugalmasság és a körülmények változásával szükségszerűen változó gazdasági és társadalmi környezethez igazodás miatt – a rendeleti formában is megfelelő. A többségi határozat által választott merev, formalista értelmezés miatt háttérbe szorultak az Alaptörvénynek azok az előírásai, melyek az egyes állampolgárok felett az átfogó társadalmi közösség jövőbeli létét védik a migrációval elszívott diplomástömegek itthon tartásával. Hallgatólagosan elismeri ezzel a határozat az indítványozónak az egyéni individuumokat egyoldalúan kiemelő érveit. E szerint nem tekinthető legitim célnak az Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdésében foglalt alkotmányos elvárás, mely szerint mindenki képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához. Szintén nem tekinthető a hallgatói szerződés által elérendő legitim célnak az Alaptörvény Q) cikke, amely szerint mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni. Mindezek nemcsak legitimnek tekintendők, hanem ezen kívül is több alaptörvényi rendelkezés támasztja alá a képzett fiatalok itthon tartását célzó ösztöndíj rendelkezéseket. A magyar társadalom Unión belüli perspektivikus feloldódásával szemben – melynek megelőzésére az indítvánnyal táma-

dott ösztöndíj-rendelkezések törekszenek – például a D) cikk is felhozható: „Magyarország az egységes magyar nemzet összetartozását szem előtt tartva felelősséget visel a határain kívül élő magyarok sorsáért, elősegíti közösségeik fennmaradását és fejlődését (...)”. De ugyanígy az Alaptörvény Nemzeti Hitvallás c. részének több tézise is idézhető alátámasztásként, pl. „Ígérjük, hogy megőrizzük az elmúlt évszázad viharaiiban részekre szakadt nemzetünk szellemi és lelki egységét.” Vagy: „Valljuk, hogy együttélésünk legfontosabb kerete a család és a nemzet (...)”. És idézhető, hogy a fenti elvek és deklarációk az R) cikk szerint az Alaptörvény minden rendelkezéséhez, alapjog-biztosításához, ezek teljes értelmének megadásához kötelező értelmezési keretként vannak rögzítve. A többségi határozat formalista értelmezése miatt a kormányrendeleti formában létrehozott és az Alaptörvény közösséget védő elveinek és szabályainak megfelelő normaanyag hatásában feltehetőleg legalább egy évet fog késni, amíg ezt törvényi formában ismét hatályba lehet léptetni, és ezzel a mostani első évfolyamok hallgatóinak tízezrei ismét elveszhetnek a magyar társadalom fenntartásából. Ezért nem tudom támogatni a többségi határozat megsemmisítő rendelkezését.

[87] 2. Az indokolásban egy dogmatikai problémát is látok, amit szóvá kell tenni a különvéleményben. Az Alaptörvény a művelődéshez való jogot a három oktatási szint elkülönítésével a felsőoktatás vonatkozásában nem igényjog szintjén – a felsőoktatásban való részvételhez való jogként – hanem csak a felsőoktatáshoz való hozzáférés szabadságában („a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatásban”) határozza meg. A többségi határozat indokolása ebből azt a következtetést vonja le, hogy ezért a felsőoktatás vonatkozásában nem is lehet beszélni alapvető jogról: „Elsősorban tehát állami kötelezettségről van szó, és nem arról, hogy bárkinek alanyi joga volna arra, hogy az általa megjelölt felsőoktatási intézményben folytassa tanulmányait. (...) Senkinek nincs tehát alapvető joga ahhoz, hogy felvételt nyerjen az általa megjelölt felsőfokú intézménybe, de egyes, felsőfokú oktatásra vonatkozó szabályok a művelődéshez való jog érvényesülésének lényeges garanciáit jelentik.” Ez az indokolás tehát az alapvető jogot az alanyi (igény)joggal azonosítja, és így a felsőfokú oktatás vonatkozásában ezt kizártnak látja. Ennek dogmatikai következménye, hogy az alapvető jogi jelleg hiánya miatt a lényeges tartalom korlátozásának tilalma elesik. Ez a jogosultság-felfogás öntudatlanul még a korábbi hivatalos „szocialista” jogelmélet rabja marad, hisz a jogi pozíciók és a jogosultságok alanyi jogi (igényjogi) szintjén túl már Szász-Schwarz Gusztáv behozta 1911-ben a magyar jogfelfogásba emellett a pusztá szabadságok és a felha-

talmazások jogosultsági szintjeit (lásd Szász-Schwarz Gusztáv: Új irányok a magánjogban, Athenaeum Budapest, 1911. 593–594.). A jogosultságok (jogi pozíciók) e differenciált szintjeit szem előtt tartva azt lehet mondani, hogy az alapvető jognak nem kell elérni az alanyi jogi szintet, és ennek hiányában egy jogosultság alaptörvényi biztosítása még nem veszíti el az alapvető jog jellegét, csak éppen mint *puszta szabadság* merül fel, amit az államnak nem szabad megsértenie. Így amíg a jelen esetben az oktatás alsóbb szintjein az oktatásban való jogot igényjogként biztosítja az Alaptörvény XI. cikkének (2) bekezdése, addig az oktatás legfelső szintjén a *felsőoktatáshoz való hozzáférés szabadságát* adja meg tartalmilag az alaptörvényi szabályozás. Ez éppúgy alapvető jog, mint az alsóbb oktatási szinteken, csak éppen itt a hozzáférés szabadságának létét kell mindig ellenőriznie az Alkotmánybíróságnak, és ha az állami szabályozás következtében ez veszélybe kerül, akkor az erre vonatkozó alapvető jog védelmében („a hozzáférés szabadsága védelmében”) fel kell lépnie. Szász-Schwarz Gusztáv óta – aki ezt a német Rudolf Bierling nyomán vezette be a magyar jogi életbe – a modern jogelméletben ez már elterjedt felfogásnak számít, és különösen az amerikai Wesley Newcomb Hohfeld nyomán ma már uralkodó tannak mondható. Így általában is le kell szögezni, hogy az alapvető jogokat az alanyi-igényjog szintjén való felfogáson túl a további jogosultsági szinteken is kezelnie kell az Alkotmánybíróságnak. Ez pedig a jelen esetben felvetett jog mellett az egész alapvető jogi katalógus vonatkozásában újragondolást tesz szükségessé. Az Alkotmánybíróság csak akkor kerül ki a „hivatalos szocialista jogelmélet” bűvköréből, és emelkedik fel a Szász-Schwarz Gusztáv által már valaha elért szintre, ha ezt a gondolati munkát elvégzi.

Budapest, 2012. július 3.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter alkotmánybíró
különvéleménye

[88] Nem értek egyet a határozat indokoló részének gondolatmenetével, a támadott jogszabályok tartalmi vizsgálat nélküli, kizárólag formai vizsgálódásra koncentráló végkövetkeztetésével, ennek követ-

keztében nem tudom támogatni a határozat rendelkező részét sem az alábbiak miatt.

[89] A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 8. § (2) bekezdésének értelmezése kapcsán a 64/1991. (XII. 17.) AB határozat megállapította, hogy nem minden alapjoggal való összefüggés igényel törvényi szabályozást, de egy alapjog tartalmának meghatározása és lényeges garanciáinak megállapítása, az alapjog közvetlen és jelentős korlátozása csak törvényben történhet. Közvetett és távoli összefüggés esetében elég azonban a rendeleti szint is [ABH 1991, 296, 300.]. Ha nem így lenne, úgy mindent törvényi szinten kellene szabályozni, hiszen az összes szabályozás érinti valamilyen formában az alapjogokat.

[90] Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) XI. cikk (2) bekezdése szerint a művelődéshez való jogot Magyarország – többek között – a „képeségei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással”, és az „oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja”. Véleményem szerint ez a jogalkotót terhelő kötelezettség csak az oktatással kapcsolatos anyagi támogatás alapvető kérdéseinek törvényi szintű szabályozását írja elő, nem olvasható ki belőle, hogy az – akár alap, közép vagy felsőfokú – oktatással kapcsolatos minden részletszabálynak törvényi szintűnek kellene lennie.

[91] Meglátásom szerint a megsemmisíteni rendelt, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 39. § (3) bekezdésének „a Kormány által meghatározott feltételekkel” szövegrésze és a 110. § (1) bekezdés 23. pontja és 111. § (6) bekezdésének „a Kormány által meghatározott tartalmú” szövegrészeinek tartalmi összevetése az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdésének már idézett részével, a kettő egymáshoz való viszonyának kibontása nélkülözhetetlen lett volna egy általam is támogatható határozathoz. Tartalmi vizsgálat nélkül az indítvány eldöntését nem tartom lehetségesnek, így a határozatot támogatni nem tudom.

Budapest, 2012. július 3.

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: II/2655/2012.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 85. számában.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 33/2012. (VII. 17.) AB HATÁROZATA

a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény egyes rendelkezései alkotmányellenességéről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alap-törvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszok alapján – *dr. Balsai István, dr. Dienes-Oehm Egon, dr. Lenkovich Barnabás, dr. Pokol Béla, dr. Stumpf István, dr. Szalay Péter és dr. Szívós Mária* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 90. § *ha*) pontja, valamint 230. §-a alaptörvény-ellenes, ezért azt hatályba lépésének napjára visszaható hatállyal – 2012. január 1. napjával – megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Köz-lönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az Alkotmánybírósághoz több indítványozó alá-írásával számos alkotmányjogi panaszt nyújtottak be – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján – a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 90. § *ha*) pontjába foglalt azon rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítása iránt, amely a bírói hivatás gyakorlásának felső korhatárát a bíróra irányadó nyugdíjkorhatárban határozza meg. Ezzel összefüggésben támadták a 90. § *ha*) pontjához kapcsolódó átmeneti rendelkezést, a Bjt. 230. §-át is.
- [2] Tekintettel arra, hogy az indítványozók ugyanazon jogszabály rendelkezéseivel kapcsolatos alkotmányossági problémát vetnek fel azonos alkotmányossági indokok alapján, az Alkotmánybíróság az ügyeket – az Abtv. 58. § (2) bekezdése alapján – egyesítette, és az indítványokat egy eljárásban bírálta el.
- [3] 2. Az indítványozók álláspontja szerint a Bjt. vitatott szabálya Magyarország Alaptörvényébe (a továbbiakban: Alaptörvény) ütközik, mert sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, I. cikk (1) bekezdését, II. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését,

XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (2) bekezdését, XXIII. cikk (8) bekezdését és a 26. cikk (2) bekezdését.

- [4] a) Az indítványozók panaszukban mindenekelőtt arra mutatnak rá, hogy a Bjt. támadott rendelkezése, amely kimondja, hogy a bírákat a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltésekor fel kell menteni, az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében szabályozott jogegyenlőség követelményét sérti. Az öregségi nyugdíjkorhatárt a társadalombiztosítási nyugdíjról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 18. § (1) bekezdése születési évtől függően differenciáltan állapítja meg. Ennek megfelelően a bírói hivatás gyakorlásának felső korhatára is különbözőképpen alakul. Az indítványozók álláspontja szerint ezzel a szabályozással a jogalkotó a társadalom azonos, homogén csoportjába tartozó jogalanyok, a bírók között tesz különbséget életkoruk szerint úgy, hogy a megkülönböztetésnek tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka nincs, tehát önkényes.
- [5] Kifejtik, hogy „[n]em szünteti meg ezt a diszkriminációt az sem, hogy egységesen minden bíró a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig tarthatja meg szolgálati jogviszonyát. A bírói szolgálati jogviszony megszűnése nem köthető össze a társadalombiztosítási nyugellátás változásainak fokozatos bevezetésével.”
- [6] A Tny. 18. §-a a jogkorlátozás azonnaliságát elkerülendő, a megemelt – 65. évben meghatározott – általános nyugdíjkorhatár fokozatos bevezetése érdekében, alkotmányossági szempontokra volt tekintettel, amikor differenciáltan állapította meg az öregségi nyugdíjkorhatárt. A bírói szolgálati jogviszony felső korhatárának leszállítása – bár a jogalkotónak hatalmában áll – olyan jogmegvonást jelent, amely csak az alkotmányosság kritériumainak megfelelően hajtható végre. Ezek között az alkotmányossági követelmények között alapvető a diszkrimináció tilalmának érvényesítése.
- [7] Egyik indítványozó kiegészítő indítványában rámutat arra is, hogy a vitatott szabályozás egy, az Alaptörvény XXIII. cikk (8) bekezdésében szabályozott alapvető jog, a közhivatal viseléshez való jog szempontjából tesz alkotmányos indok nélkül különbséget az érintett bírák között.
- [8] A jogegyenlőség sérelmére alapozott érvelésük alátámasztására az indítványozók utalnak az Európai Unió Bíróságának az Alapjogi Charta 21. cikkén, valamint a 2000/78/EK irányelven alapuló gyakorlatára is.
- [9] b) Az öregségi nyugdíjkorhatár Bjt. szerinti bevezetése sérti a bírák emberi méltóságát, valamint magán- és családi életét, jó hírnevét. Az emberi méltósághoz való jog értelmezésével kapcsolatosan a 37/2011. (V. 10.) AB határozatban megállapítottakra hivatkozással, a panaszosok kifejtik: „A bíró foglalkozásának gyakorlását pályaválasztása óta folya-

matosan kettős törvényi védelem biztosítja. Törvény garantálja a 70 éves felső korhatár eléréséig a jogviszony fenntartásának kötelezettségét, és a bírót ugyancsak törvényben biztosított mértékű jövedelem illeti meg. (...) Ezekre alapozhatja emberi méltóságát, és azok létformáit (attribútumait), mint a rendelkezési jogát, az önazonossághoz, a magán-szférához való jogát, a személyiség szabad kibontakoztatásához való jogát. Az állam önkényes jogalkotással nem sértheti meg a bírók személyiségi jogait, nem hozhat létre olyan élethelyzeteket, amelyek magán- és családi életüket szétzilálja, kapcsolataikat felbontja, jó hírnevüket erodálja, törvényben garantált tulajdoni várományukat elvonja.”

- [10] A szolgálati jogviszonyuk azonnali megszüntetésével – tekintettel arra, hogy a nyugdíj a bírói jövedelmek kb. 30%-a – a bírók gyökeresen megváltozott életkörülmények közé, kiszolgáltatott élethelyzetbe kerülnek, emberi méltóságuk súlyosan sérül.
- [11] c) Az indítványozók álláspontja szerint a bírákra vonatkozó felső korhatárnak a – Bjt.-ben szabályozott módon való – leszállítása az Alaptörvény XIII. cikkébe ütköző tulajdonhoz való jogot is sérti. Az Alkotmánybíróság kialakult gyakorlatára hivatkozással a panaszosok annak az álláspontjuknak adnak hangot, mely szerint az új felső korhatár bevezetése megfelelő felkészülési idő nélkül fosztotta meg a bírókat többéves tulajdoni várományuktól, s ezzel alapjogi sérelmet okozott. A tulajdonhoz való joguk sérelme kapcsán – az Alaptörvény Q) cikkére is utalva – az indítványozók hivatkoznak az Emberi Jogok Európai Egyezménye első kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikkére a tulajdon védelméről, és annak értelmezésére, az Emberi Jogok Európai Bírósága által kialakított gyakorlatra.
- [12] d) Álláspontjuk szerint a vitatott szabályozás sérti az Alaptörvény 26. cikkének (2) bekezdésébe foglalt azon rendelkezést is, mely szerint – a Kúria elnökének kivételével – a bíró szolgálati viszonya az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn. Az indítványban kifejtettek szerint az Alaptörvénynek ez a szabálya a bírák szolgálati jogviszonyának megszűnését minden bíróra egyaránt irányadó, egységes korhatár, az általános öregségi nyugdíjkorhatár és nem az egyes bírákra irányadó nyugdíjkorhatár eléréséhez köti. Az indítványozók álláspontja szerint ez az általános öregségi nyugdíjkorhatár – a Tny. 18. §-ába foglalt rendelkezéseket figyelembe véve – a betöltött 65. életév.
- [13] e) Van olyan alkotmányjogi panasz is, amelyben – a Bjt. 230. §-a vizsgálatát is kezdeményezve – azt fejtették ki, hogy a támadott szabályok az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdését, a bírói függetlenség elvét sértik. Eszerint a bírói függetlenséghez tartozó elmozdíthatatlanság elvével ellentétes a Bjt., mert rendelkezései lehetővé teszik az érintett bírák

gyors, három hónapon belüli leváltását. A bírói függetlenségnek számos eleme, összetevője van. A bírói függetlenség nem alapjog, hanem a jogkeresők érdekét szolgálja, és nem is a bíró kiváltsága. Ugyanakkor nemcsak igazságszolgáltatási vagy szervezési-igazgatási alapelv, hanem egyes elemeiben a bírói tisztséget viselő személy Alaptörvényben biztosított joga, vagy kötelezettsége is. Ezt az értelmezést erősíti, hogy a bírói függetlenséghez tartozó semlegesség érdekében az Alaptörvény 26. § (1) cikke kizárja, hogy a bíró párt tagja legyen, vagy politikai tevékenységet folytasson, vagyis közvetlen kötelezettséget ír elő a bírói tisztséget viselő személy számára. Ezért alkotmányjogi panaszban hivatkozni lehet a bírói függetlenségből eredő, a bírót illető egyes jogokra. A bírói függetlenség része az elmozdíthatatlanság, amely egyebek között azt jelenti, hogy a felső korhatár betöltése előtt a bírót akarata ellenére tisztségétől megfosztani nem lehet. A Bjt. jelentős mértékben és nem eléggé fokozatosan, hirtelen csökkentette a bírák szolgálati viszonyának a nyugalomba vonulási korhatárát. Ezért a Bjt. 90. § *ha*) pontja, valamint 230. §-a ellentétes a bírói függetlenség elvével, a bírák elmozdíthatatlanságával.

- [14] 3. Az Alkotmánybíróság az eljárás során figyelembe vette, hogy a Bjt. 90. § *ha*) pontja, valamint 230. §-a nem csupán elvont szabály, hanem hatásukra a Kúrián a hetvennégy betöltött bírói helyből húsz üresedik meg június végéig, a bírák nyugdíjazásának új szabályozása miatt. Az új szabályozás a Kormány adatai szerint összesen 274 bírót érint. 228 bíró szolgálati jogviszonya 2012. június 30-ával szűnt meg, további 46 bíróé pedig az év végéig szűnne meg. A köztársasági elnök 96/2012. (V. 2.) KE határozata 194 bírót mentett fel.
- [15] Az Európai Unió országait illetően valamennyi uniós tagállamban – Szlovákiát kivéve, ahol 62 év a felső korhatár – a bírák szolgálati idejének felső korhatára magasabb, mint a 62. életév. Az országok többségében – közöttük Lengyelország, Románia, Csehország – a felső korhatár 65 és 70 év között alakul. Spanyolországban 75. életévük betöltéséig maradhatnak hivatalukban a bírák; a 75. életév volt a korhatár az Egyesült Királyságban: *pro futuro* ezt a 70. életévre szállították le. Az európai szabályozással szemben az Amerikai Egyesült Államok alkotmánya szerint a bírói függetlenségnek az egyik fontos garanciáját az jelenti, hogy a bírák hivatalukat addig gyakorolják, míg azt megfelelően látják el. Ez elvileg életük végéig történő hivatalgyakorlást jelent: nincs felső korhatár a Legfelső Bíróság tagjainál, továbbá tizenhat tagállamban; ahol pedig felső korhatár van, azokban az államokban ez a 70., illetve a 75. életév.

II.

- [16] Az Alkotmánybíróság az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:
- [17] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:
- [18] „B) cikk
- [19] (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”
- [20] „I. cikk
- [21] (1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.”
- [22] „II. cikk
- [23] Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”
- [24] „VI. cikk
- [25] (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.”
- [26] „XIII. cikk
- [27] (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”
- [28] „XV. cikk
- [29] (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”
- [30] „XXIII. cikk
- [31] (8) Minden magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy rátermettségének, képzettségének és szakmai tudásának megfelelően közhivatalt viseljen. Törvény határozza meg azokat a közhivatalokat, amelyeket párt tagja vagy tisztségviselője nem tölthet be.”
- [32] „26. cikk
- [33] (1) A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.
- [34] (2) A hivatásos bírákat – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – a köztársasági elnök nevezi ki. Bíróvá az nevezhető ki, aki a harmincadik életévét betöltötte. A Kúria elnöke kivételével a bíró szolgálati jogviszonya az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn.”
- [35] 2. Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései szerint:
- [36] „12. cikk
- [37] (1) Ha a bíró az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében meghatározott általános öregségi nyugdíjkor-

határt 2012. január 1-jét megelőzően betöltötte, szolgálati jogviszonya 2012. június 30-án szűnik meg. Ha a bíró az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében meghatározott általános öregségi nyugdíjkorhatárt a 2012. január 1. és 2012. december 31. napja közötti időszakban tölti be, szolgálati jogviszonya 2012. december 31-én szűnik meg.”

- [38] 3. A Bjt.-nek az indítványozók által vitatott szabályai:
- [39] „90. § A bírót fel kell menteni,
[...]
- [40] h) ha a bíró
- [41] ha) a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt (a továbbiakban: felső korhatár) – a Kúria elnöke kivételével – betöltötte, vagy (...)”
- [42] A Bjt.-nek a vitatott szabállyal szoros összefüggésben álló szabálya:
- [43] „230. § (1) E törvény rendelkezéseit a felső korhatárt 2013. január 1-jét megelőzően betöltött bírák esetében a (2) és (3) bekezdésben foglalt eltéréssel kell alkalmazni.
- [44] (2) Ha a bíró a felső korhatárt 2012. január 1-jét megelőzően betöltötte, a felmentési idejének kezdő időpontja 2012. január 1., záró időpontja 2012. június 30., és a bírói tisztség 2012. június 30. napjával szűnik meg. A felmentésre vonatkozó előterjesztést olyan időpontban kell megtenni, hogy a felmentésre vonatkozó határozat legkésőbb 2012. június 30-án meghozatalra kerülhessen.
- [45] (3) Ha a bíró a felső korhatárt a 2012. január 1. és 2012. december 31. közötti időszakban tölti be a felmentési idejének kezdő időpontja 2012. július 1., záró időpontja 2012. december 31., és a bírói tisztség 2012. december 31. napjával szűnik meg. A felmentésre vonatkozó előterjesztést olyan időpontban kell megtenni, hogy a felmentésre vonatkozó határozatot legkésőbb 2012. december 31-én meg lehessen hozni.”

III.

- [46] Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az eljárás alapjául szolgáló beadványok között van-e olyan, amely megfelel az alkotmányjogi panasszal szemben az Alaptörvény, valamint az Abtv. által támasztott követelményeknek.
- [47] Az indítványozók az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján nyújtották be panaszukat. Ennek egyebek között azért van jelentősége, mert ezek a panaszok közvetlenül jogszabály ellen irányulnak, egyéni érdekelttség és érintettség állítása mellett. Az alkotmányjogi panasszal támadott jogszabály érdemi elbírálásához elég, ha akár egyetlen panasz megfelel a feltételeknek.
- [48] Az Abtv. 30. §-a és az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján benyújtható panaszt a vitatott jogszabály

- hatályba lépésétől számított 180 napon belül kell benyújtani. A Bjt. 2012. január 1-jén lépett hatályba. A panaszokat 2012. január 13-a és február 23-a között – tehát a törvényi határidőn belül – nyújtották be.
- [49] Az indítványozók a panaszban megjelölik az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést. Pontosán megjelölik a vitatott jogszabályi rendelkezést, és azt, hogy a vitatott szabály mely Alaptörvényben szabályozott jogukat sérti. Részletesen indokolják a vitatott szabály alaptörvény-ellenességét. A panaszok kifejezett kérelmet tartalmaznak az alaptörvény-ellenesnek ítélt szabály megsemmisítésére. Az indítványok tehát tartalmazzák mindazokat az elemeket, amelyeket az Abtv. 52. § (1) bekezdése az Alkotmánybírósághoz benyújtott indítványokkal szemben követelményként támaszt.
- [50] Az Abtv. alapján alkotmányjogi panasz esetén az Alkotmánybíróságnak döntenie kellett a panasz befogadhatóságáról is.
- [51] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság e döntése során mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.
- [52] Az indítványozók által benyújtott panasz tartalmi követelményeit az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c) pontja, valamint az Abtv. 26. § (2) bekezdése határozza meg.
- [53] Az Alaptörvény 24. cikkének vonatkozó rendelkezése:
- [54] „(2) Az Alkotmánybíróság (...)
- [55] c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;”
- [56] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha
- [57] „a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és
- [58] b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.”
- [59] E szabályokat figyelembe véve az Abtv. 26. § (2) bekezdésében szabályozott panasz konkrét ügyben közvetlenül, bírói jogalkalmazói döntés nélkül hatályosuló jogszabály felülvizsgálatára nyújtható be. A vitatott szabály szerint azt a bírót, aki betölti a rá irányadó nyugdíjkorhatárt, fel kell menteni. Megállapítható tehát, hogy ez a szabály a nyugdíjkorhatárt betöltő bírák felmentésében, egyedi ügyben közvetlenül, munkáltatói, illetőleg köztársasági elnöki döntéssel, viszont bírói jogalkalmazói döntés nélkül realizálódik. A felmentésről szóló határozatnak a felmentési döntésre vonatkozó része ebben az esetben formális, mert a törvény e szabálya kogens, kivételt nem engedő szabály. A nyugdíjkorhatárt 2013. január 1-je előtt betöltő bírák esetén a szolgálati jogviszony megszűnésére nézve konkrét időpontokat határoz meg a Bjt. 230. §-a, így azok jogviszonya valójában a törvény hatályosulása folytán szűnik meg.
- [60] Az Abtv. idézett szabálya alapján a panasz benyújtásának feltétele a jogorvoslat kimerítése, illetőleg benyújtható közvetlenül akkor is, ha nincs a „jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslat”. A Bjt. 90. §-a szerint a bíróra irányadó nyugdíjkorhatár betöltése felmentési ok. A Bjt. szabályai nem zárják ki azt, hogy a köztársasági elnök által felmentett bíró, a Bjt. 145. §-a alapján szolgálati jogvitát kezdeményezzen. Mivel azonban a vitatott előírás kogens szabály, a felmentés kérdésében nincs mérlegelési lehetőség, a bírót úgy kell felmenteni, hogy annak szolgálati jogviszonya a Bjt. 230. §-ában meghatározott időpontban megszűnjön. A szolgálati jogvitában a bíróság eljárása ebben a részében formális – csak azt vizsgálhatja, hogy az érintett bíró betöltötte-e a nyugdíjkorhatárt, illetőleg felmentése során betartották-e a törvényben előírt határidőket, eljárási szabályokat –, így az nem tekinthető az érintettek panaszban előadott jogsérelmének hatékony orvoslására szolgáló, arra alkalmas jogorvoslatnak. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem támasztható az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz benyújtásának feltételeként olyan jogorvoslat kimerítésének követelménye, amely – a vonatkozó jogi szabályozásból következően – nem alkalmas arra, hogy a panaszos jogsérelmét orvosolja.
- [61] Alkotmányjogi panasszal az élhet, akinek Alaptörvényben biztosított jogát az egyedi ügyben alkalmazott, illetőleg hatályosuló jogszabályi rendelkezés sérti. Azaz a panasz befogadhatóságának feltétele az érintettség, nevezetesen az, hogy a panaszos által alaptörvény-ellenesnek ítélt jogszabály a panaszos személyét, konkrét jogviszonyát közvetlenül és ténylegesen, aktuálisan érintő rendelkezést állapít meg, s ennek következtében a panaszos alapjogai sérülnek.
- [62] Az Alkotmánybíróság a panaszok befogadhatóságának elbírálása során érintettnek tekintette azokat az indítványozókat, akiknek az ügyében a támadott jogszabály alkalmazása, azaz végrehajtása megkezdődött, illetve a köztársasági elnöki határozatban foglalt felmentéssel teljesült.
- [63] Azon bírák számára, akik a Bjt. 230. § (2) bekezdése alapján január 1-jén megkezdték felmentési idejüket, és június 30-ig kézhez kapták a felmentésükről szóló határozatot, bírói szolgálati jogviszonyuk megszűnt. A Bjt. 94. § (3)–(4) bekezdése alapján az érintett bírákat már ezt megelőzően is joghatások, korlátozások érintik. E szabályok szerint:
- [64] A nyugállományba helyezés, a felső korhatár elérése esetén a bíró felmentési ideje 6 hónap. A bírót a

- munkavégzési kötelezettség alól 3 hónapra mentesíteni kell.
- [65] A munkavégzési kötelezettség alól mentesített bíró nem ítélezhet, bírósági vezetői beosztás esetén vezetőként nem járhat el, a bírói tisztséghez fűződő szavazati, illetve igazgatási jogokat nem gyakorolhatja.
- [66] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az érintettség abban az esetben is megállapítható, ha jogszabály alkalmazására, érvényesítésére szolgáló cselekmények még nem történtek, de jogszabály erejénél fogva olyan jogi helyzet keletkezett, amelyből egyértelműen következik, hogy a panaszolt jogsérelem közvetlenül belátható időn belül kényszerítően bekövetkezik.
- [67] A felső korhatárt 2012-ben betöltő bírák számára jogszabály erejénél fogva – a Bjt. 230. § (3) bekezdése alapján – keletkezett olyan jogi helyzet, amelynek alapján egyértelműen megállapítható, hogy az érintett bírák számára a panaszolt jogsérelem záros határidőn belül, elkerülhetetlenül be fog következni. Az e rendelkezéssel érintett bírák esetén a Bjt. 230. § (3) bekezdésébe foglalt kógens rendelkezések alapján egyértelműen megállapítható, hogy 2012. július 1-jén megkezdik felmentési idejüket, és bírói tisztük 2012. december 31-én megszűnik.
- [68] A panaszhoz csatolt iratokból (szakvizsga bizonyítvány másolata, kinevezési okmány másolata) megállapítható, hogy a bírák felmentésére vonatkozó – fent ismertetett – szabályokat figyelembe véve a panaszokat aláíró bírák döntő többsége törvény alapján már felmentési idejét tölti. Mindegyik indítványnak vannak olyan aláírói, akik már a felmentési idejüket töltik, illetőleg akiket még ebben az évben törvény alapján fel fognak menteni.
- [69] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a befogadhatóság szempontjából releváns érintettség a panaszosok oldalán fennáll.
- [70] Az indítványok megfelelnek az Abtv. 29. §-ában szabályozott követelménynek is. A panaszok az Alaptörvényben szabályozott tevékenységet végző bírák Alaptörvényben biztosított jogait érintő szabályozás alaptörvény-ellenességének megállapítását kérik. Ezért az indítványok alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés elbírálására irányulnak.
- [71] Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság a panaszokat befogadta és érdemben bírálta el.
- IV.
- [72] 1. Az Alkotmánybíróság az indítványok alapján elsőként azt vizsgálta, hogy a Bjt. 90. § *ha)* pontjával és 230. §-ával összefüggésbe hozható-e az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése, a bírói függetlenségnek az Alaptörvényben rögzített szabálya.
- [73] Az Alkotmánybíróságnak figyelembe kell vennie azt is a jelen ügyben felvetett kérdések vizsgálatánál, hogy az Alaptörvény R) cikke egy sajátos értelmezési szabályt tartalmaz.
- [74] Új alkotmányunk R) cikk (3) bekezdése szerint „Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.” Ez a szabály nem önmagában a történeti alkotmányt, hanem annak vívmányai jelentőségét hangsúlyozza. Azt, hogy mi tartozik a történeti alkotmányból a vívmányok közé az Alaptörvény alapján, az Alkotmánybíróságnak kell megállapítania.
- [75] A magyar történeti alkotmány konszolidált értelmezésének minimumához tartozik annak elfogadása, hogy a XIX. században végbement polgári átalakulást konstituáló törvények a történeti alkotmány részét képezik. E törvények teremtették meg – nem jelentéktelen előzmények után – azt a szilárd jogintézményi alapot, amelyre a modern jogállam épül. Amikor tehát az Alaptörvény mintegy ablakot nyit közjogunk történeti dimenziójára, ráirányítja a figyelmet azokra az intézménytörténeti előzményekre, amelyek nélkül mai közjogi viszonyaink és általában jogi kultúránk gyökér nélküliek lennének. Az Alkotmánybíróság felelőssége ebben az új helyzetben rendkívüli, mondhatni történelmi: a konkrét ügyek vizsgálatakor kötelezően be kell emelnie kritikai horizontjába a jogi intézménytörténet releváns forrásait.
- [76] A jelen ügyben legalább két ilyen történeti kútfő nem kerülhető meg: az 1869:IV. és az 1871:IX. tc.-ek.
- [77] A bírák független ítélezésének biztosítása felé vezető folyamat a bírói elmozdíthatatlanság rögzítésével – az igazságszolgáltatás és a közigazgatás elkülönítésével – vette kezdetét hazánkban. A bírói hatalom gyakorlásáról szóló 1869. évi IV. törvény-cikk a következőket tartalmazta: az igazságszolgáltatás a közigazgatástól elkülönítették, így sem a közigazgatási, sem a bírói hatóságok nem avatkozhatnak egymás hatáskörébe (1. §); a hivatásos bírákat az igazságügy-miniszter ellenjegyzése mellett a király nevezte ki (3. §). A törvényesen kinevezett bíró a törvényben meghatározott eseteken és módon kívül hivatalából el nem mozdítható (15. §), áthelyezni pedig – más bírósághoz vagy más hivatalhoz áttenni vagy akár előléptetni – csak a törvényben meghatározott esetekben, ezeken kívül pedig csak saját akaratával lehet (16. §). Ezek a rendelkezések tartalmazták azokat a legfontosabb elemeket, amelyek a bírói függetlenséget garantálni hivatottak; személyi oldalon a kinevezés és a felmentés, a hivatalból való elmozdítás vagy az áthelyezés, és az előremenetel szabályai; szervezeten pedig a hatásköri elkülönítés.
- [78] A bírói hatalom gyakorlásáról szóló 1869. évi IV. törvény-cikk 17. §-a kimondta azt is, hogy „a bi-

ró, miután 70-ik évét betöltötte, nyugalomba lép, kivéve, ha az igazságügyminister által hivatalának folytatására felszólíttatik és szolgálni kíván." A törvény magyarázata szerint a bíró „ezenkívül csak azon esetben helyezhető nyugalomba, ha testi vagy szellemi fogyatkozás miatt hivatalos kötelessége teljesítésére többé nem képes. A nyugdíjrendszert a bírákra nézve külön törvény határozza meg." A bírói hivatalviselés felső korhatárát a magyar jogtörténetben addig nem szabályozó rendelkezés egyszerre fejezte ki a bírói stallum iránti teljes történeti tiszteletet és a polgári jogállam szemlélete által erősen igényelt határozott és konkrét normatartalmat. A 70. életév a XIX. században az ember aktív szellemi teljesítőképességének tapasztalati felső határa volt, amely napjainkban inkább még feljebb is tolódott.

- [79] Az 1871:IX. tc. (egyebek mellett) a bírák nyugdíjazását tárgyalta. Ebben a jogalkotó részint megismételte az előbb idézett törvényben foglaltakat, részint (két fejezetben) részletesen szabályozta a bíró személyes státuszjogát érintő időleges korlátokat (áttelezhetőség más bírósághoz) és a nyugdíjaztatás feltételrendszerét. Kitetszik e törvényből is az a jogalkotói alázat, amely a bírói hivatal viselői, 1869 óta immár egy önálló „álladalmi” státus betöltői iránt megnyilvánult. Ez a törvényhozói attitűd is biztosan történelmi alkotmányunk vívmányaként értékelhető.
- [80] A bírói függetlenség elve, ennek elemeivel együtt, minden kétséget kizáróan vívmány. Az Alkotmánybíróság ezért megállapítja, hogy a bírói függetlenség és az ebből eredő elmozdíthatatlanság elve nemcsak az Alaptörvény tételes szabálya, hanem a történeti alkotmány vívmányai közé is tartozik. Így olyan értelmezési alapelv az Alaptörvény előírása alapján, amely mindenkire kötelező, és amelyet az Alaptörvény más szabályai lehetséges tartalmának feltárásakor alkalmazni kell.
- [81] Az Alkotmánybíróság [21/2010. (II. 25.) AB határozat, 1/2008. (I. 11.) AB határozat] az elmozdíthatatlanság követelményét eddig is a bírói függetlenség részének tekintette.
- [82] 2. A bírói szolgálati jogviszonyok más közzolgálati jogviszonyokhoz képest hazánkban is fokozott alkotmányi védelemben részesülnek. A közhivatal viseléséhez való jog mellett a bírák szolgálati jogviszonyának alkotmányi védelme következik az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdéséből is. Az Alaptörvény e rendelkezése szerint a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alávetve. A bírói függetlenség az igazságszolgáltatás függetlenségének legfontosabb garanciája.
- [83] Az Alkotmánybíróság a bírói függetlenség garancia-rendszerében nagy jelentőséget tulajdonított a szervezeti és státusbeli biztosítékoknak. „A bírói függetlenség és önállóság törvények által körülbástyázott

intézményes biztosítása megkérdőjelezhetetlen érték, az emberi és állampolgári jogok, valamint a jogállamiság érvényesülésének egyik fontos biztosítója. Az Alkotmány, a Bsz., továbbá a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény egymást lefedve, a kapcsolódási pontokon egymást kiegészítve építi fel azt a hármas védelmi rendszert, amely a bírói hatalom szuverenitásának korlátozását kizárja.” [54/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 421, 433–434.; 13/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 85, 97.] A bírói függetlenség része a személyi függetlenség. Ez azt jelenti, hogy a bíró nem utasítható, akarata ellenére nem bocsátható és nem mozdítható el a helyéről, csak sarkalatos törvényben meghatározott okokból és eljárás eredményeként. A személyi függetlenséghez tartozik, hogy a hivatásos bíró tisztsége „egy életre” szól. (A bírósági törvények általában különbséget tesznek a bírói funkciót gyakorlók között aszerint, hogy milyen bíróról van szó: különböztetnek a hivatásos bírók és a laikusok, az esküdtbírák, vagy ülnökök között; ennek egyik megnyilvánulása, hogy a hivatásos bírák kinevezését – szemben az esküdt- vagy ülnökbírákkal, akiknek megbízása határozott idejű – úgy jelölik, hogy az „egy életre” szól.)

- [84] A bírói függetlenség egyedi aspektusában kiemelkedő szerepe van a Bjt.-nek, amely a bírói szolgálati jogviszony szabályozásában hivatott biztosítani a befolyásmentes ítélkezéshez szükséges státusbeli szabadságot a bíró számára. A bírói függetlenséggel összefüggésben megállapítható, hogy a bírói szolgálati jogviszonyok stabilitásának biztosítása olyan, az Alaptörvényből folyó követelmény, amely más jogviszonyokhoz képest is többlet garanciákat igényel. Ilyen garanciális jelentőséggel bíró elemnek minősül az, hogy sarkalatos törvény határozza meg a bírói jogviszony megszűnésének okait, a hivatás gyakorlásának időtartamát, azt a felső korhatárt, amelyen belül a bírák elmozdíthatatlanok; szolgálati jogviszonyuk megszüntetésére – egyetértésük hiányában – csak kivételesen (súlyos fegyelmi vétség, bűncselekmény elkövetése, a hivatás gyakorlására való alkalmatlanná válás esetén) van mód. A bírák Alaptörvény által garantált elmozdíthatatlansága egyebek között olyan személyes garancia, amely a bírák döntési autonómiájának biztosítója, mivel kizárja annak lehetőségét, hogy a törvényeknek és lelkiismeretének megfelelő ítélete miatt közvetett, a szolgálati jogviszonyával összefüggő retorzió érje. A „független bíró”-hoz való jog ugyanakkor az eljárás alanyai számára az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jog is. A bírák elmozdíthatatlansága a független, pártatlan bírósághoz való jog garanciája is egyben. A jogalkotónak erre tekintettel a bírói hivatás gyakorlásának felső korhatárát oly módon kell meghatározni, hogy az egyértelmű és előre kiszámítható legyen.

- [85] Ilyen garanciális szabályként, a bírói függetlenség kulcselemeként értékeli a hivatás gyakorlásának törvényben meghatározott időtartamát és az elmozdíthatatlanságot az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának CM/Rec(2010)12 számú, a bírákról: függetlenség, hatékonyság és felelősség címet viselő ajánlása 49-50. pontjában. Az ajánlás utal arra is, hogy – ahol az létezik – a megbízatás garantált időtartama a kötelező nyugdíjkorhatárig kell, hogy tartson.
- [86] 3.1. Az Alaptörvény a bíróságokra vonatkozó leglényegesebb szabályokat tartalmazza csak. A bírósági szervezetre és a bírák jogállására a részletes rendelkezések sarkalatos törvényekben szerepelhetnek; ezt írja elő az Alaptörvény 25. cikk (7) bekezdése és a 26. cikk (1) bekezdése. Habár az Alaptörvény a bírák jogállásának részletes szabályait sarkalatos törvényre bízta, és ehhez hozzátartozik a bírói tisztség keletkezésének és megszűnésének a szabályozása, az Alaptörvény külön előírja – a bírói függetlenség szabályaiba ágyazva – hogy „a bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani.” Ezzel maga az Alaptörvény tekinti nemcsak a bírói jogállás, hanem a bírói függetlenség elemének a tisztségből való elmozdíthatatlanságot.
- [87] A bírák jogállásának lényeges eleme a személyes függetlenséggel, az elmozdíthatatlansággal összefüggésben a jogviszonyuk megszűnésének a szabályozása. Az Alaptörvény tartalmaz erről szóló közvetlen szabályokat, amikor egyrészt a megszűnés egyik eseteként az általános öregségi nyugdíjkorhatár elérését nevesíti, másrészt ezt nem vonatkoztatja a Kúria elnökére. Az Alaptörvény ugyanakkor nem határozza meg, hogy ez a korhatár milyen életkorban következne be, hanem ezt sarkalatos törvényre bízta. A bíráknál – akik tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból mozdíthatók el, és hivatásuk „egy életre” szól – a felmentésre általában azt követően kerülhet sor, hogy nyugellátásra jogot szereznek. A bírókat illetően a nyugalomba helyezés életkora – amely elsősorban jogállási és nem nyugdíj-szakmai kérdés –, valamint a nyugellátásra való jogosultság életkora akkor válhat el, ha ez összhatásában, a következményeit illetően nem hátrányos rájuk nézve. (A jelen esetben nem az érintett bírákra irányadó nyugdíj-jogosultság feltételei változtak: az érintett bírók jelentős része nyugellátásra már jogot szerzett 2011. december 31. előtt, és adott esetben a nyugellátás folyósítása mellett viselhette bírói tisztségét. A bírói szolgálati viszony felső korhatára változott meg.) A nyugalomba helyezést lehet magasabb és alacsonyabb életkorhoz kötni, mint ami a nyugdíjkorhatár a más foglalkozást gyakorló személyeknél. Ha a korhatár változik, ennek alkotmányjogi jelentősége nem önmagában a korhatár mértékének meghatározásában, hanem az új korhatár bevezetésének módjában és határidejében, a bírákra gyakorolt hatásában lehet.
- [88] Az Alaptörvény az általános öregségi nyugdíjkorhatár mértékét nem határozza meg. A Bjt. sem tartalmaz konkrét életkort erről, noha a tisztségből elmozdításra tartalmaz rendelkezéseket.
- [89] Az Alaptörvény szóhasználatát az „általános öregségi nyugdíjkorhatárt” illetően az Alaptörvény átmeneti rendelkezései átveszik. Ez utóbbiak azzal számolnak, hogy 2011. december 31-én van olyan bíró, aki az általános öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte. Az Alaptörvény átmeneti rendelkezéseiből sem derül ki egyértelműen, hogy az általános öregségi nyugdíjkorhatár melyik életkor.
- [90] Az általános öregségi nyugdíjkorhatár nem tételes jogi fogalom abban az értelemben, hogy ilyen elnevezésű, és konkrét életkorral megjelölt korhatár nem szerepel az Alaptörvényt végrehajtó törvényekben. Az Alaptörvény és az átmeneti rendelkezései elfogadása óta a nyugdíjrendszer lényeges elemeiben átalakult és további változását (a korhatárokat illetően sem) nem lehet kizárni. Nyugdíjkorhatár sarkalatos törvényben nem szerepel, jóllehet erre az Alaptörvény más szabálya is – a nyugdíjrendszerre vonatkozó 40. cikk – lehetőséget ad.
- [91] 3.2. Nyugdíjkorhatárt – ami azonban nem általános – a Tny. tartalmaz. A tételes jogban szerepel a Bjt. által alkalmazott fogalom, a „rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár”. Ez a 2012. január 1-je előtt hatályban volt szabályok értelmében a születési időtől és a nemtől függően lehetett akár a 60. életév, illetve az 59. életév (Tny. 18/A. §), születési időtől és nemtől függően pedig a 60. életév, a 60 éves és 183 napos életkor, a 61. életév, a 61 éves és 183 napos életkor, a 62. életév és a 62 éves és 183 napos életkor (Tny. 18/B. §).
- [92] A nyugdíj-korhatár egységesítése előtt külön korhatár érvényesült a férfiakra és a nőkre: a férfiaknál 60, a nőknél 55 év volt a korhatár. Ezt először a nőknél fokozatosan felemelték 1994. január 1-je és 2002. december 31. között 60 évre, majd 1997. január 1-jétől 62 évre, szintén fokozatosan.
- [93] Arról, hogy most milyen nyugdíjkorhatárok vannak a tételes jogban, jelenleg általánosságban a Tny. szól. Ugyanakkor a Tny.-ben szövegszerűen sem „rá irányadó”, sem „általános” korhatár nincs. Van további jelző nélküli, „öregségi” nyugdíjkorhatár, a 18. §-ában. Ez a születési évtől függően a 62. és 65. életév között helyezkedik el jelenleg. Ennek az életkori eltérésnek a legutóbbi korhatár-emelés (62-ről 65 évre) az oka, ti. az emelés fokozatos bevezetése, ami azt eredményezi, hogy az egyes születési évjáratokra a korhatár emelése másként terjed ki.
- [94] 3.3.1. Az Alkotmánybíróság felelőssége a bírók „általános öregségi nyugdíjkorhatára” értelmezésének

- a kereteit meghatározni. Az értelmezésnél az alkotmány-értelmezésre általában irányadó szabályokat kell követni, vagyis egyetlen szabálynak sem lehet olyan tartalmat tulajdonítani, amellyel egy másik kiüresedhetne. Az Alaptörvény zárt, ellentmondásmentes rendszer. [Az Alkotmány egységének (zártságának) az elve a köztársasági elnök jogállását vizsgáló 48/1991. (IX. 26.) AB határozathoz csatolt párhuzamos véleményekben került kifejezetten rögzítésre (ABH 1991, 217, 242.). Később ezt az elvet átvette a 36/1992. (VI. 10.) AB határozat is, amely a köztársasági elnök kinevezési hatáskörét vizsgálta: „Az Alkotmánybíróság az Alkotmányt nemcsak a kifejezetten erre irányuló eljárásban, hanem a jogszabályok alkotmányosságát vizsgáló minden eljárásában értelmezi. Az Alkotmány egyes rendelkezéseinek értelme így az újabb és újabb értelmezések során bontakozik ki, amelyekben az Alkotmánybíróság mind a konkrét ügy sajátosságára, mind saját korábbi értelmezéseire tekintettel van. Az egyes értelmezésekből kialakuló tételeket – mint például a pozitív diszkrimináció feltételeit, vagy az alapjog-korlátozás határait – alkalmazásuk során tovább értelmezi és formálja az Alkotmánybíróság. Ugyanazon alkotmányi rendelkezésre vonatkozóan az értelmezés súlypontja eltérő lehet, de az értelmezéseknek ellentmondásmentes rendszert kell képezniük.” (ABH 1992, 207, 210.)] Az Alaptörvény szabályait is csak egymásra tekintettel lehet és kell értelmezni. Az általános korhatárt ezért úgy szabad értelmezni, hogy ennek eredménye ne vezethessen a bírói függetlenség lényeges elemei sérelmére.
- [95] Különösen figyelembe kell venni azt, hogy a bírói tisztség megszűnésének a szabályozása hogyan, milyen irányba változik. Ha a változás iránya a bírák nyugállományba helyezési korhatárának a lerövidítése, akkor ez másként érinti a korhatárhoz közel lévő bírókat a függetlenség elemei szempontjából, mint a többi bíró. Minél közelebb áll a bíró a bevezetni kívánt korhatárhoz, annál inkább felmerülhet az elmozdíthatatlanság elvének sérelme, és minél hosszabb a még várható ítélezési időtartam, annál kevésbé merülhet ez fel.
- [96] 3.3.2. Az Alaptörvény előírta, hogy „a bíró szolgálati jogviszonya az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn”. Az Alaptörvény nem tartalmaz rendelkezést arra nézve, hogy ezt az előírást – jelentsen bármit is az általános öregségi nyugdíjkorhatár a konkrét mértéket illetően – milyen időponttól és mennyi időtartam alatt kell alkalmazni. Az általános öregségi korhatár mértéke és ennek az alkalmazására nyitva álló időtartam összefügg egymással a bíró elmozdíthatatlansága elvének érvényesítésekor. Minél távolabb áll az általános öregségi nyugdíjkorhatár mértéke a bírói szolgálati viszonyhoz az Alaptörvény hatályba lépése előtti felső korhatárától, a 70. életévtől, annál hosszabb idő szükséges az új korhatár bevezetéséhez.
- [97] Az Alaptörvény átmeneti rendelkezései nem határozzák meg az általános öregségi nyugdíjkorhatár mértékét.
- [98] Ezzel szemben meghatározzák, hogy ezt milyen időtartam alatt kell érvényesíteni. Ez az időtartam viszonylag rövid, adott esetben akár három hónap, amiből az következik, hogy a bírói felső korhatár csökkentése csak viszonylag kis mértékű lehet, mert ellenkező esetben a bírói elmozdíthatatlanság elve sérülhet. Más megfogalmazásban ez azt jelenti, hogy az érintett bíró minél közelebb áll a 70. életévhez az Alaptörvény átmeneti rendelkezései 12. cikk (1) bekezdése időpontjait illetően, annál kevésbé lehet hivatkozni a bírói függetlenség sérelmére, és fordítva: minél hosszabb ez az időtartam, annál inkább igazolható az elmozdíthatatlanság elvének sérelme.
- [99] 3.3.3. Az Alaptörvény átmeneti rendelkezései értelmében a bíró szolgálati viszonya a 12. cikk (1) bekezdésében megjelölt időpontokban „szűnik meg”. Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja kimondja, hogy a hivatásos bírót a köztársasági elnök nevezi ki. A szolgálati viszony megszűnéséhez a felmentés vezet. A felmentés eseteit és részletes szabályait a Bjt. tartalmazza. A bíró szolgálati viszonya kinevezéssel jön létre, a bírót a köztársasági elnök nevezi ki [Bjt. 3. § (1)–(2) bekezdés]. A Bjt. 98. §-a szerint „A bíró szolgálati viszonyának megszűnését a felmentés állapítja meg.” A bírói szolgálati viszony esetében a felmentés a szolgálati viszonyt megszüntető általános intézkedés; az ehhez vezető okokat sorolja fel a törvény a felmentés eseteinél. A bírót – a kinevezéssel egyezően – kizárólag a köztársasági elnök mentheti fel. Ez a közjogi aktus elkülönül a szolgálati viszony megszűnéséhez vezető tényleges okoktól. A bíró szolgálati viszonyának megszűnését a felmentés állapíthatja meg. Mivel a bírót a köztársasági elnök menti fel, a hivatkozott rendelkezésekből következően a köztársasági elnök határozatának közzétételét megelőzően a bírói szolgálati viszony megszűnéséhez fűződő jogkövetkezmények nem állhatnak be. Az Alaptörvény átmeneti rendelkezései 12. cikk (1) bekezdése ezért nem közvetlenül érvényesülő előírás, hanem csak a Bjt. felmentési szabályain keresztül fejtheti ki hatását.
- [100] Hasonlóképpen: az alkotmányellenesség nyilvánított törvény alapján felmentett bírák szolgálati jogviszonya nem áll helyre az alkotmánybírósági döntés erejénél fogva, hanem további jogi helyzetüket a Bjt. szabályai szerint lehet rendezni.
- [101] 3.4. Az Alaptörvény elfogadásakor a bírák szolgálati viszonya megszüntetésének a korhatára a 70. életév volt [1997. évi LXVII. törvény a bírák jog-

- állásáról és javadalmazásáról, 57. § (2) bek., a továbbiakban: régi Bjt.]. A kinevezett hivatásos bírák kijelölésénél az ügyek elosztásakor abból indultak ki, hogy eddig az életkorig azokban az ügyekben, amelyekben a bírának eljárniuk kellett, a kijelölt bírók fognak döntést hozni, és a bírákat az ügyekről leválasztani súlyos ok nélkül nem lehet. A magyar jogrendszerben a bírótól elvonás tilalmát szövegszerűen sarkalatos törvény garantálja. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) mondja ki, hogy senki sem vonható el törvényes bírójától [8. § (1) bekezdés]. A törvény által rendelt bíró az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend szerint kijelölt bíró. Jóllehet a bíró kijelölésében nem érvényesül feltétlen automatizmus, és az ügyelosztási rendtől az eljárási törvényekben szabályozott esetekben, illetőleg igazgatási úton a bíróság működését érintő fontos okból el lehet térni, a törvényes bíró garanciáját egyértelműen sérti az olyan törvény, amely viszonylag rövid időn belül eredményezi a bírói tisztség időtartamának a lerövidülését, vagyis a bíró gyors eltávolítását tisztségéből. A jelen esetben, ha a Bjt. vizsgált szabályainál, ami a bírók eltávolítását illeti, tartalmilag a Tny. 18. §-át kellene vagy lehetne figyelembe venni, akkor az ilyen törvénynek számíthatna. Ez egyebek között azért van így, mert az ügyek elosztásakor még nem lehetett számolni a kijelölt bíró tisztségének a megszűnésével.
- [102] 3.5. A Bjt. megfogalmazása és szóhasználata a bírói tisztség egyik, a felső korhatárra vonatkozó esetét illetően az Alaptörvényben [26. cikk (2) bekezdés] és az Alaptörvény átmeneti rendelkezéseiben [12. cikk (1) bekezdés] szereplő általános öregségi nyugdíjkorhatártól eltér.
- [103] A rá irányadó korhatár a Bjt.-ben egy szubjektív korhatárra utal, ami számos egyéni körülménytől (pl. életkor, nem) függ. Az „általános” korhatár az Alaptörvényben ezzel szemben egy objektív korhatár abban az értelemben, hogy „mindenkire” irányadó kell legyen, mert általános. Az Alaptörvényben az általános öregségi korhatár egyes számban szerepel, vagyis ebből az következik, hogy az „általános” korhatár egységes kell legyen. (Ilyen korhatár lehetne a betöltött 65. életév, amelynél jelenleg magasabb nyugdíjkorhatár a Tny.-ben nincs. Más kérdés, hogy ezt mennyi idő alatt lehet alkotmányosan bevezetni a bírókra, a bírói függetlenség elvével összhangban.) A Bjt.-ben a rá irányadó korhatár ezzel szemben „mozog”, a Tny.-re való utalás következtében, és csak abban az értelemben lehet „általánosnak” tekinteni, hogy az egyes korosztályokra egységes, de a korosztályok szerint különböző.
- [104] A Bjt. a „rá irányadó öregségi korhatár” elnevezést használja a bírói tisztség megszűnésénél. Ezt a fogalmat köti össze a bírói felső korhatárral. A Bjt. támadott rendelkezéseit lehet úgy értelmezni (és az indítványokra okot adó ügyekben azokat kivétel nélkül így is értelmezték), hogy a sarkalatos törvény ezzel egy utaló szabályt alkalmaz: a Tny. mint nem sarkalatos törvény életkortól függő, mozgó korhatárra utal. Ez a korhatár a 62. és 65. életév között van, ami lényegesen, 5–8 évvel alacsonyabb, mint a betöltött 70. életév, a bírák felső korhatára konkrét mértéke a régi Bjt.-ben.
- [105] Ennek eredménye, hogy a Tny.-nek a Bjt. közbejöttével való alkalmazása révén az érintett bírákat – figyelemmel a felmentés egyéb szabályaira is, ezek között a 94. § (3) bekezdésére – viszonylag rövid időn, három hónapon belül hivatalukból gyorsan elmozdítják és ügyeikről leválasztják őket. Ez sérti a bírói függetlenséget, nemcsak tartalmi, hanem formai szempontból is. A bírói felső korhatár mértékét sarkalatos törvénynek kell tartalmaznia. Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy a Bjt. 90. § *ha*) pontja, valamint 230. §-a az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésével ellentétes. Mindaddig, amíg a bírói szolgálati viszony felső korhatára mértékét az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésével összhangban sarkalatos törvény meg nem határozza, a bírákat ebből az okból felmenteni akaruk ellenére nem lehet.
- [106] 3.6. A bírák szolgálati viszonya felső korhatárának mértékét az alkotmányozó, vagy ennek hiányában sarkalatos törvény viszonylag szabadon állapíthatja meg. Az Alaptörvényből konkrét életkor nem vezethető le. Az azonban igen, hogy új korhatár bevezetésének, ha ez a felső korhatár csökkentését, és nem a korábbi korhatár megemelését jelenti, csak fokozatosan, kellő átmeneti idő alatt, a bíró elmozdíthatatlansága elvének sérelme nélkül lehet helye.
- [107] Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Bjt. 90. § *ha*) pontja és 230. §-a alaptörvény-ellenes, ezért azokat megsemmisítette.
- [108] Az Abtv. 45. § (1) bekezdése alapján a megsemmisített jogszabályi rendelkezés az Alkotmánybíróság határozatának a hivatalos lapban történő közzétételét követő napon veszti hatályát. A 45. § (4) bekezdése felhatalmazást ad arra, hogy az Alkotmánybíróság ettől eltérően határozza meg az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben – tekintettel arra, hogy az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezések alapján a panaszokat benyújtó bírák jelentős része már felmentésre került, mások szolgálati jogviszonya még ebben az évben megszűnik – úgy ítélte meg, hogy az eljárást kezdeményezők különösen fontos érdeke, de a jogbiztonság érdeke is indokolja a megsemmisítés

általános szabályától való eltérést. Ezért a Bjt. alaptörvény-ellenes rendelkezéseit a Bjt. hatályba lépésének időpontjára visszaható hatállyal, 2012. január 1. napjával semmisíti meg.

- [109] Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a Bjt. 90. § *ha*) pontjának és 230. §-ának alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdése alapján megállapította, az alkotmányjogi panaszokban felhívott további alaptörvényi rendelkezésekbe ütközésüket nem vizsgálta.
- [110] Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdése alapján rendelte el.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István alkotmánybíró
különvéleménye

- [111] Az Alkotmánybíróság IV/2096/2012. számú ügyben meghozott határozatával nem értek egyet. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 66. § (2) bekezdésében biztosított jogköröm alapján a határozathoz különvéleményt csatolok.
- [112] Az előttünk lévő ügyben arról kellett döntést hoznunk, hogy összhangban áll-e az Alaptörvénnyel a bírák jogállásáról szóló azon új törvényi szabályozás, amely a bíró szolgálati jogviszonyának felső korhatárát a társadalombiztosítási nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatár betöltésében határozza meg. Ennek eldöntéséhez három különbözőnek látszó, de egymással összefüggő kérdést vizsgáltunk meg: 1.) az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésének

harmadik mondatában és az Alaptörvény átmeneti rendelkezései 12. cikk (1) bekezdésében szereplő „általános öregségi nyugdíjkorhatár” fogalmának értelmezési kereteit; 2.) a bírói szolgálati jogviszony megszűnéséhez vezető okokat sarkalatos törvénynek milyen részletességgel szükséges tartalmaznia; 3.) összhangban, illetőleg közvetlen összefüggésben áll-e a bírói függetlenség elvével és a törvényes bíró garanciájával, ha a törvényalkotó a bírák szolgálati jogviszonyának megszűnését nyugdíjkorhatáruk elérésében határozza meg úgy, hogy ez alacsonyabb, mint a szolgálati jogviszony korábban meghatározott felső korhatára.

- [113] Az elfogadott határozathoz képest mindhárom kérdésben eltérő álláspontot foglaltam el. Álláspontom a következők szerint részben az Alaptörvény rendelkezéseiben, részben a korábbi alkotmánybírói gyakorlaton alapszik:

- [114] Ad 1. Nem értek egyet azzal, hogy az Alaptörvény egyes szabályai azok céljával ellentétes értelmezést kapjanak és kiüresedjenek, ezért az alábbiakra elvi jelentőséggel kívánok rámutatni: Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallása szerint „Alaptörvényünk jogrendünk alapja: szerződés a múlt, a jelen és a jövő magyarjai között. Élő keret, amely kifejezi a nemzet akaratát, azt a formát, amelyben élni szeretnénk.” Az Alaptörvény B) cikkének (3) és (4) bekezdései szerint a közhatalom forrása a nép, amely hatalmát választott képviselői útján gyakorolja. Az Alaptörvény 1. cikkének (1) bekezdése értelmében Magyarország legfőbb népképviselői szerve az Országgyűlés, amely megalkotta országunk Alaptörvényét. Az Alaptörvény R) cikkének (1) bekezdése szerint az Alaptörvény Magyarország jogrendjének alapja. Az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Az Alkotmánybíróság felelőssége az Alaptörvény rendelkezéseinek értelmezési kereteit meghatározni. Az Alaptörvény R) cikkének (3) bekezdése szerint az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni. Az Alkotmánybíróság tehát az értelmezési keretek meghatározásakor egyik alaptörvényi szabályt sem értelmezheti céljával ellentétesen, nem ronthatja le értelmét azért, hogy a szabadon választott Országgyűlés által alkotott törvényhozási koncepciót alaptörvény-ellenessé nyilvánítsa. Az Alkotmánybíróság az Országgyűléstől, mint országunk alkotmányozó hatalmától arra kapott megbízást, hogy az Alaptörvény legfőbb oltalmazója legyen. Jelen pillanatban országunk valamennyi alkotmányos szerve történelmi feladat előtt áll, történelmi felelőssége van abban, hogy olyan alkotmányos demokráciát építsünk, amely az Alaptörvény értékein nyugszik. Az Alkotmánybíróságnak, mint az Alaptörvény legfőbb védelmezőjé-

nek ebben a helyzetben kiemelt a felelőssége. E felelősséggel nem fér össze az, hogy az Alaptörvény bármely rendelkezését tartalmával és céljával ellentétesen értelmezze és érvényesülését lerontsa. Az elfogadott döntésben előadott érveléssel szemben meggyőződés, hogy az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében, valamint az Alaptörvény átmeneti rendelkezései 12. cikk (1) bekezdésében foglalt általános korhatár – a 3. pontban részletesen bemutatott okfejtésem alapján – nincs közvetlen összefüggésben a bírói függetlenséggel, ezért annak céljával egyező értelmezése nem is jelenthetné a bírói függetlenség sérelmét. Az Alaptörvény Alkotóinak az pedig biztosan nem állt szándékukban, hogy az Alaptörvény egyetlen rendelkezése is kiüresedjék.

[115] A döntés arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében foglalt „általános öregségi nyugdíjkorhatár” jelentését tekintve eltér a Bjt. kifogásolt szabályában szereplő „rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár” fogalmától. Az elfogadott döntés ennek alátámasztásául a következőket fogalmazza meg: „a rá irányadó korhatár a Bjt.-ben egy szubjektív korhatárra utal, ami számos egyéni körülménytől (pl. életkor, nem) függ. Az »általános« korhatár az Alaptörvényben ezzel szemben egy objektív korhatár abban az értelemben, hogy »mindenkire« irányadó kell legyen, mert általános. Az Alaptörvényben az általános öregségi korhatár egyes számban szerepel, vagyis ebből az következik, hogy az »általános« korhatár egységes kell legyen. (...) A Bjt.-ben a rá irányadó korhatár ezzel szemben »mozog«, a Tny.-re való utalás következtében, és csak abban az értelemben lehet »általánosnak« tekinteni, hogy az egyes korosztályokra egységes, de a korosztályok szerint különböző.”

[116] Ezzel az érveléssel azért nem értek egyet, mert céljával ellentétes értelmet tulajdonít az Alaptörvény szabályának. Az Alaptörvény XIX. cikkének (4) bekezdése értelmében Magyarország az időskori megélhetést a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer megalkotásával biztosítja. A Nemzeti Nyugdíjpolitikai Konceptió az Alaptörvény e szabályára épül. E koncepció keretein belül a törvényalkotó általános célkitűzés-ként fogalmazta meg a felosztó-kirovó jelleg megőrzése mellett a hozzájárulás (nyugdíjjárulék, tagdíj) és a nyugdíjjaradék (nyugellátás, nyugdíjszolgáltatás) kapcsolatának szorosabbra fűzését, azaz a költségvetési szigorítás, valamint az ellátás hatékonyságának növelése érdekében a nyugdíj alrendszer biztosítási elemének erősítését. Ennek megfelelően alakította át a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvényt (a továbbiakban: Tny.), amely szerint a saját jogú nyugellátások közül 2012. január 1. napját követően kiemelt valamennyi, a korhatár előtti öregségi nyugdíjfajtát és ellátást. Így megszűnt – többek között – a karked-

vezmény, az előrehozott öregségi nyugdíj és a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj intézménye. A Tny. 18. §-a tehát a születési évtől függően fokozatosan, ám korosztályonként egységes jelleggel határozza meg a társadalombiztosítási nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatárokat. Ebből következően a hatályos társadalombiztosítási jogszabályok ma Magyarországon egyetlen, születési évtől függő, az adott személyre, korosztályra irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt határoznak meg. Ez a nyugdíjkorhatár mindenkire irányadó. Az ésszerű jogértelmezés szerint e korhatár pedig nem lehet más, mint az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében és az Alaptörvény részét képező Alaptörvény átmeneti rendelkezései 12. cikk (1) bekezdésében foglalt általános öregségi nyugdíjkorhatár, amelyet a jogalkotó a bírói szolgálati jogviszony időtartamának felső korlátjaként ír elő. Az általános öregségi nyugdíjkorhatár fogalmának eltérő értelmezése az Alaptörvény R) cikk (3) bekezdésében foglalt alaptörvény-értelmezési kötelezettséget sértene és az alaptörvényi szabály kiüresítését eredményezi.

[117] Ad 2. Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésének második mondata értelmében a bírakat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. Az elfogadott döntés a Bjt. kifogásolt rendelkezéseit a törvényhozási eljárás körébe tartozó formai okból alaptörvény-ellenesnek minősítette. A döntés szerint ennek oka, hogy az Alaptörvény hivatkozott szabályával összeegyeztethetetlen a törvényhozónak az a szabályozási technikája, amely a bírói szolgálati jogviszony felső korhatárát a nyugdíjkorhatár elérésében úgy határozza meg, hogy a nyugdíjkorhatár mértékét egy nem sarkalatos törvény, a Tny. tartalmazza.

[118] Az Alaptörvény T) cikkének (4) bekezdése határozza meg a sarkalatos törvény fogalmát. Ezen alaptörvényi szabály szerint a sarkalatos törvény elfogadásához és módosításához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges. Az Alaptörvény meghatározza azokat az alapjogokat és alapvető intézményeket, amelyeket a törvényhozó kizárólag sarkalatos törvényben szabályozhat. Az Alaptörvény szabályozási rendszere értelmében a sarkalatos és az egyszerű törvények állnak hierarchikus viszonyban. A korábban hatályban volt Alkotmány 24. § (3) bekezdése azt írta elő, hogy az Alkotmányban meghatározott egyes döntések meghozatalához az országgyűlési képviselők kétharmadának a szavazata szükséges. Lényegét tekintve ezen alkotmányos szabály az Alaptörvény szabályozási koncepciójához hasonlóan azt tartalmazta, hogy bizonyos alapintézmények és alapjogok szabályozása garanciális okokból minősített szavazatarányú törvényhozást igényelt. A 20/2012. (V. 11.)

határozatunkban arról döntöttünk, hogy ha az Alaptörvény szabályozási koncepciója azonos, vagy hasonló a korábban hatályban volt Alkotmány rendelkezéseihez, akkor a kiépített alkotmánybíró-sági gyakorlat az újabb ügyekben is irányadónak tekinthető. (MK 2012/57, 9737, 9739–9740.) Mindezek alapján áttekintettem az Alkotmánybíró-ság-nak a törvényhozási eljárás jogállami feltételeihez kapcsolódó, a minősített többség követelménye tekintetében kialakított alkotmányossági gyakorlatát. Ennek alapján az állapítható meg, hogy a minősített többség alkotmányos követelménye nemcsak a törvényalkotási eljárás formai előírása, hanem egyúttal alkotmányos garancia is, amelynek lényege az országgyűlési képviselők közötti széles körű egyetértés. [1/1999. (II. 24.) AB határozat, ABH 1999, 25.] Ebből pedig nemcsak az következik, hogy az Országgyűlés köteles az Alkotmányban előírt szabazati aránnyal elfogadni a kérdést átfogóan szabályozó törvényt, hanem egyúttal az is, hogy a minősített többséggel elfogadott törvényt egyszerű többséggel megszavazott törvény alkotmányosan már nem módosíthatja, és nem is helyezheti hatályon kívül. Az Alkotmánybíró-ság a jogalkotás további alkotmányos követelményeként fogalmazta meg azt is, hogy a minősített többségű törvényhez koncepcionálisan kapcsolódó, vagy a törvény lényegéhez tartozó rendelkezések átemeléséről kizárólag ugyanolyan minősített többségű törvényhozói akarat dönthet. [4/1993. (II. 12.) AB határozat, ABH 1993, 48, 69.; 31/2001. (VII. 11.) AB határozat, ABH 2001, 258, 260–264.] Ugyanakkor az Alkotmányból az nem következik, hogy a jogalkotó a minősített többséget követelő törvényhozási tárgykörhöz tartozó valamennyi szabályozási részletkérdést kétharmados törvényben rendezzen. Az irányadó alkotmánybíró-sági gyakorlat azt követeli meg, hogy a jogalkotó a szabályozási tárgykör lényeges elemeit foglalja minősített többségű törvénybe. Másként fogalmazva az egyszerű többséggel elfogadott törvény kizárólag olyan szabályokat tartalmazhat, amely a minősített többséggel elfogadott törvény koncepcionális keretein kívül esik. Az Alkotmánybíró-ság a törvényhozási eljárás jogállami feltételeinek vizsgálatakor arra figyelemmel jár el, hogy melyek a szabályozás koncepciójának lényegi elemei. [102/E/1998. AB határozat, ABH 2007, 1182, 1185.; 31/2001. (VII. 11.) AB határozat, ABH 2001, 258, 260–264.]

[119] A korábban kiépített alkotmánybíró-sági gyakorlatot az előttünk lévő ügyben is irányadónak tekintem. Álláspontom szerint elsődlegesen arra kellett volna választ adnunk, hogy az Alaptörvényben előírt sarkalatos törvények pontosan milyen tárgykörű szabályozásra vonatkoznak. A szabályozási tárgykör meghatározását követően pedig arra kellett volna választ keresnünk, hogy a hatályos szabályozás koncepciójának lényeges elemei megtalálhatóak-e

a sarkalatos törvényekben. Az Alaptörvény 25. cikkének (7) bekezdése, és 26. cikk (1) bekezdésének második mondata rendelkezik arról, hogy sarkalatos törvény határozza meg a bíróságok szervezetét és igazgatását, valamint a bírák jogállásának és javadalmazásának, köztük szolgálati jogviszonyuk megszűnésének egyes kérdéseit. A jogalkotó az alaptörvénybeli megnevezéssel megegyező című sarkalatos törvényeket alkotott. A bírák szolgálati jogviszonyának megszüntetése tekintetében a Bjt. tételesen meghatározza azokat az okokat, amelyek esetében a bírót tisztségéből fel kell menteni. A jogalkotó e felmentési okokat kimerítő jelleggel határozta meg, a sarkalatos törvényben meghatározott okokon kívül bírót felmentésére nincs lehetőség. Az alkotmányossági vizsgálat alá vont törvényi pont úgy rendelkezik, hogy a bírót akkor kell felmenteni, ha bírót betöltötte a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt. A törvényalkotó tehát a bírói szolgálati jogviszony megszűnését összekötötte az öregségi nyugdíjra jogosító nyugdíjkorhatár betöltésével, azaz a bírák nyugállományba vonulásával.

[120] Az Országgyűlést, mint Magyarország legfőbb népképviselői szervét széles körű mérlegelési jog illeti meg arra vonatkozóan, hogy a sarkalatos törvény tartalmát miként alakítja ki, így a szabályozást mire terjeszti ki, pontosan mely kérdéseket rendez a minősített többség igényével. Az Alaptörvényből fakadó követelmény azonban, hogy ilyen jellegű előírás esetén az alaptörvényi rendelkezés közvetlen végrehajtása érdekében megalkotott jogszabály sarkalatos törvény legyen, és egyúttal tartalmazza a szabályozás koncepciójának lényegi elemeit. A sarkalatos törvény által nyújtott törvényalkotási garancia azonban nem vonatkozhat minden egyes, a szabályozási tárgykört érintő részletkérdésre és azt sem jelentheti, hogy az adott szabályozási tárgyról egyszerű többséggel elfogadott törvény már nem is rendelkezhet. Az előttünk lévő ügyben azt kellett volna eldönteni, hogy mi a szabályozás koncepciójának lényegi eleme. Álláspontom szerint kétely nélkül megállapítható, hogy a bírák jogállását érintő szabályozás fő irányába tartozó, koncepcionális kérdés az, hogy a bírót szolgálati jogviszonya az öregségi nyugdíjkorhatárának betöltéséig állhat fenn. Határozott véleményem ezért, hogy a törvényalkotó eleget tett az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdéséből és a törvényalkotás jogállami feltételeire vonatkozó, korábbi alkotmánybíró-sági gyakorlatból fakadó követelményeknek, mert a szabályozás tárgyát, azaz a bírák jogállását érintő koncepcionális kérdést sarkalatos törvényben rendezte. Meggyőződésem, hogy az egyébként nem kizárólag a bírákra vonatkozó, hanem össztársadalmi szinten szabályozott öregségi nyugdíjra való jogosultság egyes feltételeinek, így a korhatárnak és a szolgálati időnek a meghatározása már olyan kérdések, amelyek a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló

törvény koncepcionális keretein kívül esnek, így sarkalatos törvényben való szabályozásuk a jogalkotótól nem várható el. A vizsgált esethez hasonlóan a jogalkotótól az sem várható el, hogy a polgári jogi cselekvőképesség, vagy a közügyektől eltiltás mellékbüntetés jogintézményeit csak azért szabályozza sarkalatos törvényben, mert azok a bírói szolgálati jogviszony megszűnésének egyes okaihoz kapcsolódnak.

[121] Ad 3. Az előttünk lévő ügyben megválaszolandó harmadik kérdés az, hogy az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdésében foglalt bírói függetlenséget rögzítő alaptörvényi szabályt, illetve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljárásához való jogot sérti-e, ha a törvényalkotó a bírák szolgálati jogviszonyának megszűnését nyugdíjkorhatáruk elérésében határozza meg úgy, hogy ez alacsonyabb, mint a szolgálati jogviszony korábban meghatározott felső korhatára.

[122] Osztom a döntésben megfogalmazott abbéli vélelmet, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljárásához fűződő jog magában foglalja a független és törvényes bíróhoz való jogot is. Az Alaptörvény e felhívott cikke úgy szól, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. A független és törvényes bíróhoz való jog tehát elsődlegesen nem a bírákat, hanem az ügyfeleket vagy a bírósági eljárás alá vontakat illeti meg, az ő érdekükben és javukra fogalmaz meg garanciákat. A magam részéről az eljárás tisztességéhez fűződő jog alkotmányos tartalmát ezért kizárólag a bíró ítélkezési tevékenységével összefüggésben látom igazolhatónak. Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésének első mondata tartalmazza a bírói függetlenség alkotmányos elvét, amely a korábban hatályban volt Alkotmány 50. § (3) bekezdéséhez képest azzal egészült ki, hogy a bírák ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak. Az új alaptörvényi szabály is erősíti azt az alkotmányjogi meggyőződésemet, hogy a bírói függetlenség alkotmányos tartalma és az ahhoz kapcsolódó egyes személyi és szervezeti garanciák a bírák befolyásolástól mentes ítélkezési tevékenységének biztosítására szolgálnak. E körben irányadónak tekintem a 19/1999. (VI. 25.) AB határozatban megfogalmazottakat, amely szerint a „bírói függetlenség egyedi aspektusában tehát a bíró szervezeti és státusbeli szabadságának garanciáját jelenti, annak érdekében, hogy az egyedi ügyekben a jogviták eldöntése és a jogsérelmek orvoslása tárgyában hozott kötelező erejű és végrehajtható döntését mindenféle befolyástól mentesen, a törvénynek, illetve általában a jogsza-

bályok alapján, belső meggyőződése szerint hozza meg.” (ABH 1999, 150, 153.) A jogalkotóra ebből következően elsődlegesen annak az alkotmányos feladata hárul, hogy saját eszközrendszerével biztosítsa a bírák befolyásolástól mentes, belső meggyőződésen alapuló, független ítélkezési tevékenységét. A bíró elmozdíthatatlanságának kérdésköre is kizárólag e befolyásolástól mentes ítélkezési tevékenységgel összefüggésben, azaz a konkrét ügyek tekintetében nyerhet értelmezést. A konkrét ügyek tekintetében történő elmozdíthatatlanság szabályozása garanciális jellegű és egyben a bírói ítélkezési függetlenségének egyik záloga, de semmiképpen nem minősíthető abszolút jellegű, kivételt nem tűrő elvnek. Mind a jogalkotó, mind a bírósági szervezet vezetéséért felelős vezetők, mind maguk az ügyekben eljáró bírák a törvényben előírtak szerint jogosultak a folyamatban lévő ügyek intézését más bírának átadni. A jogalkotó különféle hatékonysági, nemzetközi jogi kötelezettségből fakadó és egyéb célkitűzések miatt már számtalan alkalommal módosította az eljárási jogok hatásköri és illetékességi szabályait. Ezek a módosítások végső soron azt eredményezik, hogy a folyamatban lévő ügyek bírái elesnek ezen ügyek elintézésének lehetőségétől. [erről lásd: a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 308. § (1) bekezdését és a Be. 310. § (4) bekezdését, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 158. § (2) bekezdését és a Pp. 129. § (1) bekezdését] Másként fogalmazva, a jogalkotó ebben az esetben a folyamatban lévő ügyek elintézését más bírókra bízta, ami eddig sem vetett fel alkotmányossági aggályt. Hasonló a helyzet, amikor a jogalkotó egyes ügycsoportokat vesz ki bírói hatáskör alól, így például dekriminalizáció keretében kisebb súlyú bűncselekményeket szabálysértésnek minősít. Amennyiben a bírói szervezeten belül szolgálati érdekből vagy a szakmai fejlődés elősegítése érdekében intézkednek a bírói kirendeléséről, úgy ez az intézkedés is végső soron a bíró folyamatban lévő ügyeitől történő elvonásával jár. (erről lásd: a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 31–33. §§-t) Arra is van példa, hogy a bíró saját maga dönt úgy, hogy a kiszignált ügyében másik bíró határozzon. Így amikor az eljárás tárgyára vagy az eljárásban részt vevő személyekre tekintettel a bíró az előtte folyamatban lévő ügyet egyesítés érdekében másik bírónak küldi meg, vagy az előtte folyamatban lévő ügy elkülönítéséről és az elkülönített ügy iratainak áttételéről hoz döntést [erről lásd: Be. 72. § (1)–(4) bekezdéseit, Be. 265. § (1) bekezdését, illetve a Pp. 149. § (3) bekezdését és a Pp. 335/B. § (1) bekezdését]. Mindezen jogszabályi alapokon nyugvó személyzeti, pergazdaságossági, vagy hatékonysági intézkedések alkotmányossága mégsem kérdőjelezhető meg. A bírónak az adott ügyre vo-

natkozó elmozdíthatatlansága tehát nem abszolút jelleggel érvényesülő elv. Határozott jogi meggyőződésem ezért, hogy a bíró elmozdíthatatlanságának alkotmányjogi tartalma kizárólag a befolyásolástól mentes ítélkezési tevékenység keretein belül értelmezhető. Ebből következően csak a befolyásolástól mentes ítélkezési tevékenységhez fűződő alkotmányos igény jelölheti ki azokat a határokat, amelyeken belül a bíró elmozdíthatatlanságot élvez. E garancia alkotmányos célja egyrészt az, hogy a perbe vitt jogokról és kötelezettségekről, illetőleg bárki ellen emelt vádról független és pártatlan bírói döntés születessen, másrészt annak kizárása, hogy a bírót e független és pártatlan ítélkezési tevékenysége során, azzal összefüggésben, vagy ítélkezési tevékenysége miatt személyügyi, vagy bármely más munkaügyi hátrány érhesse. Ez tehát egyik biztosítéka a független és törvényes bíróhoz való jognak, ami az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárásához fűződő alapvető jogból bontható ki. Ebből következően a bírói szolgálati jogviszony felső korhatára tekintetében kialakított szabályozás alkotmányos korlátja az, hogy nem sértheti a befolyásolástól mentes független és pártatlan ítélkezést.

[123] A vizsgált szabályozási koncepció a bírói hivatás gyakorlásának felső korhatárát a mindenkire irányadó öregségi nyugdíjkorhatárban határozza meg. Az előttünk lévő ügyben tehát valójában azt a kérdést kellett volna feltenni, hogy a bírói szolgálati jogviszony megszűnésének nyugdíjkorhatárban történő meghatározása olyan jogalkotói befolyást jelent-e az egyes folyamatban lévő ügyek elintézésére, amely ezekben az ügyekben veszélyezteti a független és pártatlan, részrehajlástól mentes bírói döntéshozatalt. Meggyőződésem, hogy a Bjt. 90. § *ha*) pontjának, valamint a Bjt. 230. §-ának alaptörvény-ellenessége csakis e kérdés alapján ítéltető meg.

[124] A vizsgált szabályozás a bírói szolgálati jogviszony megszűnésének egyik eseteként határozza meg a társadalombiztosítási nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatár elérését. A Bjt. kifogásolt szabályai egységesen, minden egyes bíróra vonatkoznak, bírák között nem tesznek különbséget, az egyes ügycsoportokra és egyes ügyekre, illetve azok további elintézésére, annak módjára vagy mikéntjére pedig egyáltalán nem fogalmaznak meg szabályokat. A jogalkotó a Bjt. hatályba léptetésével nem fogalmazott meg olyan szabályt, amely akár közvetlenül, akár közvetve veszélyeztetné a folyamatban lévő ügyek pártatlan és független, részrehajlástól mentes elbírálását. Az egyes ügyek független és pártatlan, részrehajlás nélküli elbírálását ugyanis az semmiképpen sem törheti meg, hogy a folyamatban lévő ügy bírójának nyugdíjba vonulása miatt az adott ügy elintézését másik bíró veszi át és az ügyet az új bíró fejezi be. Az ítélkezés függetlenségének

és pártatlanságának érvényesülése tekintetében éppen akkor merülnének fel komoly kételyek és kétségek, és az jelentene jogállami deficitet, ha ez nem így lenne. Őszinte meggyőződésem szerint az a szabályozási koncepció, amely a bírák szolgálati jogviszonyának megszűnését a nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatár betöltésével köti össze nem tekinthető olyan jogalkotásnak, amely sértené a bíróság, a bíró Alaptörvényben garantált befolyásolástól mentes ítélkezési tevékenységét. Nem sérti, és a jogállami követelményeknek megfelelő bíróság esetében nem is sértheti a független és pártatlan, részrehajlástól mentes bírói döntéshozatalt, ha az irányadó nyugdíjkorhatár alacsonyabb, mint a szolgálati jogviszony korábban meghatározott felső korhatára.

[125] Amint már kifejtettem, a törvényes bíróhoz való jog, valamint a bírói függetlenség elsősorban nem a bírakat, hanem a bírósági eljárásban résztvevőket megillető jog. Az alkotmányjogi panaszok áttekintése alapján az is megállapítható, hogy a panaszos bírák legnagyobb része nem is a bírói függetlenség vagy a törvényes bíróhoz való jog sérelmét kifogásolja, hanem az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalmára, az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tulajdonhoz való jogra és az Alaptörvény XXIII. cikk (8) bekezdésében foglalt közhivatal viseléséhez való jogra alapította panaszát. Az előadott érveléseik szerint a hatályba lépett szabályozás több éves tulajdoni várománytól fosztja meg őket, amely az indítványokat idézve „magán-, és családi életüket szétzilálja, kapcsolataikat felbontja, jó hírnevüket erodálja.” A bírák túlnyomó többsége tehát eredetileg nem azt sérelmezte, hogy a jogalkotó a folyamatban lévő ügyeikről önkényesen leválasztja őket, vagy azt, hogy a kiszignált ügyeik elbírálására, befejezésére nem biztosít számukra megfelelő időt. Az alkotmányjogi panaszokban előadott sérelmek legnagyobb része valójában azzal függ össze, hogy a szolgálati jogviszonynak az öregségi nyugdíjra való jogosultság időpontjában történő megszűnése – az egyébként már nagyrészt nyugellátásban is részesülő – panaszos bírák jövedelmének csökkenését eredményezi. E sérelem orvoslása azonban elsősorban költségvetési és nem alkotmányossági kérdés.

[126] A bemutatott indokok alapján a Bjt. 90. § *ha*) pontjának, valamint a Bjt. 230. §-ának alaptörvény-ellenessé minősítését sem formai sem tartalmi okból nem látom alkotmányosan igazoltnak. Különvéleményemet ezért fogalmaztam meg.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon alkotmánybíró
különvéleménye

- [127] Nem értek egyet a határozat rendelkező részével és annak indokolásával.
- [128] 1. A határozat megsemmisítő rendelkezései és azok indoklása az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésén alapulnak. Ez a kiindulópont azonban téves, így az arra épülő következtetések is megalapozatlanok az alkotmányjogi panasz tárgya szempontjából.
- [129] A szóban forgó alaptörvényi rendelkezés ugyanis nem a bírók életkorhatárának megállapítására és nyugdíjazására vonatkozó szabályozás alkotmányos alapja, hanem a bírák függetlenségének elvét és garanciáit kifejező, illetőleg megalapozó alaptörvényi szabály. A bírák függetlenségének kétségtelenül az egyik legfontosabb eleme a bírói tisztségtől való elmozdíthatóság alkotmányos követelményeinek a meghatározása, következésképpen érthető módon ennek lefektetése ebben a rendelkezésben történik.
- [130] Az elmozdíthatóságba azonban a jelen esetben nem értendő bele a bírói szolgálati jogviszony felső életkorhatár, illetőleg nyugdíjkorhatár elérése miatti megszüntethetősége, mivel arra van önálló rendelkezés az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében.
- [131] 2. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz tárgya a bírák szolgálati jogviszonyának, illetőleg – ezzel szoros összefüggésben – nyugdíjazásának az előrehozatala az Alaptörvény előtti szabályozáshoz képest.
- [132] Nyilvánvaló, hogy ebben a kérdésben kizárólag az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdése lehet az alkotmányjogi vizsgálat és döntés során az alkalmazandó rendelkezés. Ez a szabály az az alkotmányos „lex specialis”, amely a bírák szolgálati jogviszonya kezdő és végső időpontját meghatározza. Erre kell épülnön tehát valamennyi ezzel, illetőleg a bírák nyugdíjazásával kapcsolatos további szabályozás.
- [133] Álláspontom szerint jelen ügyben a következőket kellett volna figyelembe venni:
- [134] i) Az Alaptörvény 26. cikkének (2) bekezdése szerint „a bíró szolgálati jogviszonya az általános nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn.” Az Alaptörvény elfogadása és hatálybalépése időpontjában a bírói hivatás gyakorlásának felső korhatára egy konkrétan meghatározott évben nem volt szabályozható, mivel az általános nyugdíjkorhatár a hatályos nyugdíjrendszer szabályai szerint átmenetileg (egy évtizeden keresztül) folyamatosan változik (fokozatosan növekszik). Az azonban nyilvánvaló, hogy az idézett alkotmányos rendelkezés valamennyi bíróra irányadó szabály, következésképpen az 1952 és 1957 között született bírákra az általános nyugdíjkorhatár – a hatályos nyugdíjrendszer vonatkozó szabályai szerint – eltérően alakul.
- [135] ii) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXI. törvény 18. § (1) bekezdése szerint az általános nyugdíjkorhatár az Alaptörvény hatálybalépése és 2022. között másfél évenként félévvel növekvő életkort jelent, amely a 2012. január 1-jén fennálló általános nyugdíjkorhatárhoz képest 2022-re éri el a végső célnak megfelelő állapotát, a 65 éves általános nyugdíjkorhatárt. Ezen tízéves időtartam alatt tehát az 1952 és 1957 között született bírák általános nyugdíjkorhatára egymásétól eltérő lehet: 62 és 65 év között mozoghat, függően attól, hogy az egyes bírák a kérdéses időszak melyik évében születtek.
- [136] iii) Az előző bekezdésekből következően és azok értelmezését megerősítve az Alaptörvény átmeneti rendelkezéseinek 12. cikke – az ez évben irányadó 62 éves általános nyugdíjkorhatárt már elért, illetőleg ebben az évben betöltött bírákra nézve – akként rendelkezik, hogy előzőek szolgálati jogviszonya 2012. június 30-ával, utóbbiaké december 31-ével szűnik meg.
- [137] Az itt említett tények alapján egyértelműen megállapítható, hogy a határozat által megsemmisített rendelkezések fogalmilag sem lehetnek alaptörvény-ellenesek. A 2011. évi CLXII. törvény 90. § *ha*) pontja kizárólag implementációs szabály, amely az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdését hajtja végre a legkisebb érdemi (tartalmi) változtatás nélkül, amit az átmeneti rendelkezések 12. cikkének (1) bekezdése is alátámaszt. Ugyanez a végrehajtási jelleg érvényesül a 2011. évi CLXII. törvény 230. §-a esetében, mivel az tartalmilag megegyezik az átmeneti rendelkezések 12. cikke (1) bekezdésének szövegével.
- [138] Következésképpen éppen a többségi határozat az, amely ellentétes az Alaptörvény 26. § (2) bekezdésével, a jelen ügyre kizárólag alkalmazandó alaptörvényi rendelkezéssel.
- [139] 3. Az előző pontban foglaltakra tekintettel megállapítható az is, hogy ebben az ügyben az alkotmányjogi panasz valójában az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdése ellen irányult, hiszen az – az átmeneti rendelkezések 12. cikk (1) bekezdésének értelmezésével alátámasztva – nem hagy mozgásteret az indítvánnyal támadott törvényi rendelkezés számára.
- [140] Az Alaptörvény rendelkezései alkotmányosságának felülvizsgálatára az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre.
- [141] Ennek megfelelően a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 90. § *ha*) pontja ellen benyújtott (és a befogadása után e törvény 230. §-ára is kiterjesztett) alkotmányjogi

panaszokat érdemi vizsgálat nélkül vissza kellett volna utasítani. Ezt az álláspontomat már az indítványoknak a többség által való befogadásakor rögzítettem.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás alkotmánybíró
különvéleménye

[142] A határozat rendelkező részével az alábbi indokok miatt nem értek egyet.

[143] A Bjt. 90. § *ha)* pontjának, valamint 230. §-ának alkotmányossági megítélésére vonatkozóan álláspontom szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből és a 26. cikk (1) bekezdéséből, illetve az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdéséből egymásnak ellentmondó alkotmányos követelmények származnak.

[144] 1. El tudom fogadni, hogy a két törvényi rendelkezés [a Bjt. 90. § *ha)* pontjának, valamint 230. §-ának] – váratlan, fokozatos- és felkészülési idő nélküli – bevezetése közvetlenül sérti az Alaptörvényben biztosított „törvényes bíróhoz való jogot” [XXVIII. cikk (1) bekezdése], valamint a bírói függetlenséget [26. cikk (1) bekezdése], ezek együttesen pedig közvetve érintik a jogállamiságot [B] cikk (1) bekezdése] és a hatalommegosztás elvét is [C] cikk (1) bekezdése]. Mindezeket külön-külön és együttesen is olyan alkotmányos (sőt civilizációs) alapértékeknek tekintem, amelyeket az Alaptörvény kiemelten véd és amelyek összhangban állnak a Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival is [R] cikk (3) bekezdés]. A határozat indokolásának ezzel összhangban álló részeivel egyetértek és ebben a vonatkozásban az alaptörvény-ellenességet magam is fennállónak vélem.

[145] 2. Ugyanakkor nem tudom elfogadni a támadott törvényi rendelkezések megsemmisítését, mivel azok az Alaptörvény más előírásaival és Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezéseivel (a továbbiakban: Aár.) viszont összhangban állnak.

[146] A határozat nem tisztázza az Alaptörvény és az Aár., valamint a Bjt. jelen ügy szempontjából releváns rendelkezéseinek egymáshoz való viszonyát (jogforrási szintek, a támadott rendelkezések konkrét tartalma).

[147] Az Alaptörvény N) cikk (1) bekezdése a „kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét” alkotmányos rangra emelte, a (3) bekezdés pedig az Alkotmánybíróságot is nevesítetten kötelezte ezen elv tiszteletben tartására.

A XIX. cikk (4) bekezdése a társadalmi szolidaritás alapján „egységes állami nyugdíjrendszer” fenntartását ígéri. A 26. cikk (2) bekezdése szerint a bírói szolgálati jogviszonyának időtartama „az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn”.

[148] Az Aár. 8. cikke főszabályként rögzíti ugyan, hogy az Alaptörvény hatálybalépése az azt megelőzően kinevezett személyek megbízatását nem érinti, ezalól azonban a 9-18. cikkek taxatív kivételeket sorolnak fel. Ezek között szerepelnek (a 12. cikkben) a bírák is, akiknek a szolgálati jogviszonyát az Alaptörvény hatálybalépése érinti. Ennek végrehajtási jellegű részletszabályait tartalmazza az Aár. 12. cikke és ezzel összhangban a Bjt. 90. § *ha)* pontja, valamint a 230. §-a. Ezek alapján a bírák szolgálati jogviszonyának lerövidítése nem alaptörvény-ellenes.

[149] 3. A bírák jogállására vonatkozóan tehát az Alaptörvényben két-, egymással nyilvánvalóan ellentétes rendelkezés található, ami súlyos alkotmányos ellentmondást eredményez. Ennek az ellentmondásnak a feloldására azonban az Alkotmánybíróságnak nincs felhatalmazása, bármelyik rendelkezést favorizálja ugyanis, azt csakis a másik sérelmével teheti. Az Alaptörvényen belüli ellentmondás feloldása csakis az Országgyűlés mint alkotmányozó hatalom feladata lehet [Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés *a)* pont és Aár. 31. cikk (2) bekezdés], erre hívhatja fel figyelmét az Alkotmánybíróság, mint az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés].

[150] Emellett az Alkotmánybíróság rámutathatott volna arra is, hogy a bírák nyugdíjazásának a fokozatosság elvét szem előtt tartó és megfelelő felkészülési időt biztosító bevezetésével a jogalkotó mindkét alkotmányos követelménynek eleget tehetett volna.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró különvéleménye

[151] Nem értek egyet sem az ügy befogadásával, sem a befogadott ügy megsemmisítő döntésével, illetve ennek érveivel.

[152] 1. A befogadást illetően megítélésem szerint az alkotmányjogi panaszok visszautasításának lett volna helye két okból is.

- [153] A) A befogadás az alkotmányjogi panasz kivételes útján történt, holott az indítványozókra vonatkozó, vitatott szabály nem közvetlen hatályosulással hatott ki, hanem csak egyedi munkáltatói döntéssel érintette közvetlenül őket, így az Abtv. 26. § (2) bekezdésének kivételes szabálya nem lett volna alkalmazható ügyükben. Csak az e § (1) bekezdése alapján nyújthattak volna be alkotmányjogi panaszt, és az ezáltal megkövetelt bírói jogorvoslati út kimerítésének hiányában visszautasítás lett volna a törvényi előírásoknak megfelelő döntés az Alkotmánybíróság részéről. A határozat indokolásának III. része ugyan elismeri, hogy a jelen esetben nem közvetlen hatályosulásról van szó, és egyedi munkáltatói döntések hozták létre az egyedi jogi hatást az indítványozókra, melyekkel szemben bíróság előtt jogorvoslati úttal lehetett volna élni, ám a szabályozás egyértelműségét szem előtt tartva úgy érvel, hogy ez a bírói jogorvoslati út 'csak formális' lehet, és ezért ez nem lehet alkalmas az érintettek jogsérelmének orvoslására. Ez az érvelés azonban a jogsérelem és az alkotmányos sérelem összecsúztatásán alapul. A törvényi szabályozás természete szerint mindig egyértelműsége törekszik, melyből a bíró lehetőség szerint többé-kevésbé mechanikusan le tudja vonni az egyedi ügyben ítéletének premisszáit. Ez persze sokszor csak az elvi keretek megadása lehet, amely mérlegelést tesz lehetővé a bírónak, de mindkét esetben azt mondja ki a bíró – mérlegelés nélkül, vagy mérlegeléssel –, hogy mi az egyedi ügyben a jogos, és hogy történt-e jogsérelem a vitatott ügyben, vagy sem. Az Alkotmánybírósághoz fordulva az alkotmányos sérelem állítása ezek után azt jelenti, hogy bár az egyszerű törvényi jog, vagy más jogszabályi rendelkezés alapján nem történt ugyan jogsérelem, ám az Alaptörvény által tartalmazott alapvető jogok és alapelvek bevonásával az állapítható meg, hogy maga a jog adott szabályai alaptörvény-ellenesek. A határozat indokolásának érvelésével szemben tehát az egyértelmű jogi szabályozás nem 'alkalmatlan' a jogsérelem orvoslására, nemcsak 'formális jogorvoslatot' jelent – és így el lehet tekinteni tőle, mint az alkotmányjogi panasz benyújtásának előfeltételétől –, hanem ez az út jelenti a jogsérelem orvoslásának rendes bíróságok előtti útját, melynek végeredményeként megállapítható, hogy jogsérelem nem következett be, vagy a felső bírói fórum orvosolta ezt. Az alkotmányos sérelem állítása e kimerített jogorvoslati út után következhet, megtámadva az egyszerű törvényi jog, illetve jogszabályi rendelkezés alkotmányosságát az Alkotmánybíróság előtt. A határozat különvéleményemben vitatott érvelése az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján történő kivételes alkotmányjogi panasz-utat óriási mértékben kitágítja, és lényegében ezt teszi fő szabállyá, hisz az egyértelmű jogi szabályozás léte, mely ennek az érvelésnek és befogadási döntésnek az alapja, a jogrendszer nagyobbik részére jellemző, és ez az érvelés mint precedens az alkotmányjogi panaszok áradatát indíthatja el a jövőben. Különvéleményemben e vesztélyes fejlemény ellen is fel kívánok szólalni, mivel a környező országok tapasztalatai azt mutatják, hogy az alkotmányjogi panaszok tízezrei jöhetnek éventént az alkotmánybírákhoz, és ez ellehetetleníti az Alkotmánybíróság munkáját. (A legújabb felmérések a román alkotmánybírósági munkáról jeleztek, hogy 2010-ben itt már 12 ezer alkotmányjogi panasz érkezett be, lehetetlenné téve az érdemi munka folytatását, és csak az alkotmánybírósági törvényük sürgős módosítása hozta létre ismét a döntési munka lehetőségét. De hasonló jelenségről szóltak a híradások a cseh, a szlovák, a szlovén, illetve a német és a spanyol alkotmányjogi panaszok áradatánál is.)
- [154] B) A befogadás visszautasítása melletti másik érv abban áll, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott Bjt.-nek a 90. §. *ha*) pontja és a 230. §-a tartalmilag az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésének, illetve Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (Aár.) 12. cikke (1) bekezdésének egyeztető megismétlését jelentik. Az Alkotmánybíróságnak tehát észlelni kellett volna ezt a helyzetet, és mivel így alaptörvényi rendelkezések megtámadásáról van szó tartalmilag, vissza kellett volna utasítani az alkotmányjogi panaszok befogadását, mivel ezek vizsgálatára az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre.
- [155] 2. Feltéve, de meg nem engedve a befogadást, vitatni kell a határozat megsemmisítésére felhozott indokolások egy részét is. Különvéleményemben ezek közül csak egyet akarok érinteni.
- [156] Rá szeretnék mutatni az indokolás IV. részének 1. pontjában lévő jogtörténeti emlékek megidézési problémáira azzal, hogy az indokolás a 70 éves bírói nyugdíjkorhatár leszállítása ellen a bírói jogállást és a bírói nyugdíjazást érintő 1869:IV. és az 1871:IX. törvényeket hozza fel érvként. Az Alaptörvény R) cikke valóban értelmezési alapként emeli ki a történelmi alkotmányunk vívmányai fényében való értelmezést, de ennek jelenlegi kidolgozatlansága nagy óvatosságot parancsol számunkra. A jelenlegi jogtörténeti idézetek e törvényekből az indokolásban pusztán egy múltbeli szabályozás részlet-szabályait jelentik. Ha ezeket is kötelezőnek tekintenénk ma, és normatív erővel felruháoznánk gondolnánk a mai törvényhozási többségünk akaratával és törvényeivel szemben, akkor ténylegesen a változtatható jog koncepcióját kérdőjeleznék meg. Ilyen formában megítélésem szerint nem lehet az R) cikket felhasználni, mert ez szemben áll a változtatható modern jog eszméjével. De emellett precedensként is rossz példát jelenthet, hisz olyan törvények tucatjai állnak majd a mai indítványozó ügyvédek rendelkezésére az alkotmányjogi pana-

szaik benyújtásához az 1800-as évekből, melyek szinte minden mai törvényi szabályozással szemben felhozhatók lesznek, mint a 'történelmi alkotmány vívmányai'. Ez pedig rövid idő alatt egy ál-jogtörténeti érvelési dimenziót hozhat létre az alkotmányjogi panaszok áradatában, melyben az ügyvédjelöltek százait állíthatják majd rá a legkülönbözőbb jogtörténeti emlékek tendenciózus kijegyzetelésére és felhasználására. Ennek csak a történelmi alkotmány eszméjének lejáratása lehet a végeredménye, így mielőtt óvatlanul erre az útra lépnénk, inkább külön elemzéssel kellene – esetleges külön tematikus elméleti ülést erre szentelve – körbejárni az R) cikk felhasználásának lehetőségeit.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró
különvéleménye

- [157] Az Alkotmánybíróság – 2012. július 16-án meghozott – határozata alapján a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 90. § *ha*) pontja, valamint 230. §-a 2012. január 1. napjával történő visszamenőleges hatályú megsemmisítése nem indokolt, ezért azzal nem értek egyet.
- [158] Törvényi szinten a bírák új felső korhatárát a Bjt. 90. § *ha*) pontja határozza meg. Ez az új felső korhatár a hivatalban lévő bírakra a Bjt. 230. §-a szerint alkalmazandó. Utóbbi rendelkezés mondja ki, hogy a felső korhatárt 2011 végéig betöltő bírák tisztsége 2012. június 30. napjával szűnik meg. Ennek nyomán Schmitt Pál köztársasági elnök a bírák felmentéséről szóló 96/2012. (V. 2.) KE határozatával 194 bírót mentett fel tisztségéből 2012. június 30-ai hatállyal. Az érintett bírák megbízatása tehát 2012. június 30-ával megszűnt, szolgálati jogviszonyuk 2012. június 30-ával véget ért.
- [159] Az alkotmánybírói határozat meghozatalára csak ezt követően, 2012. június 30-a után került sor. A határozat így a lezárt jogviszonyokat illetően már *post festum*. Ehhez képest az Alkotmánybíróság a Bjt. 90. § *ha*) pontját és 230. §-át mégis visszamenőleges hatállyal, 2012. január 1. napjával semmisíti meg, vagyis olyan módon, ami alapvetően a lezárt jogviszonyokba való utólagos beavatkozás lehetőségének megnyitását lenne hivatott biztosítani. A határozat azonban kimondja, hogy „az alkotmányellenessé nyilvánított törvény alapján felmentett bírák szolgálati jogviszonya nem áll helyre az alkotmánybírói döntés erejénél fogva, hanem további jogi helyzetüket a Bjt. szabályai szerint lehet rendezni.” Az utólagos rendezés mikéntjének kérdését azonban a határozat teljesen nyitva hagyja, nem is beszélve a visszamenőleges hatályú megsemmisítés jogkövetkezményéről.
- [160] Az Alkotmánybíróság az *ex tunc* hatályú megsemmisítést ritkán alkalmazta, annak joghatásáról rendszerint konkrétan az adott ügyre vonatkozóan, egyedileg rendelkezett.
- [161] Példaként említhető a 45/1997. (IX. 19.) AB határozat. Az indítványozó a megsemmisítés mellett kérte, hogy az Alkotmánybíróság az érvénytelenített jogszabályi rendelkezés alkalmazási tilalmát is mondja ki a folyamatban lévő ügyre vonatkozóan. Az Alkotmánybíróság utóbbi kérelmét azonban visszautasította, s arra hivatkozott, hogy a „visszamenőleges hatályú megsemmisítésre tekintettel” a folyamatban lévő „konkrét ügyben történő alkalmazhatóság tilalmáról már nem kellett rendelkeznie” (ABH 1997, 311, 319.). Az Alkotmánybíróság ezáltal a visszamenőleges hatályú megsemmisítést a még folyamatban lévő ügyre vonatkoztatta, s ahhoz az alkalmazási tilalom elrendelésével azonos joghatást fűzte.
- [162] Példaként hozható fel továbbá a közelmúltból a 2/2009. (I. 23.) AB határozat. E határozatában az Alkotmánybíróság egyes eljárásjogi szabályokat semmisített meg kihirdetésükre visszamenőleges hatállyal. A bírói kezdeményezések alapján meghozott határozatában az Alkotmánybíróság a visszamenőleges hatályú megsemmisítés konzekvenciáját úgy vonta le, hogy az érvénytelenített rendelkezéseket a konkrét normakontroll alapját képező, folyamatban lévő eljárásokban nem kell alkalmazni (ABH 2009, 51, 60.).
- [163] E korábbi esetektől eltérően a jelen ügyben a határozat meghozatalakor nincs folyamatban lévő eljárás: a felmentések megtörténtek, azok joghatálya is már beállt. Más lenne természetesen a helyzet, ha az Alkotmánybíróság 2012. június 30-át megelőzően hozta volna meg a döntését. (Az adott ügyben az első indítvány már 2012. január 13-án beérkezett, s az alkotmányjogi panasz befogadására február 28-án sor került.) Ha a határozat időben megszületett volna, akkor a visszamenőleges hatályú megsemmisítés akár azt is eredményezhette volna, hogy az érintett bírák felmentése egyáltalán nem következik be, vagy legalábbis annak hatálya nem áll be. A 2012. június 30-a utáni időpontra halasztott döntés esetében viszont a visszamenőleges hatályú megsemmisítés, bár kizárólag ezzel lenne indokolható, nem teremti meg az alapul fekvő – immár lezárt – jogviszonyokba való beavatkozás lehetőségét, s így valójában indokolatlan és szükségtelen.
- [164] Az Alkotmánybíróság jelen határozatát az Alkotmánybíróságról szóló CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszok alapján hozta. Ez azért lényeges, mert az Abtv. e rendelkezése alapján az Alkotmánybíróság eljárása akkor kezdeményezhető, ha „az alaptör-

vény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és (...) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.” Vagyis ilyen alkotmányjogi panasz kezdeményezésének előfeltétele, hogy a panaszos a jogsérelem orvoslására szolgáló bírósági eljárást ne indítson. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti ún. közvetlen panasz esetében tehát eljárásjogi alapon nem biztosított, hogy a Bjt. alaptörvény-ellenesnek ítélt 90. § *ha*) pontját, valamint 230. §-át érintően a visszamenőleges hatályú alkotmánybírósági megsemmisítés jogkövetkezményét bírósági úton érvényesíteni lehessen. Ilyenformán a határozat meghozatalának időpontjában a visszamenőleges hatályú megsemmisítés, amely célját tekintve alapvetően a lezárt jogviszonyokba való beavatkozás lehetőségének megnyitására irányulna, ebből a szempontból, azaz a hiányzó bírósági jogérvényesítés miatt is indokolatlan és szükségtelen. (Megjegyzem ugyanakkor: lehetséges, hogy az alkotmánybírósági eljárással párhuzamosan a panaszosok a felmentésük miatt bíróságon munkaügyi jogvitát is kezdeményeztek. Az ilyen indítványozók azonban az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt nem kezdeményezhettek volna az Alkotmánybíróságnál; panasszal csak a munkaügyi jogvita bírósági lezárását követően az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján fordulhattak volna az Alkotmánybírósághoz.)

[165] Lehetőség lett volna arra, hogy az Alkotmánybíróság a Bjt. 90. § *ha*) pontja és 230. §-a visszamenőleges hatályú megsemmisítésével együtt, ha már 2012. június 30-a után így döntött, a határozatban ténylegesen levonja az *ex tunc* megsemmisítés konzekvenciáit. Az alaptörvény-ellenes rendelkezések alapján felmentett bírák szolgálati jogviszonyát illetően azonban az adott rendelkezéseket megsemmisítő ítélet a fentiekben már idézett homályos utalást („további jogi helyzetüket a Bjt. szabályai szerint lehet rendezni”) leszámítva, semmilyen eligazítást sem ad. Több hónappal a felmentést követően ez az utalás már nyilván nem vonatkozik a Bjt. hatályos 145-146. §-ára, amelynek alapján a bírói szolgálati jogviszonyból eredő jogvita kezdeményezhető, hiszen ez csak a sérelmezett intézkedéstől számított záros határidőn belül indítható meg. Az alkotmánybírósági határozat meghozatalakor továbbá olyan kötelezettség sem olvasható ki a Bjt.-ből, amelynek alapján az alaptörvény-ellenes rendelkezésekre hivatkozással felmentett bírót – a felmentést megelőző kinevezés szerinti határozott vagy határozatlan idejű kinevezéssel – újra ki kellene nevezni. [A Bjt. 3. § (4) bekezdése pusztán a munkaügyi jogvita alapján bírói tisztségébe visszahelyezendő bírót illetően írja elő az újbóli kinevezés kötelezettségét.] Ráadásul még ha lenne is, vagy esetleg utóbb meg-

alkotásra kerülne ilyen, az újbóli kinevezésre kötelező szabály, az sem magyarázná a Bjt. 90. § *ha*) pontja és 230. §-a visszamenőleges hatályú megsemmisítését. Így ugyanis már mindenképpen csak újbóli kinevezésre kerülhetne sor, mégpedig az alkotmánybírósági határozat meghozatalát követő időponttal, s nem a korábbi szolgálati jogviszonynak – a Bjt. 90. § *ha*) pontja és 230. §-a *ex tunc* megsemmisítése miatti – felélesztésére. A Bjt. adott jogi helyzetre megnyugtató megoldást kínáló rendelkezései hiányában ezért az Alkotmánybíróság következetesen csak úgy dönthetett volna a visszamenőleges hatályú megsemmisítésről, ha határozatában egyúttal kötelezettségként kifejezetten rögzíti a felmentett bírakat érintően, hogy biztosítani kell a megszüntetett szolgálati jogviszonyuk helyreállítását.

[166] A fentiekben túlmenően nem értek egyet továbbá a határozattal, mert azt az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz hatáskörében olyan indítvány alapján hozta meg, amely nem felelt meg az Abtv. 26. §-ában foglaltaknak. Az Abtv. 26. §-a szerint alkotmányjogi panasz csak a panaszos Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére hivatkozva kezdeményezhető. Ezzel szemben az indítványozó a megsemmisítésre okot adó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésében foglalt bírói függetlenség elvére alapította, amely alapvetően nem az indítványozóként fellépő bírók védelmét hivatott biztosítani. Az Alaptörvény e rendelkezésére hivatkozva a felmentett bírák tehát alkotmányjogi panaszt nem terjeszthettek volna elő. Ezért az ilyen panaszt az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 26. §-a alapján vissza kellett volna utasítania.

[167] Nem értek továbbá egyet a határozattal azért sem, mert tulajdonképpen egy eleve teljesíthetetlen követelményt kér számon a törvényhozón, aminek megsértésére alapítja a Bjt. 90. § *ha*) pontja és 230. §-a megsemmisítését. A határozat egyfelől azt állítja, hogy az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdése alapján a törvényhozó viszonylag szabadon állapíthatja meg a bírói tisztség felső korhatárát. Azzal a feltétellel, hogy amennyiben csökkenti a felső korhatárt, akkor ezt csak fokozatosan, kellő átmeneti idő biztosításával teheti meg, mert máskülönben megsérti az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdését. A határozat másfelől hivatkozik Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (2011. december 31.) (a továbbiakban: Aár.) 12. cikk (1) bekezdésére, amely konkrétan meghatározza azt az időpontot, amikor az érintett bírák szolgálati jogviszonya az új felső korhatár bevezetése következtében megszűnik. Ezt bár a határozat közvetlenül érvényesülő előírásnak nem tekinti, de azon az állásponton van, hogy az Aár. a Bjt. felmentési szabályain keresztül fejtheti ki hatását. Az Alaptörvény és az Aár. rendelkezéseire egyaránt támaszkodva a határozat mögött meghúzódó többségi álláspont bi-

zonytalanságot hagy a vonatkozásban, hogy e két norma ellentétesnek látszó követelményét miként tudja a törvényhozó egyszerre alkalmazni. A törvényhozó ugyanis, amennyiben meg akar felelni az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésének, ami szerint a bíró szolgálati jogviszonya az általános öregségi nyugdíjkorhatár (ami nyilvánvalóan nem azonos a bírák 70 éves korábbi felső korhatárával, és nem is magasabb annál) betöltéséig állhat fenn, s ezért lecsökkenti a felső korhatárt, egyúttal végrehajtja az Aár. időpontokat kategorikusan meghatározó 12. cikk (1) bekezdését, akkor tulajdonképpen egyáltalán nem volt, illetve nem is lesz abban a helyzetben, hogy az alkotmánybíróági jogértelmezésnek eleget téve fokozatosan, kellő átmeneti idő biztosításával szállítsa le a bírói tisztség felső korhatárát. Mindaddig tehát, amíg az Alaptörvény és az Aár. rendelkezései egyaránt fennállnak, s a kettő viszonya egyértelműen nem tisztázott, a kettő együttes alkalmazása esetén a törvényhozó az Alkotmánybíróóság határozatában megjelenő többségi álláspont szerint alaptörvény-ellenességre van (lesz) predesztinálva.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária alkotmánybíró
különvéleménye

[168] 1. Az Alkotmánybíróóság döntésével, amely a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 90. § *ha*) pontjának, valamint 230. §-ának alaptörvény-ellenességét és megsemmisítését mondja ki, nem értek egyet. Véleményem szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljárásból való jogból, továbbá az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése által a bírói függetlenséget biztosító rendelkezésből nem vezethető le az alaptörvény-ellenesség megállapítása.

[169] 2. Az Alkotmánybíróóság döntésével szembeni állásfoglalásom indokainak ismertetése előtt meg kell jegyezni, hogy már a panaszok befogadásával sem értettem egyet. Az alkotmányjogi panaszok befogadása az Alkotmánybíróóságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján történt. Ezen rendelkezés értelmében az Alkotmánybíróóság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvos-

lására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

[170] Az Alkotmánybíróóság ennek ellenére rögzítette a döntésében, hogy a panaszokat úgy fogadja be, hogy a jogsérelem még nem következett be, hanem „belátható időn belül kényszerítően be fog következni.” Az indítványozók által támadott szabályok tehát nem közvetlen hatályosulással hatottak ki rájuk, hiszen csak a felmentésükről szóló köztársasági elnöki határozat érinti közvetlenül őket, ami ellen munkaügyi jogvitát kellett volna kezdeményezniük, ezért az Abtv. 26. § (2) bekezdésének kivételes eljárást biztosító szabálya nem lett volna alkalmazható ügyükben. Az Alkotmánybíróóságnak a megkövetelt bírói jogorvoslati út kimerítésének hiányában vissza kellett volna utasítania az indítványokat, hiszen az Abtv. a jogorvoslat kimerítését szabja az Alkotmánybíróóság eljárásának egyik feltételéül, amiből az következik, hogy az Alkotmánybíróóság nem mérlegelhet, hogy egy adott ügyben a jogorvoslat hatékonyan mondható-e vagy sem.

[171] 3. Az ügyben született érdemi döntést a következők miatt nem tudtam elfogadni. Az Alkotmánybíróóság döntése megállapítja, hogy a Bjt. szóhasználata eltér az Alaptörvény és az Alaptörvény átmeneti rendelkezéseiben szereplő szóhasználatától, amely az általános öregségi nyugdíjkorhatár megfogalmazást tartalmazza, továbbá, hogy a Bjt. – mint sarkalatos törvény – egy utaló szabályt tartalmaz, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) által megállapított korhatárra utal. A többségi döntés szerint ez nemcsak tartalmi, hanem formai szempontból is sérti a bírói függetlenséget, a határozat indokolása továbbá kimondja, hogy a bírói felső korhatár mértékét sarkalatos törvénynek kell tartalmaznia.

[172] Az Alaptörvény, az Alaptörvény átmeneti rendelkezései és a Bjt. vitatott rendelkezése által használt fogalom meghatározásokat a többségi döntés véleményem szerint tévesen értelmezi. Az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdése szerint „a bíró szolgálati jogviszonya az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn.” A Bjt. 90. § *ha*) pontja szerint a bírót fel kell menteni, ha a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

[173] A fenti két rendelkezés ugyanazt mondja ki, a Bjt. tartalmilag megismétli az Alaptörvényt, azzal a különbséggel, hogy figyelemmel van a Tny. 18. §-ára, amelynek értelmében 2022-ig az öregségi nyugdíjkorhatár fokozatosan emelkedik. Az általános öregségi nyugdíjkorhatár jelenleg 62 év, 2022-től lesz 65 év. Az általános öregségi nyugdíjkorhatár fokozatos emelkedése következtében az 1952. év és az 1957. év között született személyek esetében a születési év szerint változik, hogy mi az adott évben születetteknek irányadó, általános öregségi nyugdíjkorhatár.

- [174] Az Alaptörvény 28. cikkére – miszerint a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni – az Alkotmánybíróságnak is figyelemmel kell lennie eljárása során. Az Alaptörvénnyel összhangban lévő értelmezés pedig az, hogy a Bjt. szabályozása az Alaptörvény időtálló rendelkezésének tartalmi megismétlésén túl alkalmazkodik a hatályos jogszabályi környezethez, nevezetesen ahhoz, hogy az öregségi nyugdíjkorhatár a jelen átmeneti időszakban fokozatosan emelkedik.
- [175] Az Alkotmánybíróság a 121/2009. (XII. 17.) AB határozatban a következőket mondta ki: „A mai alkotmányos berendezkedés az Alkotmány elsődlegességének alapján áll, aminek alapvető jogi biztosítéka az Alkotmánybíróság hatásköre az alkotmányellenes jogszabályok megsemmisítésére [Alkotmány 32/A. § (2) bekezdése]. Az Alkotmány elsődlegessége kizárja, hogy az Alkotmányban szabályozott tárgyköröket alkotmányon kívüli (és így szükségképpen Alkotmány alatti) jogszabályok, akár törvények szabályozzanak. Az Alkotmányban foglaltakat alacsonyabb szintű jogszabályok (tartalmilag vagy szó szerint) megismételhetik, de a megismételt rendelkezések érvényességének alapja ekkor is az Alkotmány marad.” [ABH 2009, 1013, 1024.]
- [176] A Bjt. támadott rendelkezésének megsemmisítésével a többségi döntés az Alaptörvény egyik rendelkezését tartalmilag megismétlő jogszabályi rendelkezésről állapítja meg, hogy alaptörvény-ellenes. Az Alkotmánybíróság a Bjt. támadott rendelkezésének megsemmisítésével az Alaptörvény által meghatározott elsődleges feladatával – ami az Alaptörvény védelme – ellentétesen járt el.
- [177] A testületnek – miután a befogadás visszautasítása helyett az érdemi tárgyalásba bocsátkozott – arra a következtetésre kellett volna jutnia, hogy a Bjt. támadott rendelkezése tartalmilag egyezik az Alaptörvény rendelkezésével, ennél fogva hatáskör hiányában a panaszok visszautasításának lett volna helye.
- [178] Megjegyzem továbbá, hogy a panaszosok által sérelmezett helyzet nem a Bjt. hatályba lépésével, hanem az Alaptörvény hatályba lépésével állott elő, hiszen maga az Alaptörvény rendelkezik úgy, hogy a bíró szolgálati jogviszonya a 70. életév betöltése helyett az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn. A panaszosok vélt jogsérelmét tehát végső soron maga az Alaptörvény okozza, amelynek vizsgálatára az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre. Az Alaptörvény rendelkezését megismétlő Bjt. szakasz megsemmisítésével az Alaptörvény közvetlenül alkalmazhatóvá válik, tehát bíró szolgálati viszony megszüntetésének jogalapja továbbra is fennáll.
- [179] 4. Nem értek egyet a bírói függetlenség formai szempontból való megsértésének kimondásával, vagyis azzal, hogy a bírói felső korhatár mértékét sarkalatos törvénynek kell tartalmaznia. Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése szerint a bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani.
- [180] A Bjt. vitatott szabálya az Alaptörvényben foglaltaknak megfelelően meghatározza a bírói tisztségből való elmozdítás egyik esetét. Az Alkotmánybíróság több határozatában kifejtette, hogy ahol az Alkotmány (Alaptörvény) sarkalatos törvényben történő szabályozást ír elő, ott az adott tárgykör lényeges, koncepcionális elemeit kell kétharmados többséggel elfogadni, a koncepcionális kérdéseken kívüli körben helye van az egyszerű többséggel elfogadható törvénynek.
- [181] A Bjt. mint sarkalatos törvény az Alaptörvény előírásának megfelelően taxatív felsorolja, hogy mely okból lehet bírót elmozdítani. A felsorolt esetek egyike – szintén az Alaptörvénnyel összhangban – a nyugdíjkorhatár betöltése.
- [182] A szabályozási koncepció alapja jelen esetben az, hogy a bírói tisztségből való elmozdítás eseteit a mindenkori országgyűlés széles körű egyetértéssel, sarkalatos törvényben határozza meg. A bírói tisztségből való elmozdítás eseteit nem lehet egyszerű többséget igénylő törvénnyel elfogadni, viszont azt, hogy a nyugdíjkorhatár miként módosuljon, igen.
- [183] A bírák elmozdításának a nyugdíjkorhatár betöltésével összefüggő esetének szabályozása a nyugdíjrendszeren belüli egyenlőségre való törekvés részét képezi. Amikor az országgyűlés módosítja a nyugdíjkorhatárt, az nemcsak a bírákra, hanem Magyarország teljes dolgozó lakosságára kihat. Az Alkotmánybíróság már az 1113/B/1996. AB határozatában kimondta, hogy sem a korhatár megállapításának, sem a megállapított életkor megváltoztatásának nincsenek külön alkotmányos előírásai, továbbá, hogy az állam a társadalombiztosítás átalakítása körében a célszerűségi, gazdaságossági, jogtechnikai, méltányossági szempontokat széles körűen mérlegelheti. [ABH 1997, 684, 685.]
- [184] Szükségesnek tartom kiemelni, hogy a bírói szolgálati jogviszony megszüntetésének egyéb eseteiben is, amely rendelkezések deklaráltak az Alaptörvény részét képezik [pl. Bjt. 90. § b) és c) pontjai], szükségszerűen alkalmazandó egy olyan egyszerű többséggel megalkotott törvény, amely a sarkalatos törvényben szereplő adott fogalom részleteit kibontja. [Az Alaptörvény nyilvánvalóan nem követeli meg a törvényhozótól, hogy pl. a Büntető Törvénykönyv különös részében szereplő valamennyi törvényi tényállást beemelje a bírák elmozdíthatóságának eseteit szabályozó sarkalatos törvénybe, pusztán az Alaptörvény 26. cikkének (2) bekezdésére tekintettel. Az elfogadott határozat tehát álláspontom szerint egy, az Alaptörvény szintjét el nem érő jogtechnikai jellegű kérdésre alapítottan semmisítette meg a támadott rendelkezéseket.]

[185] 5. A Bjt. 230. §-ának megsemmisítésével szintén nem értek egyet azon – a korábbiakban már kifejtettel azonos – elvi megközelítés okán, miszerint a Bjt. 230. §-a tartalmában és összefüggésében egyezik az Alaptörvény átmeneti rendelkezéseinek 12. cikkében foglaltakkal, amely rendelkezések deklaráltnak az Alaptörvény részét képezik.

[186] 6. A döntés indokolása megállapítja azt is, hogy „az Alaptörvény elfogadásakor a bírák nyugalomba helyezésének a korhatára a 70. életév volt [1997. évi LXVII. törvény a bírák jogállásáról és javadalmazásáról, 57. § (2) bek., a továbbiakban: régi Bjt.]. A kinevezett bírák és az ügyfelek azt remélhették, hogy eddig az életkorig azokban az ügyekben, amelyekben a bírának eljárniuk kellett, a kijelölt bírók fognak döntést hozni, és a bírákat az ügyekről leválasztani súlyos ok nélkül nem lehet.” Itt meg kell jelezni, hogy egy ügynek az egyik bíróról a másikra történő átszignálásának számtalan szervezeti vagy személyi oka lehet. Ez pedig az igazságszolgáltatás szervezetét és intézményét érintő adminisztratív és nem alkotmányjogi kérdés.

[187] 7. Az elfogadott döntés szerint sérti a bírói függetlenséget, hogy az érintett bírákat viszonylag rövid időn, három hónapon belül hivatalukból gyorsan elmozdítják és ügyeikről leválasztják őket. Ez a megállapítás kifejezetten félrevezető, hiszen egyrészt nem szabad attól eltekinteni, hogy az Alaptörvény 26. cikkének ismeretében a 62. életévüket betöltött bírák – akiknek jelentős többsége nyugdíj folyósítása mellett állt szolgálati jogviszonyban, helyesen alkalmazva magukra nézve a Tny. és a régi Bjt. szabályait – már 2011. április 25-étől kezdődően számíthattak rá, hogy jogviszonyuk meg fog szűnni. Másrészt azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az egyes jogállási törvényeknek az Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi LXXII. törvény, amelynek kihirdetési időpontja 2011. június 27-e volt, már akként szabályozott, hogy 2012. január elsejétől a bírói jogviszony megszűnésének egy bizonyos életkor elérésével összefüggő esetében a 70. életév betöltését felváltja az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése.

[188] Mindezeket figyelembe véve az alaptörvény-ellenesség véleményem szerint nem állapítható meg.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2096/2012.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 95. számában.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 34/2012. (VII. 17.) AB HATÁROZATA

a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény egyes alkotmányellenesnek minősített rendelkezései alkalmazásának kizárására irányuló indítványok elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése folyamatban lévő ügyekben alkalmazandó alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának megállapítására irányuló bírói kezdeményezések tárgyában – *dr. Holló András, dr. Lévy Miklós, dr. Pokol Béla és dr. Stumpf István* alkotmánybírók párhuzamos indoklásával – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény alkotmányellenesnek minősített és 2011. május 31. napjával megsemmisített 8. § (1) bekezdésének a Debreceni Munkaügyi Bíróság előtt 4.M.416/2011. szám alatt, valamint e határozat mellékletében felsorolt, folyamatban lévő ügyekben történő alkalmazásának kizárására irányuló indítványokat elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

[1] Az Országgyűlés 2010. június 21-i ülésnapján fogadta el a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvényt (a továbbiakban: Kjt.). A jogalkotó a Kjt.-ben a köztisztviselők jogállásáról szóló törvényi szabályozás hatálya alá tartozó egyes munkáltatóknál foglalkoztatottak közszolgálati jogviszonyát kormánytisztviselői jogviszonnyá alakította át. A Kjt. egyik leglényegesebb szabályát a Kjt. 8. § (1) bekezdése állapította meg. A Kjt. kihirdetési 8. § (1) bekezdése a következő volt: III/505/2012.

[2] „8. § (1) A kormánytisztviselői jogviszonyt

[3] a) a kormánytisztviselő lemondással,

[4] b) a munkáltató felmentéssel

[5] indokolás nélkül megszüntetheti.”

[6] E szerint a kormánytisztviselői jogviszonyt a munkáltató felmentéssel indokolás nélkül megszüntethette.

[7] Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok alapján a 8/2011. (II. 8.) AB határozatával (a továbbiakban: Abh.1.) – egyéb rendelkezések

- mellett – megállapította, hogy a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenes, ezért azt 2011. május 31-i hatállyal megsemmisítette. Az indítványozók mindegyike vitatta a Kjt. 8. § (1) bekezdés *b*) pontja azon rendelkezésének alkotmányosságát, amely arra adott módot, hogy a munkáltató a kormánytisztviselő jogviszonyát indokolás nélkül megszüntesse. Az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben a Kjt. 8. § (1) bekezdés *b*) pontjának alkotmányossági vizsgálata során a kormánytisztviselők indokolás nélküli felmentésének alkotmányellenességét állapította meg, a kormánytisztviselő indokolás nélküli lemondásának alkotmányosságát nem vizsgálta. Mivel a támadott törvényi rendelkezésben az „indokolás nélkül megszüntetheti” szövegrész egyaránt vonatkozott a kormánytisztviselő lemondására és a munkáltató által történő felmentésre is, a Kjt. 8. § (1) bekezdésének megfogalmazása nem tette lehetővé kizárólag az alkotmányellenesnek ítélt rendelkezés – a 8. § (1) bekezdés *b*) pontja – megsemmisítését. Ezért az Alkotmánybíróság az egész 8. § (1) bekezdését megsemmisítette.
- [8] Az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben több indítvány alapján, számos összefüggésben vizsgálta a fenti törvényi rendelkezést és több ponton megállapította annak alkotmányellenességét. A közhivatal viseléséhez fűződő alapjog aránytalan korlátozásának tekintette azt, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója szabad és korlátlan döntési jogkört kapott a közhivatalt betöltő tisztviselő felmentésére. Az Alkotmánybíróság az állam alapjoggal kapcsolatos intézményvédelmi kötelezettségének tekintette, hogy a közhivatal viselőjének védelmet nyújtson az önkényesen gyakorolt munkáltatói jogosítványokkal szemben. Az Alkotmánybíróság a jogállamiság alkotmányos elvének megsértését látta abban, hogy a felmentéssel kapcsolatos vizsgált szabályozás nem határozza meg a munkáltatói döntés anyagi jogi kereteit, ezen belül a közigazgatási feladatokat ellátó tisztviselők jogállásának szabályozását is. Az egyértelműen megjelölt felmentési okok és a munkáltatói indokolási kötelezettség törvényi szabályozásának hiánya a döntések függetlenségét, semlegességét, pártatlanságát kérdőjelezi meg. Mindemellett a határozat értelmében a hatékony bírói védelemhez fűződő alapjogot sérti, hogy az indítványokkal támadott szabályozás nem garantálja a felmentett kormánytisztviselő perbe vitt jogsérelmének érdemi elbírálását. Végül az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy a Kjt. által a szabályozás szintjén megteremtett kiszolgáltatott helyzet sérti a kormánytisztviselő emberi méltóság védelméhez fűződő alapjogát.
- [9] Az Abh.1. IV. pontjában kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kjt. 8. § (1) bekezdés *b*) pontja alkotmányellenes, sérti az Alkotmányról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiság elvét, a 70/B. § (1) bekezdésében szabályozott munkához való jogot, a 70. § (6) bekezdésében szabályozott közhivatal viseléséhez való jogot, az 57. § (1) bekezdésében szabályozott bírósághoz fordulás jogát, és az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz való jogot, ezért azt *pro futuro* – 2011. május 31-i hatállyal – megsemmisítette.
- [10] A határozat meghozatalakor hatályban volt az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) 42. §-a alapján az Alkotmánybíróság által megsemmisített jogszabályi rendelkezés főszabályként a határozat közzétételét követő napon veszítette hatályát. A régi Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján azonban az Alkotmánybíróság ettől eltérően is meghatározhatta az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezésének időpontját, ha ezt a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolta. A konkrét ügyben az Alkotmánybíróság figyelemmel volt arra, hogy mivel a Kjt. 10. § (1) bekezdése alapján a kormánytisztviselői jogviszonyokban a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvénynek (a továbbiakban: Ktv.) a köztisztviselő lemondására és felmentésére vonatkozó szabályok nem voltak alkalmazhatók, a Kjt. 8. § (1) bekezdésének megsemmisítése következtében a kormánytisztviselői jogviszony lemondással és felmentéssel való megszüntetése szabályozatlanul maradt. Emiatt időt kívánt biztosítani a jogalkotónak az Alkotmánynak megfelelő szabályok megalkotására, ezért a Kjt. 8. § (1) bekezdését a jövőre nézve úgy semmisítette meg, hogy az 2011. május 31-én veszítette hatályát.
- [11] Az Abh.1. meghozatalát követően – 2011. év második felétől e határozat meghozataláig terjedő idő alatt – az Alkotmánybírósághoz számos indítvány érkezett, amelyekben a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság, a Debreceni Munkaügyi Bíróság, a Fővárosi Munkaügyi Bíróság, a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság, a Szegedi Munkaügyi Bíróság, a Szekszárdi Munkaügyi Bíróság, a Szolnoki Munkaügyi Bíróság, valamint a Szolnoki Törvényszék bírái kezdeményezték a Kjt. 8. § (1) bekezdése, illetve 8. § (1) bekezdés *b*) pontjának az előttük folyamatban lévő ügyekben való alkalmazhatósága kizárásának megállapítását.
- [12] Az indítványokra okot adó konkrét perekben a kormánytisztviselő felperesek vitatják a munkáltató alperesek azon intézkedését, hogy 2011. május 31-e előtt a Kjt. 8. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján indokolás nélküli felmentéssel szüntették meg a kormánytisztviselői jogviszonyukat. A perekben a felperesek elsősorban a kormánytisztviselői jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítását, eredeti munkakörükbe történő visszahelyezésüket és elmaradt illetményük, valamint egyéb járandóságuk megfizetését kérik.

- [13] A bírák indítványait azzal indokolták, hogy miután az Alkotmánybíróság 2011. május 31-i hatállyal semmisítette meg a Kjt. 8. § (1) bekezdését, a perekben olyan jogszabályi rendelkezést kellene alkalmazniuk, amelynek alkotmányellenességét az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben már megállapította. Arra is hivatkoztak, hogy ha az előttük folyamatban lévő perekben alkotmányellenes jogszabályi rendelkezést kellene alkalmazniuk, ez ellentétes lenne alkotmányos kötelezettségeikkel.
- [14] Azokban az ügyekben, amelyek 2011-ben indultak az Alkotmánybíróság előtt, az Alkotmánybíróság 2012 januárjában az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI tv. (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerinti felhívást adott ki, melyre több indítványozó bíró indítványát kiegészítette aziránt, hogy a Kjt. 8. § (1) bekezdése az Alaptörvény mely rendelkezéseit sérti. Így a Debreceni Munkaügyi Bíróság bírái szerint a Kjt. 8. § (1) bekezdése ellentétes az Alaptörvény I. cikk (1) – (3) bekezdésével, a II., XV. és 28. cikkel. Ezen indítványkiegészítések szerint az indítványozók álláspontja, hogy a Kjt. 8. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességet is megvalósít. Ismételen e jogszabályi rendelkezés egyedi ügyben való alkalmazásának kizárására irányuló indítványt terjesztettek elő. Amennyiben az Alkotmánybíróság az Abtv. 73. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az alaptörvény-ellenességre hivatkozást tartalmazó kiegészítést nem tartja indokoltnak, akkor döntését ezen kiegészítések figyelmen kívül hagyásával, az eredeti indítványok alapján hozza meg.
- [15] A Szolnoki Munkaügyi Bíróság és a Szolnoki Törvényszék bírái szerint a támadott rendelkezés, melyre az alkalmazási tilalom kimondását kérik, ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, az I. cikk (1) – (3) bekezdésével, a II. cikkel, a XV. cikk (1) bekezdésével, a XXVIII. cikk (7) bekezdésével, valamint ezeken kívül – egy indítványozó álláspontja szerint – az V. cikk (1) bekezdésével is.
- [16] A Fővárosi Munkaügyi Bíróság, a Szegedi Munkaügyi Bíróság, a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság bírái és a Szekszárdi Munkaügyi Bíróság bírása nem terjesztettek elő kiegészítést, illetve nem jelölték meg, hogy a Kjt. 8. § (1) bekezdése az Alaptörvény mely rendelkezéseibe ütközik.
- [17] Az indítványozók közül a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság bírása arra hivatkozott, hogy a perben alkalmazandó Kjt. 8. § (1) bekezdése nincsen összhangban az Alaptörvény Alapvetés B) cikk (1) bekezdésével, a T) cikk (3) bekezdésével, a Szabadság és Felelősség fejezet II. cikkével, a XII. cikk (1) – (2) bekezdésével, a XVII. cikk (1) és (3) bekezdésével, a XXIII. cikk (8) bekezdésével, a XXV. cikk és a XXVIII. cikk (7) bekezdésével. Egy további – szintén a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróságon ítélező – indítványozó szerint a Kjt. 8. § (1) bekezdése – az előbb felsoroltakon kívül – nincs összhangban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével sem. Néhány indítványozó az Abh.1.-re és az Abtv. 25. §-ára alapította indítványát.
- [18] Az Alkotmánybíróság együttes vizsgálat és elbírálás végett elrendelte az előtte e tárgyban folyamatban lévő ügyeknek az egyesítését az Abtv. 58. § (2) bekezdése, illetve az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 32. § (1) bekezdése [MK. 2012/1. szám, 237.o.] alapján mert azok tárgya egymással összefügg.

II.

[19] 1. Alaptörvény érintett rendelkezései szerint:

[20] „24. cikk

[21] (2) Az Alkotmánybíróság

[22] b) bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;”

[23] 2. A régi Abtv. – 2011. december 31-ig hatályban volt – szabálya:

[24] „38. § (1) A bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő ügy elbírálása során olyan jogszabályt vagy közjogi szervezetszabályozó eszközt kell alkalmazni, amelynek alkotmányellenességét észleli.

[25] (2) Kérelemben a bíró (1) bekezdés szerinti eljárását kezdeményezheti az, aki szerint a folyamatban lévő ügyében alkalmazandó jogszabály alkotmányellenes.”

[26] „43. § (1) Azt a jogszabályt vagy a közjogi szervezetszabályozó eszközt, amelyet az Alkotmánybíróság a határozatában megsemmisít, az erről szóló határozatnak a hivatalos lapban való közzétételét követő naptól nem lehet alkalmazni.

[27] (2) A jogszabálynak vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz megsemmisítése, – (3) bekezdésben foglalt eset kivételével – nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, s a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.

[...]

[28] (4) Az Alkotmánybíróság a 42. § (1) bekezdésében, valamint a 43. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott időponttól eltérően is meghatározhatja az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezését vagy konkrét esetben történő alkalmazhatóságát, ha ezt a jogbiztonság, vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.”

[29] 3. Az Abtv. hatályos szabálya:

[30] „25. § Ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkot-

mánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.”

III.

[31] A bírói kezdeményezések nem megalapozottak.

[32] 1. A jelen eljárás alapját képező folyamatban lévő peres ügyekben eljáró bírák túlnyomó többsége az Alkotmány és a régi Abtv. hatályban léte alatt nyújtották be indítványukat. Az indítványok előterjesztése után Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte az Alkotmányt, 2012. január 1. napján pedig hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény).

[33] Az Alaptörvény hatályba lépése miatt az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett azt, hogy az Abh.1.-ben – az Alkotmányban biztosított jogokra tekintettel – tett megállapítások alkotmányossági szempontból mennyiben felelnek meg az Alaptörvény rendelkezéseinek. Abban az esetben, ha az Alkotmányban szabályozott valamely alapelvet vagy alapjogot változatlan szöveggel vagy tartalmilag azonosan szabályoz az Alaptörvény is, és az egyéb körülményekben sem következett be olyan alapvető változás, mely az adott alapjog korábitól eltérő tartalmú értelmezését indokolná, az Alkotmánybíróság fenntartja az adott alapjog tartalmával kapcsolatos gyakorlatát.

[34] Az indítványozók egy része indítványkiegészítésben – a jelen határozat I. pontjában írtak szerint – pontosan megjelölte azt, hogy a Kjt. 8. § (1) bekezdése az Alaptörvény mely rendelkezéseit sérti. Az Alaptörvény megjelölt rendelkezései – a T) cikk, a XVII., az V., a XXV. cikk. XXVIII. cikk (7) bekezdése, és 28. cikk kivételével – tartalmilag ugyanazok az alkotmányi szabályok, amelyek alapján az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben megállapította a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességét.

[35] Az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességének alapjaként a jogállamiság-jogbiztonság elvét, a munkához való jogot, a közhivatal viseléséhez fűződő alapjogot, az emberi méltóság védelméhez fűződő jogot, valamint a hatékony bírói védelemhez fűződő jogot jelezte meg.

[36] Az Abh.1.-ben hivatkozott alkotmányos elvet és alapjogokat – az Alkotmányhoz hasonlóan – az Alaptörvény is elismeri és védi. A jogállamiság elvét az Alapvetések fejezetének B) cikk (1) bekezdése,

az emberi méltóság védelméhez fűződő alapjogot a Szabadság és felelősség fejezet II. cikke, a munkához való jogot a XII. cikk (1) bekezdése, a közhivatal viseléséhez fűződő jogot a XXIII. cikk (8) bekezdése, a hatékony bírói védelemhez való jogot pedig a XXVIII. cikk (1) bekezdése tartalmazza. Nem ideértve az emberi méltóság védelméhez fűződő alapjogot, az alapjogok és az állami működés alapelveinek rögzítése szövegszerű azonosságot mutat az Alkotmányban és az Alaptörvényben.

[37] Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a Kjt. 8. § (1) bekezdés b) pontja alkotmányellenességét az Alkotmány több olyan rendelkezésének [2. § (1) bekezdése, 70/B. § (1) bekezdése, 70. § (6) bekezdése, 57. § (1) bekezdése, 54. § (1) bekezdése] sérelme miatt állapította meg, melyek az Alaptörvényben is szabályozásra kerültek, az indítványozók által felhozott további alkotmányossági kérdéseket az Alkotmánybíróság – az alábbiakra való utalással – nem vizsgálta érdemben.

[38] Az Alkotmánybíróság 2011. május 31-jei hatállyal semmisítette meg a Kjt. 8. § (1) bekezdését, tehát a jogszabályi rendelkezés 2011. június 1. napjától hatálytalan. Ettől azonban meg kell különböztetni azt az esetet, hogy adott esetben a 2011. május 31-je előtt létrejött jogviszonyokban a már megsemmisített jogszabályt alkalmazni kell.

[39] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kjt. 8. § (1) bekezdésének az Abtv. 25. §-a szerinti alaptörvény-ellenesség vizsgálata szükségtelen, az Alaptörvény hatályba lépése sem a megsértett alapjogok és alkotmányos elvek alapján nem indokolja az alaptörvény-ellenesség ismételt vizsgálatát. Az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenesség tekintetében a jelen határozat alapjaként elfogadja az Abh.1.-ben a Kjt. 8. § (1) bekezdés b) pontjának alkotmányellenessége tárgyában tett megállapításokat. Ezenkívül utal arra is, hogy ha az Alkotmánybíróság által korábban alkotmányosértőnek minősített és megsemmisített jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alkotmányossági felülvizsgálatát más alaptörvényi tételre (alkotmányos összefüggésre) tekintettel kérik felülvizsgálni, mint amilyen alkotmányos összefüggés alapján az Alkotmánybíróság az adott jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést megsemmisítette, az okafogyott eljárás. [Az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tű határozat 60. § (3) bekezdése, MK 2012/1. szám 252. o.] Az Alkotmánybíróság ezért a továbbiakban a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkalmazási tilalmának kimondására vonatkozó indítványi elemeket vizsgálta meg.

[40] 2. Az Alkotmánybíróság 35/2011. (V. 6.) AB határozatában (ABK, 2011. május, 396., a továbbiakban: Abh.2.) értelmezte a régi Abtv. 43. § (1)–(2), illetve (4) bekezdéseit. Korábbi gyakorlatát megváltoztatva az alábbi megállapításokat tette: Az Alkotmány-

bíróság gyakorlata a jog kiszámítható működését tartja szem előtt. Ugyanakkor megállapította azt is, hogy a testület alkotmányvédelmi feladatának egyik lényeges célja az, hogy alkotmányellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben. A bíró az Alkotmány 50. § (1) bekezdése szerinti alkotmányos kötelezettségét akkor tudja maradéktalanul teljesíteni, ha az alkotmányos jog alkalmazásával, értelmezésével dönt az elé tárt jogvitákban. A két döntéshozó bírói szerv közötti kapcsolatot tehát az alkalmazandó jog alkotmányosságának garantálása teremti meg, eszköze pedig a régi Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés. A jogvitában döntést hozó bíró tehát az alkotmányos jogszabály alkalmazása révén tesz eleget Alkotmányból folyó kötelezettségének, az Alkotmánybíróság pedig akkor, ha érdemben bírál el minden elé tárt bírói kezdeményezést. Ezek eredményeként állhat elő az a helyzet, hogy a hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálást nyerhetnek a bíróság előtt (ABK, 2011. május, 401.).

- [41] Az Abh.2.-ben – ahogyan azt 76/2011. (X. 28.) AB határozat (ABK 2011. október, 897, 899.) tartalmazza – a jogbiztonság elvének érvényesítése érdekében, az Alkotmánybíróság egyéni alkotmányvédelemben fennálló alkotmányos kötelezettsége, valamint a bíróság előtti egyenlőség alkotmányos eljárási elve alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy hatásköri szabályai megadják a lehetőséget a bírói kezdeményezések esetében az alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának általános, minden folyamatban lévő perre kiterjedő kizárására, illetve arra is, hogy korábban megállapított alkotmányellenesség esetén az alkalmazási tilalomról önállóan döntsön.
- [42] Az Abh.2. ugyan lehetőséget adott arra, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondását kezdeményezzék a bíróságok, de csak abban az esetben, ha a korábbi határozat bírói kezdeményezés alapján állapított meg alkotmányellenességet és rendelt el a bírói kezdeményezésekkel érintett konkrét ügyekben alkalmazási tilalmat.
- [43] Az Abh.2. értelmében a jogállamiságot és a törvény előtti egyenlőséget sértette az, hogy a határozat meghozatalát követően benyújtott bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben még az alkotmányellenes jogszabály alapján kellett volna dönteni, míg a többi, a határozattal érintett ügyben már nem.
- [44] Az Abh.2. kimondta, hogy „az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatától eltérve, arra a következtetésre jutott, hogy bírói kezdeményezésen alapuló konkrét normakontroll eljárásban az alkotmányos jog érvényre juttatásához – adott körülmények között – fontosabb érdek fűződik, mint a csupán formális értelemben vett jogállamiság elvének követéséhez. Olyan esetben tehát, amikor a konkrét peres eljá-

rásban a bíró alkotmányos kötelezettségeinek eleget téve az alkalmazandó jog alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezi, az Alkotmánybíróság által megállapított alkotmányellenesség hatálya főszabály szerint kiterjed minden, az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügygel megegyező ténybeli és jogi alapból származó folyamatban lévő peres eljárásra is. (...) Emellett meg kell adni a lehetőségét annak is, hogy a konkrét normakontroll eljárásban megállapított alkotmányellenes norma általános alkalmazási tilalom kimondása hiányában se érvényesülhessen a folyamatban lévő, azonos ténybeli alapból származó, ugyanazon jog alapján megítélendő, de az Alkotmánybíróság elé el nem jutott eljárásokban. Ezt indokolja az alkotmányos jog érvényesítésének bírói kötelezettsége, és a peres felek bíróság előtti egyenlőséghez, illetve a törvényes bíróhoz való alapjogainak érvényesíthetősége a jelen határozat IV. pontjában kifejtettek szerint. Ezért az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügygel azonos ténybeli és jogi alapból származó peres eljárással párhuzamosan folyamatban lévő perek esetében utólag is biztosítani kell az alkalmazás kizárásának lehetőségét. Mivel a bíró alkotmányos felhatalmazása az alkotmányellenes jog mellőzésére nem terjed ki, ezért lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy csak alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezést is érdemben vizsgálhasson az Alkotmánybíróság.”

- [45] Ezek a megállapítások konkrét normakontrollra és bírói kezdeményezésre vonatkoznak. Az Alkotmánybíróság az Abh.2.-ben nem terjesztette ki az alkalmazási tilalom önálló kezdeményezésének a lehetőségét az olyan esetekre, amikor egy alkotmánybírósági határozat hatályban lévő jogszabályról, absztrakt normakontroll eljárásban született. Az Abh.2. nem bírálta el alkotmányjogi panaszt, és nem tette lehetővé azt sem, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt nyújtsanak be.
- [46] 3. A bírói kezdeményezések túlnyomó többségének benyújtását követően hatályát veszítette a régi Abtv. A jelenleg hatályban lévő Abtv. 25. §-a változatlanul lehetővé teszi azt, hogy ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmaznia, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezze a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.
- [47] Az Abtv. 41. § (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptör-

- vény-ellenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene. A 45. § (4) bekezdése felhatalmazza az Alkotmánybíróságot arra, hogy a 45. § (1)–(3) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is meghatározza az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.
- [48] Az Abtv. lehetővé teszi, hogy bírói kezdeményezés alapján egyedi ügyben a jogszabály alkalmazhatatlanságát mondja ki az Alkotmánybíróság.
- [49] Ezt a szabályt azonban – az Abh.2.-ben kifejtettek tekintetével – az Abtv. jogkövetkezményre vonatkozó rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni.
- [50] Az Abtv. 45. § (3) bekezdése értelmében a jogszabály megsemmisítése nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket. Az Abtv. 45. § (4) bekezdése ugyanakkor lehetővé teszi, hogy az Alkotmánybíróság ettől eltérően is meghatározhassa az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.
- [51] Alaptörvény-ellenességet megállapító, megsemmisítést tartalmazó és folyamatban lévő ügyekben alkalmazási tilalmat elrendelő határozat kihirdetését követően az Abtv. alapján csak bírói kezdeményezésben lehet kérni újabb, a határozatban foglaltaktól eltérő alkalmazási tilalom kimondását.
- [52] Az Abtv. 25. §-a bírónak, és az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során teszi lehetővé, hogy olyan jogszabály alkalmazandóságánál, amelynek az alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, kezdeményezze az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását. Az újabb alkalmazási tilalmat akkor lehet elrendelni az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján, ha ez szolgálja a jogbiztonságot és a törvény előtti egyenlőséget, vagyis a hasonló ténybeli alpból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálását a bíróság előtt.
- [53] 4. Absztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van. Vagyis fő szabály szerint egy AB-határozatnak sem lehet visszaható hatálya, kivéve, ha ezt az Abtv. lehetővé teszi és az Alkotmánybíróság így dönt (pl. jogerősen befejezett büntetőeljárások felülvizsgálatának elrendelésénél, vagy ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja). Alaptörvény-ellenes jogszabály vagy jogszabály alaptörvény-ellenes értelmezése alapján számos tényállás keletkezik folyamatosan, amelyek eltérő szakaszban, vagy az eljárások különféle fázisaiban lehetnek. Ezért az Alkotmánybíróságnak lehetősége van az Abtv. alapján arra, hogy a jogkövetkezményeket az alaptörvény-ellenességet megállapító határozatában viszonylag szabadon határozza meg és a következményeket illetően az egyedi esetekben mérlegeljen a jogbiztonság, az egyéni jogok védelme és az alaptörvény-védelem szempontjai között. Az Abh.1. *pro futuro* hatállyal semmisítette meg a Kjt. 8. § (1) bekezdését. A határozat konkrét ügyben vagy ügyekben nem rendelt el semmilyen alkalmazási tilalmat; bírói kezdeményezésről vagy alkotmányjogi panaszról nem kellett döntenet. Ezért a hasonló ténybeli alpból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok akkor nyerhetnek el hasonló elbírálást a bíróság előtt, ha az Alkotmánybíróság a jelen esetben sem mondja ki a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkalmazhatatlanságát a bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben. A *pro futuro* megsemmisítés azonban az alaptörvény-ellenes jogszabály határozott idejű alkalmazás lehetőségével és egyben kötelezettségével jár mindenki számára. Azt is figyelembe kell venni, hogy az Alkotmánybíróság az 1813/B/2010. AB határozatában (ABH 2011. október, 976.) egyértelművé tette, hogy amikor az Alkotmánybíróság törvényi felhatalmazással élve, – amennyiben azt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja – az alkotmányellenes jogszabály hatályvesztését a jövőben meghatározott időpontban jelöli meg, akkor lényegében maga terjeszti ki az alkotmányellenes jogszabály alkalmazásának időtartamát, amely az ügyben eljáró bíróság számára is irányadó.
- [54] Az Alkotmánybíróság a kifejtettek alapján a Kjt. 8. § (1) bekezdésének a jelen eljárás tárgyát képező, folyamatban lévő munkaügyi perekben való alkalmazásának kizárására irányuló indítványokat elutasította.
- [55] Az imént írtak nem érintik az egyedi ügyet elbíráló – közte a kezdeményező – bíróságok jogát arra, hogy a Kjt. már alkotmányellenessé nyilvánított, de még hatályos 8. § (1) bekezdése alapján felmondással megszüntetett köztisztviselői jogviszonyról szóló perben önállóan értékeljék a felmondás jogszerűsége megítélésékor a tény, hogy a felmondáskor

a felmondásra jogot adó jogszabály alkotmányellenességét és hatályvesztésének időpontját az Alkotmánybíróság már megállapította.

[56] A határozat közzététele az Abtv. 44. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró
párhuzamos indokolása

[57] A határozat rendelkező részében az elutasítást támogatom, de az indokolás egyes megállapításaival nem értek egyet.

[58] 1. Az indokolás 3. pontjának első mondata az egyedi ügyben döntő bíró Alkotmánybírósághoz fordulásának szabályozását tévesen azonosnak veszi az előző Abtv.-ben és a jelenlegiben. Ugyanis míg az előzőben a bírónak csak akkor kellett az Alkotmánybírósághoz fordulnia az előtte folyó ügy eljárásának felfüggesztése mellett, ha az alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességét észlelte, addig a jelenlegi Abtv. 25. §-a ezentúl akkor is kötelezővé teszi ezt, ha olyan jogszabályt kellene alkalmaznia, melynek alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, és kérnie kell az alkalmazási-tilalom kimondását. Ezt az új kötelezettséget pedig nem szűkíti le ez a szabály az alaptörvény-ellenesség kimondásának valamelyik fajtájára, hanem általános jelleggel teszi. Ezért az Abtv. vonatkozó szabályának megváltozása nem teszi lehetővé, hogy a 35/2011. (V. 6.) AB határozatra hivatkozással – mely az előző Abtv. szabályozást vette alapul – lehessen kizárni az absztrakt normakontroll útján alkotmányellenesnek nyilvánított és megsem-

misített jogszabályi rendelkezés alkalmazási tilalmának indítványozását a bíró által. A jelenlegi Abtv. 25. §-a erre feljogosítja, sőt kötelezi a bírót. Nem vitás azonban, hogy ez a változás feszültségben áll a jelenlegi Abtv. által is tartalmazott szabállyal, amely a leggyakoribb megsemmisítési időpontot szem előtt tartva úgy rendelkezik a 45. § (3) bekezdésében, hogy a megsemmisítés közzététele napja előtt létrejött jogviszonyokat és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket nem érinti a megsemmisítés. Ebből pedig az következik, hogy noha a megsemmisítést kérő bírónak az előtte folyó ügyben már nem kell alkalmaznia a megsemmisített jogszabályi helyet – és ugyanígy az alkotmányjogi panasszal az alkalmazott jogszabályi hely megsemmisítését elérő indítványozó ügyében sem –, az összes többi, megsemmisítés előtti jogviszonyokból eredő jogokra és kötelezettségekre igen. A többi bírót tehát, ha eléjük kerül ilyen jogokból származó vitás ügy eljárása, nem kérhetné e szerint az alkalmazási tilalom kimondását. A jelenlegi Abtv. 25. §-a és a 45. § (3) bekezdése így nyilvánvalóan ellenkező irányokba igazítja el a bírakat, így az Alkotmánybíróságnak ezt a dilemmát kellett volna a jelenlegi határozatában valamelyik irányban feloldani ahelyett, hogy az előző szabályzason alapuló 35/2011. (V. 6.) AB határozatot ismételte meg mechanikusan. Párhuzamos véleményben én úgy látom feloldhatónak ezt az ellentmondást, ha abból indulunk ki, hogy a megsemmisítéshez vezető bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz mintegy ösztönzésként az alkotmányossági ellenőrzés útba indítására prémiumként kapja csak ezt a lehetőséget – mintegy a közérdek segítése fejében –, és szigorú elvek szerint itt is kellene maradni a megsemmisítés hatásának. Ebből következik, hogyha az Alkotmánybíróság úgy ítéli meg, hogy a jogbiztonság és a beteljesedett jogviszonyokba belenyúlás elkerülése érdekében nem él a visszamenőleges hatályú megsemmisítéssel, akkor az említett prémiumtól eltekintve egyetlen további esetben sem lehet alkalmazási tilalmat kérni és elrendelni. Vagyis a jelzett ellentmondás feloldását én elvi okok miatt a 45. § (3) bekezdés javára látom megfelelőnek. Ez pedig nagyobb felelősséget róna az Alkotmánybíróság tagjainak a vállára azzal, hogy ha a megsemmisített jogszabályi hely gyakorlati hatásai úgy diktálják, akkor sűrűbben éljen a visszamenőleges hatályú megsemmisítéssel akár a szabály létrejötté időpontjáig visszamenve, vagy ennél későbbi, de a megsemmisítéstől korábbi időpontban. (Ennek lehetőségére lásd az alábbi fejtegetéseket.)

[59] 2. Ehhez kapcsolódóan nem értek egyet az indoklás 4. pontjában tett azzal a megállapítással, hogy „Az absztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása

kell hogy legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van. Vagyis fő szabály szerint egy AB-határozatnak sem lehet visszaható hatálya (...)” Más alkotmányos értékek – például a jogbiztonság – valóban szükségessé tehetik, hogy adott esetben az Alkotmánybíróság ne alkalmazza a létrehozási időponthoz visszanyúló jogszabály-megsemmisítést, de így elvi tételként ezt tiltóként rögzíteni a jogalkotói szabályváltoztatás és az alkotmányellenesség címén való megsemmisítés eltérő természetének téves értékelését jelenti. A jogalkotó különböző célszerűségi, politikai szempontok szerint, vagy akár dogmatikai helyesbítés céljából változtatja meg a szabályokat, amit bármikor megtehet. Ezzel szemben az Alaptörvény a törvények és más jogszabályok felett egy ezeknek normatív kereket adó és hosszútávon változatlan legfelső jogot jelent, és így ha egy törvény vagy más jogszabály ebbe ütközik, akkor a főszabály szerint éppen hogy a létrehozataluktól történő megsemmisítés tézise a helyes, és csak a jogbiztonság és a már teljesedésbe ment jogviszonyok megbolygatásából keletkező esetleges károk tehetik indokolttá az alaptörvényellenes jogszabály hatásának tolerálását a megsemmisítés időpontjáig. Ebből az érvelésből következik, hogy indokolnia inkább azt kell az Alkotmánybíróságnak, hogy miért nem a létrehozástól kezdődően semmisíti meg az alkotmányellenesnek talált jogi rendelkezést – még ha gyakoriságot tekintve valószínűen az ettől való eltekintést fogják indokolni az esetenként felmerülő okok. Itt kell megjegyezni, hogy a megsemmisítés időpontjának megválasztását lehetővé tevő Abtv. 45. § (4) bekezdése az *ex nunc* és a *pro futuro* megsemmisítés mellett nem csak az *ex tunc* – a létrehozás időpontjáig visszamező – megsemmisítést teszi lehetővé az Alkotmánybíróság számára, hanem bármely más időpontot is a létrehozás után. A jogászai közvéleményben ez ugyan szokatlanul tűnhet, de előfordulhat, hogy a visszamenő hatállyal történő megsemmisítéstől eltekintés révén létrejövő alkotmányellenes hatások egy időponttól nagyobb gyakorisággal jelentkeztek a joggyakorlatban, és így célszerű lehet, hogy ha nem is *ex tunc* hatállyal, de a megsemmisítés időpontjától időben korábbi időpontot állapít meg az Alkotmánybíróság a megsemmisítés hatályának. Az általam vitatott állítás az *ex nunc* megsemmisítés főszabályként deklarálására ezt a lehetőséget is kizárná, és ez a 45. § (4) bekezdéshez képest szűkítené az Alkotmánybíróság mozgásterét.

bírói védelemhez való jog” fenntartását a jelenlegi Alaptörvény révén megváltozott alkotmánybírói szerep miatt sem.

- [61] A. Míg az előző Alkotmány 70/B. § (1) bekezdése úgy fogalmazott, hogy „A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a munkához, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához” addig a jelenlegi Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése már nem tartalmazza a munkához való jogot, csak a munka és a foglalkozás szabad megválasztásának a jogát, és a (2) bekezdés csak azt teszi az állam kötelezettségévé, hogy törekedjen a munkavégzés elősegítéséhez a feltételek megteremtésére.
- [62] B. Nem tudom elfogadni a hatékony bírói védelemhez való jog megkonstruálását, amit az indokolás 1. pontja szintén tartalmaz, és ezt az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből véli levezethetőnek. Ez annak a parttalanná kitégítést jelenti, hogy e cikk mindenki számára a független és pártatlan bíróság általi, tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül elbírált eljáráshoz való jogot rögzítette. Ez az alaptörvényi cizellált részletezés veszne el és válna parttalanná a „hatékony bírói védelemhez való jog” konstruálásával. Addig, amíg a hazai alkotmánybíráskodásban nem volt elismert a bírói ítéletek elleni alkotmányjogi panasz, ez a kitégítés csak egyszerű alkotmánybírói aktivizmusnak volt tekinthető, növelve a kontúr nélküli általános deklarációk számát. Ám mivel a jelenlegi Alaptörvény rendszere alatt már a bírói ítéletek ellen is lehet élni alkotmányjogi panasszal, ez a kitégítés a peresztés ügyvédek számára jelenthet egy végső eszközt a peresztés megfordításának kísérletére. A spanyol alkotmány ténylegesen is tartalmaz egy ehhez nagyon hasonló alapjogot, és a tapasztalat szerint az évente itt beadott kb. nyolcezer alkotmányjogi panasz több mint 80%-át erre a „hatékony perléshez való jogra” hivatkozva adják be, mely szám szinte működésképtelenné teszi a spanyol alkotmánybírói jogot. Ha már a magyar Alaptörvény ezt a kontúr nélküli, túlságosan általános alapjogi megfogalmazást szerencsés módon elkerülte, akkor legalább mi alkotmánybírák ne legyünk önsorsrontók, és ne hozzunk létre ilyen tartalom nélküli üres formulákat.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

- [60] 3. A fentiekhez képest kisebb jelentőségű, de jelezni szeretném, hogy egyrészt tévesnek tartom az indokolás 1. pontjában annak rögzítését, hogy az előző Alkotmányhoz hasonlóan a jelenlegi Alaptörvény is tartalmazza a munkához való jogot, másrészt nem tudom elfogadni a korábbi alkotmánybírói határozatok által megfogalmazott „hatékony

Dr. Stumpf István alkotmánybíró
párhuzamos indokolása

- [63] A többségi határozat indokolásának a korábbi alkotmánybírói gyakorlat fenntartásával kapcsolatos álláspontját [III. 1. pont] támogatom, de az indo-

kolásnak az alkalmazási tilalom elrendelésére vonatkozó egyes megállapításával [III. 3-4. pont] az alább részletezett okokból nem értek egyet.

- [64] 1. Egyetértek a határozat többségi indokolásában alkalmazott megközelítéssel, amely szerint „[a]bban az esetben, ha az Alkotmányban szabályozott valamely alapvetet vagy alapjogot változtatlan szöveggel vagy tartalmilag azonosan szabályoz az Alaptörvény is, és az egyéb körülményekben sem következett be olyan alapvető változás, amely az adott alapjog korábitól eltérő tartalmú értelmezését indokolná, az Alkotmánybíróság fenntartja az adott alapjog tartalmával kapcsolatos gyakorlatát” [III. 1. pont].
- [65] Az Alkotmánybíróság a 8/2011. (II. 8.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.1.) a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességének alapjaként a jogállamiság-jogbiztonság elvét, a munkához való jogot, a közhivatal viseléséhez fűződő alapjogot, az emberi méltóság védelméhez fűződő jogot, valamint a hatékony bírói védelemhez fűződő jogot jelölte meg. Az Abh.1.-ben hivatkozott alkotmányos elvet és alapjogokat – az Alkotmányhoz hasonlóan – az Alaptörvény is elismeri és védi. Mivel az indítványozók egy része indítvány-kiegészítésben az Alaptörvénynek tartalmilag ugyanazokra a rendelkezéseire hivatkozott, amelyek alapján az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben megállapította a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességét, egyetértek azzal is, hogy az Alkotmánybíróság megvizsgálta a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkalmazási tilalmának kimondására vonatkozó indítványi elemeket.
- [66] 2.1. Az Alkotmánybíróság 35/2011. (V. 6.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.2.) az Alkotmány és a régi Abtv. értelmezése alapján korábbi gyakorlatát továbbfejlesztve több olyan fontos elvi megállapítást tett, amelyeket a jelen ügyben a többségi határozat indokolása az Alaptörvényre és az új Abtv.-re tekintettel is fenntartott. Ezek közül kiemelendők tartom a következőket [III. 2. pont]:
- [67] „Az Alkotmánybíróság gyakorlata a jog kiszámítható működését tartja szem előtt. Ugyanakkor megállapította azt is, hogy a testület alkotmányvédelmi feladatának egyik lényeges célja az, hogy *alkotmányellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben*. [...] A két döntéshozó bírói szerv közötti kapcsolatot tehát az alkalmazandó jog alkotmányosságának garantálása teremti meg, eszköze pedig a [...] bírói kezdeményezés. A jogvitában döntést hozó bíró tehát az alkotmányos jogszabály alkalmazása révén tesz eleget Alkotmányból folyó kötelezettségének, az Alkotmánybíróság pedig akkor, ha érdemben bírál el minden elé tárt bírói kezdeményezést. Ezek eredményeként állhat elő az a helyzet, hogy a hasonló ténybeli alaplól származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálást nyerhetnek a bíróság előtt (ABK, 2011. május, 401.)”, illetve „bírói kezdeményezésen alapuló konkrét normakontroll eljárásban az *alkotmányos jog érvényre juttatásához – adott körülmények között – fontosabb érdek fűződik, mint a csupán formális értelemben vett jogállamiság elvének követéséhez*.”
- [68] „Ezért az alkotmánybírói eljárás alapjául szolgáló ügygel azonos ténybeli és jogi alaplól származó peres eljárással párhuzamosan folyamatban lévő perek esetében utólag is biztosítani kell az alkalmazás kizárásának lehetőségét. Mivel a bíró alkotmányos felhatalmazása az alkotmányellenes jog mellőzésére nem terjed ki, ezért lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy csak alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezést is érdemben vizsgálhasson az Alkotmánybíróság.”
- [69] 2.2. Az Abh.2.-nek ezek a megállapításai – ahogy a jelen többségi határozat indokolása is rögzíti – valóban a konkrét normakontrollra és bírói kezdeményezésre vonatkoztak, és az Alkotmánybíróság az Abh.2.-ben nem terjesztette ki az alkalmazási tilalom önálló kezdeményezésének a lehetőségét az olyan esetekre, amikor egy alkotmánybírói határozat hatályban lévő jogszabályról, absztrakt normakontroll eljárásban született; továbbá az Abh.2. nem bíralt el alkotmányjogi panaszt, és nem tette lehetővé azt sem, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt nyújtsanak be.
- [70] Mindez azonban – az alábbiakban kifejtendő – álláspontom szerint nem jelenti azt, hogy az Alaptörvény és az új Abtv. vonatkozó rendelkezéseire figyelemmel az Alkotmánybíróságnak ne lehetne, és ne kellene elbírálnia a kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt, illetve bírói kezdeményezést, akár abban az esetben is, ha a támadott jogszabályi rendelkezést az Alkotmánybíróság korábban utólagos absztrakt normakontroll eljárásban semmisítette meg.
- [71] Erre tekintettel nem értek egyet a többségi indoklás III. 3. pontjában szereplő következtetéssel, amely szerint „[a]laptörvény-ellenességet megállapító, megsemmisítést tartalmazó és folyamatban lévő ügyekben alkalmazási tilalmat elrendelő határozat kihirdetését követően az Abtv. alapján csak bírói kezdeményezésben lehet kérni újabb, a határozatban foglaltaktól eltérő alkalmazási tilalom kimondását.” Álláspontom szerint tehát nem lehetne mód például egy olyan – kizárólag alkalmazási tilalmat kérő – alkotmányjogi panasz érdemi elbírálását megtagadni, amelyhez a hasonló ténybeli alaplól származó, azonos jog alapján keletkezett ügyekben az Alkotmánybíróság alkalmazási tilalmat rendelt el, de ez a panaszos ügyére nem vonatkozott, mivel az addigra már lezárult. Az Abtv. az alkalmazási tilalom kezdeményezésére nézve ilyen

- korlátozást nem tartalmaz, és a törvény ilyen értelmezése sem az alapjogvédelem szempontjával nem lenne indokolható, továbbá véleményem szerint ésszerű sem lenne.
- [72] 3. Egyetértek a többségi határozat indokolásának III. 4. pontjában található érvelés kiinduló tételével, azaz, hogy „[a]bsztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van.” Ezt a megállapítást alapvetően alátámasztja az Abtv. 45. § (1) és (3) bekezdése: a megsemmisített jogszabály(i) rendelkezés) a hatályvesztésének napjától nem alkalmazható, de ez nem érinti az ezt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.
- [73] 3.1. Az Alkotmánybíróság megsemmisítő döntésének joghatására vonatkozó fenti megállapítás azonban nem zárja ki azt, hogy a megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel kapcsolatos későbbi indítvány (bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz) a konkrét esetre alkalmazási tilalom kimondását kérje és azt az Alkotmánybíróság érdemben el is bírálja:
- [74] Az Abtv. 41. § (3) bekezdése alapján ugyanis – ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene – az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét is megállapíthatja. Ha a hatályvesztés az Alkotmánybíróság megsemmisítő döntése következtében történt, de a megsemmisített jogszabályt a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során alkalmaznia kellene, akkor az Abtv. 25. §-a alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását; ez az Abh.2. rendelkező részébe foglalt alkotmányos követelmény értelmében a bírónak nem csak joga, hanem *kötelessége is*. Az Abtv. azt sem zárja ki, hogy utóbb az ügyben érintett panaszos alkotmányjogi panaszban kizárólag alkalmazási tilalmat kérjen (erre természetesen a törvényi határidőn belül kerülhet sor, és az érintettnek nem kötelező ezzel a lehetőséggel élnie).
- [75] 3.2. Az Abh.1. *pro futuro* hatállyal semmisítette meg a Ktjt. 8. § (1) bekezdését. A határozat konkrét ügyben vagy ügyekben nem rendelt el semmilyen alkalmazási tilalmat; bírói kezdeményezésről vagy alkotmányjogi panaszról nem kellett döntenie. A többségi határozat indokolása szerint „[e]zért a hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok akkor nyerhetnek el hasonló elbírálást a bíróság előtt, ha az Alkotmánybíróság a jelen esetben sem mondja ki a Ktjt. 8. § (1) bekezdése alkalmazhatatlanságát a bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben” [III. 4. pont].
- [76] Ezzel az érveléssel több szempontból sem értek egyet.
- [77] Egyrészt, utólagos absztrakt normakontroll eljárás keretében megállapított alkotmányellenesség esetén alkalmazási tilalom kimondására – egyedi ügy hiányában – az Abh.1.-ben fogalmilag nem kerülhetett sor, és alaptörvény-ellenesség utólagos normakontroll során történő megállapítása esetén a jövőben sem kerülhet sor. Így azon az alapon megtagadni egy későbbi, konkrét ügyben az alkalmazási tilalom kimondását, mert az első (utólagos normakontroll) ügyben erre nem került sor, olyan lehetetlen feltétel elé állítja a későbbi bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz indítványozóit, amely a jogsérelem orvoslásának szempontjával teljesen ellentétes.
- [78] Másrészt, álláspontom szerint az Alkotmánybíróság eljárásában jogorvoslat megtagadását nem lehet a bíróságok, illetve a törvény előtti egyenlőség elvére hivatkozással indokolni. Ahogy a jelen többségi határozat indokolása is megállapítja: „Az Abh.2. értelmében a jogállamiságot és a törvény előtti egyenlőséget sértette az, hogy a határozat meghozatalát követően benyújtott bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben még az alkotmányellenes jogszabály alapján kellett volna döntenie, míg a többi, a határozattal érintett ügyben már nem.” Ezért az Alkotmánybíróság az Abh.2.-ben leszögezte, hogy „meg kell adni a lehetőségét annak is, hogy a konkrét normakontroll eljárásban megállapított alkotmányellenes norma általános alkalmazási tilalom kimondása hiányában se érvényesülhessen a folyamatban lévő, azonos ténybeli alapból származó, ugyanazon jog alapján megítélendő, de az Alkotmánybíróság elé el nem jutott eljárásokban”. Tehát az Alkotmánybíróság e határozatában a bíróság előtti egyenlőség elvét az *Alkotmány védelmének, a jogvédelemnek kiterjesztése*, és nem pedig a törvény által egyébként lehetővé tett *jogvédelem korlátozása* érdekében hívta fel.
- [79] Harmadrészt, az Alaptörvény hatályba lépése következtében az Alkotmánybíróság szerepe megváltozott; az alkotmányos jogrend absztrakt, preventív védelméhez képest elmozdult az egyéni alkotmányos jogsérelem utólagos orvoslásának, illetve az alaptörvényben biztosított jogok egyedi ügyekben történő érvényre juttatásának irányába. Az új Abtv. vonatkozó rendelkezése pedig kifejezetten lehetővé teszi az alkalmazhatóság kizárásának – tág körű – kezdeményezését. Ezért az alkalmazási tilalom Abtv. által kifejezetten megengedett indítványozási és elrendelési körének szűkítését a jogintézmény

célját is figyelembe vevő értelmezés sem támasztja alá.

- [80] 3.3. A többségi határozat indokolása a 1813/B/2010. AB határozatra (ABH 2011. október, 976.; a továbbiakban: Abh.3.) hivatkozással úgy foglal állást, hogy „[a] *pro futuro* megsemmisítés azonban az alaptörvény-ellenes jogszabály határozott idejű alkalmazás lehetőségével és egyben kötelezettségével jár mindenki számára”, továbbá, hogy „amikor az Alkotmánybíróság [...] az alkotmányellenes jogszabály hatályvesztését a jövőben meghatározott időpontban jelöli meg, akkor lényegében maga terjeszti ki az alkotmányellenes jogszabály alkalmazásának időtartamát, amely az ügyben eljáró bíróság számára is irányadó” [III. 4. pont].
- [81] Álláspontom szerint az Abh.3.-beli fent hivatkozott megállapításokat az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben nem lett volna szabad precedensként követnie, mivel a döntést akkor még az Alkotmány és a régi Abtv. alapján hozta meg. Ehhez képest az Alaptörvény és az új Abtv. vonatkozó rendelkezéseinek hatálybalépése megváltoztatta az Alkotmánybíróság eljárási lehetőségeit a kizárólag alkalmazási tilalomra irányuló indítványokkal kapcsolatban [vö. a párhuzamos indokolásom 3.2. pontja]. Éppen ezért a jelen ügyben azt kellett volna megvizsgálni, hogy fennálltak-e az alkalmazási tilalom elrendelésének az Abtv. 45. § (4) bekezdésében foglalt feltételei.
- [82] Az Abtv. 45. § (4) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a főszabálytól (tehát az *ex nunc* megsemmisítéstől és *ex nunc* alkalmazási tilalomtól) eltérően is meghatározhatja a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt [A]) az Alaptörvény védelme, [B]) a jogbiztonság vagy [C]) az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.
- [83] Az alkotmánybírósági megsemmisítés joghatása beálltanak (a jogszabály hatályvesztésének) az időpontja – tehát adott esetben a *pro futuro* megsemmisítés ténye – az alkalmazási tilalom konkrét ügyekben történő utólagos elrendelése szempontjából az Abtv. alapján önmagában nem döntő jelentőségű. Ilyen esetben is minden ügyben egyedileg tartom szükségesnek annak vizsgálatát, hogy mi volt az indoka a megsemmisítés jövőbeli időpontjának, és ehhez képest az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja-e, hogy az Alkotmánybíróság a megsemmisítésről szóló határozatának közzététele és a jogszabály hatályvesztése közötti alkalmazása vonatkozásában utóbb a konkrét ügyben tilalmat rendeljen el.

[84] Mindezekre tekintettel álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak olyan irányban kellene alakítania joggyakorlatát, hogy a kizárólag alkalmazási tilalom elrendelése irányuló bírói kezdeményezések és alkotmányjogi panaszok esetén a kérelem elbírálásáról az Abtv. 45. § (4) bekezdésében foglalt feltételei fennállásának megfontolt mérlegelése alapján döntsön.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Holló András
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Melléklet a 34/2012. (VII. 17.) AB határozathoz

1. III/626/2012	4.M.203/2011	Debreceni Munkaügyi Bíróság
2. III/627/2012	4.M.976/2011	Debreceni Munkaügyi Bíróság
3. III/628/2012	2.M.839/2010	Debreceni Munkaügyi Bíróság
4. III/629/2012	6.M.871/2010	Debreceni Munkaügyi Bíróság
5. III/630/2012	2.M.840/2010	Debreceni Munkaügyi Bíróság
6. III/631/2012	2.M.117/2011	Debreceni Munkaügyi Bíróság
7. III/632/2012	1.M.169/2011	Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság
8. III/634/2012	6.M.857/2011	Debreceni Munkaügyi Bíróság
9. III/635/2012	6.M.1141/2010	Debreceni Munkaügyi Bíróság
10. III/636/2012	8.M.497/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság

11. III/637/2012	4.M.326/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság
12. III/638/2012	8.M.7/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság
13. III/639/2012	2.M.386/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság
14. III/640/2012	2.M.388/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság
15. III/641/2012	2.M.389/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság
16. III/642/2012	2.M.361/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság
17. III/1447/2012	43.M.4858/2010	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
18. III/1448/2012	43.M.3638/2010	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
19. III/1449/2012	43.M.3885/2010	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
20. III/1450/2012	1.M.231/2011	Szolnoki Munkaügyi Bíróság
21. III/1451/2012	9.M.842/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
22. III/1452/2012	9.M.1945/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
23. III/1453/2012	22.M.2491/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
24. III/1454/2012	18.M.3258/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
25. III/1455/2012	22.M.2120/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
26. III/1456/2012	18.M.2667/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
27. III/1457/2012	3.M.112/2012	Szolnoki Munkaügyi Bíróság
28. III/1460/2012	22.M.3261/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
29. III/1461/2012	4.Mf.21.181/2011	Szolnoki Törvényszék
30. III/1464/2012	4.Mf.21.239/2011	Szolnoki Törvényszék
31. III/1562/2012	3.M.117/2012	Szolnoki Munkaügyi Bíróság
32. III/1564/2012	3.M.115/2012	Szolnoki Munkaügyi Bíróság
33. III/1565/2012	6.M.425/2011	Debreceni Munkaügyi Bíróság
34. III/2024/2012	1.M.114/2012	Szolnoki Munkaügyi Bíróság
35. III/2059/2012	2.M.144/2011	Debreceni Munkaügyi Bíróság
36. III/2209/2012	9.M.2932/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
37. III/2210/2012	22.M.3119/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
38. III/2533/2012	6.M.826/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság
39. III/2535/2012	3.M.89/2012	Szekszárdi Munkaügyi Bíróság
40. III/2567/2012	22.M.1025/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
41. III/2907/2012	37.M.3034/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
42. III/2908/2012	37.M.4036/2010	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
43. III/2922/2012	45.M.2703/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
44. III/2923/2012	37.M.3033/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
45. III/3049/2012	14.M.155/2012	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság
46. III/3077/2012	14.M.223/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság

Alkotmánybírósági ügyszám: III/505/2012.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 95. számában.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 35/2012. (VII. 17.) AB HATÁROZATA

a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény egyes alkotmányellenesnek minősített rendelkezései alkalmazásának kizárására irányuló indítványok elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése folyamatban lévő ügyekben alkalmazandó alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának megállapítására irányuló bírói kezdeményezések tárgyában – *dr. Holló András, dr. Lévy Miklós, dr. Pokol Béla és dr. Stumpf István* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvénynek – a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról rendelkező 2010. évi CLXXIX törvény 1. §-ával megállapított – 17. § (1) bekezdése alkotmányellenesnek minősített és a határozat közzétételét követő naptól, 2011. április 8-tól hatálytalan rendelkezésnek a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság előtt 3.M.310/2011. szám alatt, valamint e határozat mellékletében felsorolt, folyamatban lévő ügyekben történő alkalmazásának kizárására irányuló indítványokat elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok alapján a 29/2011. (IV. 7.) AB határozatával (a továbbiakban: Abh.1.) – egyéb rendelkezések mellett – megállapította, hogy a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvénynek (a továbbiakban: Ktv.) – a Ktv. módosításáról rendelkező 2010. évi CLXXIV. törvény 1. §-ával megállapított – 17. § (1) bekezdése – amely lehetővé tette a köztisztviselői jogviszony munkáltató általi indokolás nélküli megszüntetését – alkotmányellenes, ezért azt megsemmisítette. A megsemmisített rendelkezés a határozat közzétételét követő napon veszítette hatályát.
- [2] Az Abh.1. III. pontjában kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Ktv. 17. § (1) bekezdése azért alkotmányellenes, mert sérti az Alkotmányról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiság elvét, a 70/B. § (1) bekezdésében szabályozott munkához való jogot, a 70. § (6) bekezdésében szabályozott közhivatal viseléséhez való jogot, az 57. § (1) bekezdésében szabályozott bírósághoz fordulás jogát, és az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz való jogot.

- [3] Az Alkotmánybíróság a Ktv. 17. § (1) bekezdését „ex nunc” hatállyal – a határozat közzétételét követő nappal – semmisítette meg. A megsemmisítés időpontjának meghatározásakor az Alkotmánybíróság figyelemmel volt a megsemmisített jogszabályi rendelkezés alkalmazására történő felkészülési idő teljes hiányára, valamint arra, hogy a megsemmisítés következtében a köztisztviselők felmentése nem marad szabályozás nélkül, mivel a Ktv. 17. §-ának további rendelkezései tartalmaznak szabályokat a köztisztviselői jogviszony munkáltató által történő megszüntetésére.
- [4] Az Abh.1. meghozatalát követően az Alkotmánybírósághoz – 2011-ben és 2012-ben – több bírói indítvány érkezett, amelyekben a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság, a Tatabányai Munkaügyi Bíróság, a Szolnoki Munkaügyi Bíróság, a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság, valamint a Fővárosi Munkaügyi Bíróság bírái kezdeményezték a Ktv. 17. § (1) bekezdésének az előttük folyamatban lévő ügyekben való alkalmazhatósága kizárásának megállapítását.
- [5] Az indítványokra okot adó konkrét perekben a köztisztviselő felperesek közszolgálati jogviszonyát a munkáltatók a Ktv. 17. § (1) bekezdése alapján felmondták. A felperesek a perek többségében a köztisztviselői jogviszony indokolás nélküli jogellenes megszüntetésének megállapítása és a jogellenes megszüntetés következményeinek alkalmazása iránt indítottak pert a munkáltatóval szemben.
- [6] Azokban az ügyekben, amelyek 2011-ben érkeztek, a bíróságok az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) 38. §-a alapján a per felfüggesztése mellett az Alkotmánybírósághoz fordultak és az előttük folyamatban lévő perekben alkalmazási tilalom kimondását kérték az Alkotmánybíróság által megsemmisített Ktv. 17. § (1) bekezdésére. Indokolásul hivatkoztak a 8/2011. (II. 18.) AB határozatra, az Abh.1.-re és a 35/2011. (V. 6.) AB határozatra.
- [7] Az Alkotmánybíróságon 2011-ben indult eljárásokban az Alkotmánybíróság 2012 januárjában az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI tv. (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint felhívta az indítványozókat indítványuk kiegészítésére. Egy indítványozó, a Szolnoki Munkaügyi Bíróság bírása egészítette ki a felhívás alapján az indítványát. Álláspontja szerint a megsemmisített jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe, az I. cikk (1) – (3) bekezdésébe, a II. cikkbe, a

XV. cikk (1) bekezdésébe és a XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközik.

- [8] Azok az indítványozók akik 2012-ben terjesztették elő indítványukat, az Abtv. 25. §-ára utalással hivatkoztak arra, hogy amennyiben a Ktv. 17. § (1) bekezdését a konkrét perben kellene alkalmazni, az alaptörvény-ellenességet valósítana meg. Utaltak az Abh.-ra és a 35/2011. (V. 6.) AB határozatra is. Több perben a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság bírójának álláspontja az, hogy a Ktv. 17. § (1) bekezdése az Alaptörvény Alapvetés B) cikk (1) bekezdésébe, a II. cikkbe, a XII. cikk (1) bekezdésbe, a XXIII. cikk (8) bekezdésbe és a XXVIII. cikk (1) bekezdésbe ütközik.
- [9] Egy másik – szintén a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság bírójának – indítványozó szerint a Ktv. 17. § (1) bekezdése az Alaptörvény Alapvetés B) cikk (1) bekezdésbe, T) cikk (3) bekezdésbe, a II. cikkbe, a XII. cikk (1)–(2) bekezdésbe, a XVII. cikk (1) és (3) bekezdésbe, a XXIII. cikk (8) bekezdésbe, a XXV. cikkbe és a XXVIII. cikk (7) bekezdésbe ütközik.
- [10] Az Alkotmánybíróság együttes vizsgálat és elbírálás végett elrendelte az előtte e tárgyban folyamatban lévő ügyeknek az egyesítését az Abtv. 58. § (2) bekezdése, illetve az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 32. § (1) bekezdése [MK. 2012/1. szám, 237.o.] alapján mert azok tárgya egymással összefügg.

II.

- [11] 1. Alaptörvény érintett rendelkezései szerint:
- [12] „24. cikk
- [13] (2) Az Alkotmánybíróság
- [14] b) bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;”
- [15] 2. A régi Abtv. – 2011. december 31-ig hatályban volt – szabálya:
- [16] „38. § (1) A bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő ügy elbírálása során olyan jogszabályt vagy közjogi szervezetszabályozó eszközt kell alkalmazni, amelynek alkotmányellenességét észleli.
- [17] (2) Kérelemben a bíró (1) bekezdés szerinti eljárását kezdeményezheti az, aki szerint a folyamatban lévő ügyében alkalmazandó jogszabály alkotmányellenes.”
- [18] „43. § (1) Azt a jogszabályt vagy a közjogi szervezetszabályozó eszközt, amelyet az Alkotmánybíróság a határozatában megsemmisít, az erről szóló határozatnak a hivatalos lapban való közzétételét követő naptól nem lehet alkalmazni.
- [19] (2) A jogszabálynak vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz megsemmisítése, – (3) bekezdésben

foglalt eset kivételével – nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, s a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.

- [20] (4) Az Alkotmánybíróság a 42. § (1) bekezdésében, valamint a 43. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott időponttól eltérően is meghatározhatja az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezését vagy konkrét esetben történő alkalmazhatóságát, ha ezt a jogbiztonság, vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.”

- [21] 3. Az Abtv. hatályos szabálya:

- [22] „25. § Ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.”

III.

- [23] A bírói kezdeményezések nem megalapozottak.

- [24] 1. A jelen eljárás alapját képező folyamatban lévő peres ügyekben eljáró bírák egy része az Alkotmány és a régi Abtv. hatályban léte alatt nyújtotta be indítványát. Az indítványok előterjesztése után Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte az Alkotmányt, 2012. január 1. napján pedig hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény).

- [25] Az Alaptörvény hatályba lépése miatt az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett azt, hogy az Abh.1.-ben – az Alkotmányban biztosított jogokra tekintettel – tett megállapítások alkotmányossági szempontból mennyiben felelnek meg az Alaptörvény rendelkezéseinek. Abban az esetben, ha az Alkotmányban szabályozott valamely alapelvet vagy alapjogot változatlan szöveggel vagy tartalmilag azonosan szabályoz az Alaptörvény is, és az egyéb körülményekben sem következett be olyan alapvető változás, mely az adott alapjog korábitól eltérő tartalmú értelmezését indokolná, az Alkotmánybíróság fenntartja az adott alapjog tartalmával kapcsolatos gyakorlatát.

- [26] Egy indítványozó indítványkiegészítésben, további indítványozók – akik 2012-ben kezdeményezték az Alkotmánybíróság eljárását – eredeti indítványukban a jelen határozat I. pontjában írtak szerint meg-

- jelölték azt, hogy a Ktv. 17. § (1) bekezdése – ha a perben azt alkalmazni kellene – álláspontjuk szerint az Alaptörvény mely rendelkezéseit sérti. Az Alaptörvény megjelölt rendelkezései – a T) cikk, az I. cikk (1)–(3) bekezdése, a XII. cikk (2) bekezdése, XVII. cikk (1) és (3) bekezdése, a XXIII. cikk (8) bekezdése, a XXV. cikk, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése kivételével – tartalmilag ugyanazok az alkotmányi szabályok, amelyek alapján az Alkotmánybíróság az Abh1.-ben megállapította a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkotmányellenességét.
- [27] Az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkotmányellenességének alapjaként a jogállamiság-jogbiztonság elve, a munkához való jog, a közhivatal viseléséhez fűződő alapjog, az emberi méltóság védelméhez fűződő jog, valamint a hatékony bírói védelemhez fűződő jog sérelmét jelölte meg.
- [28] Az Abh.1.-ben hivatkozott alkotmányos elvet és alapjogokat – az Alkotmányhoz hasonlóan – az Alaptörvény is elismeri és védi. A jogállamiság elvét az Alapvetések fejezetének B) cikk (1) bekezdése, az emberi méltóság védelméhez fűződő alapjogot a Szabadság és felelősség fejezet II. cikke, a munkához való jogot a XII. cikk (1) bekezdése, a közhivatal viseléséhez fűződő jogot a XXIII. cikk (8) bekezdése, a hatékony bírói védelemhez való jogot pedig a XXVIII. cikk (1) bekezdése tartalmazza. Nem ideértve az emberi méltóság védelméhez fűződő alapjogot, az alapjogok és az állami működés alapelveinek rögzítése szövegszerű azonosságot mutat az Alkotmányban és az Alaptörvényben.
- [29] Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkotmányellenességét az Alkotmány több olyan rendelkezésének [2. § (1) bekezdése, 70/B. § (1) bekezdése, 70. § (6) bekezdése, 57. § (1) bekezdése, 54. § (1) bekezdése] sérelme miatt állapította meg, melyek az Alaptörvényben is szabályozásra kerültek, az indítványozók által felhozott további alkotmányossági kérdéseket az Alkotmánybíróság – az alábbiakra való utalással – nem vizsgálta érdemben.
- [30] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Ktv. 17. § (1) bekezdésének az Abtv. 25. §-a szerinti alaptörvény-ellenesség vizsgálata szükségtelen, az Alaptörvény hatályba lépése sem a megsértett alapjogok és alkotmányos elvek alapján nem indokolja az alaptörvény-ellenesség ismételt vizsgálatát. Az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenesség tekintetében a jelen határozat alapjaként elfogadja az Abh.1.-ben a Ktv. 17. § (1) bekezdés alkotmányellenessége tárgyában tett megállapításokat. Ezenkívül utal arra is, hogy ha az Alkotmánybíróság által korábban alkotmányosértőnek minősített és megsemmisített jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alkotmányossági felülvizsgálatát más alaptörvényi tételre (alkotmányos összefüggésre) tekintettel kéri felülvizsgálni, mint amilyen alkotmányos összefüggés alapján az Alkotmánybíróság az adott jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést megsemmisítette, az okafogyott eljárás. [Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) TÜ határozat 60. § (3) bekezdése, MK 2012/1. szám 252. o.] Az Alkotmánybíróság ezért a továbbiakban a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkalmazási tilalmának kimondására vonatkozó indítványi elemeket vizsgálta meg.
- [31] 2. Az Alkotmánybíróság 35/2011. (V. 6.) AB határozatában (ABK, 2011. május, 396., a továbbiakban: Abh.2.) értelmezte a régi Abtv. 43. § (1)–(2), illetve (4) bekezdéseit. Korábbi gyakorlatát megváltoztatva az alábbi megállapításokat tette: Az Alkotmánybíróság gyakorlata a jog kiszámítható működését tartja szem előtt. Ugyanakkor megállapította azt is, hogy a testület alkotmányvédelmi feladatának egyik lényeges célja az, hogy alkotmányellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben. A bíró az Alkotmány 50. § (1) bekezdése szerinti alkotmányos kötelezettségét akkor tudja maradéktalanul teljesíteni, ha az alkotmányos jog alkalmazásával, értelmezésével dönt az elé tárt jogvitákban. A két döntéshozó bírói szerv közötti kapcsolatot tehát az alkalmazandó jog alkotmányosságának garantálása teremti meg, eszköze pedig a régi Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés. A jogvitában döntést hozó bíró tehát az alkotmányos jogszabály alkalmazása révén tesz eleget Alkotmányból folyó kötelezettségének, az Alkotmánybíróság pedig akkor, ha érdemben bírál el minden elé tárt bírói kezdeményezést. Ezek eredményeként állhat elő az a helyzet, hogy a hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálást nyerhetnek a bíróság előtt (ABK, 2011. május, 401.).
- [32] Az Abh.2.-ben – ahogyan azt 76/2011. (X. 28.) AB határozat (ABK 2011. október, 897, 899.) tartalmazza – a jogbiztonság elvének érvényesítése érdekében, az Alkotmánybíróság egyéni alkotmányvédelemben fennálló alkotmányos kötelezettsége, valamint a bíróság előtti egyenlőség alkotmányos eljárási elve alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy hatásköri szabályai megadják a lehetőséget a bírói kezdeményezések esetében az alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának általános, minden folyamatban lévő perre kiterjedő kizárására, illetve arra is, hogy korábban megállapított alkotmányellenesség esetén az alkalmazási tilalomról önállóan döntsön.
- [33] Az Abh.2. ugyan lehetőséget adott arra, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondását kezdeményezzék a bíróságok, de csak abban az esetben, ha a korábbi határozat bírói kezdeményezés alapján állapított meg alkotmányellenességet és rendelt el a bírói kezdeményezésekkel érintett konkrét ügyekben alkalmazási tilalmat.
- [34] Az Abh.2. értelmében a jogállamiságot és a törvény előtti egyenlőséget sértette az, hogy a határozat

- meghozatalát követően benyújtott bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben még az alkotmányellenes jogszabály alapján kellett volna dönteni, míg a többi, a határozattal érintett ügyben már nem.
- [35] Az Abh.2. kimondta, hogy „az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatától eltérve, arra a következtetésre jutott, hogy bírói kezdeményezésen alapuló konkrét normakontroll eljárásban az alkotmányos jog érvényre juttatásához – adott körülmények között – fontosabb érdek fűződik, mint a csupán formális értelemben vett jogállamiság elvének követéséhez. Olyan esetben tehát, amikor a konkrét peres eljárásban a bíró alkotmányos kötelezettségeinek eleget téve az alkalmazandó jog alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezi, az Alkotmánybíróság által megállapított alkotmányellenesség hatálya főszabály szerint kiterjed minden, az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügygel megegyező ténybeli és jogi alpból származó folyamatban lévő peres eljárásra is. (...) Emellett meg kell adni a lehetőségét annak is, hogy a konkrét normakontroll eljárásban megállapított alkotmányellenes norma általános alkalmazási tilalom kimondása hiányában se érvényesülhessen a folyamatban lévő, azonos ténybeli alpból származó, ugyanazon jog alapján megítélendő, de az Alkotmánybíróság elé el nem jutott eljárásokban. Ezt indokolja az alkotmányos jog érvényesítésének bírói kötelezettsége, és a peres felek bíróság előtti egyenlőséghez, illetve a törvényes bíróhoz való alapjogainak érvényesíthetősége a jelen határozat IV. pontjában kifejtettek szerint. Ezért az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügygel azonos ténybeli és jogi alpból származó peres eljárással párhuzamosan folyamatban lévő perek esetében utólag is biztosítani kell az alkalmazás kizárásának lehetőségét. Mivel a bíró alkotmányos felhatalmazása az alkotmányellenes jog mellőzésére nem terjed ki, ezért lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy csak alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezést is érdemben vizsgálhasson az Alkotmánybíróság.”
- [36] Ezek a megállapítások konkrét normakontrollra és bírói kezdeményezésre vonatkoznak. Az Alkotmánybíróság az Abh.2.-ben nem terjesztette ki az alkalmazási tilalom önálló kezdeményezésének a lehetőségét az olyan esetekre, amikor egy határozat hatályban lévő jogszabályról, absztrakt normakontroll eljárásban született. Az Abh.2. nem bírálta el alkotmányjogi panaszt, és nem tette lehetővé azt sem, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt nyújtsanak be.
- [37] 3. A jelen ügghöz egyesített bírói kezdeményezések egy részének benyújtását követően hatályát veszítette a régi Abtv. A jelenleg hatályban lévő Abtv. 25. §-a változatlanul lehetővé teszi azt, hogy ha a bírónak az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *b*) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezze a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.
- [38] Az Abtv. 41. § (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene. A 45. § (4) bekezdése felhatalmazza az Alkotmánybíróságot arra, hogy a 45. § (1)–(3) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is meghatározza az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.
- [39] Az Abtv. lehetővé teszi, hogy bírói kezdeményezés alapján egyedi ügyben a jogszabály alkalmazhatatlanságát mondja ki az Alkotmánybíróság.
- [40] Ezt a szabályt azonban – az Abh.2.-ben kifejtettek tekintetével – az Abtv. jogkövetkezményre vonatkozó rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni.
- [41] Az Abtv. 45. § (3) bekezdése értelmében a jogszabály megsemmisítése nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket. Az Abtv. 45. § (4) bekezdése ugyanakkor lehetővé teszi, hogy az Alkotmánybíróság ettől eltérően is meghatározhassa az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.
- [42] Az Abtv. 25. §-a bírónak, és az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során teszi lehetővé, hogy olyan jogszabály alkalmazandóságánál, amelynek az alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, kezdeményezze az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását. Az újabb alkalmazási tilalmat akkor lehet elrendelni az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján, ha ez szolgálja a jogbiztonságot és a törvény előtti egyenlőséget, vagyis a hasonló ténybeli alpból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálását a bíróság előtt.
- [43] 4. Absztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van. Vagyis fő szabály szerint egy

AB-határozatnak sem lehet visszaható hatálya, kivéve, ha ezt az Abtv. lehetővé teszi és az Alkotmánybíróság így dönt (pl. jogerősen befejezett büntetőeljárások felülvizsgálatának elrendelésénél, vagy ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.) Alaptörvény-ellenes jogszabály vagy jogszabály alaptörvény-ellenes értelmezése alapján számos tényállás keletkezik folyamatosan, amelyek eltérő szakaszban, vagy az eljárások különféle fázisaiban lehetnek. Ezért az Alkotmánybíróságnak lehetősége van az Abtv. alapján arra, hogy a jogkövetkezményeket az alaptörvény-ellenességet megállapító határozatában viszonylag szabadon határozza meg és a következményeket illetően az egyedi esetekben mérlegeljen a jogbiztonság, az egyéni jogok védelme és az alaptörvény-védelem szempontjai között. Az Abh.1. *ex nunc* hatállyal semmisítette meg a Ktv. 17. § (1) bekezdését. A határozat konkrét ügyben vagy ügyekben nem rendelt el semmilyen alkalmazási tilalmat; bírói kezdeményezésről vagy alkotmányjogi panaszról nem kellett döntenie. Ezért a hasonló ténybeli alaphól származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok akkor nyerhetnek el hasonló elbírálást a bíróság előtt, ha az Alkotmánybíróság a jelen esetben sem mondja ki a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkalmazhatatlanságát a bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben.

- [44] Az Alkotmánybíróság a kifejtettek alapján a Ktv. 17. § (1) bekezdésének a jelen eljárás tárgyát képező, folyamatban lévő munkaügyi perekben való alkalmazásának kizárására irányuló indítványokat elutasította.
- [45] A határozat közzététele az Abtv. 44. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró
párhuzamos indokolása

- [46] A határozat rendelkező részében az elutasítást támogatom, de az indokolás egyes megállapításaival nem értek egyet.
- [47] 1. Az indokolás 3. pontjának első mondata az egyedi ügyben döntő bíró Alkotmánybírósághoz fordulásának szabályozását tévesen azonosnak veszi az előző Abtv.-ben és a jelenlegiben. Ugyanis míg az előzőben a bírónak csak akkor kellett az Alkotmánybírósághoz fordulnia az előtte folyó ügy eljárásának felfüggesztése mellett, ha az alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességét észlelte, addig a jelenlegi Abtv. 25. §-a ezentúl akkor is kötelezővé teszi ezt, ha olyan jogszabályt kellene alkalmaznia, melynek alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, és kérnie kell az alkalmazási-tilalom kimondását. Ezt az új kötelezettséget pedig nem szűkíti le ez a szabály az alaptörvény-ellenesség kimondásának valamelyik fajtájára, hanem általános jelleggel teszi. Ezért az Abtv. vonatkozó szabályának megváltozása nem teszi lehetővé, hogy a 35/2011. (V. 6.) AB határozatra hivatkozással – mely az előző Abtv. szabályozást vette alapul – lehessen kizárni az absztrakt normakontroll útján alkotmányellenesnek nyilvánított és megsemmisített jogszabályi rendelkezés alkalmazási tilalmának indítványozását a bíró által. A jelenlegi Abtv. 25. §-a erre feljogosítja, sőt kötelezi a bírót. Nem vitás azonban, hogy ez a változás feszültségben áll a jelenlegi Abtv. által is tartalmazott szabállyal, amely a leggyakoribb megsemmisítési időpontot szem előtt tartva úgy rendelkezik a 45. § (3) bekezdésében, hogy a megsemmisítés közzététele napja előtt létrejött jogviszonyokat és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket nem érinti a megsemmisítés. Ebből pedig az következik, hogy noha a megsemmisítést kérő bírónak az előtte folyó ügyben már nem kell alkalmaznia a megsemmisített jogszabályi helyet – és ugyanígy az alkotmányjogi panasszal az alkalmazott jogszabályi hely megsemmisítését elérő indítványozó ügyében sem –, az összes többi, megsemmisítés előtti jogviszonyokból eredő jogokra és kötelezettségekre igen. A többi bíró tehát, ha eléjük kerül ilyen jogokból származó vitás ügy eljárása, nem kérhetné e szerint az alkalmazási tilalom kimondását. A jelenlegi Abtv. 25. §-a és a 45. § (3) bekezdése így nyilvánvalóan ellenkező irányokba igazítja el a bírakat, így az Alkotmánybíróságnak ezt a dilemmát kellett volna a jelenlegi határozatában valamelyik irányban feloldani ahelyett, hogy az előző szabályozáson alapuló 35/2011. (V. 6.) AB határozatot ismételte meg mechanikusan. Párhuzamos véleményben én úgy látom feloldhatónak ezt az ellentmondást, ha abból indulunk ki, hogy a megsemmisítéshez vezető bírói kezdemé-

nyezés vagy alkotmányjogi panasz mintegy ösztönzőként az alkotmányossági ellenőrzés útba indítására prémiumként kapja csak ezt a lehetőséget – mintegy a közérdek segítése fejében –, és szigorú elvek szerint itt is kellene maradni a megsemmisítés hatásának. Ebből következik, hogyha az Alkotmánybíróság úgy ítéli meg, hogy a jogbiztonság és a beteljesedett jogviszonyokba belenyúlás elkerülése érdekében nem él a visszamenőleges hatályú megsemmisítéssel, akkor az említett prémiumtól eltekintve egyetlen további esetben sem lehet alkalmazási tilalmat kérni és elrendelni. Vagyis a jelzett elmentmondás feloldását én elvi okok miatt a 45. § (3) bekezdés javára látom megfelelőnek. Ez pedig nagyobb felelősséget róna az Alkotmánybíróság tagjainak a vállára azzal, hogy ha a megsemmisített jogszabályi hely gyakorlati hatásai úgy diktálják, akkor sűrűbben éljen a visszamenőleges hatályú megsemmisítéssel akár a szabály létrejötte időpontjáig visszamenve, vagy ennél későbbi, de a megsemmisítéstől korábbi időpontban. (Ennek lehetőségére lásd az alábbi fejtegetéseket.)

[48] 2. Ehhez kapcsolódóan nem értek egyet az indoklás 4. pontjában tett azzal a megállapítással, hogy „Az absztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell hogy legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van. Vagyis fő szabály szerint egy AB határozatnak sem lehet visszaható hatálya (...)” Más alkotmányos értékek – például a jogbiztonság – valóban szükségessé tehetik, hogy adott esetben az Alkotmánybíróság ne alkalmazza a létrehozási időponthoz visszanyúló jogszabály-megsemmisítést, de így elvi tételként ezt tiltóként rögzíteni a jogalkotói szabályváltoztatás és az alkotmányellenesség címén való megsemmisítés eltérő természetének téves értékelését jelenti. A jogalkotó különböző célszerűségi, politikai szempontok szerint, vagy akár dogmatikai helyesbítés céljából változtatja meg a szabályokat, amit bármikor megtehet. Ezzel szemben az Alaptörvény a törvények és más jogszabályok felett egy ezeknek normatív keretet adó és hosszútávon változatlan legfelső jogot jelent, és így ha egy törvény vagy más jogszabály ebbe ütközik, akkor a főszabály szerint éppen hogy a létrehozataluktól történő megsemmisítés tézise a helyes, és csak a jogbiztonság és a már teljesedésbe ment jogviszonyok megbolygatásából keletkező esetleges károk tehetik indokolttá az alaptörvény-ellenes jogszabály hatásának tolerálását a megsemmisítés időpontjáig. Ebből az érvelésből következik, hogy indokolnia inkább azt kell az Alkotmánybíróságnak, hogy miért nem a létrehozástól kezdődően semmisíti meg az alkotmányellenesnek talált jogi rendelkezést – még ha gyakoriságot tekintve valószínűen az ettől való eltekintést fogják indokolni az esetenként felmerülő okok. Itt kell megjegyez-

ni, hogy a megsemmisítés időpontjának megválasztását lehetővé tevő Abtv. 45. § (4) bekezdése az *ex nunc* és a *pro futuro* megsemmisítés mellett nem csak az *ex tunc* – a létrehozás időpontjáig visszamenő – megsemmisítést teszi lehetővé az Alkotmánybíróság számára, hanem bármely más időpontot is a létrehozás után. A jogászi közvéleményben ez ugyan szokatlannak tűnhet, de előfordulhat, hogy a visszamenő hatállyal történő megsemmisítéstől eltekintés révén létrejövő alkotmányellenes hatások egy időponttól nagyobb gyakorisággal jelentkeztek a joggyakorlatban, és így célszerű lehet, hogy ha nem is *ex tunc* hatállyal, de a megsemmisítés időpontjától időben korábbi időpontot állapít meg az Alkotmánybíróság a megsemmisítés hatályának. Az általam vitatott állítás az *ex nunc* megsemmisítés főszabályként deklarálására ezt a lehetőséget is kizárná, és ez a 45. § (4) bekezdéshez képest szűkítené az Alkotmánybíróság mozgásterét.

- [49] 3. A fentiekhez képest kisebb jelentőségű, de jelezni szeretném, hogy egyrészt tévesnek tartom az indoklás 1. pontjában annak rögzítését, hogy az előző Alkotmányhoz hasonlóan a jelenlegi Alaptörvény is tartalmazza a munkához való jogot, másrészt nem tudom elfogadni a korábbi alkotmánybírói határozatok által megfogalmazott „hatékony bírói védelemhez való jog” fenntartását a jelenlegi Alaptörvény révén megváltozott alkotmánybírói szerep miatt sem.
- [50] A) Míg az előző Alkotmány 70/B. § (1) bekezdése úgy fogalmazott, hogy „A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a munkához, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához” addig a jelenlegi Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése már nem tartalmazza a munkához való jogot, csak a munka és a foglalkozás szabad megválasztásának jogát, és a (2) bekezdés csak azt teszi az állam kötelezettségévé, hogy törekedjen a munkavégzés elősegítéséhez a feltételek megteremtésére.
- [51] B) Nem tudom elfogadni a hatékony bírói védelemhez való jog megkonstruálását, amit az indoklás 1. pontja szintén tartalmaz, és ezt az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből véli levezethetőnek. Ez annak a parttalanná kitégítését jelenti, hogy e cikk mindenki számára a független és pártatlan bíróság általi, tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül elbírált eljáráshoz való jogot rögzítette. Ez az alaptörvényi cizellált részletezés veszne el és válna parttalanná a „hatékony bírói védelemhez való jog” konstruálásával. Addig, amíg a hazai alkotmánybíráskodásban nem volt elismert a bírói ítéletek elleni alkotmányjogi panasz, ez a kitégítés csak egyszerű alkotmánybírói aktivizmusnak volt tekinthető, növelve a kontúr nélküli általános deklarációk számát. Ám mivel a jelenlegi Alaptörvény rendszere alatt már a bírói ítéletek ellen is lehet élni alkotmányjogi panasszal, ez a kitégítés a pervesztes ügyvédek számára jelenthet egy

végző eszközt a peresztés megfordításának kísérletére. A spanyol alkotmány ténylegesen is tartalmaz egy ehhez nagyon hasonló alapjogot, és a tapasztalat szerint az évente itt beadott kb. nyolcezer alkotmányjogi panasz több mint 80%-át erre a „hatékony perléshez való jogra” hivatkozva adják be, mely szám szinte működésképtelenné teszi a spanyol alkotmánybíróságot. Ha már a magyar Alaptörvény ezt a kontúr nélküli, túlságosan általános alapjogi megfogalmazást szerencsés módon elkerülte, akkor legalább mi alkotmánybírák ne legyünk önsorsrontók, és ne hozzunk létre ilyen tartalom nélküli üres formulákat.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró
párhuzamos indokolása

- [52] A többségi határozat indokolásának a korábbi alkotmánybírói gyakorlat fenntartásával kapcsolatos álláspontját [III. 1. pont] támogatom, de az indokolásnak az alkalmazási tilalom elrendelésére vonatkozó egyes megállapításával [III. 3-4. pont] az alább részletezett okokból nem értek egyet.
- [53] 1. Egyetértek a határozat többségi indokolásában alkalmazott megközelítéssel, amely szerint „[a]bban az esetben, ha az Alkotmányban szabályozott valamely alapvető vagy alapjogot változatlan szöveggel vagy tartalmilag azonosan szabályoz az Alaptörvény is, és az egyéb körülményekben sem következett be olyan alapvető változás, amely az adott alapjog korábitól eltérő tartalmú értelmezését indokolná, az Alkotmánybíróság fenntartja az adott alapjog tartalmával kapcsolatos gyakorlatát” [III. 1. pont].
- [54] Az Alkotmánybíróság a 29/2011. (IV. 7.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.1.) a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkotmányellenességének alapjaként a jogállamiság-jogbiztonság elvét, a munkához való jogot, a közhivatal viseléséhez való jogot, az emberi méltóság védelméhez való jogot, valamint a hatékony bírói védelemhez való jogot jelölte meg. Az Abh.1.-ben hivatkozott alkotmányos elvet és alapjogokat – az Alkotmányhoz hasonlóan – az Alaptörvény is elismeri és védi. Mivel az indítványozók egy része indítványkiegészítésben az Alaptörvénynek tartalmilag ugyanazokra a rendelkezéseire hivatkozott, amelyek alapján az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben megállapította a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkotmányellenességét, egyetértek azzal is, hogy az Alkotmánybíróság megvizsgálta a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkalmazási tilalmának kimondására vonatkozó indítványi elemeket.

- [55] 2.1. Az Alkotmánybíróság 35/2011. (V. 6.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.2.) az Alkotmány és a régi Abtv. értelmezése alapján korábbi gyakorlatát továbbfejlesztve több olyan fontos elvi megállapítást tett, amelyeket a jelen ügyben a többségi határozat indokolása az Alaptörvényre és az új Abtv.-re tekintettel is fenntartott. Ezek közül kiemelendőnek tartom a következőket [III. 2. pont]:
- [56] „Az Alkotmánybíróság gyakorlata a jog kiszámítható működését tartja szem előtt. Ugyanakkor megállapította azt is, hogy a testület alkotmányvédelmi feladatának egyik lényeges célja az, hogy *alkotmányellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben*. [...] A két döntéshozó bírói szerv közötti kapcsolatot tehát az alkalmazandó jog alkotmányosságának garantálása teremti meg, eszköze pedig a [...] bírói kezdeményezés. A jogvitában döntést hozó bíró tehát az alkotmányos jogszabály alkalmazása révén tesz eleget Alkotmányból folyó kötelezettségének, az Alkotmánybíróság pedig akkor, ha érdemben bírál el minden elé tárt bírói kezdeményezést. Ezek eredményeként állhat elő az a helyzet, hogy a hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálást nyerhetnek a bíróság előtt (ABK, 2011. május, 401.)”, illetve „bírói kezdeményezésen alapuló konkrét normakontroll eljárásban az *alkotmányos jog érvényre juttatásához – adott körülmények között – fontosabb érdek fűződik, mint a csupán formális értelemben vett jogállamiság elvének követéséhez*.”
- [57] „Ezért az alkotmánybírói eljárás alapjául szolgáló üggyel azonos ténybeli és jogi alapból származó peres eljárással párhuzamosan folyamatban lévő perek esetében utólag is biztosítani kell az alkalmazás kizárásának lehetőségét. Mivel a bíró alkotmányos felhatalmazása az alkotmányellenes jog mellőzésére nem terjed ki, ezért lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy csak alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezést is érdemben vizsgálhasson az Alkotmánybíróság.”
- [58] 2.2. Az Abh.2.-nek ezek a megállapításai – ahogy a jelen többségi határozat indokolása is rögzíti – valóban a konkrét normakontrollra és bírói kezdeményezésre vonatkoztak, és az Alkotmánybíróság az Abh.2.-ben nem terjesztette ki az alkalmazási tilalom önálló kezdeményezésének a lehetőségét az olyan esetekre, amikor egy alkotmánybírói határozat hatályban lévő jogszabályról, absztrakt normakontroll eljárásban született; továbbá az Abh.2. nem bírálta el alkotmányjogi panaszt, és nem tette lehetővé azt sem, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt nyújtsanak be.
- [59] Mindez azonban – az alábbiakban kifejtendő – álláspontom szerint nem jelenti azt, hogy az Alaptörvény és az új Abtv. vonatkozó rendelkezéseire fi-

- gyelemmel az Alkotmánybíróságnak ne lehetne, és ne kellene elbírálnia a kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt, illetve bírói kezdeményezést, akár abban az esetben is, ha a támadott jogszabályi rendelkezést az Alkotmánybíróság korábban utólagos absztrakt normakontroll eljárásban semmisítette meg.
- [60] 3. Egyetértek a többségi határozat indokolásának III. 4. pontjában található érvelés kiinduló tételével, azaz, hogy „[a]bsztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van.” Ezt a megállapítást alapvetően alátámasztja az Abtv. 45. § (1) és (3) bekezdése: a megsemmisített jogszabály(i) rendelkezés a hatályvesztésének napjától nem alkalmazható, de ez nem érinti az ezt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.
- [61] 3.1. Az Alkotmánybíróság megsemmisítő döntésének joghatására vonatkozó fenti megállapítás azonban nem zárja ki azt, hogy a megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel kapcsolatos későbbi indítvány (bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz) a konkrét esetre alkalmazási tilalom kimondását kérje és azt az Alkotmánybíróság érdemben el is bírálja:
- [62] Az Abtv. 41. § (3) bekezdése alapján ugyanis – ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene – az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét is megállapíthatja. Ha a hatályvesztés az Alkotmánybíróság megsemmisítő döntése következtében történt, de a megsemmisített jogszabályt a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során alkalmaznia kellene, akkor az Abtv. 25. §-a alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását; ez az Abh.2. rendelkező részébe foglalt alkotmányos követelmény értelmében a bírónak nem csak joga, hanem *kötelessége is*. Az Abtv. azt sem zárja ki, hogy utóbb az ügyben érintett panaszos alkotmányjogi panaszban kizárólag alkalmazási tilalmat kérjen (erre természetesen a törvényi határidőn belül kerülhet sor, és az érintettnek nem kötelező ezzel a lehetőséggel élnie).
- [63] 3.2. Az Abh.1. *ex nunc* hatállyal semmisítette meg a Ktv. 17. § (1) bekezdését. A határozat konkrét ügyben vagy ügyekben nem rendelt el semmilyen alkalmazási tilalmat; bírói kezdeményezésről vagy alkotmányjogi panaszról nem kellett döntenie. A többségi határozat indokolása szerint „[e]zért a hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok akkor nyerhetnek el hasonló elbírálást a bíróság előtt, ha az Alkotmánybíróság a jelen esetben sem mondja ki a Ktv.
17. § (1) bekezdése alkalmazhatatlanságát a bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben” [III. 4. pont].
- [64] Ezzel az érveléssel több szempontból sem értek egyet.
- [65] Egyrészt, utólagos absztrakt normakontroll eljárás keretében megállapított alkotmányellenesség esetén alkalmazási tilalom kimondására – egyedi ügy hiányában – az Abh.1.-ben fogalmilag nem kerülhetett sor, és alaptörvény-ellenesség utólagos normakontroll során történő megállapítása esetén a jövőben sem kerülhet sor. Így azon az alapon megtagadni egy későbbi, konkrét ügyben az alkalmazási tilalom kimondását, mert az első (utólagos normakontroll) ügyben erre nem került sor, olyan lehetetlen feltétel elé állítja a későbbi bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz indítványozóit, amely a jogsérelem orvoslásának szempontjával teljesen ellentétes.
- [66] Másrészt, álláspontom szerint az Alkotmánybíróság eljárásában jogorvoslat megtagadását nem lehet a bíróságok, illetve a törvény előtti egyenlőség elvére hivatkozással indokolni. Ahogy a jelen többségi határozat indokolása is megállapítja: „Az Abh.2. értelmében a jogállamiságot és a törvény előtti egyenlőséget sértette az, hogy a határozat meghozatalát követően benyújtott bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben még az alkotmányellenes jogszabály alapján kellett volna döntenie, míg a többi, a határozattal érintett ügyben már nem.” Ezért az Alkotmánybíróság az Abh.2.-ben leszögezte, hogy „meg kell adni a lehetőségét annak is, hogy a konkrét normakontroll eljárásban megállapított alkotmányellenes norma általános alkalmazási tilalom kimondása hiányában se érvényesülhessen a folyamatban lévő, azonos ténybeli alapból származó, ugyanazon jog alapján megítélendő, de az Alkotmánybíróság elé el nem jutott eljárásokban”. Tehát az Alkotmánybíróság e határozatában a bíróság előtti egyenlőség elvét az *Alkotmány védelmének, a jogvédelemnek kiterjesztése*, és nem pedig a törvény által egyébként lehetővé tett *jogvédelem korlátozása* érdekében hívta fel.
- [67] Harmadrészt, az Alaptörvény hatályba lépése következtében az Alkotmánybíróság szerepe megváltozott; az alkotmányos jogrend absztrakt, preventív védelméhez képest elmozdult az egyéni alkotmányos jogsérelem utólagos orvoslásának, illetve az alaptörvényben biztosított jogok egyedi ügyekben történő érvényre juttatásának irányába. Az új Abtv. vonatkozó rendelkezése pedig kifejezetten lehetővé teszi az alkalmazhatóság kizárásának – tág körű – kezdeményezését. Ezért az alkalmazási tilalom Abtv. által kifejezetten megengedett indítványozási és elrendelési körének szűkítését a jogintézmény célját is figyelembe vevő értelmezés sem támasztja alá.
- [68] 3.3. Az Alaptörvény és az új Abtv. vonatkozó rendelkezéseinek hatálybalépése tehát megváltoztatta az Alkotmánybíróság eljárási lehetőségeit a kizáró-

- lag alkalmazási tilalomra irányuló indítványokkal kapcsolatban. Éppen ezért a jelen ügyben azt kellett volna megvizsgálni, hogy fennálltak-e az alkalmazási tilalom elrendelésének az Abtv. 45. § (4) bekezdésében foglalt feltételei.
- [69] Az Abtv. 45. § (4) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a főszabálytól (tehát az *ex nunc* megsemmisítéstől és *ex nunc* alkalmazási tilomtól) eltérően is meghatározhatja a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt [A]) az Alaptörvény védelme, [B]) a jogbiztonság vagy [C]) az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.
- [70] Az alkotmánybírósági megsemmisítés joghatása beálltanak (a jogszabály hatályvesztésének) az időpontja – tehát adott esetben az *ex nunc* megsemmisítés ténye – az alkalmazási tilalom konkrét ügyekben történő utólagos elrendelése szempontjából az Abtv. alapján önmagában nem döntő jelentőségű.
- [71] Ha ugyanis az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenesség (alkotmányellenesség) megállapítása következtében – az Abtv.-ben a főszabályként meghatározott – *ex nunc* hatállyal semmisíti meg a jogszabályt, abból önmagában csak az következik, hogy a mérlegelés során arra jutott, hogy nyomósabb szempontok indokolták a jogbiztonság generális fenntartását. Az Alkotmánybíróság tehát nem dönt az alaptörvény-ellenes (alkotmányellenes) jogszabály *ex tunc* (visszamenőleges) hatályú, általános jellegű megsemmisítéséről, ha a már adott esetben huzamosabb idő óta lezárt ügyek tömeges felülvizsgálatának lehetősége, illetve a megsemmisítés következtében fellépő szabályozási hiány a jogbiztonság aránytalan sérelmével járna. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a testület a jogbiztonság érvé-

nyesülésének generális érdeke mellett adott esetben ne dönthetne máshogy az alkalmazási tilalom kérdésében az indítványozó konkrét ügyben nyilvánvalóvá tett, különösen fontos érdeke alapján.

- [72] Ezért minden – alkalmazási tilalom elrendelésére irányuló indítvánnyal kapcsolatos – ügyben egyedileg tartom szükségesnek annak vizsgálatát, hogy az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja-e, hogy az Alkotmánybíróság utóbb a konkrét ügyben tilalmat rendeljen el.
- [73] Mindezekre tekintettel álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak olyan irányban kellene alakítania joggyakorlatát, hogy a kizárólag alkalmazási tilalom elrendelése irányuló bírói kezdeményezések és alkotmányjogi panaszok esetén a kérelem elbírálásáról az Abtv. 45. § (4) bekezdésében foglalt feltételei fennállásának megfontolt mérlegelése alapján döntsön.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Melléklet a 35/2012. (VII. 17.) AB határozathoz

1. III/507/2012	1.M.158/2011	Tatabányai Munkaügyi Bíróság
2. III/633/2012	1.M.233/2011	Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság
3. III/1462/2012	3.M.680/2011	Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság
4. III/1563/2012	3.M.116/2012	Szolnoki Munkaügyi Bíróság
5. III/2444/2012	14.M.309/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság
6. III/2457/2012	6.M.428/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság
7. III/2471/2012	36. M.1187/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
8. III/2814/2012	14.M.418/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság
9. III/2920/2012	22.M.1397/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
10. III/2921/2012	9.M.1944/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
11. III/2955/2012	1.M.303/2011	Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság
12. III/3048/2012	14.M.813/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság
13. III/3057/2012	8.M.239/2011	Tatabányai Munkaügyi Bíróság
14. III/3078/2012	14.M.279/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság

Alkotmánybírósági ügyszám: III/506/2012.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 95. számában.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3062/2012. (VII. 26.) AB HATÁROZATA

I n d o k o l á s

I.

a villamos energiáról, a távhő árának megállapításáról szóló és más jogszabályok egyes rendelkezéseivel kapcsolatos alkotmányjogi panaszok elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (2) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszok tárgyában – *dr. Bragyova András, dr. Kiss László és dr. Pokol Béla* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 171. § (5f) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszokat elutasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árának, valamint a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás díjának megállapításáról szóló 50/2011. (IX. 30.) NFM rendelet 5. §-a, 6. § (1) és (3) bekezdése, valamint az 1. számú melléklete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszokat elutasítja.

3. Az Alkotmánybíróság a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 171. § (5f) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló – az előzetes hatásvizsgálat elmulasztására alapított – alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

4. Az Alkotmánybíróság az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény 1. § (2) bekezdés *h)* pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

- [1] 1. Az Alkotmánybírósághoz hét indítvány érkezett, melyek a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) 171. § (5) bekezdése [tartalma szerint különös tekintettel az (5f) bekezdése] alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték utólagos normakontroll indítvány keretében az Alkotmánybíróságtól.
- [2] Ezen indítványokon kívül három indítványozó alkotmányossági vizsgálatot kért az időközben hatályba lépett, a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árának, valamint a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás díjának megállapításáról szóló 50/2011. (IX. 30.) NFM rendeletre (a továbbiakban: R.), valamint az ennek módosításáról szóló 66/2011. (XI. 30.) NFM rendelettel szemben is. Előadták, hogy a jogalkotó a lakossági távhőszolgáltatás díját kivette az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Ártv.) hatálya alól [Ártv. 1. § (2) bekezdés *h)* pontja], mely álláspontjuk szerint sérti a jogbiztonság [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés] követelményét, és az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésében biztosított vállalkozáshoz való jogot, valamint ellentétes a hátrányos megkülönböztetés tilalmát [Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdés] kimondó rendelkezéssel is.
- [3] 2. 2012. január 1. napjával hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye, illetve ehhez kapcsolódóan az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) is. Tekintettel arra, hogy az indítványozók az alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványaikat még 2011-ben utólagos normakontrollként terjesztették elő, az Alkotmánybíróság – az Abtv. 71. § (1) bekezdése értelmében – végzésben megállapította az eljárások megszűnését. Ugyanakkor – az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján – felhívta az indítványozók figyelmét arra, hogy az el nem bírált indítványokban meghatározott jogszabállyal összefüggő, és az abban felvetett tartalomnak megfelelő alkot-

- mányossági aggályt tartalmazó indítványokat alkotmányjogi panaszként 2012. március 31-ig az Alkotmánybíróság elé terjeszthetik, ha az abban megjelölt alkotmányos jogsérelem alaptörvény-ellenességet valósít meg. Ennek az indítványozók valamennyien eleget is tettek.
- [4] A folyamatban levő ügyeket – azok tárgyi összefüggése miatt – az Alkotmánybíróság az Abtv. 58. § (2) bekezdése, valamint az Alkotmánybíróság teljes ülésének az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü határozata (a továbbiakban: Ügyrend) 32. § (1) bekezdése alapján egyesítette, és egy eljárásban bírálta el.
- [5] 3. Az indítványozói probléma kiindulópontja az volt, hogy az energetikai szerkezetátalakítás részeként az állam megpróbálta ösztönözni, hogy szén-erőművek helyett inkább földgázüzemű távfűtőerőművek létesüljenek. Ennek elemeként egyfelől új erőművek épültek, másrészt a már meglévő, kifejezetten távfűtési célra épült erőművek átalakításra kerültek, annak érdekében, hogy megfeleljenek a földgázüzemű működtetésnek. A földgázból távhőt előállító erőművek azonban nem tudtak volna rentábilisan működni kizárólag a távhő értékesítéséből, különös tekintettel arra, hogy a távhő ára hatósági áras volt. Ezért már a Vet. is lehetőséget biztosított arra, hogy az erőművek távhőtermelés mellett kapcsoljon villamos energiát is termeljenek. Ezzel összhangban a Vet. 1. § h) pontjában célként határozta meg a kapcsolatosan termelt villamos energia termelésének elősegítését. A Vet. 11. § (4) bekezdése szerint az e törvényben vagy külön jogszabályban meghatározott (a piaci árnál magasabb) átvételi áron történő kötelező átvétel (a továbbiakban: KÁT) legfeljebb az adott beruházásnak az adott átvételi ár melletti megtérülési idejére biztosítható.
- [6] A Vet. hatálybalépésekor hatályos 171. § (5) bekezdése akként rendelkezett, hogy az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételének időtartamát a Magyar Energia Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) – a termelő kérelmére – a távhőfelhasználók teherbíró képességére való tekintettel 2015. december 31-ig meghosszabbíthatja.
- [7] Ezt a jogszabályi rendelkezést a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosításáról szóló 2008. évi CXI. törvény hatálybalépésével és a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv átültetésével összefüggő törvénymódosításokról szóló 2009. évi LVI. törvény 374. § (15) bekezdése, később pedig az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi VII. törvény is módosította.
- [8] Ezt követően 2010. december 31. napján lépett hatályba a Vet. újabb módosítása [171. § (5c) és (5d) bekezdések], miszerint a KÁT rendszert ugyan nem szüntetik meg, de a villamos energia emelt átvételi ára a 2010. évhez képest 2011. évben 15%-kal, 2012. évben 30%-kal csökken.
- [9] A Vet.-et a jogalkotó 2011. március 30-án ismételtén módosította. A módosítás abban állt, hogy a Vet. 171. § (5) bekezdése új (5f), (5g) és (5h) bekezdésekkel egészült ki, melyek a Hivatal által a törvény alapján kiadott és meghosszabbított, a kötelezően átveendő villamos energia mennyiséget erőművenként meghatározó jogerős közigazgatási határozatok 2011. július 1-i hatályvesztéséről rendelkeznek, azaz a jogszabály szerint a „hatósági határozattal szabályozott értékesítési jogosultságok megszűnnek”. Ezek a rendelkezések lényegében a KÁT rendszer teljes megszüntetését eredményezték az indítványozók vonatkozásában.
- [10] 4. Hét indítványozó – szövegszerűen egyező indítványában – arra hivatkozott, hogy a Vet. 171. §-ának az egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi VII. törvénnyel módosított szövege lehetőséget biztosított arra, hogy a villamos energia kötelező átvételi rendszere megmaradjon, azaz az átvétel időtartamát a Hivatal a kereskedelmi üzem működésének kezdetétől számított legfeljebb 7,5 éves időtartamra, de legfeljebb 2015. december 31-ig meghosszabbítsa. E törvénymódosítás alapján a Hivatal az indítványozók vonatkozásában a kötelező átvétel mennyiségének és időtartamának megállapítása tárgyában egyedi hatósági határozatot hozott, meghatározva a kötelező átvétel utolsó napját is.
- [11] Az indítványozók előadták, hogy a KÁT rendszerében a piaci árnál magasabb áron értékesített villamos energiából származó árbevétel-többlet biztosítja azt, hogy a termelő költségei megtérüljenek a távhő (egyébként veszteséges) termelése során. Amennyiben – érvelnek az engedélyes indítványozók – nem jogosultak a villamos energiát a Hivatal jogerős határozata alapján a KÁT rendszerében, hanem csak a szabad piacon (azaz olcsóbban) értékesíteni, akkor a befagyasztott távhő árából adódó veszteségek miatt néhány hónapon belül ellehetetlenülnek, és nem tudják biztosítani a távhőszolgáltatást sem.
- [12] Az alaptörvény-ellenességet az indítványozók a jogbiztonság [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés] követelményének sérelmében látták. Utaltak arra, hogy a jogalkotó a szerzett jogokat csak akkor vonhatja el, ha azok jogellenesen keletkeztek, márpedig erről a hatósági határozat folytán nem lehet szó. Emellett az indítványozók hivatkoztak a bizalomvédelem elvének sérelmére is. Az indítványozók a kötelező átvételből származó bevételt vették alapul a pénzügyi és a gazdasági tervek elkészítésekor, a beruházásokat is ezekhez mérten alakították. Utaltak arra is, hogy a jogállamiság súlyos sérelmét eredményezi a jogerős, határozott időre szóló közigazgatási határozatok törvénnyel történő hatályon kívül helyezése.

- [13] Végül azt is előadták, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) nem ismeri a jogerős közigazgatási határozat „hatályvesztését”, ezért a jogalkotó megoldása a Ket.-tel is ellentétes.
- [14] 5. Három indítványozó az alkotmányossági vizsgálatot kiterjesztette a módosított R., valamint az Ártv. 1. § (2) bekezdés *h*) pontjára is. Álláspontjuk szerint a jogalkotó megsértette a jogbiztonság [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés] követelményét. Azzal érveltek, hogy az R. nem felel meg a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: Távhőt.) 57. § (2) bekezdése *b*) pontjában foglaltaknak (a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árát, valamint a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás díját úgy kell meghatározni, hogy figyelembe kell venni a folyamatos termelés és a biztonságos szolgáltatás indokolt költségeit). Utaltak arra is, hogy az R. megalkotását nem előzte meg hatásvizsgálat sem, ezért az a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 17. §-ával ellentétes, így szintén sérti a jogbiztonság követelményét. Arra is hivatkoztak, hogy az R. 2011. szeptember 30-án jelent meg a Magyar Közlönyben és 2011. október 1. napján lépett hatályba, így a jogalkotó által biztosított 1 nap nem felel meg a kellő felkészülési idő követelményének, mely a Jat. 2. § (3) bekezdésével, és emiatt is a jogbiztonság követelményével ellentétes.
- [15] Az indítványozók szerint az R. az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésében biztosított vállalkozáshoz való jogot is sérti. Ennek indokaként az indítványozók előadták, hogy a jogalkotó az R.-ben (annak 1. számú mellékletében) megállapított árral úgy avatkozott be a vállalkozások működésébe, hogy azokat ellehetetlenítette, ugyanis ezen árak mellett a vállalkozásnak még a költségei sem térülnek meg.
- [16] Végül hivatkoztak arra is, hogy a hátrányos megkülönböztetés tilalma [Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdés] is sérelmet szenved. Ennek alátámasztásául előadták, hogy a módosított R. 5. §-a a távhőtermelő részére nyereségkorlátot állít fel. E rendelkezés kimondja, hogy amennyiben a távhőtermelő nyeresége meghaladta a nyereségkorlátot, akkor a Hivatal kötelezi arra, hogy a nyereségkorláton felüli nyereségtöbbség összegét a tőle vásárló távhőszolgáltató részére adja át. Ha pedig a távhőszolgáltató nyeresége is meghaladta a nyereségkorlátot, akkor a Hivatal a távhőszolgáltatót kötelezi arra, hogy a nyereségkorláton felüli nyereségtöbbség összegét a Vet. 147. § (1) bekezdés *c*) pontjában meghatározott célra létrehozott számla javára, a kapott távhőszolgáltatási támogatás erejéig fizesse be, továbbá az ezen felüli összeget a végfelhasználónak adja át. Az alkotmányossági aggályt az indítványozók abban látják, hogy a távhőtermelőtől elvett nyereség egy bizonyos részét a távhőszolgáltatónak kell átadnia. Álláspontjuk szerint a jogalkotó ezzel hátrányosan különbözteti meg a távhőtermelőket, ugyanis úgy vélték, hogy ők a távhőszolgáltatókkal azonos csoportba tartoznak. Ennek a különbségtételnek az indítványozók szerint nincs ésszerű indoka, azaz a megkülönböztetés önkényes.
- II.
- [17] 1. Az Alaptörvénynek az indítványokkal érintett rendelkezései:
„B) cikk
- [18] (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”
„M) cikk
- [19] (1) Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.”
„XIII. cikk
- [20] (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”
„XV. cikk
- (...)
- [21] (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”
- [22] 2. A Vet.-nek az indítványokkal támadott és érintett, 2011. április 1-jén hatályos rendelkezései:
- [23] „171. § (1) A termelői engedélyesek, amennyiben a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény előírásainak megfelelően kiadott engedélyüket a jelen törvény hatálybalépésekor üzemelő erőmű vonatkozásában az érvényességi idő lejáratának esedékességekor meg kívánják hosszabbítani, 2015. január 1-jétől kötelesek teljesíteni a külön jogszabályban előírt, az elsődleges energiaforrás típusától függően eltérő minimális energetikai határfok követelményeket. A Hivatal a külön jogszabály előírásainak figyelembevételével és az ellátásbiztonság veszélyeztetésére tekintettel az előírt minimális energetikai határfok követelményeket nem teljesítő erőművek működési engedélyének meghosszabbításához is hozzájárulhat az ellátásbiztonság veszélyeztetettségének előrelátható időtartamára.
- [24] (2) Az e törvény 9. §-a szerinti kötelező átvételi rendszer bevezetése nem érinti a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény, valamint az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételéről szóló külön jogszabály alapján keletkezett támogatási jogosultságokat, valamint a Hivatal által kiadott határozatokban meghatározott kötelezően átveendő villamos energia mennyiségét, az átvétel időtar-

- tamát, valamint az e határozatok alapján kötelezően átveendő villamos energiára vonatkozó, a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvényben szabályozott és a (3)–(4) bekezdés szerint meghatározott legmagasabb átvételi árnak megfelelő átvételi árat.
- [25] (3) A 11. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, átvételi kötelezettség alá eső megújuló energiaforrásból előállított villamos energia legmagasabb induló átvételi ára $k \cdot 24,71 \text{ Ft/kWh}$.
- [26] (4) A (3) bekezdésben meghatározott k tényező értéke 2008. január 1-jétől a Központi Statisztikai Hivatal által 2007-ben utoljára közzétett, 2006 azonos időszakához viszonyított aktuális (utolsó) éves fogyasztói árindex értéke. Az ezt követő naptári években a k értéke minden év első napjától a tárgyév január 1-jét megelőzően a Központi Statisztikai Hivatal által utoljára közzétett, az előző év azonos időszakához viszonyított aktuális (utolsó) éves fogyasztói árindex értékének és a k tárgyévet megelőző évi értékének szorzata.
- [27] (5) A villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény, valamint az annak felhatalmazása alapján kiadott, az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételéről szóló külön jogszabály alapján a hővel kapcsolatosan termelt villamos energia kötelező átvétel keretében történő értékesítésére vonatkozó, az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia mennyiségét és a kötelező átvétel időtartamát meghatározó hatósági határozattal nem szabályozott értékesítési jogosultságok – a lakossági távhő célra vagy külön kezelt intézmény céljára történő távhő-termelésre, illetve a külön kezelt intézmény ellátásának céljára történő hasznos hőtermelésre vonatkozó jelen, illetve az (5a) bekezdés szerinti meghosszabbítás esetét kivéve – 2010. december 31-én megszűnnek. A villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény, valamint az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételéről szóló külön jogszabály alapján lakossági távhő célra vagy külön kezelt intézmény céljára történő távhő célú hőenergiával, illetve külön kezelt intézmény ellátásának céljára történő hasznos hőenergiával kapcsolatosan termelt villamos energia kötelező átvétel keretében történő értékesítésére jogosult villamosenergia-termelő kérelmére – az átvétel egyéb feltételeinek megtartásával, az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia mennyiségének meghatározásával – a Hivatal a távhő felhasználók teherbíró képességére és az egyes termelési eljárások átlagos megtérülési idejére való tekintettel az átvétel időtartamát legfeljebb 2015. december 31-ig meghosszabbítja, ha a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvénynek a 2011. március 1-jén hatályban lévő 57. § (2)–(3) bekezdésében meghatározott szempontokat figyelembe véve a Hivatal megállapítja, hogy a kapcsolatosan termelt villamos energia kötelező átvételi rendszerében történő részvételből származó előny a távhőfogyasztókhoz, illetve a külön kezelt intézményhez kimutathatóan eljut, a megtermelt hasznos hő 70%-ot meghaladó mértékben lakossági távhő és külön kezelt intézmény, illetve külön kezelt intézmény céljára kerül értékesítésre, és a termelő vállalja, hogy legkésőbb 2011. december 31-ig a termelő kapacitását alkalmassá teszi az 5. § (1) bekezdése szerinti erőművi teljesítőképesség felajánlására és a hőfogyasztáshoz nem kötött működésre is. Az e bekezdésben rögzített feltételeknek megfelelő, 50 MW beépített teljesítőképességet el nem érő teljesítőképességgel rendelkező villamosenergia-termelő esetében az átvétel időtartamát a Hivatal a kereskedelmi üzem kezdetétől számított legalább 7,5 éves időtartamra, de legfeljebb 2015. december 31-ig hosszabbítja meg. E bekezdés alkalmazásában az 50 MW beépített teljesítőképességet el nem érő teljesítőképességű erőműben kapcsolatosan termelt villamos energia kötelező átvételi rendszerében történő részvételből származó előny a távhőfogyasztókhoz, illetve a külön kezelt intézményhez akkor jut el kimutathatóan, ha a kereskedelmi üzemidő alatt kapcsolatosan termelt hőmennyiség súlyozott átlagárának Ft/MJ-ban kifejezett értéke nem haladja meg a termelő számára elérhető – 2009. július 1-je előtt a közüzemi, 2009. július 1-je után az egyetemes szolgáltatói – földgáz árának rendszerhasználati díjakkal és a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 138/A. §-ában meghatározott pénzeszközzel növelt, Ft/MJ-ban számított értékét. A feltételek teljesülését a Hivatal ellenőrzi. Ha a termelő a hosszabbítás feltételeit nem teljesíti, a Hivatal a termelőt kizárja a kötelező átvételből. Az átvétel időtartamának e bekezdés szerinti meghosszabbítása esetén legkésőbb 2010. április 30-ig a termelő és az átvételi rendszerirányító a kötelező átvételről a Hivatal által meghatározott meghosszabbítás időtartamára, a határozatban és az e törvényben, valamint a 2009. november 1-jén hatályos külön jogszabályban foglalt feltételeknek megfelelő szerződést kötnek.
- [28] (5a) A villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény, valamint az annak felhatalmazása alapján kiadott, az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételéről szóló külön jogszabály alapján a hővel kapcsolatosan termelt villamos energia kötelező átvétel keretében történő értékesítésére jogosult villamosenergia-termelő kérelmére a Hivatal a kötelező átvétel időtartamát az e bekezdés szerinti feltételek teljesülése esetén 2011. június 30-ig meghosszabbítja és a kötelező átvétel alá eső villamos energia mennyiségét meghatározza. A kötelező átvétel alá eső villamos energia mennyiségét a Hivatal a kérelem benyújtását megelőző két naptári évre vonatkozó villamosenergia-termelési adatok súlyozott átlaga alapján határozza meg. A meghosszabbítás feltétele, hogy

- [29] a) a lakossági távhő célra vagy külön kezelt intézmény céljára szolgáló távhő célú hőenergia, illetve külön kezelt intézmény ellátásának céljára szolgáló hasznos hőenergia értékesítésének aránya a kérelem benyújtását megelőző két naptári évre vonatkozóan elérje a 35%-os arányt,
- [30] b) a termelő legfeljebb a 2010. december 1-jén alkalmazott hőenergia értékesítési átlagárát alkalmazza 2011. június 30-ig, és
- [31] c) legkésőbb 2011. december 31-ig a termelő kapacitását alkalmassá teszi az 5. § (1) bekezdése szerinti erőművi teljesítőképesség felajánlására és a hőfogyasztáshoz nem kötött működésre is. A lakossági távhő célra vagy külön kezelt intézmény céljára szolgáló távhő célú hőenergia, vagy külön kezelt intézmény ellátásának céljára szolgáló hasznos hőenergiaértékesítés arányának a kötelező átvétel meghosszabbított időtartama alatt minden naptári évben el kell érnie a 35%-ot. A feltételek teljesülését a Hivatal ellenőrzi.
- [32] (5b) A villamosenergia-termelők a kötelező átvétel (5a) bekezdés szerinti meghosszabbítása iránti kérelmeket legkésőbb 2011. január 3-ig nyújthatják be a Hivatalhoz, a kérelmet a Hivatal 2011. április 15-ig elbírálja. A kérelem elbírálásáig a kérelmező 2010. december 31-én fennálló értékesítési jogosultsága alapján jogosult a kötelező átvétel keretében villamos energiát értékesíteni. Amennyiben a Hivatal a kérelmet elutasítja, azon termelők által termelt, 2011. január 1-jét követően a kötelező átvétel keretében értékesített villamos energia vonatkozásában, amely termelők kötelező átvételi rendszerben történő értékesítési jogosultsága 2011. január 1-jén megszűnt, a Hivatal az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételéről szóló külön jogszabályban meghatározott, a kötelező átvételi rendszerben a jogszabályi feltételeknek nem megfelelően értékesített villamos energiára vonatkozó rendelkezések szerint jár el.
- [33] (5c) Az (5) bekezdés, valamint az (5a) és (5b) bekezdés szerinti meghosszabbított a kötelező átvétel keretében történő értékesítésre kerülő, hővel kapcsolatosan termelt villamos energia 2011. január 1-jétől hatályos csúcsidőszaki átvételi árát és völgyidőszaki átvételi árát úgy kell megállapítani, hogy az 15%-kal alacsonyabb legyen, mint az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételéről szóló külön jogszabály 2010. december 1-jén hatályos rendelkezései szerint 2011. január 1-jére számított átvételi árak.
- [34] (5d)
- [35] (5e) Az (5a) és (5b) bekezdés szerint a kötelező átvételi jogosultság meghosszabbítását kérelmező, a kötelező átvétel keretében értékesítő termelő a kérelem (5b) bekezdés szerinti elbírálásáig az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia elszámolására létrehozott mérlegkör tagja marad, azzal hogy vonatkozásában nem alkalmazhatók az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételéről szóló külön jogszabályban meghatározott, havi termelési menetrenddel kapcsolatos szankciók a januári termelési menetrend vonatkozásában, amennyiben az (5b) bekezdés szerinti kérelem hiányában 2010. december 31-én megszűnt volna jogosultsága a kötelező átvétel keretében történő értékesítésre.
- [36] (5f) Az (5) bekezdés alapján kiadott határozatok 2011. július 1-jén hatályukat veszítik.
- [37] (5g) E törvénynek az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvénnyel megállapított 171. § (5a) bekezdését annak hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
- [38] (5h) E törvénynek az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvénnyel megállapított 11. § (3) bekezdésének hatálybalépését megelőzően hatályos 11. § (3) bekezdése alapján, valamint e törvény felhatalmazása alapján kiadott, a megújuló energiaforrásból vagy hulladékból nyert energiával termelt villamos energia, valamint a kapcsolatosan termelt villamos energia kötelező átvételéről és átvételi áráról szóló külön jogszabály alapján a hővel kapcsolatosan termelt villamos energia kötelező átvétel keretében történő értékesítésére vonatkozó, az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia mennyiségét és a kötelező átvétel időtartamát meghatározó hatósági határozattal szabályozott értékesítési jogosultságok – a megújuló energiaforrásból vagy a hulladék, mint energiaforrásból kapcsolatosan termelt villamos energiával esetét kivéve – 2011. július 1-jétől megszűnnek.”
- [39] 3. Az Ártv. támadott rendelkezése:
- [40] „1. § (2) A törvény hatálya nem terjed ki: (...)
- [41] h) a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árara, valamint a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás (fűtés és használati melegvíz) díjára.”
- [42] 4. Az R. támadott rendelkezései:
- [43] „5. § (1) Az 1. mellékletben meghatározott értékesítő, valamint a távhőszolgáltató tárgyevi auditált éves beszámolójában szereplő, a Tszt. hatálya alá tartozó tevékenységéből származó adózás előtti eredménye nem haladhatja meg az ármegállapítás során figyelembe vett könyv szerinti bruttó eszközérték és a nyereségtényező szorzatának mértékét (a továbbiakban: nyereségkorlát).
- [44] (2) A nyereségtényező
- [45] a) azon értékesítő esetében, amely 2011. június 30. napján a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) szerinti átvételi kötelezettség alá eső villamos energia elszámolására létrehozott mérlegkör tagja volt (ideértve a felfüggesztett mérlegkör tagságot is), és a létesítményére vonatkozó beruházás a Hivatal 2011. jú-

- nus 30. napján hatályos határozata alapján nem tért meg: 4,5%;
- [46] b) az a) pont alá nem tartozó értékesítő esetében: 2,0%;
- [47] c) a távhőszolgáltató esetében 2,0%.
- [48] (3) A nyereségkorlát ellenőrzését a Hivatal árelőké-szítő tevékenysége során, az éves beszámoló nyil-vánosságra hozatala után végzi.
- [49] (4) Ha a Hivatal az ellenőrzés során megállapítja, hogy
- [50] a) a távhőtermelő nyeresége meghaladta a nyere-ségkorlátot, a távhőtermelőt kötelezi arra, hogy a nyereségkorláton felüli nyereségtöbblet összegét a tőle vásárló távhőszolgáltató részére adja át,
- [51] b) a távhőszolgáltató nyeresége meghaladta a nye-reségkorlátot és a távhőszolgáltató az ellenőrzéssel érintett időszakban távhőszolgáltatási támogatás-ban részesült, a távhőszolgáltatót kötelezi arra, hogy a nyereségkorláton felüli nyereségtöbblet összegét a Vet. 147. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott célra létrehozott számla javára, a ka-pott távhőszolgáltatási támogatás erejéig fizesse be, továbbá az ezen felüli összeget a végfelhasználó-nak adja át,
- [52] c) a távhőszolgáltató nyeresége meghaladta a nye-reségkorlátot és a távhőszolgáltató az ellenőrzéssel érintett időszakban távhőszolgáltatási támogatás-ban nem részesült, a távhőszolgáltatót kötelezi arra, hogy a nyereségtöbblet teljes összegét a végfelhaszná-lónak adja át.
- [53] 6. § (1) Ez a rendelet – a (2)–(3) bekezdésben meg-határozott kivétellel – 2011. október 1. napján lép hatályba.
- (...)
- [54] (3) Az 5. § 2012. január 1-jén lép hatályba.”

III.

- [55] Az alkotmányjogi panaszok nem megalapozottak.
- [56] 1. Az Alkotmánybíróság az alkotmányossági vizsgálat során észlelte, hogy az indítványok benyújtá-sát követően is a támadott jogszabályi rendelkezé-sek egy része hatályon kívül helyezésre került, ille-tőleg módosult, más része viszont változatlan for-mában hatályban maradt. Ennek megfelelően – a támadott jogszabályi rendelkezések érdemi vizsgá-latát megelőzően – azt kellett megállapítani, hogy az alkotmányossági vizsgálat mely jogszabályokat, illetve azon belül a jogszabályok mikori időállapo-tát érintheti, különös tekintettel arra, hogy jelen ügyben immár nem utólagos normakontroll indítvá-nyokról, hanem alkotmányjogi panaszokról van szó.
- [57] Az indítványozók ügyében bírósági eljárás lefolyta-tására nem került sor, az indítványozók által állított

jogsérelem annak folytán következett be, hogy a jogerős közigazgatási határozatok egy később meg-alkotott – és az indítványozók által támadott – jog-szabállyal hatályukat veszítették. A jogalkotó azon-ban az elsődlegesen támadott, Vet. 171. § (5) be-kezdését, valamint az (5a)–(5e)-ig terjedő bekezdé-seit az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvény 126. §-ával, 2012. ja-nuár 1-jével hatályon kívül helyezte.

- [58] 2. Ezt követően az Alkotmánybíróságnak azt kel-lett megvizsgálnia, hogy az indítvány a jogszabály milyen időpontban hatályos szövegállapotát tá-madta.
- [59] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján alkotmányjogi panasz kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetle-nül, bírói döntés nélkül következett be a jogsére-lem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jog-orvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [60] Az indítványozók által támadott jogszabályok ese-tében kérdés volt az is, hogy az indítványozók által állított jogsérelem mikor következett be, azaz a sé-relmezett jogszabályok mikor hatályosultak. Az in-dítványok tartalmából – különösen az alaptör-vény-ellenesség indokaiból – egyértelműen megál-lapítható, hogy azok nem a Vet. és az Ártv. egészét, hanem kizárólag a Vet. 171. § (5f) bekezdését, az Ártv. 1. § (2) bekezdésének h) pontját, valamint a módosított R. egészét támadták. A jogszabályi ren-delkezések időállapota és a fenti gyakorlat összeve-téséből az állapítható meg, hogy az Alkotmánybíró-ság az alkotmányossági vizsgálatot a Vet. 171. § (5f) bekezdésének 2011. március 30-ától az indít-vány elbírálásáig hatályos, az Ártv. 1. § (2) bekezdé-se h) pontjának 2011. október 1-től az indítvány el-bírálásáig hatályos, valamint a módosított R. 2011. november 30-tól az indítvány elbírálásáig hatályos szövege tekintetében kell, hogy az alábbiak szerint elvegezze.
- [61] A módosított R. tekintetében az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg. Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban már rámutatott arra, hogy ha az indítványozó egy új rendelkezés tartalmának alkotmányellenességét állítja, akkor az Alkotmány-bíróság nem az új rendelkezést hatályba léptető, hanem a módosítás révén az új rendelkezést magá-ba foglaló (inkorporáló) jogszabály alkotmányelle-nességét vizsgálja meg [8/2003. (III. 14.) AB határo-zat, ABH 2003, 74, 81.; 28/2005. (VII. 14.) AB ha-tározat, ABH 2005, 290, 297.]. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az alkotmányossági vizs-gálatot a jelen ügyben is az indítványozó által táma-dott R. módosított rendelkezései tekintetében vé-gezte el.

IV.

- [62] 1. Az Alkotmánybíróságnak ezután azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panaszok megfelelnek-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak, azaz a panaszok befogadhatóak-e.
- [63] 2. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése szerint az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselőt, melyet igazolni kell. Az indítványozók képviselőtét az Ügyrend 27. § (1) bekezdésének megfelelő, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazással rendelkező ügyvédek látják el. Ennek megfelelően az indítványozók a képviselői jogosultságot megfelelően igazolták.
- [64] 3. A panaszok megfelelnek az Abtv. 52. § (1) bekezdésében az indítványokkal szemben támasztott tartalmi követelményeknek is, ugyanis megjelölik az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezés mellett a támadott jogszabályi rendelkezéseket, illetve azt is, hogy a támadott jogszabályi rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezését sértik, valamint az indítványozók megindokolták a jogszabályok alaptörvény-ellenességét is.
- [65] 4. Az Abtv. 30. §-a szerint az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján benyújtott panaszt a vitatott jogszabály hatályba lépésétől számított 180 napon belül kell benyújtani. Ezt a határidőt azonban az Abtv. 71. § (4) bekezdésében foglaltak szerint a megszünt, ám alkotmányjogi panaszként újból előterjesztett indítványokra nem kell alkalmazni, így a panaszokat a törvényi határidőn belül érkezetteknek kell tekinteni.
- [66] 5. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket. Az Ügyrend 30. § (7) bekezdése szerint az előadó alkotmánybíró a panasz befogadásáról szóló döntés helyett a panasz érdemi elbírálását tartalmazó határozat-tervezetet a testület elé terjesztheti.
- [67] Az indítványozók által benyújtott panasz tartalmi követelményeit az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja, az Alaptörvény átmeneti rendelkezéseinek (a továbbiakban: Aár.) 22. cikk (1) bekezdés b) pontja, valamint az Abtv. 26. § (2) bekezdése határozza meg.
- [68] Az Alaptörvény 24. cikkének vonatkozó rendelkezése:
- [69] „(2) Az Alkotmánybíróság (...)
- [70] c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;”
- [71] Az Aár. 22. cikk (1) bekezdés b) pontja:
- [72] „(1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alkalmazásában alkotmányjogi panasz (...)
- [73] b) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sértő, egyedi ügyben közvetlenül, bírói döntés nélkül alkalmazott vagy hatályosuló jogszabály ellen az indítványozó jogorvoslati lehetőségeinek kimerítését követően vagy jogorvoslati lehetőségeinek hiányában benyújtott panasz.”
- [74] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése:
- [75] „(2) Az (1) bekezdéstől eltérően, az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha
- [76] a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és
- [77] b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.”
- [78] Jelen ügyben az indítványozók által állított jogsérelem abból adódott, hogy jogerős közigazgatási határozatok hatályát szüntette meg a jogalkotó a Vet. indítványozók által támadott 171. § (5f) bekezdésével. Azaz megállapítható, hogy az indítványozók által állított jogsérelem az alaptörvény-ellenesnek vélt jogszabály rendelkezésének hatályosulása folytán következett be. A panasz tárgyát képező ügyekben a vélt sérelem közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be. Ezen túlmenően megállapítható az is, hogy az indítványozóknak a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás nem állt rendelkezésre, tekintettel arra, hogy a sérelem nem egy határozat meghozatala, hanem egy jogszabályi rendelkezés hatályosulása miatt következett be. Végül az indítványozók érintettsége nyilvánvaló, hiszen a támadott jogszabályi rendelkezések okozták számukra az indítványokban megjelölt bevételkiesést, illetve a várt bevételek csökkenését.
- [79] 6. A panasz alapvető jelentőségű alkotmányossági kérdést érint. Az indítványozók a jogállamiság követelményét több szempontból is sérülni vélték, illetve a vállalkozáshoz való jog tekintetében saját gazdasági ellehetetlenülésekre hivatkoztak, végül a hátrányos megkülönböztetés tilalmának a sérelmét is megjelölték. Emiatt alapvető alkotmányjogi jelentősége van annak, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény rendelkezései alapján is állást foglaljon a jogbiztonság követelménye érvényesülésének alkotmányjogi panaszban való elbírálhatóságáról, valamint a vállalkozáshoz való jog és a diszkrimináció tilalmának az indítványozók által állított sérelméről. Így a panasz az Abtv. 29. §-ában szabályozott követelménynek is megfelel.

V.

- [80] 1. Ezt követően az Alkotmánybíróságnak azt kellett megvizsgálnia, hogy az indítványozók alkotmányjogi panasz eljárásban hivatkozhatnak-e az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére. Ehhez azonban az alkotmányossági vizsgálat kezdetén a KÁT rendszere jogszabályi alapjainak áttekintésére van szükség.
- [81] A távhőt termelő erőművek KÁT-on keresztül történő finanszírozása egy sajátos konstrukció alapján működött. Az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételének szabályairól és árának megállapításáról szóló 56/2002. (XII. 29.) GKM rendeletet váltotta fel a *megújuló* energiaforrásból vagy *hulladékból* nyert energiával termelt villamos energia, valamint a *kapcsoltan termelt* villamos energia kötelező átvételéről és átvételi áráról szóló 389/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: KR.).
- [82] E jogszabály 3. § (1) bekezdése kimondja, hogy a kötelező átvételi rendszerben az Értékesítő [a villamos energia termelője] jogosult a Hivatal határozatában foglaltaknak megfelelő mennyiségű villamos energiát a Befogadónak [a villamos energia elsődleges vásárlója, aki egyúttal a kötelező átvételi mérlegkör felelőse] átadni, a Befogadó köteles azt befogadni, valamint az Értékesítővel a villamos energia ellenértékét a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően a kötelező átvételi mérlegkörben elszámolni. Ezzel összhangban a Vet. 10. § (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia termelői kötelesek az átvételi rendszerirányító üzletszabályzata szerinti *mérlegköri szerződést* megkötni (...).
- [83] A Vet. 11. § (3) bekezdése értelmében az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia mennyiségét és a kötelező átvétel időtartamát a jogszabályban meghatározott feltételek szerint a Hivatal állapítja meg. A kötelező átvétel a Vet. 11. § (4) bekezdése szerint legfeljebb az adott beruházásnak az adott átvételi ár melletti megtérülési idejére biztosítható. A megtérülés várható időpontját – azaz a kötelező átvételi időszak végét – a Hivatal fűtőerőművenként külön-külön, formailag egy közigazgatási határozat keretében határozta meg, a rendeletben [KR.] foglalt tényezők (energiaforrások, termelési eljárások, az ésszerű telephelyválasztás, a legkisebb költség elve és a legjobb elérhető technológia alapján megvalósított és működtetett beruházások hazai és nemzetközi adatai, valamint az e rendelet szerinti árak) figyelembevételével. A szabályozás hátterében az a megfontolás állt, hogy a távhő fajlagosan magas piaci árát a távhőfogyasztók – a jogalkotó megítélése szerint – nem volnának képesek hosszú távon megfizetni. Ezért az állam olyan – a szociális szempontrendszer is érvényre juttató – sajátos konstrukciót dolgozott ki, melyben a távhő magas árát mesterségesen tartja a fogyasztók számára elvi-
- selhető, a piaci árnál alacsonyabb szinten. Az ehhez szükséges bevételt pedig egy, a távhőfogyasztók közösségénél nagyobb csoport tagjai, nevezetesen a villamosáram-fogyasztók között (az áram árába beépítve) osztja szét (keresztfinanszírozás).
- [84] A jelentős részben gazdasági-gazdaságossági természetű probléma mellett tehát a kérdés szociális (azaz társadalmi-szolidaritási), valamint energiahatékonysági, legszélesebb értelemben környezetvédelmi aspektusa sem elhanyagolható.
- [85] Emiatt jelen ügy megítélése nem pusztán egy jogtechnikai megoldás alkotmányosságának vizsgálatát kell, hogy jelentse, hanem a vizsgálat során mindezekre a fent bemutatott szempontokra is figyelemmel kell lenni. Az Alkotmánybíróság feladata is sajátos, mivel egy komplex jogviszony-halmazt kell alkotmányossági szempontból értékelnie. A megalapozott döntéshez nem elegendő sem a jogviszony valamely részének az összefüggéseiből kiemelt vizsgálata, sem az egyoldalú közjogi vagy magánjogi megközelítés.
- [86] 1.1. Az indítványok mindenekelőtt a Vet. 171. § (5f) bekezdését abból a szempontból támadták, hogy az véleményük szerint nem felel meg a jogbiztonság követelményének. Az Alkotmánybíróság a 2011. december 31. napjáig hatályos Alkotmánnyal összefüggésben az alkotmányjogi panaszokat érdemben valamely Alkotmányban biztosított jog sérelmére való hivatkozás esetén vizsgálta. A jogbiztonság követelményének sérelmére való hivatkozást alapvetően két esetben, a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetén vizsgálta (összefoglalóan: 1140/D/2006. AB végzés, ABH 2008, 3578, 3580.).
- [87] Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 48. § (1) bekezdése „Alkotmányban biztosított jog megsértése” esetén engedte meg az alkotmányjogi panasz előterjesztését. Ezzel összhangban rendelkezik az Abtv. 26. §-a: az alkotmányjogi panasz az indítványozó „Alaptörvényben biztosított jogának sérelme”, illetve „alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán” bekövetkezett jogsérelem esetén nyújtható be.
- [88] Következésképpen alkotmánybírósági gyakorlat alakult ki abban a tekintetben, hogy valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet az említett tilalomba [visszaható hatályú jogalkotás tilalma] ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell [57/1994. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1994, 316, 324.].

- [89] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a „létrejött jogviszonyok” alatt az anyagi jog alapján létrejött jogviszonyokat értette, és e jogviszonyok védelme érdekében állapított meg alkotmányellenességet a visszaható hatályú jogalkotás tilalmának sérelme miatt. A visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközés miatt állapította meg az Alkotmánybíróság pl. a lakáscélú kölcsönök kamatainak felemeléséről szóló [25/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 131.] és a jogszabályban biztosított adókedvezmény, illetőleg adómentesség megvonásáról rendelkező [16/1996. (V. 3.) AB határozat, ABH 1996, 61.] jogszabályi rendelkezések alkotmányellenességét.
- [90] A jelen alkotmányjogi panaszok indítványozói éppen ezt sérelmezték, arra hivatkoztak ugyanis, hogy jogszabályból eredő, majd jogerős közigazgatási határozattal megerősített értékesítési jogosultságokat szereztek, melyeket a jogalkotó egy jogszabályi rendelkezés elfogadásával hatályon kívül helyezett, azaz a jogalkotó szerzett jogaitak vontta el a jövőre nézve, beavatkozva a már lezárt („létrejött”) jogviszonyokba.
- [91] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a jogbiztonság sérelmére – ezen belül a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára – alapított alkotmányjogi panasz vizsgálatának a jelen ügyben nem látta akadályát.
- [92] 1.2. Ahhoz azonban, hogy az indítványozók által felvetett alkotmányossági kérdést megalapozottan el lehessen dönteni, elengedhetetlenül szükséges, hogy az Alkotmánybíróság először megvizsgálja az annak alapjául fekvő jogviszony természetét, majd ennek megfelelően kell meghatározni a helyesen minősített jogviszony jogrendszerbeli helyét, közjogi és/vagy magánjogi jellegét.
- [93] Általánosan elfogadott jogelv ugyanis, hogy egy jogviszonyt nem annak formája (elnevezése), hanem a tartalma alapján kell minősíteni. Jelen esetben olyan hosszú távú – több évre szóló –, formailag hatósági engedélyekről van szó, melyek erőművenként meghatározták, hogy milyen feltételekkel, mennyi villamos energiát értékesíthet az adott erőmű a Befogadónak a KÁT rendszerében, emelt áron.
- [94] A Befogadó és az Értékesítő között közhatalmi aktusok (jogszabályok és hatósági engedélyek) alapján létrejött áram-átvételi jogviszonyok azonban jellegből adódóan adásvételi szerződések. Ezek lényeges tartalmi elemeinek meghatározásában a távhő termelők és szolgáltatók érdekegyeztetés keretében, valamint a konkrét engedélyekhez szükséges adattartalom szolgáltatásával maguk is részt vettek.
- [95] A szerződésnek minősítést támasztják alá a végrehajtási jellegű miniszteri rendeletekben foglalt további szabályok is.
- [96] Az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételének szabályairól és árainak megállapításáról szóló 56/2002. (XII. 29.) GKM rendelet (a továbbiakban: Rát.) szabályozta először a kötelező átvétel kérdését, mely rendelet 2010. december 31-jével hatályát veszítette. E rendeletet váltotta fel a KR. Mindkét rendeletből egyértelműen kitűnik, hogy a kötelező átvételt a termelő és az átvételi rendszerirányító közötti *szerződés rendezte*. [A Rát. 3. számú melléklet 1. pont a) alpont szerint a villamos energia átvevője és az Értékesítő között érvényesülő árak alkalmazási feltételei: Amennyiben az Értékesítő és az átvevő közötti *szerződésben* meghatározott éves átadott villamos energia mennyisége a 30 000 MWh-t meghaladja, az Értékesítő hó közben egy egyszerűsített számlát, jelen esetben ún. havi részszámlát, és havonta egy számlát állít ki az átvevő részére. Ezzel összhangban rendelkezik a KR. 3. § (15) bekezdése, miszerint ha a kötelező átvételi rendszerben értékesíthető villamos energia a Vet. 5. §-ának megfelelően az átviteli rendszerirányító által a rendszerszintű szolgáltatások biztosításához igényelt villamosenergia-termelés során az átviteli rendszerirányító részére kerül értékesítésre, akkor a *felek közötti szerződés* megkötése során a Vet. 5. § (3) bekezdés szerinti költségek számításának keretében a villamos energia árként az e rendelet szerinti átvételi árakat kell figyelembe venni.]
- [97] A közigazgatási engedélyező határozatokra tehát, azok tartalmával lényegében megegyező, járulékos magánjogi szerződések, ún. mérlegkörü szerződések épültek. Ahogyan a közigazgatási határozatok, úgy a mérlegkörü szerződések is tartalmazták az Értékesítőt és a Befogadót (azaz lényegében a szerződő feleket), illetve a szolgáltatást (távhő termelésével kapcsolatosan termelt villamos energia), valamint az átvételi kötelezettséget is (az átvételi árat is törvény, a Vet. tartalmazta). A szerződésekben foglaltak szerint azok addig álltak fenn változatlan tartalommal és formában, amíg a jogszabályi környezet is változatlan.
- [98] A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 198. § (3) bekezdése alapján „szolgáltatásra irányuló kötelezettség és jogosultság jogszabályból vagy hatósági rendelkezésből szerződéskötés nélkül is keletkezhet, ha a jogszabály vagy a törvényes jogkörében eljáró hatóság így rendelkezik, és a kötelezettet, a jogosultat és a szolgáltatást kellő pontossággal meghatározza. Ebben az esetben – jogszabály vagy hatóság eltérő rendelkezése hiányában – a szerződésre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni”.
- [99] E jellemzőkből az következik, hogy a fent szabályozott jogviszonyok komplex jogviszonynak minősülnek, a közigazgatási jog és a polgári jog határterületén a két nagy jogterület „átfedésében” jönnek létre. A jelenségről már Szladits Károly 1941-ben megállapította, hogy vannak „kétlaki, vegyes jogi helyze-

tek, melyek egyik részben közjogiak, más részükben magánjogiak. (...) A jogfejlődés irányzata a közjogi és magánjogi intézmények kombinációja és felcserélhetősége felé utal: új átcsoportosítások folynak le szemünk előtt, főleg az ú.n. gazdasági jog (...) körében, melyek közjogi és magánjogi elemeket új szintézisben egyesítenek” (in: Szladits Károly: Magyar magánjog I. kötet, Budapest, 1941, 20. o.).

[100] Jelen ügyben ugyanez elmondható. A törvény és a miniszteri rendelet alapján, közigazgatási határozattal megállapított értékesítési jogosultságok a közigazgatási jog szabályainak hatálya alá esnek, a jogerős határozatok alapján megkötött szerződésekre pedig a magánjog, a polgári jog szabályai irányadók. Tekintettel arra, hogy a közigazgatási határozatok (jelen esetben a lakosság számára megfizethető árú távhőszolgáltatás kötelezettségében megtestesülő közérdek) és az ezek alapján létrejött emelt-áras áram-átvételi szerződések (melyek a felek, különösen a távhőtermelők nyereséges működésre irányuló magánérdekét testesítik meg) nem választhatók el egymástól, ezért az alkotmányossági vizsgálat sem szorítkozhat a jogviszony kizárólag egyik nézőpontból történő áttekintésére és elbírálására. A közigazgatási szabályok alapján létrejött engedélyező határozatok és az ezeket konkretizáló, magánjogi „lebonyolító” szerződések ugyanis egy egységes, a lényeges tartalmi elemekben egymást átfedő, komplex (vegyes) jogviszonyt képeznek. A határozatok és a szerződések egymást feltételezik, ezáltal érvényesülésük is együttes. Ezeket a komplex jogviszonyokat az alkotmányossági vizsgálat érdekében sem lehet kettészakítani, ezért olyan alkotmányos minősítést kell találni, mely mindkét szempontból elfogadható. Ez a feladat azonban azért is rendkívül nehéz, mert éppen az ilyen komplex (vegyes) jogviszonyok dogmatikája alig kidolgozott. Ezek a jogviszonyok – Harmathy Attila szavaival – a közigazgatási jog és a magánjog közötti „senki földjén” helyezkednek el (in: Harmathy Attila: Szerződés, közigazgatás, gazdaságirányítás, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983, 84. o.). Emiatt az Alkotmánybíróság akkor jár el helyesen, ha az alkotmányossági vizsgálat során a jogviszonyokat mind a két aspektusból megvizsgálja, majd ez után dönti el, hogy a jogalkotó megoldása alkotmányosan elfogadható-e, avagy sem.

[101] 1.3. Amennyiben az értékesítési jogosultságokat mint a magánfelek közötti szerződéseket vizsgáljuk, akkor a közigazgatási határozat által megállapított jogok „megváltoztathatatlansága”, azaz a jogerő védeltsége helyett a Ptk. a *clausula rebus sic stantibus* elve kerül előtérbe. Ez a szerződési jogi alapelv, a „*pacta sunt servanda*” alapelv szigorát enyhíti, és – a szerződés tartalmát a megváltozott körülményekhez igazítva – a szerződéses igazságot

szolgálja. Ennek megfelelően a Ptk. 226. § (2) bekezdése alapján jogszabály – kivételesen – a hatályba lépése előtt megkötött szerződések tartalmát megváltoztathatja, illetve a Ptk. 241. §-a alapján bíróság a szerződést módosíthatja, ha a felek tartós jogviszonyában a szerződéskötést követően beállott körülmény folytán a szerződés valamelyik fél lényeges jogos érdekét sérti.

[102] A lakáscélú kölcsönök kamataival kapcsolatban született 32/1991. (VI. 6.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) kimondta, hogy „[a] szerződésekbe történő beavatkozás lehetősége és a szerződési szabadságnak a nemzetközi jogösszehasonlításban is felismerhető korlátozása összefügg azzal, hogy az állami szerveknek a szerződésekkel kapcsolatos magatartása a gazdasági élet változásai folytán körükben világviszonylatban lényegesen megváltozott. Az állam a polgári jogi szerződések fontos tényezőjévé vált. Az állam ma már sok esetben nem ad teljesen szabad teret a felek megállapodásának, hanem törvényekben, rendeletekben meghatározott szabályok útján különféle korlátokat szab a megállapodásoknak és meghatározza a szerződések tartalmát, amelytől a felek nem térhetnek el. A szerződések területén tehát nagy átalakulás megy végbe, a szerződések »közjogiasodnak«.

[103] Nemzetközi tapasztalatok egyértelműen mutatják, hogy összgazdasági, továbbá nemzetgazdasági szempontok a szerződési szabadság közérdekű korlátozását esetenként szükségessé teszik. A fejlett kortársi jogrendszerekben ilyen korlátozási területek különösen a versenykorlátozások joga, a kartelljog, a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés, a szervezeti egyesülések ellenőrzése, az árszabályozás, a szabványszerződések, a környezetvédelem, a fogyasztóvédelem stb. területei. E szabályozási körökben gyakran kétségessé válik a felek szerződéskötési szabadsága, a szerződések tartalmának a felek részéről történő meghatározása, sőt a szerződések tartalmának változatlanul maradása is” (ABH 1991, 146, 151–152).

[104] „...önmagában nem piacgazdaság ellenes az indítványokkal támadott 226. § (2) bekezdésének első fordulataiban írt rendelkezés, mert az állam beavatkozásának – adott feltételek fennállása esetén meglevő – lehetősége vonatkozik a már megkötött szerződésekre is. Különösen a hosszú évekig fennálló szerződési jogviszonyokra ugyanis a jelentős gazdasági – esetleg politikai –, pénzügyi és egyéb társadalmi változások nyilvánvalóan hatást gyakorolnak (háború, válság, infláció, politikai kockázatok, gazdasági lehetetlenülés stb.). A szerződéskötéskor előre nem látott körülmények lényegesen megváltoztathatják a szerződő felek helyzetét, a jogok és kötelezettségek arányát, és valamelyikük számára rendkívül terhessé vagy egyenesen lehetetlenné tehetik a szerződés változatlan tartalommal történő fenntartását, illetőleg a szerződés teljesítését. Ezek-

- ben az esetekben tehát az állami beavatkozásra, a szerződési kötelezettségek átértékelésére, megváltoztatására, esetlegesen a szerződések megszüntetésére kifejezetten szükség van.
- [105] Minden olyan szerződés, amelyet a szerződés megkötését követően nem rögtön teljesítenek, bizonyos fokú kockázatot jelent a felek számára. A szerződéskötést követően ugyanis olyan változások állhatnak be, amelyek eredményeként a szerződés gazdasági egyensúlya teljesen felborulhat, de legalábbis jelentős aránytalanságok következhetnek be. Ha ezeket a szerződő felek megállapodásukkal, szerződésmódosításukkal nem tudják rendezni, ezek kiküszöbölése ugyancsak a szerződésekbe történő beavatkozást teheti szükségessé. A beavatkozás történhet bírói úton és történhet törvényi vagy rendeleti úton is. A bíróság feladata egy-egy konkrét szerződés megbomlott egyensúlyát helyreállítani. A társadalmi méretű változásoknak a szerződések nagy tömegét azonosan érintő következményeit azonban az egyes peres eljárások keretei között nem lehet célszerűen megoldani, itt már indokolt, hogy a törvényhozás dolgozzon ki általános megoldást” (ABH 1991, 146, 152–153.).
- [106] „A törvényhozó feladata meghatározni és felelőssége eldönteni, hogy melyek azok a területek, amelyeken a beavatkozás már jogalkotási követelmény. Az Alkotmánybíróság feladata azonban azoknak a határoknak az elbírálása, amelyek között az állami beavatkozás nem alkotmányellenes” (ABH 1991, 146, 153.).
- [107] „A már fennálló szerződések tartalmának jogszabály útján való megváltoztatása tehát általában csak akkor kivételes, ha a szerződéskötést követően beállott körülmény folytán a szerződés valamelyik fél lényeges jogos érdekét sérti, a körülményváltozás nem volt ésszerűen előrelátható, ugyanakkor túlmegy a normális változás kockázatán és a beavatkozás társadalmi méretű igényt elégít ki. Azt, hogy a Ptk. 226. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján a beavatkozás feltételei alkotmányosan fennállnak-e, az Alkotmánybíróság jogosult eldönteni, ugyanúgy, ahogy a konkrét szerződésekben a Ptk. 241. §-a alapján esetenként azt a bíróság is teszi” (ABH 1991, 146, 154.).
- [108] 1.4. Ezt követően azt kellett az Alkotmánybíróságnak megvizsgálnia, hogy a fent bemutatott, a magánjog területén érvényesülő gyakorlat hasonlóan kivételesen a közjog területén is alkotmányosnak minősülhet-e.
- [109] A közigazgatási határozatok jogereje feltörésének kivételes eseteit a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) maga is tartalmazza (újrafelvételi eljárás, a döntés módosítása vagy visszavonása, felügyeleti eljárás).
- [110] A Vet. 91. §-a ezeken túl a hatósági engedély módosításának speciális esetéről rendelkezik, miszerint az engedélyben foglaltakat – a körülmények jelentős megváltozása esetén – az engedélyes kérelmére módosítani lehet. Emellett az engedélyt a Hivatal is módosíthatja jogszabályváltozás esetén, a jogszabállyal való összhang megteremtése érdekében.
- [111] Látható tehát, hogy a magánjog kivételes megoldásához hasonlóan a jogerős közigazgatási határozatok esetében is lehetőség van arra, hogy a jogalkotó és a hatóság azok tartalmát utólag megváltoztassa.
- [112] Jelen ügyben az alkotmányossági kérdés tehát az, hogy a bemutatott törvényi és jogelvi háttérben alkotmányosan igazolható-e, és ha igen, milyen feltételek mellett az, hogy az érintett sajátos hatósági engedélyek hatályát törvény szüntette meg. Döntése során az Alkotmánybíróság a következő szempontokat vette figyelembe.
- [113] a) Ahogyan azt az Alkotmánybíróság az Abh.-ban kifejtette, a szerzett jogok védelme a jogállamban főszabályként érvényesül, de nem abszolút érvényű, kivételt nem tűző szabály. A kivételek elbírálása azonban csak esetenként lehetséges. Azt, hogy a kivételes beavatkozás feltételei fennállnak-e, végső fórumként az Alkotmánybíróságnak kell eldöntenie [ABH 1991, 146, 154.].
- [114] A jogbiztonság és a szerzett jog alkotmányos védelme nem értelmezhető akként, hogy a múltban keletkezett jogviszonyokat soha nem lehet alkotmányos szabályozásokkal megváltoztatni [515/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 976, 977.; 1011/B/1999. AB határozat, ABH 2001, 1365, 1370.; 495/B/2001. AB határozat, ABH 2003, 1382, 1390.].
- [115] Az Alkotmánybíróság a 16/1996. (V. 3.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh2.) – hivatkozva a 43/1995. (VI. 30.) AB határozatra (ABK 1995, 252.) – kimondta, a jogállamisághoz hozzátartozik a szerzett jogok tiszteletben tartása. Az Alkotmánybíróság egyidejűleg rámutatott arra, hogy a szerzett jogok védelme nem változtathatatlan (abszolút) érvényű, ám a kivételek – a kivételes jogalkotói beavatkozások – alkotmányosságának elbírálása csak esetről esetre lehetséges. A szerzett jogok védelme szempontjából nem közömbös a szerzett jogok tárgyát képező jogalkotói ígéret érvényesülésének időtartama. A rövid időre szóló ígérek fokozott védelmet élveznek, azok idő előtti, lejárat előtti megszüntetése szerzett jogokat sért, ezért általában alkotmányellenes. Hosszú távú ígérek esetében azonban adott esetben a gazdasági helyzet változása megalapozott és alkotmányosként elfogadható indoka lehet az állam, a jogalkotó által végrehajtott – a szerzett jogokat érintő – változtatásoknak (ABH 1996, 61, 64.).
- [116] A fent idézett Abh2. szerint a hosszabb időtartamra szóló adókedvezmények fenntartása esetén – az

időtartam hosszabbodásával egyenes arányban – kivételesen lehetőséget kell a jogalkotónak biztosítani arra, hogy a kedvezmények biztosításakor fennálló helyzetben beállott jelentős, alapvető változások esetén – még az Alkotmány 2. § (1) bekezdésére is figyelemmel és annak keretei között maradva – a kedvezményeket csökkentse, adott esetben meg is vonja. Ez a helyzet különösen akkor, ha a változások a kedvezmények fenntartását az állam számára a kedvezmények megadásakor fennálló körülményekhez képest (amelyek fennállásában viszont a jogalkotó bízott) aránytalanul terhesse, vagy kifejezetten lehetetlenné teszik. Hosszú időtartamra biztosított kedvezmények ilyen körülmények miatt történő megvonásának, az adórendszer adóalanyokra nézve terhesebb módosításának a jogbiztonság követelménye önmagában véve, elvi jelleggel nem állja útját (ABH 1996, 61, 68.).

- [117] Ennek indokát a határozat abban látta, hogy a jogalkotó mozgástere a kedvezmények igénybevételi lehetőségével egyenes arányban áll: minél hosszabb időtartamra adták azokat, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy időközben az alapul vett körülmények jelentősen megváltoznak. A nagyobb valószínűséggel együtt arányosan csökken az az elvárhatósági mérce, amelynek alapulvételével az államtól a kedvezmények fenntartása még elvárható. Ez a jogbiztonság oldaláról azt a megfontolást juttatja kifejezésre, hogy a jogbiztonság alkotmányos követelménye az egyszer megadott kedvezmények igénybevétele lehetőségének időtartamával együtt: ennek hosszabbodásával együtt válik egyre viszonylagosabbá. Minél hosszabb az időtartam, a jogbiztonság követelménye annál viszonylagosabb – csökkenő mértékű – állandóság iránti követelményt foglal magában (ABH 1996, 61, 69.).
- [118] Ezzel összhangban a módosítás indokaként fogadta el az Alkotmánybíróság, hogy a határozott időre, több évre, abból a célból megállapított adókedvezményeket, hogy a gazdasági élet szereplői számára hosszú távra, eleve előre meghatározott időtartamra szóló garanciákat nyújtson az állam, akkor lehet csökkenteni vagy megvonni, ha a kedvezmények megadásakor helyzet megváltozása az állam számára aránytalanul terhesse teszi a kedvezmények változatlan fenntartását (24/B/2007. AB határozat, ABH 2008, 2627, 2640.).
- [119] A fenti ügyben kifejtett álláspont megerősítésével jelen ügyben is megállapítható, hogy a jogalkotónak lehetősége van a tartós, komplex jogviszonyok (és az azok alapján szerzett jogok) megváltoztatására.
- [120] *b)* A Vet. 11. § (4) bekezdése szerint a kötelező átvétel *legfeljebb* az adott beruházásnak az emelt átvételi ár melletti megtérülési idejére, több évre, tehát tartósan biztosítható. A KÁT rendszerben való részvételre azonban – hasonlóan az adókedvezményekben való részesülésre – senkinek nincs Alap-

törvényen alapuló alanyi joga. A villamos áram emelt áron történő átvételének a bevezetése, illetőleg a feltételeinek a módosítása vagy akár megszüntetése a jogalkotó mérlegelési jogkörébe tartozik. A KÁT bevezetésével tehát a beruházók jogot szereztek a kapcsolatosan termelt villamos energia piaci áránál magasabb áron történő átvételére, ez azonban nem jelentette a tartós jogviszonyok teljes megváltoztathatatlanosságát. Maga a Rát. a 6. § (4) bekezdésében – már a hatálybalépésekor, 2002-ben – azt is kimondta, hogy a rendelet 2010. december 31-én hatályát veszti. Ez tehát azt jelenti, hogy a távhőtermelők a beruházásaikat eleve abban a tudatban kezdték meg, hogy a távhőnek a kapcsolatosan termelt villamos energia árán keresztül nyújtott támogatása 2010 végén megszűnik. Ezt követte a Vet. hatályba lépése (2008. január 1.), mely alapján a Hivatal az átvételi kötelezettség időtartamát 2015. december 31-ig meghosszabbíthatta, azaz a jogviszony nem zárult le. Az eleve tartós jogviszonyok ilyen meghosszabbítása sem eredményezte azonban az adott jogviszonyok megváltoztathatatlanosságát. Az ezekben való kivételes beavatkozás is jogszerűnek minősült, amennyiben az emelt ár mértékét is megváltoztathatta a jogszabály [Vet. 11. § (1) bekezdés *b)* pont], és ez automatikusan az átvételi (mérlegköri) szerződések módosulását vonta maga után (KÁT szerződés 9. pont).

- [121] A hatósági határozatok alapján megkötött szerződések 16. pontjának 1. *i)* alpontja pedig kifejezetten utalt arra, hogy a megállapodás megszűnhet, ha jogszabály a KÁT rendszer vagy „jelen szerződés megszüntetéséről rendelkezik”.
- [122] Ez tehát azt jelentette, hogy maguk a szerződő felek – azaz valamennyi engedélyes is – annak tudatában végezte a tevékenységét, hogy elfogadta: a KÁT rendszer egészének vagy egy-egy szerződésnek a megszüntetését jogszabály is elrendelheti.
- [123] *c)* A szerződések bíróság általi módosításának feltételei, hogy a felek tartós jogviszonyában, a szerződéskötést követően beállott körülmény folytán, a szerződés valamelyik fél lényeges, jogos érdekét sértse (Ptk. 241. §). Ezeknek a feltételeknek a megléte a jelen komplex jogviszonyok teljessége tekintetében is vizsgálható. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság – figyelembe véve a fent bemutatott gyakorlatát is – megállapította, hogy a 2005–2006-os időszak gazdasági körülményei 2008–2009-ben lényegesen megváltoztak. Az állam beavatkozása általában a piaci viszonyokba – jelen ügyben speciálisan az energiapiaci viszonyokba – a világgazdasági, globális pénzügyi, nemzetgazdasági, államadóssági, költségvetési egyensúlyi, lakossági teherviselési szempontok miatt kivételesen lehet indokolt, az alkotmányossági vizsgálat tárgya a beavatkozás mértéke lehet. A KÁT rendszerben a kifizetések összege 2003-tól kezdődően évről évre emelkedett, a támogatás meghatá-

- rozó része pedig nem a *megújuló* (nap, szél, geotermikus energia, hullám-, árapály- vagy vízenergia, biomassza, biogáz stb.) energiát termelőknek, hanem a *kapcsolt* energiát előállítóknak jutott. Emellett számos más diszfunkcionális hatást (a termelő és a szolgáltató közé történő további szereplő beiktatása, üzemeltetési költségek elszámolása stb.) is érzékelt a jogalkotó, amely a rendszernek az eredeti rendeltetésétől (olcsóbb legyen a távfűtés) eltérő működését eredményezte. Ezek miatt a korábbi rendszer változatlan tartalommal az állam részéről fenntarthatatlanná vált.
- [124] A jogalkotó azonban a támogatási rendszert nem szüntette meg, hanem – igaz ugyan, hogy jelentősen, de – azt csak átalakította. Azaz a jogalkotó nem a távhőtermelőknek nyújtott előnyök elvételéről rendelkezett, hanem a hatósági határozatok hatályon kívül helyezését követően egy alapjaiban *újfajta támogatási rendszert vezetett be*.
- [125] Egyfelől ugyanis a gazdasági-pénzügyi válság indokolta, hogy az állam az eredetileg 2010 végéig tervezett, de utóbb meghosszabbított rendszer elemeit módosítsa, másfelől a Hivatal által elvégzett utólagos konkrét hatásvizsgálat is a módosítás szükségessége irányába mutatott.
- [126] A Jat. 21. § (1) bekezdése szerint a miniszter folyamatosan figyelemmel kíséri a feladatkörébe tartozó jogszabályok hatályosulását, és szükség szerint lefolytatja a jogszabályok – a 17. § (2) bekezdésében meghatározott szempontok szerinti – utólagos hatásvizsgálatát, ennek során összeveti a szabályozás megalkotása idején várt hatásokat a tényleges hatásokkal. A Jat. 17. § (2) bekezdése többek között az alábbi szempontokat jelöli meg: társadalmi, gazdasági, költségvetési hatások, valamint a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek.
- [127] Mindezekén túl az Alkotmánybíróság külön is hangsúlyozza az ügy szociálpolitikai vonzatait. A piaci árnál olcsóbb távhő előnyeit a lakosság egy része élvezte, terhét viszont a teljes lakosság (valamennyi áramfogyasztó) viselte, az elfogyasztott villanyáram árába (kb. 11,8 %) beépítve. A KÁT rendszer társadalmi rendeltetésének megfelelő működését tehát az állam köteles volt felülvizsgálni.
- [128] Bár az indítványozók szerint az új támogatási rendszer hátrányos rájuk nézve a korábbi (előnyös) rendszerhez képest, ezt azonban csak állították, de semmilyen módon nem igazolták és – természetesen – egyáltalán nem tértek ki az államot és a társadalmat terhelő kötelezettségi (teherviselési) vonzatokra. Ennek megfelelően az sem állapítható meg, hogy az újfajta támogatási rendszer mennyivel kedvezőtlenebb a távhőtermelőkre nézve, és az sem, hogy mennyivel kedvezőbb az államra nézve. Mindennek a megítélése azonban – ténykérdésekről és nem alkotmányjogi kérdésekről lévén szó – nem is tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.
- Úgyszintén nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe annak vizsgálata, hogy a KÁT helyébe lépő, új alapokon nyugvó támogatási rendszerben a jogalkotó milyen kompenzációs szisztémát választott.
- [129] 1.5. Ahogyan azt a korábban idézett határozatok kimondták, a bizalomvédelem követelményéből nem vezethető le a jogviszonyok megváltoztatásának tilalma. Annak eldöntésénél, hogy megváltoztathatatlanosság vagy az alkotmányos korlátok közé szorított, kivételes esetben érvényesített módosítás elve élvez elsőbbséget, azoknak a szempontoknak a súlyát kell megmérni, melyek egyik vagy másik elvet indokolják. Az Alkotmánybíróság tehát ezen komplex alkotmányossági kérdést nem egyetlen tényező vizsgálatával döntötte el, hanem a változtatás teljes szempontrendszerét át kellett, hogy tekintse.
- [130] Ha az állam közhatalmi eszközökkel (jogalkotással, hatósági engedélyezéssel) a piaci viszonyokba beavatkozik, a változások és a kockázatok területére lép.
- [131] A KÁT rendszerének kiépítésével az állam az energiapiacba avatkozott be. Ezen a területen a gazdasági élet és a piaci viszonyok más területeihez képest is folyamatosan, viszonylag gyors, és nagyarányú változások zajlanak, melyekre a jogalkotónak döntései meghozatalakor, illetve azok felülvizsgálatakor figyelemmel kell lennie. Az alkotmányosság szempontjából fontos, hogy ez a jogalkotói figyelem kiterjedjen arra is, hogy a beavatkozáshoz mikor célszerűbb a kötöttebb közjogi, mikor a rugalmasabb magánjogi eszköztárat igénybe venni, illetőleg hogy mikor kell (mint jelen esetben) komplex jogi megoldást alkalmazni és azon belül a súlypontot melyik jogterületre helyezni. Az Alkotmánybíróság rámutat arra is, hogy a Hivatal helyzete is sajátos (Vet. 158-159. §-ok), hiszen nemcsak hatóságként lép fel (hatóság-üggyfél relációban), hanem ellátja pl. a felhasználók és az engedélyesek érdekeinek védelmét, valamint elősegíti a fogyasztók védelmét is. A KÁT rendszerhez való csatlakozás törvényi feltételei alapján kiadja a rendszerbe lépéshez szükséges engedélyeket, majd jogszabályban meghatározott esetekben módosíthatja, illetve vissza is vonhatja azokat.
- [132] Az Alkotmánybíróság itt jegyzi meg azt is, hogy amennyiben már a KÁT rendszerének kialakításakor tisztább közjogi vagy tisztább magánjogi eszközöket alkalmazott volna a jogalkotó és nem pedig egy sajátos, komplex jogviszonyt hozott volna létre, akkor a rendszer utólagos módosítása, illetve a módosításnak az alkotmányossági megítélése is sokkal egyszerűbb volna. Egy tisztább jogi helyzetben a KÁT rendszerének átalakítása nem feltétlenül igényelte volna a törvényhozó közvetlen beavatkozását.

- [133] Az Alkotmánybíróság az utólagos hatásvizsgálaton túlmenően tényként tudomásul vette azt is, hogy a 2008–2009-es *globális* gazdasági-pénzügyi válság (melynek hatásai a mai napig érzékelhetőek) és ezzel párhuzamosan a *magyar* gazdasági-pénzügyi-költségvetési helyzet együttesen a körülmények olyan lényeges megváltozását eredményezték, melyek indokoltá tették a KÁT-rendszer közjogi és magánjogi elemeinek is a felülvizsgálatát és átalakítását, azaz a korábbi támogatási rendszertől eltérő támogatási szisztéma bevezetését, a távhőtermelők másfajta kompenzálását.
- [134] Változatlanul igaz azonban, hogy lezárt jogviszonyokba a gazdaságpolitikai okokból történő beavatkozás is csak alkotmányos korlátok közé szorítva, kivételes esetben megengedett. Az ilyen kivételes állami beavatkozásnak az alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság szélső esetben megállapíthatja. Ilyen szélső eset azonban a fent kifejtett szempontok alapján a jelen ügyben nem állapítható meg.
- [135] Összességében tehát mindezek alapján a jogalkotó alkotmányosan dönthetett úgy, hogy a korábbi támogatási rendszerről egy alapjaiban más szisztémára tér át. A jogalkotó nem a támogatás megszüntetéséről, hanem annak átalakításáról rendelkezett, amikor megalkotta az R.-t, valamint amikor azt módosította. A támogatás mértéke az előző rendszerhez képest más szempontok alapján (az értékesített hőmennyiségen belül a meghatározott kapcsolt technológiából származó hőmennyiség legkisebb aránya, az értékesítők meghatározott kapcsolt be rendezéseire vonatkozó összhatásfok legkisebb elfogadható mértéke egy adott időszak hónapjaiban) került meghatározásra. Erre a törvényhozónak – az utólagos hatásvizsgálat alapján – alkotmányos lehetősége volt. A hangsúly tehát nem a kedvezmények megszüntetésére, hanem a rendszer átalakítására, a támogatások – módosított formában történő – kifizetésére helyeződött. A törvényhozó szabadságában áll, hogy – kivételesen, a szükséges mértékben – gazdasági-gazdaságossági, energiahatékonysági, szociális, illetve szociálpolitikai szempontokat is figyelembe vegyen a döntése meghozatalakor.
- [136] Összefoglalva megállapítható, hogy a kötelező támogatási rendszer átalakítása az alaptörvény-ellenességet elérő mértékben nem sért szerzett jogokat, nem ellentétes az Alaptörvénnyel. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a jogbiztonság sérelmének megállapítására irányuló indítványokat ebben a tekintetben elutasította.
- [137] 1.6. Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz keretében a jogállami jogbiztonság sérelmére való hivatkozásokat a fent idézett állandó gyakorlata alapján a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetén vizsgálta. Ezért az indítványoknak a jogállamiság sérelmére – ezen belül a jogszabály elfogadását megelőző hatásvizsgálat elmulasztására – alapított hivatkozásait az Alkotmánybíróság nem vizsgálta, és azokat az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította.
- [138] 1.7. Az R.-rel összefüggésben is irányadó a korábbiakban bemutatott alkotmánybírósági gyakorlat, miszerint az Alkotmánybíróság érdemben vizsgálja meg azokat az alkotmányjogi panaszokat, amelyekben nem közvetlenül valamely Alkotmányban biztosított jogra hivatkoztak, de az indítványban foglaltak közvetlenül érintették valamely alkotmányos jogot, így például a visszaható hatály tilalmával vagy a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez szükséges kellő idő hiányával összefüggő indítványokat. [pl: 724/B/1994. AB határozat, ABH 1995, 706, 710.]
- [139] Jelen ügyekben az indítványozók a visszaható hatályú jogalkotásra az R. tekintetében nem hivatkoztak, kizárólag arra utaltak, hogy az R. 2011. szeptember 30-án jelent meg a Magyar Közlönyben és 2011. október 1. napján lépett hatályba, így arra a jogalkotó által biztosított 1 nap nem felelt meg a kellő felkészülési idő követelményének, mely a Jat. 2. § (3) bekezdésével, és emiatt a jogbiztonság követelményével is ellentétes.
- [140] Az Alkotmánybíróság számos határozatot hozott, amelyekben a jogszabály hatálybalépése kapcsán az új rendelkezések alkalmazásához szükséges felkészülési idő biztosítását az Alkotmányból folyó követelményként határozta meg. [7/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 45, 47.; 25/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 131, 132.; 28/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 155, 156–159.; 57/1994. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1994, 322, 324.; 43/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 188, 196.]
- [141] A 28/1992. (IV. 30.) AB határozatában az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy a jogbiztonság követelménye azt a kötelezettséget hárítja a jogalkotóra, hogy a jogszabály hatálybalépésének időpontját úgy kell meghatároznia, hogy kellő idő maradjon
- [142] – a jogszabály szövegének megismerésére;
- [143] – a jogalkalmazó szervek számára a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez;
- [144] – a jogszabállyal érintett szervek és személyek számára annak eldöntéséhez, hogy miként alkalmazkodjanak a jogszabály rendelkezéseire. (ABH 1992, 155, 157.)
- [145] A 7/1992. (I. 30.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette azt is, hogy a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez szükséges kellő idő megállapítása és biztosítása a jogalkotó felelősséggel terhelt mérlegelésének és döntésének függvénye. Az alkotmányellenesség csak a jogszabály alkalmazá-

- sára való felkészülést szolgáló időtartam kirívó, a jogbiztonságot súlyosan veszélyeztető vagy sértő elmaradása, illetőleg hiánya esetén állapítható meg. Önmagában a kihirdetés és a hatálybalépés egybeesése sem feltétlenül sérti a kellő felkészülési követelményét, más esetekben viszont ez éveket is igénybe vehet [7/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 45, 47.; 267/B/2000. AB határozat, ABH 2002, 1126, 1135.; 797/B/2001. AB határozat, ABH 2003, 1437, 1443.].
- [146] 1.7.1. Az indítványok tartalmuk szerint egyfelől az R. 5. §-át, másfelől az R. módosított szövegét támadták. Az R. 6. § (1) bekezdése szerint az R. 5. §-ának kivételével 2011. október 1. napján lép hatályba. Az R. 5. §-ára vonatkozó hatálybalépés dátuma az R. 6. §-ának (3) bekezdése szerint 2012. január 1-je. Ez tehát azt jelenti, hogy ugyan maga a rendelet valóban a kihirdetését követő napon, azaz 2011. október 1. napján lépett hatályba, azonban az indítványozók által támadott rendelkezés ennél az időpontnál később, 2012. január 1. napján hatályosult. Így az indítványozóknak – az állításukkal ellentétben – nem egy napjuk, hanem pontosan három hónapjuk volt a jogszabályra való felkészülésre, mely nyilvánvalóan nem tekinthető kirívóan rövidnek.
- [147] 1.7.2. Az R.-rel összefüggésben az Alkotmánybíróság az alábbiakra mutat rá: Mind az R., mind pedig annak módosításai – a fenti kivételtől eltekintve – a kihirdetésüket követő napon léptek hatályba.
- [148] Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata során a felkészülési idő hiánya miatt akkor állapította meg valamely jogszabály alkotmányellenességét, ha az szerzett jogot korlátozott, a korábbihoz képest úgy állapított meg hátrányosabb rendelkezést, illetőleg oly módon hárított fokozott kockázatot a címzettek-re, hogy a megismerés és a felkészülés lehetőségének hiánya sérelmet okozott az érintettek számára, akadályozta a jogalkalmazót a jogszabály alkalmazásában. [7/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 45, 47.; 25/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 131, 132.; 43/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 188, 196.; 44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 207.; 723/B/1998. AB határozat, ABH 1999, 795, 799–800.; 1021/B/2001. AB határozat, ABK 2003. február, 57, 59.]
- [149] Az indítvány alapján az Alkotmánybíróságnak a vitatott jogszabályi rendelkezésekkel kapcsolatosan két kérdést kellett vizsgálni. Egyrészt vizsgálnia kellett azt, hogy a jogszabály azonnali hatállyal történő hatályba léptetése valóban a felkészülési idő hiányát eredményezte-e. Másrészt, mivel az Alkotmánybíróság ismertetett gyakorlata szerint önmagában a felkészülési idő hiánya nem elegendő az alkotmányellenesség megállapításához, vizsgálnia kellett azt is, hogy a támadott jogszabályok esetében megállapítható-e a felkészülési idő elmaradása miatt a jogbiztonság súlyos sérelme, illetőleg veszélyeztetése.
- [150] Ugyanakkor az R. a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árának, valamint a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás díjának megállapításáról szóló szabályokat tartalmaz.
- [151] E szabályok vizsgálata alapján megállapítható, hogy az indítványozóknak a támadott jogszabályi rendelkezésekből közvetlen fizetési vagy más kötelezettségük nem keletkezett, emiatt az azonnali hatályba léptetés miatt hátrányuk nem származott, illetve az indítványok az újfajta támogatási rendszer bevezetésével okafogyottá is váltak. Ennek megfelelően a felkészülési idő hiánya miatt a jogbiztonság súlyos sérelme nem volt megállapítható, így az Alkotmánybíróság az indítványokat ebben a tekintetben is elutasította.
- [152] 2. Az indítványozók szerint a módosított R. az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésében biztosított vállalkozáshoz való jogot is sérti. Ennek indokaként az indítványozók azt adták elő, hogy a jogalkotó az R.-ben (annak 1. számú mellékletében) megállapított árral úgy avatkozott be a vállalkozások működésébe, hogy azokat ellehetetlenítette, ugyanis ezen árak mellett a vállalkozásnak még a költségei sem térülnek meg.
- [153] Az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik, valamint a XII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a vállalkozáshoz.
- [154] Ezzel összhangban az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a vállalkozáshoz való jog alapjog, mely azt jelenti, hogy bárkinek Alaptörvényben biztosított joga a vállalkozás, azaz üzleti tevékenység kifejtése. A vállalkozás joga azonban egy bizonyos, a vállalkozások számára az állam által teremtett közgazdasági feltételrendszerbe való belépés lehetőségének biztosítását, más szóval a vállalkozóvá válás lehetőségének – esetenként szakmai szempontok által motivált feltételekhez kötött, korlátozott – biztosítását jelenti. A vállalkozás joga tehát nem abszolútizálható, és nem korlátozhatatlan: senkinek sincs alanyi joga meghatározott foglalkozással kapcsolatos vállalkozás, sem pedig ennek adott vállalkozási jogi formában való gyakorlásához. A vállalkozás joga annyit jelent – de annyit alkotmányos követelményként feltétlenül –, hogy az állam ne akadályozza meg, ne tegye lehetetlenné a vállalkozóvá válást [54/1993. (X. 13.) AB határozat, ABH 1993, 340, 341–342.].
- [155] Jelen esetben az Alkotmánybíróságnak tehát nem azt kellett megvizsgálnia, hogy a támadott jogszabályi rendelkezés, azaz a távhőszolgáltatás díjának megállapításáról szóló R. (ténylegesen annak

1. számú melléklete) a távhőtermelő társaságok ellehetetlenítését eredményezi-e, hanem azt, hogy a szabályozás kizárja-e a távhőtermelés megkezdését, tehát az adott közgazdasági feltételrendszerbe való belépés lehetőségét.
- [156] A Vet. 2011. március 31-i módosítása a közigazgatási határozatok 2011. július 1-i hatályvesztéséről rendelkezett, azaz a jogszabály szerint a „hatósági határozattal szabályozott értékesítési jogosultságok megszűnnek”, ami tehát a KÁT rendszer teljes hatályon kívül helyezését, megszűnését eredményezte. Ennek értelmében a továbbiakban a kapcsolatos termelt villamos energia emelt áron történő értékesítéséből származó többletbevételt a távhőtermelők nem szerezhették meg. Bevételeik kizárólag a távhő hatósági áras értékesítéséből, valamint a kapcsolatos termelt villamos energia világpiaci áron való értékesítéséből keletkezhetnek. Ezt a helyzetet szüntette meg az R. (valamint a módosítása), mely egy, a korábbi támogatási rendszertől (KÁT) különböző módszert vezetett be a távhőtermelők kiesett bevételeinek a kompenzálására. Az R. 2. § (1) bekezdése értelmében a távhőszolgáltató az értékesítő (azaz a távhőtermelő) részére a távhő és a távhőtermeléssel összefüggő szolgáltatások – keringtetés, pótvíz biztosítása, vegyszerezés és vízlágyítás – ellenértékéért a) értékesítői teljesítménydíjat és értékesítői hődíjat, vagy b) értékesítői hődíjat (a továbbiakban együtt: értékesítői díjak) fizet. Az értékesítői hődíj a távhőszolgáltató által ténylegesen igénybe vett hőmennyiség után fizetendő, Ft/GJ-ban kifejezett díj, az értékesítői teljesítménydíj pedig a távhőszolgáltatónak értékesített távhő távhőszolgáltató által lekötött teljesítménye alapján fizetendő Ft/MW/év mértékegységben kifejezett díj. Az értékesítő az R. mellékletében rá nézve egyedileg meghatározott értékesítői hődíjat akkor alkalmazhatja, ha a tárgyhoz vonatkozásában a távhőszolgáltatónak értékesített hőmennyiségben belül a meghatározott kapcsolt technológiából származó hőmennyiség egy adott időszak hónapjaiban meglévő legkisebb aránya tekintetében a 2. melléklet A. pontja szerinti táblázatban, és a kapcsolt berendezésekre vonatkozó összehatásfok egy adott időszak hónapjaiban elfogadható legkisebb mértéke tekintetében a 2. melléklet B. pontja szerinti táblázatban rá vonatkozóan meghatározott feltételeknek eleget tesz. Ezen túlmenően az 5. § (1) bekezdése az értékesítő és a távhőszolgáltatóra vonatkozóan ún. nyereségkorlátot állított fel. Ennek értelmében az értékesítő, valamint a távhőszolgáltató tárgyévüli auditált éves beszámolójában szereplő adózás előtti eredménye nem haladhatja meg az ármegállapítás során figyelembe vett könyv szerinti bruttó eszközérték és a nyereségtényező szorzatának mértékét. Ennek a szabálynak a betartását a Hivatal ellenőrzi. Ha ennek során megállapítja, hogy:
- [157] a) a távhőtermelő nyeresége meghaladta a nyereségkorlátot, akkor arra kötelezi, hogy a nyereségkorlátot felüli nyereségtöbblet összegét a tőle vásárló távhőszolgáltató részére adja át;
- [158] b) a távhőszolgáltató nyeresége meghaladta a nyereségkorlátot és a távhőszolgáltató az ellenőrzéssel érintett időszakban távhőszolgáltatási támogatásban részesült, a távhőszolgáltatót kötelezi arra, hogy a nyereségkorlátot felüli nyereségtöbblet összegét a Vet. 147. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott célra létrehozott számla javára, a kapott távhőszolgáltatási támogatás erejéig fizesse be, továbbá az ezen felüli összeget a végfelhasználónak adja át;
- [159] c) a távhőszolgáltató nyeresége meghaladta a nyereségkorlátot és a távhőszolgáltató az ellenőrzéssel érintett időszakban távhőszolgáltatási támogatásban nem részesült, a távhőszolgáltatót kötelezi arra, hogy a nyereségtöbblet teljes összegét a végfelhasználónak adja át.
- [160] Az Alkotmánybíróság a 282/B/2007. AB határozatában – mely azt vizsgálta, amikor az önkormányzatok az üzletek működésére vonatkozó jogi környezet bizonyos elemének meghatározására váltak jogosulttá – kimondta, hogy „[a] vállalkozáshoz való jognak nem tulajdonítható olyan jelentés, amely szerint a már működő vállalkozásokra vonatkozó jogi környezet módosíthatatlan lenne” (ABH 2007, 2168.).
- [161] Kétségtelen, hogy a jogalkotó a Vet. támadott módosításával és az R. megalkotásával az e jogszabályok megalkotásáig hatályban volt rendszert megváltoztatta és új alapokra helyezte. Önmagában azonban ez a változtatás nem eredményezi azt, hogy bárki (bármely vállalkozó vagy vállalkozás) is el legyen zárva a távhőtermelő tevékenység megkezdésétől vagy folytatásától. Annak a megítélése azonban, hogy az újfajta árképzési és támogatási rendszerben megéri-e, kifizetődő-e a tevékenységet megkezdni vagy folytatni, nem alkotmányossági, hanem közgazdasági kérdés.
- [162] Ebben a tekintetben utal az Alkotmánybíróság a Vet. 11. § (4) bekezdésére, miszerint a kötelező átvétel *legfeljebb* az adott beruházásnak az adott átvételi ár melletti megtérülési idejére biztosítható. A jogalkotó tehát itt ebben a szabályban sem garantálja a beruházás *teljes* megtérülését, hanem azt mondja ki, hogy a KÁT rendszerben alkalmazott, a piacinál magasabb ár *legfeljebb* a beruházás megtérüléséig biztosítható. Ez azt jelenti, hogy a beruházónak már a befektetése megkezdésekor számolnia kellett azzal, hogy a beruházása teljes megtérülésére nincsen állami garanciavállalás. A szerzett jog nem azonos az állami garanciavállalással. A finanszírozási (támogatási) rendszer átalakítása pedig önmagában nem eredményezi a tevékenység végzésének a lehetetlenné tételét, sőt ezzel éppen el-

- lentétesen a piac működéséből eredő hátrányok mérséklését, részleges kiküszöbölését célozza.
- [163] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványokat ebben a tekintetben is elutasította.
- [164] 3. Ezt követően az Alkotmánybíróság azt az indítványi elemet vizsgálta meg, mely szerint a szabályozás indokolatlanul és önkényesen különbséget tesz a távhőtermelők és a távhőszolgáltatók között.
- [165] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megállapítja, hogy a Alkotmány 70/A. § (1) cikke lényegében szó szerint megegyezik az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdésével (a különbség mindössze annyi, hogy az Alaptörvény a fogyatékoság szempontjával egészítette ki a korábbi felsorolást). Emiatt az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Alaptörvény XV. cikkére hivatkozó indítványok elbírálása kapcsán az Alkotmánybíróságnak az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésével összefüggésben kialakult – és alább bemutatásra kerülő – gyakorlata a jelen ügyben irányadó és alkalmazható.
- [166] Az Alaptörvény e rendelkezését az Alkotmánybíróság – állandó gyakorlata szerint – a jogegyenlőség általános elvét megfogalmazó alkotmányi követelményként értelmezte és kifejtette, hogy bár az Alkotmány szövegszerűen az alapvető jogok tekintetében tiltja a hátrányos megkülönböztetést, a tilalom – ha a megkülönböztetés sérti az emberi méltósághoz való alapvető jogot – kiterjed az egész jogrendszerre. Így abban az esetben, ha a megkülönböztetés nem az emberi vagy az alapvető állampolgári jog tekintetében történt, az eltérő szabályozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha az az emberi méltósághoz való jogot sérti. Az Alkotmánybíróság gyakorlata során ez utóbbi körben akkor ítélte alkotmányellenesnek a jogalanyok közötti megkülönböztetést, ha a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tett különbséget az azonos szabályozási kör alá vont jogalanyok között [előszőr: 9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.]. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában személyek közötti diszkriminációról csak akkor lehet szó, ha a jogalkotó valamely személyt vagy embercsoportot más, azonos helyzetben lévő személyekkel vagy embercsoporttal történt összehasonlításban kezel hátrányosabb módon [előszőr: 32/1991. (VI. 6.) AB határozat, ABH 1991, 146, 161–162.]. Az Alkotmánybíróság több határozatában leszögezte, hogy az Alkotmányban meghatározott alapjog-kategóriák, így az Alkotmány 70/A. §-ában írt, a diszkrimináció tilalmát meghatározó rendelkezés – annak ellenére, hogy azokat az Alkotmány állampolgári aspektusból fogalmazza meg – a személyekre általában, így a jogi személyekre is vonatkoznak [21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 72, 82.; 7/1991. (II. 28.) AB határozat, ABH 1991, 22, 27–28.; 28/1991. (VI. 3.) AB határozat, ABH 1991, 88, 114., 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, ABH 2001, 123, 141. stb.], a jogi személyek számára is biztosított tehát, hogy alkotmányos jogait alkotmányosan indokolatlan megkülönböztetés nélkül érvényesítsék [40/2005. (IX. 19.) AB határozat, ABH 2005, 427, 440.].
- [167] Az Alkotmánybíróság fentebb ismertetett gyakorlatának megfelelően vizsgálta e megkülönböztetés tilalmának az indítványozók által állított sérelmét a támadott jogszabályi rendelkezések vonatkozásában.
- [168] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben megállapította, hogy a távhőtermelők és a távhőszolgáltatók nem tartoznak homogén csoportba. A két csoport tevékenysége, működése eltérő, rájuk természetesen nem azonos szabályok vonatkoznak, azaz nincsenek összehasonlítható helyzetben. Ennek megfelelően e két csoport vonatkozásában a hátrányos megkülönböztetés tilalmára való hivatkozás nem helytálló, így az Alkotmánybíróság az indítványokat ebben a vonatkozásban – összehasonlítható helyzet hiányában – is elutasította.
- [169] 4. Végül az Alkotmánybíróság azt az indítványi elemet vizsgálta meg, miszerint az Ártv. 1. § (2) bekezdés *h)* pontja a jogbiztonság követelményét sérti. Az indítványozók arra hivatkoztak, hogy a távhő árát az Ártv. 8. § (1) bekezdése figyelembe vételével kellett volna meghatározni, azaz a legmagasabb árat a hatékonyan működő vállalkozás ráfordításaira, és a működéshez szükséges nyereségre fedezetet biztosítva – az elvonásokra és támogatásokra figyelemmel – kellett volna megállapítani.
- [170] Az Alkotmánybíróság az indítványozók ezen hivatkozásával kapcsolatban az alábbiakat állapítja meg. A támadott törvényi rendelkezés kimondja, hogy a törvény hatálya nem terjed ki: a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árára, valamint a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás (fűtés és használati melegvíz) díjára.
- [171] Ezzel a jogalkotó a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árát kivette az ártörvény hatálya alól és arra külön szabályt, jelesül az R.-t alkotta meg. Ezzel összefüggésben az indítványozók a jogbiztonság követelményének a sérelmét önmagában és nem valamely, az Alaptörvényben biztosított joggal összefüggésben kérték megállapítani. Az Alkotmánybíróság fent (V. rész 1.1. pont) kifejtett álláspontja szerint az indítványozók alkotmányjogi panaszban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, azaz a jogállamiság követelményének sérelmére önmagában – Alaptörvényben biztosított jog megjelölése nélkül – nem hivatkozhatnak.
- [172] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszokat ebben a tekintetben érdemben nem bírálta el, hanem azokat az Abtv. 64. § *d)* pontja alapján – mint a törvényi feltéte-

leknek meg nem felelő tartalmú indítványokat – visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

<i>Dr. Balogh Elemér s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Balsai István s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Bragyova András s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Holló András s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Kiss László s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Kovács Péter s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,</i> előadó alkotmánybíró
<i>Dr. Lévy Miklós s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Pokol Béla s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Stumpf István s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Szalay Péter s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Szívós Mária s. k.,</i> alkotmánybíró	

Dr. Bragyova András alkotmánybíró
párhuzamos indokolása

- [173] A határozat érvelésével nem, következtetésével viszont egyetérték.
- [174] 1. Ebben az ügyben a fő alkotmányjogi kérdés az volt, hogy a törvény megszüntetheti-e a hatályba lépésekor fennálló jogerős közigazgatási határozatok érvényességét (kötelező erejét). A Vet. módosított 171. § (5f) bekezdése kifejezetten ezt teszi, amikor kijelenti: a jogerős közigazgatási határozatokkal biztosított jogok 2011. július 1-jén megszűnnek.
- [175] A közigazgatási határozat jogereje, egyszerűsítve a bonyolult kérdést, a határozat megváltoztathatatlanságát jelenti. Ha egy határozat jogerős, a határozatban jogosított személy vagy gazdasági társaság erre alapozva folytathatja tevékenységét: döntéseket hozhat, kötelezettségeket vállalhat arra alapozva, hogy a határozatban foglaltakon a közigazgatás nem változtathat, jogai tehát a határozatban foglaltak szerint alakulnak.
- [176] Esetünkben arról volt szó, hogy a Hivatal közigazgatási határozatban biztosított jogot egyes, jellemzően kisebb erőműveknek a megtermelt villamos energia átvételére. Erre a Vet. hatalmazta fel. A Hivatal egyedi ügyekben eljárva, az ügyfél által benyújtott kérelmet megvizsgálva hozta meg – hatósági eljárás keretében – érdemi döntését. Az eljárás során azt vizsgálta, hogy a kérelem megfelel-e a

jogszabályokban foglaltaknak. Mivel az ügyfél által kérelméhez benyújtott mellékletek alapján a Hivatal megállapította, hogy működése, paraméterei megfelelnek a jogszabályi feltételeknek, jogot megállapító érdemi döntést hozott. E hatósági eljárást a Hivatal a Ket. szabályai szerint folytatta le, következőképp: ezen eljárás keretében meghozott jogerős, érdemi döntések megváltoztatása is a Ket. szabályai szerint lehetséges.

- [177] A jogerős közigazgatási határozatokkal biztosított jogok visszavonása, a határozat gondolatmenete szerint alapvetően polgári jogi kérdés, mivel a közigazgatási határozat jogosítottja és kötelezettje között szerződéses kapcsolat is volt, azaz a KÁT rendszer végső formájában szerződéseken alapult. A határozat érvelése arra alapoz, hogy a közigazgatási határozatokkal polgári jogi (részben quasi ex contractu, részben valódi szerződéses) kapcsolatok jöttek létre a KÁT rendszerben, illetve az ún. mérlegközösségekben résztvevők – erőművek és a rendszerirányító, valamint az áramszolgáltatók – között. E szerződések, megint a többségi érvelés szerint, a polgári jog szabályai szerint módosíthatók, illetve a polgári jogi szabályok kiterjeszthetők a közigazgatási határozatokon alapuló kapcsolatokra is. Ezért nem állapítható meg az Alaptörvény B) cikkében foglalt jogállamiság, közelebbről a visszamenőleges jogalkotás és/vagy a szerzett jogok tiszteletben tartásának sérelme.
- [178] Ezt az érvelést nem tudom követni.
- [179] A KÁT törvényben létrehozott, egyedi közigazgatási határozatokon alapuló rendszer, amelyben a távhőszolgáltatók maradék (melegvíztermelésre fel nem használt) kapacitásukkal villamos energiát állítottak elő, és bizonyos feltételekkel hatósági engedély alapján értékesíthették meghatározott áron. A távhőtermelők mint kiserőművek működtetői és a villamos energiát a közigazgatási határozat alapján megvásárló rendszerirányító közötti ún. mérlegköri szerződések (kicsit hasonlatosan a tervszerződésekhez) a hatósági határozatok megvalósítását szolgálták; és ezek nélkül nem is jöttek volna létre.
- [180] A KÁT rendszerben a panaszos villamos energiatermelők hosszabb, meghatározott időtartamra kaptak közigazgatási határozatban biztosított jogokat, elsősorban villamos energia értékesítésére (átvételére), másodsorban de ezzel együtt, az eladott villamos energia átvételi árára is jogot szereztek a közigazgatási határozattal. Erre alapozva beruházásokat hajtottak végre, illetve gazdasági tevékenységüket a határozatok jogerejére (fennmaradására) alapítva folytatták.
- [181] Az egyedi hatósági határozatok jogerejének védelme alkotmányjogilag a jogbiztonság elvéből vezethető le. Az Alkotmánybíróság 9/1992. (I. 30.) AB határozatában fejtette ki, hogy „a jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes

- részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Ezért alapvetőek a jogbiztonság szempontjából az eljárási garanciák.” (ABH 1992, 59, 65.) Az Alkotmánybíróság ugyanebben a határozatában megfogalmazta: „[a]z anyagi igazságosság és a jogbiztonság követelményét a jogerő intézménye hozza összhangba – megint csak a jogbiztonság elsőlegessége alapján. A jogerő intézménye, alaki és anyagi jogerőként való pontos meghatározottsága a jogállamiság részeként alkotmányos követelmény. Az Alkotmánynak megfelelően biztosított jogorvoslati lehetőségek mellett beállott jogerő tiszteletben tartása a jogrend egészének biztonságát szolgálja. A jogerős határozatok megváltoztathatatlanságához és irányadó voltához alapvető alkotmányos érdek fűződik (...). A jogbiztonság megköveteli, hogy a jogerős határozat – az eldöntött kérdés személyi és tárgyi keretei között – irányadóvá váljék mind az eljárásban résztvevőkre, mind a később eljáró bíróságra, illetőleg más hatóságra.” (ABH 1992, 66.) Ezt kiegészítette az Alkotmánybíróság 2/2000. (II. 25.) AB határozatában azzal, hogy „a jogbiztonság követelménye a közigazgatás működésével kapcsolatosan is azt a követelményt támasztja a törvényhozással szemben, hogy megteremtse a lezárt jogviszonyok stabilitásának eljárásjogi biztosítékait”.
- [182] A szerzett jogok tiszteletben tartására irányuló követelménnyel összefüggésben az Alkotmánybíróság korábban már több határozatában elvi jelentőséggel mutatott rá arra, hogy az Alaptörvény B) cikkében – éppúgy, mint az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében – deklarált jogállamisághoz hozzátartozik a szerzett jogok tiszteletben tartása. [Pl. 62/1993. (XI. 29.) AB határozat, ABH 1993, 364, 367.] Az Alkotmánybíróság azt is megfogalmazta, hogy „[a] szerzett jogok védelme a jogállamban érvényesül, de nem abszolút érvényű, kivételt nem tűrő szabály. A kivételek elbírálása azonban csak esetenként lehetséges. Azt, hogy a kivételes beavatkozás feltételei fennállnak-e, végső fórumként az Alkotmánybíróságnak kell eldöntenie.” [32/1991. (VI. 6.) AB határozat, ABH 1991, 146, 154.]
- [183] A Vet. 171. § (5f) bekezdésében megfogalmazott közigazgatási határozatok hatálytalanítása azt a kérdést is fölveti, van-e lehetőség normatív döntésben, szabályozási tárgykörben egyedi ügyeket érintő döntést hozni. Különös tekintettel arra, hogy a törvényhozó megtehetette volna, hogy felhatalmazza a hatóságot (azaz a Hivatalt) a kiadott hatósági határozatok visszavonására. Ekkor a Hivatal a Ket. 114. § (1) bekezdése alapján – és korlátai között – járhatott volna el. Ennek azonban következménye lett volna – ha az érintett fél él jogorvoslati jogával – a határozat bírósági felülvizsgálata. Az Alkotmánybíróság 5/2007. (II. 27.) AB határozatában kifejtette, hogy „[a] normatív aktus szükségképpen eleme ugyanis az, hogy a címzettek köre szélesebb, s nem közvetlenül és konkrétan meghatározott egy vagy több személy, vagyis a rendelkezés nem valamely konkrét egyedi ügyre vonatkozik. Ha a jogalkotó a hatályos jogszabály alkalmazását, vagy a jogszabály normatív módon történő módosítását kerüli meg az egyedi döntés jogszabályi formába öntésével, a megoldás visszaélészerűvé válik. A konkrét jogviszonyokat ezzel a módszerrel megszüntető jogszabályi rendelkezés (...) tartalmában jogalkalmazói (...) aktus, amely ellen viszont (tekintettel a jogszabályi formára) az érintettek jogorvoslattal nem élhetnek.” [ABH 2007, 126.]
- [184] 2. Egyetértek azzal, hogy a törvényhozó, ha a közérdek – mely politikai mérlegelés dolga – megköveteli, kivételesen akár jogerős közigazgatási határozatok érvényességi idejét is lerövidítheti, illetve megszüntetheti vagy korlátozhatja a határozatokban biztosított jogokat.
- [185] Az alkotmányjogi kérdés, ha nem fogadjuk el a polgári jogi analógiát, hanem közjogi kapcsolatnak tartjuk a KÁT rendszert, a következő: milyen feltételekkel avatkozhat a törvényhozó egy már kialakított, az egyes résztvevőknek közigazgatási határozatban biztosított jogokat és kötelezettségeket tartalmazó rendszerbe.
- [186] A modern alkotmányos kapitalizmusban (szabályozott piacgazdaságban) az ilyen esetek igen gyakoriak, hiszen a legtöbb gazdasági tevékenységet a közigazgatás nemcsak felügyeli, hanem közvetlenül szabályozza is. Erősen jellemző ez az energiagazdálkodásra, illetve minden gazdasági (szolgáltató) tevékenységre, amely hálózatok útján jut el a fogyasztóhoz; ezeknek köztudottan jelentős szerepe van a társadalom működése gazdasági előfeltételeinek fenntartásában. A közérdek tartalmáról, mibenlétéről az Alkotmánybíróság nem dönthet: el kell fogadnia a törvényhozó politikai értékelését, legalábbis akkor, ha a cél és eszköz között ésszerű kapcsolat fedezhető fel.
- [187] Más a helyzet a közérdek megvalósítására alkalmazott jogi megoldással: ebben a törvényhozó lehetősége korlátozott. Esetünkben a jogerős közigazgatási határozatokban biztosított jogok elvesztéséért vagy korlátozásáért kártalanítania kell a sérelmet szenvedetteket, vagy a megszüntetett szabályozási rendszert egyenértékű gazdasági előnyökkel járó másikkal kell pótolnia.
- [188] 3. Az előbb kifejtettek szerint meg kellett volna vizsgálni, megfelel-e a KÁT helyébe léptetett, az R. által meghatározott szabályozási rendszer a fenti alkotmányos követelményeknek.

[189] Az új rendszerben megszűnik az eddigi kedvezőbb (magasabb) áron történő kötelező áramátvitel rendszere, de a megtermelt villamos áram – mivel a panaszos tulajdonában levő kiserőművek üzemeltetői továbbra is engedélyesek maradnak, a Vet. 74. § (3) bekezdése alapján – piaci áron értékesíthető. Ez ugyan valószínűleg nem elegendő a távhőszolgáltatás gazdaságos fenntartásához, hiszen különben nem lett volna szükség a KÁT rendszerre, de mindenképpen pótlólagos bevételt jelent. Ugyanakkor az értékesített távhő, az új rendszert szabályozó R. 5. §-a szerint számított, árban a hőszolgáltatók garantált eszközarányos nyeresége több mint kétszerese – 2,00 %-al szemben 4,5% – akkor, ha a hőszolgáltató beruházása, amiben a döntő rész a kiserőművek létesítése, még nem térült meg. A megtermelt áram piaci áron történő értékesítése és az érvényesíthető magasabb távhődíj együttesen feltehetően ellensúlyozza a KÁT rendszer megszűnéséből eredő hátrányok jó részét.

[190] Az Alkotmánybíróságnak nem lehet feladata gazdasági számításokat végezni, de annyi megállapítható, hogy az indítványok sem állították, hogy az új rendszer a panaszosok számára veszteséges, hanem csak a KÁT megszűnéséből származó hátrányokról szóltak. Ha mégis másként lenne, az indítványozó-panaszosok a KÁT helyébe lépett rendszer alkotmányellenességét még mindig vitathatják.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

[191] A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom azzal, hogy – az 50/2007. (VII. 10.) AB határozatban kifejtett álláspontot továbbra is irányadónak tekintve – a jogalkotót terheli a közérdekből fakadó jogkorlátozás szükségességének bizonyítása.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró
párhuzamos indokolása

[192] A határozat rendelkező részének pontjaival egyetértek, ugyanígy az indokolás nagyobbik részével is, de az indokolás V. részének 3. pontját nem tudom elfogadni. Itt ugyanis a konkrét ügy kapcsán a jogegyenlőség és a diszkriminációellenesség problémakörét illetően az előző Alkotmány alapján egy nagy kihatással bíró álláspont lefektetésére kerül sor, melyet nem lehet elfogadni a mostani Alaptör-

vény tükrében. Látni kell, hogy az alkotmánybírósági döntéseknek két rétege van azáltal, hogy a legtöbb esetben egy konkrét probléma veti fel a döntést, ám ennek eldöntése kapcsán elvi-általános normákat és alkotmányértelmező megállapításokat is lefektet a határozat. Azt lehet mondani, hogy bár a konkrét probléma és annak mikénti eldöntése uralja legtöbbször a politikai közvéleményt és az ezzel foglalkozó médiahíradásokat az alkotmánybírósági döntésre várva, de az egész alkotmánybíráskodást tekintve a határozatok második rétege, az elvi-általános normatívák lefektetése az igazán fontos. A határozatoknak a konkrét problémára és ennek eldöntésére adott válaszára néhány hónap múlva már alig emlékeznek – és ez mint precedens alkalmazása is csak évenként vagy többévenként egyszer-egyszer merülhet fel –, de az ennek kapcsán lefektetett elvi-általános támpontok és megállapítások az egész alkotmányosság értelmét a legmélyebben meghatározzák, és a későbbi döntések százait és ezreit meghatározzák. Az első ciklus alkotmánybírói által „láthatatlan alkotmánynak” nevezett normatív rendszert a határozatoknak ez a második, elvi-általános rétege hozza létre. A határozatoknak ez a belső kettőssége és a két réteg eltérő fontossága megkívánja, hogy legalább egy párhuzamos véleményben adjak hangot ellenvéleményemnek a határozat e mélyebb rétegében fekvő probléma kapcsán.

[193] Az általam vitatott pont az indítványozónak az előző Alkotmányra és annak alkotmánybírósági értelmezésére alapozott diszkriminációellenesség-panaszát veszi alapul, és az új Alaptörvény szövegének közelebbi elemzése nélkül csak deklarálja annak egyezését a korábbival, majd a régi szövegen alapuló AB-döntéseket veszi döntési alapnak. Mivel az új Alaptörvény hatályba lépése óta ez az első döntéseink egyike a diszkriminációellenesség kérdésében, különösen fontos, hogy ellenálljunk a korábbi évek rutinjának, és tüzetesen vegyük szemügyre az Alaptörvény szövegét, annak esetleges eltéréseit a korábbi alkotmányi szövegtől. A két szöveg eltéréseinek elemzése azt mutatja, hogy részben a jogegyenlőség biztosításának az elvi kerete is átalakult az új Alaptörvényben, noha egyezés is kimutatható. Az átalakulás lényege, hogy az új szabályozásban kitégítésre került a régi szövegnek a „bírótság előtti egyenlőség” deklarálása, és általánosabban a törvény előtti egyenlőség került a szövegbe, ami egy lehetséges értelmezés szerint már az „állam előtti egyenlőség” általános tételeként fogható fel. (Lásd a régi Alkotmány 57. § (1) bekezdése első mondatának első fordulatát, illetve az új Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdését.) Az előző Alkotmány – a bírói eljáráson belüli jogegyenlőség deklarálásán túl – a 70/A. § (3) bekezdésében csak az esélyegyenlőtlenség kiküszöbölése kapcsán érintette az általános jogegyenlőséget, és általáno-

sabban csak az állampolgári- és emberi jogok vonatkozásában írta elő az egyenlőség biztosítását. Ez a régi szöveg most is megmaradt – alapvető jogoknak és nem emberi- illetve állampolgári jogoknak nevezve a védett jogokat –, de elé került a törvény előtti jogegyenlőség tétele [lásd a XV. cikk (1) és (2) pontjait].

- [194] Az Alaptörvény jogegyenlőségre vonatkozó, megváltozott rendelkezései kötelezik az Alkotmánybíróságot, hogy gondolja újra a jogegyenlőség és a diszkriminációtílalom formuláit. Az első, amit az újragondolás közben a kiindulópontban szem előtt kell tartani a különbségtevések alkotmányos vizsgálatának eddigi gyakorlatát illetően, a kezdeti alkotmánybírósági aktivizmus e téren, mely a vonatkozó döntési alapokban benne rejtve azóta is feszültségben áll az országgyűlési törvényhozói többség alkotmányos jogkörével. Az előző Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése ugyanis csak az emberi és állampolgári jogok vonatkozásában biztosított jogkört az Alkotmánybíróságnak a törvényhozó és más jogszabályalkotó különbségtevéseinek ellenőrzésére, ami a teljes jogrendszerrel illetően csak egy kis töredéket jelent, és ez a törvényhozó szabadságát a jog többi részén érintetlenül hagyta. A felsőbb ellenőrzés alatt nem álló Alkotmánybíróság első bírái azonban a felhatalmazásukat önhatalmúan kitérítve ezt az ellenőrzést a teljes jogrendszerre kiterjesztették. Az eredetileg a megaláztatás tilalmát jelentő emberi méltóság sérthetlenségi tételét ugyanis mint valami „összemberi lényegét” védő vezérelvet értelmezték át, és ezzel egy sor alkotmányos jogelvet és alapjogot módosítottak, többek között a különbségtevések feletti alkotmánybírósági ellenőrzést a korábbi szűk körből a teljes jogrendszerre kiterjesztették [lásd ennek részletes bírálatát a 821/B/2009. (X. 25.) AB határozathoz fűzött párhuzamos indokolásban (ABK 2011. október, 932, 936.)]. E gyakorlat a kritikák ellenére a döntési formulák megszilárdulása miatt azóta is uralta az Alkotmánybíróság döntéseit, ezért most, az új Alaptörvény kapcsán az első egyenlőségi tézisre vonatkozó döntéseket kialakítva gondosan elemezni kell a megváltozott alaptörvényi szöveg értelmét.
- [195] A jogegyenlőség és a különbségtevések alkotmányosságának problémakörénél fontos kiemelni, hogy a mai Alaptörvény nemcsak a jogegyenlőségre vonatkozó rendelkezések szövegét változtatta meg, hanem a teljes alaptörvényi szöveg értelmezési keretét is új alapokra fektette. Különösen az Alapvetés rész R) cikkének (3) bekezdése jelent itt nagy változásokat, kimondva: „Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti Hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.” A történeti alkotmány vívmányai, mint értelmezési alapok még a jövőben kibontandó feladatot jelentenek az Alkotmánybíróság számára, de a Nemzeti Hitvallás szö-

vegszerűen egy sor erkölcsi-morális értéket is belefoglalt az Alaptörvénybe, és ezek kötelező értelmezési keretként közvetlenül érintik a most vitatott egyenlőségi szabályozás tartalmát. Az egyenlőség ugyanis a morális-erkölcsi értékek egyike, és ez a Nemzeti Hitvallás által tartalmazott további erkölcsi értékek, a közösséghez tartozás hűsége, a család és a közelállók szeretete, az összetartozásban való hit fontossága alapján, a társadalom fennállásának biztosítására a biztonság, a rend, az igazság és a szabadság középpontba emelése alapján mindig csak ezekkel együtt, egymást kölcsönösen korlátozva irányíthatja az Alkotmánybíróság döntési munkáját. De az egyenlőség mint érték és a többi erkölcsi érték egységben szemlélését és egymást korlátozó jellegét lehet kiemelni az Alaptörvény 28. cikkének második fordulatából is: „Az Alaptörvény és más jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak”. A közösség erkölcsi értékeinek középpontba emelése értelmezési parancsként az alkotmánybírák felé azt is kötelezővé teszi, hogy a korábbi alkotmánybírósági gyakorlat sokszor extrém individualizmusa helyébe – mely az egyének alapjogait érinthetetlennek deklarálta a közösség létéhez szükséges tevékenységek felől – egy közösségi primátus lépjen. Az egyének alapjogai mindig csak a közösség fennállása és harmonikus létének biztosítása fényében, ennek alárendelten létezhetnek.

- [196] A fenti elemzések alapján az Alaptörvény egyenlőségi jogra vonatkozó XV. cikke, különösen az általánosan szabályozó (1) és (2) pontjai megítélésem szerint három értelmezési irányt vetnek fel.
- [197] 1. A XV. cikk (1) pontjának törvény előtti egyenlőséget kimondó rendelkezése – szemben az előző Alkotmány „bíróság előtti egyenlőség” deklarálásával és ennek bírósági eljáráshoz kötésével – egy lehetséges értelmezés szerint már az „állam előtti egyenlőség” általános tételeként fogható fel. Ebben az értelmezésben akkor, amit az első alkotmánybírósági többség a jelzett módon önhatalmúan megadott magának az emberi méltóság átértelmezésével és ennek révén a diszkriminációellenesség tilalmának általános egyenlőségi parancsként felfogásával – és ezzel az Országgyűlés törvényhozási tevékenységén belüli különbségtevési szabadságának megszüntetésével – most mint alaptörvényi felhatalmazás jelenne meg. Ekkor az állam a jogalkotási és jogalkalmazási tevékenysége révén vele kapcsolatba kerülő magánszemélyeket és magánszervezeteket mindig az egyenlőség elve szerint kell, hogy kezelje, a törvényhozási többség bármely különbségtevést az Alkotmánybíróság ellenőrizheti, és ez feltehetően akkor minősíti a felmerült különbségtevést alaptörvény-konformnak, ha ezt más alapjogok, vagy alkotmányos elvek, értékek ésszerűnek és

szükségesnek mutatják. (Ez lényegében megfelelne az eddigi alkotmányos felhatalmazás nélkül kialakított alkotmánybírói joggyakorlatnak – feleslegessé téve ebből az emberi méltóság sérthetetlenségének kitágítási eszközként felhasználását –, és ez az értelmezés mintegy „szentesítené” azt.)

[198] A (2) pontban található szűkebb diszkriminációtilalom („az alapjogokat mindenkinek megkülönböztetés nélkül, nevezetesen faj, szín, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyon, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja”) ekkor úgy kaphat értelmet, ha ezt mint az Alaptörvény által kötelezővé tett kiterjesztést fogjuk fel az általános egyenlőségi formula, állam és magánszemélyek (szervezetek) közötti viszonyán túl a magánszemélyek egymás közötti viszonyában megkövetelt egyenlőségi követelményére. Ez a kiterjesztés túlmegy a Felvilágosodás óta az európai civilizációban megkövetelt demokratikus elven, az állam előtti egyenlőség elvén, és most már minden magánszemély egymás közötti viszonyában is kötelezővé tenné az egyenlőnek tekintést, az „egyenlő bánásmódot”. E kiterjesztési törekvés az amerikai polgárjogi politikai mozgalmak harcaiban merült fel az 1960-as években, és mivel a magánemberek a velük szembeni embercsoportokhoz tartozókat a korábbi tapasztalataik alapján utasítják el, vagy éreznek rögtön szimpátiát ezekkel szemben, a kritikák hosszú ideig ezt, mint a politikai motivációkból fakadó megengedhetetlen egyenlősítést utasították el. De végül nemzetközi szinten áttörést ért el ez a törekvés, és az Európai Unióban is mint a diszkriminációellenes irányelv vált kötelezővé 2001-ben a tagállamok felé. Jó néhány tagállamban évekig ellenálltak ennek az uniós irányelvnek, például Németország csak ötévi visszautasítás és vita, illetve többszöri kötelezettségzegési eljárások után 2006-ban ültette át ezt a hazai jogrendjében, és azóta is vitatják ott az egyenlőség állam kontra magánszemélyek viszonyán túli kiterjesztését a magánszemélyek egymás közötti viszonyára, mivel ez a teljes erkölcsi értékrend helyett egyetlen értéket, az egyenlőség értéket abszolutizálja, és kényszeríti a közösség kialakult viszonyrendszerét átalakításra. Magyarországon lényegében a közvélemény figyelem és vita nélkül került a vonatkozó uniós irányelv átvezetésre 2003-ban a diszkriminációellenes törvényben, és most akkor az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdését ennek alaptörvényi rögzítéseként is lehetne értelmezni, ha ezt az értelmezési irányt fogadják el.

[199] Összegezve tehát az első értelmezési irány szerint a XV. cikk (1) pontját mint általános egyenlőségi követelményt az állam magánszemélyek felé való viszonyban lehet értelmezni, és a (2) pontban felsorolt megkülönböztetések tilalmát ezen túl mint a

magánszemélyek között is tilalmazott különbségtevéseket.

[200] 2. A másik irány szerinti értelmezés lényegesen szűkebben fogja fel a két érintett alaptörvényi rendelkezést, és az (1) pont törvény előtti egyenlőség formuláját csak mint általános keret megadását értelmezi, ami után az ennek pontos tartalmat adónak tekinti a (2) pontban felsorolt tilalmazott különbségtevéseket. Ekkor a keret által meghúzva egyrészt csak az állami cselekvés vonatkozásban lenne kötelező a felsorolt diszkriminációtilalom – és a magánszemélyek ezek általi korlátozása megszűnne –, másrészt az állami tevékenység (jogalkotás és jogalkalmazás) is csak a felsorolt különbségtevésektől lenne eltiltva, de a jogrendszer további részeinél a különbségtevések a legkülönbözőbb szociális stb. szempontok szerint lehetségesek lennének az Alkotmánybíró ellenőrzési joga nélkül. Jelezni kell persze, hogy a magánszemélyek vonatkozásában ez ellentétben állna az említett uniós irányelvvel, és amíg azt nem lehet uniós összefogással újragondolás alá vonni, addig Magyarországra az kötelező, és az Alaptörvény ezzel szembenálló értelmezése állandó feszültségeket okozna. (Lásd a Németország ellen ebben az ügyben indított és hosszan elnyúló kötelezettségzegési procedúrát.)

[201] 3. A harmadik értelmezési irány erőteljesebben bevonná az egyenlőség értéke és az egyenlőségi jog mellé az Alaptörvény említett további erkölcsi értékeinek együttesét és azokkal együtt, azok korlátja mellett igyekezne megadni az államnak a magánszemélyek felé, illetve a magánszemélyek egymás közötti egyenlőségi követelményét és az egyenlő bánásmód korlátait e viszonyban – figyelembe véve az uniós diszkriminációellenes irányelv átléphetetlen rendelkezéseit is. E harmadik értelmezési irányban is csak a (2) pontban felsorolt különbségtevések tilalma állna, tehát az állam és az Országgyűlés törvényhozási többsége előtt korlátként, és ezen túl a különbségtevéseit szabadon megtehetné az Alkotmánybíró kontrolja nélkül. Másrészt ekkor a magánszemélyek között szintén tilalmazottak lennének a (2) pont szerinti különbségtevések, és fennállna feljük is az egyenlő bánásmód követelménye, szemben az előző értelmezési iránnyal. Ám az egyenlőségen túl bevont további erkölcsi értékek fényében a magánszemélyek között szűkebben lehetne felfogni az egyenlő bánásmód követelményét, ha a többi morális érték ezt kényszerű parancsként megkövetelné – legalábbis addig a pontig, amíg ez a szűk felfogás nyilvánvalóan nem ütközik az uniós diszkriminációellenes irányelvbe. Ez azonban eléggé általános ahhoz, hogy e téren a maihoz képest nagyobb szűkítést is el lehessen érni ezzel az értelmezési iránnyal.

[202] A felvázolt három értelmezési irányt meg kellene vitatni az alkotmánybíráknak, és lehet, hogy e vita közben még további verziók is felmerülnek az egyenlőségi jog és az Alaptörvény további morális értékeinek együttes értelmezésének lehetőségeként. Azt azonban megítélésem szerint nem teheti meg az Alkotmánybíróság, hogy a most vitatott határozathoz hasonlóan csak egyszerű utalással az előző Alkotmányt és annak eltérő rendelkezéseit, illetve értelmezési keretét veszik alapul. Párhuzamos véleményemben ez ellen kívántam állást foglalni.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2272/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3063/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeket jegyzékéről szóló – a Magyar Közlöny 2005. június 16-i, 80/II. kötetében közzétett – környezetvédelmi és vízügyi miniszteri közlemény alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeket jegyzékéről szóló – a Magyar Közlöny 2005. június 16-i, 80/II. kötetében közzétett – környezetvédelmi és vízügyi miniszteri

közlemény alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

[2] Az indítványozó álláspontja szerint a Korm. r. 5. §-ában szabályozott kijelölési eljárás során sérül az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog, valamint az Alaptörvény XIII. cikkében biztosított tulajdonhoz fűződő jog. Álláspontja szerint az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdése is sérül, mert a kijelölésről szóló jogszabály semmilyen kártalanítást nem biztosít a tulajdonosok részére. Kifogásolta, hogy a Korm. r. 5. § (3) bekezdése eltérő szabályokat állapít meg az állami tulajdonban lévő honvédelmi vagyongazdálkodási területek kijelölésére. Az indítványozó álláspontja szerint a különbségtétel önkényes, indokolatlan, ezzel sérül az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése, mely szerint Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés nélkül biztosítja, sérül továbbá a XV. cikk (1) bekezdése, mely szerint a törvény előtt mindenki egyenlő. Sérlemelte azt is, hogy a Korm. r. 7–13. §-aiban a Natura 2000 területté nyilvánított ingatlanok vonatkozásában különféle – a tulajdonosi jogokat – korlátozó használati és hasznosítási szabályokat ír elő kormányrendeleti szinten.

[3] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 26. § (2) bekezdése, illetve 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg.

[4] A Korm. r. kifogásolt rendelkezései vonatkozásában a panaszos közvetlen érintettsége nem áll fenn, azok az indítványozóra nézve nem közvetlenül hatályosuló, alkalmazandó normák, ezért az indítvány az Abtv. 26. § (2) bekezdésében szabályozott törvényi feltételeknek nem felel meg.

[5] Az alkotmányjogi panasz olyan kérdéseket vet fel, amelyekben az Alkotmánybíróság már döntést hozott [Pl. 28/1994. (V. 20.) AB határozat, ABH 1994, 134.; 33/2006. (VII. 13.) AB határozat, ABH 2006, 447.], és ezért nem tartalmaz olyan alapvető jelentőségű kérdést, amely az érdemi alkotmányossági vizsgálatot szükségessé tenné.

[6] 3. Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés a) és c) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2657/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3064/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság mint másodfokú bíróság Mfv. II. 10.616/2011/4. számú ítéletével összefüggésben benyújtott, a közúti közlekedésről szóló 1998. évi I. törvény 18/B. § *ba*) pontja alkotmány- és alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybírósághoz 2009. augusztus 26-án benyújtott utólagos normakontrollra irányuló indítvány keretében a közúti közlekedésről szóló 1998. évi I. törvény 18/B. § *ba*) pontja alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az Alkotmány 70/A., 70/B., továbbá 70/D. §-ainak sérelmét állítva.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság XX/165-1/2012. számú végzésével – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1) bekezdése alapján – megállapította az eljárás törvény erejénél fogva történő megszűnését. Ugyanakkor tájékoztatta az indítványozót, hogy – az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján – indítványát az Abtv. 26. §-ában foglalt feltételek fennállása esetén alkotmányjogi panaszként 2012. március 31-ig az Alkotmánybíróság elé terjesztheti, ha az abban

megjelölt alkotmányos jogsérelem alaptörvény-ellenességet valósít meg.

- [3] 3. Az indítványozó szakszervezet, valamint az indítványozó törvényes képviselője (a szakszervezet elnöke) jogi képviselőjük útján 2012. február 10-én alkotmányjogi panaszt nyújtottak be az Alkotmánybírósághoz a Legfelsőbb Bíróság mint másodfokú bíróság Mfv. II. 10.616/2011/4. számú ítélete ellen.
- [4] A becsatolt iratok alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszban hivatkozott munkaügyi per felperese a szakszervezet elnöke volt személy szerint, abban a szakszervezet peres félként nem szerepelt.
- [5] Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá, hogy az alkotmányjogi panasz iránti kérelmet indítványozóként benyújtó szakszervezeti elnök a 904/B/2009. számú utólagos normakontrollra irányuló eljárásnak nem volt indítványozója; az indítványozó nem a szakszervezet elnöke személy szerint, hanem a szakszervezet volt. Az utólagos normakontrollra irányuló eljárásban a szakszervezet elnöke az indítványozó szakszervezet törvényes képviselőjében járt el.
- [6] Ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján indult, a szakszervezet által kezdeményezett alkotmányjogi panasz eljárástól a szakszervezeti elnök indítványozóként benyújtott alkotmányjogi panaszát elkülönítette és azt az Abtv. 26. § szerinti eljárásban önállóan bírálja el.
- [7] 4. Az indítványozó az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján benyújtott panaszát, 2012. február 10-én, határidőben terjesztette az Alkotmánybíróság elé.
- [8] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló, a Legfelsőbb Bíróság mint másodfokú bíróság Mfv. II. 10.616/2011/4. számú ítéletében az indítványozó peres félként nem szerepel.
- [9] Az Abtv. 26. §-a és 27. §-ai alapján alkotmányjogi panasz benyújtására akkor van lehetőség, ha az indítványozónak az ügyében lefolytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán sérült az Alaptörvényben biztosított joga és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [10] Mindezek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglaltaknak, ezért az Alkotmánybíróság az indítványt az Abtv. 64. § *b*) pontjára tekintettel – az indítványozó jogosultságának hiányában – visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k., előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k., alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k., alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k., alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k., alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k., alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k., alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2320/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3065/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában teljes ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 21. § (6) bekezdése, valamint a 35. § (1) bekezdésének harmadik mondata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. 2012. március 30-án az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti közvetlen panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, miután a 2011-ben ugyanabban a tárgykörben beadott utólagos normakontroll indítványa 2012. január 1-vel a törvény erejénél fogva megszűnt. Az indítvány arra irányul, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 35. § (1) bekezdésének harmadik mondata, valamint az Szjt. 21. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat. Emellett mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítását is kérte.

[2] Indokolásában előadta, hogy a kották jogosultjai (a zeneszerzők és a zeneművek kiadói) a támadott jogszabályi rendelkezések miatt – melyeket az Szjt. 2003. évi módosítása (2003. évi CII. törvény 2004. május 1-jével) vezetett be – elesnek a kották másolása utáni reprográfiai díjtól. Az Szjt. 35. § (1) bekezdése miatt ugyanis kotta reprográfiával magáncélra sem többszörözhető. Utalt arra az Indítványozó, hogy 2003. előtt őt is – mint zeneszerzőt – megillette a kottamásolás után a reprográfiai díj, így a támadott rendelkezés álláspontja szerint a tulajdonhoz való jogát sérti.

[3] A hátrányos megkülönböztetés tilalmával összefüggésben kifejtette, hogy álláspontja szerint a kották és más, másolható művek szerzői homogén csoportba tartoznak, tekintettel arra, hogy a reprográfiai díj lényege mindenkiel szemben azonos: az ellenőrizhetetlen magáncélú másolások tiltása helyetti méltányos vagyoni ellentételezés. A kották jogosultjai azonban a törvényi rendelkezés miatt a reprográfiai díjból nem részesülhetnek, így velük szemben fennáll az önkényes és indokolatlan megkülönböztetés.

[4] A mulasztás megvalósulását abban látja az indítványozó, hogy a kották jogosultjai (zeneszerzők, szövegírók, zeneműkiadók) nem szerepelnek a 21. § (6) bekezdésében, azaz nem részesednek a befolyt reprográfiai díjakból, így ezzel összefüggésben is a tulajdonhoz való jog sérelmére hivatkozott.

[5] 2. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg. Az Abtv. 29. §-a szerint ugyanis az alkotmányjogi panaszt csak alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén kell befogadni. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában azt a szerzői jogi problémát veti fel, miszerint vitatott, hogy a szerzői jogok (ezen belül is a vagyoni jogok egy fajtájának, a papíralapú többszörözésnek) gyakorlásával összefüggésben keletkezett díjigények érvényesítésére a jogalkotó milyen módszert (egye-di engedély vagy közös jogkezelés) alkalmaz a kották vonatkozásában. E kérdés a polgári jogon belül elhelyezkedő szellemi alkotások egyik részletszabályával kapcsolatos, azonban alkotmányjogi szempontból nem tekinthető alapvető jelentőségű kérdésnek.

[6] Az Alkotmánybíróság emellett rámutat arra is, hogy az indítványozó a támadott jogszabályi rendelkezésekkel összefüggésben mulasztás megállapítását is kérte.

[7] Mind az Alaptörvény, mind pedig az Abtv. felsorolja azokat az indítványtípusokat, melyek az Alkotmánybíróság előtt megindíthatóak. A mulasztás megállapítására irányuló indítvány egyik felsorolásban sem szerepel. A mulasztás megállapításának a lehetőségét az Abtv. 46. §-a az Alkotmánybíróság

határozatainak jogkövetkezményeiként említi. Erre tekintettel mulasztás megállapításának indítványozására senkinek nincs jogosultsága.

- [8] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 29. §-a és 56. § (2) bekezdése, továbbá az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja, valamint 61. § (1) bekezdése alapján – a mulasztás megállapítására irányuló indítványt pedig az Abtv. 64. § b) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2715/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3066/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 269/C. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerinti eljárásban alkotmányjogi panaszban kérte a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 269/C. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Az indítványozó álláspontja szerint a Btk. 269/C. §-ában foglalt nemzeti szocialista és kommunista rendszerek bűneinek nyilvános tagadása tényállás sérti a lelkiismereti- és vallásszabadsághoz, valamint a véleménynyilvánítás szabadságához való jogot. Az indítványozó hivatkozik az Alaptörvény X. cikk (2) bekezdésének sérelmére is, mely szerint a tudományos igazság kérdésében az állam nem dönthet, arra kizárólag a tudomány művelői jogosultak.
- [3] 2. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az eljárását az Abtv. rendelkezései szerint folytatja le azon alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásokban, amelyek az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31. napján folyamatban voltak, feltéve, hogy az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései szerint fennáll. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy a jelen ügyben megújított alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv. 26–27. §-aiban és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek.
- [4] 3. Az Abtv. 26. § (1) és (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontjában írtakra, az indítványozó egyedi érintettsége nem állapítható meg. A panaszos csak általánosan hivatkozik az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdésének, a IX. cikk (1) bekezdésének, valamint X. cikk (2) bekezdésének sérelmére, azonban nem fejt ki, hogy a Btk. kifogásolt rendelkezése miatt és mennyiben sérti személyében és közvetlenül az indítványozó Alaptörvényben foglalt jogait.
- [5] Mindezen indokok alapján, az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § d) pontja és az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 5.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2708/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3067/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 39. § (2) bekezdése „az azonos vállalkozási adószámú” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv. 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény (a továbbiakban: Gyftv.) – az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXXVI. törvény 121. §-ával módosított, 2008. január 1-jétől hatályos – 39. § (2) bekezdése „az azonos vállalkozási adószámú” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték.

- [2] Az indítványozók előadták, hogy a Gyftv. 36. § (3) bekezdése alapján azok a közforgalmú gyógyszerterek működtetésére jogosultak, akiknek a közfinanszírozott gyógyszerek forgalmazásából származó negyedéves árréstömege a tízmillió forintot meghaladja, a 39. § (2) bekezdése alapján számított gyógyszerári szolidaritási díjat kötelesek fizetni. Az indítványozók álláspontja szerint a jogszabály különbséget tesz a közforgalmú gyógyszerterek között a működtető gazdasági társaság tagjai által választott cégforma alapján és ezáltal eltérő nagyságú közteherfizetési kötelezettséget állapít meg, függetlenül attól, hogy éppen az adott közforgalmú gyógyszertár ténylegesen mekkora forgalommal működik, mekkora az árréstömege. Azon láncokban működő gyógyszertárak, melyek egységes társasági forma mellett döntöttek, hátrányosabb helyzetbe kerültek, azokhoz a láncokhoz képest, amelyek tulajdonosi köre minden gyógyszertárra vonatkozóan külön gazdasági társaságot hozott létre.

- [3] Álláspontjuk szerint a Gyftv. 39. § (2) bekezdésének „az azonos vállalkozási adószámú” szövegrésze sérti az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében megfogalmazott diszkrimináció tilalmára vonatkozó rendelkezést, amely egyben az emberi méltósághoz való jog megsértését jelenti.

- [4] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg.

- [5] Az alkotmányjogi panasz olyan kérdést vet fel, amelyhez hasonlókról az Alkotmánybíróság már korábban döntött és az indítványokat elutasította. (1094/B/2006. AB határozat, ABH 2008, 2536.). Az indítvány nem tartalmaz olyan új alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely az érdemi alkotmányossági vizsgálatot szükségessé tenné.

- [6] 3. Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 5.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2675/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3068/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 83/A. § (1) és (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény (a továbbiakban: Gyftv.) – az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXXIII. törvénnyel módosított – 83/A. § (1) és (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó utalt arra, hogy a Gyftv. 2011. január 1. napjával újraszabályozta a patikák megnyitásának, üzemeltetésének feltételeit. A Gyftv. 74. § (1) bekezdésében előírta, hogy közforgalmi gyógyszertárat gazdasági társaság akkor működtethet, ha a gyógyszertár szakmai vezetését ellátó személyi jogos gyógyszerész, vagy a személyi jogos gyógyszerész és a gyógyszertárban alkalmazott gyógyszerészek tulajdoni hányada együttesen a gyógyszertárat működtető vállalkozásban meghaladja az 50%-ot.
- [3] A megsemmisíteni kért, módosított rendelkezések szerint a 2011. január 1-jén már működő közfoglal-

mú gyógyszertáraknak 2017. január 1-jéig kell megfelelni a 74. § előírásának.

- [4] A sérelmezett rendelkezések szerint az indítványozónak több lépcsőben, 2014, illetve 2017. január 1-ig kell megfelelnie a feltételeknek, ehhez meg kell válnia a tulajdonának egy részétől.
- [5] Az indítványozó álláspontja szerint a Gyftv. 83/A. § (1) és (2) bekezdésével sérül a kiszámíthatóság, előreláthatóság elve, a rendelkezések az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe ütköznek.
- [6] Kifogásolta, hogy a már működő közforgalmú gyógyszertárakra is kötelezően előírja a gyógyszer-tári tulajdoni arányok 25, majd 50%-ának – tulajdonos változás esetén azonnali – elérését, ugyanakkor nem rendezi, hogy milyen módon kell ezt elérni, így a jogkövető magatartás lehetetlen. Garanciális szabályok, amelyek esetlegesen a befektetések megtérülésének védelmét szolgálnák, nem kerültek beépítésre.
- [7] Az Alaptörvény XIII. cikk (1) és (2) bekezdése is sérül, mert nem tartalmaz garanciát arra, hogy a tag üzletrészeért a forgalmi értéknek megfelelő vételárat kapjon. Mivel a jogszabály behatárolja a kedvezményezett kört, így piaci környezet hiányában forgalmi értékről nem lehet beszélni. Álláspontja szerint a rendelkezés elvonja a nem gyógyszerész tulajdonát. A tulajdonhoz való jog ilyen mértékű korlátozása az indítványozó álláspontja szerint csak akkor nem alaptörvény-ellenes, ha az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdése szerinti kisajátítás feltételei fennállnak és azok teljesülnek.
- [8] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg.
- [9] Az Alkotmánybíróság több alkalommal foglalkozott a közforgalmú gyógyszertárak működését, működtetését meghatározó rendelkezések vizsgálatával. Az alkotmányjogi panasz olyan kérdéseket vet fel, amelyekben az Alkotmánybíróság már korábban döntött, és elutasította azokat. [Pl.: 677/B/1995. AB határozat, ABH, 2000, 590.; 1094/B/2006. AB határozat, ABH 2008, 2536.; 64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 373.]
- [10] Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az indítvány új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem tartalmaz, amely az érdemi alkotmányossági vizsgálatot indokolná.
- [11] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 5.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2687/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3069/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 73. § (1) bekezdése, a 74. § (1), (3) és (5) bekezdései, valamint a 83/A. § (1)–(4) bekezdései alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény (a továbbiakban: Gyftv.) – az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXXIII. törvénnyel módosított – 73. § (1) bekezdése, a 74. § (1), (3) és (5) bekezdései, valamint a 83/A. § (1)–(4) bekezdései alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték.
- [2] Az indítványozók utaltak arra, hogy a Gyftv. 2011. január 1. napjával újraszabályozta a patikák megnyitásának, üzemeltetésének feltételeit. A Gyftv. 74. § (1) bekezdésében előírta, hogy közforgalmú gyógyszerterát gazdasági társaság akkor működtethet, ha a gyógyszerterát szakmai vezetését ellátó személyi jogos gyógyszerész, vagy a személyi jogos gyógyszerész és a gyógyszerterátban alkalmazott gyógyszerészek tulajdoni hányada együttesen a gyógyszerterát működtető vállalkozásban meghaladja az 50%-ot. A megsemmisíteni kért, módosított rendelkezések szerint a 2011. január 1-jén már működő közforgalmú gyógyszerterátoknak 2017. január 1-jéig kell megfelelni a 74. § előírásának.
- [3] Az indítványozók szerint a Gyftv. kifogásolt rendelkezései az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének rendelkezésével ellentétes szabályozása folytán nem tesznek eleget az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltaknak, és ezzel az Alaptörvény XIII. cikke által garantált tulajdonhoz való jog tekintetében alapjogi sérelmet eredményeznek.
- [4] Kifogásolták a Gyftv. 74. § (3) bekezdésének „olyan vállalkozás vagy vállalkozáscsoport, amely közvetlenül vagy közvetett módon legalább négy gyógyszerterát működtető társaságban tulajdonnal rendelkezik” szövegrészét, mely szerintük megsérti az Alaptörvény XV. cikke által biztosított jogegyenlőséget, mert a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tett különbséget a jogalanyok között. Véleményük szerint a korlátozások igazolására nem áll fenn közérdekű cél, a korlátozás nem szükséges, továbbá aránytalan. Sérelmezték, hogy a törvény nem tartalmaz megfelelő garanciát a nem gyógyszerész tulajdonosok jogait illetően.
- [5] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert nem felel meg az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeinek.
- [6] A Gyftv. 74. § (1) és (3) bekezdései, valamint a 83/A. § (3) és (4) bekezdései nem közvetlenül alkalmazandó, hatályosuló rendelkezések, ezért az indítvány e tekintetben nem felel meg az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglaltaknak. A Hálózati Gyógyszerterák Szövetsége nem tekinthető érintettnek, a kifogásolt rendelkezések közvetlenül alapjog sérelmet a Szövetségnek nem okozhattak.
- [7] Az Alkotmánybíróság több alkalommal foglalkozott a közforgalmú gyógyszerterák működését, működtetését meghatározó rendelkezések vizsgálatával. Az alkotmányjogi panasz olyan kérdéseket vet fel, amelyről az Alkotmánybíróság más összefüggésben már korábban döntött és elutasított. [Pl.: 677/B/1995. AB határozat, ABH 2000, 590.; 1094/B/2006. AB határozat, ABH 2008, 2536.; 64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 373.]
- [8] Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az indítvány új alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést

nem tartalmaz, amely az érdemi alkotmányossági vizsgálatot indokolná.

- [9] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § *d)* pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés *a)* és *c)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 5.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2697/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3070/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 34. § (1) bekezdése és 28. § (1) bekezdése tekintetében előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban előterjesztett alkotmányjogi panaszában foglaltak szerint a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi

LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) – 2012. január 1-jétől nem hatályos – 28. § (1) bekezdése és a 34. § (1) bekezdése által a rokkant nyugdíjasok nyugdíj-alap számításánál tett különbségétel az Alaptörvény II. cikkét és a XV. cikk (2) bekezdését sérti.

- [2] Az indítványozó az Abtv. 41. § (3) bekezdésére utalással a – 2002. november 26-án kelt határozattal megállapított – rokkantsági nyugdíja alapját képező havi átlagkeresete újbóli megállapítását kérte.

- [3] 2. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés *f)* pontjában foglalt követelménynek.

- [4] Az indítványozó nem terjesztett elő kifejezett kérelmet a kifogásolt rendelkezések megsemmisítésére vagy alkalmazási tilalma megállapítására, hanem konkrét döntés meghozatalát – nyugdíjalap újbóli megállapítását – kérte az Alkotmánybíróságtól, a Tny. 28. § (1) bekezdése tekintetében pedig valójában mulasztást állított.

- [5] Az Abtv. 64. § *d)* pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja az indítvány törvényi feltételeknek nem megfelelő tartalmát. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 5.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2325/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3071/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 40. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 40. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítását indítványozta, valamint kérte az Abtv. 46. § (1) bekezdése alapján a jogalkotó felhívását a kifogásolt rendelkezés megfelelő módosítására.
- [2] Álláspontja szerint az Alaptörvény II. cikkét, IV. cikk (1) bekezdését, a XII. cikk (1), (2) bekezdését, a XIII. cikk (1) bekezdését és a XXVII. cikk (1) bekezdését sérti, hogy a tartósan gondozásra szoruló személy számára az Szt. nem biztosítja az otthoni gondozás alternatíváját.
- [3] 2. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz nem felel meg az indítvánnyal szemben támasztott, az Abtv. 52. § (1) bekezdés e) és f) pontja szerinti formai követelményének. Egyfelől nem indokolja a támadott szabály és az Alaptörvény idézett rendelkezéseivel való ellentétet, másfelől nem a rendelkezés megsemmisítésére irányuló kérelmet tartalmaz, amelyre az Alkotmánybíróság az Abtv. 41. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panasz kapcsán hatáskörrel rendelkezik.
- [4] Az Abtv. 64. § d) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja az indítvány törvényi feltételeknek nem megfelelő tartalmát. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 5.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2588/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3072/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése a Fővárosi Bíróság 52.Pf.640.890/2010/2. számú végzésével és a Fővárosi Bíróság 52.Pf.640.891/2010/3. számú ítéletével szemben benyújtott alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény 3. § (1) bekezdésének „A perbeli cselekvőképesség a közös képviselőt (az intézőbizottság elnökét) illeti meg.” mondata, valamint a Fővárosi Bíróság 52.Pf.640.890/2010/2. számú végzése és a Fővárosi Bíróság 52.Pf.640.891/2010/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A panaszra okot adó ügy lényege szerint egy társasházzal szemben per indult, melynek tárgya a bekötési vízmérőn mért vízfogyasztással kapcsolatos díjtartozás megfizetése volt. A bíróság a keresetnek helyt adva a társasházat marasztalta, az ítélet rendelkező része emellett rögzítette azt is, hogy amennyiben a követelés behajthatatlannak bizonyul, akkor az egyes tulajdonostársak tulajdoni hányaduk arányában felelnek annak megfizetéséért. A társasház egyik lakásának tulajdonosa fellebbe-

- zést nyújtott be – a társasház nevében – az ítéletnek a társasházat marasztaló része ellen, amelyet azonban a fellebbezési jogosultság hiánya miatt elutasítottak első-és másodfokon is: a Fővárosi Bíróság a 2.Pf.640.890/2010/2. sz. végzése (az elsőfokú végzést helybenhagyva) megállapította, hogy a társasház képviselőjében a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Thtv.) 3. § (1) bekezdésének második mondata alapján kizárólag a közös képviselő járhat el. A Fővárosi Bíróság ellenben érdemben vizsgálta azt a fellebbezési kérelmet, melyet a tulajdonostárs az ítéletnek a saját magára – a mögöttes helytállási kötelezettségére – vonatkozó része ellen nyújtott be, de mivel az elsőfokú ítéletet megalapozottnak találta, azt az 52.Pf.640.891/2010/2. sz. ítéletével helybenhagyta.
- [2] A tulajdonostárs ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz alkotmányjogi panasszal mindkét másodfokú bírósági döntéssel szemben, és a Thtv. 3. § (1) bekezdés második mondata [„A perbeli cselekvőképesség a közös képviselőt (az intézőbizottság elnökét) illeti meg.] alkotmányellenességének megállapítását, megsemmisítését, valamint a konkrét ügyben alkalmazási tilalom kimondását kérte. A támadott rendelkezés – hangzik az érvelés – „a társasházi tulajdont fenyegető perben kizárja a tulajdonostárs közvetlen és önálló fellépését és védekezésének lehetőségét a közös tulajdonát képező vagyontárgy megóvása érdekében a bíróság előtt”. Az indítványozó szerint sérti a tulajdonhoz való jogot, hogy a társasházzal szemben érvényesített kötelmi követelést illetően a tulajdonostárs önállóan, saját nevében nem védekezhet, nincs perbeli legitimitációja. A szabályozás elzárja a közös tulajdonban lévő vagyontárgy védelmétől annak tulajdonosát, és különösen sérelmes ez azért, mert a Thtv. egyúttal a tulajdonostársak kezesi felelősségét állapítja meg a társasházat terhelő vagyoni követelések teljesítéséért. Az indítványozó az Alkotmány 13. § (1) bekezdésén kívül megemlítette az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 8. § (2) bekezdését és 57. § (1) bekezdését is, ezekkel kapcsolatban azonban indokolást nem terjesztett elő.
- [3] Az indítványozót 2012 januárjában végzéssel hívta fel az Alkotmánybíróság arra, hogy az Alaptörvény és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) hatályba lépésére tekintettel egészítse ki a kérelmét. A tulajdonhoz való jogot illetően az indítványozó áttért az Alaptörvény XIII. Cikkére, a válasz tartalmilag megfelel az eredeti kérelemben foglaltaknak. A korábbi kérelemben megjelölt, egyéb alkotmányi rendelkezésekről az indítvány-kiegészítés nem szól. Ugyanakkor a kérelmező két tekintetben is kiegészítette, kiterjesztette az eredeti panaszt: egyrészt hivatkozott az Alaptörvény XXIV. Cikkére, másrészt az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti rendes alkotmányjogi panasz mellett – az Abtv. 27. §-ára utalva – maguknak az érintett bírósági döntéseknek az alkotmányossági vizsgálatát és megsemmisítését is kérte.
- [4] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-ában foglaltak szerint mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának formai és tartalmi feltételei fennállnak-e. Ennek során a következőket állapította meg.
- [5] 2.1. A becsatolt dokumentumok szerint az eredeti kérelem a törvényi határidőben érkezett, ugyanakkor az indítványozó elmulasztott eleget tenni az Alkotmánybíróság által a hiánypótlásra előírt 2012. március 31-i határidőnek. Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 50. § (1) bekezdése szerint a beadvány benyújtására nyitva álló törvényi határidő és egyéb határidőhöz kötött eljárási cselekmény esetén a beadványnak és egyéb iratnak a határidő utolsó napjáig a beadvány és egyéb irat érkeztetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez be kell érkeznie. Amennyiben a határidő hétvégére vagy munkaszüneti napra esik, de az irat az ezt követő munkanapon megérkezik, az Alkotmánybíróság azt még határidőben érkezettnek tekinti.
- [6] Megállapítható, hogy az indítványozó hiánypótlási felhívásra küldött válasza 2012. április 3-án – tehát határidőn túl, a határidő lejártát követő második munkanapon – érkezett meg, az abban foglaltak figyelembevételére ezért nincs mód. Ez a tény pedig az Abtv. 64. § c) pontja és az Ügyrend 31. § (3) bekezdése alapján az érdemi vizsgálat formai akadályát képezi. Ezért az Alkotmánybíróság a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény 3. § (1) bekezdése második mondata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló – az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított – alkotmányjogi panasz befogadását visszautasította.
- [7] Megjegyzi az Alkotmánybíróság e körben azonban azt is, hogy a kérelem – még a hiánypótlásra küldött válasszal együttesen is – csak részben felel meg a határozott kérelem Abtv. 52. (1) bekezdésében írt formai követelményeinek: az indítványozó az eredeti kérelemben felsorolt több olyan alkotmányi rendelkezést, amelynek vélt sérelmét nem indokolta. Az Alaptörvény hatályba lépését követően kibocsátott hiánypótlási végzésre küldött válaszában az indítványozó ezekről a rendelkezésekről nem ejtett szót, nem utalt azok esetleges alaptörvényi megfelelőjére és a hiányzó indokolást sem pótolta. Ebben a vonatkozásban tehát a hiánypótlásra küldött válasz figyelembe vétele esetében sem lenne mód érdemi vizsgálatra.
- [8] Utalni kell arra is, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapvető feltétele az, hogy a támadott bírósági határozatban az alkotmányellenesnek vélt jogszabály valóban alkalmazásra kerüljön. Ez következik ab-

ból, hogy a törvény az „alkalmazása folytán” fordulatot használja. A Fővárosi Bíróság 52.Pf.640.891/2010/3. számú ítélete tekintetében ez a tartalmi feltétel nem teljesül: az ítéletben a Thtv. 3. § (1) bekezdésének az alkalmazására nem került sor, a másodfokon eljáró bíróság éppen az indítványozó (mint az egyik tulajdonostárs) fellebbezése nyomán járt el.

[9] Az Alkotmánybíróság végezetül szükségesnek tartja, hogy rámutasson arra, miszerint az indítvány az Abtv. 29. §-ában írt tartalmi feltételeknek sem felel meg. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az eléje terjesztett – a tulajdonostársak perbeli legitimitációját érintő – probléma egy kizárólag magánjogi jellegű, a jogérvényesítéssel összefüggő szabályozási, illetve ezzel összefüggő jogalkalmazási kérdés, mely *alapvető* alkotmányjogi jelentőséggel nem bír.

[10] 2.2. Az indítványozó a hiánypótlási felhívásra adott válaszában az eredeti – a Thtv. 3. § (1) bekezdésének második mondatát támadó – kérelmét kiterjesztette a bírósági döntések alkotmányossági felülvizsgálatára is, tehát az Abtv. 27. §-a szerinti ún. valódi alkotmányjogi panaszt is előterjesztett. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy ez a kérelem az eredetileg benyújtotthoz képest egy teljesen új indítványt jelent, amelynek a tekintetében a befogadhatóságot külön kell vizsgálni.

[11] Az Alkotmánybíróság ennek körében mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az új kérelem a törvényi – az Abtv. 30. § (1) bekezdés szerinti 60 napos – határidőn belül érkezett-e. A határidőt a jogerős döntés kézbesítésétől kell számítani (ez az időpont jelen ügyben 2011. június 20. napja). A határidő megtartása alól kizárólag az az indítványozó kap felmentést a törvény szerint, aki a 2012. január 1-je előtt benyújtott absztrakt utólagos normakontroll kérelmét terjeszti elő az Abtv. 71. § (3)–(4) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszként (ráadásul az Abtv. szerint itt is csak a 26. § szerinti régi típusú vagy közvetlen panasszá történő átalakításról lehet szó, valódi alkotmányjogi panasszá való átalakításról nem), de jelen ügy nem tartozik ebbe a körbe. Utal az Alkotmánybíróság továbbá arra is, hogy az Abtv. 74. §-ából is – mely az Abtv. hatályba lépésekor folyamatban lévő eljárások esetében kifejezetten lehetővé teszi alkotmányjogi panasz kezdeményezését – egyértelműen az következik, hogy a törvényalkotó az Abtv. hatályba lépése (2012. január 1-je) előtt már jogerősen lezárt bírósági eljárások tekintetében nem kívánta megnyitni a valódi alkotmányjogi panasz lehetőségét.

[12] Mivel megállapítható, hogy – az Abtv. 27. §-ára alapított – valódi alkotmányjogi panasz nem a törvény által előírt 60 napos határidőn belül érkezett, így annak érdemi vizsgálatára nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért a Fővárosi Bíróság

52.Pf.640.890/2010/2. számú végzése és a Fővárosi Bíróság 52.Pf.640.891/2010/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz befogadását is visszautasította.

Budapest, 2012. június 5.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/247/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3073/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság Mfv.I.10.009/2009/3. számú ítélete ellen előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybírósághoz 2011. július 22-én benyújtott utólagos normakontrollra irányuló indítvány keretében a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 56. §-a alkotmányellenességének megállapí-

tását és megsemmisítését kérte. Nézete szerint a kifogásolt rendelkezés azzal, hogy lehetővé teszi a visszégrehajtást, az emberi méltósághoz való jogot sérti, továbbá jóhiszeműen szerzett jogot von el, valamint jogbizonytalanságot eredményez.

- [2] 2. Az Alkotmánybíróság XX/178-1/2012. számú végzésével – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1) bekezdése alapján – megállapította az eljárás törvény erejénél fogva történő megszűnését. Ugyanakkor tájékoztatta az indítványozót, hogy – az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján – indítványát az Abtv. 26. §-ában foglalt feltételek fennállása esetén alkotmányjogi panaszként 2012. március 31-ig az Alkotmánybíróság elé terjesztheti, ha az abban megjelölt alkotmányos jogsérelem alaptörvény-ellenességet valósít meg.
- [3] 3. Az indítványozó 2012. február 20-án egyrészt az Abtv. 71. § (3) bekezdésére, továbbá az Abtv. 26. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással nyújtott be alkotmányjogi panaszt, s egyben – az Abtv. 61. § (1) bekezdés b) pontja alapján – a Kecskeméti Városi Bíróság előtt M.73.2007/46. szám alatt elrendelt végrehajtási eljárás felfüggesztését kérte.
- [4] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntenie kell annak befogadásáról. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek.
- [5] Az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. A becsatolt iratok szerint a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság Mfv.I.10.009/2009/3. számú ítélete 2010. január 10-én kelt, míg a panasz 2012. február 20-án érkezett az Alkotmánybírósághoz, így az nyilvánvalóan elkésett.
- [6] 4. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [7] Az Abtv. 71. § (3) bekezdése értelmében az Abtv. 71. § (1) és (2) bekezdései alapján megszünt eljárás indítványozója abban az esetben terjeszthette elő 2012. március 31-ig alkotmányjogi panaszként indítványát, ha az abban foglaltak egyrészt az Abtv. 26. §-ában rögzítetteknek megfelelnek, továbbá ha az újonnan benyújtott indítvány az el nem bírált indítványban meghatározott jogszabállyal összefüggő, és az abban felvetett tartalomnak megfelelő al-

kotmányossági aggályt tartalmaz, illetve az abban megjelölt alkotmányos jogsérelem alaptörvény-ellenességet valósít meg.

- [8] Az újonnan benyújtott indítványi kérelem nem ugyanazon jogszabállyal összefüggésben került előterjesztésre, mint az utólagos normakontrollra irányuló indítvány. Az utólagos normakontrollra irányuló kérelemében az indítványozó a Vht. 56. §-át kifogásolta (a visszégrehajtás lehetőségét), az alkotmányjogi panaszként előterjesztett indítványában egyáltalán nem jelölte meg, hogy az alaptörvény-ellenesség mely jogszabályi rendelkezés folytán következett be. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk 1. pontjába foglalt „pártatlan és tisztességes eljáráshoz való” alapjog sérelmét – a kérelem tartalma szerint – valójában a Legfelsőbb Bíróság ítéletében a szerinte fellelhető eljárási szabálysértésekkel igazolta. Ezek azonban nem elegendők az alkotmányjogi panasz megalapozására.
- [9] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontjára – az indítvány törvényi feltételeknek nem megfelelő tartalmára – figyelemmel visszautasította.
- [10] A befogadás megtagadása miatt nem kellett határozni az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerint előterjesztett, a kifogásolt döntés végrehajtása felfüggesztését kérő indítványi kérelemről. E kérelem vizsgálatára ugyanis csak befogadható alkotmányjogi panasz esetében van lehetőség.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2395/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3074/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Holló András* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

v é g z é s t :

1. Az Alkotmánybíróság Pápa Város Önkormányzata Képviselő-testületének a környezet védelméről szóló 41/2005. (XII. 16.) önkormányzati rendelete 3. § (3) bekezdése, valamint 7. § (3) bekezdés a) pontja alaptörvény-ellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság Pápa Város Önkormányzata Képviselő-testületének a környezet védelméről szóló 41/2005. (XII. 16.) önkormányzati rendelete 3. § (3) bekezdése, valamint 7. § (3) bekezdés a) pontja alaptörvény-ellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

3. Az Alkotmánybíróság Pápa Város Önkormányzata Képviselő-testületének a környezet védelméről szóló 41/2005. (XII. 16.) önkormányzati rendeletével összefüggésben alaptörvény-ellenes mulasztás megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó eredeti indítványában Pápa Város Önkormányzata Képviselő-testületének a környezet védelméről szóló 41/2005. (XII. 16.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) 3. § (3) bekezdése, valamint 7. § (3) bekezdés a) pontja alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert szerinte ezek a rendelkezések sértették az Alkotmány 70/D. és 70/E. §-ait.
- [2] 2012. január 1-jén az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) hatályba lépésével a korábban folyamatban volt eljárások a törvény erejénél fogva megszűntek, azonban az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az eljárást le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [3] Erről az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, XX/123-1/2012. AB végzésében tájékoztatta az indítványozót, és egyidejűleg felhívta indítványa ki egészítésére, amely a kötelező jogi képviselő igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult.
- [4] Az indítványozó 2012. március 12-én az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti, a formai követelményeknek megfelelő alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben korábbi indítványát annyiban módosította, hogy megjelölte az Alaptörvény Szabadság és felelősség részének XIX. és XX. cikkeit, mint amelyekkel ellentétesnek tartja az Ör. kifogásolt rendelkezéseit, ugyanakkor továbbra is kérte az utólagos normakontroll eljárás lefolytatását is.
- [5] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [6] 2.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem befogadható, mert az Abtv. 29. §-a szerinti, az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott tartalmi követelményeknek nem felel meg, a panaszos által felvetett kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségűnek – ami az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltétele – nem tekintendő.
- [7] Az alkotmányjogi panasz olyan kérdést vet fel, amelyhez hasonlókról az Alkotmánybíróság már korábban döntött [többek között: 46/1998. (XI. 13.) AB határozat, ABH 1998, 469.; 675/B/2005. AB határozat, ABH 2006, 2120. stb.]. Az indítvány nem tartalmaz olyan új alapvető jelentőségű kérdést, amely az érdemi alkotmányossági vizsgálatot szükségessé tenné.
- [8] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 64. § d) pontja alapján, figyelembe véve az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü határozat 30. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltakat is, visszautasította.
- [9] 2.2. Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy a panasz előterjesztője tartalmilag alaptörvény-ellenes mulasztás megállapítását is kérte, amelynek kimondása alkotmányjogi panasz alapján nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe, ezért az indítványt az Abtv. 64. § a) pontja alapján ebben a részében is visszautasította.
- [10] 2.3. Az indítványozó fenntartotta korábbi, utólagos normakontrollra irányuló indítványát is, azonban

az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja taxatív meghatározza, kik jogosultak utólagos normakontroll eljárás kezdeményezésére: ezek a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede vagy az alapvető jogok biztosja. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenesség utólagos megállapítására irányuló indítványt, mint nem jogosulttól származót, az Abtv. 64. § b) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András alkotmánybíró
párhuzamos indokolása

- [11] A végzés rendelkező részével egyetértek. Álláspontom szerint a panaszt hatáskör hiányára hivatkozással kellett volna visszautasítani.
- [12] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 37. § (1) bekezdése az önkormányzati rendelet felülvizsgálata tekintetében korlátozza az Alkotmánybíróság hatáskörét:
- [13] „37. § (1) Az Alkotmánybíróság a 24–26. §-ban meghatározott hatáskörében az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangját akkor vizsgálja, ha a vizsgálat tárgya az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata nélkül, kizárólag az Alaptörvénnyel való összhang megállapítása.”
- [14] Azaz a panasz befogadhatósági feltételeinek megélése esetén sem jogosult az Alkotmánybíróság az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára, ha annak alaptörvény-ellenessége – más jogszabály közbejötté nélkül – önmagában az Alaptörvény alapján nem vizsgálható.

- [15] Ebben az ügyben az indítványozó vitatott kötelezettsége nem a támadott önkormányzati rendeletről, hanem a köztisztasággal és a települési szilárd hulladékkal összefüggő tevékenységekről szóló 1/1986. (II. 21.) ÉVM–EüM együttes rendelet 6. § (1) bekezdéséből, illetőleg a helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2004. (I. 28.) GKM rendelet mellékletének 3.2.2.A. pontjából származik. Az önkormányzati rendelet csak átveszi e miniszteri rendeletek előírásait.
- [16] Azaz az indítványban felvetett alkotmányossági probléma nem dönthető el e miniszteri rendeletek figyelembe vétele nélkül, így az önkormányzati rendelet támadott szabályának vizsgálatára az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 37. §-a alapján nincs hatásköre.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2575/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3075/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 24/B. §-a, a biztosítóról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény 96. § (8)–(9) bekezdései, valamint a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 32/A. §-a, 32/B. §-a és 170. § (14) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítvány arra irányul, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 24/B. §-a, a biztosítóról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (a továbbiakban: Bit.) 96. § (8)–(9) bekezdései, valamint a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi

- LXII. törvény (a továbbiakban: Gfbt.) 32/A. §-a, 32/B. §-a és 170. § (14) bekezdése alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.
- [2] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott jogszabályi rendelkezések az Alaptörvény alábbi rendelkezéseivel ellentétesek: B) cikk (1) bekezdés (jogbiztonság); M) cikk (1) bekezdés (vállalkozás szabadsága); I) cikk (4) bekezdés (alapvető jogok biztosítása törvény által létrehozott jogalanyok számára); XII. cikk (1) bekezdés (vállalkozáshoz való jog); XIII. cikk (tulajdonhoz való jog); XV. cikk (hátrányos megkülönböztetés tilalma); XXVIII. cikk (jogorvoslathoz való jog).
- [3] 2. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az indítványozó a támadott jogszabályi rendelkezések tekintetében nem minősül érintettnek. E szabályok a károkozó, a károsult, a közlekedési hatóság és a biztosítók közötti jogviszonyokat rendezik, a MABISZ vonatkozásában közvetlenül nem érvényesülnek. A Kkt., a Bit. és a Gfbt. sérelmezett szabályai ugyanis az indítványozóval szemben semmilyen módon nem kerültek alkalmazásra, illetve vele szemben közvetlenül nem hatályosultak oly módon, hogy rá nézve jogsérelmet okoztak volna.
- [4] Emellett az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítvány az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 52. § (1) bekezdésébe foglalt követelményeket sem teljesíti, ugyanis az indítványozó nem jelölte meg pontosan az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (azt, hogy a panasz az Abtv. szerint milyen típusú), valamint megjelölte ugyan a támadott jogszabályi rendelkezéseket, azonban azok alaptörvény-ellenességét nem indokolta meg.
- [5] Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (2) bekezdésének valamint az 52. § (1) bekezdése a) és e) pontjainak, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2716/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3076/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabályok alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 234. § (3)–(4) bekezdései és a 236. § (4) bekezdése, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 44/A. § (1)–(2) bekezdése és a 46. § (5) bekezdése, valamint a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2001. évi XXXVI. törvény 103. § (2)–(3) és (16) bekezdései alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 234. § (3)–(4) bekezdései és a 236. § (4) bekezdése, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 44/A. § (1)–(2) bekezdése és a 46. § (5) bekezdése, valamint a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2001. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 103. § (2)–(3) és (16) bekezdései alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték.
- [2] Az indítványozók előadták, hogy a Kttv. és a Ktv. támadott rendelkezései alapján a helyi önkormányzat rendeletben a tárgyévre egységesen valamennyi

felsőfokú végzettségű köztisztviselőnek az önkormányzat nagysága – megyei, községi és egyéb önkormányzat – szerinti eltérő mértékű illetménykiegészítést, középiskolai végzettségű köztisztviselő vonatkozásában illetménykiegészítést, továbbá az önkormányzat nagysága – 3000-nél kevesebb lakosú, 3000-10 000 lakosú település – szerinti eltérő mértékű vezetői illetménypótlék állapíthat meg. Álláspontjuk szerint a Kttv. és a Ktv. támadott rendelkezései az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésében megfogalmazott diszkrimináció tilalmára vonatkozó rendelkezést.

- [3] Az indítványozók a sérelmezték a Ktvm. azon rendelkezéseit is, amelyek köztisztviselői illetményemelés 2001. július 1-jétől 2003. július 1-ig több szakaszban történő bevezetéséről rendelkeztek. Álláspontjuk szerint a Ktvm. támadott rendelkezései az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésében megfogalmazott diszkrimináció tilalmára vonatkozó rendelkezéseket.
- [4] Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg, ugyanis ott meghatározott alkotmányjogi kérdést nem vet fel.
- [5] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2321/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3077/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Pokol Béla* és *dr. Paczolay Péter* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 216. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) és 73. § (1) bekezdése szerinti eljárásban alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 216. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Állítása szerint – az, hogy a bírói gyakorlat értelmében – a műemlék megrongálása bűncselekménye a törvényi tényállás pontatlan megfogalmazása következtében passzív magatartással is elkövethető, illetve hogy azt a bíróság nem nyitott törvényi tényállásnak, hanem kerettényállásnak tekintti, sérti az Alaptörvénynek a jogállamiság klauzuláját tartalmazó B) cikk (1) bekezdését és a nullum crimen sine lege elvét tartalmazó XXVIII. cikk (4) bekezdését.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz nem befogadható, mert az indítványban is felhívott, az Abtv. 26. § (1) bekezdése, illetve 29. §-a szerinti, az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott tartalmi követelményeknek nem felel meg.
- [4] 2.1. Az alkotmányjogi panasz konkrét ügy kapcsán felmerült, a bűncselekmény elkövetési magatartását és a bírói gyakorlatot érintő törvényértelmezési kérdésre irányul. Lényegét tekintve egy újabb, a jogrendszerben nem ismert „szuper felülvizsgálati kérelem”, amely az előzőekben eljárt bíróságok döntéseinek – meghatározott jogi aspektusból történő – kritikai értelmezése, és amely nem tartalmaz alkotmányjogi szempontokra épített érvelést.
- [5] Az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörébe nem tartozik bele sem a bírói gyakorlatnak a büntető

- anyagi jogot érintő, dogmatikai kérdések eldöntését célzó „felülvizsgálata”, sem egy adott bűncselekmény kapcsán az elkövetési magatartások lehetséges körének megállapítása. Az alkotmánybírósági eljárás ugyanígy nem szolgálhat a szakjogág keretei között kimunkált elméleti megállapítások helyességének eldöntésére sem.
- [6] A 21/1996 (V. 17.) AB határozatban rögzítette az Alkotmánybíróság az azóta is konzekvens gyakorlatát, mely szerint „a bűncselekmények megállapítása törvényhozói kompetencia, s így a demokratikus többségi vélemény érvényesülésének tere”, amely fölött csak kivételes esetekben érvényesülhet alkotmánybírósági kontroll [ABH 1996, 74, 82.]. Ennek megfelelően a szakjogági dogmatikára épülő konzekvens bírói gyakorlat – az egyéb feltételek teljesülése esetén is – közvetlenül csak akkor válhat alkotmánybírósági felülvizsgálat tárgyává, ha az Alaptörvénnyel össze nem egyeztethető, a tudomány igazolt és elfogadott megállapításait is felülíró alapjogi sérelem előidézésére alkalmas. Ezt a kérdést az Alkotmánybíróság – az alkotmányjogi panasz természetének megfelelően – esetről esetre vizsgálja és dönti el.
- [7] Az Alkotmánybíróság a büntető anyagi joghoz kapcsolódóan a kerettényállás alkalmazása és a jogbiztonság összefüggéseit vizsgálva az 1026/B/2000. AB határozatában mutatott rá először, hogy „a kerettényállásos kodifikációs technika önmagában és általánosságban nem alkotmányellenes. Az, hogy a büntetőtörvényben büntetni rendelt magatartás egy-egy elemének tartalmát nem maga a büntetőtörvény, hanem más jogág törvényei, vagy alacsonyabb szintű jogszabályai határozzák meg, önmagában nem sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamiság követelményét. A keretdiszpozíció bizonyos esetekben elkerülhetetlen megoldás. [...] [N]em lehet minden bűncselekmény esetén alkotmányosan előírt követelmény, hogy a Különös Részben szereplő bűncselekményi diszpozíció minden elemét maga a büntetőtörvény határozza meg (ABH 2003, 1296, 1299–1300.). Ezt az álláspontját az Alkotmánybíróság a továbbiakban több ízben is megerősítette.
- [8] A 435/B/1999. AB határozat pedig azt emelte ki, hogy a Btk.-ban szereplő a „tartalmilag elvontabb” tényállások esetében az elkövetési magatartások „az életben olyan széles körben és olyan változatos módon jelentkezhetnek” hogy azok előzetes, kimerítő felsorolása nem lehetséges. A joghézagot éppen az jelentené, ha a jogalkotó „kazuisztikusan, illetve taxatív vagy példalózóan sorolná fel a visszaélések egyéb változatait.” Ez ugyanis lefedetlenül hagyná a bűnözésben megjelenő újabb módszereket és formákat, s így megakadályozná, hogy a büntető törvény betöltse rendeltetését, vagy az analógia – büntetőjogban tilos – alkalmazása felé orientálná a jogalkalmazót. Az ilyen esetekben a „tényállás absztrak
- rakt jellege olyan jogtechnikai megoldást jelent, amely a jogállamiság alkotmányos alapelvét nem sérti” (ABH 2001, 1080, 183.).
- [9] 2.2. A kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a konkrét ügyben nincs olyan a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés – ami az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltétele –, amely az Alkotmánybíróság eljárását indikálná.
- [10] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § a) és d) pontja alapján az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü határozat 30. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró
különvéleménye

- [11] Nem értek egyet a többségi határozat befogadást elutasító álláspontjával. Az Alkotmánybíróság döntési eljárásában az indítvány elemzése kapcsán rögzítést nyert, hogy az alkotmányjogi panasz megfelelő mind a formai, mind a tartalmi feltételeknek, és vitás csak az volt, hogy az Abtv. 29. §-ában foglaltaknak megfelelően tartalmaz-e olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, mely megkívánja az ügyben az Alkotmánybíróság döntését. Így nem tudom elfogadni a rendelkező rész 2. pontjának az állítását, miszerint az indítvány az Abtv. 26. § (1) be-

kezdése által megkívánt feltételeknek nem felelt volna meg.

- [12] Vitatni kell a 29. § által megkívánt alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés hiányának állítását is. A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 216. § (1) bekezdése ugyanis csak a műemlékek aktív megrongálását foglalta be a tényállásba: „Aki a tulajdonában álló műemléket megrongálja, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető.” Ennek kiterjesztése a bírói gyakorlat által a passzív magatartással okozott károkra, mindenképpen felveti a *nullum crimen sine lege* elv sérelmét, melyet az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdése alkotmányos elv rangjára emelt: „Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy – nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben – más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.” A bírósági gyakorlat általi kiterjesztés tehát az alkotmányos rangra emelt jogelvébe ütközik, és ezért az Alkotmánybíróságnak kötelessége az ez elleni fellépés. Nem fogadható el tehát a határozat indokolásának az álláspontja, miszerint „Az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörébe nem tartozik bele sem a bírói gyakorlatnak a büntető anyagi jogot érintő, dogmatikai kérdések eldöntését célzó „felülvizsgálata”, sem az adott bűncselekmény kapcsán az elkövetési magatartások lehetséges körének meghatározása”. Ugyanis azon magatartások bűncselekménnyé nyilvánítása, melyek a törvényi tényállás megfogalmazása és tiszta nyelvi értelme szerint nyilvánvalóan kívül esnek az adott tényálláson, a *nullum crimen* elv alapján csak a vonatkozó törvényi tényállás törvényhozás általi módosítása útján lehetséges, és nem a bírói gyakorlat által ezekre való kiterjesztéssel. Az európai történelmi tapasztalat épp az így létrejövő számtalan visszaélés nyomán alakította ki a *nullum crimen* elvet a Felvilágosodás szellemi harcai folyamán, és az Alaptörvény az Alkotmánybíróságot többek között ennek az elvnek a védelmére rendelte.

- [13] Ez az álláspont nem jelenti a büntetőjogban a bírói gyakorlat szerepének tagadását, hisz egy sor tényálláselem az általános megfogalmazás folytán – mely elkerülhetetlen a modern kódexszerű jogalkotásokban – bírói konkretizálásra szorul, és csak ezzel együtt lehet jogbiztonságot elérni. Ám ez a konkretizáló bírói gyakorlat soha nem léphet túl a már megadott bűncselekményi kör keretein, és ha a bevett bírói gyakorlatban ez jön létre, akkor az Alkotmánybíróság a már idézett XXVIII. cikk (4) bekezdése alapján köteles ez ellen fellépni, és az alkotmányjogi panaszban elé terjesztett indítványok alapján megsemmisíteni az ilyen bírói ítéleteket. Ezekre tekintettel tehát a jelen ügyben az Abtv. 29. §-a alapján megkívánt alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést meg lehetett volna állapítani, és

a befogadást nem lehetett volna ennek hiányára hivatkozva megtagadni. A befogadás után pedig a fenti okfejtés után valószínű a bírói ítélet megsemmisítésére került volna sor, melynek kapcsán az Alkotmánybíróság a *nullum crimen* elv alapján megadhatta volna a Btk. 216. § (1) bekezdéséhez az alkotmányos értelmezés kötelező kereteit a büntető bíróságok számára.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2416/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3078/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.44.640/2008/9. végzésével összefüggésben előterjesztett, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 260. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2009. július 10-én alkotmányjogi panaszban támadta meg a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 260. § (1) bekezdését és kérte annak megsemmisítését, egyedi ügyében alkalmazhatósága kizárását.
- [2] Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én végzésben határidő tűzésével hívta fel az indítványozó figyelmét arra, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján a korábban benyújtott alkotmányjogi panasz alapján indult alkotmánybírósági eljárás akkor folytatható le, ha ügye az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben is vizsgálható, és

- az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. alapján fennáll. A hiánypótlásra való felhívást követően az indítványozó jogi képviselője útján, határidőben kiegészítette beadványát, és az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában elsősorban az Alaptörvény B cikkére, XXIV. cikk (1) bekezdésére, valamint XXVIII. cikk (7) bekezdésére hivatkozva kérte a Pp. támadott rendelkezése alkotmányossági felülvizsgálatát.
- [3] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló tényállás szerint az indítványozó a Csepeli Csögyár dolgozójaként munkahelyi balesetet szenvedett, amely kapcsán 1984-ben jogerős ítélettel kártérítési járadék fizetésére kötelezték munkáltatóját. Mivel munkáltatója felszámolás alá került, a felszámoló törvényi felhatalmazás alapján ajánlatot tett a járadék egy összegben való megtérítésére. Az indítványozó a megállapodáshoz 1999. március 3-án hozzájárult, később azonban a felszámolási eljárásban kifogást terjesztett elő és az azt elutasító végzést perújítással támadta meg. Az elsőfokon eljáró Fővárosi Bíróság a perújítási kérelmet 17.Fpkh.01-16-000034/19. sz. végzésével elutasította, mivel a Pp. 260. § (1) bekezdése alapján a felszámolási eljárásban hozott végzés ellen nem látott módot perújítási kérelem benyújtására. A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéletábrla 15.Fpkf.44.640/2008/9. sz. végzésével az elsőfokú végzést helyben hagyta, indokai szerint sem a Pp. támadott rendelkezése, sem az az alapján kimunkált bírósági gyakorlat alapján nincsen törvényi lehetőség a felszámolási eljárásban hozott végzés ellen perújítási kérelem emelésére. Az indítványozó ez ellen a végzés ellen élt a törvényes határidőn belül alkotmányjogi panasszal.
- [4] Az indítványozó az Abtv. rendelkezéseinek megfelelően kiegészített, megújított alkotmányjogi panaszában az Alkotmánybíróság korábbi határozataira hivatkozva azzal érvelt, hogy az anyagi igazság felkutatásának lehetőségét – ezáltal a jogállami jogbiztonságot – sérti az a rendelkezés és bírósági gyakorlat, amely pusztán formai okokra hivatkozással zárja ki ügyében a perújítást. Ügye komplex és abban nem tudott a jogerős ítélet óta bekövetkezett állapotváltozásával kapcsolatos tényeket előhozni; pusztán amiatt került elutasításra perújítási kérelme, mert nem ítélettel szemben terjesztette azt elő. Hivatkozik arra, hogy egy közzétett eseti döntés (BDT 2005/1134.) indokolása alapján volna lehetőség a felszámolási eljárásban hozott egyes végzések ellen perújítás emelésére. Az indítványozó utalt arra is, hogy a felülvizsgálat mint rendkívüli perorvoslat kapcsán az Alkotmánybíróság lehetőséget látott annak alkotmányossági vizsgálatára; ez alapján kéri a perújítás szabályainak vizsgálatát is.
- [5] 2. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság eljárását az Abtv. rendelkezései szerint folytatja le azon alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásban, amely az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31. napján folyamatban volt, feltéve, hogy az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései szerint fennáll. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szóló döntés során vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt formai és tartalmi feltételeit.
- [6] 2.1. Az indítványozó 2009-ben benyújtott alkotmányjogi panaszát az Alkotmánybíróság hiánypótlásra felhívó IV/887-1/2012. számú végzését követően, az abban szabott 2012. március 31-ei határidőn belül kiegészítette. Az így megújított alkotmányjogi panasz határidőben benyújtottnak tekinthető. Az indítványozó továbbá teljesítette az Abtv. 51. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeket, mert képviselőjében a Budapesti Ügyvédi Kamara által nyilvántartott ügyvéd nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt, és az indítványozó csatolta a szabályos ügyvédi meghatalmazást. Az indítvány emellett az Abtv. 52. § (1) bekezdésének megfelelően határozott kérelmet tartalmaz, ezért az alkotmányjogi panasz a befogadás formai feltételeinek megfelel.
- [7] 2.2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdésének megfelelően az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételei a 26–27. § szerinti érintettség, a jogorvoslat kimerítése, valamint a 29–31. § szerinti követelmények.
- [8] Az indítványozó – figyelemmel az Alkotmánybíróság előtti alapindítványára – az Abtv. 51. (1) bekezdése szerint jogosultnak tekinthető, aki az elsőfokú bírósági határozattal szemben fellebbezéssel a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [9] Ugyanakkor az indítvány az Abtv. 29. §-ában szabályozott követelményeknek nem felel meg. Az indítványozó a felszámolási eljárásban emelt kifogás elleni perújítás kizártsága alkotmányosságának megítélését kéri. Az indítványban foglaltak alapján nem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a felszámolási eljárásban emelt kifogás ellen enged-e a törvény perújítást. Az pedig, hogy a bírósági gyakorlat egységes-e a kérdésben, elsősorban nem az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panaszos eljárására tartozó, hanem a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvényben szabályozott feltételek fennállása esetén a Kúria jogegységi eljárására tartozó kérdés.
- [10] Mivel az indítványozó nem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésben nyújtotta be alkotmányjogi panaszát, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 29. §-ára és az Ügyrend 30. §

(2) bekezdés a) pontjára figyelemmel, az Abtv. 56. § (2) bekezdése és 64. § d) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/887/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3079/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének a telekadóról szóló 26/2010. (XII. 14.) számú rendelete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban a Budapest XII. ke-

rület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének a telekadóról szóló 26/2010. (XII. 14.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

[2] Az indítványozó szerint az önkormányzat a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényben (a továbbiakban: Htv.) meghatározott maximum értéken, az adóalanyok teherbíró képességének mérlegelése nélkül állapította meg az adó mértékét, nem tett eleget a Htv. 6. § c) pontja szerinti differenciálás követelményének, ezzel az Ör. sérti az Alaptörvény XXX. cikkéből folyó arányos közteherviselés elvét, valamint a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatával is ellentétes, ezáltal az Alaptörvény XIII. cikkében foglalt tulajdonhoz való jogot is sérti.

[3] Álláspontja szerint a kivetett adó az adótöbbszörös tilalmába is ütközik.

[4] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg.

[5] Az Ör. rendelkezései – a bejelentési kötelezettségen kívül – nem közvetlenül alkalmazandó normák, amelyek nem az érintettek önkéntes jogkövető magatartásával, alkalmazásával hatályosulnak, ezért az indítványozó közvetlen és tényleges érintettsége nem áll fenn.

[6] A telekadót – mint ahogy az Ör. 8. § (1) bekezdése is megállapítja – az adóhatóság kivetéssel állapítja meg, a telekadó megfizetésére vonatkozó rendelkezések konkrét egyedi esetben az adóhatósági eljárás révén hatályosulnak. Az Ör. rendelkezéseiből közvetlenül, bírói döntés nélkül az Alaptörvényben biztosított jog sérelme nem következik. Mivel az indítványozó közvetlen érintettsége nem áll fenn, ezért az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott kivételes eljárás nem folytatható le.

[7] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2586/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3080/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeket jegyzékéről szóló – a Magyar Közlöny 2005. június 16-i 80/II. kötetében közzétett – környezetvédelmi és vízügyi miniszteri közlemény alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeket jegyzékéről szóló – a Magyar Közlöny 2005. június 16-i 80/II. kötetében közzétett – környezetvédelmi és vízügyi miniszteri közlemény alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó álláspontja szerint a Korm. r. 5. §-ában szabályozott kijelölési eljárás során sérül az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biz-

tosított jogorvoslathoz való jog, valamint az Alaptörvény XIII. cikkében biztosított tulajdonhoz fűződő jog. Álláspontja szerint az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdése is sérül, mert a kijelölésről szóló jogszabály semmilyen kártalanítást nem biztosít a tulajdonosok részére. Kifogásolta, hogy a Korm. r. 5. § (3) bekezdése eltérő szabályokat állapít meg az állami tulajdonban lévő honvédelmi vagyongazdálkodási területek kijelölésére. Az indítványozó álláspontja szerint a különbségtétel önkényes, indokolatlan, ezzel sérül az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése, mely szerint Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés nélkül biztosítja, sérül továbbá a XV. cikk (1) bekezdése, mely szerint a törvény előtt mindenki egyenlő. Sérlemelte azt is, hogy a Korm. r. 7–13. §-aiban a Natura 2000 területté nyilvánított ingatlanok vonatkozásában különféle – a tulajdonosi jogokat – korlátozó használati és hasznosítási szabályokat ír elő kormányrendeleti szinten.

- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 26. § (2) bekezdése, illetve 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg.
- [4] A Korm. r. kifogásolt rendelkezései vonatkozásában a panaszos közvetlen érintettsége nem áll fenn, azok az indítványozóra nézve nem közvetlenül hatályosuló, alkalmazandó normák, ezért az indítvány az Abtv. 26. § (2) bekezdésében szabályozott törvényi feltételeknek nem felel meg.
- [5] Az alkotmányjogi panasz olyan kérdéseket vet fel, amelyekben az Alkotmánybíróság már döntést hozott, és elutasította azokat. [Pl. 964/B/1998. AB határozat, ABH 2002, 873.; 28/1994. (V. 20.) AB határozat, ABH 1994, 134.; 33/2006. (VII. 13.) AB határozat, ABH 2006, 447.] Ezért nem tartalmaz olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely az érdemi alkotmányossági vizsgálatot szükségessé tenné.
- [6] 3. Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés a) és c) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., előadó alkotmánybíró
Dr. Lenkovics Barnabás s. k., alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., alkotmánybíró
Dr. Pokol Béla s. k., alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k., alkotmánybíró
Dr. Szalay Péter s. k., alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k., alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2673/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3081/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság Hajdúszoboszló Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi környezet és természet védelméről szóló 18/2003. (X. 20.) számú rendelete 31. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban Hajdúszoboszló Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi környezet és természet védelméről szóló 18/2003. (X. 20.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) 31. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték. Vitatták, hogy az önkormányzat megfelelően jelölte ki a területeket, és sérelmezték a gyógy- és üdülőhelynek minősülő területeken az állattartás korlátozását.
- [2] Álláspontjuk szerint a szabályozás diszkriminatív, indokolatlan, önkényes, sérti az emberi méltósághoz való jogukat, indokolatlanul korlátozza a tulajdonjogukat. Az Alaptörvény több rendelkezésének

megjelölése mellett más törvénybe és kormányrendeletbe ütközést is állítottak, és ezért kérték az Ör. 31. §-ának megsemmisítését.

- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg.
- [4] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [5] Az alkotmányjogi panasz olyan kérdéseket vet fel, amelyekben az Alkotmánybíróság korábban már döntést hozott, és elutasította azokat. [87/B/2003. AB határozat, ABH 2006, 1991.; 1161/B/2004. AB határozat, ABH 2009, 2524.] Ezért az indítvány nem tartalmaz olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely az érdemi alkotmányossági vizsgálatot szükségessé tenné.
- [6] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2628/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3082/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alap-
törvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkot-
mányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Veszprém Megyei Jogú Vá-
ros Önkormányzata Közgyűlésének az építmény-
adóról szóló 48/2002. (XII. 18.) rendelete 2. §
(2) bekezdés *b*) pontja alaptörvény-ellenességének
megállapítására és megsemmisítésére irányuló al-
kotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló
2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. §
(3) bekezdése szerinti eljárásban a Veszprém Me-
gyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az
építményadóról szóló 48/2002. (XII. 18.) rendelete
(a továbbiakban: Ör.) 2. § (2) bekezdés *b*) pontja
alaptörvény-ellenességének megállapítását és meg-
semmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó előadta, hogy az Ör. támadott ren-
delkezése alapján a helyi önkormányzat rendelet-
ben a 40 m²-nél nagyobb alapterületű gépjárműtároló
esetében a gépjárműtároló teljes hasznos alapter-
ülete után fizetendő építményadó megegyezik a la-
kásra kivetett építményadó mértékével. Álláspontja
szerint az Ör. támadott rendelkezése az Alaptörvény
XXX. cikkében megfogalmazott alapjogát sérti. Áll-
áspontja szerint a teherbíró képességet, illetve a
gazdasági életben való részvételt egy gépjárműtároló
után fizetendő építményadó esetében a gépjármű-
tároló értékéhez kell viszonyítani, és az Ör. támadott
rendelkezése sérti a közteherviselés elvét.
- [3] Az Ör. rendelkezése nem tekinthető „közvetlenül al-
kalmazandó, hatályosuló” normának, mert az csak
az önkormányzati adóhatóság döntése révén hatá-
lyosul, ezért az indítvány az Abtv. 26. § (2) bekezdé-
sében meghatározott feltételeknek nem felel meg.
- [4] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkot-
mányjogi panaszt az Abtv. 64. § *d*) pontja, valamint
az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012.
(I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés *c*) pontja
alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 12.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2562/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3083/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi
panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Főváros XI. Kerü-
let Újbuda Önkormányzata adóhatóságának intéz-
kedésével összefüggésben a Budapest Főváros
XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának Képviselő-
testülete által az építmény-, és telekadóról alkotott
41/2010. (XII. 20.) ÖK számú rendelet 10. §-a
alaptörvény-ellenességének megállapítására és
megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt
visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló
2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §
(2) bekezdése alapján a kerületi önkormányzati
adóhatóság tárgyévi építményadó megállapításával
összefüggésben nyújtott be alkotmányjogi panaszt,
amelyben a Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda
Önkormányzatának Képviselő-testülete által az
építmény-, és telekadóról alkotott 41/2010.
(XII. 20.) ÖK számú rendelet (a továbbiakban: Ren-
delet) 10. §-a alaptörvény-ellenességének megállá-

pítását és megsemmisítését kezdeményezte. A Rendelet alkotmányjogi panaszban kifogásolt szabálya az építményadó mértékét tételes összegben határozza meg. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában azért támadta a Rendelet hivatkozott szabályát, mert álláspontja szerint a jogalkotó az építményadó mértékének meghatározásakor nem vette figyelembe az adóalanyok teherbíró képességét és részükre nem a gazdaságban betöltött szerepükhöz igazodó adófizetési terhet állapított meg. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában előadottak szerint a Rendelet támadott szabályát nem tartja összeegyeztethetőnek a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.) rendelkezéseivel, valamint több, Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) által biztosított joggal. A kiegészített alkotmányjogi panaszban kifejtett indítványozói álláspont szerint a Rendelet azon szabálya, amely az építményadó mértékét tételesen meghatározott, egységes összegben állapítja meg, sérti az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésében foglalt közteherviselés arányosságának alkotmányos követelményét.

[2] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések értelmében az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatát megelőzően, annak befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért jelen ügyben mindekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz kimeríti-e a törvényben előírt formai, valamint az Abtv. 26–27. §§-ban és az Abtv. 29–31. §§-ban foglalt tartalmi természetű befogadhatósági követelményeket.

[3] 3. Az Abtv. 29. §-ában előírt befogadhatósági feltétel értelmében az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadhatja be. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján benyújtott alkotmányjogi panasz tekintetében az Alkotmánybíróság e befogadhatósági követelmény vizsgálatát arra korlátozza, hogy az indítványozó által előadottak alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést érintenek-e. Az indítványozó jelen ügyben azért kezdeményezte a Rendelet kifogásolt szabályának alkotmányossági felülvizsgálatát, mert a Rendelet az építményadót tételes összegben, kellő különbségtelek nélkül határozza meg. Az Alkotmánybíróság korábban, már több ízben állást foglalt az közteherviselés arányosságának alkotmányos követelménye és a helyi adó mértékének tételes összegben történő megalkotása, valamint a helyi adóztatási jog gyakorlása, adópolitika kialakítása közötti alkotmány-

jogi összefüggésekről. [66/B/1992. AB határozat, ABH 1992, 735, 737.; 1531/B/1991. AB határozat, ABH 1993, 707, 710.; 463/H/1995. AB határozat, ABH 1996, 690, 691.; 670/B/1997. AB határozat, ABH 1999, 600, 604.; 22/2001. (VI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 620, 624.; 46/D/1999. AB határozat, ABH 2004, 1860, 1864.; 124/2009. (XII. 17.) AB határozat, ABH 2009, 1285, 1287.; 64/H/2006. AB határozat, ABH 2011, 2418, 2424.] Az Alkotmánybíróság a korábbi alkotmányossági joggyakorlatra tekintettel a jelen ügyben megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz olyan komoly alkotmányossági kételyt keltő kérdést, amely alapvető alkotmányjogi jelentőségűnek minősülhetne, és egyúttal az érdemi alkotmánybíróági eljárás megkezdésének alapjául szolgálhatna. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként így arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában előírt törvényi követelménynek, ezért nem fogadható be.

[4] Mindezek alapján, az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § d) pontja és az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, a rendelkező részben foglaltak szerint az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 12.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybíróági ügyszám: IV/2475/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3084/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 11.K.33.329/2005/17. sorszámú határozatával összefüggésben benyújtott, az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény 35. §-a, 44. § (5) bekezdésének II. mondata, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 170. §-a és 171. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2006. augusztus 11. napján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróság 11.K.33.329/2005/17. sorszámú, 2006. június 13. napján kézbesített ítélete ellen.
- [2] A panaszos indítványában előadta, hogy – egy későbbi beruházás megvalósítása érdekében – 2000. és 2003. között több ingatlan tulajdonjogát is megszerezte, amely értékesítésekkel kapcsolatosan az eladó az általános forgalmi adót is tartalmazó számlákat bocsátott ki. Az értékesítő az általános forgalmi adót az adóhatóság részére megfizette. Tekintettel arra, hogy a szóban forgó időszakban a panaszos jogi személy gazdasági tevékenységet még nem végzett, az általa fizetendő adóból a fenti ingatlanvásárláshoz kapcsolódó, az értékesítő által felszámított általános forgalmi adó összegét levonni nem tudta. Ezért a panaszos a későbbiekben adó-visszaigénylési kérelmet nyújtott be az adóhatóság felé. Az adóhatósági eljárás során azonban a panaszos kérelmét elutasították, emellett az adózónál adóhiányt állapított meg és adóbírságot szabott ki, illetőleg késedelmi pótlékot állapított meg az adózóval szemben. Az adóigazgatási eljárás során keletkezett jogerős közigazgatási határozat ellen a panaszos bírósághoz fordult, keresetét azonban a Fővárosi Bíróság – a jogerős közigazgatási határozatot hatályában fenntartva – elutasította. Az adóhatóság és a bíróság is a panaszos által támadott, az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: régi Áfatv.) 35. §-ára, 44. § (5) bekezdésének II. mondatára, továbbá az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 170. és 171. §-ára alapította döntését.
- [3] A panaszos álláspontja szerint a régi Áfatv. vitatott rendelkezései nehezen értelmezhetőek, ellentmondó bírósági gyakorlatot idéznek elő. A szóban forgó jogszabály ugyanis nem határozza meg azt, hogy az adólevonási jog alapjául szolgáló dokumentum (számla) törvény által megkövetelt „hitelessége”, illetőleg az adóalany „kellő körültekintéssel” való eljárása pontosan miben áll. Nem állapítható meg tehát egyértelműen, hogy a törvényhozó a vevő részéről milyen magatartást vár el a számlák hitelességét, illetőleg annak ellenőrzését illetően. Az indítványozó kifejtette, hogy a támadott normák ellentétesek az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamiság elvéből levezetett normavilágosság követelményével, emellett sérti a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban régi Jat.) 18. § (2) bekezdését is. A támadott jogszabályhelyek bizonytalan értelmezésének, illetőleg az azokhoz kapcsolódó ellentétes joggyakorlat alátámasztása érdekében a panaszos a Pénzügyminisztérium 7003/202. (PK.21.) PM számú irányelve is hivatkozott. A panaszos emellett utalt a 77/388/EGK irányelvre is, amely szerint a tagállamoknak az adólevonás lehetőségét világosan kell szabályoznia. Mindezek alapján a panaszos a támadott jogszabályok megsemmisítését és azok alkalmazásának visszamenőleges kizárását kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [4] 2. Az Alkotmánybíróság a IV/87-1/2012. számú, 2012. január 16. napján kelt végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta a panaszost annak megjelölésére, hogy az ügyben mely Alaptörvényben biztosított jogai sérültek. Az indítványozó az Alkotmánybíróság felhívásának a 2012. március 27. napján kelt és az Alkotmánybíróságra 2012. március 29. napján érkezett beadványában eleget tett. A panaszos álláspontja szerint a kifogásolt szabályozás az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe, illetőleg a 28. cikkébe ütközik. Kifejti, hogy a jogállamiság elvéből levezetett normavilágosság követelményének a támadott jogszabályhelyek nem tesznek eleget. Az Alaptörvény 28. cikkével összefüggésben pedig a panaszos rögzíti, miszerint a szóban forgó szabályozásra vonatkozó bírósági gyakorlat ellentétes a józan észnek és közjónak megfelelő jogértelmezés elvével. A panaszos az indítvány-kiegészítésben a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban új Jat.) 2. § (1) bekezdésében foglalt követelmények megsértésére is hivatkozik.
- [5] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról kell döntenie.

- [6] Az Alkotmánybíróság ezért a jelen ügyben először azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz előterjesztésének törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeinek az indítvány megfelel-e. Az Alkotmánybíróság e vizsgálat során megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésének a.) pontjában szereplő követelménynek. A 2011. december 31. napjáig hatályban volt 1989. évi XXXII. törvény (régii Abtv.) 48. § (1) bekezdése csak „alkotmányban biztosított jog megsértése” esetén engedte meg az alkotmányjogi panasz előterjesztését. Ugyanígy az Abtv. 26. §-a is akként rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasz csak „Alaptörvényben biztosított jog” sérelmére hivatkozással nyújtható be. Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései 22. cikke is „Alaptörvényben biztosított jogot sértő” jogszabály ellen ad lehetőséget az alkotmányjogi panasz előterjesztésére.
- [7] Mindezek alapján, mivel a panasz nem felel meg a törvényben foglalt tartalmi követelményeknek, az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § d) pontja alapján az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. június 19.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/87/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3085/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alap-törvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének a telekadóról szóló 26/2010. (XII. 14.) számú rendelete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének a telekadóról szóló 26/2010. (XII. 14.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó szerint Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 22. § a) pontjában meghatározott maximum értéken, az adóalanyok teherbíró képességének mérlegelése nélkül állapította meg az adó mértékét, nem tett eleget a Htv. 6. § c) pontja szerinti differenciálás követelményének, ezzel az Ör. sérti az Alaptörvény XXX. cikkéből folyó arányos közteherviselés elvét, valamint a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatával is ellentétes, ezáltal az Alaptörvény XIII. cikkében foglalt tulajdonhoz való jogot is sérti. Álláspontja szerint a kivetett adó az adótöbbszörözés tilalmába is ütközik.
- [3] Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg.
- [4] Az Ör. rendelkezései – a bejelentési kötelezettségen kívül – nem közvetlenül alkalmazandó normák, amelyek nem az érintettek önkéntes jogkövető magatartásával, alkalmazásával hatályosulnak, ezért az indítványozó közvetlen és tényleges érintettsége nem áll fenn. A telekadót – mint ahogy azt az Ör. 8. § (1) bekezdése is megállapítja – az adóhatóság kivetéssel állapítja meg, a telekadó megfizeté-

sére vonatkozó rendelkezések konkrét egyedi esetben az adóhatósági eljárás révén hatályosulnak. Az Ör. rendelkezéseiből közvetlenül, bírói döntés nélkül az Alaptörvényben biztosított jog sérelme nem következik. Mivel az indítványozó az Ör. 3. § (1) bekezdés a) pontja szerinti adóalanyiságát nem igazolta, így közvetlen érintettsége nem állapítható meg, ezért az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott kivételes eljárás nem folytatható le.

- [5] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 19.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2531/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3086/2012. (VII. 26.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Salföld Község Képviselő-testületének Salföld község Helyi Építési Szabályza-

táról és Szabályozási Tervéről szóló 15/2006. (XI. 21.) számú rendelete 14. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó által 2008. április 26-án indított, majd 2012. január 1. napján megszűnt utólagos normakontroll ügyet az indítványozó alkotmányjogi panaszként 2012. február 27-én ismét az Alkotmánybíróság elé terjesztette.
- [2] Az indítvány arra irányul, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Salföld Község Képviselő-testületének Salföld község Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló 15/2006. (XI. 21.) számú rendelete 14. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt.
- [3] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény alábbi rendelkezéseivel ellentétes: R) cikk (2) bekezdése, XIII. cikk (1) bekezdése, 32. cikk (2)–(3) bekezdése, 38. cikk (1) bekezdése.
- [4] 2. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az indítvány az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 52. § (1) bekezdésébe foglalt követelményeket nem teljesíti, ugyanis az indítványozó nem jelölte meg az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (azt, hogy a panasz az Abtv. szerint milyen típusú). Az indítványozó ugyanis az Abtv. utólagos normakontroll eljárást tartalmazó 24. §-át jelöli meg, amelyet az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja alapján kizárólag a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede vagy az alapvető jogok biztosa jogosult kezdeményezni. Az indítványban megjelölt hatásköri rendelkezés tehát nem alapozza meg az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá nem alapozza meg az indítványozó jogosultságát sem.
- [5] Az indítvány emellett tartalmilag sem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglalt feltételnek, ugyanis az indítványozó nem merítette ki jogorvoslati lehetőségeit. A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal határozatának bírósági felülvizsgálata a Veszprémi Törvényszék előtt 5.K.20.349/2012. szám alatt még jelenleg is folyamatban van. Az Alkotmánybíróság eljárásának lefolytatására a még folyamatban lévő törvényszéki eljárás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 155/B. §-a szerinti felfüggesztése mellett az Abtv. 25. §-a szerinti bírói kezdeményezés egyedi normakontroll eljárás iránti esetében lenne csak lehetőség. Ennek kezdeményezésére azonban

a bíróság jogosult, az eljárás felperese nem. Amennyiben a folyamatban lévő bírói eljárás során az Abtv. 25. §-a szerinti bírói kezdeményezésre nem kerül sor, úgy az Abtv. 26. §-a (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panasz érdemi elbírálására az Alkotmánybíróságnak csak a jogorvoslati lehetőségek kimerítését követően, a jogerős bírói döntéssel szemben van hatásköre.

- [6] A fenti formai és tartalmi hiányosságokra tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés e) pontjában és (5) bekezdésében foglaltakra – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése, 64. § a) és d) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 19.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

<i>Dr. Balogh Elemér s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Balsai István s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Bragyova András s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Holló András s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Kiss László s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Kovács Péter s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Lévy Miklós s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Pokol Béla s. k.,</i> előadó alkotmánybíró
<i>Dr. Stumpf István s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Szalay Péter s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Szívós Mária s. k.,</i> alkotmánybíró	

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2481/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3087/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.Szk.11.673/2010/3. sorszámú végzésével

összefüggésben benyújtott, az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 141. § (1) bekezdés c) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.Szk.11.673/2010/3. sz. jogerős végzésével összefüggésben, az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 141. § (1) bekezdés c) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó azért kérte a Korm. rendeletnek a közoktatási törvényben meghatározott kötelezettségek megszegése tényállása azon fordulatának megsemmisítését, amely szerint az igazolatlanul hiányzó gyermek szülője vagy törvényes képviselője pénzbírsággal sújtható, mert az szerinte objektív felelősségen alapul, illetve teljesen figyelmen kívül hagyja a szülő magatartását és felelősségét, mivel annak vizsgálatára a szabálysértési eljárásban véleménye szerint nem kerül sor, és ezáltal sérül az Alaptörvény több rendelkezése.
- [3] Az indítványozó a 2012. március 28-án benyújtott, megújított panaszában utalt rá, hogy a 2012. április 15-én hatályba lépő, a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban új szabálysértési törvény) hatályon kívül helyezi a Korm. rendeletet, azonban a Korm. rendelet 141. § (1) bekezdés c) pontjával azonos tartalommal hatályba lép az új szabálysértési törvény 247. § c) pontja. Az új szabálysértési törvénnyel összefüggésben azonban az indítványozó érintettsége nem állapítható meg.

- [4] 2. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az eljárását az Abtv. rendelkezései szerint folytatja le azon alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásokban, amelyek az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31. napján folyamatban voltak, feltéve, hogy az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései szerint fennáll. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben ezért mindenképp azt vizsgálta meg, hogy az Abtv. 26–27. §-aiban és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt feltételeket a jelen ügyben megújított alkotmányjogi panasz kimeríti-e.

- [5] 3. Az Abtv. 29. §-a szerint az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén szükséges befogadni.
- [6] A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXXIX. törvény 5. §-a előírta, hogy szabálysértés miatt az vonható felelősségre, akinek a cselekménye szándékos vagy gondatlan, kivéve, ha a szabálysértést meghatározó jogszabály csak a szándékos elkövetést bünteti. Bármely szabálysértésért való felelősségre vonáshoz tehát szükséges a természetes személy részéről a szándékos vagy gondatlan elkövetés. Minden egyes szabálysértési eljárásban, legyen szó bármely szabálysértési tényállásról, alkalmazni kell a szabálysértési jog általános szabályait, ennek során pedig kötelező a felróhatóság vizsgálata.
- [7] A Korm. rendelet vitatott tényállása rögzíti, hogy az elkövető csak a szülő vagy a törvényes képviselő lehet, a tényállást megelőző alcím pedig egyértelműen megjelöli, hogy a közoktatási törvényben meghatározott kötelezettségek megszegésének bizonyos formái képezik az elkövetési magatartásokat.
- [8] A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 14. § (2) bekezdésének *b*) pontja pedig a következőképpen rendelkezik: a szülő kötelessége különösen, hogy biztosítsa gyermeke óvodai nevelésben való részvételét, továbbá tankötelezettségének vagy fejlesztő felkészítésben való részvételi kötelezettségének teljesítését.
- [9] Az indítványozó által támadott tényállás ugyan nem tartalmaz konkrét elkövetési magatartást, azonban a tényállás szövegéből és az azt megelőző alcímből egyértelműen megállapítható, hogy az elkövetési magatartás a szülői felügyeletből vagy gyámságból fakadó kötelességek teljesítésének szándékos vagy gondatlan elmulasztása, amelynek eredményeként a gyermek a meghatározottnál több foglalkozást mulaszt igazolatlanul. Az elkövetési magatartás tehát a gyermek mulasztásával összefüggő szülői mulasztás. A szülő (törvényes képviselő) kötelessége, hogy biztosítsa gyermeke iskolai és óvodai foglalkozásokon való részvételi kötelezettségének teljesítését. Az eljárás alá vont szülő (törvényes képviselő) felelősségének vizsgálata a szabálysértési eljárás kötelező eleme minden esetben. A gyermek igazolatlan mulasztásai tehát nem alapozhatják meg automatikusan a szülő (törvényes képviselő) felelősségét.
- [10] Az Alkotmánybíróság így megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz az Abtv. 29. §-ában előírt olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely érdemi alkotmánybíróági eljárásra okot adhatna. Az Alkotmánybíróság nem észlelt bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet sem. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy az nem felel meg az Abtv.

29. §-ában támasztott követelménynek, ezért nem fogadható be.

- [11] Mindezen indokok alapján, az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § *d*) pontja és az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, a rendelkező részben foglaltak szerint az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 19.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybíróági ügyszám: IV/98/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3088/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 23. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2012. március 28-án alkotmányjogi panaszt nyújtottak be.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban az alkotmányjogi panasz előterjesztői a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 23. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozták. Álláspontjuk szerint a kifogásolt rendelkezés sérti a jogbiztonságot, végső soron a semleges állami szervek alkotmányos jogállami koncepciójával ellentétes tartalmat hordoz.
- [3] 2. Az Abtv. 71. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a 71. § (1)–(2) bekezdés alapján megszünt eljárás indítványozója az el nem bírált indítványban meghatározott jogszabállyal összefüggő, és az abban felvetett tartalomnak megfelelő alkotmányossági aggályt tartalmazó indítványt e törvény 26. §-ában foglalt feltételek fennállása esetén 2012. március 31-ig az Alkotmánybíróság elé terjesztheti, ha az abban megjelölt alkotmányos jogsérelem alaptörvény-ellenességet valósít meg.
- [4] A jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló, megszünt eljárás kezdeményezője az Országos Választási Bizottság volt, amelynek képviselőjében az elnök fordult az Alkotmánybírósághoz. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszt előterjesztő magánszemélyek nem azonosak a megszünt eljárás kezdeményezőjével, vagyis az Országos Választási Bizottsággal, ezért az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján nem rendelkeznek jogosultsággal az alkotmányjogi panasz benyújtására.
- [5] Mivel a panasz nem jogosulttól származik, az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § b) pontja alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 19.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2659/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3089/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének utólagos vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Vas Megyei Bíróság 1. K. 20.093/2010/10. számú ítéletével összefüggésben, Sopron Város Önkormányzatának az építményadóról szóló 37/1999. (XII. 23.) rendelete 5. § e) pontja, valamint Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének 33/2010. (XII. 28.) önkormányzati rendelete az építményadóról 3. § 1. pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az alkotmányjogi panasz indítványozója a Vas Megyei Bíróság 1. K. 20.093/2010/10. számú ítéletével összefüggésben, Sopron Város Önkormányzatának az építményadóról szóló 37/1999. (XII. 23.) rendelete (a továbbiakban: Ör.) 5. § e) pontja, valamint Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének 33/2010. (XII. 28.) önkormányzati rendelete az építményadóról (a továbbiakban: Ör2.) 3. § 1. pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó szerint a kifogásolt rendelkezések, – amelyek valamennyi lakás tekintetében a lakásban élők számától függetlenül 100 m²-ig biztosítanak adómentességet – az Alaptörvény II. cikkébe, XV. cikkébe és XXII. cikkébe ütköznek.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Ör. 5. § e) pontját kifogásoló részében nem felel meg az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 29. §-a „alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés” követelményének. Az alkotmányjogi panasz kérelem az Ör. vonatkozásában nem alkalmas a hivatkozott alap-

törvényi rendelkezések érvényesítésére, az alkotmánybírói döntésnek nem lenne kihatása az egyedi ügyre. Az Alkotmánybíróság – az indítványozó kérelme ellenére – nem semmisíthet meg már hatályon kívül helyezett jogszabályt, csak annak alaptörvény-ellenességét állapíthatja meg [Abtv. 41. § (3) bekezdés]. Jelen ügyben azonban, ha az Alkotmánybíróság meg is állapítaná a kifogásolt rendelkezés alaptörvény-ellenességét, abból nem az következne, hogy az indítványozó építményadója csökkenne, hanem ellenkezőleg, a kedvezmény nélküli teljes összeget kellene megfizetnie.

- [4] Az Abtv. 29. §-a „a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség” követelményének vizsgálata jelen esetben nem merül fel, mivel az indítvány nem tartalmaz a Vas Megyei Bíróság 1. K. 20.093/2010/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló kérelmet.
- [5] Az Ör2. kifogásolt rendelkezése nem tekinthető „közvetlenül alkalmazandó, hatályosuló” normának, mert az csak az önkormányzati adóhatóság döntése révén hatályosul, ezért az indítvány ebben a részében nem felel meg az Abtv. 26. § (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek.
- [6] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § *d*) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés *a*) és *c*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 19.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: IV/1020/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3090/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 18. § (2*b*) és (2*c*) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 18. § (2*b*) és (2*c*) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Álláspontja szerint a rendelkezések sértik az Alaptörvény II. cikkét és a XV. cikk (1), (2) és (4) bekezdését azáltal, hogy a nők számára a Tny. 18. § (2*a*) bekezdése szerinti, életkortól független öregségi nyugdíj megállapításához szükséges negyven év jogszabályi időbe – más jogcímek mellett – az ápolási díjban eltöltött idővel szerzett szolgálati időt csak a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermek esetén, és csak meghatározott idejű kereső tevékenységgel járó jogviszonnyal szerzett szolgálati idő esetén rendelik beszámítani, ezzel szemben a közeli hozzátartozó ápolása nem jogosít kedvezményre.
- [3] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.
- [4] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [5] E tartalmi feltételnek az indítvány nem felel meg.

- [6] Az indítványozóval szemben a hivatkozott rendelkezés nem került alkalmazásra, és annak hatályosulása sem érintette közvetlenül. A nyugdíj megállapításának a Tny. 18. § (2a)–(2c) bekezdésében foglalt feltételei akkor vizsgálhatók, ha az igénylő nő a negyven év jogosultsági időt megszerezte – függetlenül attól, hogy abba mely jogcímen járó ápolási díjban eltöltött idő számít bele, illetőleg hogyan alakul a kereső tevékenység és ápolási díj aránya –, ami az indítványozó életkorára tekintettel jelen esetben kizárt. Amennyiben pedig a nyugdíjat az adott feltételek mellett igényelné, úgy az e tárgyban hozott határozat elleni jogorvoslati lehetősége kimerítését követően (közigazgatási perben hozott jogerős döntés ellen) lenne helye az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasz előterjesztésének.
- [7] A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja és az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 19.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2589/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3091/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerinti eljárásban alkotmányjogi panaszban kérte a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Köznev. tv.) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó álláspontja szerint a közoktatás rendszerének e törvényben foglalt átalakítása sérti a jogállamiság elvét, a tanulók, a szülők és a pedagógusok emberi méltóságát, magánszférához való jogát, lelkiismereti- és vallásszabadságát, a tanulás és a tanítás szabadságát, a művelődéshez való jogot, valamint a pedagógusok munka és foglalkozás szabad megválasztásához fűződő jogát. Álláspontja szerint a jogszabályra való felkészülésre nem áll rendelkezésre kellő idő, ezért a Köznev. tv. sérti a jogállamiság követelményét is.
- [2] 2. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az eljárását az Abtv. rendelkezései szerint folytatja le azon alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásokban, amelyek az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31. napján folyamatban voltak, feltéve, hogy az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései szerint fennáll. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy a jelen ügyben megújított alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv. 26–27. §-aiban és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek.

- [3] 3. Az Abtv. 26. § (1) és (2) bekezdés a) pontja szerint, figyelemmel az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontjában írtakra, az indítványozó egyedi érintettsége nem állapítható meg. A szakszervezet tagjai és más személyek nevében nem járhat el, a szakszervezet tagjai önállóan, saját nevükben nyújthatnak be Alaptörvényben biztosított jogaik sérelmére hivatkozással alkotmányjogi panaszt. A szakszervezet érintettsége csak akkor lenne megállapítható, ha a támadott jogszabályi rendelkezések közvetlenül a szakszervezet érdekképviselői tevékenységével kapcsolatos jogaira vonatkoznának. Az indítványozó a szakszervezet jogaival összefüggésben hivatkozik ugyan az Alaptörvény I. cikkének, valamint a VIII. cikkének sérelmére, azonban a szakszervezet érintettségének általános megfogalmazásán túl nem fejt ki, hogy a Köznev. tv. pontosan mely rendelkezései sértik a szakszervezet érdekképviselői tevékenységével kapcsolatos jogait.
- [4] Mindezen indokok alapján, az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § d) pontja és az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 19.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2316/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3092/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerinti eljárásban alkotmányjogi panaszban kérte a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: Szakképz. tv.) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó álláspontja szerint a szakképzési rendszer átalakítása sérti a jogállamiság és a jogbiztonság elvét, mert a jogalkotó nem biztosított kellő időt a jogszabályra való felkészülésre. Részletesen kifejti, hogy a törvény több ponton nem felel meg a normativitások követelményének. Az indítványozó álláspontja szerint a szakképzési rendszerben bekövetkezett változások (a tanterv és a vizsgarendszer átalakítása) sértik a szülők és a tanulók művelődéshez való jogát, valamint szülők azon jogát, hogy megválasszák a gyermeküknek adandó nevelést.
- [2] 2. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az eljárását az Abtv. rendelkezései szerint folytatja le azon alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásokban, amelyek az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31. napján folyamatban voltak, feltéve, hogy az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései szerint fennáll. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy a jelen ügyben megújított alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv. 26–27. §-aiban és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek.

- [3] 3. Az Abtv. 26. § (1) és (2) bekezdés a) pontja szerint, figyelemmel az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontjában írtakra, az indítványozó egyedi érint-

tettsége nem állapítható meg. A szakszervezet tagjai és más személyek nevében nem járhat el, a szakszervezet tagjai önállóan, saját nevükben nyújthatnak be Alaptörvényben biztosított jogaik sérelmére hivatkozással alkotmányjogi panaszt. A szakszervezet érintettsége csak akkor lenne megállapítható, ha a támadott jogszabályi rendelkezések közvetlenül a szakszervezet érdekképviselői tevékenységével kapcsolatos jogaira vonatkoznának. Az indítványozó a szakszervezet jogaival összefüggésben hivatkozik ugyan az Alaptörvény I. cikkének, VIII. cikkének valamint a XVII. cikkének sérelmére, azonban a szakszervezet érintettségének általános megfogalmazásán túl nem fejt ki, hogy a Szakképz. tv. pontosan mely rendelkezései sértik a szakszervezet érdekképviselői tevékenységével kapcsolatos jogait.

[4] Mindezen indokok alapján, az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § d) pontja és az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 19.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2417/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3093/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének utólagos vizsgálatára irá-

nyuló alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és az egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. számú törvény egészének alaptörvény-ellenessége és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz keretében kérte az Alkotmánybíróságot, hogy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és az egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. számú törvény (a továbbiakban: Törvény) valamennyi rendelkezését és azok összhangját vizsgálja meg az Alaptörvény rendelkezései, valamint több nemzetközi szerződés vonatkozásában.
- [2] Az indítványozó általánosságban sérelmezte a Törvényt. Álláspontja szerint – többek között – alapvető emberi jogok sérültek. Az új szabályozás által „sérült az egységes elvek alapján történő jogalkotás”, hátrányos megkülönböztetésben részesült minden fogyatékossgal élő. Az indítványozó megemlíti a kényszermunka és a rabszolgaság tilalmát, valamint az élethez való jogot, sérelmezte a visszamenőleges hatályú jogalkotást, a jogorvoslat hiányát, a rokkantakat megillető egyéb kedvezmények elvonását. Az indítvány szerint a vitatott törvény és annak valamennyi paragrafusa ellentétes a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény céljával, a 2007. évi XCII. törvénnyel, az Európai Unió Alapvető Emberi Jogok Chartájával és az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatával. Az indítványozó az Alaptörvény számos rendelkezését feltüntette, ezen túlmenően több nemzetközi egyezmény sérelmét is állítja.
- [3] Hiánypótlásra felhívást követően a jogi képviselő csak részben pótolta a hiányosságokat, ugyanakkor indítványát kiegészítve, kérte az Alkotmánybíróságot, hogy ex tunc hatállyal semmisítse meg a Törvénynek a megváltozott munkaképességűekre vonatkozó – konkrétan meg nem jelölt – rendelkezését, és hatályában tartsa fenn a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény, illetve a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény rokkantsági nyugdíjasokra vonatkozó rendelkezéseit.
- [4] További indítvány-kiegészítésében az indítványozó felvetette az Alaptörvény és az Alkotmány jogtech-

nikai viszonyát, de nem szólt e kérdésnek saját ügyéhez való kapcsolatáról, az Alaptörvény újabb szakaszait jelölte meg, és megismételte „az eredeti állapot helyreállítására” irányuló szándéknyilatkozatát.

- [5] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-a alapján először az indítvány befogadhatóságát vizsgálta.
- [6] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az részben nem jogosulttól származik, tekintve, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja szerinti nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatára irányuló eljárást csak az Abtv. 32. § (2) bekezdésében rögzített indítványozók kezdeményezhetik, az indítványozó azonban nem tartozik ebbe a körbe; részben az Alkotmánybíróság hatáskörébe nem tartozó eljárásra irányul, tekintettel arra, hogy az Alaptörvény 24. cikke értelmében az Alkotmánybíróság nem rendelkezik jogalkotási hatáskörrel.
- [7] Ezen túlmenően megállapította az Alkotmánybíróság, hogy az indítvány hiánypótlásra felhívást követően sem felel meg az Abtv. 52. §-ában rögzített követelményeknek, mivel nem tartalmaz határozott, a konkrét alkotmányossági problémára vonatkozó indokolással alátámasztott kérelmet.
- [8] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § b)–d) pontjai alapján – az Abtv. 56. § (2) bekezdésére is figyelemmel – az alkotmányjogi panasz befogadását visszautasította.

Budapest, 2012. június 19.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2271/2012

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3094/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.2008/2009/5. számú ítéletében alkalmazott, a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 48. § (2) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 339/B. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgyt.) 48. § (2) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó előadta, hogy az egyedi ügyében folytatott bírósági eljárásban a Legfelsőbb Bíróság olyan értelmezést adott az alkotmányjogi panaszban támadott törvényi rendelkezéseknek, ami – álláspontja szerint – alkotmánysértő. Kifejtette továbbá, hogy az indítványozó a jelen ügyben „nem sérelmezi, hogy vele szemben bírságot szabtak ki; azt azonban alkotmánysértőnek találja, hogy vele szemben aránytalan, túlzó, a közigazgatás önkénye által megszabott mértékű bírságot róttak ki, mely mértéket a Legfelsőbb Bíróság még vizsgálni sem hajlandó”. Véleménye szerint ezért az Fgyt. 48. § (2) bekezdése és a Pp. 339/B. §-a sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, M) cikk (1) bekezdését, XII. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (7) bekezdését és a 25. cikk (2) bekezdését.
- [3] Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése szerinti tartalmi követelményeknek csak részben felel meg. A kifogásolt bírói döntés a peres eljárást véglegesen, érdemben és a perjogi szabályok szerint további jogorvoslattal nem támadható módon lezárta. A panasz ugyanakkor – bár jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenességének megállapítását kéri – ténylegesen a Legfelsőbb Bíróság értelmezését tartja alkotmánysértőnek. Mivel az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti eljárást az egyedi ügy-

ben érintett személy vagy szervezet az ügyében lefolytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán kezdeményezheti, e vonatkozásban a panasz nem felel meg a törvényi feltételnek.

[4] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § *d)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/791/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3095/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság Tiszaújváros Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi állattartás szabályairól szóló 43/2004. (XII. 23.) számú rendelete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban Tiszaújváros Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi állattartás szabályairól szóló 43/2004. (XII. 23.) számú rendelete megsemmisítését kérte, különösen a 3–5. §-ai, valamint az állattartás különös szabályaira vonatkozó III. fejezete alaptörvény-ellenességét állítva.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert formai okból nem felel meg a törvényi előírásoknak.
- [3] Az indítványban megjelölt hatásköri rendelkezés [Abtv. 24. § (1) bekezdés], valamint az indítványozó által jogosultságát megalapozóként hivatkozott rendelkezés [Abtv. 26. § (1) bekezdés *b)* pontja] alapján az indítványozó nem jogosult az alkotmányjogi panasz benyújtására.
- [4] Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *e)* pontja szerint utólagos normakontroll eljárást kizárólag a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede vagy az alapvető jogok biztosa jogosult kezdeményezni.
- [5] Az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján benyújtott alkotmányjogi panaszok az Abtv. 26. § (2) bekezdésén alapulhatnak.
- [6] Az Abtv. 64. §-a alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja – többek között – az indítványozó jogosultságának hiányát, valamint az indítvány törvényi feltételeknek nem megfelelő tartalmát.
- [7] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § *b)* és *d)* pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2734/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3096/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény 259. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybírósághoz, melyben a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.) 259. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását kérte.
- [2] Állítása szerint a kifogásolt rendelkezés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, a II. cikkben, a XIII. cikk (1) és (2) bekezdésében, a XV. cikk (1) és (2) bekezdésében foglaltakat az által, hogy a már nyugállományú személy részére nem biztosítja a szakmunkásképzést végző szakközépiskolában 1977. január 1-je és 1990. március 15-e között töltött tanulmányi időnek szolgálati időként történő beszámítását.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 29. §-a szerint az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott tartalmi követelmény, hogy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek minősüljön. A jelen ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz ennek a feltételnek az alábbiakban kifejtettek szerint nem felel meg.
- [4] Az Alkotmánybíróság a 23/2009. (III. 6.) AB határozatban (ABH 2009, 174.) a bírósági jogalkalmazással, illetőleg a jogegységesítéssel kapcsolatban már vizsgálta a szakmunkásképzést folytató szakközép-

iskolai időtartam beszámíthatóságát. Ennek során számos olyan kérdést érintett, amely alkotmányjogi értelemben világossá tette az adott időszak szabályozási viszonyai között a szolgálati időként történő beszámítás feltételeit. A jelen ügyben is irányadó időszak szabályozása a szakmunkástanulók biztosítási jogviszonya rendezésénél mindig visszautalt a társadalombiztosítási szabályokra. A szakmunkásképzésről szóló 1969. évi VI. törvény értelmében a szakmunkástanulót betegség, szülés és elhalálozás esetén a társadalombiztosítási szabályokban meghatározott szolgáltatások illették meg. A szakközépiskolában folyó szakmunkásképzésen résztvevő tanulóknál viszont a biztosítás kizárólag üzemi baleseti és egyes egészségügyi szolgáltatásokra terjedt ki. Ennek a biztosításnak a bevezetése tehát nem keletkeztetett semmilyen nyugdíj jogi vonatkozású változást, vagyis önmagában és kényszerítően nem eredményezte a nyugdíj jogosultságot megalapozó szolgálati idő elismerhetőségét sem.

- [5] A kifejtettekkel szemben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a konkrét ügyben nincs olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, ami az alkotmányjogi panasz befogadását indokolná.
- [6] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü határozat 30. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1208/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3097/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabályok alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Budapest Főváros Közgyűlésének a Fővárosi Szabályozási Kereterről szóló 46/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelete és a Budapest Főváros XVII. kerület Önkormányzatának Budapest XVII. kerület Városrendezési és Építési Szabályzatáról „17. KVSZ” szóló 3/2006. (III. 2.) önkormányzati rendelete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja és az indítványt átteszi a Kúriára.

I n d o k o l á s

[1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban Budapest Főváros Közgyűlésének a Fővárosi Szabályozási Kereterről szóló 46/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelete (a továbbiakban: Ör1.) és Budapest Főváros XVII. kerület Önkormányzatának Budapest XVII. kerület Városrendezési és Építési Szabályzatáról „17. KVSZ” szóló 3/2006. (III. 2.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör2.) azon – valójában csak térképen jelzett – előírásának alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, amely szerint – az indítványban foglaltak szerint az indítványozó tulajdonában lévő – két, Budapest XVII. kerületi ingatlan a Z-KK keretövezetbe és ZKK-XVII-01 övezetbe tartozik. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozott az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 13. § (1) bekezdése és 30. § (1) és (4) bekezdése, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) 6. § (2) és (3) bekezdése, továbbá Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének a Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatról szóló 47/1998. (X. 15.) Főv.Kgy. rendelet (a továbbiakban: BVKSz) – panaszban konkrétan meg nem jelölt rendelkezése – sérelmére, amelyek miatt sérülnek az Alaptörvény I. cikk (3) és (4) bekezdésének és XV. cikk (2) bekezdésének rendelkezései is. Az indítványozó álláspontja szerint a tulajdonában álló ingatlanok jelenlegi besorolásával, és mivel az Ör1. és Ör2. közterületként kezelnek magántulajdonban álló ingatlanokat, az építkezés lehetőségétől el van zárva, ezért sérül az indítványozó tulajdonhoz való joga.

[2] Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az alkotmányjogi panasz nem tesz eleget az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 37. § (1) bekezdésének, nem csak Alaptörvénybe ütközés, hanem más jogszabályba ütközés kérdése is felmerül az ügyben, és ezért az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 37. § (1) bekezdése alapján nincs hatásköre az indítványt elbírálni. Ilyen esetekben az indítványt át kell tenni az eljárásra hatáskörrel rendelkező Kúriára, mivel az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) pontja értelmében a bíróság dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről. Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján visszautasította és az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 31. § (1) bekezdés b) pontja és 64. §-a alapján a panasznak az eljárásra hatáskörrel rendelkező Kúriára történő áttételéről rendelkezett.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2723/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3098/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének utólagos vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 5. § (1) bekezdés *b*) pontjának „vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság hatósági árformába tartozó viteldíjainak legmagasabb hatósági árként való megállapításáról és azok alkalmazási feltételeiről szóló 74/2009. (XII. 10.) Főv. Kgy. rendelet 5. § (7) bekezdésének „Ennek során megkéri az utastól a pótdíjazáshoz szükséges természetes személyazonosító adatokat (név, anyja neve, születési hely és idő), valamint lakcímét, amelyeket a pótdíjazott személynek a helyszínen hiteles okmánnal igazolnia kell. Ezek alapján adatfelvételi lapot állít ki.” valamint „illetve a személyi adatai közlésének elismerését” szövegrésze, továbbá 5. § (8) bekezdésének „a személyi adatainak közlését megtagadja, illetve” szövegrésze, és 5. § (12) bekezdése „és személyi adatainak megadását egyaránt” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2010. november 2-án alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybíróságra. Alkotmányjogi panaszát az indítványozó 2012-ben az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *c*) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján megújította.
- [2] Az indítványozó az ellene 2010-ben indított pótdíj-folyamati eljárás kapcsán kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 5. § (1) bekezdés *b*) pontjának „vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott

zott körben – helyi önkormányzat rendelete” szövegrésze alaptörvény-ellenességét és jövőbeni hatállyal semmisítse meg azt. Az indítványozó szerint az új Abtv. 5. § (1) bekezdés *b*) pontja ellentétes az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével és VI. cikk (2) bekezdésével.

- [3] Az indítványozó kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság hatósági árformába tartozó viteldíjainak legmagasabb hatósági árként való megállapításáról és azok alkalmazási feltételeiről szóló 74/2009. (XII. 10.) Főv. Kgy. rendelet (a továbbiakban: Kgyr.) 5. § (7) bekezdésének „Ennek során megkéri az utastól a pótdíjazáshoz szükséges természetes személyazonosító adatokat (név, anyja neve, születési hely és idő), valamint lakcímét, amelyeket a pótdíjazott személynek a helyszínen hiteles okmánnal igazolnia kell.
- [4] Ezek alapján adatfelvételi lapot állít ki.” és „illetve a személyi adatai közlésének elismerését” szövegrésze, valamint 5. § (8) bekezdésének „a személyi adatainak közlését megtagadja, illetve” szövegrésze, továbbá 5. § (12) bekezdése „és személyi adatainak megadását egyaránt” szövegrésze alaptörvény-ellenességét és jövőbeni hatállyal semmisítse meg azokat. Álláspontja szerint a Kgyr. rendelkezései az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe, Q) cikk (3) bekezdésébe, I. cikk (3) bekezdésének első mondatába, VI. cikk (2) bekezdésébe, XV. cikk (1) bekezdésébe, továbbá 32. cikk (2) bekezdésének második fordulatába ütköznek.
- [5] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.
- [6] 2.1. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint alkotmányjogi panasszal élhet az, akinek Alaptörvényben biztosított jogát az alkalmazott, illetve közvetlenül hatályosuló jogszabályi rendelkezés sérti.
- [7] A panaszos kérte az Abtv. 5. § (1) bekezdés *b*) pontja megsemmisítését. E 2012. január 1-jétől hatályos rendelkezést az ellene 2010-ben indított pótdíj-folyamati eljárás során az indítványozóval szemben nem alkalmazták, annak kapcsán érintettsége nem állapítható meg. Ezért a panasz e vonatkozásában nem felel meg az Abtv. 64. § *d*) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 30. § (2) bekezdés *c*) pontjában foglaltaknak. Ennek révén a panasznak az a része sem felel meg az előbbi követelményeknek, amelyben az indítványozó a Kgyr. rendelkezéseinek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján történő megsemmisítését az Abtv. 5. § (1) bekezdés *b*) pontja alaptörvény-ellenességére hivatkozva kezdeményezte.

- [8] 2.2. Az alkotmányjogi panasz továbbá nem felel meg az Abtv. 26. § (2) bekezdésének abban a részében sem, amely a Kgyr. rendelkezéseit az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének első mondatával és VI. cikk (2) bekezdésével tartotta ellentétesnek. A Kgyr. 5. § (7) bekezdésének kifogásolt szövegrésze bár kötelezi az utast, hogy személyes adatait a jegyellenőrrel közölje, de a Kgyr. 5. §-ának szintén támadott (8) és (12) bekezdése alapján egyértelmű, hogy az utas ezt megtagadhatja. Az Alkotmánybíróság a 644/B/2007. AB határozatában már megállapította, hogy a jegyellenőr nem jogosult igazoltatni az utast, hogy ily módon ellenőrizze az általa közölt adatok helyességét, vagy ily módon szerezzen tudomást az utas adatairól (ABH 2008, 2744, 2748.). A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 24. § (4) bekezdése alapján viszont jogosult rendőri intézkedést kezdeményezni az utas igazoltatása iránt, ha az utas önként nem közli az adatait. A panaszos olyan jogsérelme tehát, hogy közvetlenül a jegyellenőr felé a helyi önkormányzat rendelete alapján adatközlésre lenne köteles, nem állapítható meg, mivel a Kgyr. támadott rendelkezései ilyen kötelezettséget nem tartalmaznak.
- [9] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés a) és c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 26.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/327/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3099/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 13. § (3) bekezdés d) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti eljárásban az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 13. § (3) bekezdés d) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó előadta, hogy az Ütv. támadott rendelkezései alapján el van zárva az ügyvédi hivatástól, mivel a kamarai tagságnak – mások mellett – legalább egy éves ügyvédjelölti, alkalmazott ügyvédi gyakorlat elvégzése a feltétele. A támadott rendelkezés állítása szerint közvetlenül hatályosul rá nézve és az Alaptörvénybe foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmába ütközik azáltal, hogy az egységes jogi szakvizsgát tett jogászok között tesz különbséget; a foglalkozás szabad megválasztásához való jogát sérti; a vállalkozáshoz való jogában gátolja, s a jogállamiságot is sérti azáltal, hogy a szűk réteg anyagi érdekeit szem előtt tartó módosítás elzárja a hivatásrenden kívül rekedteket a hivatás választásától, ezzel hozva őket megalázó helyzetbe.
- [3] Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 26. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt feltételnek nem felel meg. Az indítványozó csak állította, de nem igazolta, hogy a jogszabály rá nézve közvetlenül hatályosult. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint azonban jelen ügy körülményeire is tekintettel nem elegendő pusztán az a hivatkozás, amely szerint az indítványozó maga is ügyvédi kamarai tagságért kíván folyamodni. Ilyen hivatkozással bárki élhet, akár rendelkezik vagy sem a tagság feltételeivel. Az indítványozó érintettségét azal tudja igazolni, hogy kamarai tagságért való folyamodását kifejezetten amiatt utasították el valamennyi rendelkezésre álló fórumon, mert az általa

támadott törvény rendelkezése miatt nem volt a kérelem teljesítésére törvényes lehetőség.

- [4] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § *d*) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés *c*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 26.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2735/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3100/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 13. § (3) bekezdés *d*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §

(2) bekezdése szerinti eljárásban az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 13. § (3) bekezdés *d*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

- [2] Az indítványozó előadta, hogy az Ütv. támadott rendelkezései alapján el volt zárva az ügyvédi hivatástól, mivel a kamarai tagságnak – mások mellett – legalább egy éves ügyvédjelölti, alkalmazott ügyvédi gyakorlat elvégzése a feltétele. A támadott rendelkezés miatt szakvizsgáit eltolva tudta a kellő idejű ügyvédjelölti gyakorlatot megszerezni, és az ügyvédi kamarai tagságért folyamodni. A támadott rendelkezés álláspontja szerint közvetlenül hatályosult reá nézve és az Alaptörvénybe foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmába ütközött azért, hogy az egységes jogi szakvizsgát tett jogászok között tesz különbséget; a foglalkozás szabad megválasztásához való jogát sértette; a vállalkozáshoz való jogában gátolta, s a jogállamiságot is sértette váratlan és villámgyors hatálybalépítésével.

- [3] Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 26. § (2) bekezdés *a*) pontjában foglalt feltételnek nem felel meg. Az indítványozó csak állította, de nem igazolta, hogy a alaptörvény-ellenesnek vélt jogszabályból jogsérelme következett volna be. Az indítványozó által előadottak éppen ellenkező következtetésre adnak alapot: az indítványozó saját ügyvédi irodája által képviselve nyújtotta be megújított alkotmányjogi panaszát. A támadott jogszabály tehát a konkrét ügyben nem zárta ki, hogy az indítványozó az ügyvédi hivatást válassza.

- [4] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § *d*) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés *c*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 26.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2760/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3101/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 4. § (2) bekezdés *zs*) pontja és 3. számú melléklete alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban, az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.) 4. § (2) bekezdés *zs*) pontja és 3. számú melléklete alaptörvény-ellenességének a megállapítását, valamint visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését indítványozta. Álláspontja szerint a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépő tag számára kifizetendő összeg, illetőleg annak számítási módja az Alaptörvény XIII. cikkét sérti, mert a volt pénztártag csak a hozamgarantált tőke feletti hozam felvételére jogosult a tagdíjkiegészítés után is.
- [2] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [3] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. A panasz az e ren-

delkezésben foglalt tartalmi követelményt nem elégti ki.

- [4] Az Mpt. 4. § (2) bekezdés *zsk*) pontjának sérelmezett része utaló szabály: a hozamgarantált tőke fogalmát meghatározó *zsj*) pont alkalmazásával határozza meg a tagi kifizetést. Ez a pénztártag életjáradékra váltandó egyéni számlaegyenlegének 3. számú mellékletben foglaltak szerint kiszámított legkisebb összege, amelyet az Mpt. 89. § (2) bekezdése és (3) bekezdés *a*)-*b*) pontja értelmében a Pénztárak Garanciaalapja akkor is kifizeti, ha a pénztártag követelése átlépés, vagy a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe való visszalépés esetén befagyott. A (3) bekezdés *a*) pontja szerint az Alap ebben az esetben a pénztár által teljesített kifizetést kiegészíti a tag követelésének mértékéig, és az Mpt. 24. § (3) bekezdése szerint a tag e követelését utalja át a választott pénztárba. A 4. § (1) bekezdés *e*) pontja szerint az egyéni számla az a nyilvántartás, amelyen a felhalmozási időszakban a pénztártag követelése alapul, és amelyen nyilvántartott összegre az Mpt. 25. §-a szerint nem tarthat igényt. A pénztárak központi nyilvántartásával összefüggő egyes feladatokról, a pénztáraknak, valamint a foglalkoztatóknak a pénztártagokra vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségéről szóló 172/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének „Az egyéni számlán felhalmozott összegre vonatkozó adatok” című 6. pontja értelmében a pénztártagnak egy egyéni számláján kell jóváírni a kötelező tagdíjat és a tagdíj-kiegészítést is. Technikai és adminisztratív kérdés tehát, hogy az e számlán történt befizetések összességére jelentkező reálhozam nélküli összeget határozza meg a jogalkotó hozamgarantált tőkeként és így a teljes reálhozam (a kötelező tagdíjra eső is) kerül átlépéskor – adómentesen – kifizetésre a tagnak, vagy más számítási mód alapján a kötelező tagdíj hozamát a tag követeléseként rendeli nyilvántartani.
- [5] Ebből következően a kifogásolt rendelkezések szerinti számítási mód, amelynek alapján a visszalépő tag egyéni számlájáról az állami pillérbe kerülő összeg, illetőleg az ezt meghaladó tagi kifizetés volumene meghatározható, közgazdasági kérdésnek minősül.
- [6] Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés *a*) pontjára – az Abtv. 64. § *d*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 26.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k., alkotmánybíró
Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., alkotmánybíró
Dr. Kiss László s. k., alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., alkotmánybíró
Dr. Lenkovics Barnabás s. k., alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k., alkotmánybíró
Dr. Stumpf István s. k., alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k., alkotmánybíró
Dr. Szívós Mária s. k., alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2710/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3102/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 62. és 63. §-a, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 20/A. §-a, valamint az eljáró bíróság kijelöléséről az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása érdekében kiadott 3/2012. (II. 20.) OBH elnöki ajánlás egésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. Az indítványozó, egy büntető ügyben meghatalmazott védő, alkotmányjogi panaszban kezdeményezte a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 62. és 63. §-a, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 20/A. §-a, valamint az eljáró bíróság kijelöléséről az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása érdekében kiadott 3/2012. (II. 20.) OBH elnöki aján-

lás (a továbbiakban: Ajánlás) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.

[2] A védői minőségben (de nem az általa képviselt személyek érdekében) előterjesztett beadványban az indítványozó a panaszt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) és (2) bekezdéseire alapítva terjesztette elő, arra hivatkozással, hogy a sérelmezett rendelkezések a „védői jogosítványai”-t sértik. Álláspontja szerint a megjelölt jogszabályi rendelkezésekben az OBH elnökének biztosított az a lehetőség, hogy az általános illetékességgel rendelkező bíróság helyett más bíróságot jelölhet ki, alaptörvény-ellenes, nevezetesen az Alaptörvény *B) cikk* (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését sérti. A normavilágosság követelményébe ütközőnek tartja, hogy a Bszi. és a Be. támadott rendelkezései szövegükben eltérnek, a Bszi. ugyanis kivételes, a Be. viszont általános lehetőségként teszi lehetővé az ügyek áttételét. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog sérelmének minősíti az indítványozó, hogy – a büntető eljárásban egyébként sem résztvevő – OBH elnökének döntése ellen nincs fellebbezésnek helye. Álláspontja szerint ezekben az esetekben „a védelemhez való jog formálisan sem érvényesül”, valamint belső igazgatási szabályok írnak felül alapvető büntetőeljárás garanciákat, „mint pl az illetékes (és nem önkényesen választott) bírósághoz való jogot”. Ezen kérdés tekintetében veti fel az indítványozó, hogy „a jogsérelem külön bírósági döntés nélkül is bekövetkezik”. Kifejezetten aggályosnak tartja, hogy az érintett terhelték és védőik az OBH elnökének eljárásáról csak a döntés megszületése után értesülnek. A tisztességes eljárás követelményét, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését sértik továbbá a támadott rendelkezések az indítványozó szerint azzal, hogy utazási és szállás többletköltséget eredményez(het)nek a védő és védenca számára, ami akár a védő felmentését is eredményezheti. Az Ajánlást az indítványozó amiatt tartja az Alaptörvénnyel ellentétesnek, mert az abban foglaltak „nem normatív, hanem csupán ajánlás jellegű” szabályok.

[3] Minderre tekintettel kérte a támadott rendelkezések – visszamenőleges hatályú – megsemmisítését.

[4] 2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. szerinti formai követelményeknek nem felelt meg. Az indítványozó nem egyértelműen jelölte meg az Alkotmánybíróság hatáskörét [Abtv. 52. § (1) bekezdés *a*) pontja], amikor a panaszt az Abtv. 26. § (1) bekezdésére és az Abtv. 26. § (2) bekezdésére is alapította.

[5] Az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott formai követelmények hiányára tekintettel az Al-

kormánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 26.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

<i>Dr. Balogh Elemér s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Balsai István s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Bragyova András s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Holló András s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Kiss László s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Kovács Péter s. k.,</i> előadó alkotmánybíró	<i>Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Lévay Miklós s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Pokol Béla s. k.,</i> alkotmánybíró
<i>Dr. Stumpf István s. k.,</i> alkotmánybíró	<i>Dr. Szalay Péter s. k.,</i> alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2485/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3103/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Heves Megyei Bíróság 1.Pf.25.787/2011/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Heves Megyei Bíróság (jelenleg: Egri Törvényszék) 1.Pf.25.787/2011/2. számú végzése felülvizsgálatát, valamint a végzés – az Egri Városi Bíróság 20.P.21.638/2010/24. számú végzésére is kiterjedő – megsemmisítését.

[2] A Heves Megyei Bíróság 1.Pf.25.787/2011/2. számú végzésével helybenhagyta az Egri Városi Bíróság 20.P.21.638/2010/24. számú végzését, melyben a városi bíróság elutasította az indítványozó (második) perújítási kérelmét, melyet a Heves Megyei Bíróság 2.Pf.25.529/2006/3. számú ítélete ellen nyújtott be.

[3] Az indítványozó többször kiegészített indítványában előadta, hogy az ügyében született bírósági határozatok sértik az Alaptörvény Nemzeti hitvallás részét, valamint több cikkét, így L cikk (1) bekezdését, R cikk (2) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, 28. cikkét, ennek alátámasztásául a bírósági határozatokban található hibákra és eljárási szabálysértésekre hivatkozott, különösen élesen bírálva a Heves Megyei Bíróság 2.Pf.25.529/2006/3. számú ítéletét. Álláspontja szerint ugyanis minden további megalapozatlan bírósági határozatnak ez az ítélet az oka, mivel az ezt követő határozatok mindegyike e döntés érvelését és indokait vette át. Úgy véli, a másodfokú bíróság a tényállást a bizonyítást mellőzve állapította meg, és a másodfok (majd ezt követően a többi eljáró bíróság is) figyelmen kívül hagyta az Egri Városi Bíróság 6.P.21.657/2005/21. számú elsőfokú határozatát, amely az indítványozó szerint kellően megalapozott volt.

[4] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése szerint pedig mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése értelmében a befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

[5] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem befogadható, mert nem felel meg a panasszal szemben támasztott törvényi követelményeknek: az indítványozó hivatkozik az Alaptörvény több cikkére, azonban nem ad elő olyan érvelést, amely indokolná a bírói döntés(ek) alaptörvény-ellenességét. Ezen felül hiányzik az Alaptörvényben biztosított joga sérelmének leírása; kérelme valójában a bírói döntések és az azokat megelőző eljárások tartalmi kritikája, ezért az Abtv. 52. § (1) bekezdés b) és e) pontjaiban foglaltaknak a panasz nem felel meg. Az Alkotmánybíróság szerint továbbá az indítványozó nem hozott fel olyan indokot, mely megalapozná a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, így az Abtv. 29. §-ának sem felel meg.

[6] Az Alkotmánybíróság mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 56. § (2) bekezdésé-

re is figyelemmel – az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. július 3.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2037/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3104/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a felsőoktatásba felvehető, államilag támogatott hallgatói létszámkeretről szóló 1007/2012. (I. 20.) Korm. határozat alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó 2012. április 5-én érkezett alkotmányjogi panaszában a felsőoktatásba felvehe-

tő, államilag támogatott hallgatói létszámkeretről szóló 1007/2012. (I. 20.) Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) egészét támadta.

[2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló tényállás szerint az indítványozó a 2012. évi felsőoktatási felvételi eljárásban első helyen a Budapesti Corvinus Egyetem társadalomtudományi kar nemzetközi tanulmányok alapképzési szakára adta be jelentkezését. Az intézményi keretszámokról szóló Korm. határozat 1. pontja a társadalomtudomány képzési területre felvehető hallgatók számát 1000 főben maximálta. Ez a keretszám 2011-ben 2100 fő volt. Ezen a tudományterületen tehát az állami finanszírozás mértéke 48%-kal csökkent, ami a Corvinus Egyetem Társadalomtudományi Karának 4 szakán (Kommunikáció és médiatudomány, Nemzetközi tanulmányok, Politológia, Szociológia) összesen 80 államilag támogatott helyet jelentett. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, mert úgy ítélte meg, hogy a felsőoktatási keretszámokra vonatkozó Korm. határozat Alaptörvényben biztosított jogait sértette.

[3] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Korm. határozattal szemben formai és tartalmi kifogást is megfogalmazott. Az indítványozó szerint formai szempontból a Korm. határozat nem tekinthető érvényesen létrejött jogi normának, mert a 2012-es felvételire irányadó, a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) garanciális szabályainak figyelmen kívül hagyásával született. Az Ftv. 53. § (3) bekezdésének ugyanis az felelt volna meg, ha a Kormány az esedékesség évét megelőzően egy évvel határozza meg az államilag támogatott hallgatók létszámkeretét, továbbá, ha az előző évekhez képesti létszámkeret csökkenés, illetve növelés nem haladja meg a 10 %-ot. Az indítványozó álláspontja szerint az Ftv.-t sértő jogalkotás nemcsak az Alaptörvény jogállamiságot biztosító B) cikk (1) bekezdésével, hanem az alapjogkorlátozás általános szabályait rögzítő I. cikk (3) bekezdésével is ellentétes, továbbá nem felel meg a normahierarchia követelményének, ezért az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésébe ütközik.

[4] A Korm. határozatot 2012. január 20-án tették közzé, a Felvételi Tájékoztató valós feltételek szerinti kiegészítése 2012. január 31-én történt meg, a jelentkezési határidő pedig 2012. február 24-e volt. Az indítványozó szerint a jogalkotó nem biztosított kellő időt a most felvételizők számára ahhoz, hogy cselekvésüket hozzáigazítsák az új állami felsőoktatási finanszírozási rendszerhez, ami sérti a jogbiztonság követelményét.

[5] Az indítványozó utalt arra, hogy a normahierarchia és a kellő felkészülési idő követelménye egyben az Alaptörvény XI. cikkében biztosított művelődéshez való joggal szemben támasztott formai alkotmá-

nyossági követelményként is megfogalmazható, így a követelmények megsértése alapvető jog sérelmét okozza. Az indítványozó szerint az állami finanszírozás drasztikus és azonnali megvonása – tartalmi szempontból – a művelődéshez való jogának sérelméhez vezetett, a Korm. határozat ugyanis a törvényen alapuló várakozásait semmibe véve megakadályozta a megfontolt és tájékozott döntés meghozatalát. Az állam a művelődéshez való jogból fakadó intézményvédelmi köteletségének sem tett eleget, mert a keretszámokra vonatkozó Korm. határozat nem biztosította a felvételizők esélyegyenlőségét elősegítő felvételi eljárást. Mindezek alapján az indítványozó a Korm. határozat visszamenőleges hatályú megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.

- [6] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról kell döntenie. Ezért az Alkotmánybíróság először azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek.
- [7] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette. Az Abtv. 37. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a közjogi szervezetszabályozó eszközöknek az Alaptörvénnyel való összhangját. Ilyenkor az indítványozóra, az eljárásra és a jogkövetkezményekre a jogszabályok felülvizsgálatára vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Az Abtv. tehát nem zárja ki eleve annak a lehetőségét, hogy a panaszos közjogi szervezetszabályozó eszközzel szemben nyújtson be panaszt. Előfordulhat ugyanis, hogy normatív határozati vagy utasítási formában elfogadott jogi normák sértenek Alaptörvényben biztosított jogot. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése és 37. § (2) bekezdése erre az esetre tartja fenn a közjogi szervezetszabályozó eszközzel szemben benyújtható panasz lehetőségét.
- [8] Jelen ügyben az indítványozó közvetlenül a Korm. határozattal szemben nyújtotta be alkotmányjogi panaszát. A Korm. határozat olyan közjogi szervezetszabályozó eszköz, amely a közigazgatási és igazságügyi miniszter, a nemzetgazdasági miniszter és a nemzeti erőforrás miniszter számára határoz meg végrehajtandó feladatot, harmadik személyek számára jogokat és kötelezettségeket nem állapít meg. Tekintettel arra, hogy a Korm. határozat az in-

dítványozót nem érinti közvetlenül és jelenvaló módon, ezért az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglalt kivételes alkotmányjogi panasz eljárás kezdeményezője tekintetében az egyéni érintettség nem volt megállapítható. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. július 3.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovic Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2774/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3105/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének utólagos vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény 2. § (2) bekezdése és 4. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az alkotmányjogi panasz előterjesztője – jogi képviselője útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján 2012. február 3.-án alkotmányjogi panasz keretében kérte a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 2. § (2) bekezdése és 4. § (1) bekezdése megsemmisítését azaz, hogy a kifogásolt rendelkezések sértik az Alaptörvény II. cikkében garantált emberi méltósághoz való jogot, a XVII. cikk (3) bekezdésében foglalt, a munkavállaló méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez való jogot, a XII. cikk (1) bekezdésben biztosított vállalkozáshoz való jogot, valamint a VIII. cikk (2) bekezdésében foglalt egyesülési jogot.
- [2] Az indítványozó – az Alkotmánybíróság főtikára hiánypótlási felhívására hivatkozva – 2012. április 25-én kiegészítve újra benyújtotta az eredeti beadványát. Az indítványozó újabb beadványában kifejtette, hogy a személyes érintettségét egyrészt az alapozza meg, hogy dohányzó emberként kénytelen a munkahelye falain kívül dohányozni és kedvenc szórakozóhelyéről is száműzték a dohányzás idejére, másrészt, hogy az irányítása alatt működő gazdálkodó szervezetnél – jelentős anyagi ráfordítással – kialakított egy dohányzásra kijelölt zárt helyiséget, amelyet azonban erre a célra már nem használhat. Az indítványozó továbbá azt is előadta, hogy azon túlmenően, hogy ő maga is kénytelen a munkahelye falain kívül dohányozni, erre kell köteleznie a dohányzó kollégáit is. Az indítványozó kiegészített beadványában hivatkozott az Alaptörvény XV. cikkében foglalt diszkrimináció-tilalom sérelmére is.
- [3] 2. Az indítványozó az Abtv. 26. § (2) bekezdés szerinti hatáskörben kérte azt Alkotmánybíróság eljárását. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás. A kivételes panasz esetében, mivel az közvetlenül a norma ellen irányul, különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának, hiszen a panaszos alapjogában való személyes, közvetlen és aktuális sérelme különbözteti meg a kivételes panaszt az utólagos normakontroll korábbi, bárki által kezdeményezhető változatától. [Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (régóta Abtv.) 20. § (2) bekezdés]
- [4] Az indítványozó a személyes érintettségét egyrészt arra alapozta, hogy dohányzó ember, másrészt, hogy egy gazdálkodó szervezet vezetője.

- A Nvtv. 4. § (9) bekezdése értelmében a kifogásolt rendelkezésekben meghatározott feltételek biztosításáról a közforgalmú intézmény belső szabályzatában meghatározott személy, ennek hiányában az intézmény vezetője, üzemeltetője, a rendezvény szervezője, a közösségi közlekedési eszköz üzemeltetője, a közoktatási intézmény vezetője, illetőleg a munkáltató gondoskodik. Az indítványozó csak állította, de nem igazolta, hogy közforgalmú intézmény feladatkörében eljáró, vagyis rendelkezésre jogosult személy. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint – tekintettel az Abtv. 26. § (2) bekezdésben biztosított alkotmányjogi panasz eljárás kivételes jellegére – nem elegendő pusztán az az állítás, miszerint az indítványozó egy gazdálkodó szervezet vezetője. Az indítványozó arra is hivatkozott, hogy dohányzó ember, ugyanakkor a dohányzóhely kijelölésére vonatkozó és nem a meghatározott helyen a dohányzást tiltó szabályokat támadta. A kifogásolt rendelkezések vonatkozásában fennálló érintettség szempontjából pedig nincs jelentősége annak, hogy a közforgalmú intézmény feladatkörében eljáró személy dohányzik-e vagy sem.
- [5] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a fentiekre tekintettel – személyes érintettség hiányában –, az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. július 3.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2332/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3106/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 13. § (3) bekezdés *d*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti eljárásban az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 13. § (3) bekezdés *d*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó előadta, hogy az Ütv. támadott rendelkezései alapján el van zárva az ügyvédi hivatástól, mivel a kamarai tagságnak – mások mellett – legalább egy éves ügyvédjelölti, alkalmazott ügyvédi gyakorlat elvégzése a feltétele. A támadott rendelkezés közvetlenül hatályosul reá nézve és az Alaptörvénybe foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmába ütközik azáltal, hogy az egységes jogi szakvizsgát tett jogászok között tesz különbséget; a foglalkozás szabad megválasztásához való jogát sérti; a vállalkozáshoz való jogában gátolja, s a jogállamiságot is sérti azáltal, hogy az Ütv. támadott rendelkezése és a jogi szakvizsgáról szóló 5/1991. (IV. 4.) IM rendelet szabályai között kollízió áll fenn – az indítványozó véleménye szerint.
- [3] Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 26. § (2) bekezdés *a*) pontjában foglalt feltételnek nem felel meg. Az indítványozó csak állította, de nem igazolta, hogy a jogszabály reá nézve közvetlenül hatályosult. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint azonban jelen ügy körülményeire is tekintettel nem elegendő pusztán az a hivatkozás, amely szerint az indítványozó maga is ügyvédi kamarai tagságért kíván folyamodni. Ilyen hivatkozással bárki élhet, akár rendelkezik vagy sem a tagság feltételeivel. Az indítványozó érintettségét azal tudja igazolni, hogy kamarai tagságért való folyamodását kifejezetten amiatt utasították el valamennyi rendelkezésre álló fórumon, mert az általa támadott törvény rendelkezése miatt nem volt a kérelem teljesítésére törvényes lehetőség.

- [4] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § *d*) pontja, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés *c*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. július 3.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovic Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2361/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3107/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülésen jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának a helyi adókról szóló 9/2011. (V. 3.) önkormányzati rendelete 4. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja, és az indítványt átteszi a Kúriára.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozók eredeti indítványukban Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata helyi adókról szóló 9/2011. (V. 3.) önkormányzati rendelete (a to-

- vábbiakban: Ör.) 4. § (5) bekezdésének megsemmisítését kérték.
- [2] 2012. január 1-jén az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) hatályba lépésével a korábban folyamatban volt eljárások a törvény erejénél fogva megszűntek, azonban az indítványozók az Abtv. 71. § (3) bekezdése értelmében – a 26. §-ban foglalt feltételek fennállása esetén – 2012. március 31-ig az Alkotmánybíróság elé terjeszthetik, ha az abban megjelölt alkotmányos jogsérelem alaptörvény-ellenességet valósít meg. Erről az Alkotmánybíróság 2012. január 16-én kelt, XX/918-1/2012. AB végzésében tájékoztatta az indítványozókat.
- [3] Az indítványozók 2012. március 26-án az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtottak be az Alkotmánybírósághoz. Ebben már az Ör. 4. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték és az indítványozók ügyében való alkalmazhatóság kizárását, mivel álláspontjuk szerint az Ör. sérti az Alaptörvény B) cikke (1) bekezdését, M. cikke (1)–(2) bekezdéseit, XV. cikke (2) bekezdését, XXX. cikke (1) bekezdését és 32. cikke (3) bekezdését. Az indítványozó hivatkozott arra is, hogy az Ör. – alapindítványban támadott – rendelkezése sérti a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.) több rendelkezését is, különösen 7. § e) pontját.
- [4] Az Abtv. 37. § (1) bekezdése az önkormányzati rendelet felülvizsgálata tekintetében korlátozza az Alkotmánybíróság hatáskörét, eszerint „Az Alkotmánybíróság a 24-26. §-ban meghatározott hatáskörében az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangját akkor vizsgálja, ha a vizsgálat tárgya az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata nélkül, kizárólag az Alaptörvénnyel való összhang megállapítása.” Ennek megfelelően az Alkotmánybíróságnak nincsen hatásköre valamely önkormányzati rendelet felülvizsgálatára olyan alkotmányjogi panasz keretében, amely az alaptörvény-ellenesség körén kívül eső törvényellenesség, jogszabály-ellenesség vizsgálatára irányul.
- [5] Ebben az ügyben az indítványozók kifejezetten hivatkoztak az Ör. és a Hatv. ellentétére. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az Ör. indítványozók által is támadott rendelkezését a Pest Megyei Kormányhivatal indítványban támadta meg, e tárgyban a kormányhivatal indítványának áttétele folytán a Kúria jelenleg eljárást folytat. Mindezek alapján, tekintettel arra, hogy a vizsgálat tárgya nem kizárólag az Ör. és az Alaptörvény vizsgálatának összhangja, az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz elbírálására nincsen hatásköre. Ilyen esetekben az indítványt át kell tenni az eljárásra hatáskörrel rendelkező Kúriára, mivel az

Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) pontja értelmében a bíróság dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről. Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján visszautasította, és az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 31. § (1) bekezdés b) pontja és 64. §-a alapján a panasznak az eljárásra hatáskörrel rendelkező Kúriára történő áttételéről rendelkezett.

Budapest, 2012. július 3.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2638/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3108/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének utólagos vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság Vác Város Önkormányzat Képviselő-testületének az építményadóról szóló 38/2009. (XII. 21.) számú rendelete 7. § (2) bekezdés c) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban Vác Város Önkormányzat Képviselő-testületének az építményadóról szóló 38/2009. (XII. 21.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) 7. § (2) bekezdése c) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] A panaszos szerint a kifogásolt rendelkezés – amely adóalanyonként 500m² hasznos alapterületig adómentességet biztosít az építményadó alól – az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdésébe, valamint a XXX. cikk (1) bekezdésébe ütközik.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg.
- [4] Az Ör. rendelkezése nem tekinthető „közvetlenül alkalmazandó, hatályosuló” normának, mert az csak az önkormányzati adóhatóság döntése révén hatályosul, ezért az indítvány az Abtv. 26. § (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek nem felel meg. Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. július 3.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2317/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3109/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.701/2011/5. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti valódi alkotmányjogi panaszt az indítványozó a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.701/2011/5. számú ítéletével szemben terjesztette elő.
- [2] A elsőfokú ítéletben az indítványozó pernyertes lett, ezen ítélet érdemét az indítványozó ellenfele nem vitatta, annak kizárólag a perköltségről szóló része ellen terjesztett elő fellebbezést. A fellebbezés alapján az Ítéltábla az indítványozó részére megállapított perköltséget eltúlzottnak találta, így e tekintetben az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta. Mivel a másodfokú eljárásban az – egyébként első fokon pernyertes – indítványozó részben pervesztes lett, ezért őt az Ítéltábla 6800 Ft perköltség, valamint 19 800 Ft. fellebbezési illeték megfizetésére kötelezte.
- [3] Álláspontja szerint amiatt, hogy ő a perre okot nem adott, és az „alapperben” pernyertes lett, nem kötelezhető a perköltség egy részének a megfizetésére a másodfokú eljárásban sem. A táblabíróságnak a perköltség egy részének megfizetésére kötelező határozata álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való jogot (Alaptörvény XXVIII. cikk) sérti.
- [4] 2. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz az alábbiak miatt nem fogadható be.
- [5] A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség jelen ügyben nem állapítható meg. A Fővárosi Ítéltábla a jogszabályi rendelkezések alkalmazásával mérsékelte a perköltség és az illeték összegét.
- [6] Az indítványozó álláspontja szerint ő a perre okot nem adott, emellett pernyertes is lett, ezért a perköltség-fizetési kötelezettség méltánytalan. Ez az

álláspont azonban nem helytálló, ugyanis amikor a perköltség-igényét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletre utalva megjelölte, tudta, hogy a rendelet alapján milyen összegre számíthat. Esetében tehát a perköltség tekintetében – amelynek arányosságát felmérhette – mégis volt kérelem, ennek tekintetében viszont nagyrészt pervesztes lett.

- [7] Emiatt az Alkotmánybíróság szerint az indítvány alapvető alkotmányjogi jelentőséggel bíró kérdést sem vet fel.
- [8] Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglaltaknak, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (2) bekezdése, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2601/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3110/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

1. Az Alkotmánybíróság a Csongrád Megyei Bíróság 2.Pf.22.789/2008/3. sorszámú ítéletével összefüggésben benyújtott, az egészségügyi és a hozzá-

juk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 4. § (1) és (2) bekezdései, a 12. § (2) bekezdése és 30. § (1)–(3) bekezdései alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 4. § (1) és (2) bekezdései, a 12. § (2) bekezdése és 30. § (1)–(3) bekezdései nemzetközi szerződésbe ütközése megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] Indítványát a Csongrád Megyei Bíróság 2.Pf.22.789/2008/3. sorszámú ítéletével összefüggésben az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Eatv.) 4. § (1) és (2) bekezdései tekintetében nyújtotta be, melyben a 12. § (2) bekezdése és 30. § (1)–(3) bekezdései alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint alkalmazási tilalom kimondását kérte.
- [3] Az indítványozó azért kérte az Eatv. több rendelkezésének megsemmisítését, mert álláspontja szerint azáltal, hogy azok nem teszik lehetővé egészségügyi adatok törlését, sértik az emberi méltóságot és nem veszik figyelembe az információs önrendelkezés alkotmányos elveit. Hivatkozott továbbá az egészségügyi adatok kezelésére vonatkozó szabályozás kapcsán az Emberi Jogok Európai Egyezménye rendelkezéseinek, valamint az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK irányelvének a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról rendelkezéseinek sérelmére is.

[4] 2. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

[5] Az Alkotmánybíróság ezt követően megvizsgálta, hogy a kiegészítő indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panaszra vonatkozó tartalmi és formai feltételeknek.

- [6] 3. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg. Az Abtv. 29. §-a szerint ugyanis az alkotmányjogi panaszt csak alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be. Az indítványozó alkotmányjogi panasza olyan alkotmányjogi kérdéseket vet fel, amelyeket az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben [a 67/2011. AB határozatban (ABH 2011, 367–391.), valamint a 36/2007. AB határozatban (ABH 2007, 432–456.)] már elbírált és az indítványt elutasította. Az Alkotmánybíróság a korábbi döntésben kifejtett érveit az alkotmányossági kérdéseket illetően továbbra is fenntartja. Mivel ez az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz az Abtv. 29. §-ában előírt olyan – az említett határozataiban kifejtettekhez képest új – alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, illetve a bírói döntést befolyásoló alaptörvény-ellenességet, amely egy ismételt, érdemi alkotmánybírói eljárásra okot adhatna, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 29. §-a és 56. § (2) bekezdése, továbbá az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította. 4. Az indítványozó nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatát is kezdeményezte. Álláspontja szerint a vizsgálni kért rendelkezések az Emberi Jogok Európai Egyezményébe [Lásd: az Európa Tanácsnak 1950. november 4-én Rómában kelt ETS-005 számú, Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény], valamint az Oviedói Egyezménybe [lásd: az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló, Oviedóban, 1997. április 4-én kelt Egyezménye: Az emberi jogokról és a biomedicináról szóló Egyezmény, valamint az Egyezménynek az emberi lény klónozásának tilalmáról szóló, Párizsban, 1998. január 12-én kelt Kiegészítő Jegyzőkönyve kihirdetéséről szóló 2002. évi VI. törvény] ütköznek.
- [7] Nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatára irányuló eljárást az Abtv. 32. § (2) bekezdése alapján az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kormány, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész, az alapvető jogok biztosa, valamint a bíró az előtte folyamatban lévő ügyben indítványozhatja.
- [8] A panaszos nem jogosult az eljárás kezdeményezésére.
- [9] Az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében az Abtv. 64. § b) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: IV/92/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3111/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.371/2011/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.371/2011/4. számú, 2012. január 12. napján kelt ítéletével szemben azért nyújtott be alkotmányjogi panaszt, mert álláspontja szerint a bírói döntés sérti Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXVIII. cikkének (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető alkotmányos jogot. Az indítványozó engedélyezési szerződések semmisségének megállapítása érdekében terjesztett elő keresetet, amelyet a perben eljáró bíróságok az indítványozó keresetjogi jogának hiánya miatt utasítottak el. Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető alkotmányos jogot sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető alkotmányos jogot. Az indítványozó engedélyezési szerződések semmisségének megállapítása érdekében terjesztett elő keresetet, amelyet a perben eljáró bíróságok az indítványozó keresetjogi jogának hiánya miatt utasítottak el. Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető alkotmányos jogot sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető alkotmányos jogot.

tességes eljáráshoz való jog magában foglalja azt a követelményt is, hogy polgári jogi jogait bárki bíróság előtt érvényesíthesse és a keresetéről a bíróság érdemben döntsön. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában azt sérelmezi, hogy a támadott bírói döntés megfosztotta az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított e jogától.

[2] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért jelen ügyben mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz mentes-e a törvényben előírt formai, valamint az Abtv. 26-27. §§-ban és az Abtv. 29-31. §§-ban foglalt tartalmi természetű befogadhatósági akadályoktól.

[3] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti befogadási eljárásban elsődlegesen azt vizsgálja, hogy az alkotmányjogi panaszban előadottak felvetik-e a bírói döntés alaptörvény-ellenességének kételyét. Az alkotmányjogi panaszban előadott indítványozói álláspont szerint a bírói döntés azért sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében foglalt alapvető jogot, mert nem biztosította a bírósági eljárás lehetőségét és a kereset érdemi elbírálását. Ehhez képest az Alkotmánybíróság jelen ügy befogadhatósági vizsgálata során megállapította, hogy a perbeli bíróságok az eljárás megindítását nem tagadták meg, hanem arról a kérdéstről, hogy az indítványozót megilleti-e a keresettel érvényesíteni kívánt jog, azaz az indítványozó keresetességi jogáról, az indítványozó kereseti kérelmének érdemi vizsgálatát követően, ítéletükben határoztak. Ilyen okból a kifogásolt bírói döntés az alkotmányjogi panaszban előadott alaptörvény-ellenességi kételyt nem vet fel. Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, amely érdemi alkotmánybírói eljárásra okot adhatna. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként így arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem meríti ki az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.

[4] Az Alkotmánybíróság mindezekből következően az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján,

figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, a rendelkező részben foglaltak szerint az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2627/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3112/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.553/2011/1. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozók 2011. december 21-én alkotmányjogi panaszt nyújtottak be az Alkotmánybírósághoz az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi

XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) 48. §-a alapján. Már ebben az indítványukban a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.553/2011/1. számú és a Csongrád Megyei Bíróság 1.P.20.371/2011/12. számú végzése alkotmányellenességének, illetve alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték. Egyúttal a megsemmisíteni kért határozatok előzményeként lefolytatott eljárásokban született más határozatok (összesen nyolc határozat: három ítélet és öt végzés) megsemmisítését is kezdeményezték.

- [2] Az elsődlegesen megsemmisíteni kért határozatokban az elsőfokú bíróság az indítványozók mint felperesek perújítási kérelmét elkésetttség miatt elutasította, az indítványozók fellebbezése alapján eljárt másodfokú bíróság pedig ezt helybenhagyta.
- [3] Az indítványozók álláspontja szerint az ügyekben eljáró hivatalok mulasztása, illetve az eljáró bíróságok belső hibás joggyakorlatából következően született, egymásnak ellentmondó ítéletekkel, valamint az eljárások elhúzódása miatt sérült az Alkotmány 57. § (1) és (5) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való joguk, illetve jogorvoslathoz való joguk. Eredeti indítványukban is hivatkoztak már az Alaptörvény, valamint az Alaptörvény átmeneti rendelkezései egyes cikkeire.
- [4] Az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt hiánypótlási felhívása alapján az indítványozók alkotmányjogi panaszukat kiegészítették. Ehhez csatolták a jogi képviselőjüknek adott szabályszerű meghatalmazást. Tartalmában a kiegészítés a kifogásolt döntéseknek a perköltségről rendelkező részével összefüggő jogszabálysértésre alapított érvelést tartalmazott. A főtítkár ezért – 30 napos határidőt tűzve – hiánypótlásra hívta fel az indítványozókat arra tekintettel, hogy az indítvány nem felel meg az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 52. § (1) bekezdésében foglalt tartalmi követelményeknek. A felhívást 2012. április 6. napján kézbesítették a jogi képviselőnek.
- [5] 2012. május 8-án a fenti főtítkári felhívás alapján az indítványozóktól újabb kiegészítés érkezett. Ebben megjelölték, hogy eredeti indítványukat az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszként kívánják fenntartani a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.553/2011/1. számú végzése vonatkozásában, illetve kérték a Csongrád Megyei Bíróság elsőfokú végzésének, illetve a többi nyolc határozatnak a megsemmisítését is. Az Alaptörvény XXIV., XXV. cikkére, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésére, illetve 25. és 28. cikkére hivatkozva kifejtették, hogy az Alaptörvényben biztosított jogaik azért sérültek, mert a sok évig elhúzódó eljárásban született hibás döntések folytán a bíróságok nem tudtak ésszerű határidőn belül igazságot szolgáltatni a számukra. Kiemelték, hogy nem csak az egyes bírói döntések, hanem a bírói döntések eredményeként előállt helyzet is alap-

törvény-ellenes. Álláspontjuk szerint a Kúria (Legfelsőbb Bíróság) ítélezési gyakorlatának az eljáró bíróságok által történő figyelmen kívül hagyása alkotmányos alapjogaik sérelmét idézte elő. Emellett súlyos eljárási szabálysértésekre is sor került amiatt, hogy a bíróságok az indítványozókat olyan perköltségek megfizetésére is kötelezte, amelyek tekintetében ők pernyertesnek bizonyultak, illetve olyan alperesekkel szemben, akikkel szemben nem is terjesztettek elő keresetet.

- [6] Hivatkoztak az emberi jogok és alapvetető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezménynek és Első jegyzőkönyvének sérelmére is.
- [7] 2. Az Alkotmánybíróságnak Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörben vizsgálnia kell az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [8] Az indítványozók eredeti indítványukat a régi Abtv. 48. §-a szerinti alkotmányjogi panaszként nyújtották be. E törvényhely (1) bekezdése arra adott lehetőséget, hogy Alkotmányban biztosított jogainak megsértése miatt alkotmányjogi panasszal forduljon az Alkotmánybírósághoz az, akinek a jogsérelme az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be. A régi Abtv. alapján tehát arra volt lehetőség, hogy a panaszos a konkrét ügyben alkalmazott jogszabály alkotmányellenességének vizsgálatát és megsemmisítését, illetve a régi Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján alkalmazhatóságának kizárását kérje. Az Alkotmánybíróságnak azonban nem volt hatásköre a bírói döntések alkotmányosságának vizsgálatára, illetőleg megsemmisítésére. Ezt a hatáskört a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d*) pontja és (3) bekezdésének *b*) pontja teremtette meg, melynek részletszabályait az Abtv., elődlegesen is annak 27. §-a tartalmazza. Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz elbírálására tehát – annak benyújtásakor – nem volt hatásköre.
- [9] Az átmeneti rendelkezések körében az Abtv. 73. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, a 71–72. §-ban nem szabályozott további ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását e törvény rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága e törvény rendelkezései alapján fennáll. A 74. § értelmében pedig a 26–27. §-ban meghatározott alkotmányjogi panasz eljárás az Abtv. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárások tekintetében is kezdeményezhető. Az Alkotmánybíróság a IV/247/2012. számú ügyben hozott végzésben kifejtette, hogy „az Abtv. 74. §-ából is – mely az Abtv. hatályba lépésekor fo-

lyamatban lévő eljárások esetében kifejezetten lehetővé teszi alkotmányjogi panasz kezdeményezését – egyértelműen az következik, hogy a törvényalkotó az Abtv. hatályba lépése (2012. január 1-je) előtt már jogerősen lezárt bírósági eljárások tekintetében nem kívánta megnyitni a valódi alkotmányjogi panasz lehetőségét.”

- [10] A fentiekre tekintettel a panaszosok 2012. május 8-án benyújtott beadványa tekinthető olyan indítványnak, mely az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasznak minősíthető. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül terjeszthető elő. Ez alapján azonban az alkotmányjogi panasz nyilvánvalóan elkésett. Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 30. § (2) bekezdésének *d*) pontja alapján visszautasította.
- [11] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a panaszt azért sem lehetett volna érdemben elbírálni, mert a főtítkári felhívásra benyújtott indítvány-kiegészítés elkésetten érkezett az Alkotmánybíróságra. Az Ügyrend 50. § (1) bekezdése szerint ugyanis a határidőhöz kötött eljárási cselekmény esetén a beadványnak és egyéb iratnak a határidő utolsó napjáig a beadvány és egyéb irat érkeztetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez be kell érkeznie.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1556/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3113/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Pécsi Törvényszék 1.Pf.21.141/2011/4. számú és a Baranya Megyei Bíróság 1.Pf.21.141/2011/4. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti valódi alkotmányjogi panaszt az indítványozó a Pécsi Törvényszék 1.Pf.21.141/2011/4. számú és a Baranya Megyei Bíróság 1.Pf.21.141/2011/4. számú ítéletével szemben terjesztette elő.
- [2] Az indítványozó az elsőfokú, valamint a jogerős döntés megsemmisítését is kérte. Az Alkotmánybíróság vizsgálatának tárgya a jogerős – az elsőfokú ítéletet helybenhagyó – döntés.
- [3] Az indítványozó szerint a bíróság ítélete azáltal, hogy Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának 44/2008. (XII.15.) rendeletének (a továbbiakban Ör.) 14. §-a alapján a mozgáskorlátozott parkolási igazolvány tekintetében – szemben a parkolási bérlettel, illetve behajtási engedéllyel – nem tette lehetővé az utólagos bemutatás által a pótdíjazás törlését, őt, mint fogyatékos embert hátrányosan megkülönbözteti (Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdés).
- [4] 2. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz az alábbiak miatt nem fogadható be.
- [5] A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség jelen ügyben nem állapítható meg.
- [6] Az Alkotmánybíróság szerint az indítványozó nem hozott fel olyan indokot, mely magalapozná a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, vagy amely azt támasztaná alá, hogy az általa felvetett probléma alapvető alkotmányjogi jelentőséggel bírna.
- [7] Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglaltaknak, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi pa-

naszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2226/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3114/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének utólagos vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság Bátaszék Város Önkormányzata Képviselő-testületének az állatok tartásának szabályairól szóló 27/2004. (XII. 28.) KTR. rendelete 4. § (1) bekezdése és 1. sz. melléklete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó 2012. február 22-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz Bátaszék Város Önkormányzata Képviselő-testü-

tének az állatok tartásának szabályairól szóló 27/2004. (XII. 28.) KTR. rendeletével (a továbbiakban: Ör.) szemben.

[2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §-ára hivatkozó alkotmányjogi panaszában az Ör. 4. § (1) bekezdése és 1. sz. melléklete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte. E rendelkezésekkel kapcsolatban azt sérelmezte, hogy a nagy haszonállat tartását az Ör. megtiltja. Panaszát az Alaptörvény M) cikkére, P) cikkére, T) cikk (3) bekezdésére, I. cikk (1) és (3) bekezdésére, XII-XIII. cikkére, XV. cikkére, XX., illetve XXVII. cikkére alapította.

[3] 2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kiemelését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.

[4] A panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdésében az indítványokkal szemben támasztott követelményeknek. Az alkotmányjogi panasz ugyanis nem tartalmaz indokolást arra nézve, hogy az Ör. 4. § (1) bekezdése és 1. sz. melléklete miért ellentétes az Alaptörvénynek az indítványban felsorolt rendelkezéseivel.

[5] Az indítvány továbbá nem felel meg az Abtv. 26. § (2) bekezdésének sem. E szerint ugyanis alkotmányjogi panasszal élhet az, akinek Alaptörvényben biztosított jogát az alkalmazott, illetve közvetlenül hatályosuló jogszabályi rendelkezés sérti, vagyis a panasz befogadhatóságának feltétele az érintettség. Az indítványozó azonban nem jelölte meg, hogy vele szemben sor került-e a támadott rendelkezések alkalmazására, illetve azok vele szemben közvetlenül hatályosultak-e. Ezért az Alkotmánybírósághoz előterjesztett alkotmányjogi panasz alapján az indítványozó érintettsége nem állapítható meg.

[6] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., alkotmánybíró
Dr. Lenkovics Barnabás s. k., alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., alkotmánybíró
Dr. Pokol Béla s. k., alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k., előadó alkotmánybíró
Dr. Szalay Péter s. k., alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2413/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3115/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 32.Bf.8857/2011/6. számú ítélete és 32.Bf.8857/2011/9. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Fővárosi Bíróság (jelenleg: Fővárosi Törvényszék) 32.Bf.8857/2011/6. számú ítélete és 32.Bf.8857/2011/9. számú végzése felülvizsgálatát és megsemmisítését. Az indítványozó ezen felül kérte a Fővárosi Bíróság 32.Bf.8857/2011/6. számú ítélete ellen a fellebbezés lehetővé tételét, vagy a Fővárosi Bíróság előtti másodfokú eljárás ismételt lefolytatása vagy harmadfokú eljárás lehetővé tétele útján. Ezen kívül az indítványozó kérte, hogy a Fővárosi Bíróság 32.Bf.8857/2011/9. számú végzésével szemben az Alkotmánybíróság rendelje el a fellebbezés felterjesztését. Végül az indítványozó a Fővárosi Bíróság 32.Bf.8857/2011/6. számú, 2011. október 24-én kelt ítélete végrehajtásának felfüggesztését is kérte az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján.
- [2] Az indítványozó meghatalmazott ügyvédje indítványában előadta, hogy az indítványozót első fokon a Budai Központi Kerületi Bíróság 5.B.XI.549/2010/11. számú, 2011. május 19-én kihirdetett ítéletével üz-

letszerűen és folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében és folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében bűnösnek találta. Az ítélet ellen a vádlott és védője fellebbezéssel éltek a kiszabott büntetés enyhítése érdekében. A Fővárosi Főügyészség a védelmi fellebbezést nem tartotta alaposnak, ellenben indítványozta a tényállás kiegészítését a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 352. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel.

- [3] A másodfokon eljáró Fővárosi Bíróság ezt követően az eljárást teljes terjedelmében felülvizsgálta és az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállást pontosította, egy további, 2004-ben elkövetett cselekményt a Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő nagyobb értékre elkövetett sikkasztás büntetéként külön értékelte, az elsőfokú bíróság ítéletét egyebekben helyben hagyta, vagyis a kiszabott büntetésen nem változtott.
- [4] Ezt követően az indítványozó védője 2011. november 30. napján kelt beadványában fellebbezést nyújtott be a másodfokú ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel.
- [5] A Fővárosi Bíróság 32.Bf.8857/2011/9. számú végzésében azonban elutasította a fellebbezést és kimondta, hogy a Be. 386. §-ban foglalt feltételek nem állnak fenn, hiszen az indítványozó terhére megállapított két rendbeli cselekménynek minősítés nem ütközik a Be. 354. §-ában szabályozott súlyosítási tilalomba.
- [6] Az indítványozó meghatalmazott képviselője ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában kifejtette, hogy a két támadott bírói döntés több okból is ellentétes az Alaptörvénnyel. Az indítványozó szerint az alaptörvény-ellenesség oka elsősorban az, hogy a vádlott számára a Fővárosi Bíróság nem biztosította a nyilvános eljárás és meghallgatás lehetőségét. A vádlott ugyanis a másodfokú ülés ideje alatt kórházi kezelése miatt nem tudott jelen lenni, s részére bár az idézés szabályszerű volt, a vádlott nem járult hozzá a nyilvános ülés távollétében való megtartásához. Az eljárás ezért nem volt tisztességes és méltányos, különös tekintettel arra, hogy az indítványozó ügyvédje szerint védencét további bűncselekmény elkövetésében is bűnösnek találták. Ezen kívül az indítványozó szerint sérült a jogorvoslathoz való jog, mivel nem biztosították számára a másodfokú ítélet elleni fellebbezés lehetőségét. Az indítvány szerint az emberi méltóságot sértő módon a másodfokú bíróság a szabadságvesztésről szóló értesítést nem hangolta össze a másodfokú ítélet kézbesítésével sem, így az indítványozó azelőtt kapta meg a büntetés végrehajtására szóló behívót, mielőtt a jogerős ítéletről értesült volna, így az indítványozónak nem állt rendelkezésére a kiszabott szabadságvesztésre való megfelelő felkészülési idő. Az indítványozó kifo-

gásolta azt is, hogy nem felel meg a független és pártatlan bírósághoz való jog követelményének az, hogy a fellebbezésről ugyanaz a bíróság dönt, amely a határozatot hozta.

- [7] Összefoglalóan, az indítványozó a Fővárosi Bíróság 32.Bf.8857/2011/6. számú ítéletét ellentétesnek tartotta az Alaptörvény Nemzeti hitvallásával, az R) cikk (3) bekezdésével, az I. cikk (1)–(3) bekezdéseivel, a II. cikkel, a IV. cikk (1)–(2) bekezdéseivel, a XXVIII. cikk (1)–(2), valamint (4) és (7) bekezdéseivel, ezen kívül az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának (a továbbiakban: Egyezségokmány) 14. cikk 1. és 3. pontjaival, és végül az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 6. cikkének 1. és 3. pontjaival. A Fővárosi Bíróság 32.Bf.8857/2011/9. számú végzése pedig az indítványozó szerint ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.

- [8] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.

- [9] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem befogadható, mert nem felel meg a panasszal szemben támasztott törvényi követelményeknek: a Fővárosi Bíróság döntése a jogszabályi rendelkezések alkalmazásával tartotta meg a nyilvános ülést, ezért a panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ban foglalt feltételnek, miszerint az indítvány csak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség esetén fogadható be.
- [10] Az Abtv. 56. § (3) bekezdése értelmében a befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (3) bekezdése, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján az alkotmányjogi panasz befogadásának visszautasításáról határozott.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2182/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3116/2012. (VII. 26.) AB HATÁROZATA

bírói kezdeményezés elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése folyamatban levő ügyben alkalmazandó jogszabályok alaptörvény-ellenességének megállapítására és alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Holló András, dr. Lévy Miklós, dr. Pokol Béla* és *dr. Stumpf István* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság a Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló 30/2010. (VI. 4.) Főv. Kgy. rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítása iránt, valamint a folyamatban lévő perben történő alkalmazásának kizárása iránt előterjesztett indítványt elutasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályairól szóló 24/2009. (V. 11.) Főv. Kgy. rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítása iránt, valamint a folyamatban lévő perben történő alkalmazásának kizárása iránt előterjesztett indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó Gödöllői Városi Bíróság bírja az előtte parkolási díj megfizetése iránt 6.P.22.522/2010. szám alatt folyamatban lévő perben 2011. március hó 2. napján meghozott 6. sor-számú végzésével – mely az Alkotmánybíróságon 2011. május hó 18. napján került iktatásra – a per tárgyalásának egyidejű felfüggesztése mellett indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz. A bíró az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. § (1) bekezdése alapján indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság határozatában mondja ki, hogy a Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásáról szóló 24/2009. (V. 11.) Főv. Kgy. rendelet (a továbbiakban: Ör.1.), valamint a Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló 30/2010. (VI. 4.) Főv. Kgy. rendelet (a továbbiakban: Ör.2.) alkotmányellenes és a folyamatban lévő perben nem alkalmazható.
- [2] A felfüggesztő végzés indokolása szerint az Alkotmánybíróság 109/2009. (XI. 18.) AB határozatával (a továbbiakban: Abh.) 2010. június 30-i hatállyal megsemmisítette az Ör.1.-et, melyet ennek ellenére a perben alkalmazni kellene, mert a per tárgyát képező szabálytalan parkolás 2010. június hó 30. napja előtt történt.
- [3] Az indítványozó a perben alkalmazandó másik önkormányzati rendeletről, az Ör.2.-ről – melyet a Fővárosi Közgyűlés 2010. június hó 4. napján alkotott meg – azt állította, hogy azt az önkormányzat törvényi felhatalmazás nélkül alkotta meg. Az Ör.2. kibocsátására felhatalmazó, a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 48. § (5) bekezdésének szövegét a 2010. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Kktm.) 4. § (2) bekezdése alapította meg, mely rendelkezés 2010. június hó 5. napján lépett hatályba. Mindezek alapján a Fővárosi Közgyűlés – egy nappal a felhatalmazást adó törvényi rendelkezés hatályba lépése előtt – törvényi felhatalmazás nélkül alkotta meg az Ör.2.-öt.
- [4] Az indítványozó utalt arra is, hogy az Ör.1. és Ör.2. perben történő alkalmazása az Alkotmányba foglalt jogállamiság és jogbiztonság követelményének sérelmével járna. Ezért indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság mondja ki, hogy az előtte folyamatban lévő perben ezek nem alkalmazhatók.
- [5] 2. Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján 2012. január hó

16. napján kelt III/623/2012. AB számú végzésével felhívta az indítványozót arra, hogy 2012. március hó 31. napjáig egészítse ki az Ör.2. megsemmisítése tárgyában előterjesztett indítványát, és határozottan jelölje meg, hogy a támadott rendelkezés az Alaptörvény mely rendelkezéseit és miért sértik. Az indítványozó szerint az Ör.2. megalkotására az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe és 32. cikk (1) bekezdésébe ütköző módon, törvényi felhatalmazás nélkül került sor. Ezért indítványozta az Ör.2. alaptörvény-ellenességének a megállapítását.

- [6] 3. Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban – egyebek mellett – megállapította, hogy az Ör.1. alkotmányellenes, ezért azt 2010. június 30. napjával – *pro futuro* hatállyal – megsemmisítette.

II.

- [7] 1. Az Alaptörvénynek az indítványozó által felhívott rendelkezései:
- [8] „B) cikk
- [9] (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”
- [10] „32. cikk
(...)
- [11] (2) Feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot.”
- [12] 2. A helyi önkormányzatokról szóló – 2010. június 4-én hatályban volt – 1990. évi LXV. törvény rendelkezése:
- [13] „16. § (1) A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot.”
- [14] 3. A Kkt. 48. § (5) bekezdésének az indítványozó által hivatkozott rendelkezései:
- [15] „48. §
(...)
- [16] „(5) Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete – fővárosban a fővárosi közgyűlés – hogy rendeletben állapítsa meg a várakozási területek tekintetében
- [17] a) az egyes díjköteles várakozási területeket, valamint azok kategóriáját,
- [18] b) várakozási területenként vagy kategóriánként a díjköteles várakozási időszakot,
- [19] c) a fizetendő várakozási díj mértékét,
- [20] d) a díjköteles várakozás megengedett leghosszabb időtartamát,
- [21] e) a díjfizetés alól mentesítettek, valamint a kedvezményes várakozásra jogosultak körét, a kedvezmé-

nyes várakozási díj mértékét, azzal, hogy a kedvezményes várakozásra jogosultak körének bővítésére a kerületi képviselő-testület jogosult.”

[22] 4. A Kktm. 6. § (2) bekezdésének az indítványozó által hivatkozott rendelkezése:

[23] „6. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.”

III.

[24] Az indítvány nem alapos.

[25] Az Alkotmánybíróság először a Ör.2. megsemmisítése és a folyamatban lévő ügyben történő alkalmazási tilalom kimondása tárgyában előterjesztett indítványt vizsgálta meg.

[26] Az Ör.2. megalkotásakor hatályban volt Ötv. 16. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot. Az idézett törvényi rendelkezés szerint az Ör.2. megalkotására törvényi felhatalmazás alapján kerülhetett sor. A törvényi felhatalmazásról a Kktm. rendelkezett.

[27] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Országgyűlés 2010. június 1-jén megtartott ülésnapján fogadta el a Kkt., valamint a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV törvény módosítása tárgyában megalkotott Kktm.-et, és azt a Magyar Közlöny 2010. évi 93. számában, 2010. június 4-én hirdették ki. A Kkt.-nek a Kktm. 4. § (2) bekezdésével megállapított 48. § (5) adott felhatalmazást az önkormányzatok számára a járművek várakozási rendjének kialakításáról szóló rendelet megalkotására. A Kktm. 6. § (1) bekezdés pedig rendelkezett arról, hogy a Kktm. a kihirdetését követő napon – 2010. június 5-én – lép hatályba. A kihirdetés a jogszabály érvényességi kelléke, a kihirdetésrel a Kktm. érvényesen létrejött.

[28] Budapest Főváros Közgyűlése az Ör.2.-öt – annak bevezető rendelkezése szerint – a Kkt. 48. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján alkotta meg 2010. június 4-én. Az Ör.2. 51. § (1) bekezdése a hatálybalépésről akként rendelkezett, hogy a rendelet a Kktm. hatálybalépésének napján lép hatályba. Az Ör.2. végrehajtási rendeletet a kihirdetett, de még hatályba nem lépett törvényi felhatalmazás alapján alkotta meg Budapest Főváros Közgyűlése.

[29] Az indítvány alapján az Alkotmánybíróságnak állást kellett foglalnia abban a kérdésben, hogy megállapítható-e a támadott Ör.2. alaptörvény-ellenessége amiatt, hogy az önkormányzat érvényes, de még nem hatályos felhatalmazás alapján alkotta meg az Ör.2.-öt.

[30] Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott arra, hogy a jogalkotási eljárás szabályainak megsértése miatt a jogszabály alkotmányellenessége (alaptörvény-ellenessége) akkor állapítható meg, ha a jogalkotás során olyan súlyos eljárási szabálytalanság történt, amely a jogszabály közjogi érvénytelenségét eredményezi. [52/1997. (X. 14.) AB határozat, ABH 1997, 331, 345.; 488/B/1999. AB határozat, 2003, 1104, 1108.]

[31] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a rendeletalkotási felhatalmazás hiányát a hatályos törvényi szabályok alapján vizsgálja: nincs helye ebből az okból alkotmányellenesség (alaptörvény-ellenesség) megállapításának, ha a felhatalmazást a törvényhozó annak módosításával, kiterjesztésével biztosította utólag; ha a hatályos törvényi szabályok alapján már nem állapítható meg a felhatalmazás hiánya, az indítványt el kell utasítani [47/2008. (IV. 17.) AB határozat, ABH 2008, 1372, 1386.; 1209/B/2009. AB határozat, ABK 2011. július-augusztus, 784,792.]

[32] Az Alkotmánybíróság jelen eset összes körülményét mérlegelve – arra is figyelemmel, hogy a 2011. január 1. napjától hatályban lévő, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 7. § (6) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi, hogy a végrehajtási rendeletet a felhatalmazást adó jogszabállyal való egyidejű hatálybalépés érdekében a kihirdetett, de még hatályba nem lépett felhatalmazás alapján meg lehet alkotni – megállapította, hogy a jogalkotási eljárás során nem történt olyan súlyos eljárási szabálytalanság, amely az Ör.2. közjogi érvénytelenségét eredményezte volna. Ezért az Ör.2. megsemmisítése iránt előterjesztett indítványt elutasította.

[33] Az Abtv. 25. §-a szerint az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabály alkalmazásának kizárását az Alkotmánybíróság akkor mondja ki, ha megállapította a jogszabály alaptörvény-ellenességét. Az Alkotmánybíróság az önkormányzati rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítása iránti indítványt elutasította, ezért a jogszabály alkalmazási tilalmának kimondása iránti indítványt is elutasította.

[34] 2. Az Alkotmánybíróság másodikként az Ör.1. alaptörvény-ellenességének megállapítása és az egyedi ügyben történő alkalmazási tilalmának kimondása iránt előterjesztett indítványt vizsgálta meg.

[35] Az Abtv. 24. § (3) bekezdése szerint nincs helye az Alkotmánybíróság utólagos normakontroll eljárásának, ha az indítvány az Alkotmánybíróság által érdemben már elbírált jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés vizsgálatára irányul, és az indítványozó az Alaptörvénynek ugyanarra a rendelkezésére, illetve elvére (értékére), és azonos alkotmányos összefüggésre hivatkozva kéri az alaptörvény-ellenességet megállapítani (ítélt dolog), kivéve, ha az Alkotmánybíróság döntése óta a körülmények alap-

vetően megváltoztak. Az Abtv. idézett rendelkezése értelmében az indítvány ebben a részében ítélt dolog, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította. Az Ör.1. perben történő alkalmazásának tilalma az Abtv. 25. §-a alapján pedig azért nem mondható ki, mert az Alkotmánybíróság az Abh.-ban *pro futuro*, 2010. június 30-ával semmisítette meg az Ör.1.-et, ezért azt ezen időpontig létrejött jogviszonyokra alkalmazni kell. A *pro futuro* megsemmisítéssel ugyanis az Alkotmánybíróság a jog kiszámítható működését tartotta és tartja szem előtt [47/2003.(X. 27.) AB határozat, ABH 2003, 525, 550.]. Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban az Ör.1.-et illetően nem mondott ki alkalmazási tilalmat. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkalmazási tilalom kimondása iránti indítványt is visszautasította.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró
párhuzamos indokolása

[36] A határozat rendelkező részében az elutasítást támogatom, de az indokolás egyes megállapításaival nem értek egyet.

[37] 1. Az indokolás 3. pontjának első mondata az egyedi ügyben döntő bíró Alkotmánybírósághoz fordulásának szabályozását tévesen azonosnak veszi az előző Abtv.-ben és a jelenlegiben. Ugyanis míg az előzőben a bírónak csak akkor kellett az Alkotmánybírósághoz fordulnia az előtte folyó ügy eljárásának felfüggesztése mellett, ha az alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességét észlelte, addig a jelenlegi Abtv. 25. §-a ezentúl akkor is kötelezővé

teszi ezt, ha olyan jogszabályt kellene alkalmaznia, melynek alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, és kérnie kell az alkalmazási-tilalom kimondását. Ezt az új kötelezettséget pedig nem szűkíti le ez a szabály az alaptörvény-ellenesség kimondásának valamelyik fajtájára, hanem általános jelleggel teszi. Ezért az Abtv. vonatkozó szabályának megváltozása nem teszi lehetővé, hogy a 35/2011. (V. 6.) AB határozatra hivatkozással – mely az előző Abtv. szabályozást vette alapul – lehessen kizárni az absztrakt normakontroll útján alkotmányellenesnek nyilvánított és megsemmisített jogszabályi rendelkezés alkalmazási tilalmának indítványozását a bíró által. A jelenlegi Abtv.25. §-a erre feljogosítja, sőt kötelezi a bírót. Nem vitás azonban, hogy ez a változás feszültségben áll a jelenlegi Abtv. által is tartalmazott szabállyal, amely a leggyakoribb megsemmisítési időpontot szem előtt tartva úgy rendelkezik a 45. § (3) bekezdésében, hogy a megsemmisítés közzététele napja előtt létrejött jogviszonyokat és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket nem érinti a megsemmisítés. Ebből pedig az következik, hogy noha a megsemmisítést kérő bírónak az előtte folyó ügyben már nem kell alkalmaznia a megsemmisített jogszabályi helyet – és ugyanígy az alkotmányjogi panasszal az alkalmazott jogszabályi hely megsemmisítését elérő indítványozó ügyében sem –, az összes többi, megsemmisítés előtti jogviszonyokból eredő jogokra és kötelezettségekre igen. A többi bíró tehát, ha eléjük kerül ilyen jogokból származó vitás ügy eljárása, nem kérhetné e szerint az alkalmazási tilalom kimondását. A jelenlegi Abtv. 25. §-a és a 45. § (3) bekezdése így nyilvánvalóan ellenkező irányokba igazítja el a bírakat, így az Alkotmánybíróságnak ezt a dilemmát kellett volna a jelenlegi határozatában valamelyik irányban feloldani ahelyett, hogy az előző szabályozáson alapuló 35/2011. (V. 6.) AB-határozatot ismételte meg mechanikusan. Párhuzamos véleményben én úgy látom feloldhatónak ezt az ellentmondást, ha abból indulunk ki, hogy a megsemmisítéshez vezető bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz mintegy ösztönzésként az alkotmányossági ellenőrzés útba indítására prémiumként kapja csak ezt a lehetőséget – mintegy a közérdek segítése fejében –, és szigorú elvek szerint itt is kellene maradni a megsemmisítés hatásának. Ebből következik, hogyha az Alkotmánybíróság úgy ítéli meg, hogy a jogbiztonság és a beteljesedett jogviszonyokba belenyúlás elkerülése érdekében nem él a visszamenőleges hatályú megsemmisítéssel, akkor az említett prémiumtól eltekintve egyetlen további esetben sem lehet alkalmazási tilalmat kérni és elrendelni. Vagyis a jelzett ellentmondás feloldását én elvi okok miatt a 45. § (3) bekezdés javára látom megfelelőnek. Ez pedig nagyobb felelősséget róna az Alkotmánybíróság tagjainak a vállára azzal, hogy ha a megsemmisített

jogszabályi hely gyakorlati hatásai úgy diktálják, akkor sűrűbben éljen a visszamenőleges hatályú megsemmisítéssel akár a szabály létrejötté időpontjáig visszamenve, vagy ennél későbbi, de a megsemmisítéstől korábbi időpontban. (Ennek lehetőségére lásd az alábbi fejtegetéseket.)

[38] 2. Ehhez kapcsolódóan nem értek egyet az indoklás 4. pontjában tett azzal a megállapítással, hogy „Az absztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell hogy legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van. Vagyis fő szabály szerint egy AB-határozatnak sem lehet visszaható hatálya (...)” Más alkotmányos értékek – például a jogbiztonság – valóban szükségessé tehetik, hogy adott esetben az Alkotmánybíróság ne alkalmazza a létrehozási időponthoz visszanyúló jogszabály-megsemmisítést, de így elvi tételként ezt tiltóként rögzíteni a jogalkotói szabályváltoztatás és az alkotmányellenesség címén való megsemmisítés eltérő természetének téves értékelését jelenti. A jogalkotó különböző célszerűségi, politikai szempontok szerint, vagy akár dogmatikai helyesbítés céljából változtatja meg a szabályokat, amit bármikor megtehet. Ezzel szemben az Alaptörvény a törvények és más jogszabályok felett egy ezeknek normatív keretet adó és hosszútávon változatlan legfelső jogot jelent, és így ha egy törvény vagy más jogszabály ebbe ütközik, akkor a főszabály szerint éppen hogy a létrehozataluktól történő megsemmisítés tézise a helyes, és csak a jogbiztonság és a már teljesebben ment jogviszonyok megbolygatásából keletkező esetleges károk tehetik indokoltá az alaptörvény-ellenes jogszabály hatásának tolerálását a megsemmisítés időpontjáig. Ebből az érvelésből következik, hogy indokolnia inkább azt kell az Alkotmánybíróságnak, hogy miért nem a létrehozástól kezdődően semmisíti meg az alkotmányellenesnek talált jogi rendelkezést – még ha gyakoriságot tekintve valószínűen az ettől való eltekintést fogják indokolni az esetenként felmerülő okok. Itt kell megjegyezni, hogy a megsemmisítés időpontjának megválasztását lehetővé tevő Abtv. 45. § (4) bekezdése az *ex nunc* és a *pro futuro* megsemmisítés mellett nem csak az *ex tunc* – a létrehozás időpontjáig visszamenő – megsemmisítést teszi lehetővé az Alkotmánybíróság számára, hanem bármely más időpontot is a létrehozás után. A jogászi közvéleményben ez ugyan szokatlanak tűnhet, de előfordulhat, hogy a visszamenő hatállyal történő megsemmisítéstől eltekintés révén létrejövő alkotmányellenes hatások egy időponttól nagyobb gyakorisággal jelentkeztek a joggyakorlatban, és így célszerű lehet,

hogy ha nem is *ex tunc* hatállyal, de a megsemmisítés időpontjától időben korábbi időpontot állapít meg az Alkotmánybíróság a megsemmisítés hatályának. Az általam vitatott állítás az *ex nunc* megsemmisítés főszabályként deklarálására ezt a lehetőséget is kizárná, és ez a 45. § (4) bekezdéshez képest szűkítené az Alkotmánybíróság mozgásterét.

[39] 3. A fentiekhez képest kisebb jelentőségű, de jelezni szeretném, hogy egyrészt tévesnek tartom az indoklás 1. pontjában annak rögzítését, hogy az előző Alkotmányhoz hasonlóan a jelenlegi Alaptörvény is tartalmazza a munkához való jogot, másrészt nem tudom elfogadni a korábbi alkotmánybírói határozatok által megfogalmazott „hatékony bírói védelemhez való jog” fenntartását a jelenlegi Alaptörvény révén megváltozott alkotmánybírói szerep miatt sem.

[40] A) Míg az előző Alkotmány 70/B. § (1) bekezdése úgy fogalmazott, hogy „A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a munkához, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához” addig a jelenlegi Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése már nem tartalmazza a munkához való jogot, csak a munka és a foglalkozás szabad megválasztásának a jogát, és a (2) bekezdés csak azt teszi az állam kötelezettségévé, hogy törekedjen a munkavégzés elősegítéséhez a feltételek megteremtésére.

[41] B) Nem tudom elfogadni a hatékony bírói védelemhez való jog megkonstruálását, amit az indoklás 1. pontja szintén tartalmaz, és ezt az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből véli levezethetőnek. Ez annak a parttalanná kitégítést jelenti, hogy e cikk mindenki számára a független és pártatlan bíróság általi, tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül elbírált eljáráshoz való jogot rögzítette. Ez az alaptörvényi cizellált részletezés veszne el és válna parttalanná a „hatékony bírói védelemhez való jog” konstruálásával. Addig, amíg a hazai alkotmánybíráskodásban nem volt elismert a bírói ítéletek elleni alkotmányjogi panasz, ez a kitégítés csak egyszerű alkotmánybírói aktivizmusnak volt tekinthető, növelve a kontúr nélküli általános deklarációk számát. Ám mivel a jelenlegi Alaptörvény rendszere alatt már a bírói ítéletek ellen is lehet élni alkotmányjogi panasszal, ez a kitégítés a pervesztes ügyvédek számára jelenthet egy végső eszközt a pervesztés megfordításának kísérletére. A spanyol alkotmány ténylegesen is tartalmaz egy ehhez nagyon hasonló alapjogot, és a tapasztalat szerint az évente itt beadott kb. nyolcezer alkotmányjogi panasz több mint 80%-át erre a „hatékony perléshez való jogra” hivatkozva adják be, mely szám szinte működésképtelenné teszi a spanyol alkotmánybírói jogot. Ha már a magyar Alap-

törvény ezt a kontúr nélküli, túlságosan általános alapjogi megfogalmazást szerencsés módon elkerülte, akkor legalább mi alkotmánybírák ne legyünk önsorsrontók, és ne hozzunk létre ilyen tartalom nélküli üres formulákat.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró
párhuzamos indokolása

- [42] A többségi határozat indokolásának a közjogi érvénytelenségre vonatkozó korábbi alkotmánybíró-sági gyakorlat fenntartásával kapcsolatos álláspont-ját [vö. III. 1. pont] támogatom, de az indokolásnak az alkalmazási tilalom elrendelésére vonatkozó megállapításaival [III. 2. pont] az alább részletezett okokból nem értek egyet.
- [43] 1. Az Abh. *pro futuro* hatállyal semmisítette meg a Budapest főváros közigazgatási területén a jármű-vel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásáról szóló 24/2009. (V. 11.) Főv. Kgy. rendeletet (a továbbiakban: Ör.1.). A határozat az Ör.1.-et illetően nem mondott ki alkalmazási tilalmat; a jelen ügyben a többségi határozat indokolása szerint „[e]rre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkalmazási tilalom kimondása iránti indítványt is elutasította” [III. 2. pont].
- [44] Ezzel az érveléssel több szempontból nem értek egyet.
- [45] Egyrészt, utólagos absztrakt normakontroll eljárás keretében megállapított alkotmányellenesség esetén alkalmazási tilalom kimondására – egyedi ügy hiányában – az Abh.-ban fogalmilag nem kerülhetett sor, és alaptörvény-ellenesség utólagos normakontroll során történő megállapítása esetén a jövőben sem kerülhet sor. Így azon az alapon megtagadni egy későbbi, konkrét ügyben az alkalmazási tilalom kimondását, mert az első (utólagos normakontroll) ügyben erre nem került sor, olyan lehetetlen feltétel elé állítja a későbbi bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz indítványozóit, amely a jogsérelem orvoslásának szempontjával teljesen elmentéses.
- [46] Másrészt, az Alaptörvény hatályba lépése következtében az Alkotmánybíróság szerepe megváltozott; az alkotmányos jogrend absztrakt, preventív védelméhez képest elmozdult az egyéni alkotmányos jogsérelem utólagos orvoslásának, illetve az

alaptörvényben biztosított jogok egyedi ügyekben történő érvényre juttatásának irányába. Az új Abtv. vonatkozó rendelkezése pedig kifejezetten lehetővé teszi az alkalmazhatóság kizárásának – tág körű – kezdeményezését. Ezért az alkalmazási tilalom Abtv. által kifejezetten megengedett indítványozási és elrendelési körének szűkítését a jogintézmény célját is figyelembe vevő értelmezés sem támasztja alá.

- [47] 2. A többségi határozat indokolása a 47/2003. (X. 27.) AB határozatra hivatkozással („*pro futuro* megsemmisítéssel ugyanis az Alkotmánybíróság a jog kiszámítható működését tartotta és tartja szem előtt”) úgy foglal állást, hogy „[a]z Ör.1. perben történő alkalmazásának tilalma az Abtv. 25. §-a alapján pedig azért nem mondható ki, mert az Alkotmánybíróság az Abh.-ban *pro futuro*, 2010. június 30-ával semmisítette meg az Ör.1.-et, ezért azt ezen időpontig létrejött jogviszonyokra alkalmazni kell” [III. 2. pont].
- [48] Az Alaptörvény és az új Abtv. vonatkozó rendelkezéseinek hatálybalépése megváltoztatta az Alkotmánybíróság eljárási lehetőségeit a kizárólag alkalmazási tilalomra irányuló indítványokkal kapcsolatban [vö. a párhuzamos indokolásom 2. pontja]. Éppen ezért a jelen ügyben azt kellett volna megvizsgálni, hogy fennálltak-e az alkalmazási tilalom elrendelésének az Abtv. 45. § (4) bekezdésében foglalt feltételei.
- [49] Az Abtv. 45. § (4) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a főszabálytól (tehát az *ex nunc* megsemmisítéstől és *ex nunc* alkalmazási tilalomtól) eltérően is meghatározhatja a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt [A]) az Alaptörvény védelme, [B]) a jogbiztonság vagy [C]) az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.
- [50] Az alkotmánybíró-sági megsemmisítés joghatása beálltanak (a jogszabály hatályvesztésének) az időpontja – tehát adott esetben a *pro futuro* megsemmisítés ténye – az alkalmazási tilalom konkrét ügyekben történő utólagos elrendelése szempontjából az Abtv. alapján önmagában nem döntő jelentőségű. Ilyen esetben is minden ügyben egyedileg tartom szükségesnek annak vizsgálatát, hogy mi volt az indoka a megsemmisítés jövőbeli időpontjának, és ehhez képest az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja-e, hogy az Alkotmánybíróság a megsemmisítésről szóló határozatának közzététele és a jogszabály hatályvesztése közötti alkalmazása vonatkozásában utóbb a konkrét ügyben tilalmat rendeljen el.
- [51] Mindezekre tekintettel álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak olyan irányban kellene alakíta-

nia joggyakorlatát, hogy a kizárólag alkalmazási tilalom elrendelése irányuló bírói kezdeményezések és alkotmányjogi panaszok esetén a kérelem elbírálásáról az Abtv. 45. § (4) bekezdésében foglalt feltételei fennállásának megfontolt mérlegelése alapján döntsön.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/623/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3117/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Pfv.VI.20.200/2011/4. számú ítélete, a Szarvasi Városi Bíróság 2.P.20.339/2008. szám alatt hozott ítélete és a Békés Megyei Bíróság 1.Pf.25.332/2009/7. számú ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panasza 2012. március 20-án érkezett az Alkotmánybírósághoz.
[2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Szarvasi Városi Bíróságon, kérve a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárásban hozott

Pfv.VI.20.200/2011/4. számú ítélete felülvizsgálatát, valamint – a felülvizsgálati eljárás alapját képező, a Szarvasi Városi Bíróság 2.P.20.339/2008. szám alatt szerződés érvénytelenségének megállapítása tárgyában hozott ítélete és az azt helybenhagyó, Békés Megyei Bíróság 1.Pf.25.332/2009/7. számú ítéletére is kiterjedő – megsemmisítését.

[3] Az indítványozó szerint a támadott ítéletek sértik Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) XIII. cikk (1) bekezdésében és XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt jogait.

[4] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.

[5] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem befogadható, mert nem felel meg a panasszal szemben támasztott törvényi követelményeknek: az indítványozó hivatkozik az Alaptörvény több cikkére, azonban nem ad elő olyan érvelést, amely megindokolná a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét. Ezen felül hiányzik az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme és a támadott bírói döntések közötti összefüggés leírása. Kérése valójában a bírói döntések kritikája, ezért az Abtv. 52. § (1) bekezdés b) és e) pontjaiban foglaltaknak a panasz nem felel meg.

[6] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság – figyelemmel az Abtv. 29. §-ára – az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2579/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3118/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.181/2011/5. számú végzése, a Fővárosi Bíróság 25.Fpkh.01-07-000006/19. szám alatt hozott végzése és a Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.44.658/2010/3. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az alkotmányjogi panasz 2012. április 5-én érkezett az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó, korábban hitelezőként peres eljárást kezdeményezett pénzkövetelése érvényesítése érdekében jogi személy ellen, azonban ezen pénzkövetelés érvényesítésére irányuló peres eljárásban már az elsőfokú eljárás alatt a per alperese felszámolás alá került. Az elsőfokú bíróság indítványozó keresetének helyt adott, azt – némi módosítással – a másodfokú bíróság és a Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság is helybenhagyta. Indítványozó már az elsőfokú eljárásban biztosítási intézkedésként kérte az adós vagyontárgyainak lefoglalását, a bírósági végrehajtó a pénzkövetelés biztosításának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése iránt megkereste az illetékes földhivatalt.
- [3] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Fővárosi Törvényszéken, kérve a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárásban hozott Gfv.X.30.181/2011/5. számú végzése felülvizsgálatát, valamint – a felülvizsgálati eljárás alapját képező, a Fővárosi Bíróság felszámolási eljárásban, hitelezői kifogás tárgyában hozott 25.Fpkh.01-07-000006/19. számú végzésére és az azt helybenhagyó, Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.44.658/2010/3. számú végzésére is kiterjedő – megsemmisítését.
- [4] A Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.181/2011/5. számú végzésével hatályában fenntartotta a Fővárosi Ítéltábla 15.Fpkf.44.658/2010/3. számú végzését, mely helybenhagyta a Fővárosi Bíróság 25.Fpkh.01-07-000006/19. szám alatt hozott végzését, amely elutasította az indítványozónak a felszámolási eljárásban előterjesztett hitelezői kifogását. Az indítványozó és a felszámoló között abban merült fel vita, hogy a kielégítési rangsorban a peres eljárásban megítélt követelést hova kell sorolni, különös tekintettel arra, hogy biztosítási intézkedés végrehajtására is sor került.
- [5] A felszámoló – és a jelen alkotmányjogi panasszal támadott végzéseket meghozó bíróságok következetes álláspontja – szerint, indítványozó hitelezői igényét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi IL. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 57. § (1) bekezdés f) pontjába kell sorolni. Ezzel szemben indítványozó szerint követelése a Cstv. 57. § (1) bekezdés b) pontjába tartozik, ezért hitelezői kifogást terjesztett elő, melyeket a jelen alkotmányjogi panasszal támadott végzések elutasítottak.
- [6] Indítványozó szerint a támadott végzések jogértelmezése miatt sérült Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) XIII., XXIV. és 28. cikke.
- [7] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról döntené jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [8] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem befogadható, mert nem felel meg a panasszal szemben támasztott törvényi követelményeknek: az indítványozó hivatkozik az Alaptörvény több cikkére, azonban nem ad elő olyan érvelést, amely megindokolná a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét. Ezen felül hiányzik az Alaptörvényben biztosított joga sérelmének és a támadott bírói döntések közötti összefüggés leírása. Kérése valójában a bírói döntések jogértelmezésének és azok indokolásának kritikája, ezért az Abtv. 52. § (1) bekezdés b) és e) pontjaiban foglaltaknak a panasz nem felel meg.

[9] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság – figyelemmel az Abtv. 29. §-ára – az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2778/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3119/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t

Az Alkotmánybíróság a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.K20.201/2004/4. számú ítélete, valamint az ítéletben felülvizsgált közigazgatási határozatok alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybírósághoz 2004. június 11-én benyújtott, majd 2006. április 24-én és

2009. április 24-én kiegészített alkotmányjogi panaszában a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatálybalépéséről és az átmeneti szabályokról szóló 1992. évi II. törvény (a továbbiakban: Ámt.) 16. §-a alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség, és a jogalkalmazó szervek „jogértelmezése alkotmányellenességének” megállapítását kérte. Álláspontja szerint az Ámt. 16. §-a sértette a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló, többször módosított 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 9. § (1) bekezdését, 12. § (1) bekezdését, és 13. § (2) bekezdését; a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség okát pedig abban jelölte meg, hogy – álláspontja szerint – a támadott törvényhely „értelmezhetetlen, és parttalan lehetőséget biztosít a jogalkalmazónak”. Alkotmányjogi panasz kiegészítéseiben az indítványozó a tulajdonhoz való jog sérelmére alapított indítványi elemet visszavonta.

[2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án, IV/73-1/2012. számú végzésével tájékoztatta az indítványozót az ügyszám megváltozásáról, és felhívta, hogy 2012. március 31-ig gondoskodjon jogi képviseléről (vagy jogi szakvizsgájáról értesítse az Alkotmánybíróságot), továbbá alkotmányjogi panaszát – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §-ára és 52. § (1) bekezdésére tekintettel – egészítse ki a tekintetben, hogy a támadott jogszabályi rendelkezés a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sérti és miért.

[3] 3. Az indítványozó 2012. március 28-án érkezett indítvány-kiegészítésében alkotmányjogi panaszát már az Abtv. 27. §-ára hivatkozással kívánta fenntartani; és abban a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.K20.201/2004/4. számú ítélete, valamint az ítéletben felülvizsgált közigazgatási határozatok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel azok – véleménye szerint – az Ámt. 16. § alaptörvény-ellenes értelmezésén alapulnak, és emiatt sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, I. cikkét, XIII. cikkét, XXVIII. cikk (1) bekezdését, 26. cikk (1) bekezdését, valamint 28. cikkét.

[4] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek.

[5] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A 30. § (4) bekezdése alapján a döntés közlé-

sétől, illetve az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől számított száznolcvan nap elteltével alkotmánybíróági eljárás megindításának nincs helye. Az Abtv. 55. § (4) bekezdés a) pontja pedig úgy rendelkezik, hogy az indítvány nem kerül érdemi elbírálásra, ha az indítványozó az indítvány előterjesztésére a törvényben meghatározott határidőt elmulasztotta.

- [6] A jelen ügyben a becsatolt iratok szerint az indítványozó a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.K20.201/2004/4. számú ítéletét 2004. április 21-én vette kézhez, míg az ezen bírói döntéssel szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz-kiegészítése 2012. március 28-án érkezett az Alkotmánybírósághoz. Így a fenntartott indítvány nyilvánvalóan elkésztettnek minősül.
- [7] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abtv. 55. § (4) bekezdés a) pontja alapján – figyelemmel az Abtv. 30. § (1) és (4) bekezdéseire – az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybíróági ügyszám: IV/73/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3120/2012. (VII. 26.) AB HATÁROZATA

a Kúria Pfv.VI.21.859/2011/2. számú végzése ellen irányuló alkotmányjogi panasz elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.VI.21.859/2011/2. számú végzése ellen irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, és az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésének, I. cikk (1) és (2) bekezdésének, XXIV. cikk (1) bekezdése valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének sérelmére hivatkozva a Kúria Pfv.VI.21.859/2011/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Indítványában előadta, hogy ellene, mint alperes ellen a felperes – határozat hatályon kívül helyezése iránt – pert indított, amely perben az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, és kötelezte arra, hogy az alperes javára 100 000 Ft perköltséget fizessen meg. A felperes az ítélet perköltséget megállapító része ellen nyújtott be fellebbezést. A másodfokú bíróság az ítélet megfellebbezett rendelkezését megváltoztatta, és a felperes által az alperesnek fizetendő perköltség összegét 50 000 Ft-ra leszállította, valamint kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 22 500 Ft másodfokú perköltséget.
- [3] Az indítványozó a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 271. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozva felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az első fokú bíróság által hozott ítélet helyben hagyását kérve. A Kúria – jelen ügyben vizsgált – Pfv.VI.21.859/2011/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet elutasította arra hivatkozással, hogy a Pp. 271. § (2) bekezdése szerint nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni ügyben, amelyben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték az egymillió forintot nem haladja meg, adott esetben pedig a vitatott érték 50 000 Ft volt.
- [4] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában utal a Pp.-nek – a felülvizsgálati kérelemben is hivatkozott – 271. § (1) bekezdés c) pontjára, amely szerint nincs ugyan helye felülvizsgálatnak a jogerős határozatnak csupán a kamatfizetésre, illetve a perköltségre vonatkozó rendelkezései ellen, de – kivételként megfogalmazva – lehetővé teszi ezt abban az esetben, ha a fellebbezés is kizárólag az elsőfokú határozatnak a kamatfizetésre, illetve a perköltségre vonatkozó rendelkezései ellen irányult. Az indítványozó által előterjesztett tényállás pontosan ezt a kivételes körülményt tartalmazza, vagyis a fellebbezés kizárólag az elsőfokú határozatnak a perkölt-

séget megállapító rendelkezése ellen irányult, ezért álláspontja szerint a Kúria ezt nem tekinthette volna olyan vagyoni jogi ügynek, melynek „bagatell” volta miatt a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának lett volna helye.

[5] Az alaptörvény-ellenességet illetően az alkotmányjogi panasz a tisztességes eljáráshoz való jog, valamint a jogorvoslathoz való jog sérelmére utal.

[6] 2. Az egyedi ügyben érintett indítványozó alkotmányjogi panaszát jogi képviselője útján terjesztette elő, aki képviselői jogát megfelelően igazolta.

[7] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Abtv. 27. §-ára alapozza, amely szerint alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az alkotmányjogi panasz a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott – a felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasító – végzése ellen irányul, amely végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye. Az indítványozó az Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére hivatkozik, amely alaptörvény-ellenesség a bírói döntést érdemben befolyásolja, így az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. és 29. §-aiban foglalt követelményeknek megfelel.

[8] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A jelen ügyben támadott, 2012. január 10-én kelt végzést az indítványozó 2012. február 15-én vette kézhez, alkotmányjogi panaszát pedig 2012. március 19-én, tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül terjesztette elő az elsőfokú bíróságnál.

[9] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az indítványt érdemben bírálta el.

II.

[10] 1. Az Alaptörvénynek az indítvány által hivatkozott rendelkezései:

„R) cikk

[11] (2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”

„I. cikk

[12] (1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

[13] (2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.”

„XXIV. cikk

[14] (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

[15] (2) Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.”

„XXVIII. cikk

[16] (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(...)

[17] (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

III.

[18] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.

[19] 1. A Pp. 271. § (1) bekezdés c) pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak a jogerős határozatnak csupán a kamatfizetésre, illetve a perköltségre vonatkozó rendelkezései ellen, kivéve ha a fellebbezés is kizárólag az elsőfokú határozat e rendelkezései ellen irányult. A Pp. ezen szabálya lehetővé teszi a felülvizsgálatot az olyan jogerős határozatok esetében, amelyekben a másodfokú eljárás tárgya kizárólag a perköltség (illetve a kamatfizetés) volt. Az indítvány szerint, továbbá az alkotmányjogi panaszhoz mellékelte iratokból (Győri Ítélet tábla Pf.III.20.168/2011/4. számú jogerős ítélete) megállapíthatóan a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltségre vonatkozó rendelkezése ellen fellebbezett.

[20] Ezzel szemben a Kúria támadott végzése a Pp. 271. § (2) bekezdését hívta fel, amely szerint nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi ügyben, amelyben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték (...) az egymillió forintot nem haladja meg. Ennek alapján megállapította, hogy „a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték – az elsőfokú és másodfokú ítélet alapján a felperes által fizetendő perköltség különbözeteként – 50 000 Ft, az ügyben ezért a Pp. 271. §-ának (2) bekezdése szerint nincs helye felülvizsgálatnak.” Ezzel a Kúria vagyoni jogi ügyként kezelte a perköltségre vonatkozó másodfokú és felülvizsgálati eljárást.

[21] A Kúria támadott határozata a Pp. értelmezésének eredményeként született. A jogszabályok önálló, a konkrét tényállásra vonatkoztatott értelmezése a rendes bíróságok (iura novit curia), adott esetben a Kúria feladata. [A „jogot” végül is a bíróságok sa-

- ját értelmezésük szerint állapítják meg. 38/1993. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1993, 265, 262.] A vizsgált ügyben a Pp. rendelkezéseit értelmezve a Kúria a felülvizsgálati kérelmet vagyoni jogi ügynek tekintette, és a Pp. 271. § (2) bekezdésében meghatározott értékhatárra tekintettel azt hivatalból elutasította. (Egyébiránt a jogirodalom, így a kommentárok is vagyoni jogi ügynek tekintik mindazokat az ügyeket, amelyekben a per tárgya, az érvényesített igény pénzkövetelés.) Mindezek alapján az Alkotmánybíróságnak azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott ügyben is követett gyakorlat, azaz a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítása sérti-e az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében meghatározott jogorvoslat-hoz való jogot.
- [22] 2. Az Alkotmánybíróság a felülvizsgálat és a jogorvoslati jog összefüggését korábban már több határozatában is vizsgálta [Pl.: 1/1994. (I. 7.) AB határozat, ABH 1994, 29, 38.]. Következetes álláspontja szerint a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében foglalt alkotmányi rendelkezéssel összefüggésbe nem hozható. Mivel a felülvizsgálat az alkotmányosan megkövetelt rendes jogorvoslaton túlmenő rendelkezés, a törvényhozónak – egyéb alkotmányi rendelkezésekkel összhangban – teljes szabadságában áll ennek tartalmát és korlátait megállapítani. Több ízben is megerősítette az Alkotmánybíróság azt az elvi megállapítását, hogy a jogorvoslat-hoz való jog – mint alapvető jog – csak a rendes jogorvoslatra vonatkozik, a rendkívüli jogorvoslat a rendes jogorvoslaton túlmutató többlet lehetőség, amelynek léte nem hozható összefüggésbe az Alkotmány 57. § (5) bekezdésével. [663/D/2000. AB határozat, ABH, 2003, 1223, 1230.]
- [23] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben nem látott okot arra, hogy korábbi gyakorlatától eltérjen, ezért az eddigi álláspontját fenntartva az indítványt az Alaptörvény [az Alkotmány 57. § (5) bekezdésével azonos tartalmú] XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmére hivatkozó részében elutasította.
- [24] 3. Az indítvány hivatkozik még az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésének, I. cikk (1) és (2) bekezdésének, XXIV. cikk (1) bekezdése valamint XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltak sérelmére is. Eljárása során az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria támadott határozata és az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései között érdemi összefüggés nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi [összefoglalóan lásd: 19/2004. (V. 26.) AB határozat, ABH 2004, 321, 343.], ezért az Alkotmánybíróság az indítványt ezen alaptörvényi rendelkezések tekintetben is elutasította.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2636/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3121/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz, valamint közjogi szervezetszabályozó eszköz alkotmányellenességének utólagos megállapítására és megsemmisítésére, továbbá mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

1. Az Alkotmánybíróság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 90/A. § (4) bekezdés *k*) pontja „és megállapítja annak naptár szerinti határnapjait” szövegrésze, illetve az Országos Választási Bizottság 344/2009. (VIII. 10.) OVB határozata alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére, valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 153. § (1) bekezdés *b*) pontjával összefüggésben mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló részében megállapítja az eljárás megszűnését.

2. Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kvk.II.37.655/2009/4. számú végzésével összefüggésben benyújtott, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 90/A. § (4) bekezdés *k*) pontjával összefüggésben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

[1] Az indítványozók 2009. augusztus 24-én indokolás nélküli alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz, melyben utaltak arra, hogy a panaszt a Legfelsőbb Bíróság Kvk.II.37.655/2009/4. számú végzésével szemben kívánják benyújtani, és az indokolást később fogják előterjeszteni. Az Alkotmánybírósághoz 2009. szeptember 4-én érkezett kiegészítő indítványban előadták, hogy a Legfelsőbb Bíróság az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) – általuk megtámadott – 344/2009. (VIII. 10.) határozatát akként változtatta

meg, hogy a határozat indokolási részének második mondatát a határozat rendelkező részébe helyezte. A Legfelsőbb Bíróság határozatát azzal indokolta, hogy az OVB a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 86/A. § (2) bekezdésének és 90/A. § (4) bekezdés *k*) pontjának megfelelően, jogszerűen járt el, amikor az időközi országgyűlési képviselő választást kitűzte, és annak naptár szerinti határnapjait megállapította, azonban megsértette a Ve. 29/B. § (2) bekezdés *d*) pontját, mert döntését a határozat rendelkező része nem teljeskörűen tartalmazta, mivel csak az indokolásban utalt a határnapokra.

[2] Az indítványozók kifogásolták, hogy az OVB határozat ilyen megváltoztatását nem kérték, csak arra hivatkoztak, hogy a határozat sérti a Ve. 29/B. § (2) bekezdés *d*) és *e*) pontját, mert ha az OVB hatásköre fennáll, a döntést a határozat rendelkező részének kell tartalmaznia. Előadták, hogy a Ve. 153. § (1) bekezdés *b*) pontja felhatalmazza a minisztert, hogy rendeletben állapítsa meg a választási eljárás határidejét és határnapjait; e rendelkezés alapján került sor az országgyűlési választások határidejét és határnapjait tartalmazó miniszteri rendelet kiadására. A Ve. 90/A. § (4) bekezdés *k*) pontja szerint pedig az OVB tűzi ki az időközi országgyűlési képviselő-választást, és állapítja meg naptár szerinti határnapjait. Ennek alátámasztására mellékeltek az önkormányzati miniszter ÖM/8963/1/2009. számú állásfoglalását is. Az indítványozók szerint ez azt jelenti, hogy a Ve. – az általános választásoktól eltérően – az időközi választás határnapjainak megállapítását az OVB feladatává teszi, így miniszteri rendeletben nem szabályozható.

[3] Az indítványozók mind a Legfelsőbb Bíróság határozatát, mind a miniszteri állásfoglalást alkotmányellenesnek tartották, szerintük ugyanis a Ve. fent ismertetett rendelkezései nem egyértelműek, így nem felelnek meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Az indítványozók szerint a bíróság a két rendelkezést „összemosva” hozta határozatát, holott a Ve. 153. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján az időközi választás eljárási határidejre vonatkozóan is a miniszternek kellett volna rendeletet alkotni (az OVB által meghatározott határnapok ismeretében), az OVB-nek kizárólag az időközi választás időpontjának kitűzésére van hatásköre, a választási eljárás határidejének és határnapjainak megállapítására nincs. Mindezt fi-

gyelembe véve szerintük az OVB túllépte hatáskörét a bírósági határozat tárgyát jelentő határozatával.

- [4] A fentieket figyelembe véve az indítványozók alkotmányjogi panasz keretében
- [5] – a Ve. 90/A. § (4) bekezdés *k)* pontja „és megállapítja annak naptár szerinti határnapjait” szövegrésze alkotmányellenességének megállapítását, és a konkrét ügyben való alkalmazhatósága kizárását kérték;
- [6] – kérték továbbá az OVB 344/2009. (VIII. 10.) határozatának utólagos normakontroll eljárás keretében való vizsgálatát, és megsemmisítését, arra tekintettel, hogy az OVB e határozatot hatásköre túllépésével a miniszternek adott jogalkotási felhatalmazás megsértésével hozta;
- [7] – végül mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását arra vonatkozóan, hogy a Ve. 153. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján a miniszter nem alkotta meg a Győr-Moson-Sopron Megye 05. számú egyéni választókerületében az időközi választás eljárási határidőit és határnapjait tartalmazó rendeletét.

II.

- [8] 1. Az eljárás folyamán, 2012. január 1-jén hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye, illetve ehhez kapcsolódóan az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) is. Az Abtv. 73. § (1) bekezdésének megfelelően a folyamatban levő eljárást le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [9] Erről az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/101-1/2012. AB végzésében tájékoztatta az indítványozókat, és egyidejűleg felhívta őket indítványuk kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselő igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozók a végzéseket 2012. január 31-én, illetve 2012. február 8-án átvették, azonban a megadott határidőn belül, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési felhívásnak nem tettek eleget.
- [10] 2. Az Abtv. 64. § *c)* pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, azaz egyértelműen meg kell jelölni többek között az Alkotmánybíróság hatáskörét, illetve az indítványozói jogosultságot megalapozó törvényi rendelkezést [52. § (1) bekezdés *a)* pont], valamint az eljárás megindításának indokait,

illetve az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [52. § (1) bekezdés *b)* pont]. Mivel a jelen ügyben ezen törvényi feltételek hiányoznak, az ügy érdemben nem bírálható el, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

III.

- [11] Az indítványozók a fentebb ismertetettek szerint a Ve. 90/A. § (4) bekezdés *k)* pontja, valamint az OVB határozat alkotmányossági vizsgálatát, illetve a Ve. megjelölt rendelkezésével összefüggésben alkotmányellenes mulasztás megállapítását is kérték.
- [12] Az Abtv. 71. § (1)–(2) bekezdései alapján 2012. január 1-jei hatállyal minden olyan folyamatban levő eljárás megszűnik, amely tartalma szerint jogszabály alkotmányellenességének a 24. § (1) bekezdésében meghatározott utólagos vizsgálatára irányul, és amelyet nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *e)* pontjában meghatározott indítványozó terjesztett elő, illetve ugyancsak a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetése iránt kezdeményezett ügyekben is.
- [13] Az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján a megszünt eljárás indítványozója az el nem bírált indítványában meghatározott jogszabállyal összefüggő, és az abban felvetett tartalomnak megfelelő alkotmányossági aggályt tartalmazó indítványát az Abtv. 26. §-ában foglalt feltételek fennállása esetén alkotmányjogi panaszként 2012. március 31-ig az Alkotmánybíróság elé terjesztheti, ha az abban megjelölt alkotmányos jogsérelem alaptörvény-ellenességet valósít meg.
- [14] Mivel erre a megjelölt határideig nem került sor, ezért ebben az indítványrészben a jogszabályváltozás okán az Alkotmánybíróságnak kizárólag az eljárás megszűnésének megállapítására van lehetősége.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/101/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3122/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 45.Pkf.v.639.137/2009/2. számú végzésével összefüggésben benyújtott, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 158. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Fővárosi Bíróság 45.Pkf.v.639.137/2009/2. számú jogerős végzésével szemben, melyben kérte a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 158. § (2) bekezdésének megsemmisítését és visszamenőleges hatállyal történő alkalmazási tilalom kimondását. A Vht. kifogásolt rendelkezése a második sikertelen ingatlanárverést követő eljárást szabályozza, mely szerint több végrehajtást kérő esetén a becsérték felét meghaladó legmagasabb ajánlatot tevő veheti át az ingatlant. Az indítványozó álláspontja szerint a Vht. kifogásolt rendelkezése alkotmányellenesen tesz különbséget a végrehajtást kérők között, mert az ingatlan átvétel során az egyik végrehajtást kérőnek juttatja az ingatlant, míg a többi végrehajtást kérő nem részesül ebből a vagyontárgyból. A kifogásolt rendelkezés vagyoni megkülönböztetést is megvalósít a végrehajtást kérők között, mert a legnagyobb követeléssel rendelkező végrehajtást kérő – a piaci viszonyokat figyelmen kívül hagyva – magához vonhatja az ingatlant, megkárosítva ezzel a többi végrehajtást kérőt. Az indítványozó a különbségtelt emellett ésszerűtlennek tartja, mert a tulajdonjog megszerzése elkülönül az ártól, annak felosztásától, valamint beszámításától. Az indítványozó kiemeli továbbá, hogy a Vht. támadott rendelkezése sérti a jogbiztonságot, mert az árverési vétel jogkövetkezményeinek részleges alkalmazása esetén kizárja a piaci viszonyok érvényesülését, illetve visszaélésre ad lehetőséget. Véleménye szerint a Vht. 158. § (2) bekezdése túl általános, előre nem látható helyzetet teremt a címzettek számára, valamint szubjektív jogalkotói értelmezést tesz lehetővé.

[2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt, IV/1066-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybí-

róságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselet igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.

[3] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja úgy rendelkezik, hogy az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, amennyiben a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradása az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány kiegészítésének elmulasztása jelen ügy érdemi elbírálását akadályozza, ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § c) pontja alapján, figyelemmel az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 60. § (1) bekezdésére, az alkotmányjogi panasz visszautasításáról döntött.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1066/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3123/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.298/2004/7. számon hozott végzésével összefüggésben előterjesztett, az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény 1991. július 27-től 2005. november 1-jéig hatályos 72. § (4) bekezdés *b)* pontja alkotmányellenességének megállapítására és egyedi ügyben történő alkalmazásának kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság Kfv.IV.37.298/2004/7. számon hozott végzésével szemben 2005-ben benyújtott alkotmányjogi panaszukban az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény 1991. július 27-től 2005. november 1-jéig hatályos és a végzésben alkalmazott 72. § (4) bekezdés *b)* pontja alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint alkalmazhatóságának egyedi ügyekben történő kizárása iránt terjesztettek elő kérelmet. Arra hivatkoztak, hogy a vitatott rendelkezés, mely szerint nincs helye az államigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatának, ha a határozat jogerős bírósági határozat végrehajtását szolgálja, az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, valamint 57. § (1) és (5) bekezdését sérti.
- [2] 2. Az Alkotmány helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [3] Az Alkotmánybíróság a jogszabályi változásokra tekintettel felhívta az indítványozókat, hogy 2012. március 31-ig alkotmányjogi panaszukat – figyelemmel az Abtv. 52. § (1) bekezdésére – egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Egyúttal az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat arra is, hogy – tekintettel az Abtv. 51. § (2) és (3) bekezdésére – jogi képviselükről gondoskodjanak, vagy igazolják, hogy jogi szakvizsgálóval rendelkeznek. Az Alkotmánybíróság tájékoztatta az indítványozókat, hogy a fenti hiányosságok pótlásának elmaradása esetén a panasz eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [4] Az egyik indítványozó részére az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 20. napján kézbesítették, ő a fent megjelölt határidőn belül jogi képviselőről nem gondoskodott, indítványát nem egészítette ki. A másik indítványozó részére a végzés azért nem volt kézbesíthető, mert a megadott lakcímről ismeretlen helyre költözött, lakcímének megváltozását pedig az Alkotmánybíróságnál nem jelentette be. E körülményt az Alkotmánybíróság úgy értékelte, hogy az indítványozónak az eljárás lefolytatása, és ebből következően az indítvány kiegészítése és jogi képviselő meghatalmazása már nem áll érdekében.

- [5] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Mivel a jelen ügyben az indítványozók jogi képviselükről nem gondoskodtak, s ezért az ügy érdemben nem bírálható el, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/21/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3124/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panaszok tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Pkk.VIII.24.564/2008/2.; Pkk.VII.24.609/2008/2.; Kk.IV.37.100/2008/3. és Kk.III.37.125/2008/2. számon hozott végzéseivel összefüggésben előterjesztett, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 13. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdés *a)* és *e)* pontjai, 15. § (2) bekezdése, 18. § (4) bekezdése, 114/B. § (2)–(3) bekezdései, 120. § második és harmadik mondata, 222. § (1) bekezdése, valamint 233. § (3) bekezdés *b)* pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2008-ban közösen alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz a Legfelsőbb Bíróság Pkk.VIII.24.564/2008/2., Kk.IV.37.100/2008/3. és Kk.III.37.125/2008/2., míg az egyik indítványozó önállóan a Legfelsőbb Bíróság Pkk.VII.24.609/2008/2. számon hozott végzésével összefüggésben. Az említett végzésekben a

Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéletábla kizárását az alapul fekvő bírósági eljárásokban megtagadta. Erre tekintettel az indítványozók alkotmányjogi panaszaihoz a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény több, az Alkotmánybíróság jelen határozatának rendelkező részben meghatározott rendelkezése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá alkalmazásuk konkrét ügyekben való kizárását kérték. Ennek alátámasztásaként hivatkoztak az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, 57. § (1) és (5) bekezdéseinek, valamint 70/A. § (1) bekezdésének sérelmére. Az indítványozók egyidejűleg jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló indítványt is előterjesztettek.

- [2] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszok alapján folyó eljárásokat a tárgyi összefüggésre tekintettel egyesítette.
- [3] 2. Az Alkotmány helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. hatálybalépésével minden olyan folyamatban lévő eljárás megszűnik, amely tartalma szerint jogszabály alkotmányellenességének az Abtv. 24. § (1) bekezdésében meghatározott utólagos vizsgálatára irányul, és amelyet nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontjában meghatározott indítványozó terjesztett elő. A (2) bekezdés ugyanilyen rendelkezést tartalmaz a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetése iránt kezdeményezett eljárások tekintetében. Ezen előírások alapján az indítványoknak az utólagos normakontrollra, illetve mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló részei tekintetében az eljárás a törvény erejénél fogva megszűnt.
- [4] Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság a jogszabályi változásokra tekintettel felhívta az indítványozókat, hogy – az Abtv. 52. § (1) bekezdésére figyelemmel – 2012. március 31-ig alkotmányjogi panaszukat egészítsék ki, és jelöljék meg, hogy a támadott rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Egyúttal az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat arra is, hogy – tekintettel az Abtv. 51. § (2) és (3) bekezdésére – jogi képviselükről gon-

doskodjanak, illetve igazolják, hogy jogi szakvizsgálóval rendelkeznek. Az Alkotmánybíróság tájékoztatta az indítványozókat, hogy a fenti hiányosságok pótlásának elmaradása esetén a panasz eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

- [6] Az egyik indítványozó részére az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 28., a másik indítványozó részére 2012. február 2. napján kézbesítették. A fent megjelölt határidőn belül az indítványozók jogi képviselükről nem gondoskodtak, jogi szakvizsgát nem igazoltak, illetve indítványukat nem egészítették ki.
- [7] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Mivel a jelen ügyben a hiánypótlás elmaradása az ügy érdemi elbírálását ellehetetleníti, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszokat visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., *Dr. Szalay Péter s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/22/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3125/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 5.K.34.091/2006/9. számon hozott ítéletével összefüggésben előterjesztett, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 324. § (1) bekezdése, 339. § (1) bekezdése és 340. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen ítélet illeték fizetésére kötelező rendelkezése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008-ban alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróság 5.K.34.091/2006/9. számon hozott ítéletével összefüggésben. A jogerős ítéletben a bíróság elutasította az indítványozó (a bírósági eljárásban: felperes) közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatára irányuló keresetét, és kötelezte az indítványozót 8250 forint kereseti illeték megfizetésére. Erre tekintettel az indítványozó alkotmányjogi panaszában a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény több, az Alkotmánybíróság jelen határozatának rendelkező részében meghatározott és a kifogásolt bírósági döntés meghozatalakor hatályos rendelkezése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá alkalmazásuk konkrét ügyében való kizárását kérte. Ennek alátámasztásaként az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, 50. § (1)–(3) bekezdéseinek, valamint 57. § (1) és (5) bekezdéseinek sérelmére hivatkozott. Az ítélet illeték fizetésére kötelező részének megsemmisítését is indítványozta, mivel az az Alkotmány 70/I. §-át sérti. Az indítványozó egyidejűleg jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló indítványt is előterjesztett.
- [2] 2. Az Alkotmány helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. hatálybalépésével minden olyan folyamatban lévő eljárás megszűnik, amely tartalma szerint jogszabály alkotmányellenességének az Abtv. 24. § (1) bekezdésében meghatározott utólagos vizsgálatára irányul, és amelyet nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontjában meghatározott indítványozó terjesztett elő. A (2) bekezdés ugyanilyen rendelkezést tartalmaz a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetése iránt kezdeményezett eljárások tekintetében. Ezen előírások alapján az indítványnak az utólagos normakontrollra, illetve mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló részei tekintetében az eljárás a törvény erejénél fogva megszűnt.
- [3] Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. Az Alkotmánybíróság a jogszabályi változásokra tekintettel felhívta az indítványozót, hogy – az Abtv. 52. § (1) bekezdésére figyelemmel – 2012.

március 31-ig alkotmányjogi panaszát egészítse ki, és jelölje meg, hogy a támadott rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Egyúttal az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót arra is, hogy – tekintettel az Abtv. 51. § (2) és (3) bekezdésére – gondoskodjon jogi képviseléről, illetve igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik. Az Alkotmánybíróság tájékoztatta az indítványozót, hogy a fenti hiányosságok pótlásának elmaradása esetén a panasz eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

- [4] Az indítványozó részére az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2. napján kézbesítették. A fent megjelölt határidőn belül az indítványozó jogi képviseléről nem gondoskodott, jogi szakvizsgát nem igazolt, illetve indítványát nem egészítette ki.
- [5] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Mivel a jelen ügyben a hiánypótlás elmaradása az ügy érdemi elbírálását ellehetetleníti, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/23/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3126/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kvk.III.37.189/2008/2. számon hozott végzésével összefüggésben előterjesztett, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 82. § (1) bekezdése, 84. § (2)–(3), (6)–(7) és (10) bekezdései; a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.)

hatálybaléptetése folytán szükséges rendelkezések tárgyában hozott 105/1952. (XII. 28.) MT rendelet 13. § (3) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 130. § (1) bekezdés *b*) pont alkalmazása, valamint az említett végzés alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2008-ban közösen alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz a Legfelsőbb Bíróság Kvk.III.37.189/2008/2. számon hozott végzésével összefüggésben. Az említett végzésben a Legfelsőbb Bíróság hivatalból elutasította az indítványozók bírósági felülvizsgálat iránti kérelmét. Erre tekintettel az indítványozók alkotmányjogi panaszukban a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 82. § (1) bekezdése, 84. § (2)–(3), (6)–(7) és (10) bekezdései; a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) hatálybaléptetése folytán szükséges rendelkezések tárgyában hozott 105/1952. (XII. 28.) MT rendelet 13. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá alkalmazásuk konkrét ügyükben való kizárását kérték. Indítványozták továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 130. § (1) bekezdés *b*) pontja „alkalmazhatóságának” megsemmisítését és kizárását, illetve a megjelölt végzés megsemmisítését. Ennek alátámasztásaként az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, 50. § (3) bekezdésének, 57. § (1) és (5) bekezdéseinek, valamint 77. §-ának sérelmére hivatkoztak. Az indítványozók egyidejűleg jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló indítványt is előterjesztettek.
- [2] 2. Az Alkotmány helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. hatálybalépésével minden olyan folyamatban lévő eljárás megszűnik, amely tartalma szerint jogszabály alkotmányellenességének az Abtv. 24. § (1) bekezdésében meghatározott utólagos vizsgálatára irányul, és amelyet nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *e*) pontjában meghatározott indítványozó terjesztett elő. A (2) bekezdés ugyanilyen rendelkezést tartalmaz a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetése iránt kezdeményezett eljárások tekintetében. Ezen előírások alapján az indítványnak az utólagos normakontrollra, illetve mulasztásban megnyilvánuló alkotmány-

ellenesség megszüntetésére irányuló részei tekintetében az eljárás a törvény erejénél fogva megszűnt.

- [3] Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [4] Az Alkotmánybíróság a jogszabályi változásokra tekintettel felhívta az indítványozókat, hogy – az Abtv. 52. § (1) bekezdésére figyelemmel – 2012. március 31-ig alkotmányjogi panaszukat egészítsék ki, és jelöljék meg, hogy a támadott rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Egyúttal az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat arra is, hogy – tekintettel az Abtv. 51. § (2) és (3) bekezdésére – jogi képviselükről gondoskodjanak, illetve igazolják, hogy jogi szakvizsgálattal rendelkeznek. Az Alkotmánybíróság tájékoztatta az indítványozókat, hogy a fenti hiányosságok pótlásának elmaradása esetén a panasz eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [5] Az egyik indítványozó részére az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 28., a másik indítványozó részére 2012. február 2. napján kézbesítették. A fent megjelölt határidőn belül az indítványozók jogi képviselükről nem gondoskodtak, jogi szakvizsgát nem igazoltak, illetve indítványukat nem egészítették ki.
- [6] Az Abtv. 64. § *c*) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Mivel a jelen ügyben a hiánypótlás elmaradása az ügy érdemi elbírálását ellehetetleníti, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/24/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3127/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 24.Kpk.45.309/2008/7. számon hozott végzésével összefüggésben előterjesztett, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 109. § (2) bekezdés utolsó mondata, illetve 30. § c) pontja fellebbezés elbírálása során való alkalmazhatósága, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény 3. § (3) bekezdés utolsó mondata és 4. §-a, valamint az említett végzés alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008-ban alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróság 24.Kpk.45.309/2008/7. számon hozott végzésével összefüggésben. A jogerős végzésben a bíróság elutasította az indítványozó (a bírósági eljárásban: kérelmező) közigazgatási végzés bírósági felülvizsgálatára irányuló kérelmét. Erre tekintettel az indítványozó alkotmányjogi panaszában több, a végzés meghozatalakor hatályos rendelkezés alkotmányellenességének vizsgálatát indítványozta. Egyrészt a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 109. § (2) bekezdés utolsó mondata, illetve 30. § c) pontja fellebbezés elbírálása során való „alkalmazhatósága”, másrészt a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény 3. § (3) bekezdés utolsó mondata és 4. §-a, harmadrészt az említett végzés megsemmisítését kérte. Ennek alátámasztásaként az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, 45. § (1) bekezdésének, 50. § bekezdésének, valamint 57. § (1) és (5) bekezdéseinek sérelmére hivatkozott. Az indítványozó egyidejűleg jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló indítványt is előterjesztett, illetve alkotmányos követelmény kimondását kezdeményezte.
- [2] 2. Az Alkotmány helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. hatálybalépésével minden olyan folyamatban lévő eljárás megszűnik, amely tartalma szerint jogszabály alkotmányellenességének az Abtv. 24. § (1) bekezdésében meghatározott utólagos vizsgálatára irányul, és amelyet nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontjában meghatározott indítványozó terjesztett elő. A (2) bekezdés ugyanilyen rendelkezést tartalmaz a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetése iránt kezdeményezett eljárások tekintetében. Ezen előírások alapján az indítványnak az utólagos normakontrollra, illetve mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló részei tekintetében az eljárás a törvény erejénél fogva megszűnt.
- [3] Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [4] Az Alkotmánybíróság a jogszabályi változásokra tekintettel felhívta az indítványozót, hogy – az Abtv. 52. § (1) bekezdésére figyelemmel – 2012. március 31-ig alkotmányjogi panaszát egészítse ki, és jelölje meg, hogy a támadott rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Egyúttal az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót arra is, hogy jogi képviselétől az Abtv. 51. § (2) és (3) bekezdésének megfelelően gondoskodjon. Az Alkotmánybíróság tájékoztatta az indítványozót, hogy a fenti hiányosságok pótlásának elmaradása esetén a panasz eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [5] Az indítványozó részére az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2. napján kézbesítették. A fent megjelölt határidőn belül az indítványozó a jogtanácsos képviseleti jogosultságát nem igazolta, illetve indítványát nem egészítette ki.
- [6] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Mivel a jelen ügyben a hiánypótlás

elmaradása az ügy érdemi elbírálását ellehetetleníti, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/25/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3128/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 8. Kpk.30.493/2006/3. számon hozott végzésével összefüggésben előterjesztett, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 29/A. § (2) bekezdése és 105/A. § (2) bekezdés *f*) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 8. Kpk.30.493/2006/3. számon hozott, a választási bizottság határozatát helyben hagyó végzésével szemben 2006-ban benyújtott alkotmányjogi panaszában a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 29/A. § (2) bekezdése és 105/A. § (2) bekezdés *f*) pontja alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint annak kimondását kérte, hogy az érintett rendelkezések konkrét ügyben nem alkalmazhatók. Arra hivatkozott, hogy a vitatott szabályok az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 57. § (1) bekezdését, 59. § (1) bekezdését, valamint 70. § (2) bekezdését sértik. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § e) pontja és 49. §-a alapján mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló kérelmeket is előterjesztett.

- [2] 2. Az Alkotmány helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (2) bekezdése értelmében az Abtv. hatálybalépésével „megszűnik minden eljárás az Alkotmánybíróság előtt a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetése iránt kezdeményezett eljárás tekintetében, ha az indítványt nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontjában meghatározott indítványozó terjesztette elő”. E szabály alapján az indítványnak a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló részei tekintetében az eljárás a törvény erejénél fogva megszűnt.

- [3] Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

- [4] Az Alkotmánybíróság a jogszabályi változásokra tekintettel felhívta az indítványozót, hogy 2012. március 31-ig alkotmányjogi panaszát – figyelemmel az Abtv. 52. § (1) bekezdésére – egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság tájékoztatta az indítványozót, hogy a fenti hiányosságok pótlásának elmaradása esetén a panasz eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

- [5] Az indítványozó részére az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 23. napján kézbesítették. A megjelölt határidőn belül az indítványozó alkotmányjogi panaszát nem egészítette ki.

- [6] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Mivel a jelen ügyben az a hiányok pótlásának elmaradása az ügy érdemi elbírálását ellehetetleníti, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/43/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3129/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.950/2006/5. számon hozott ítéletével összefüggésben előterjesztett, Ráckeve Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/1999. (IV. 28.) rendelet 79. § (9) bekezdése és (10) bekezdés 6. pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére, illetve egyedi ügyben történő alkalmazásának kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.20.950/2006/5. számon hozott ítéletével szemben 2006-ban benyújtott alkotmányjogi panaszában – az azóta hatályon kívül helyezett – Ráckeve Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/1999. (IV. 28.) rendelete (a továbbiakban: Ör.) két rendelkezésének alkotmányossági vizsgálatát kérte. A Legfelsőbb Bíróság fent megjelölt ítéletével személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránti perben az indítványozó (a bírósági eljárásban: felperes) által felülvizsgálati kérelemmel támadott másodfokú jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Az indítványozó emiatt alkotmányjogi panaszában elsődlegesen az Ör. 79. § (9) bekezdésének és (10) bekezdés 6. pontjában „a fórumon biztosítja a rendet, ezzel kapcsolatban joga van: a hozzászólótól megvonni a szót; javasolni a fórumról történő kizárást. Erről a képviselő-testület egyszerű szótöbbséggel dönt.” szövegrész alkalmazhatósága visszamenőleges kizárását kérte. Másodlagosan indítványozta az Ör. megjelölt rendelkezései alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint alkalmazhatósága visszamenőleges hatályú megtiltását. Arra hivatkozott, hogy a vitatott rendelkezések az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 8. § (1)–(2) és (4) bekezdéseit, 44/A. § (2) bekezdését, 54. § (1) bekezdését, 61. § (1) bekezdését sértik, valamint nemzetközi szerződésekbe ütköznek.
- [2] 2. Az Alkotmány helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [3] Az Alkotmánybíróság a jogszabályi változásokra tekintettel felhívta az indítványozót, hogy 2012. március 31-ig alkotmányjogi panaszát – figyelemmel az Abtv. 52. § (1) bekezdésére – egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Egyúttal az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót arra is, hogy – tekintettel az Abtv. 51. § (2) és (3) bekezdésére – jogi képviseléről gondoskodjon, vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik. Az Alkotmánybíróság tájékoztatta az indítványozót, hogy a fenti hiányosságok pótlásának elmaradása esetén a panasz eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [4] Az indítványozó részére az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 19. napján kézbesítették. A megjelölt határidőn belül az indítványozó jogi képviseléről nem gondoskodott, jogi szakvizsgát nem igazolt, illetve indítványát nem egészítette ki.
- [5] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Mivel a jelen ügyben az indítványozó jogi képviseléről nem gondoskodott, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/44/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3130/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pest Megyei Bíróság 8.K.26.001/2009/16. számú ítéletével összefüggésben előterjesztett, az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény 48. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és egyedi ügyben történő alkalmazásának kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó a Pest Megyei Bíróság 8.K.26.001/2009/16. számú ítéletével összefüggésben 2010-ben benyújtott alkotmányjogi panaszában az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban Áe.) 48. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és ügyében való alkalmazhatóságának visszamenőleges hatályú kizárását kérte. A bíróság a kifogásolt ítéletében a felperesnek a kisajátításról szóló közigazgatási határozat bírósági vizsgálata iránt indított keresetét elutasította. Az indítványozó emiatt alkotmányjogi panaszában az Áe. azon rendelkezésének megsemmisítését kérte, mely alapján a közigazgatási szerv a közigazgatási határozatot kérelemre vagy hivatalból kiegészítheti, ha az ügy érdeméhez tartozó kérdésben nem határozott. Arra hivatkozott, hogy a vitatott rendelkezés az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 13. § (1)–(2) bekezdését, valamint 57. § (1) és (5) bekezdését sérti.

[2] 2. Az Alkotmány helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

[3] Az Alkotmánybíróság a jogszabályi változásokra tekintettel felhívta az indítványozót, hogy 2012. március 31-ig alkotmányjogi panaszát – figyelemmel az

Abtv. 52. § (1) bekezdésére – egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Egyúttal az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót arra is, hogy – tekintettel az Abtv. 51. § (2) és (3) bekezdésére – jogi képviselétől gondoskodjon, vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik. Az Alkotmánybíróság tájékoztatta az indítványozót, hogy a fenti hiányosságok pótlásának elmaradása esetén a panasz eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

- [4] Az indítványozó részére az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 19. napján kézbesítették. A megjelölt határidőn belül az indítványozó jogi képviselétől nem gondoskodott, jogi szakvizsgát nem igazolt, illetve indítványát nem egészítette ki.
- [5] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Mivel a jelen ügyben az indítványozó jogi képviselétől nem gondoskodott, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/46/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3131/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Főügyészség NF. 15.330/2008/1. (VI. 25.), a Legfőbb Ügyészség NF. 5486/2008. (VII. 23.) határozataival és a Legfőbb Ügyészség NF. 5486/2/2008. (X. 16.) intézkedésével összefüggésben benyújtott, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 225. §-a, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 6. § (2) bekezdése, a 174. § (1) bekezdés *b*) pontja, vala-

mint a 199. § (2) bekezdés a) pontja „...a) vagy c) pontja alapján” szövegrésze alkotmányellenességének és megsemmisítésének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó 2008. november 11-én indokolás nélküli alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amelyhez az indokolást 2009. március 28-án csatolta. Az eredeti indítványban csupán arra utal, hogy kérelmét a Fővárosi Főügyészség NF. 15.330/2008/1. (VI. 25.), a Legfőbb Ügyészség NF. 5486/2008. (VII. 23.) határozataival és a Legfőbb Ügyészség NF. 5486/2/2008. (X. 16.) intézkedésével szemben nyújtja be. A kiegészítő indítvány tartalmazza a támadott jogszabályi rendelkezések felsorolását, úgymint a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 225. §-át, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 6. § (2) bekezdését, a 174. § (1) bekezdés b) pontját, valamint a 199. § (2) bekezdés a) pontja „...a) vagy c) pontja alapján” szövegrészét. Az indítványozó az alkotmányellenesség és a megsemmisítés megállapításán túlmenően kérte a támadott jogszabályi rendelkezések tekintetében a visszamenőleges hatállyal történő alkalmazási tilalom kimondását, valamint a Fővárosi Főügyészség NF. 15.330/2008/1. (VI. 25.), a Legfőbb Ügyészség NF. 5486/2008. (VII. 23.) határozatainak és a Legfőbb Ügyészség NF. 5486/2/2008. (X. 16.) intézkedésének megsemmisítését. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az ügyészi határozat ellen olyan jogorvoslatot kell biztosítani, amely lehetővé teszi a panaszt elbíráló ügyészi határozattal szemben a bíróság eljárását. A kiegészítő indítvány az alkotmányjogi panaszon kívül még utólagos normakontroll-kérelmet, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmaz.

[2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/1204-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselőt igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. február 2-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.

[3] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 51. § (2) bekezdé-

se előírja a kötelező jogi képviselőt, valamint a képviselői jogosultság igazolását. Mivel a jelen ügyben ez a törvényi feltétel hiányzik, az ügy érdemben nem bírálható el, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1204/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3132/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény 13. és 16. §-a, valamint a Fővárosi Főügyészség Közigazgatási Jogi Osztálya TK. 3773/2008/1-I és TK.4280/2008/1-I. számú tájékoztató levelei alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó 2008. október 7-én indokolás nélküli alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amelyhez az indokolást 2009. február 25-én csatolta.

[2] Az eredeti indítványban csupán arra utal, hogy kérelmét a Fővárosi Főügyészség Közigazgatási Jogi Osztálya TK. 3773/2008/1-I és TK.4280/2008/1-I. számú intézkedéseivel szemben nyújtja be. A kiegészítő indítvány szerint az intézkedésekkel szemben nem csak alkotmányjogi panaszra irányuló eljárást kezdeményez, hanem utólagos normakontroll és mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellen-

nesség megállapítása iránti indítványt is tesz. Az indítványozó indokolásában kifejti, hogy kéri a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény 13. és 16. §-a, valamint az ügyészségi tájékoztató levelek megsemmisítését, kéri továbbá a megsemmisített törvényi rendelkezéseknek az ügyész eljárásból való kizárását, ezen túlmenően alkotmányos követelmény megállapítására is javaslatot tesz. A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását arra alapozza, hogy törvény nem tartalmaz szabályozást egyes fontos ügyféli (állampolgári, kérelmezői) jogosultságok gyakorlásáról az ügyési szervek eljárásában. Végezetül az indítványozó egy közelebről meg nem nevezett utasítás (szabályzat) alkotmányossági vizsgálatát is kezdeményezi.

- [3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 19-én kelt, XX/1340-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselőt igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. február 2-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése előírja a kötelező jogi képviselőt, valamint a képviselői jogosultság igazolását. A jelen ügyben ez a törvényi feltétel hiányzik, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2882/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3133/2012/ (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Baranya Megyei Bíróság III.K.21.400/2004/8. számú ítéletével összefüggésben benyújtott, a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet egyes rendelkezései alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó meghatalmazott jogi képviselő útján 2005. március 7-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendeletnek a vezetésre jogosító okmányok helyszíni elvételére és a vezetési jogosultság szünetelésére vonatkozó szabályai alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. A konkrét ügyben az alkotmányellenes jogszabályi rendelkezések alkalmazási tilalmának megállapítását ugyanakkor nem kezdeményezte. Az alkotmányellenesség megállapítása körében az ártatlanság vélelmére illetőleg a munkához való jogra hivatkozott.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 19-én kelt, XX/1322-2/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján – jogi képviselője útján – felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a címzett a végzést 2012. január 26-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének az Indítványozó nem tett eleget.
- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy el-

bírálatát ellehetetleníti. A jelen ügyben ezt az Alkotmánybíróság megállapította, ezért az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 4.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2924/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3134/2012. (VII. 26.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz alapján indult eljárás megszüntetéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Tpk.62.259/2000/13. számú végzésével, a Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.629/2005/2. számú végzésével, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Tpk.62.259/2000/11. számú végzésével, valamint a Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.611/2005/2 számú végzésével, a Baranya Megyei Bíróság Pk.60.138./2000/20. számú végzésével valamint a Pécsi Ítéltábla Pkf.III.20.358/2006/2. számú végzésével összefüggésben benyújtott, egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszok alapján indult eljárást megszünteti.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó 2006. január 10-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Tpk.62.259/2000/13. számú végzése, valamint a Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.629/2005/2. számú végzése, 2006. január 11-én a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Tpk.62.259/2000/11. számú végzése valamint a Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.611/2005/2 számú végzése ellen. Alkotmányjogi panasszal fordult továbbá 2007. január 8-án a Baranya Megyei Bíróság

Pk.60.138/2000/20. számú végzése, valamint a Pécsi Ítéltábla Pkf.III.20.358/2006/2. számú végzése ellen is. A három ügyet – tárgyi azonosságukra tekintettel – az Alkotmánybíróság 2011. szeptember 6-án egyesítette.

- [2] Időközben Magyarország Kormánya a 1056/2011. (III. 22.) Korm. határozattal az indítványozó jogutód nélküli megszüntetéséről döntött és felhatalmazta a közigazgatási és igazságügyi minisztert, hogy az alapító Magyar Állam nevében kérelmezze a Fővárosi Bíróságnál az indítványozó megszüntetését. A Fővárosi Bíróság az indítványozót a 13.Pk.52.357/1990/73. számú végzésével 2011. június 16-án megszüntette, és elrendelte az indítványozó nyilvántartásból való törlését.
- [3] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 59. §-a alapján az Alkotmánybíróság – ügyrendjében meghatározottak szerint – kivételesen a nyilvánvalóan okafogyottá váló ügyek esetén az előtte folyamatban lévő eljárást megszüntetheti. Az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 63. § (2) bekezdés a) pontja alapján okafogyottá válik az indítvány különösen, ha alkotmányjogi panasz eljárásban a jogi személy indítványozó megszűnik.
- [4] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az eljárást megszüntette.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/48/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3135/2012. (VII. 26.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz alapján indult eljárás megszüntetéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Városi Bíróság 0901-36.Vh.5054/2000/3. számú végzésével,

valamint a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 1.Gpkf.51012/2005/2. számú végzésével összefüggésben benyújtott, egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panasz alapján indult eljárást megszünteti.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó 2005. október 26-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Debreceni Városi Bíróság 0901-36.Vh.5054/2000/3. számú végzése, valamint a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 1.Gpkf.51.012/2005/2. számú végzése ellen.
- [2] Időközben Magyarország Kormánya a 1056/2011. (III. 22.) Korm. határozattal az indítványozó jogutód nélküli megszüntetéséről döntött és felhatalmazta a közigazgatási és igazságügyi minisztert, hogy az alapító Magyar Állam nevében kérelmezze a Fővárosi Bíróságnál az indítványozó megszüntetését. A Fővárosi Bíróság az indítványozót a 13.Pk.52.357/1990/73. számú végzésével 2011. június 16-án megszüntette, és elrendelte indítványozó nyilvántartásból való törlését.
- [3] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 59. §-a alapján az Alkotmánybíróság – ügyrendjében meghatározottak szerint – kivételesen a nyilvánvalóan okafogyottá váló ügyek esetén az előtte folyamatban lévő eljárást megszüntetheti. Az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 63. § (2) bekezdés a) pontja alapján okafogyottá válik az indítvány különösen, ha alkotmányjogi panasz eljárásban a jogi személy indítványozó megszűnik.
- [4] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az eljárást megszüntette.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/49/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3136/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 1.Pk.20.370/2008/2. számú végzésében alkalmazott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 13. § (1) bekezdés e) pontja, 18. § (1) és (4) bekezdései, valamint 233. § (3) bekezdés b) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2008. március 25-én alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróságnak a jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzése ellen.
- [2] Az indítványozók a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 13. § (1) bekezdés e) pontja, 18. § (1) és (4) bekezdései, valamint a 233. § (3) bekezdés b) pontja megsemmisítését kezdeményezték.
- [3] 2. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszukban az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkoztak.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy alkotmányjogi panaszukat 2012. március 31-ig egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik

és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozóknak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy gondoskodjanak jogi képviseletükéről vagy igazolják, hogy jogi szakvizsgával rendelkeznek, és erről 2012. március 31-ig értesítsék az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozóknak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolniuk kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [7] 4. Az indítvány kiegészítése elmaradt, emiatt az indítvány formai szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/50/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3137/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Tolna Megyei Bíróság 9.K.20.754/2005/10 számú ítéletében alkalmazott, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 92. § (4) bekezdése második mondata alkalmazhatóságának kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2006. július 6-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Tolna Megyei Bíróságnak a jelen határozat rendelkező részében megjelölt ítélete ellen.
- [2] Az indítványozó az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 92. § (4) bekezdésének második mondata alkalmazhatóságának kizárását kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány 57. §-ának sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én a hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezés a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezését sérti és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52.§ (1) bekezdésére tekintettel az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozóknak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 23-án átvette. Az alkotmányjogi panasz kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi folytatására nincs lehetőség.
- [7] Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § d) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/51/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3138/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 3.Kpk.45544/2009/3. számú végzésében alkalmazott, az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 10. § k) és m) pontja, 16. § l) pontja, 17. § (2) bekezdése, valamint a frekvenciahasználati jogosultság megszerzését szolgáló árverés és pályázat szabályairól szóló 78/2006. (IV. 4.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2009. szeptember 18-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a jelen határozat rendelkező részében megjelölt jogszabályhelyek alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint a konkrét esetben történő alkalmazhatóságának visszamenőleges kizárása tárgyában.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság a IV/52-1/2012 számú, 2012. január 17-én kelt végzésével felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki az alábbiak szerint.
- [3] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott, azonban az Alkotmány 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [4] Az Alkotmánybíróság ezért felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv.

26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére figyelemmel az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

- [5] Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselőt, ennek megfelelően az Alkotmánybíróság végzésében felhívta indítványozót arra is, hogy gondoskodjon jogi képviselőről. A képviselői jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna.
- [6] 3. Az indítványozó a végzést nem vette át, az általa megjelölt székhelyről az Alkotmánybíróság végzése „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza. Az indítványozó az Alkotmánybíróság felhívásának a megadott határidőig, azaz 2012. március 31. napjáig nem tett eleget.
- [7] Az Alkotmánybíróság megállapítja a hiánypótlás elmaradását, mely az ügy elbírálását ellehetetleníti, így az indítványt az Abtv. 64. § c) pontja értelmében visszautasítja.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/52/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3139/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

bírói kezdeményezés visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság előtt 2.Bk. 520/2008. számon folyamatban lévő ügyben az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2003. évi CXXX. törvény 15. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezést visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó Fővárosi Bíróság bírása az előtte folyamatban lévő ügy egyidejű felfüggesztése mellett 2011. július 8-án érkezett 2.Bk. 520/2008/3. számú végzésével indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítvány az ügy elbírálása során alkalmazni rendelt, az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2003. évi CXXX. törvény 15. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányult.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, III/1176-1/2012. AB. végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a bírói kezdeményezés Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult.
- [3] Az indítványozó a végzést 2012. január 20-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.
- [5] Mivel jelen ügyben a hiánypótlás elmaradása folytán az ügy érdemben nem bírálható el, ezért az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., *Dr. Szalay Péter s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/1176/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3140/2012. (VII. 26.) AB VÉGGZÉSE

bírói kezdeményezés visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 29.B. 26517/2011. számon folyamatban lévő ügyben a 2006. őszi tömegosztatásokkal összefüggő elítélések orvoslásáról szóló 2011. évi XVI. törvény egyes rendelkezései alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezést visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó Pesti Központi kerületi Bíróság bírása az előtte folyamatban lévő ügy egyidejű felfüggesztése mellett 2011. július 8-án érkezett 29.B. 26517/2011/4. számú végzésével indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítvány az ügy elbírálása során alkalmazni rendelt, a 2006. őszi tömegosztatásokkal összefüggő elítélések orvoslásáról szóló 2011. évi XVI. törvény egyes rendelkezései alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányult.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, III/1193-1/2012. AB. végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a bírói kezdeményezés Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult.
- [3] Az indítványozó a végzést 2012. január 23-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.
- [5] Mivel jelen ügyben a hiánypótlás elmaradása folytán az ügy érdemben nem bírálható el, ezért az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., *Dr. Szalay Péter s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/1193/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3141/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

bírói kezdeményezés visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Pest Megyei Bíróság előtt 20. B. 129/2007/27. számon folyamatban lévő ügyben az 1/2007. Büntető jogegységi határozat I., II., IV. pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezést visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó Pest Megyei Bíróság bírja az előtte folyamatban lévő ügy egyidejű felfüggesztése mellett 2009. február 2-án érkezett 20. B. 129/2007-27-I számú végzésével indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítvány az ügy elbírálása során alkalmazni rendelt, 5/1198. Büntető jogegységi határozat és az 1/2007. Büntető jogegységi határozat I., II., IV. pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányult.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt, III/1202-1/2012 AB. végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a bírói kezdeményezés Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult.
- [3] Az indítványozó a végzést 2012. január 20-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.
- [5] Mivel jelen ügyben a hiánypótlás elmaradása folytán az ügy érdemben nem bírálható el, ezért az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. június 11.

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., alkotmánybíró
Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., előadó alkotmánybíró
Dr. Szalay Péter s. k., alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/1202/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3142/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Baranya Megyei Bíróság 6. K. 21.217/2007/17. számú ítélete vonatkozásában benyújtott, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 115. § (7) és (10) bekezdése, valamint a Zala Megyei Közgyűlésnek a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról szóló többször módosított 5/2004. (II. 20.) Kr. rendelete 11. § (8) bekezdése alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó a Baranya Megyei Bíróság 6. K. 21.217/2007/17. számú ítélete, vonatkozásában nyújtott be alkotmányjogi panaszt, melyben a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 115. § (7) és (10) bekezdése, valamint a Zala Megyei Közgyűlésnek a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról szóló többször módosított 5/2004. (II. 20.) Kr. rendelete 11. § (8) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az alkalmazás visszamenőleges hatályú kizárása mellett.
- [2] Az indítványozó álláspontja szerint a sérelmezett jogszabályi rendelkezések révén az intézményfenntartó megyei önkormányzat a szociális ügyekben egyszerre tulajdonosként, munkáltatóként, jogalkotóként, közigazgatási hatóságként és szerződő félként jár el. Álláspontja szerint ez sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, a Kr. felhívott szakasza pedig az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésébe ütközik.

- [3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/4-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót az indítvány kiegészítésére, azzal, hogy az indítvány kiegészítésének elmaradása esetén az érdemi eljárás lefolytatására nincs mód. Az indítványozó a végzést 2012. január 26-án átvette, azonban a 2012. március 31-ei határidő leteltéig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [4] Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.
- [5] Mivel jelen ügyben az indítvány kiegészítése a megadott határidőben nem történt meg, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. június 18.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/4/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3143/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 4.Pkf.26.530/2007/5. számú végzésével összefüggésben benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 233. § (3) bekezdés b) pontjának alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók alkotmányjogi panaszt nyújtottak be az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Ítéltábla

la 4.Pkf.26.530/2007/5. számú végzése tekintetében. Az indítványozók által a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 114. §-a alapján az eljárás szabálytalansága miatt előterjesztett kifogást a bíróság elutasította, és a Pp. 233. § (3) bekezdésének b) pontja alapján e végzés elleni fellebbezést kizárta. Az indítványozók álláspontja szerint a kifogás külön végzésben való elutasítása sérti az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében meghatározott tisztességes és igazságos bírósági eljáráshoz való jogot, valamint az 57. § (5) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogot. A bíróság mérlegelési jogköre a kifogás elutasítása tekintetében – az indítvány szerint – alkotmányos indokot nélkülöző megkülönböztetésnek minősül, így az alkotmány 70/A. §-ába és 8. § (2) bekezdésébe is ütközik.

- [2] Az indítványozók kérték a Pp. 233. § (3) bekezdés b) pontja alkotmányellenességének megállapítását, visszamenőleges hatályú megsemmisítését és konkrét ügyben való alkalmazhatóságának kizárását, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását.

- [3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/5-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozókat az indítvány kiegészítésére, azzal, hogy az indítvány kiegészítésének elmaradása esetén az érdemi eljárás lefolytatására nincs mód. Az indítványozók a 2012. március 31-ei határidő leteltéig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségüknek nem tettek eleget.

- [4] Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.
- [5] Mivel jelen ügyben az indítvány kiegészítése a megadott határidőben nem történt meg, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. június 18.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/5/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3144/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 4. Pkf. 25.062/2008/4. sorszámú végzése ellen benyújtott, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 233/A. §-a, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése, és 3. § (6) bekezdése alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban a Fővárosi Ítéltábla 4. Pkf.25.062/2008/4. sorszámú végzését sérelmezték, mely az elsőfokú bíróság végzésének helybenhagyása mellett mérsékelte a másodfokú eljárásban felszámított ügyvédi munkadíjat.
- [2] Az indítványozók álláspontja szerint a Fővárosi Ítéltábla által a kikötött ügyvédi munkadíjat és egyben a perköltséget mérséklő, valamint a fellebbezési jogot kizáró döntése meghozatalánál alkalmazott jogszabályok sértik az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 9. §-ában foglalt szerződéses szabadság és a szabad verseny elvét, a 13. §-ban foglalt tulajdonhoz való jogot, az 57. § (1) bekezdésében foglalt tisztességes és igazságos tárgyaláshoz való jogot, valamint az 57. § (5) bekezdésében foglalt jogorvoslati jogot.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/6-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozókat az indítvány kiegészítésére, azzal, hogy az indítvány kiegészítésének elmaradása esetén az érdemi eljárás lefolytatására nincs mód. Az indítványozók a végzést 2012. január 24-én, illetve 2012. február 6-án átvették, azonban a 2012. március 31-ei határidő leteltéig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségüknek nem tettek eleget.
- [4] Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.

- [5] Mivel jelen ügyben az indítvány kiegészítése a megadott határidőben nem történt meg, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. június 18.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/6/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3145/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 20.K.35.060/2007/7. számú ítéletével összefüggésben benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 75. § (2) bekezdésének, 78. § (1) bekezdésének, 220. § (1) bekezdés c)–d) pontjainak, valamint a 339. § (1) és 340. § (1) bekezdésének alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére, illetve a megjelölt jogszabályhelyek alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára, továbbá a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség és alkotmányos követelmény megállapítására vonatkozó indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Fővárosi Bíróság jogerős ítéletével szemben. Az indítványozó előadta, hogy a bíróság nem tekintette felülvizsgálható közigazgatási határozatnak a rendőrhatalóság által önvédelmi lőfegyver megszerzési engedélyének lejártáról küldött felszólító levelét, ezáltal a bíróság „megsértette az indítványozóknak az Alkotmány 57. § (1) és (5) bekezdésében foglalt alapjogának érdemi érvényesülését”.

[2] Az indítványozó álláspontja szerint az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogot és az 70/K. §-ában foglalt bírósági igényérvényesítéshez való jogot sérti, hogy kizárt a jogerős ítéletben foglalt első fokú perköltséggel és illetékkel szemben a fellebbezési jog. Az indítványozó kérelmet terjesztett elő a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 220. § (1) bekezdés c)–d) pontjainak, valamint a 339. § (1) és 340. § (1) bekezdéseinek alkotmányellenességének megállapítására, megsemmisítésére és alkalmazhatóságuk bírósági eljárásból való visszamenőleges kizárására. A fenti jogszabályok alkotmányellenességének utólagos vizsgálatát, valamint alkotmányos követelmény és mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását is indítványozta.

- [3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/7-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót az indítvány kiegészítésére, azzal, hogy az indítvány kiegészítésének elmaradása esetén az érdemi eljárás lefolytatására nincs mód. Az indítványozó a 2012. március 31-ei határidő leteltéig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [4] Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetleníti.
- [5] Mivel jelen ügyben az indítvány kiegészítése a megadott határidőben nem történt meg, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. június 18.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/7/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3146/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Pfv. IV. 20.950./2006/5. számú ítélete ellen benyújtott, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 13. §-a „kérdést és” szövegrésze alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Legfelsőbb Bíróság Pfv. IV. 20.950./2006/5. számú ítéletével lezárt eljárásban alkalmazott, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 13. §-ának „kérdést és” szövegrésze alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az alkalmazás visszamenőleges hatályú kizárása mellett.
- [2] Az indítványozó álláspontja szerint a sérelmezett jogszabályi rendelkezés alkotmányellenesen szabályozza a közmeghallgatás intézményét. Tételes felsorolás jellege miatt oly módon szűkíti a véleménynyilvánítás szabadságát, hogy azzal gyakorlatilag kiüriti az alapjog tartalmát.
- [3] Az indítványozó megjelölte az Alkotmány 2. § (1)–(2) bekezdését, 7. § (1) bekezdését, 8. § (1)–(2), (4) bekezdését, 19. § (3) bekezdését, 42. §-át, 44. § (1) bekezdését, 44/A. § (1)–(2) bekezdését, 54. § (1) bekezdését, valamint 61. § (1) bekezdését.
- [4] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/14-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót az indítvány kiegészítésére, azzal, hogy az indítvány kiegészítésének elmaradása esetén az érdemi eljárás lefolytatására nincs mód. Az indítványozó a végzést 2012. január 20-án átvette, azonban a 2012. március 31-ei határidő leteltéig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [5] Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha meg-

állapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.

- [6] Mivel jelen ügyben az indítvány kiegészítése a megadott határidőben nem történt meg, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. június 18.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/14/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3147/2012. (VII. 26.) AB HATÁROZATA

jogszabály alkalmazásának kizárására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában

Az Alkotmánybíróság tanácsa folyamatban lévő ügyben alkalmazandó alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az 51/2009. (IV. 28.) AB határozat rendelkező része 1. pontjával az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 63. § (2) bekezdése megsemmisített rendelkezése a Fővárosi Ítéltábla előtt 5.Pf.21.919/2010. szám alatt folyamatban lévő ügyben nem alkalmazható.

I n d o k o l á s

- [1] Az Alkotmánybíróság folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában az 51/2009. (IV. 28.) AB határozatával (a továbbiakban: Abh.) megállapította, hogy az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inyvtv.) 63. § (2) bekezdésében a „törlési keresetet a kézbesítéstől számított hatvan nap alatt lehet megindítani, ha az eredetileg érvénytelen bejegyzésről szóló határozatot a sérelmet

szenvető fél részére kézbesítették. A”, valamint a „ha kézbesítés nem történt” szövegrész alkotmányellenes, ezért azt a határozat közzétételének napjával megsemmisítette. Az Inyvtv. 63. § (2) bekezdése a megsemmisítést követően az alábbi szöveggel maradt hatályban:

- [2] „Azzal szemben, aki további bejegyzés folytán, az előző bejegyzés érvényességében bízva, jóhiszeműen szerzett jogot, a bejegyzéstől számított három év alatt lehet a törlési keresetet megindítani.”
- [3] Az Abh. azt is kimondta, hogy az Inyvtv. 63. § (2) bekezdésének a határozat 1. pontjában megsemmisített rendelkezése a Szegedi Ítéltábla előtt Pf.I.20.113/2008. szám alatt folyamatban lévő ügyben nem alkalmazható. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Inyvtv. 63. § (2) bekezdésében szabályozott hatvan napos keresetindítási határidő sértette a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 57. § (1) bekezdésében foglalt bírósághoz fordulás jogát.
- [4] Az Abh. alapját képező per felperesei ingatlan tulajdonjogának átruházására irányuló, adásvétellel vegyes csereszerződés érvénytelenségének megállapítása iránti, illetve ezzel összefüggően törlési keresetet terjesztettek elő. A bíróság hivatkozása szerint a felperesek a jóhiszemű és ellenérték fejében jogszerző féllel szemben az érvénytelenség miatti törlési keresetet a megtévesztés felismerését követően, az eredetileg érvénytelen bejegyzésről szóló határozatot követő több mint hatvan nap után tudták benyújtani. Az Inyvtv. 63. § (2) bekezdése értelmében azonban azzal szemben, aki további bejegyzés folytán, az előző bejegyzés érvényességében bízva, jóhiszeműen szerzett jogot, a törlési keresetet a kézbesítéstől számított hatvan nap alatt lehetett megindítani, ha az eredetileg érvénytelen bejegyzésről szóló határozatot a sérelmet szenvedő fél részére kézbesítették. A bejegyzéstől számított három év alatt lehet a törlési keresetet megindítani, ha kézbesítés nem történt.
- [5] A Fővárosi Ítéltábla 2011. július 20-án az előtte 5.Pf.21.919/2010. szám alatt folyamatban lévő ügyben – az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) 38. § (1) bekezdése alapján – kezdeményezte az Inyvtv. 63. § (2) bekezdésében foglalt hatvan napos keresetindítási határidőre vonatkozó szabálynak a perben történő alkalmazhatósága kizárásának megállapítását.
- [6] Indítványát azzal indokolta, hogy az Alkotmánybíróság az Abh.-ban megállapította az Inyvtv. ezen rendelkezése alkotmányellenességét, és azt erre tekintettel a határozat közzétételének napjával megsemmisítette. Arra is hivatkozott, hogy az Alkotmánybíróság a Szegedi Ítéltábla Pf.I.20113/2008. számú folyamatban lévő ügyben alkalmazási tilalmat mondott ki az Inyvtv. megsemmisített rendelkezéseire. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az

előtte folyamatban lévő ügy azonos ténybeli alapú és azonos jog alapján ítélandó meg mint a Szegedi Ítéltábla előtt folyamatban volt ügy. Ennek ellenére a már alkotmányellenesnek nyilvánított és megsemmisített jogszabályi rendelkezés alapján kellene a folyamatban lévő ügyben a döntést meghoznia. Utalt a 35/2011. (V. 6.) AB határozat azon megállapítására is, hogy ha az Alkotmánybíróság egy jogszabály tekintetében nem általános, hanem csak konkrét alkalmazási tilalmat rendelt el egy ügyben, akkor – újabb bírói kezdeményezés esetén – lefolytatja a kizárólagos alkalmazási tilalom iránti bírói indítvánnyal kapcsolatos eljárást.

- [7] Az indítványra okot adó konkrét ügyben a bírói kezdeményezésben összefoglalt tényállás szerint az I-III. rendű felperesek – akik testvérek – korábban ugyanabban a társasházban laktak, ahol az I. rendű alperes is lakott. Az ingatlan I. lépcsőház IV. emelet 1. szám alatti lakása 2005-ben öröklés jogcímén egymás közt egyenlő arányban a felperesek tulajdonába került. A lakásban a II. rendű felperes és gyermeke lakik életvitelszerűen.
- [8] A felperesek és az I. rendű alperes 2006. június 8-án adásvételi szerződést kötöttek egymással. A felperesek 10 000 000 forint vételárért adták el a lakásukat az I. rendű alperesnek. Az adásvételi szerződés szerint a vételárát az I. rendű alperes a szerződéskötés napján kifizette a felpereseknek. A felperesek a szerződésben nyilatkoztak arról, hogy az I. rendű alperes tulajdonjoga vétel jogcímén bejegyzésre kerüljön az ingatlan-nyilvántartásba. Az I. rendű alperes 2006. július 27-én kölcsön szerződéssel 8 000 000 forint kölcsönt vett fel a II. rendű alperes takarékszövetkezettől. A kölcsön visszafizetésének biztosítékeként az alperesek az adásvételi szerződés tárgyát képező ingatlanra a II. rendű alperes javára jelzálogjogot és vételi jogot alapító szerződést kötöttek. Az adásvételi szerződés kapcsán vételárfizetés nem történt, és az I. rendű alperes a II. rendű alperes által folyósított kölcsönt sem adta tovább a felpereseknek.
- [9] Az I. rendű alperes az adásvételi szerződés alapján 2006. június 12-én kérte a tulajdonjoga ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzését. A körzeti földhivatal a tulajdonjogot bejegyző határozatát 2006. július 5-én kézbesítették a felpereseknek. A felperesek ezzel a határozattal szemben fellebbezést terjesztettek elő, de azt a megyei földhivatal elutasította.
- [10] A felperesek 2007. szeptember 3-án indították meg a pert az alperesekkel szemben. A megkötött adásvételi szerződést tévedés, megtévesztés címén megtámadták, és kérték az eredeti állapot helyreállítását, valamint a jelzálogjogot és a vételi jogot érintő bejegyzések érvénytelenségének megállapítását is.
- [11] Az elsőfokú bíróság az adásvételi szerződés megtévesztésre alapított megtámadása eredményességé

folytán az ítéletében megállapította az adásvételi szerződés érvénytelenségét, és elrendelte a szerződést kötő felek között az eredeti állapot helyreállítását. Elrendelte a körzeti földhivatal megkeresését is a felperesek tulajdonjogának visszajegyzése iránt. A II. rendű alperessel szemben előterjesztett jelzálogjog és vételi jog bejegyzések törlése iránti kérést elutasította. Álláspontja szerint ez a két bejegyzés nem törölhető az ingatlannyilvántartásból, mert a felperesek az Inyvtv. 63. § (2) bekezdésében írt hatvan napos határidőt elmulasztották.

- [12] Az elsőfokú bíróság indokolásában utalt arra is, hogy az Abh. az Inyvtv. 63. § (2) bekezdésének a hatvan napos perindítási határidőről szóló rendelkezését megsemmisítette, de nem visszaható hatállyal. Ezért a II. rendű alperes javára bejegyzett jelzálogjog és vételi jog – függetlenül attól, hogy az adásvételi szerződés érvénytelen – nem törölhető az ingatlannyilvántartásból, mert a felperesek az Inyvtv. 63. § (2) bekezdésében foglalt hatvan napos határidőt elmulasztották. A per adatai szerint a hatvan napos határidő 2006. szeptember 3-án telt le. Az ügy jelenleg fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltáblán van.

II.

- [13] 1. Alaptörvény érintett rendelkezései szerint:
- [14] „24. cikk
- [15] (2) Az Alkotmánybíróság
- [16] b) bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;”
- [17] 2. A régi Abtv. – 2011. december 31-ig hatályban volt – szabálya:
- [18] „38. § (1) A bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő ügy elbírálása során olyan jogszabályt vagy közjogi szervezetszabályozó eszközt kell alkalmazni, amelynek alkotmányellenességét észleli.
- [19] (2) Kérelemben a bíró (1) bekezdés szerinti eljárását kezdeményezheti az, aki szerint a folyamatban lévő ügyében alkalmazandó jogszabály alkotmányellenes.”
- [20] „43. § (1) Azt a jogszabályt vagy a közjogi szervezetszabályozó eszközt, amelyet az Alkotmánybíróság a határozatában megsemmisít, az erről szóló határozatnak a hivatalos lapban való közzétételét követő naptól nem lehet alkalmazni.
- [21] (2) A jogszabálynak vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz megsemmisítése, – (3) bekezdésben foglalt eset kivételével – nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, s a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.

- [22] (4) Az Alkotmánybíróság a 42. § (1) bekezdésében, valamint a 43. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott időponttól eltérően is meghatározhatja az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezését vagy konkrét esetben történő alkalmazhatóságát, ha ezt a jogbiztonság, vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.”
- [23] 3. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) hatályos szabálya:
- [24] „25. § Ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.”

III.

- [25] A bírói kezdeményezés megalapozott.
- [26] Az Alkotmánybíróság 35/2011. (V. 6.) AB határozatában (ABK, 2011. május, 396., a továbbiakban: Abh.1.) értelmezte a régi Abtv. 43. § (1)–(2), illetve (4) bekezdéseit. Korábbi gyakorlatát megváltoztatva az alábbi megállapításokat tette: Az Alkotmánybíróság gyakorlata a jog kiszámítható működését tartja szem előtt. Ugyanakkor megállapította azt is, hogy a testület alkotmányvédelmi feladatának egyik lényeges célja az, hogy alkotmányellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben. A bíró az Alkotmány 50. § (1) bekezdése szerinti alkotmányos kötelezettségét akkor tudja maradéktalanul teljesíteni, ha az alkotmányos jog alkalmazásával, értelmezésével dönt az elé tárt jogvitákban. A két döntéshozó bírói szerv közötti kapcsolatot tehát az alkalmazandó jog alkotmányosságának garantálása teremti meg, eszköze pedig a régi Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés. A jogvitában döntést hozó bíró tehát az alkotmányos jogszabály alkalmazása révén tesz eleget Alkotmányból folyó kötelezettségének, az Alkotmánybíróság pedig akkor, ha érdemben bírál el minden elé tárt bírói kezdeményezést. Ezek eredményeként állhat elő az a helyzet, hogy a hasonló ténybeli alpból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálást nyerhetnek a bíróság előtt (ABK, 2011. május, 401.).
- [27] Az Abh.1.-ben – ahogyan azt 76/2011. (X. 28.) AB határozat (ABK 2011. október, 897, 899.) tartalmazza – a jogbiztonság elvének érvényesítése érdekében, az Alkotmánybíróság egyéni alkotmányvédelemben fennálló alkotmányos kötelezettsége, valamint a bíróság előtti egyenlőség alkotmányos eljárási elve alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy hatásköri szabályai megadják a lehetőséget a bírói kezdeményezések esetében az alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának általános, minden folyamatban lévő perre kiterjedő kizárására, illetve arra is, hogy korábban megállapított alkotmányellenesség esetén az alkalmazási tilalomról önállóan döntsön.
- [28] Az Abh.1. ugyan lehetőséget adott arra, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondását kezdeményezzék a bíróságok, de csak abban az esetben, ha a korábbi határozat bírói kezdeményezés alapján állapított meg alkotmányellenességet és rendelt el a bírói kezdeményezésekkel érintett konkrét ügyekben alkalmazási tilalmat.
- [29] Az Abh.1. értelmében a jogállamiságot és a törvény előtti egyenlőséget sértette az, hogy a határozat meghozatalát követően benyújtott bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben még az alkotmányellenes jogszabály alapján kellett volna dönten, míg a többi, a határozattal érintett ügyben már nem.
- [30] Az Abh.1. kimondta, hogy „az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatától eltérve, arra a következtetésre jutott, hogy bírói kezdeményezésen alapuló konkrét normakontroll eljárásban az alkotmányos jog érvényre juttatásához – adott körülmények között – fontosabb érdek fűződik, mint a csupán formális értelemben vett jogállamiság elvének követéséhez. Olyan esetben tehát, amikor a konkrét peres eljárásban a bíró alkotmányos kötelezettségeinek eleget téve az alkalmazandó jog alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezi, az Alkotmánybíróság által megállapított alkotmányellenesség hatálya főszabály szerint kiterjed minden, az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló üggyel megegyező ténybeli és jogi alpból származó folyamatban lévő peres eljárásra is. (...) Emellett meg kell adni a lehetőségét annak is, hogy a konkrét normakontroll eljárásban megállapított alkotmányellenes norma általános alkalmazási tilalom kimondása hiányában se érvényesülhessen a folyamatban lévő, azonos ténybeli alpból származó, ugyanazon jog alapján megítélendő, de az Alkotmánybíróság elé el nem jutott eljárásokban. Ezt indokolja az alkotmányos jog érvényesítésének bírói kötelezettsége, és a peres felek bíróság előtti egyenlőséghez, illetve a törvényes bíróhoz való alapjogainak érvényesíthetősége a jelen határozat IV. pontjában kifejtettek szerint. Ezért az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló üggyel azonos ténybeli és jogi alpból származó peres eljárással párhuzamosan folyamatban lévő perek esetében utólag is biztosítani kell az alkalmazás kizárásának lehetőségét. Mivel a bíró alkotmányos felhatalmazása az alkotmányellenes jog mellőzésére nem terjed ki, ezért lehetőséget kell biztosítani arra

- is, hogy csak alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezést is érdemben vizsgálhasson az Alkotmánybíróság.”
- [31] Az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben alkotmányos követelményként állapította meg, hogy amennyiben a bíró az előtte folyamatban lévő perben alkalmazandó jog alkotmányellenességét észleli – az alkotmányellenes jogszabály mellőzésére vonatkozó hatásköre hiányában – a régi Abtv. 38. § (1) bekezdése alapján köteles az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezni. Ha az Alkotmánybíróság korábban bírói kezdeményezések alapján indult konkrét normakontroll eljárásokban az azonos ténybeli alapú, azonos jog alapján megítélendő polgári peres ügyekben nem általános, hanem csak konkrét alkalmazási tilalmat rendel el, akkor – újabb bírói kezdeményezés esetén – lefolytatja a kizárólag alkalmazási tilalom iránti bírói indítvánnyal kapcsolatos eljárást.
- [32] Az Abtv. 41. § (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene. A 45. § (4) bekezdése felhatalmazza az Alkotmánybíróságot arra, hogy a 45. § (1)–(3) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is meghatározza az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.
- [33] Az Abtv. lehetővé teszi, hogy bírói kezdeményezés alapján egyedi ügyben a jogszabály alkalmazhatatlanságát mondja ki az Alkotmánybíróság.
- [34] Az Abtv. 25. §-a bírónak az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során lehetővé teszi, hogy olyan jogszabály alkalmazandóságánál, amelynek az alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, kezdeményezze az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását. Az újabb alkalmazási tilalmat akkor lehet elrendelni az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján, ha ez szolgálja a jogbiztonságot és a törvény előtti egyenlőséget, vagyis a hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálását a bíróság előtt.
- [35] Az alkotmányossági vizsgálat eredményeként meghozott, jogszabályt megsemmisítő döntés, mint jogkövetkezmény önmagában nem feltétlenül érinti az egyéni jogvédelem körét. Ezért az Alkotmánybíróság az egyéni jogvédelem céljait szolgáló konkrét normakontroll eljárásokban az Abtv. alapján az alkotmányellenesnek minősített jogszabály megsemmisítése mellett a jogszabály alkalmazását is kizárhatja. Ebben a körben a megsemmisítést és az alkalmazási tilalmat kimondó határozat két következménnyel jár: az alkotmányellenes jogszabály főszabályként *ex nunc*, generális jelleggel veszti hatályát (az absztrakt normakontroll eljárásokkal azonos következmény) és – az Alkotmánybíróság jelenlegi gyakorlata szerint – a határozatban megjelölt egyedi jogvita nem dönthető el az alkotmányellenesnek minősülő norma alapján. Az alkotmányellenesség megállapítása és az alkalmazási tilalom kimondása lényegében azt jelenti, hogy a létrejött jogviszonyokból származó jogok és kötelezettségek megítélése, érvényesíthetősége az érintett jogszabály alapján a perben kétségesé válik. A konkrét normakontroll eljárásban kimondott alkalmazási tilalom tehát általában – az Alkotmánybíróság jelenleg alkalmazott jogértelmezése mellett is – visszamenőleges hatályú a már létrejött jogviszonyokat illetően, hiszen kizárja a már létrejött jogviszonyokból származó jogok és kötelezettségek érvényesítését a jogviszony keletkezésekor hatályos – utóbb alkotmányellenesnek minősülő – jog alapján.
- [36] A jelen ügy tárgyát képező jogszabályi rendelkezés perbeli alkalmazhatóságára vonatkozó döntés célja kettős: megakadályozza, hogy alkotmányellenes (alaptörvény-ellenes) jogszabály alapján lehessen igényt érvényesíteni, másrészt viszont – az Abtv. 25. §-a szerint – megteremti annak a lehetőségét, hogy az igényérvényesítő peres fél eljusson a törvényes bírójához és a megközelítőleg azonos időben és körülmények között létrejött jogviszonyokból származó jogviták állam általi (bírói) megítélésére azonos jogi környezetben kerüljön sor.
- [37] A Fővárosi Ítéletábla előtt folyamatban lévő ügy megfelel az Abh.1.-ben az alkalmazási tilalom kimondása feltételeként megállapított követelményeknek.
- [38] A kifejtettekre figyelemmel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Inyvtv. 63. § (2) bekezdésének az Abh. 1. pontjában megsemmisített rendelkezése a Fővárosi Ítéletábla előtt 5.Pf.21.919/2010. szám alatt folyamatban lévő ügyben nem alkalmazható.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/503/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3148/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

bírói kezdeményezésre indult eljárás megszüntetéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítása iránti bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 63. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása iránti bírói kezdeményezés tárgyában az eljárást megszünteti.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az Alkotmánybíróság folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában – a Szegedi Ítéletábla indítványozta az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.) 63. § (2) bekezdésének 2007. június 30-i hatállyal történő megsemmisítését – az 51/2009. (IV. 28.) AB határozatával (a továbbiakban: Abh.) megállapította, hogy az Inytv. 63. § (2) bekezdésében a „törlési keresetet a kézbesítéstől számított hatvan nap alatt lehet megindítani, ha az eredetileg érvénytelen bejegyzésről szóló határozatot a sérelmet szenvedő fél részére kézbesítették. A”, valamint a „„, ha kézbesítés nem történt” szövegrész alkotmányellenes, azért azt a határozat közzétételének napjával megsemmisítette. Az Inytv. 63. § (2) bekezdése a megsemmisítést követően az alábbi szöveggel maradt hatályban:
- [2] „Azzal szemben, aki további bejegyzés folytán, az előző bejegyzés érvényességében bízva, jóhiszeműen szerzett jogot, a bejegyzéstől számított három év alatt lehet a törlési keresetet megindítani.”
- [3] Az Alkotmánybíróság a támadott rendelkezést – az előbb írtak szerint – azért semmisítette meg, mert az Inytv. 63. § (2) bekezdésében szabályozott hatvan napos keresetindítási határidő sértette az Alkotmányról szóló 1949. évi XX. törvény 57. § (1) bekezdésében foglalt bírósághoz fordulás jogát.
- [4] 2. A jelen eljárás kezdeményezője, a Csongrád Megyei Bíróság 2009. szeptember 11-én az előtte

13.P.20.183/2008. szám alatt folyamatban lévő ügyben – az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) 38. § (1) bekezdése alapján – kezdeményezte az Inytv. 63. § (2) bekezdése alkotmányellenességének vizsgálatát és a rendelkezés 2007. június 30-i hatállyal történő megsemmisítését.

- [5] 3. 2012. január 1-jén hatályba lépett az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.). Az Alkotmánybíróság III/613-1/2012. számú végzésével tájékoztatta az indítványozót arról, hogy az ügy száma 2012. január 1. napjától megváltozott, valamint az Abtv. 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, a 71-72. §-ban nem szabályozott ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását az Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. Az Abtv. 25. §-a és 52. § (1) bekezdés d) pontja alapján felhívta arra is az indítványozót, hogy az indítványát egészítse ki azzal, hogy a bírói kezdeményezéssel érintett jogszabály az Alaptörvény mely rendelkezéseit sérti és miért.
- [6] A Csongrád Megyei Bíróság 13.P.22.429/2011/7. számú végzésével 2012. március 28-án indítványát kiegészítette. Ebben hivatkozik arra is, hogy az Inytv. 63. § (2) bekezdése az Alaptörvény I. cikk (1) és (2) bekezdését, a VI. cikk (1) bekezdését, valamint a XIII. cikk (1) bekezdését sérti. Ezért ismételtten kéri a jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását és 2007. június 30-i hatállyal történő megsemmisítését.
- [7] 4. Okafogyottság címén kell az alkotmánybírósági eljárást megszüntetni, ha az Alkotmánybíróság által korábban alkotmányosértőnek minősített és megsemmisített jogszabályi rendelkezés alkotmányosági felülvizsgálatát más alaptörvényi tételre (alkotmányos összefüggésre) tekintettel kéri felülvizsgálni az indítványozó, mint amilyen alkotmányos összefüggés alapján az Alkotmánybíróság az adott jogszabályi rendelkezést megsemmisítette. A Csongrád Megyei Bíróság bírói kezdeményezésében foglaltakat az Alkotmánybíróság az Abh.-ban – más alkotmányos összefüggésben, mint amelyre az indítványozó indítvány-kiegészítésében hivatkozik – már elbírált. Emiatt az alaptörvény-ellenesség tárgyában az Alkotmánybíróságnak új érdemi eljárást lefolytatnia nem lehet. Ezért az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012.

(I. 3.) Tü. határozat 60. § (3) bekezdése alapján – okafogyottság címén – az eljárást megszüntette.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/613/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3149/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

utólagos normakontrollra irányuló indítvány visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzat a közterületek, ingatlanok rendjéről, és a köztisztaságról szóló 62/2007. (XI. 13.) számú önkormányzati rendelete 5. § (11) bekezdése és 15. § (2) bekezdés *n*) pontja megsemmisítését kezdeményező indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa 2011. október 12-én az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 21. § (2) bekezdése és az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény (a továbbiakban: Obt.) 22. § a) pontja alapján Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzata a közterületek, ingatlanok rendjéről, és a köztisztaságról szóló 62/2007. (XI. 13.) számú önkormányzati rendeletének (a továbbiakban: Rendelet) 5. § (11) bekezdése és 15. § (2) bekezdés *n*) pontja alkotmányellenességének utólagos vizsgálatát kezdeményezte az Alkotmánybíróságnál. A Rendelet 5. § (11) bekezdése szerint

tilos a közterületre kihelyezett, valamint az ingatlanok közös használatú területeire elhelyezett hulladékgyűjtőket – ide tartoznak az utcai szemétyűjtő edények, szelektív hulladékgyűjtő szigetek, társasházak kukái – kiborítani, azokból kommunális és egyéb hulladékot kivenni. A 15. § (2) bekezdés *n*) pontja alapján szabálysértést követett el és ötvenezer forintig terjedő bírsággal volt sújtható, aki az 5. § (11) bekezdésben foglalt elkövetési magatartást megvalósította.

[2] Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa úgy vélte, hogy a hulladék hulladékgyűjtőből történő kivételének szabálysértéssé nyilvánítása és az ahhoz kapcsolódó jogkövetkezmények rendeleti szintű szabályozása formai és tartalmi szempontból is alkotmánysejtő volt. Egyfelől ellentétben állt az Alkotmány 8. § (2) bekezdésével, amelynek értelmében az alapvető jogokra vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban törvény sem korlátozhatja. A kifogásolt szabályok alapvető jogot csorbítottak, érdemi alkotmányos indok nélkül korlátozták ugyanis az eljárás alá vont személyek emberi méltóságából fakadó általános cselekvési szabadságát [Alkotmány 54. § (1) bekezdés], és sértették az egyenlő bánásmód követelményét [Alkotmány 70/A. § (1) bekezdés]. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa hivatkozott az ügyben lefolytatott vizsgálati tapasztalataira, amelyek azt mutatták, hogy a hulladék kivételének szankcionálása, bár formális szempontból minden személyre vonatkozott, valójában szándékoltan egy meghatározott társadalmi csoporthoz tartozók ellen irányult. Az ugyanis, jellegénél fogva „a legszegényebb rétegeket, a kirívóan rossz anyagi helyzetben lévő személyeket” hozta ésszerű indok nélkül jóval hátrányosabb helyzetbe.

[3] Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának álláspontja szerint azáltal, hogy a rendeleti szabályozás az Alkotmányba ütközött, az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében foglalt jogszabályi hierarchiára vonatkozó követelménynek sem felelt meg.

[4] Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa tájékoztatta az Alkotmánybíróságot arról, hogy a 2011. július 11-én kelt AJB-1323/2011. számú ügyben kiadott jelentésében megállapította: a kifogásolt rendeleti előírás érdemi alkotmányos indok nélkül korlátozta az eljárás alá vont személyek alapvető jogait. Az önkormányzati szabályozás így az emberi méltósághoz való joggal, valamint az abból fakadó általános cselekvési szabadsággal összefüggő visszasságot okozott.

[5] A jelentés beszámolt arról, hogy Budapest Főváros Kormányhivatalának főigazgatója is vizsgálta a Rendelet támadott rendelkezéseit, és azzal kapcsolatban 2011. május 17-én törvényességi észrevételt fogalmazott meg. Megállapította, hogy a szabálysértési tényállás a „hulladékgyűjtők kiborítása” kitétel vonatkozásában magasabb szintű jogszabályba

ütközött. Sértette a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 169. § (2) bekezdését, és az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szabs. r.) 7. § (1) bekezdését. A Szabs. r. 7. § (1) bekezdésében szabályozott köztisztasági tényállás ugyanis magában foglalta a „hulladékgyűjtő kiborítása” elkövetési magatartást is. A főigazgató álláspontja szerint a Rendelet hulladék kivételét szankcionálni rendelő fordulatával kapcsolatban magasabb szintű jogszabályba ütközés nem volt megállapítható. Annak megítélésére pedig, hogy az önkormányzati szabályozás alapjogsértő-e, kizárólag az Alkotmánybíróság jogosult. 2011. májusig azonban az Alkotmánybíróság gyakorlatában nem volt olyan határozat, amely megállapította volna az önkormányzati rendeletben hasonló módon megfogalmazott szabálysértési tényállás alkotmányellenességét.

- [6] Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa – a főigazgatói véleményre is tekintettel – jelentésében felkérte Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzatát, hogy helyezze hatályon kívül a Rendelet kifogásolt rendelkezéseit. Józsefváros polgármestere azonban hivatalos választ az Obtv. által előírt határidőn belül nem adott, ezért az állampolgári jogok országgyűlési biztosa az Alkotmánybíróságtól kérte a Rendelet kifogásolt rendelkezéseinek megsemmisítését.
- [7] 2. Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzata 2011. október 10-én módosította a Rendelet 5. § (11) bekezdését. A 2011. október 10-étől hatályos szöveg szerint „tilos a közterületre kihelyezett, valamint az ingatlanok közös használatú területeire elhelyezett hulladékgyűjtőket – ide tartoznak utcai szemétygyűjtő edények, szelektív hulladékgyűjtő szigetek, társasházak kukái – rendeltetésétől eltérően használni, felhatalmazás nélkül elmozdítani, azokból kommunális és egyéb hulladékot kivenni”. Ennek megfelelően módosult a Rendelet 15. § (2) bekezdés *n*) pontja, amely szerint „szabálysértést követ el és 50 000 Ft-ig terjedő bírsággal sújtható az, aki a közterületen kihelyezett, valamint az ingatlanok közös használatú területeire elhelyezett hulladékgyűjtőket rendeltetésétől eltérően használja, felhatalmazás nélkül elmozdítja, azokból hulladékot vesz ki”.
- [8] A rendeleti szöveg módosulása az állampolgári jogok országgyűlési biztosának indítványát nem érintette, mert a biztos a Rendeletben változatlanul maradó, a hulladék kivételére vonatkozó elkövetési magatartás tekintetében kért alkotmánybíróági vizsgálatot.
- [9] 3. Az indítvány benyújtását követően, egy korábban érkezett biztosi indítvány alapján eljárva az Alkotmánybíróság a 176/2011. (XII. 29.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) Kaposvár Megyei Jo-

gú Város Önkormányzat szabálysértésekről szóló 33/2005. (VI. 27.) számú önkormányzati rendeletének 14. § (2) bekezdését vizsgálta. A 14. § (2) bekezdés szabálysértésnek minősítette a közterületre kihelyezett gyűjtőedényzetből történő szemét kiöntését, a szemét kivételét és a szemétben való guberálást. Az Alkotmánybíróság ezeket az elkövetési magatartásokat egyenként vizsgálta, és megállapította, hogy önkormányzati rendelet alkotmányos módon nem minősíthette szabálysértésnek „a közterületre kihelyezett gyűjtőedényzetből szemetet önt ki, vesz ki vagy abban guberálás” cselekményeket. E cselekmények szabálysértéssé nyilvánításával ugyanis a helyi önkormányzat képviselő-testülete túllépett jogalkotó hatáskörének az Alkotmányban és a hatályos jogszabályokban biztosított keretein. (ABK 2011. december, 1362, 1366–1368.)

- [10] Az Abh. megállapította továbbá, hogy a szabály közvetett hátrányos megkülönböztetést valósított meg, mert a szemét összegyűjtésére és a guberálásra kényszerülők ugyanis tipikusan a kilátástalan anyagi helyzetben lévő, a társadalom legszegényebb és legkiszolgáltatottabb rétegéhez tartozó személyek, akiknek megélhetését végső soron a szeméttárolókból kiszedett dolgok hasznosítása és a kidobott élelem biztosítja. A szemételest meg nem valósító cselekmények, a dolgok szemétből való kivétele és a guberálás szabálysértéssé nyilvánítása a hajléktalan vagy az egzisztenciálisan más módon kiszolgáltatott helyzetben lévő embereket stigmatizálja. Ez pedig egyéb helyzet szerinti hátrányos megkülönböztetést okoz.
- [11] 4. Az indítvány beérkezését követően – 2012. január 1-jén – hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény). Azóta az állampolgári jogok országgyűlési biztosa tisztségének elnevezése az Alaptörvény 30. cikke alapján: alapvető jogok biztosa. Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései 15. cikke szerint az állampolgári jogok országgyűlési biztosának jogutódja az alapvető jogok biztosa. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *e*) pontja alapján az Alkotmánybíróság – többek között – az alapvető jogok biztosa kezdeményezésére felülvizsgálja a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel való összhangját. Ennek megfelelően a 2012. január 1-jén hatályba lépett, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az Alkotmánybíróság a jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját az alapvető jogok biztosának határozott kérelmet tartalmazó indítványa alapján akkor vizsgálja, ha az alapvető jogok biztosának álláspontja szerint a jogszabály alaptörvény-ellenessége fennáll. Az Abtv. 37. § (1) bekezdése szerint pedig az Alkotmánybíróság a 24–26. §-ban meghatározott hatáskörében az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való össz-

- hangját akkor vizsgálja, ha a vizsgálat tárgya az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata nélkül, kizárólag az Alaptörvénnyel való összhang megállapítása.
- [12] A jogszabályváltozásokra tekintettel az Alkotmánybíróság 2012. január 24-én végzésben hívta fel az alapvető jogok biztosát arra, hogy indítványában jelölje meg: álláspontja szerint a Rendelet kifogásolt szakaszai az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik. Az alapvető jogok biztosa a 2012. február 22-én érkezett levelében indítványát fenntartotta és kiegészítette. Véleménye szerint a Rendelet 5. § (11) bekezdése és 15. § (2) bekezdés *n*) pontja ellentétben áll az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvével és az abból következő jogbiztonság követelményével, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével, az Alaptörvény II. cikkével (az élethez és emberi méltósághoz való jog), valamint az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében (egyenlő bánásmód követelménye) foglaltakkal.
- [13] Az indítvány szerint az Alaptörvénynek az alapjogokkal kapcsolatos szövege nagyrészt megegyezik az előző Alkotmányban foglaltakkal; az alkotmányos követelmények és alapjogok tekintetében nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely ellentétes volna a korábbi Alkotmány szövegével. A normaszövegben előforduló eltérő fogalmazás, kiegészítés és kihagyás ellenére mindaddig érvényesek az emberi méltóságra, az egyenlő bánásmód követelményére valamint a jogállamiság követelményére vonatkozó korábbi alkotmánybírói megállapítások, ameddig az Alkotmánybíróság másként nem rendelkezik. Az alapvető jogok biztosa végül hivatkozik arra, hogy az Abh.-ban foglalt megállapítások a jelen ügy eldöntésekor is irányadók, ezért a Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata rendeletének megsemmisített rendelkezésével megegyező tartalmú rendeleti előírások alkotmányosan aggályosak, sértik az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseit.
- [14] 5. Az alkotmánybírói eljárás megindulását követően, 2012. április 15-én hatályba lépett a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs.tv.), amely szerint szabálysértési tényállást csak törvény állapíthat meg. (1. §). A Szabs. tv. alapján az általános szabálysértési hatósági jogkör a fővárosi, megyei kormányhivatalokhoz kerül, ezért a jegyző szabálysértési hatósági jogköre megszűnik. Mindezek miatt a Szabs. tv. 254. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az önkormányzatok 2012. május 31-ig kötelesek hatályon kívül helyezni az önkormányzati rendeletekben meghatározott szabálysértési rendelkezéseket.
- [15] E kötelezettségnek eleget téve Józsefváros Önkormányzat képviselő-testülete 2012. május 17-ei ülésén a kifogásolt rendeleti szabályok hatályon kívül helyezéséről döntött. A 2012. május 18-án hatályba lépő, a tiltott, közösségellenes magatartásokról szóló Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat képviselő-testületének 30/2012. (V. 10.) rendelet 12. §-a az alapvető jogok biztosá által kifogásolt Rendelet 15. §-át megváltoztatta, az jelenleg nem tartalmaz rendelkezést a hulladék kivételére vonatkozóan. A tiltott, közösségellenes magatartásokról szóló Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének 30/2012. (V. 10.) rendelet 18. § (3) bekezdése alapján pedig a Rendelet 5. § (11) bekezdése 2012. május 18-án hatályát veszítette.
- [16] Az Abtv. 64. § e) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a 25–27. §-ban foglalt eljárások kivételével a vizsgált jogszabály hatályvesztését. Jelen ügyben az Alkotmánybíróság az Abtv. 24. § (2) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva megállapította, hogy Józsefváros Önkormányzat képviselő-testülete az indítványban támadott jogszabályi rendelkezéseket megváltoztatta, illetve hatályon kívül helyezte. Ezért az Alkotmánybíróság az indítványt az Abtv. 64. § e) pontjának megfelelően visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: II/978/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3150/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kfv. III. 37.460/2008/16. sz. ítéletével és a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.762/2009/4. sz. ítéletével összefüg-

gésben benyújtott, az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény több rendelkezése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó a Legfelsőbb Bíróság Kfv. III. 37.460/2008/16. sz. ítéletével, majd indítvány kiegészítésében a Fővárosi Ítéletábla 4.Pf.20.762/2009/4. sz. ítéletével szemben alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságon.
- [2] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául fekvő jogvitás ügyének részletes ismertetése mellett elsődlegesen az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban: Etv.) több rendelkezése megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint az Etv. általa kifogásolt rendelkezései sértik az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény több rendelkezését, a nemzetközi jog és a belső jog összhangját [Alkotmány 7. § (1) bekezdés], valamint az alapjogok védelmét (Alkotmány 8. §) garantáló alkotmányos rendelkezéseket. Kiegészítő indítványa az alkotmányjogi panaszon kívül még utólagos normakontroll, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmazott.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/1383-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselet igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. január 27-én átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése előírja a kötelező jogi képviselet, valamint a képviseleti jogosultság igazolását. Mivel a jelen ügyben ez a törvényi feltétel hiányzik, az ügy érdemben

nem bírálható el, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1383/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3151/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

1. Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 43.Pkfv.635.039/2010/1. számú végzésével szemben előterjesztett a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 164. §-ának és a bírósági végrehajtási eljárásban felszámítandó általános költségátalány megfizetésének szabályairól szóló 8/2001. (IV. 27.) IM rendelet 6. §-ának az alaptörvény-ellenessége megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 43.Pkfv.635.039/2010/1. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerinti eljárásban az indítványozó igazolt jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó a bírósági végrehajtásról szóló

1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 164. §-ának és a bírósági végrehajtási eljárásban felszámítandó általános költségátalány megfizetésének szabályairól szóló 8/2001. (IV. 27.) IM rendelet (a továbbiakban: IMr.) 6. §-ának az alaptörvény-ellenessége megállapítását kérte az Abtv. 26. §-ára és 28. § (2) bekezdésére hivatkozással. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja és (3) bekezdés *b)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján indítványozta továbbá a Fővárosi Bíróság 43.Pkfv.635.039/2010/1. számú jogerős végzésének a megsemmisítését.
- [2] Az indítványozó az IMr. 6. §-át ellentétesnek ítélte a Vht. 34. §-ával, 164. §-ával és 254. §-ával, mivel az álláspontja szerint – az említett törvényi rendelkezésekkel ellentétben – végrehajtási költségnek tekinti a végrehajtó díját, továbbá a Vht. 164. §-ával ellentétesen kirekeszti a végrehajtási költségek közül a végrehajtást kérő végrehajtási eljárással kapcsolatos költségeit. Mindez az indítványozó szerint sérti a jogállamiság, az ennek részét képező jogbiztonság alaptörvényi rendelkezését, az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdését. [Az indítványozó arra az esetre, ha az Alkotmánybíróság az Alaptörvény B cikk (1) bekezdése alapján nem látna lehetőséget az indítvány érdemi elbírálására az Alaptörvény Q cikk (2) és (3) bekezdése alapján is kérte a panasz elbírálását].
- [3] Az indítványozó szerint az IMr. 6. §-a és a Vht. 164. §-a azért is sérti a jogbiztonság alaptörvényi rendelkezését, mert ellentétben áll a Vht. 34. §-ával, 34/A. § (2) bekezdésével, továbbá 254. § (1) és (3) bekezdésével. A végrehajtó díjának a végrehajtási költségek közé sorolása álláspontja szerint ellentétes a Vht. 254. § (1) bekezdésével, amely szerint „a végrehajtót csak a tevékenységéért illeti meg díj”, illetve (3) bekezdésével, amely szerint a díj mértéke „az elvégzett cselekményhez igazodik”. Az indítványozó kifejtette, hogy a Vht.-nek a végrehajtási költség tartalmára és annak besorolására vonatkozó rendelkezései a törvényben rögzített tartalommal ellentétesen és egymásnak is ellentmondva érvényesülnek a joggyakorlatban. Ezt támasztja alá véleménye szerint az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló jogvitás ügye, továbbá az ehhez kapcsolódó a panaszos által bemutatott bírósági joggyakorlat is. Az indítványozó szerint a kifogásolt szabályozás az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének az oltalma alatt álló tisztességes eljárás követelményét is sérti, mivel a kiszámíthatatlan, illetve *contra legem* jogérvényesülés a tárgyi jog alkalmazásán keresztül az alanyi jogok érvényesülését is kiszámíthatatlanná teheti. Ezen kívül az indítványozó szerint azért is sérül az Alaptörvény említett rendelkezése, mert a támadott szabályozás megintatja az igazságszolgáltatásba, a jogerős ítéletek végrehajthatóságába vetett „hitet”. Az indítványozó szerint nem egyeztethető össze a tisztességes és igazságos eljárás követelményével az, hogy sok esetben úgy fejeződik be a végrehajtási eljárás, hogy a végrehajtó által behajtott összeg szinte teljes egészében a végrehajtóhoz kerül, a végrehajtást kérő pedig még a végrehajtás kezdeményezésével, elrendelésével és foganatosításával kapcsolatos költségeihez sem jut hozzá. A panaszos szerint mindez a tulajdonhoz való jog [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés] sérelmét is jelenti; a végrehajtást kérő a támadott szabályozás következtében elesik a követelésétől („dologi hatályú igénytől”) mivel az – annak következtében, hogy kielégítési elsőbbséget biztosít a végrehajtó díjának – kártalanítás nélkül elvonja a követelése tárgyát (kielégítési alapját).
- [4] A fentiekben túlmenően az indítványozó szerint a kifogásolt szabályozás sérti az Alaptörvény II. cikkét [emberi méltósághoz való jog (cselekvési autonómia)], M cikk (1) és (2) bekezdését (vállalkozás joga, gazdasági verseny szabadsága), XV. cikkének (1) és (2) bekezdését (jogegyenlőség követelménye, diszkrimináció tilalma) és az I. cikk (3) bekezdését. Az indítványozó szerint a végrehajtó díjigényének kielégítési elsőbbsége (az ezt biztosító kifogásolt szabályozás) szükségtelenül korlátozza a végrehajtást kérő indítványban felhívott alapjogait. Indokolatlannak, diszkriminatívnak, továbbá a gazdasági verseny szabadságával ellentétesnek tekinti a panaszos azt, hogy a támadott szabályozás különbséget tesz a bírósági végrehajtó és a végrehajtást kérő, mint vállalkozók között.
- [5] 2. Az indítvány érdemi elbírálásra alkalmatlan.
- [6] Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt IV/1412-1/2012. AB végzésével az Abtv. 73. § (1) bekezdése alapján folyamatban lévő eljárásban – az Abtv. 26. §-ára és 52. § (1) bekezdésére figyelemmel – felhívta az indítványozót az indítvány kiegészítésére azzal, hogy annak 2012. március 31-ig tegyen eleget. Az Alkotmánybíróság hiánypótló végzésében felhívta az indítványozó figyelmét arra, hogy az indítvány fent megjelölt határidőn belül történő kiegészítésének az elmaradása esetén az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. A hiánypótló végzést az indítványozó meghatalmazottja 2012. január 23-án vette kézhez. Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 50. § (1) bekezdése értelmében a beadvány benyújtására nyitva álló törvényi határidő és egyéb határidőhöz kötött eljárási cselekmény esetén a beadványnak és egyéb iratnak a határidő utolsó napjáig a beadvány és egyéb irat érkeztesére az Abtv. alapján jogosult szervhez be kell érkezni. Az indítványozónak az Alkotmánybíróság hiánypótló végzésében foglalt teljesítését tartalmazó „nyilatkozata” a hiánypótló végzésben foglalt határidőhöz képest elkészen 2012. április 4-én érkezett be az Alkotmánybírósághoz.

hoz. A hiánypótló végzésben megjelölt határidő elmulasztásával előterjesztett indítvány – figyelemmel az Abtv. 64. § c) pontjában, továbbá az Ügyrend 31. § (3) bekezdésében foglaltakra is – érdemi elbírálásra alkalmatlan, ezért azt az Alkotmánybíróság visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1392/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3152/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kfv.37.386/2007/7. számú végzésével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. december 16-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, a Legfelsőbb Bíróság Kfv.37.386/2007/7. számú végzése ellen.
- [2] Az indítványozó a Pp. 157. § a) pontja és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben

az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselő. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviselői jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/673/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3153/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.615/2008/6. számú ítéletével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2008. december 16-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.615/2008/6. számú ítélete ellen.
- [2] Az indítványozó a Pp. 130. § (1) bekezdés b) pontja és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi kép-

viselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviseléről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/674/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3154/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.057/2008/6. számú részítéletével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2008. október 21-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.057/2008/6. számú részítélete ellen.
- [2] Az indítványozó a Pp. 149. § (1) bekezdése és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselő. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviselői jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatko-

zattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/675/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3155/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 9.K.33.779/2007/3., 9.K.33.779/2007/5., 9.K.33.779/2007/6. számú ítéletével és a Fővárosi Ítéletábla 4.Kf.27.074/2008/2. számú végzésével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. augusztus 19-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, a Fővárosi Bíróság 9.K.33.779/2007/3., 9.K.33.779/2007/5., 9.K.33.779/2007/6. számú ítélete és a Fővárosi Ítéletábla 4.Kf.27.074/2008/2. számú végzése ellen.
- [2] Az indítványozó az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény 72. § (1) bekezdése és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.

- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támasztott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/676/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3156/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 19.Kpk.45.118/2006/11. és a Fővárosi Ítéltábla 3.Kpkf.50.852/2007/3. számú végzésével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. június 11-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, a Fővárosi Bíróság 19.Kpk.45.118/2006/11. és a Fővárosi Ítéltábla 3.Kpkf.50.852/2007/3. számú végzése ellen.
- [2] Az indítványozó a Pp. 233/A. §-a és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támasztott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/677/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3157/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 28.P.25.243/2007/2. és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.210/2008/4. számú végzésével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. május 7-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, a Fővárosi Bíróság 28.P.25.243/2007/2. és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.210/2008/4. számú végzése ellen.
- [2] Az indítványozó a Pp. 78. § (5) bekezdése és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított jogai sérültek.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 31-én átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata so-

rán megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételt hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/678/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3158/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.068/2007/9. számú ítéletével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. március 17-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.21.157/2007/4. számú ítélete ellen.
- [2] Az indítványozó a Ptk. 74/C. § (2) bekezdése és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben

az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselő. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgálóval rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviselői jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 31-én átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételt hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/679/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3159/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.21.157/2007/4. számú ítéletével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. március 11-én érkezett, és augusztus 5-én kiegészített alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.21.157/2007/4. számú ítélete ellen.
- [2] Az indítványozó a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi kép-

viselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviseléről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án és február 22-én átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/680/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3160/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kfv.II.39.085/2007/12. számú végzésével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. március 11-én érkezett, és augusztus 28-án kiegészített alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, a Legfelsőbb Bíróság Kfv.II.39.085/2007/12. számú végzése ellen.
- [2] Az indítványozó a Pp. 130. §-a és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatko-

zattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/681/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3161/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.152/2005/14. számú és a Legfelsőbb Bíróság Pf.III.24.892/2007/2. számú végzésével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. március 3-án érkezett, és július 24-én kiegészített alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.152/2005/14. számú és a Legfelsőbb Bíróság Pf.III.24.892/2007/2. számú végzése ellen.
- [2] Az indítványozó a Pp. 78. § (5) bekezdése és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén

hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

[5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

[6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgálóval rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviselési jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

[7] 4. A két indítványozó egyike az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette, a másik tértivevény „A címzett a küldeményt nem kereste.” jelzéssel érkezett vissza az Alkotmánybírósághoz. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/682/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3162/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.525/2007/3. számú és a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.615/2008./6. számú ítéletével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. február 21-én érkezett, és a 2008. július 29-én, augusztus 25-én, valamint 2009. március 30-án kelt beadvánnyal kiegészített alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.525/2007/3. számú és a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.615/2008./6. számú ítéletével szemben.
- [2] Az indítványozó a Ptk. 76. §-a és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

I n d o k o l á s

[6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviseltről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

[7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/683/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3163/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pécsi Ítéltábla III.20.160/2007/5. számú és Tolna Megyei Bíróság 6.P.20.643/2006/28. számú részítéletével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

[1] 1. Az indítványozó 2007. december 3-án kelt, 2008. október 21-én kiegészített alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Pécsi Ítéltábla III.20.160/2007/5. számú és Tolna Megyei Bíróság 6.P.20.643/2006/28. számú részítéletével szemben.

[2] Az indítványozó a Pp. 149. § (1) bekezdése és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.

[3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.

[4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

[5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

[6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviseltről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

[7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

sítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/685/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3164/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 8.P.632.046/2004/36. számú és a Fővárosi Ítéletábla 2.Pf.20.424/2006./34. számú ítéletével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2007. május 29-én kelt, 2007. november 9-án kiegészített alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróság 8.P.632.046/2004/36. számú és a Fővárosi Ítéletábla 2.Pf.20.424/2006./34. számú ítéletével szemben.
- [2] Az indítványozó a Pp. 13. § (1) bekezdése és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróság

ról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselőt. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgálattal rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviselői jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

- [7] 4. A két indítványozó egyike az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette, a másik tértivevény „A címzett a küldeményt nem kereste.” jellel érkezett vissza az Alkotmánybírósághoz. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/686/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3165/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 6.K.30.943/2006/2. számú és a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.330/2006/2. számú végzésével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2007. január 19-én kelt, az Alkotmánybírósághoz 2007. február 21-én érkezett alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróság 6.K.30.943/2006/2. számú és a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.330/2006/2. számú végzésével szemben.
- [2] 2. Az indítványozó a Pp. 130. §-a és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 3. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] 4. Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

[5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

[6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviselőről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

[7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/687/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3166/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Pest Megyei Bíróság 5.K.27.183/2005/9. számú és a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.235/2006/4. számú ítéletével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2007. január 18-án kelt, és 2007. november 12-én, illetve 2009. március 19-én kiegészített alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Pest Megyei Bíróság 5.K.27.183/2005/9. számú és a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.235/2006/4. számú ítéletével szemben.
- [2] Az indítványozó a Ptk. 74/E. § (3) bekezdése és más jogszabályok megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi kép-

viselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviseléről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

- [7] 4. A tértivevény „A címzett a küldeményt nem kereste.” jelzéssel érkezett vissza az Alkotmánybírósághoz. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételt hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/688/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3167/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 24.K.32.668/2008./5. számú végzésével befejezett ügyben alkalmazott egyes jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2009. március 31-én kelt, és 2009. június 30-án kiegészített alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróság 24.K.32.668/2008./5. számú végzése ellen.
- [2] Az indítványozó kérte a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény 3. § és 4. § és más jogszabályok megsemmisítését.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy gondoskodjon jogi képviseltről vagy igazolja, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik, és erről 2012. március 31-ig értesítse az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozónak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolnia kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [7] 4. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette. Az indítvány kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkot-

mánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította. Az Abtv. e szabálya szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti, illetve a hiánypótlásra visszaadott indítvány ismételen hiányosan történő benyújtását.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/847/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3168/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Baranya Megyei Bíróság 1.Pf.20.624/2009/4. számú ítéletével összefüggésben benyújtott, a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 15. § (5) bekezdésének „postára adni” szövegrész alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint a konkrét perben történő alkalmazási tilalmának kimondása iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2009. október 30-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Baranya Megyei Bíróság 1.Pf.20.624/2009/4. számú ítéletével szemben. Indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 15. § (5) bekezdésének „postára adni” szövegrész alkotmányellenességét és semmisítse meg a támadott törvényi rendelkezést. Annak kimondását is kérte, hogy a megsem-

misített törvényi rendelkezést a perében nem lehetett volna alkalmazni.

- [2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt IV/819-1/2012. végzésével felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26.§-a, valamint az 52. § (1) bekezdése alapján egészítse ki és azt 2012. március 31-ig terjessze elő. A végzés kézbesítése 2012. január 27-én megtörtént. Az indítványozó a kiegészítést tartalmazó beadványát 2012. április 4-én elkésztetten terjesztette elő. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/819/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3169/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Baranya Megyei Bíróság 3.Pf.20.327/2010/3. számú ítéletével összefüggésben benyújtott, a Legfelsőbb Bíróság által meghozott 2/2005. KPJE és az 1/2009. KPJE számú jogegységi határozatok alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint a konkrét perben történő alkalmazási tilalmának kimondása iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2010. augusztus 3-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Baranya Megyei Bíróság 3.Pf.20.327/2010/3.

számú ítéletével szemben. Indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a bíróság által a perben alkalmazott 2/2005. KPJE és az 1/2009. KPJE jogegységi határozatok alkotmányellenességét és semmisítse meg az 1/2009. KPJE jogegységi határozatot. Annak kimondását is kérte, hogy a megsemmisített jogegységi határozatot a perében nem lehetett volna alkalmazni.

- [2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt IV/822-1/2012. végzésével felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §-a, valamint az 52. § (1) bekezdése alapján egészítse ki és azt 2012. március 31-ig terjessze elő. A végzés kézbesítése 2012. január 27-én megtörtént. Az indítványozó a kiegészítést tartalmazó beadványát 2012. április 4-én elkésztetten terjesztette elő. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/822/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3170/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 4.K.30.050/2007/14. számú ítéletével összefüggésben benyújtott, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. § (3)–(4) bekezdései, valamint 171. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszában az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. § (3)–(4) bekezdéseinek és 171. § (1) bekezdésének visszamenőleges hatályú megsemmisítését, valamint konkrét ügyében alkalmazási tilalom kimondását kérte. Álláspontja szerint a támadott rendelkezés sérti az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt arányos közteherviselés elvét.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság a 2012. január 16. napján kelt, IV/1376-1/2012. számú AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta a panaszost az indítványa kiegészítésére, amely az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó jogi képviselője a végzést 2012. január 20-án átvette, azonban az Alkotmánybíróság felhívásának a megadott határidőig, azaz 2012. március 31. napjáig nem tett eleget.
- [3] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozó jogi képviselője a felhívásban foglaltakat nem teljesítette és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1376/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3171/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 45.Pf.632.852/2011/4. számú ítéletével szemben

az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról rendelkező 2002. évi XLII. törvény 75. §-ával módosított az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény 2. számú melléklete alaptörvényellenességének megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerinti eljárásban ügyvéd által képviselt indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról rendelkező 2002. évi XLII. törvény 75. §-ával módosított az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 2. számú melléklete alaptörvényellenességének a megállapítását kérte az Abtv. 26. §-ára és 28. § (2) bekezdésére hivatkozással. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és a (3) bekezdés b) pontja alapján indítványozta továbbá a Pesti Központi Kerületi Bíróság 17.P.95.204/2010./12. számú a Fővárosi Bíróság 45.Pf.632.852/2011/4. számú ítéletével jogerőre emelkedett ítéletének a megsemmisítését.
- [2] Az Alkotmánybíróság az indítványt annak tartalma alapján bírálta el, ekként azt mind az Abtv. 26. § (1) bekezdésére, mind pedig a 27. §-ára alapított részében a Fővárosi Bíróság 45.Pf.632.852/2011/4. számú jogerős ítéletével szemben előterjesztettnek tekintette. Irányadó gyakorlatának megfelelően az Alkotmánybíróság nem az indítványozó által kifogásolt az Áfa módosítását tartalmazó, hanem a módosítást magába foglaló (*inkorporáló*) Áfa tv. 2. számú mellékletére nézve folytatta le a vizsgálatot. Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata során észlelte, hogy az Áfa tv. egészét – ennek részeként az indítvánnyal támadott 2. számú mellékletet – 2008. január 1-jével hatályon kívül helyezte az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 262. § (1) bekezdésének a) pontja. Az Abtv. 41. § (3) bekezdése és az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata alapján a támadott törvényi szabályozás hatályon kívül helyezése nem képezte akadályát az alkotmányjogi panasz elbírálásának. Az indítványozó a módosított Áfa tv. 2. számú mellékletét, amely a tárgyi adómentesség alá tartozó termékértékesítések és szolgáltatásnyújtások körét 2003. január 1-jétől kezdődő hatállyal úgy szabályozta, hogy az ügyvédi szolgáltatást nem sorolta a tárgyi adómentes szolgáltatások közé, az Alaptörvény több rendelkezésével is ellentétesnek ítélte. Egyedi jogvitás ügyét ismertetve azt kifogásolta, hogy a támadott szabályozás következtében a

2003. január 1-je előtt megkötött ügyvédi szolgáltatás nyújtására létrejött megbízási szerződésekben kikötött megbízási díj – említett időpontot követő – esedékessé válása esetén, a szolgáltatás adókötele-sé válása miatt áfa-val növelt összegű megbízási díjat kell a megbízóval szemben érvényesítenie. Amennyiben a 2003. január 1-je előtt megkötött megbízási szerződés utóbb a megbízóval nem kerül módosításra, akkor nem a megbízó, hanem az ügyvédi szolgáltatást nyújtó megbízott ügyvédi iroda viseli a felszámított adót, az nem hárítható át a megbízóra. Az indítványozó szerint a kifogásolt szabályozás sérti az Alaptörvény XV. cikkében különösen annak (1) és (2) bekezdéseiben foglalt „egyenlő bánásmóddhoz való jogot”, a B cikk (1) bekezdéséből fakadó „normavilágosság” követelményét, a Q cikk (2) és (3) bekezdéseit, a „visszaható hatály tilalmát” és ezzel összefüggésben a II. cikkből „levezethető szerzett jogok védelmének az elvét”.

- [3] 2. Az indítvány érdemi elbírálásra alkalmatlan.
- [4] Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt IV/1412-1/2012. AB végzésével az Abtv. 73. § (1) bekezdése alapján folyamatban lévő eljárásban – az Abtv. 26. §-ára és 52. § (1) bekezdésére figyelemmel – felhívta az indítványozót az indítvány kiegészítésére azzal, hogy annak 2012. március 31-ig tegyen eleget. Az Alkotmánybíróság hiánypótló végzésében felhívta az indítványozó figyelmét arra, hogy az indítvány fent megjelölt határidőn belül történő kiegészítésének az elmaradása esetén az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. A hiánypótló végzést az indítványozó meghatalmazottja 2012. január 23-án vette kézhez. Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 50. § (1) bekezdése értelmében a beadvány benyújtására nyitva álló törvényi határidő és egyéb határidőhöz kötött eljárási cselekmény esetén a beadványnak és egyéb iratnak a határidő utolsó napjáig a beadvány és egyéb irat érkeztetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez be kell érkezni. Az indítványozónak az Alkotmánybíróság hiánypótló végzésében foglalt teljesítését tartalmazó „nyilatkozata” a hiánypótló végzésben foglalt határidőhöz képest elkészen 2012. április 4-én érkezett be az Alkotmánybírósághoz. A hiánypótló végzésben megjelölt határidő elmulasztásával előterjesztett indítvány – figyelemmel az Abtv. 64. § c) pontjában, továbbá az Ügyrend 31. § (3) bekezdésében foglaltakra is – érdemi elbírálásra alkalmatlan, ezért azt az Alkotmánybíróság visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1412/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3172/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

1. Az Alkotmánybíróság az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény 6. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló beadványt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság visszautasítja azt a beadványt, amely a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 35. § (3) bekezdésének alkalmazásához kapcsolódóan alkotmányos követelmény megállapítására irányul.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó – jogi képviselője útján – 2011. szeptember 14-én absztrakt utólagos normakontroll iránti kérelmet terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § b) pontja és 21. § (2) bekezdése alapján. Az indítványozó határozott kérelmet terjesztett elő az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 6. § (1) bekezdése megsemmisítésére. Álláspontja szerint a támadott törvényi rendelkezés sérti az Alkotmány 57. § (1) bekezdését, valamint 58. § (1) bekezdését.
- [2] Az indítványozó az absztrakt utólagos normakontrollra irányuló indítványa mellett alkotmányos követelmény kimondását is indítványozta a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 35. § (3) bekezdésének alkalmazásához kapcsolódóan. Az indítványozó azt is kérte, hogy az Alkotmánybíróság mondja ki, hogy az

- alkotmányos követelményt a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
- [3] A Kjt. 6. § (1) bekezdése értelmében a képviselő mentelmi jogáról – a szabálysértési eljárás kivételével – nem mondhat le. E jogát köteles mindenki tiszteletben tartani. Az indítványozó a Kjt. támadott rendelkezését (a közelebbről meg nem nevezett) alapjogokat aránytalanul korlátozó szabálynak tekinti, mivel a képviselő a büntető eljárás során nem mondhat le a mentelmi jogáról, illetve a saját döntése alapján nem függesztheti azt fel. Álláspontja szerint a mentelmi jogról való lemondás tilalma a büntető eljárás esetén sérti a bírósághoz fordulás jogát [Alkotmány 57. § (1) bekezdés], mivel a büntető eljárás megindítása elé állított eljárási akadály megakadályozza azt, hogy a képviselő a gyanúsított pozícióból eredő eljárási jogokat gyakorolja. Ehhez kapcsolódóan az indítványozó utalt arra, hogy az említett eljárási akadály az érintett parlamenti képviselő jó hírnevét is sértheti. E mellett az indítványozó szerint a Kjt. 6. § (1) bekezdésében foglalt említett tilalom a büntető ügy ésszerű határidőben történő elbírálásának az Alkotmány 57. § (1) bekezdéséből következő követelményét is sérti.
- [4] Az alkotmányos követelmény kimondását a Btk. 35. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezésre (közelebből ennek a „döntésre jogosult” fordulatára) nézve az indítványozó azért kéri, mert álláspontja szerint a mentelmi jog felfüggesztése tárgyában való döntés jogosultságát a joggyakorlat kiterjesztően értelmezi; nem fogadja el azt az értelmezést, hogy az Országgyűlés csak az adott ciklusra nézve dönthet a mentelmi jog felfüggesztése tárgyában és ez a döntése a következő parlamenti ciklusban is megválasztott képviselőre már nem vonatkozik. Az absztrakt utólagos normakontroll iránti kérelem indokolásához kapcsolódóan az indítványozó kifejtette, hogy a mentelmi jogról való képviselői döntés korlátozását – meghatározott jogi keretek között – elfogadhatónak tartja, és a cél egy „árnyaltabb” szabályozás kialakítása lenne, ami nem az Alkotmánybíróság, hanem a törvényalkotó feladata. A Kjt. 6. § (1) bekezdésének a teljes megsemmisítését – a fent jelzett körülmény mellett – véleménye szerint az indokolja, hogy időbeli korlátozás hiányában a büntető ügyben érintett képviselő esetében a lemondás teljes tilalma az indítványban megjelölt alkotmányos jogok aránytalan korlátozását jelenti.
- [5] Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt XX/1415-1/2012. számú végzésével tájékoztatta az indítványozót az absztrakt utólagos normakontroll iránti kérelme ügyszámának a változásáról (régii ügyszám: 1353/B/2011.), továbbá az említett indítvány új ügyszámáról (új ügyszám: XX/1415/2012.) és arról, hogy az eljárást az új ügyszámon megszüntette. Az indítványozó egyben tájékoztatást kapott az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §-ában, 51. § (2) bekezdésében és 71. § (3) bekezdésében foglalt törvényi szabályozásról is. Az indítványozó – jogi képviselője útján – 2012. február 7-én az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybírósághoz. Az alkotmányjogi panaszhoz az eljáró jogi képviselő (ügyvéd) meghatalmazása csatolásra került. Az indítványozó az alkotmányjogi panasz keretében továbbra is kéri a Kjt. 6. § (1) bekezdése Alaptörvénybe ütközésének a megállapítását és megsemmisítését. Az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezései között megjelölte az Alaptörvény 4. cikk (2) bekezdését, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdését. A panaszos a korábbi absztrakt utólagos normakontrollra irányuló kérelmével egyezően az alkotmányjogi panaszában is fenntartotta az alkotmányos követelmény megállapítására, és annak a folyamatban lévő ügyben történő alkalmazása elrendelésére irányuló kérelmét is, a Btk. 35. § (3) bekezdéséhez kapcsolódóan. A panaszos az indítványban utalt arra, hogy a jogsérelme orvoslására más törvényes lehetősége nincs. Az alkotmányjogi panasz a fent megjelölt indítványi elemeket meghaladóan szó szerint meggyezik a korábbi absztrakt utólagos normakontrollra irányuló indítvány tartalmával.
- [6] 2. Az indítvány érdemi elbírálásra alkalmatlan.
- [7] Az Abtv. 55. § (4) bekezdésének *d*) pontja értelmében az indítvány – az 55. § (3) bekezdésében foglalt eseten kívül – nem kerül érdemi elbírálásra akkor, ha a beadvány nem minősül indítványnak. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése előírja azt, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli:
- [8] *a*) azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza,
- [9] *b*) az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét,
- [10] *c*) az Abtv. 38. §-ában meghatározott eljárás kivételével az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezést vagy bírói döntést, továbbá az Abtv. 33. §-ában meghatározott eljárás indítványozása esetén az Országgyűlés határozatát, illetve az Abtv. 34–36. §-aiban meghatározott eljárás indítványozása esetén az alaptörvény-ellenes működést, magatartást vagy hatáskörgyakorlást,
- [11] *d*) az Alaptörvény, illetve a nemzetközi szerződés megsértett rendelkezéseit,
- [12] *e*) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés vagy – az Abtv. 33. §-ában meghatározott eljárás indítványozása esetén – az Országgyűlés határozata miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével vagy a nemzetközi szerződéssel, továbbá az Abtv. 34–36. §-aiban meghatározott eljárás indítvá-

nyozása esetén az indítványban foglalt kérelem részletes indoklását, valamint

[13] *f)* kifejezett kérelmet a jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára.

[14] A vizsgált esetben az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó szabályt [Abtv. 26. § (2) bekezdés], a vizsgálandó jogszabályi rendelkezést [az alkotmányjogi panasz tekintetében a Kjtv. 6. § (1) bekezdés, az alkotmányos követelmény tekintetében a Btk. 35. § (3) bekezdés], megjelölte az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Alaptörvény 4. cikk (2) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés] és kifejezett kérelmet terjesztett elő a Kjtv. 6. § (1) bekezdésének a megsemmisítésére. A beadvány ugyanakkor nem jelöli meg azt a törvényi rendelkezést, amely az indítványozó indítványozási jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1) bekezdés *a)* pont második fordulat], nem jelöli meg az eljárás megindításának az indokait és a közvetlen (direkt) alkotmányjogi panasz előterjesztésére figyelemmel az Alaptörvényben foglalt jogok sérelmének a lényegét [Abtv. 52. § (1) bekezdés *b)* pont]. A beadvány megjelöli az Alaptörvény indítványozó szerint sérelmet szenvedett két cikkét, de ezen túlmenően semmilyen indokolást nem ad elő arra nézve, hogy a Kjtv. 6. § (1) bekezdése a megjelölt alaptörvényi rendelkezések melyikét és milyen okból sérti. Az érdemi indokolás szó szerint megismétli az indítványozó által korábban előterjesztett absztrakt utólagos normakontrollra irányuló indokolást, ebből következően nem az Alaptörvény megjelölt cikkeinek, hanem a korábban hatályban volt Alkotmány absztrakt utólagos normakontroll indítványban felhívott egyes rendelkezéseinek a sérelmét állítja és indokolja. A fent jelzett hiányosságok a beadvány olyan lényeges tartalmi hiányai, amelyek a beadvány indítványként történő elbírálását nem teszik lehetővé. A beadvány alkotmányos követelmény megállapítását kérő eleméhez kapcsolódóan az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy irányadó gyakorlatának megfelelően kizárólag alkotmányos követelmény megállapítására irányuló önálló indítvány az Alkotmánybíróságnál nem terjeszthető elő, az ilyen indítványokat – az indítványozói jogosultság hiánya miatt – az Abtv. 64. § *b)* pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja.

[15] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság a beadványt – az Abtv. 55. § (4) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 64. § *b)* pontja alapján – érdemi elbírálás nélkül visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2286/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3173/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság az ügyi hatósági eljárások díjairól szóló 26/1997. (XII. 12.) KHVM rendelet 2. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint e rendelkezésnek a Fővárosi Bíróság 1.Kpk.45.621/2007/4. számú végzésével jogerősen befejezett eljárásban történő alkalmazásának kizárása iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó 2007. november 8-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó az ügyi hatósági eljárások díjairól szóló 26/1997. (XII. 12.) KHVM rendelet 2. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását, a támadott rendelkezés megsemmisítését, valamint ennek a Fővárosi Bíróság előtt 1.Kpk.45.621/2007/4. számú végzéssel jogerősen befejeződött eljárásban történő alkalmazásának kizárását kérte. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.

[2] 2. Az Alkotmány 2011. december 31-én hatályát veszítette, helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint kell lefolytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései

szerint fennáll. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt IV/593-1/2012. AB végzésével felhívta az indítványozó jogi képviselőjét indítványa 2012. március 31-ig történő kiegészítésére a tekintetben, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott rendelkezés az Alaptörvény mely rendelkezéseit és miért sérti. A végzés szabályszerű kézbesítése 2012. január 30-án megtörtént, de az indítványozó jogi képviselője a felhívásban foglaltakat nem teljesítette.

- [3] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.
- [4] Tekintettel arra, hogy az indítványozó jogi képviselője a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/593/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3174/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Budapest főváros közterületein és erdőterületein a járművel történő várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának díjáról szóló 38/1993. (XII. 27.) Főv. Kgy. rendelet 28. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint a Fővárosi Bíróság 45.Pf.638.381/2007/4. számú ítéletével jogerősen befejezett peres eljárásban történő alkalmazá-

sának kizárása iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. július 18-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában kérte Budapest főváros közterületein és erdőterületein a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló 38/1993. (XII. 27.) Főv. Kgy. rendelet 28. § (4) bekezdésének a pótdíj mértékére vonatkozó része, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 209/B. § (6) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését. Azt is kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott jogszabályi rendelkezések alkalmazási tilalmát a Fővárosi Bíróság előtt folyamatban volt 45.Pf.638.381/2007. számú ügyben. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [2] Az Alkotmánybíróság az indítványozó Ptk. 209/B. § (6) bekezdése alkotmányellenességének megállapítása és peres eljárásban történő alkalmazási tilalmának kimondása iránti indítványát 2009. szeptember 4-én kelt végzésével elkülönítette. Az elkülönített ügy száma IV/596/2012.
- [3] 2. Az Alkotmány 2011. december 31-én hatályát veszítette, helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint kell lefolytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései szerint fennáll. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt IV/594-1/2012. AB végzésével felhívta az indítványozót indítványa 2012. március 31-ig történő kiegészítésére a tekintetben, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott rendelkezés az Alaptörvény mely rendelkezéseit és miért sérti. A kötelező jogi képviselet igénybevételéről is tájékoztatta az indítványozót. A végzés szabályszerű kézbesítése 2012. február 1-jén megtörtént, de az indítványozó a felhívásban foglaltakat nem teljesítette.
- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha

megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.

- [5] Tekintettel arra, hogy az indítványozó jogi képviselője a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítványok érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/594/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3175/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 28. § (2) bekezdése és 29. § (4) bekezdése, továbbá a törvény melléklete XVI. Cím 1. pontja alkotmányellenességének megállapítása, valamint a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 7.K.30.384/2005/6. számú ítéletével jogerősen lezárt eljárásban történő alkalmazásának kizárása iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2006. március 20-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában kérte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 28. § (2) bekezdése és 29. § (4) bekezdésének, továbbá a törvény melléklete XVI. Cím 1. pontja alkotmányellenességének megállapítását, valamint annak kimondását,

hogy ezek a jogszabályi rendelkezések a Hajdú Bihar Megyei Bíróság 7.K.30.384/2005/6. számú ítéletével jogerősen befejezett ügyben nem alkalmazható. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.

- [2] 2. Az Alkotmány 2011. december 31-én hatályát veszítette, helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint kell lefolytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései szerint fennáll. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt IV/595-1/2012. AB végzésével felhívta az indítványozót indítványa 2012. március 31-ig történő kiegészítésére a tekintetben, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott rendelkezés az Alaptörvény mely rendelkezéseit és miért sérti. Arról is tájékoztatta az indítványozót, hogy az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselőt. A végzés szabályszerű kézbesítése 2012. január 30-án megtörtént, de az indítványozó a felhívásban foglaltakat nem teljesítette.

- [3] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.

- [4] Tekintettel arra, hogy az indítványozó a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/595/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3176/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 209/B. § (6) bekezdése alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint a Fővárosi Bíróság 45.Pf.638.381/2007/4. számú ítéletével jogerősen befejezett peres eljárásban történő alkalmazásának kizárása iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. július 18-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában kérte Budapest főváros közterületein és erdőterületein a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló 38/1993. (XII. 27.) Főv. Kgy. rendelet 28. § (4) bekezdésének a pótdíj mértékére vonatkozó része, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 209/B. § (6) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését. Azt is kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott jogszabályi rendelkezések alkalmazási tilalmát a Fővárosi Bíróság előtt folyamatban volt 45.Pf.638.381/2007. számú ügyben. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [2] Az Alkotmánybíróság az indítványozó Ptk. 209/B. § (6) bekezdése alkotmányellenességének megállapítása és peres eljárásban történő alkalmazási tilalmának kimondása iránti indítványát 2009. szeptember 4-én kelt végzésével az egyéb indítványoktól elkülönítette. Az önkormányzati rendelet támadott rendelkezéseivel kapcsolatos ügy száma IV/594/2012.
- [3] 2. Az Alkotmány 2011. december 31-én hatályát veszítette, helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint kell lefoly-

tatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései szerint fennáll. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt IV/594-1/2012. AB végzésével felhívta az indítványozót indítványa 2012. március 31-ig történő kiegészítésére a tekintetben, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott rendelkezés az Alaptörvény mely rendelkezéseit és miért sérti. A kötelező jogi képviselő igénybevételeéről is tájékoztatta az indítványozót. A végzés szabályszerű kézbesítése 2012. február 1-jén megtörtént, de az indítványozó a felhívásban foglaltakat nem teljesítette.

- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.
- [5] Tekintettel arra, hogy az indítványozó jogi képviselője a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítványok érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/596/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3177/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Pest Megyei Bíróság 9.K.26.203/2007/5. sorszámu ítéletével összefüggésben benyújtott, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 8. § (1) bekezdésének 2002. november 7. napjáig hatályos szövege, 7. § (1) bekezdés ac) pontjának és (2) bekezdésének 2005. január 1-jétől 2010. augusztus 29-ig hatályos

szövege, valamint 7. § (2) bekezdésének a 2002. november 8-tól 2004. december 31-éig hatályos szövege, továbbá 37. § (1) bekezdésének „legfeljebb két hónapra, az igénybejelentés napját megelőző második hónap első napjától” szövegrésze alkotmányellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2007. október 9-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Pest Megyei Bíróság 9.K.26.203/2007/5. sz. ítélete ellen.
- [2] Az indítványozó kérelmet terjesztett elő az I. fokú közigazgatási szervhez, melyben családi pótlék összegének megállapítását kérte – 5 évre visszamenőlegesen – tekintettel 2000. október 1-től egyetemi tanulmányt folytató gyermekére. Az I. fokú hatóság a kérelmet elutasította a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (továbbiakban Cst.) rendelkezései alapján. A törvény támadott szakaszai kimondják, hogy az ellátás az igény benyújtásának időpontjától jár, feltéve, hogy a benyújtás időpontjában a jogosultsági feltételek fennállnak. Az ellátást az igény késedelmes benyújtása esetén, visszamenőlegesen legfeljebb két hónapra, az igénybejelentés napját megelőző második hónap első napjától kell megállapítani, ha a jogosultsági feltételek ettől az időponttól kezdve fennállnak. A II. fokú közigazgatási hatóság hatályában fenntartotta az I. fokú döntést. Az Indítványozó ezt követően fordult a Pest Megyei Bírósághoz közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt, mely elutasította a keresetét.
- [3] Az indítványozó álláspontja szerint a Cst. 37. § (1) bekezdésében foglalt szabály, amely a családi pótlék visszamenőleges igénylésére túl rövid határidőt biztosít, az Alaptörvény L) cikk (2)–(3) bekezdését, M) cikk (1) bekezdését, I. cikk (1)–(3) bekezdését, X. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (2) bekezdését, XVI. cikk (1) bekezdését és XIX. cikkét sérti azáltal, hogy a jogosultak egy része nem jut ellátáshoz. Az Indítványozó a Cst. 8. § (1) bekezdése, 7. § (1) bekezdés ac) pontja és (2) bekezdése kapcsán pedig a felsőoktatási illetőleg a középszintű intézmények közti indokolatlan megkülönböztetést állította. Erre tekintettel kérte a kifogásolt rendelkezések megjelölt szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését.
- [4] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt, IV/90-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványra kiegészítésére, amely az alkot-

mányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. február 7-én átvette, azonban a 2012. március 31-ei határidő leteltéig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget, beadványa 2012. április 3. napján érkezett meg az Alkotmánybírósághoz.

- [5] Az Alkotmánybíróság teljes ülésének az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozata (a továbbiakban Ügyrend) 50. § (1) bekezdése alapján határidőhöz kötött cselekmény esetén a beadványnak a határidő utolsó napjáig a beadvány érkeztetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez be kell érkezni. Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha érdemi vizsgálata során megállapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az elbírálását ellehetetleníti. Mivel jelen ügyben az Indítványozók az Abtv.-ben és az Ügyrendben előírt követelményeket felhívás ellenére nem teljesítették határidőben, és az Ügyrend 28. § (1) bekezdése szerinti igazolási kérelmet sem terjesztettek elő, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/90/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3178/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság 84/2009. (IX. 3.) AB határozatával, 155/2010. (XI. 8.) AB határozatával, 156/2010. (IX. 8.) AB határozatával, 157/2010. (IX. 8.) AB határozatával, 158/2010. (IX. 8.), AB határozatával, 162/2010. (IX. 15.) AB határozatával, 163/2010. (IX. 15.) AB határozatával, 164/2010. (IX. 15.) AB határozatával, 168/2010. (IX. 21.) AB határozatával,

174/2010. (IX. 30.) AB határozatával, 175/2010. (IX. 30.) AB határozatával, 176/2010. (IX. 30.) AB határozatával, 178/2010. (X. 15.) AB határozatával, valamint 179/2010. (X. 15.) AB határozatával összefüggésben benyújtott, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 118. § (1) bekezdése, 130. § (1) és (3) bekezdése, valamint az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 13. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybíróság 84/2009. (IX. 3.) AB határozata ellen. 2010. november 11-én további indítványozók alkotmányjogi panaszt nyújtottak be az Alkotmánybíróság 155/2010. (XI. 8.) AB határozata, 156/2010. (IX. 8.) AB határozata, 157/2010. (IX. 8.) AB határozata, 158/2010. (IX. 8.), AB határozata, 162/2010. (IX. 15.) AB határozata, 163/2010. (IX. 15.) AB határozata, 164/2010. (IX. 15.) AB határozata, 168/2010. (IX. 21.) AB határozata, 174/2010. (IX. 30.) AB határozata, 175/2010. (IX. 30.) AB határozata, 176/2010. (IX. 30.) AB határozata, 178/2010. (X. 15.) AB határozata, valamint 179/2010. (X. 15.) AB határozata ellen. A határozatok mindegyike az Országos Választási Bizottság aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában hozott határozata elleni kifogás tárgyában született. Az Alkotmánybíróság a két ügyet azok tárgyi összefüggéseire tekintettel egyesítette.
- [2] 2. Az indítványozók álláspontja szerint az Alkotmánybíróság eljárása sértette az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt demokratikus jogállamiság követelményét, a 2. § (2) bekezdésében deklarált közvetlen hatalomgyakorláshoz való jogot, valamint a 70. § (1) bekezdésében meghatározott népszavazáshoz való jogot.
- [3] Az indítványozók szerint az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 13. § (1) bekezdésének szigorú értelmezése – tekintettel az 57/1991. (XI. 8.) AB határozatban kifejtett élő jog-doktrínára – ellentétes az Alkotmány 2. § (2) bekezdésével, 8. § (1) bekezdésével, 54. § (1) bekezdésével, 70. § (1) bekezdésével, valamint 70/K. §-ával.
- [4] Az indítványozók ugyancsak alkotmányellenesnek tartják a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) és (3) bekezdését; álláspontjukat az Alkotmány 8. § (1) és (2) bekezdésére, 45. § (1) bekezdésére, 50. § (1) és (2) bekezdésére, 57. § (1) és (5) bekezdésére, 70. § (1) bekezdésére, valamint 70/K. §-ára alapozták. Ezek kö-

zül a 45. §, az 50. § és az 57. § jelzett bekezdései, valamint a 70/K. § sérelmét abban látták megvalósulni, hogy a jog nem biztosítja az Alkotmánybíróságnak a Ve. 130. §-a alapján meghozott jogorvoslati döntésével szembeni bírósági felülvizsgálat lehetőségét. Emellett álláspontjuk értelmében az Alkotmány 57. § (5) bekezdése azért is sérül, mert az Alkotmánybíróság határozataiban utal arra, hogy jogorvoslati eljárása során alkotmányossági szempontokat is figyelembe vesz. Az indítványok az alkotmányjogi panaszon kívül még utólagos normakontroll-kérelmet, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmaznak.

- [5] 3. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint kell lefolytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt IV/191-1/2012. AB végzésével felhívta az indítványozókat az indítvány 2012. március 31-ig történő kiegészítésére a tekintetben, hogy az alkotmányjogi panaszokban támadott rendelkezés az Alaptörvény mely rendelkezéseit és miért sérti. Az indítványozók a felhívó végzést 2012. február 1-jén, illetve február 8-án átvették, de a felhívásban foglaltakat nem teljesítették.
- [6] 4. Az Abtv. 64. § c) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozók a felhívásban foglaltakat nem teljesítették és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszokat visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/191/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3179/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 11. K. 30.764/2006/6. sorszámú ítéletével összefüggésben benyújtott, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 40. § (1) bekezdése és az 58. § (5) bekezdés a) pontja alkotmányellenességének és megsemmisítésének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján 2006. november 27-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Fővárosi Bíróság 11. K. 30.764/2006/6. sorszámú ítélete ellen, melyben kérte az Alkotmánybíróságtól a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 40. § (1) bekezdése és az 58. § (5) bekezdés a) pontja alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt, IV/194-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselet igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. január 30-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [3] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozó jogi képviselője a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/194/2012.

• • •

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3180/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 11. Pk. 65.833/1991/18. sorszámú, illetőleg a Fővárosi Ítéltábla 4. Pkf. 25.484/2006/2. sorszámú végzésével összefüggésben benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény hatálybaléptetése folytán szükséges rendelkezések tárgyában hozott 105/1952. (XII. 28.) MT rendelet 13. § (3) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 233. § (1) és (2) bekezdése, valamint az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény 15. § (7) bekezdése alkotmányellenességének és megsemmisítésének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2006. június 22-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványban arra utal, hogy kérelmét a Fővárosi Bíróság 11. Pk. 65.833/1991/18. sorszámú, illetőleg a Fővárosi Ítéltábla 4. Pkf. 25.484/2006/2. sorszámú végzésével szemben nyújtja be, emellett az indítvány támadott jogszabályi rendelkezésekként megjelöli a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény hatálybaléptetése folytán szükséges rendelkezések tárgyában hozott 105/1952. (XII. 28.) MT rendelet 13. § (3) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 233. § (1) és (2) bekezdését, valamint az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény 15. § (7) bekezdését. Az indítványozó az alkotmányellenesség és a megsemmisítés megállapításán túlmenően kérte alkotmányos követelmény megállapítását.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt, IV/195-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban:

Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselőt igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. február 1-jén átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.

- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozó jogi képviselője a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/195/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3181/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kvk.III.37.099/2008/2. számú végzésével összefüggésben benyújtott, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 82. § (1) bekezdése, 83. § (2) bekezdése és 121. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2008. március 10-én indoklás nélküli alkotmányjogi panaszt nyújtottak be az Al-

kotmánybírósághoz a Legfelsőbb Bíróság Kvk.III.37.099/2008/2. számú végzése ellen. Az indítványt 2008. augusztus 1-én egészítették ki.

- [2] 2. Az indítványozók azzal a kérelemmel fordultak az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB), hogy jogorvoslattal megtámadható határozatban tegye lehetővé, hogy a beadványban megjelölt aláírásgyűjtő íveket megtekinthessék, valamint mondja ki: a 474-476/2007. számú OVB határozatokkal érintett aláírásgyűjtő ívek megsemmisítésére csak az Országgyűlés határozatai ellen az Alkotmánybírósághoz benyújtott jogorvoslatok elbírálását követő 30 nap elteltével kerülhet sor. Az OVB tájékoztatta az indítványozókat, hogy az aláírásgyűjtő íveket időközben megsemmisítették. Az indítványozók bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet terjesztettek elő a Legfelsőbb Bíróságnál, melyet az a rendelkező részben megjelölt végzésében érdemi vizsgálat nélkül elutasított, tekintve, hogy a kérelem a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 83. § (2) bekezdésében megszabott határidőhöz képest késve érkezett be. Az indítványozók ezt követően fordultak az Alkotmánybírósághoz.

- [3] 3. Az indítványozók alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő arra hivatkozással, hogy a Ve. 82. § (1) bekezdése sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt demokratikus jogállamiság követelményét, az 50. § (1)–(2) bekezdésében foglalt bírósági jogvédelem, illetve a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának elvét, ugyanis az OVB nem határozati, hanem levél formájában hozta meg a támadott döntést.

- [4] Az indítványozók támadják emellett a Ve. 83. § (2) bekezdését, mert az álláspontjuk szerint ütközik az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, 50. § (1)–(2) bekezdésével, a tisztességes eljárás követelményét és a jogorvoslati jogot megfogalmazó 57. § (1), illetve (5) bekezdésével, a diszkrimináció tilalmát előíró 70/A. § (1) bekezdésével, valamint a pihenőidőhöz való jogot tartalmazó 70/B. § (4) bekezdésével. Úgy vélik, a rendelkezésben megszabott határidő aránytalanul rövid és nehezen teljesíthető. Érvelésük szerint a Ve. 83. § (2) bekezdése indokolatlan különbséget tesz a választópolgárok között, mert aki ismeri a választási bizottságok tagjait, általuk könnyebben értesül a bizottság döntéséről, és nagyobb eséllyel lesz képes jogorvoslatot előterjeszteni, mint azok, akik nem rendelkeznek efféle ismeretséggel. Végül az indítványozók úgy tartják, sérül mind a választópolgárok, mind a bírák pihenőidőhöz való joga, mert a rendelkezés a munkaszüneti napokat is magában foglaló naptári napokban határozza meg a beérkezési határidőt, és emiatt a választópolgárok adott esetben a pihenőidejüket kénytelenek a jogorvoslati kérelem megfogalmazá-

sára és benyújtására áldozni, a bírák pedig pihenőidejük alatt kötelesek elbírálni azt. Mindezekre tekintettel az indítványozók kérték a Ve. 82. § (1) bekezdésének, valamint 83. § (2) bekezdésének megsemmisítését és alkalmazásuknak a bírósági eljárásból történő visszamenőleges kizárását. A kiegészítő indítvány az alkotmányjogi panaszon kívül még utólagos normakontroll-kérelmet, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmaz.

[5] 4. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint kell lefolytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt IV/196-1/2012. AB végzésével felhívta az indítványozókat az indítvány 2012. március 31-ig történő kiegészítésére a tekintetben, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott rendelkezés az Alaptörvény mely rendelkezéseit és miért sérti. Az indítványozók a felhívó végzést 2012. február 1-jén, illetve február 8-án átvették, de a felhívásban foglaltakat nem teljesítették.

[6] 5. Az Abtv. 64. § c) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozók a felhívásban foglaltakat nem teljesítették és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/196/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3182/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kvk.IV.37.212/2008/5. számú végzésével összefüggésben benyújtott, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 83. § (6) bekezdése, 84. § (1), (2), (3), (6), illetve (7) bekezdése, 119. § (1) és (2) bekezdése, valamint 120. (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozók 2008. június 6-án a Legfelsőbb Bíróság Kvk.IV.37.212/2008/5. számú végzése ellen indokolás nélküli alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz, melyet 2009. február 6-án egészítették ki.

[2] 2. Az indítványozók mint kérelmezők a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 82. § (1), valamint 83. § (7) bekezdése alapján bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be a Legfelsőbb Bírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 188/2008. (IV. 19.) számú határozata ellen. A határozat aláírásgyűjtő ív hitelesítése tárgyában született, mely a következő kérdést tartalmazta: „Egyetért-e Ön az azal, hogy Magyarországon ne vezessék be a mindenki által kötelezően választandó, üzleti alapon működő több-biztosítós egészségbiztosítást?” Az OVB a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala jelentése nyomán megállapította, hogy a véletlenszerűen kiválasztott 52 110 aláírást tartalmazó minta feldolgozása alapján legalább 433 092, és legfeljebb 438 534 a minden szempontból megfelelő aláírások száma. A kérelmezők arra hivatkozással támadták meg az OVB határozatát, hogy eltérés mutatkozott az aláírásoknak az aláírásgyűjtő ív Országos Választási Iroda (a továbbiakban: OVI) általi átvétele során készült jegyzőkönyv szerinti, valamint az OVI képviselője által később a sajtónak tett nyilatkozatában feltüntetett mennyisége között. Álláspontjuk szerint az OVB-nek fel kellett volna tüntetnie határozatában, hány aláírásgyűjtő ívet ellenőriztek, milyen statisztikai és matematikai módszerekkel történt az ellenőrzés, milyen szempontok és szabályok alapján tör-

tént a mintavétel, és a minta ellenőrzése milyen eredménnyel zárult, valamint ellenőriznie kellett volna az aláírások sajátkezesét. A Legfelsőbb Bíróság Kvk.IV.37.212/2008/5. számú végzésében elutasította a kérelmet, és helybenhagyta az OVB határozatát.

[3] 3. Az indítványozók ezt követően az Legfelsőbb Bíróság végzésének kiegészítése iránti kérelmet nyújtottak be arra hivatkozással, hogy az nem tartalmaz minden, a kérelmezők nyilatkozatában előadott tény, illetve jogsérelmet. Az Legfelsőbb Bíróság Kvk.IV.37.212/2008/7. számú végzésében utasította el a kérelmet. Az indítványozók ezt követően fordultak az Alkotmánybírósághoz.

[4] 4. Az indítványozók szerint a Legfelsőbb Bíróság eljárása során megsértette az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás követelményét. Emellett álláspontjuk szerint a Ve. eljárás során alkalmazott 83. § (6) bekezdése, 84. § (1), (2), (3), (6), illetve (7) bekezdése, 119. § (1) és (2) bekezdése, valamint 120. (1) bekezdése ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, 28/B § (2) bekezdésével, 28/C. § (2) bekezdésével, 57. § (1) és (5) bekezdésével, 70. § (1) bekezdésével, valamint 70/A. § (1) bekezdésével. A kiegészítő indítvány az alkotmányjogi panaszon kívül még utólagos normakontroll-kérelmet, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmaz.

[5] 5. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint kell lefolytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt IV/197-1/2012. AB végzésével felhívta az indítványozókat az indítvány 2012. március 31-ig történő kiegészítésére a tekintetben, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott rendelkezés az Alaptörvény mely rendelkezéseit és miért sérti. Az indítványozók a felhívó végzést 2012. február 1-jén, illetve 8-án átvették, de a felhívásban foglaltakat nem teljesítették.

[6] 6. Az Abtv. 64. § c) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozó a felhívásban foglaltakat nem teljesítette és a hiánypótlás elmaradása az indítvány ér-

demi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/197/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3183/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 8.Kpk. 46.309/2009/4. számú, 4.Kpk.46.338/2009/2. számú, valamint 17.Kpk.46.339/2009/3. számú végzéseivel összefüggésben benyújtott, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 19. § (3) bekezdés f) pontja, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 7. §-a, valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 6. § (1) bekezdése, 26. § (2) bekezdése, 77. § (1) bekezdése, 79. § (1) bekezdése, 84. § (2), (6), illetve (10) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó 2010. január 7-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróság 8.Kpk.46.309/2009/4. számú, 4.Kpk.46.338/2009/2. számú, valamint 17.Kpk.46.339/2009/3. számú végzése ellen, melyek a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 82. § (1) bekezdése szerinti bírósági felülvizsgálati eljárás során születtek. Az Alkotmánybíróság az ügyeket azok tárgyi összefüggéseire tekintettel egyesítette.

- [2] 2. Az első ügyben az indítványozó mint kifogástevő azt sérelmezte, hogy a kifogás előterjesztésének napján, 2009. november 27-én, a józsefvárosi időközi polgármester-választás eredményének a tárgyhó 22-én történő közzétételét, majd 23-án határozattal való megállapítását követően még mindig fenn szerepeltek a kerület honlapján a Budapest Főváros VIII. kerületi Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) jelölőszervezetek által megbízott tagjai, noha mandátumuk a Ve. 26. § (2) bekezdése szerint, a választás végleges eredményének közzétételével lejárt. A HVB elutasította a kifogást arra hivatkozva, hogy a végleges eredmény közzétételére csak az eredményt megállapító döntés jogerőre emelkedését követően van lehetőség, amelyet a szóban forgó esetben éppen a kérelmező támadta meg az eredményt megállapító 29/2009. (XI. 23.) HVB számú határozatot.
- [3] Az indítványozó fellebbezett a Fővárosi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: FVB), arra hivatkozva, hogy a közzététel 22-én megtörtént, márpedig a közzététel ténye az ügydöntő, melynek szempontjából irreleváns, sor került-e jogorvoslat előterjesztésére, vagy sem. Az FVB helybenhagyta a HVB határozatát.
- [4] Az indítványozó ezt követően bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Fővárosi Bíróságnál, mely azonban 8.Kpk.46.309/2009/4. számú végzésében helybenhagyta az FVB határozatát. Indokolásában egyetértett a HVB és az FVB álláspontjával, miszerint a végleges eredmény közzététele csak az eredményt megállapító határozat jogerőre emelkedését követően lehetséges.
- [5] 3. A második ügyben az indítványozó mind kifogástevő kifogást terjesztett elő a HVB-nél egy internetes honlapon megjelent cikkel kapcsolatban. A HVB az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) tette át az ügyet, melyet az el is bírált, az indítványozó azonban megtámadta a HVB intézkedését, mert szerinte az áttételt határozatban kellett volna elrendelni. A HVB határozatában úgy döntött, az áttétel nem az ügy érdemében való döntés, ezért arról nem kell határozatot hozni.
- [6] Az indítványozó fellebbezett a HVB döntése ellen, arra hivatkozva, hogy az áttétel a választópolgár és egy másik szerv jogait és kötelezettségeit érinti, ezért nem tekinthető intézkedésnek. Az FVB azonban helybenhagyta az elsőfokú döntést.
- [7] Az indítványozó bírósági felülvizsgálati kérelemmel élt az FVB döntése ellen, ám azt a Fővárosi Bíróság 4.Kpk.46.338/2009/2. számú végzésében helybenhagyta. Indokolásában rámutatott arra, hogy az eljárás alapjául szolgáló választási eljárás lezárult, ezért azzal összefüggésben nincs lehetőség további jogorvoslati kérelem benyújtására, valamint az FVB-vel egyetértve megállapította, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés, ami előírná, hogy a HVB határozatban döntsön az áttételről.
- [8] 4. A harmadik ügyben az indítványozó mint kifogástevő 2009. december 9-én kérelmezte a HVB-nél, hogy érdemben bírálja el a tárgyévben, október 12-én benyújtott kifogását, amelyben a közérdekű adatok elektronikus közzétételére, az egységes közadatkereső rendszerre, valamint a központi jegyzék adattartalmára, az adatintegrációra vonatkozó részletes szabályokról szóló 305/2005. (XII. 25.) korm. rendelet szerinti közzétételi szabályzat megalkotását kérte. A korábbi ügyben megállapítást nyert, hogy a HVB rendelkezik hatáskörrel a szabályzat megalkotására, ezért a HVB ítélt dologra hivatkozva elutasította a kifogásnak minősített kérelmet. Döntésében arra is utalt, hogy az időközi polgármester-választás eredménye jogerőre emelkedett, így azzal szemben nincs helye további jogorvoslatnak.
- [9] Az indítványozó fellebbezett a döntés ellen, kérve, hogy az FVB alkossa meg a HVB közzétételi szabályzatát. Arra hivatkozott, hogy a közzétételi szabályzat az általános működés része, és a HVB megbízatása nem szűnt meg az időközi polgármester-választás befejezésével, így a szabályzat hiánya jogsértő. Az FVB helybenhagyta a HVB határozatát, és azzal egészítette ki az indokolást, hogy a közzétételi szabályzat megalkotását előíró, az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény nem a választásra irányadó jogszabály.
- [10] Az indítványozó bírósági felülvizsgálati kérelemmel élt az FVB határozatával szemben. Ebben vitatta az ítélt dolog meglétét, mivel a HVB továbbra sem alkotta meg a közzétételi szabályzatot, hivatkozott arra, hogy irreleváns az időközi választás befejezése, valamint kifejtette, hogy álláspontja szerint az Eitv. kötelezi a választási szerveket, tehát választásra irányuló jogszabály. A Fővárosi Bíróság 17.Kpk.46.339/2009/3. számú végzésében helybenhagyta az FVB határozatát. Egyetértett azzal, hogy ítélt dologról van szó, továbbá úgy érvelt, a HVB tévesen minősítette kifogásnak a december 9-i beadványt. Mindamelllett elfogadta a kérelmező azon álláspontját, miszerint a választás befejezése irreleváns a közzétételi szabályzat megalkotásával kapcsolatos kifogás előterjeszhetősége szempontjából, ugyanakkor rámutatott arra, hogy ez az ügy érdemét nem érinti.
- [11] 5. Az indítványozó szerint a Fővárosi Bíróság eljárásával megsértette az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 13. § (1) bekezdését, 54. § (1) bekezdését, 57. § (1) bekezdését, valamint 70/A. § (1) bekezdését. Álláspontja szerint a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 19. § (3) bekezdés *f*) pontja, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 7. §-a, illetve a Ve. 6. § (1) bekezdése, 26. § (2) bekezdése, 77. § (1) bekezdése, 79. § (1) bekezdése, 84. § (2) bekezdése, 84. §

(6) bekezdése, valamint 84. § (10) bekezdése ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, 57. § (5) bekezdésével, valamint 70. § (1) bekezdésével.

[12] 6. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban foglaltakat jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálata és megsemmisítése iránti indítványként is fenntartja, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítása iránti kérelmet is előterjeszt indítványában.

[13] 7. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint kell lefolytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt IV/198-1/2012. AB végzésével felhívta az indítványozót az indítványa 2012. március 31-ig történő kiegészítésére a tekintetben, hogy az alkotmányjogi panaszokban támadott rendelkezés az Alaptörvény mely rendelkezéseit és miért sérti. Az indítványozó a felhívó végzést 2012. február 1-jén átvette, de a felhívásban foglaltakat nem teljesítette.

[14] 8. Az Abtv. 64. § c) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozó a felhívásban foglaltakat nem teljesítette és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszokat visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/198/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3184/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kvk.I. 37.165/2008/5., Kvk.IV.37.159/2008/4., Kvk.II.37.142/2008/2., Kvk.II.37.142/2008/5., Kvk.II.37.142/2008/6., Kvk.II.37.142/2008/8., Kvk.II.37.142/2008/9., Kvk.III.37.158/2008/4., Kvk.III.37.158/2008/7., valamint Kvk.III.37.158/2008/8. számú végzéseivel összefüggésben benyújtott, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 83. § (6) bekezdése, 84. § (2), (3), (6), (7) és (10) bekezdése, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 107. § a) pontja, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) hatálybaléptetése folytán szükséges rendelkezések tárgyában megalkotott 105/1952. (XII. 28.) MT rendelet 13. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló, alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozók 2008. április 26-án, valamint 2008. május 19-én indokolás nélküli alkotmányjogi panaszokat terjesztettek elő a Legfelsőbb Bíróság Kvk.I.37.165/2008/5., Kvk.IV.37.159/2008/4., Kvk.II.37.142/2008/2., Kvk.II.37.142/2008/5., Kvk.II.37.142/2008/6., Kvk.II.37.142/2008/8., Kvk.II.37.142/2008/9., Kvk.III.37.158/2008/4., Kvk.III.37.158/2008/7., valamint Kvk.III.37.158/2008/8. számú végzése ellen. A panaszokhoz az indokolásokat 2008. december 16-án, 2009. február 3-án, 2009. február 6-án, illetve 2009. február 9-én csatolták. Az Alkotmánybíróság az ügyeket azok tárgyi összefüggéseire tekintettel egyesítette.

[2] 2. Az indítványozók a kiegészítő indítványokban a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 83. § (6) bekezdése, 84. § (2), (3), (6), (7) és (10) bekezdése, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 107. § a) pontja, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) hatálybaléptetése folytán szükséges rendelkezések tárgyában megalkotott 105/1952. (XII. 28.) MT rendelet 13. § (3) bekezdésének alkotmányellenességét állították. Álláspontjuk szerint a támadott rendelkezések ellentétben állnak az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, 8. § (2) bekezdésével, 57. § (1) és

(5) bekezdésével, 59. §-ával, 70. § (1) bekezdésével, valamint 70/B. § (4) bekezdésével. Az indítványokban kifejtett alkotmányellenességre tekintettel az indítványozók kérték a támadott rendelkezések megsemmisítését, valamint a megsemmisített rendelkezések bírósági eljárásból való visszamenőleges kizárását. A kiegészítő indítványok az alkotmányjogi panaszon kívül még utólagos normakontroll-kérelmet, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmaznak.

[3] 3. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint kell lefolytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt IV/199-1/2012. AB végzésével felhívta az indítványozókat az indítvány 2012. március 31-ig történő kiegészítésére a tekintetben, hogy az alkotmányjogi panaszokban támadott rendelkezés az Alaptörvény mely rendelkezéseit és miért sérti. Az indítványozók a felhívó végzést 2012. február 1-jén, illetve február 8-án átvették, de a felhívásban foglaltakat nem teljesítették.

[4] 4. Az Abtv. 64. § c) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozók a felhívásban foglaltakat nem teljesítették és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszokat visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/199/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3185/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kvk.II.37.098/2008/4. számú végzésével összefüggésben benyújtott, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 6. § (1) bekezdése, 83. § (2) bekezdése, 84. § (10) bekezdése, 118. § (2), (4) és (5) bekezdése, 153. § (1) bekezdés e) pontja, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek a helyi népszavazáson és a helyi népi kezdeményezésen történő végrehajtásáról szóló 29/2000. (X. 27.) BM rendelet, valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek az országos népszavazáson történő végrehajtásáról szóló 5/2008. (I. 22.) ÖTM rendelet alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozók 2008. március 10-én a Legfelsőbb Bíróság Kvk.II.37.098/2008/4. számú végzése ellen indokolás nélküli alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz. A kiegészítő indítványt 2008. augusztus 1-jén nyújtották be. Az indítványozók mint kifogást tevők kifogással fordultak az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB), arra hivatkozva, hogy jogsértő, hogy az aláírásgyűjtés során az aláírásgyűjtő ívet már aláírt személyek személyes adatait megismerhetik az ívet később aláíró személyek. Az OVB elutasította a kifogást. Az indítványozók a döntés ellen a Legfelsőbb Bírósághoz fordultak, és az OVB döntésének felülvizsgálatát kérték. A Legfelsőbb Bíróság helybenhagyta az OVB döntését. Az indítványozók ezt követően fordultak az Alkotmánybírósághoz.

[2] 2. Az indítványozók panaszukban a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 6. § (1) bekezdése, 83. § (2) bekezdése, 84. § (10) bekezdése, 118. § (2), (4) és (5) bekezdése, 153. § (1) bekezdés e) pontja alkotmányellenességét állították. Álláspontjuk szerint a támadott rendelkezések ellentétesek az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság követelményével, az Alkotmány 50. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt, a bíróságok feladataira, valamint a közigazgatási határozatok törvényességének bíróságok általi ellenőrzésére vonat-

kozó követelménnyel, a tisztességes eljárásnak és a jogorvoslathoz való jognak az Alkotmány 57. § (1) és (5) bekezdéseiben foglalt követelményeivel, az Alkotmány személyes adatok védelmét kimondó 59. § (1) bekezdésével, valamint a pihenőidőhöz való jogot kimondó 70/B. § (4) bekezdésével. A támadott jogszabályok mellett az indítványozók alkotmány sértőnek tartották a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek a helyi népszavazáson és a helyi népi kezdeményezésen történő végrehajtásáról szóló 29/2000. (X. 27.) BM rendelet, valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek az országos népszavazáson történő végrehajtásáról szóló 5/2008. (I. 22.) ÖTM rendelet aláírásgyűjtő ív mintáját tartalmazó mellékleteit is. Az indítványozók kérték a támadott jogszabályi rendelkezések, valamint mellékletek megsemmisítését, és a bírósági eljárásban való alkalmazásuk visszamenőleges kizárását. A kiegészítő indítvány az alkotmányjogi panaszon kívül még utólagos normakontroll-kérelmet, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmaz.

[3] 3. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint kell lefolytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt IV/203-1/2012. AB végzésével felhívta az indítványozókat az indítvány 2012. március 31-ig történő kiegészítésére a tekintetben, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott rendelkezés az Alaptörvény mely rendelkezéseit és miért sérti. Az indítványozók a felhívó végzést 2012. február 1-jén, illetve február 8-án átvették, de a felhívásban foglaltakat nem teljesítették.

[4] 4. Az Abtv. 64. § c) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozók a felhívásban foglaltakat nem teljesítették és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/203/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3186/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kvk.I.37.691/2009/2. számú végzésével összefüggésben benyújtott, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 118. § (1) bekezdése, 130. § (1) és (3) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 130. § (1) bekezdése, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) hatálybaléptetése folytán szükséges rendelkezések tárgyában megalkotott 105/1952. (XII. 28.) MT rendelet 13. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozók 2009. október 13-án alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz a Legfelsőbb Bíróság Kvk.I.37.691/2009/2. számú végzése ellen. Az indítványozók országos népszavazási kezdeményezés tárgyában aláírásgyűjtő ív hitelesítése céljából fordultak az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB). Az aláírásgyűjtő ív hitelesítését az OVB 355/2009. (VIII. 14.) OVB határozatában megtagadta. 359/2009. (IX. 10.) határozatában az OVB észrevétel nyomán megállapította, hogy a 355/2009. (VIII. 14.) OVB határozatban tévesen tüntette fel a jogszabályi hivatkozást, ezért azt pontosította. Az indítványozók bírósági felülvizsgálati kérelemmel fordultak a Legfelsőbb Bírósághoz. A Legfelsőbb Bíróság érdemi vizsgálat nélkül elutasította a kérelmet. Az indítványozók ezt követően fordultak az Alkotmánybírósághoz.

[2] 2. Az indítványozók panaszukban a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 118. § (1) bekezdése, 130. § (1) és (3) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 130. § (1) bekezdése, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) hatálybaléptetése folytán szükséges rendelkezések tárgyában megalkotott 105/1952. (XII. 28.) MT rendelet (a továbbiakban: MT rendelet) 13. § (3) bekezdése alkotmányellenességét állították. Álláspontjuk szerint az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, 45. § (1) bekezdésével, 50. § (1), (2) és (3) bekezdésével, 57. § (1) és (5) bekezdésével, valamint 70. § (1) bekezdésével ellentétes, hogy nincs biztosítva a bírósági felülvizsgálat az Alkotmánybíróságnak a Ve. – az indítvány benyújtásának időpontjában hatályos – 130. §-a szerinti eljárásban hozott határozata ellen. Alkotmányellenes helyzetként értékelték azt is, hogy az MT rendelet rendeli el a Pp. alkalmazását a nemperes eljárásokban, annak ellenére, hogy nem törvényi szintű jogforrás. Az indítványozók kérték a támadott jogszabályi rendelkezések megsemmisítését, és a bírósági eljárásban való alkalmazásuk visszamenőleges kizárását. Az indítvány az alkotmányjogi panaszon kívül még utólagos normakontroll-kérelmet, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmaz.

[3] 3. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1. napján hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint kell lefolytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll. Ezért az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt IV/204-1/2012. AB végzésével felhívta az indítványozókat az indítvány 2012. március 31-ig történő kiegészítésére a tekintetben, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott rendelkezés az Alaptörvény mely rendelkezéseit és miért sérti. Az indítványozók a felhívó végzést 2012. február 1-jén, illetve február 8-án átvették, de a felhívásban foglaltakat nem teljesítették.

[4] 4. Az Abtv. 64. § c) pontja szerint az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozók a felhívásban foglaltakat nem teljesítették és a hiánypótlás elmaradása az indítvány

érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/204/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3187/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Pest Megyei Bíróság 6.K.27.189/2008/5. sorszámú ítéletével összefüggésben benyújtott, a Perbál Község Képviselő-testületének a Perbál Község területén működő üzletek éjszakai nyitva tartásának rendjéről szóló 14/2006. (VII. 25.) ÖK rendelete alkotmányellenességének és megsemmisítésének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó 2009. május 8-án alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.

[2] Az indítványban arra utal, hogy kérelmét a Pest Megyei Bíróság 6.K.27.189/2008/5. sorszámú ítéletével szemben nyújtja be, az indítvány támadott jogszabályi rendelkezéseként Perbál Község Képviselő-testületének a Perbál Község területén működő üzletek éjszakai nyitva tartásának rendjéről szóló 14/2006. (VII. 25.) ÖK rendeletét jelölte meg.

[3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt, IV/205-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselő igazolására, valamint az alkot-

mányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. január 30-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.

- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése előírja a kötelező jogi képviselet, valamint a képviseleti jogosultság igazolását. A jelen ügyben ez a törvényi feltétel hiányzik, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/205/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3188/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Pest Megyei Bíróság 6.K.26.474/2008/9. sorszámú ítéletével összefüggésben benyújtott, Perbál Község Önkormányzatának a zajártalom elleni védekezésről valamint a hangosító berendezések üzemeltetésének helyi szabályairól szóló 4/2007. (II. 20.) ÖK rendelete alkotmányellenességének és megsemmisítésének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2009. március 17-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
[2] Az indítványban arra utal, hogy kérelmét a Pest Megyei Bíróság 6.K.26.474/2008/9. sorszámú ítéleté-

vel szemben nyújtja be, az indítvány támadott jogszabályi rendelkezéseként Perbál Község Önkormányzatának a zajártalom elleni védekezésről valamint a hangosító berendezések üzemeltetésének helyi szabályairól szóló 4/2007. (II. 20.) ÖK rendeletét jelölte meg.

- [3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt, IV/206-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselet igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. január 30-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.

- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése előírja a kötelező jogi képviselet, valamint a képviseleti jogosultság igazolását. A jelen ügyben ez a törvényi feltétel hiányzik, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/206/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3189/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Pest Megyei Bíróság 5.K.26.528/2000/19. sorszámú ítéletével összefüggésben benyújtott, az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételei-

ről szóló 4/1997. (I. 22.) Korm. rendelet 17. § és 18. §-a, illetőleg Perbál település önkormányzatának a köztisztaságról, valamint a települési környezet védelméről szóló 20/1995. (XII. 18.) rendelete 17/B. §-a alkotmányellenességének és megsemmisítésének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2002. április 9-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványban arra utal, hogy kérelmét a Pest Megyei Bíróság 5.K.26.528/2000/19. sorszámú ítéletével szemben nyújtja be, az indítvány támadott jogszabályi rendelkezéseként az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló 4/1997. (I. 22.) Korm. rendelet 17. § és 18. §-át, illetőleg Perbál település önkormányzatának a köztisztaságról, valamint a települési környezet védelméről szóló 20/1995. (XII. 18.) rendelete 17/B. §-át jelölte meg.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt, IV/207-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselő igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. január 30-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése előírja a kötelező jogi képviselő, valamint a képviselői jogosultság igazolását. A jelen ügyben ez a törvényi feltétel hiányzik, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/207/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3190/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kvk. VI. 37.254/2011/2. sorszámú végzésével összefüggésben benyújtott, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 83. § (2) bekezdése, 84. § (1)–(3) és (10) bekezdései, a 90/A. § (4) bekezdés *k*) pontja, valamint a 153. § (1) bekezdés *b*) pontja, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 107. § *a*) pontja, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 82. § (1) bekezdésében és 84. § (2) bekezdésében szabályozott bírósági felülvizsgálat iránti nemperes eljárás tárgyi illetékmentességéről szóló a 2/2010. (III. 23.) Közigazgatási jogegységi határozat, a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 73/A. § (1) bekezdés *a*) pontja, a 73/B. §, a 73/C. § (3) és (4) bekezdése, a 124. § (2) bekezdés *c*) pontja, a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény hatálybaléptetése folytán szükséges rendelkezések tárgyában kibocsátott 105/1952. (XII. 28.) MT rendelet 13. § (3) bekezdése alkotmányellenességének és megsemmisítésének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2011. június 17-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványban arra utal, hogy kérelmét a Legfelsőbb Bíróság Kvk. VI. 37.254/2011/2. sorszámú végzésével szemben nyújtja be, emellett az indítvány támadott jogszabályi rendelkezésekként megjelöli a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 83. § (2) bekezdését, a 84. § (1)–(3) és (10) bekezdéseit, a 90/A. § (4) bekezdés *k*) pontját, valamint a 153. § (1) bekezdés *b*) pontját, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 107. § *a*) pontját, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 82. § (1) bekezdésében és 84. § (2) bekezdésében szabályozott bírósági felülvizsgálat iránti nemperes eljárás tárgyi illetékmentességéről szóló a 2/2010. (III. 23.) Közigazgatási jogegységi határozatot, a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 73/A. § (1) bekezdés *a*) pontját, a 73/B. §, a 73/C. § (3) és (4) bekezdését, a 124. § (2) bekezdés *c*) pontját, a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény hatálybaléptetése

folytán szükséges rendelkezések tárgyában kibocsátott 105/1952. (XII. 28.) MT rendelet 13. § (3) bekezdését. Az indítvány az alkotmányjogi panaszon kívül még utólagos normakontroll-kérelmet, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmaz.

- [3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt, IV/209-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselőt igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. február 1-jén átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozó jogi képviselője a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/209/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3191/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Baranya Megyei Bíróság 6.Kpk.50.110/2008/2. sorszámú, illetőleg a 6.Kpk.

50.110/2008/4. sorszámú végzésével összefüggésben benyújtott, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény 3. § (3) bekezdésének utolsó mondata és 4. §-a, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 143. § (1) bekezdése és a 179. § (3) bekezdése alkotmányellenességének és megsemmisítésének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2008. július 25-én indokolás nélküli alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amelyhez az indokolást 2009. március 17-én csatolta.
- [2] Az eredeti indítványban csupán arra utal, hogy kérelmét a Baranya Megyei Bíróság 6.Kpk. 50.110/2008/2. sorszámú, illetőleg a 6.Kpk. 50.110/2008/4. sorszámú végzésével szemben nyújtja be. A kiegészítő indítvány tartalmazza a támadott jogszabályi rendelkezések felsorolását, úgymint a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény 3. § (3) bekezdésének utolsó mondatát és 4. §-át, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 143. § (1) bekezdését és a 179. § (3) bekezdését. Az indítványozó az alkotmányellenesség és a megsemmisítés megállapításán túlmenően kérte alkotmányos követelmény megállapítását. Az indítvány az alkotmányjogi panaszon kívül még utólagos normakontroll-kérelmet, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmaz.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt, IV/192-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselőt igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. február 1-jén átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [4] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozó jogi képviselője a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, ezért

az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/192/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3192/2012. (VII. 26.) AB HATÁROZATA

egyedi normakontroll eljárásra irányuló bírói kezdeményezés elutasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa egyedi normakontroll eljárásra irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 9/D. § (3) bekezdés második mondata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére, és a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 7.P.88.674/2011. számon folyamatban lévő ügyben történő alkalmazhatóságának kizárására irányuló indítványt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. Az indítványozó Pesti Központi Kerületi Bíróság bírójaként az előtte 7.P.88.674/2011. számon folyamatban lévő eljárásnak az akkor hatályos Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. § (1) bekezdése alapján történt felfüggesztése mellett a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 9/D. § (3) bekezdés második mondata alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint alkalmazásának a konkrét perben történő kizárását kérte az Alkotmánybíróságtól. Az Alaptörvény hatályba lépését követően az indítványozó bíró a bírósági eljárás felfüggesztésének jogalapját az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-ára módosította, a bírói kezdeménye-

zést Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) rendelkezéseinek megjelölésével kiegészítette és indítványát fenntartotta.

- [2] 2. Az indítványozó bíró szerint a támadott rendelkezés alaptörvény-ellenessége a következőkben nyilvánul meg:
- [3] A helyi önkormányzat, illetve szolgáltató, valamint a várakozási terület igénybevevője között polgári jogviszony jön létre, a várakozási díj és a pótdíj megfizetéséért azonban a jármű üzemeltetője felel, holott értelmezése szerint a szolgáltató és az üzemeltető között nem áll fenn jogviszony. Az indítványozó a közúti közlekedési nyilvántartásáról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 2. § 29. pontjára, valamint a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 3. § 35. pontjára hivatkozással kiemeli, hogy a Kkt. nem határozza meg, ki minősül üzemeltetőnek.
- [4] A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 198. § (1) és (3) bekezdéseire hivatkozva előadta, hogy az üzemeltető díjfizetési kötelezettsége jogszabályi előírás alapul. A Kkt. 15/D. § (4) bekezdésére, illetve a 2/2006. PJE-re hivatkozva részletezte az üzemeltetőt terhelő felelősség korlátait, hozzátéve, hogy az üzemeltető az eljárásban nem tud olyan kifogással élni, amelyről csak a tényleges szerződő félnek lehet tudomása. Az indítványozó szerint a támadott rendelkezés a parkolási díj érvényesítése védelmének érdekében aránytalanul korlátozza az üzemeltető szerződéskötési szabadságát, mivel a várakozási terület igénybevevője ráutaló magatartásával létrejövő közterület-használati szerződés hatálya annak akaratnyilvánítása vagy tudomása nélkül terjed ki az üzemeltetőre.
- [5] Kifejtette, valamely terület közlekedési célú használatát magánterület vonatkozásában is felmerülhet, mely esetben a díjigény kizárólag a szerződést kötő féllel szemben érvényesíthető. Ezzel összefüggően részletezte, hogy a szabályozás alapján a szolgáltató nagyobb eséllyel nyerhet kielégítést az üzemeltető által, melynek következtében a köztulajdon többletjogot élvez a magántulajdonnal szemben.
- [6] Az indítványozó bíró összességében a támadott rendelkezést ellentétesnek tartja az Alaptörvény M) cikk (1) és (2) bekezdésében foglaltakkal, mivel egyfelől aránytalanul korlátozza az üzemeltető szerződéskötési szabadságát, másfelől kedvezőbben védi a köztulajdont, mint a magántulajdont.

II.

- [7] 1. Az Alaptörvénynek az indítvánnyal érintett rendelkezései
- [8] „M) cikk
- [9] (1) Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.

- [10] (2) Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.”
- [11] 2. A Kkt.-nak az indítvánnyal támadott rendelkezése:
- [12] „9/D. § (3) A járművek helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánúton, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken történő várakozása a helyi önkormányzat, illetve az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott szolgáltató és a várakozási terület igénybevevője közötti polgári jogi jogviszony. A várakozási díj és a pótdíj megfizetéséért a jármű üzemeltetője felel.”
- III.
- [13] Az indítvány nem megalapozott.
- [14] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként a támadott rendelkezésnek az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésébe ütközését vizsgálta.
- [15] 1.1. Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata során a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (Alkotmány) 9. § (1) bekezdésének rendelkezéséből vezette le a szerződési szabadság jogát.
- [16] Az Alkotmány 9. § (1) bekezdése értelmében „Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.”
- [17] Az Alkotmány hivatkozott rendelkezésével kapcsolatban az Alkotmánybíróság kimondta, hogy „az Alkotmány 9. § (1) bekezdése a magyar gazdaságot a tervezés előnyeit is felhasználó piacgazdaságnak minősíti. A piacgazdaság lényegi eleme a szerződési szabadság.” [13/1990. (VI.18.) AB határozat, ABH 1990, 54, 55.]
- [18] A 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény az Alkotmány 9. § (1) bekezdésében megfogalmazott piacgazdaságra utalást kifejezett módon nem tartalmazza. E szövegszerű változás azonban nem jelenti azt, hogy a szerződési szabadság – amely jellegénél fogva szoros kapcsolatban áll a vállalkozás szabadságával is – ne élvezné a továbbiakban az Alaptörvény védelmét. A piacgazdaságra való utalás mellőzése ugyanis annak következményeként értékelhető, hogy – ellentétben a szocialista tervgazdálkodásból a piacgazdaságra történő áttérés időszakával – e körülmény külön hangsúlyozása napjainkra szükségtelenné vált.
- [19] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a piacgazdaság két létfontosságú eleme a vállalkozás és a verseny szabadsága. A piacgazdaság „plurálisan tagolt tulajdoni szerkezetű gazdaság, amely a különböző tulajdonformák egyenrangúságának, valamint a vállalkozás és verseny szabadságának alkotmányosan elismert elve alapján működik. A piacgazdaság körülményei között következetesen el kell határolni egymástól az állam közhatalmi és tulajdonosi minőségét, illetve az állami (államigazgatási) és a vállalkozói-gazdálkodási szférát.” [59/1991. (XI.19.) AB határozat, ABH 1991, 293, 294–295.]
- [20] „A piacgazdaság alapvető létformája a verseny. A piacgazdaságra alapozott társadalmi és gazdasági rend létfontosságú értéke a gazdasági verseny kibontakoztatása, védelme.” [19/1991. (IV.23.) AB határozat, ABH 1991, 401, 402.]
- [21] A piacgazdaság, és így az Alaptörvény M) cikke által védett vállalkozás és verseny szabadsága működésének elengedhetetlen feltétele a szerződési szabadság, amely ennek következtében szintén élvezi az Alaptörvény védelmét. Ezt támasztják alá a szerződési szabadságnak a Ptk.-ban foglalt garanciális szabályai is.
- [22] 1.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően a szolgáltató és az üzemeltető közötti jogviszony jellegét vizsgálta.
- [23] A Kkt. 9/D. § (1) bekezdése értelmében a közterületi parkolás a közterületek közlekedési célú használata. A kijelölt várakozási terület fenntartása a várakozási terület kezelőjének feladata. E közszolgáltatást a Kkt. 9/D. § (2) bekezdése értelmében a tulajdonos helyi önkormányzat, vagy a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 9. § (5) bekezdés szerinti szolgáltató köteles ellátni.
- [24] A Kkt. 9/D. § (3) bekezdése szerint a közterületi parkolás az Ötv. szerinti szolgáltató és a várakozási terület igénybevevője közötti polgári jogi jogviszony. A várakozási díj és a pótdíj megfizetéséért a jármű üzemeltetője felel.
- [25] A Kkt. – a korábbi bírói joggyakorlatnak megfelelően – ma már egyértelműen polgári jogi jogviszonyként tekint a parkolás kapcsán a szolgáltató és az igénybevevő közötti jogviszonyra. Az igénybevevő ráutaló magatartással hozza létre a közterület használati szerződést, amikor gépkocsiját a közterületen kijelölt várakozási területen időlegesen leállítja. A Kkt. szerint azonban nem az igénybevevő, hanem a gépjármű üzemeltetője felel a várakozási díj és a pótdíj megfizetéséért.
- [26] Alapesetben az igénybevevő és az üzemeltető személye megegyezik. Ugyanakkor nyilvánvalóan nagy számban fordulnak elő olyan esetek, amelyeknél az igénybevevő személye nem azonos az üzemeltetőével. Előfordul tehát az is, hogy az üzemeltető és a szolgáltató között úgy jön létre jogviszony, hogy arról az üzemeltető nem is szerez tudomást, mivel az igénybevevő a várakozási

- díjat megfizeti, így az igénybevevő és a szolgáltató közötti szerződés teljesül.
- [27] Az igénybevevő és az üzemeltető személyének eltérése esetén az üzemeltető jellemzően csak akkor értesül a jogviszony létrejöttéről és ebből fakadó kötelezettségéről, amennyiben az igénybevevő a jogszabályban előírt várakozási díjat nem, vagy nem megfelelően fizette meg és pótdíjazásra kerül sor.
- [28] Ilyen esetben tehát elképzelhető, hogy az üzemeltető részéről teljes mértékben hiányzik nemcsak a jogviszony létrehozására irányuló szándék és a létrehozó aktus, hanem sokszor arról sincs tudomása, hogy ő a jogviszony alanyává vált. A Kkt. 9/D. § (3) bekezdésének második mondata csupán az igénybevevő és a szolgáltató közötti szerződés tekintetében az üzemeltetőt, mint a gépjárműnyilvántartás alapján a várakozási területet igénybevevő gépkocsihoz kapcsolható egyetlen, kétséget kizáróan azonosítható személy mögöttes felelősségét állapítja meg a díjfizetés biztosítása céljából. Erre tekintettel a szolgáltató és az üzemeltető közötti jogviszony ugyan polgári jellegű, de szerződésnek nem tekinthető.
- [29] 2. Az indítványozó a Kkt. támadott, 9/D. § (3) bekezdése második mondata kapcsán az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésének sérelmét állította. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a támadott jogszabályi rendelkezésben szabályozott jogviszony nem szerződéses jogviszony, így alkotmányjogilag értékelhető összefüggés az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdéséből származtatott szerződési szabadság és a Kkt. 9/D. § (3) bekezdése második mondata között nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi [698/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 716, 717.; 108/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 523, 524.; 19/2004. (V. 26.) AB határozat, ABH 2004, 321, 343.], ezért az indítványt e tekintetben elutasította.
- [30] 3. Az indítványozó szerint a Kkt. támadott rendelkezése az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdését is sérti azáltal, hogy kedvezőbb védelemben részesíti a köztulajdonos magántulajdonosnál.
- [31] Az Ötv. 8. § (1) és (4) bekezdése értelmében az önkormányzatok közfeladatai közé tartozik a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom előtt el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken a közúti járművel történő várakozás (parkolás) biztosítása.
- [32] A közterület tulajdonosa, egyben a közút kezelője fenntartja a közutakat, és a közút közösségi hozzáféréseinek biztosítása érdekében kijelöli a parkolás lehetséges helyszíneit és a használat időtartamát, figyelemmel arra, hogy a közlekedés egyéb módjának akadályozása nélkül mindenki számára elérhetőek legyenek a közúton a közintézmények és egyéb közfunkcióval bíró szolgáltatók. Az előírások, amelyek szükségképpen felmerülnek a forgalom rendjének – ideértve a parkolás rendjét is – kialakítása során, ahhoz szükségesek, hogy ne csak kevesek, hanem mindenki számára biztosítható legyen a közterületen való helyváltoztatás szabadságát magában foglaló mozgásszabadság, mint a személyi szabadság alapjoga egyik megnyilvánulásának gyakorlása [Összefoglalóan lásd: 109/2009. AB határozat, ABH 2009, 941, 954.].
- [33] A közút – bizonyos esetektől eltekintve – díjtalanul is használható. Amint arra az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, amennyiben a „nyugvó közlekedés” [1068/B/2005. AB határozat, ABH 2008, 3174, 3176; 109/2009. (XI. 18.) AB határozat, ABH 2009, 941, 956.] díjfizetéshez kötött, úgy a díj lényegében nem más, mint egyike a lehetséges „késztető eszközöknek” [1256/H/1996 AB határozat, ABH 2009, 789, 799; 109/2009. (XI. 18.) AB határozat, ABH 2009, 941, 956.], amelyek a használat mérséklésére szolgálnak, a véges javak megfontolt, gazdaságos használatára vonatkozó szabályok betartását hivatottak biztosítani. A jogszerűtlen használat (a díj meg nem fizetése, előre meghatározott időtartam túllépése) bírság fizetését eredményezi, amelynek (a teljesítéshez igazodó) mértéke kifejezetten azt a célt szolgálja, hogy a közlekedőt felelős magatartásra szorítsa.
- [34] 4. A közterületi parkolás rendjének szabályozásának megalkotásakor a jogalkotó tehát nem a közterület védelme érdekében jár el, hanem a véges javak mindenki számára elérhetővé tételét kívánja biztosítani. Ennek egyik eszköze a díjfizetés, illetve a díj megfizetésének biztosítása. Az olyan személyeknek és vállalkozásoknak, amelyek magánterületen, magánparkolóban haszonszerzési céllal biztosítanak várakozási területet gépkocsik számára, üzleti kockázatuk részét képezi az igénybevevő gépkocsik használóival a – közterületi parkolással ellentétben nem jogszabályban előírt – díj megfizetésének biztosítása. A közterületi parkolás, mint közszolgáltatás és a magánparkoló összevetése ezért nem hozható érdemi alkotmányossági összefüggésbe a köztulajdonos és a magántulajdonos eltérő védelmével. Következésképpen – szemben az indítványozó álláspontjával – elméletileg sem vetődik fel az, hogy a Kkt. támadott rendelkezése alapján a köztulajdonos többletjogot élvezne a magántulajdonos szemben, így ezen az alapon nem lehet szó az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdés sérelméről sem.

[35] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi, ezért az indítványt e tekintetben is elutasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/15/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3193/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fejér Megyei Bíróság 21.K.20.490/2008/4. számú ítéletével összefüggésben a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 41/A. §-a, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 5. § (2)–(5) bekezdései és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 45/2006. (XII. 8.) KvVM rendelet alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint a konkrét ügyben alkalmazhatóságuk kizárására benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó 2008. július 7-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fejér Megyei Bíróság 21.K.20.490/2008. számú ítéletével összefüggésben a rendelkező részben meghatározott jogszabályi rendelkezések alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, va-

lamint a konkrét ügyben alkalmazhatóságuk kizárását kérve.

[2] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.

[3] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

[4] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel – ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

[5] 3. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. február 2-án átvette. Az indítvány kiegészítése azonban elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/16/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3194/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Budakörnyéki Bíróság 1401-5.V4.281/2006/20., illetőleg 1401.-7.Vh2034/2007/7. számú végzéseiben alkalmazott, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi III. törvény 174. § d) pontja, 180. § (4)–(5) bekezdése, 180/A. §-a, a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló Hágai Egyezmény kihirdetéséről szóló 1986. évi 14. törvényerejű rendelet, valamint a végrehajtásáról kiadott 7/1988. (VIII. 1.) IM rendelet alkotmányellenesség megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó 2007. február 16-án tartalmilag utólagos normakontrollt és a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló Hágai Egyezmény kihirdetéséről szóló 1986. évi 14. tvr., valamint a végrehajtásáról kiadott 7/1988. (VIII. 1.) IM rendelet megsemmisítését kérő alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az eredeti indítvány a későbbiekben kiegészült, a legutóbbi 2007. augusztus 26-án kelt alkotmányjogi panasz a Budakörnyéki Bíróság 1401-5.V4.281/2006/20., illetőleg 1401.-7.Vh2034/2007/7. számú végzései ellen irányult, tartalmában a hivatkozott tvr., illetőleg IM rendelet, valamint a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi III. törvény egyes rendelkezéseinek megsemmisítését kérve.

[2] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.

[3] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó

indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

[4] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát 2012. március 31-ig egészítse ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel – ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

[5] 3. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 20-án átvette. Az indítvány kiegészítése azonban elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/41/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3195/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Mf.20.861/2011/6. számú ítéletében alkalmazott, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 100. § (6) bekezdése és 152. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint a konkrét ügyben történő alkalmazhatóságuk kizárására benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2011. szeptember 6-án alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Mf.20.861/2011/6. számú ítéletében alkalmazott, a rendelkező részben hivatkozott jogszabályi rendelkezések alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére, valamint a konkrét ügyben történő alkalmazhatóságuk kizárását kérve.
- [2] 2. Az indítvány érdemi elbírálásra nem alkalmas.
- [3] Az Alkotmány 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLl. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [4] Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt, IV/45-1/2012. AB végzésében az Abtv. 73. § (1) bekezdése alapján hívta fel az indítványozót indítványa 2012. március 31-ig történő kiegészítésére, amely az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Tájékoztatta arról, hogy az indítvány fenti határidőn belül történő kiegészítésének elmulasztása esetén az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az indítványozó a végzést 2012. február 2-án átvette, azonban a megadott határidőig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget, beadványa 2012. április 5-én érkezett az Alkotmánybírósághoz.
- [5] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.
- [6] Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 50. § (1) bekezdése értelmében a beadvány benyújtására nyitva álló törvényi határidő és egyéb határidőhöz kötött eljárási cselekmény esetén a beadványnak és egyéb iratnak a határidő utolsó napjáig a beadvány és egyéb irat érkeztetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez be kell érkezni. A hiánypótló végzésben megjelölt határidő elmulasztásával előterjesztett indítvány – figyelemmel az Abtv. 64. § c) pontjában foglaltakra is – érdemi elbírálásra alkalmatlan, ezért azt az Alkotmánybíróság visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/45/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3196/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 8.P.20.391/2006/32. számú végzésében, valamint a Fővárosi Ítéltábla 4.Pkf.26.531/2007/5. számú végzésében alkalmazott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 115. § (3) bekezdése, 117. § (2) bekezdés e) pontja, 118. § (1) bekezdésének „hangfelvétel esetén pedig legkésőbb nyolc munkanapon belül” szövegrésze, a 118. § (3) és (5) bekezdései, valamint a 233. § (3) bekezdés b) pontja, továbbá a polgári eljárási cselekményeknek hangfelvétellel való rögzítéséről szóló 15/1976. (XII. 7.) IM rendelet alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2008. május 28-án alkotmányjogi panasz előterjesztéséről értesítették írásban az Alkotmánybíróságot a Fővárosi Bíróságnak, valamint a Fővárosi Ítéltáblának a jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzései ellen. Az alkotmányjogi panasz előterjesztéséről szóló értesítés mellett az indítványozók arról is tájékoztatták az Alkotmánybíróságot, hogy indítványuk „jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára”, és „mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására is irányul”. Az indítvány indokolását tartalmazó kiegészítés 2009. február 4-én érkezett az Alkotmánybíróságra.
- [2] Az indítványozók a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 115. § (3) bekezdése, 117. § (2) bekezdés e) pontja, 118. § (1) bekezdésének „hangfelvétel esetén pedig legkésőbb nyolc munkanapon belül” szövegrésze, a 118. § (3) és (5) bekezdései, valamint a 233. §

(3) bekezdés *b*) pontja, továbbá a polgári eljárási cselekményeknek hangfelvétellel való rögzítéséről szóló 15/1976. (XII. 7.) IM rendelet megsemmisítését kezdeményezték. Az indítványozók az alkotmányellenesség és a megsemmisítés megállapításán túlmenően kérték a Pp. 118. § (3) bekezdése és a Pp. 233. § (3) bekezdés *b*) pontja tekintetében a visszamenőleges hatállyal történő alkalmazási tilalom kimondását is; a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását pedig a Pp. ugyanezen rendelkezései összefüggésében arra alapozták, hogy a jogalkotó nem szabályozta törvényben a bírósági jegyzőkönyv kijavítására és kiegészítésére vonatkozó kérelem elbírálásának eljárási rendjét, valamint, hogy törvény nem szabályozza tételesen, mely, az eljárás folyamán hozott végzések ellen nincs helye fellebbezésnek.

- [3] 2. Az indítványozók indítványukban az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkoztak.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1)–(2) bekezdései alapján 2012. január 1-jei hatállyal minden olyan folyamatban lévő eljárás megszűnik, amely tartalma szerint jogszabály alkotmányellenességének a 24. § (1) bekezdésében meghatározott utólagos vizsgálatára irányul, és amelyet nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *e*) pontjában meghatározott indítványozó terjesztett elő, illetve ugyancsak megszűnnek a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló ügyek is. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy alkotmányjogi panaszukat 2012. március 31-ig egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozóknak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy gondoskodjanak jogi képviseletük-

ről vagy igazolják, hogy jogi szakvizsgával rendelkeznek, és erről 2012. március 31-ig értesítsék az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozóknak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolniuk kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

- [7] 4. Az indítványozók az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 26-án és február 6-án átvették. Az alkotmányjogi panasz kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány formai szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [8] Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/58/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3197/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Heves Megyei Bíróság P.20.019/2006/16. számú ítéletével, a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.068/2006/12. számú ítéletével, továbbá a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.068/2006/12. számú jegyzőkönyvével, valamint a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.068/2006/14. számú végzésével összefüggésben benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 66. § (2) bekezdése, 67. § (1) bekezdés *d*) pontja, 73/B. §-a, 115., 116., 117. és 118. §-ai, és 233. § (3) bekezdés *b*) pontja, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 39. § *j*) pontja, a polgári eljárási cselekményeknek hangfelvétellel való rögzítéséről szóló 15/1976. (XII. 7.) IM rendelet, a bűnügyi és az igazságügyi tájékoztatásról szóló

10/1986. (IX. 1.) IM–BM együttes rendelet, továbbá a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.068/2006/12. számú ítélete alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2007. március 2-án alkotmányjogi panasz előterjesztéséről értesítették írásban az Alkotmánybíróságot a Heves Megyei Bíróságnak, valamint a Fővárosi Ítéltáblának a jelen határozat rendelkező részében megjelölt ítéletei, végzései, valamint a Fővárosi Ítéltábla jegyzőkönyve ellen. Az alkotmányjogi panasz előterjesztéséről szóló értesítés mellett az indítványozók arról is tájékoztatták az Alkotmánybíróságot, hogy indítványuk „jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára” is irányul. Az indítvány indoklását tartalmazó kiegészítés – amely mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmazott – 2007. november 20-án érkezett az Alkotmánybíróságra.
- [2] Az indítványozók a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 66. § (2) bekezdése, 67. § (1) bekezdés *d*) pontja, 73/B. §-a, 115., 116., 117. és 118. §-ai, és 233. § (3) bekezdés *b*) pontja, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: régi Bszi.) 39. § *j*) pontja, a polgári eljárási cselekményeknek hangfelvétellel való rögzítéséről szóló 15/1976. (XII. 7.) IM rendelet, a bűnügyi és az igazságügyi tájékoztatásról szóló 10/1986. (IX. 1.) IM–BM együttes rendelet, továbbá a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.068/2006/12. számú ítélete megsemmisítését kezdeményezték.
- [3] Az indítványozók az alkotmányellenesség és a megsemmisítés megállapításán túlmenően kérték a régi Bszi. 39. § *j*) pontja, valamint a Pp. 67. § (1) bekezdés *d*) pontja tekintetében a visszamenőleges hatállyal történő alkalmazási tilalom kimondását is; a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását pedig a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló, többször módosított 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 70/K. §-a összefüggésében arra az álláspontjukra alapozták, hogy az Országgyűlés elmulasztotta megalkotni az alapvető jogok megsértése miatt keletkezett igények bíróság előtti érvényesíthetőségének eljárási szabályait.
- [4] 2. Az indítványozók indítványukban az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkoztak.
- [5] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1)–(2) bekezdései alapján 2012. január 1-jei hatállyal minden olyan folyamatban lévő eljárás megszűnik, amely tartalma szerint jogszabály alkotmányellenességének a 24. § (1) bekezdésében meghatározott utólagos vizsgálatára irányul, és amelyet nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *e*) pontjában meghatározott indítványozó terjesztett elő, illetve ugyancsak megszűnnek a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló ügyek is. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [6] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy alkotmányjogi panaszukat 2012. március 31-ig egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozóknak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [7] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselő. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy gondoskodjanak jogi képviselőtől vagy igazolják, hogy jogi szakvizsgálattal rendelkeznek, és erről 2012. március 31-ig értesítsék az Alkotmánybíróságot. A képviselői jogosultságot az indítványozóknak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolniuk kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [8] 4. Az indítványozók az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 24-én és február 6-án átvették. Az alkotmányjogi panasz kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány fomrai szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § *c*) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/59/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3198/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kk.IV.37.223/2007/3. számú végzésében alkalmazott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 13. § (1) bekezdése, 18. § (4) bekezdése, valamint a 233. § (3) bekezdés *b*) pontja, továbbá a Legfelsőbb Bíróság Kk.IV.37.223/2007/3. számú végzése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2007. október 12-én alkotmányjogi panasz előterjesztéséről értesítették írásban az Alkotmánybíróságot a Legfelsőbb Bíróságnak a jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzése ellen. Az alkotmányjogi panasz előterjesztéséről szóló értesítés mellett az indítványozók arról is tájékoztatták az Alkotmánybíróságot, hogy indítványuk „jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára” is irányul. Az indítvány indokolását tartalmazó kiegészítés – amely mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmazott – 2008. január 22-én érkezett az Alkotmánybíróságra.
- [2] Az indítványozók a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 13. § (1) bekezdése, 18. § (4) bekezdése, valamint a 233. § (3) bekezdés *b*) pontja, továbbá a Legfelsőbb Bíróság Kk.IV.37.223/2007/3. számú végzése megsemmisítését kezdeményezték. Az indítványozók az alkotmányellenesség és a megsemmisítés megállapításán túlmenően kérték a Pp. 13. § (1) bekezdése, 18. § (4) bekezdése, és a 233. § (3) bekezdés *b*) pontja tekintetében a visszamenőleges hatállyal történő alkalmazási tilalom kimondását is; a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását pedig a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló, többször módosított 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 57. § (1) bekezdése összefüggésében arra a kifogásukra alapozták, hogy polgári eljárásban a felek nem ismerhetik meg a bírák nyilatkozatait a bíró kizárásáról való döntést megelőzően, ez pedig „sérti a tisztességes és igazságos tárgyalás követelményét”.
- [3] 2. Az indítványozók indítványukban az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkoztak.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1)–(2) bekezdései alapján 2012. január 1-jei hatállyal minden olyan folyamatban lévő eljárás megszűnik, amely tartalma szerint jogszabály alkotmányellenességének a 24. § (1) bekezdésében meghatározott utólagos vizsgálatára irányul, és amelyet nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *e*) pontjában meghatározott indítványozó terjesztett elő, illetve ugyancsak megszűnnek a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló ügyek is. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy alkotmányjogi panaszukat 2012. március 31-ig egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozóknak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselőt. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy gondoskodjanak jogi képviselőtől vagy igazolják, hogy jogi szakvizsgálattal rendelkeznek, és erről 2012. március 31-ig értesítsék az Alkotmánybíróságot. A képviselői jogosultságot az indítványozóknak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolniuk kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [7] 4. Az indítványozók az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 24-én és február 6-án átvették. Az al-

kormányjogi panasz kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány formai szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., *Dr. Szalay Péter s. k.,*
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/60/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3199/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kk.IV.37.222/2007/3. számú végzésében alkalmazott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 13. § (1) bekezdése, 18. § (4) bekezdése, valamint a 233. § (3) bekezdés *b)* pontja, továbbá a Legfelsőbb Bíróság Kk.IV.37.222/2007/3. számú végzése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2007. október 12-én alkotmányjogi panasz előterjesztéséről értesítették írásban az Alkotmánybíróságot a Legfelsőbb Bíróságnak a jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzése ellen. Az alkotmányjogi panasz előterjesztéséről szóló értesítés mellett az indítványozók arról is tájékoztatták az Alkotmánybíróságot, hogy indítványuk „jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára” is irányul. Az indítvány indokolását tartalmazó kiegészítés – amely mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmazott – 2008. január 22-én érkezett az Alkotmánybíróságra.
- [2] Az indítványozók a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 13. § (1) bekezdése, 18. § (4) bekezdése, valamint a 233. § (3) bekezdés *b)* pontja, továbbá a Legfelsőbb Bíróság Kk.IV.37.222/2007/3. számú végzése megsemmisítését kezdeményezték. Az indítványozók az alkotmányellenesség és a megsemmisítés megállapításán túlmenően kérték a Pp. 13. § (1) bekezdése, 18. § (4) bekezdése, és a 233. § (3) bekezdés *b)* pontja tekintetében a visszamenőleges hatállyal történő alkalmazási tilalom kimondását is; a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását pedig a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló, többször módosított 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 57. § (1) bekezdése összefüggésében arra a kifogásukra alapozták, hogy polgári eljárásban a felek nem ismerhetik meg a bírák nyilatkozatait a bíró kizárásáról való döntést megelőzően, ez pedig „sérti a tisztességes és igazságos tárgyalás követelményét”.
- [3] 2. Az indítványozók indítványukban az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkoztak.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1)–(2) bekezdései alapján 2012. január 1-jei hatállyal minden olyan folyamatban lévő eljárás megszűnik, amely tartalma szerint jogszabály alkotmányellenességének a 24. § (1) bekezdésében meghatározott utólagos vizsgálatára irányul, és amelyet nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *e)* pontjában meghatározott indítványozó terjesztett elő, illetve ugyancsak megszűnnek a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló ügyek is. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy alkotmányjogi panaszukat 2012. március 31-ig egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel, az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozóknak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

- [6] 3. Az Abtv. 51. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás során kötelező a jogi képviselet. Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy gondoskodjanak jogi képviseletükről vagy igazolják, hogy jogi szakvizsgával rendelkeznek, és erről 2012. március 31-ig értesítsék az Alkotmánybíróságot. A képviseleti jogosultságot az indítványozóknak az Abtv. alapján legkésőbb 2012. március 31-ig igazolniuk kellett volna, ellenkező esetben az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [7] 4. Az indítványozók az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 24-én és február 6-án átvették. Az alkotmányjogi panasz kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány formai szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., *Dr. Szalay Péter s. k.,*
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/61/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3200/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 9.Pk.25.377/2008/4-I. számú és a Legfelsőbb Bíróság Kpkf.IV.37.291/2008/3. számú végzéseiben alkalmazott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 149. § (2) bekezdése, a 271. § (1) bekezdés e) pontja, a 233/A §-a, a 221. § (1) bekezdés első mondata, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdése, és az 57. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére, továbbá alkal-

mazhatóságának visszamenőleges hatállyal történő kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2009. február 5-én alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Ítéltábla és a Legfelsőbb Bíróság jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzéseivel összefüggésben.
- [2] Az indítványozók a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 149. § (2) bekezdése, a 271. § (1) bekezdés e) pontja, a 233/A. §, a 221. § (1) bekezdés első mondata, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdése, és az 57. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá alkalmazhatóságának visszamenőleges hatályú kizárását kezdeményezték. Az indítványozók kérték továbbá mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását is, mivel a Pp. nem szabályozza az alábbi kérdéseket: a Legfelsőbb Bíróság másodfokon hozott végzése elleni jogorvoslat, a fél több ügy egymáshoz való egyesítése iránti kérelmének elbírálása, a bíróság által kötelezően elrendelendő hiánypótlás, a bírósági határozatnak tartalmaznia kell a fél kérelmét és annak indokait, az államot terhelő költségigénnyel kapcsolatban a fél mentesítése a jogorvoslati illeték megfizetése alól.
- [3] 2. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszukban az Alkotmány 45. §-a, 50. § (1) és (3) bekezdése, 57. § (1) bekezdése, 77. § (2) bekezdése, a 70/A. §-a és a 70/I. §-a sérelmére hivatkoztak.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én a hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy alkotmányjogi panaszukat 2012. március 31-ig egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezés a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezését sérti és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészí-

teni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozóknak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

- [6] 3. Az indítványozók az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 24-én, illetve február 6-án átvették. Az alkotmányjogi panasz kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi folytatására nincs lehetőség.
- [7] Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/67/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3201/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 9.Pk.25.375/2008/4-I. számú és a Legfelsőbb Bíróság Kpkf.IV.37.289/2008/2. számú végzéseiben alkalmazott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 149. § (2) bekezdése, a 271. § (1) bekezdés e) pontja, a 233/A. §-a, a 221. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdése, és az 57. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére, továbbá alkalmazhatóságának visszamenőleges hatállyal történő kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2008. december 16-án alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Ítéltábla és a Legfelsőbb Bíróság

jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzéseivel összefüggésben.

- [2] Az indítványozók a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 149. § (2) bekezdése, a 271. § (1) bekezdés e) pontja, a 233/A §-a, a 221. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdése, és az 57. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá alkalmazhatóságának visszamenőleges hatályú kizárását kezdeményezték. Az indítványozók kérték ezen túlmenően mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását is, mivel a Pp. nem szabályozza az alábbi kérdésköröket: a Legfelsőbb Bíróság másodfokon hozott végzése elleni jogorvoslat, a fél több ügynek egymáshoz való egyesítése iránti kérelmének elbírálása, a bíróság általi kötelező hiánypótlás, a bírósági határozatnak tartalmaznia kell a fél kérelmét és annak indokait, az államot terhelő költségigénnyel kapcsolatban a fél mentesítése a jogorvoslati illeték megfizetése alól.
- [3] 2. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszukban az Alkotmány 45. §-a, 50. § (1) és (3) bekezdése, 57. § (1) bekezdése, 77. § (2) bekezdése, a 70/A. §-a és a 70/I. §-a sérelmére hivatkoztak.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én a hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta indítványozókat, hogy alkotmányjogi panaszukat 2012. március 31-ig egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezés a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezését sérti és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozóknak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az indítványozók az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 19-én, illetve január 31-én átvették. Az alkotmányjogi panasz kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi folytatására nincs lehetőség.

[7] Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/68/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3202/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 9.Pk.25.376/2008/4-I. számú és a Legfelsőbb Bíróság Kpkf.IV.37.290/2008/2. számú végzéseiben alkalmazott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 149. § (2) bekezdése, a 271. § (1) bekezdés e) pontja, a 233/A. §-a, a 221. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdése, az 57. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére, továbbá alkalmazhatóságának visszamenőleges hatállyal történő kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2008. december 13-án alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Ítéltábla és a Legfelsőbb Bíróság jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzéseivel összefüggésben.
- [2] Az indítványozók a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 149. § (2) bekezdése, a 271. § (1) bekezdés e) pontja, a 233/A. §, a 221. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdése, és az 57. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá alkalmazhatóságának visszamenőleges hatályú kizárá-

sát kezdeményezték. Az indítványozók ezen túlmenően kérték mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását is, mivel a Pp. nem szabályozza az alábbi kérdésköröket: a Legfelsőbb Bíróság másodfokon hozott végzése elleni jogorvoslat, a fél több ügy egymáshoz való egyesítésére irányuló kezdeményezésének elbírálása, a hiánypótlás bíróság általi kötelező elrendelése, a bírósági határozatnak tartalmaznia kell a fél kérelmét és annak indokait, az államot terhelő költségigénnyel kapcsolatosan a fél mentesítése a jogorvoslati illeték megfizetése alól.

- [3] 2. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszukban az Alkotmány 45. §-a, 50. § (1) és (3) bekezdése, 57. § (1) bekezdése, 77. § (2) bekezdése, a 70/A. §-a és a 70/I. §-a sérelmére hivatkoztak.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én a hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy alkotmányjogi panaszukat 2012. március 31-ig egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezés a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezését sérti és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel az alkotmányjogi panaszt ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozóknak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az indítványozók az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 24-én, illetve január 28-án átvették. Az alkotmányjogi panasz kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi folytatására nincs lehetőség.
- [7] Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/69/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3203/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 4.Pkf.25.579/2007/11.számú végzésében alkalmazott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 149. § (1) és (2) bekezdései, a 221. §-a, a 224. § (4) bekezdése, valamint a 233. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2007. december 5-én alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Ítéltábla jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzésében alkalmazott jogszabályok alkotmányellenességének megállapítása iránt.
- [2] Az indítványozók a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 149. § (1) és (2) bekezdései, a 221. §-a, a 224. § (4) bekezdése, a 233. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezték. Az indítványozók kérték továbbá mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását is, mivel a Pp. nem szabályozza, hogy a bírósági határozatok indokolása nem sértheti a felek személyes és egyéb törvényes jogait, nem tartalmazhat olyan megállapítást, amelyek ténybelileg alaptalanok, nincsenek bizonyítékokkal alátámasztva, illetve téves logikai következtetésen alapulnak.
- [3] 2. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszukban az Alkotmány 2. § (1) bekezdése, 50. § (3) bekezdése, 57. § (1) és (5) bekezdései sérelmére hivatkoztak.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én a hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) lépett. Az Alkotmánybíróságról

szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy alkotmányjogi panaszukat 2012. március 31-ig egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezését sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel az alkotmányjogi panaszukat ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozóknak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az indítványozók az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 24-én, illetve január 31-én átvették. Az alkotmányjogi panasz kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi folytatására nincs lehetőség.
- [7] Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/70/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3204/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 5. Pkf.26.132/2008/2. számú végzésében alkalma-

zott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 114/A. §-a, a 114/B. §-a, a 233. § (3) bekezdés b) pontja, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 13. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére, továbbá alkalmazhatóságának visszamenőleges hatállyal történő kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2009. február 23-án alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Ítéltábla jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzésével összefüggésben.
- [2] Az indítványozók a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 114. §/A. §-a, a 114/B. §-a, a 233. § (3) bekezdés b) pontja, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 13. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá alkalmazhatóságának visszamenőleges hatályú kizárását kezdeményezték. Az indítványozók ezen túlmenően a Pp. ugyanezen rendelkezéseivel összefüggésben kérték mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását is arra alapozva, hogy a bíróság mulasztásai kivizsgálásának és az ezzel kapcsolatos felelősségi eljárásnak nincsenek kikényszeríthető szabályai.
- [3] 2. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszukban az Alkotmány 2. § (1) bekezdése, 45. § (1) bekezdése, 50. § (3) bekezdése, 57. § (1) és (5) bekezdései sérelmére hivatkoztak.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én a hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy alkotmányjogi panaszukat 2012. március 31-ig egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezését sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel az alkotmányjogi panaszukat ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy

az ügyben az indítványozóknak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.

- [6] 3. Az indítványozók az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 26-án, illetve január 31-én átvették. Az alkotmányjogi panasz kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi folytatására nincs lehetőség.
- [7] Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., *Dr. Szalay Péter s. k.,*
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/71/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3205/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéltábla II.Pf.20.312/2008/7. számú részítéletében alkalmazott, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 39. § j) pontja, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 76. §-ának az „emberi méltóság” szövegrésze, a 96. § (1)–(3) bekezdései, a 133. § (1) és (2) bekezdései, a 233/A. §-a, a 245. §-a, a 253. § (3) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII törvény 39. § (3) bekezdése valamint az 57. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére, továbbá alkalmazhatóságának visszamenőleges hatállyal történő kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2008. november 19-én alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybíró-

- sághoz a Debreceni Ítéletábla jelen határozat rendelkező részében megjelölt részítéletével összefüggésben.
- [2] Az indítványozók a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 39. § j) pontja, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 76. §-ának az „emberi méltóság” szövegrésze, a 96. § (1)–(3) bekezdései, a 133. § (1) és (2) bekezdései, a 233/A. §-a, a 245. §-a, a 253. § (3) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdése és 57. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése, továbbá alkalmazhatóságának visszamenőleges hatályú kizárását kezdeményezték. Az indítványozók ezen túlmenően alkotmányos követelmény kimondását is kérték az alábbi tárgykörökben: a bíróság hatásköre törvényi rendelkezés hiányban is kiterjed az Alkotmányban szabályozott alapvető jogok megsértéséből keletkezett igények és kötelezettségek teljesítésével kapcsolatosan, a másodfokú bíróság költségviselés tárgyában hozott határozata ellen jogorvoslatot kell biztosítani, az Alkotmány 70/K. §-ában szabályozott igények bíróság előtti érvényesítése legyen illetékmentes.
- [3] 2. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszukban az Alkotmány 2. § (1) bekezdése, 45. § (1) bekezdése, 50. § (1) és (3) bekezdései, 57. § (1) és (5) bekezdései, 70/A. §-a, 70/l. §-a, 70/K. §-a és a 77. § (2) bekezdése sérelmére hivatkoztak.
- [4] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én a hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [5] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat, hogy alkotmányjogi panaszukat 2012. március 31-ig egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény mely rendelkezését sértik és miért. Az Alkotmánybíróság felhívása értelmében, az Abtv. 26. §-ára és az 52. § (1) bekezdésére tekintettel az alkotmányjogi panaszukat ki kellett volna egészíteni, és egyértelműen megjelölni, hogy az ügyben az indítványozóknak az Alaptörvényben biztosított mely jogai sérültek.
- [6] 3. Az indítványozók az Alkotmánybíróság végzését 2012. január 24-én, illetve január 31-én átvették.

- Az alkotmányjogi panasz kiegészítése elmaradt, ezért az indítvány tartalmi szempontból nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek, így az eljárás érdemi folytatására nincs lehetőség.
- [7] Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. június 25.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/72/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3206/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 22.K.33.479/2010/4. számú ítéletével összefüggésben előterjesztett, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételének részletes feltételeiről szóló 61/2009. (V.14.) FVM rendelet 33. § (1) és (2) bekezdései alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2011 májusában előterjesztett alkotmányjogi panaszban támadta az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételének részletes feltételeiről szóló 61/2009. (V. 14.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 33. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt rendelkezéseket.
- [2] Az indítványozó álláspontja szerint a hátrányos megkülönböztetés tilalmába ütköznek az FVM rendelet megjelölt rendelkezései, mert természetes személyek (családi gazdaságok) esetén többletpont

mindössze a szakirányú végzettségű vezető és tag után jár, míg gazdasági társaságok esetén azok alkalmazottjai esetén is beszámítható.

- [3] Az indítványozó megjelölte az Alkotmány 8. § (1) bekezdését és a 70/A. § (1) bekezdését.
- [4] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/12-1/2012. AB végzésében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozókat az indítvány kiegészítésére, azzal, hogy az indítvány kiegészítésének elmaradása esetén az érdemi eljárás lefolytatására nincs mód. Az indítványozó a végzést 2012. január 20-án átvette, azonban a 2012. március 31-ei határidő leteltéig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [5] Az Abtv. 64. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság végzésben utasítja vissza az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás, vagy egyéb nyilatkozattétel elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti.
- [6] Mivel jelen ügyben az indítvány kiegészítése a megadott határidőben nem történt meg, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/12/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3207/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság Sobor Község Önkormányzatának az állatok tartásáról szóló 13/2008. (XII. 18.) sz. rendelete 13. § (1) bekezdése alaptörvény-elle-

nességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó 2011. április 8-án kelt és 2011. április 18-án benyújtott indítványában jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálata iránt terjesztett elő kérelmet Sobor Község Önkormányzatának az állatok tartásáról szóló 13/2008. (XII. 18.) sz. rendelete (a továbbiakban: Ör.) 13. § (1) bekezdése vonatkozásában.
- [2] Az Alkotmánybíróság 2012. január 16-án kelt, IV/925-1/2012. AB végzésében (a továbbiakban: AB végzés) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselő igazolására, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult.
- [3] Az indítványozó az AB végzésben foglaltak alapján jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt 2012. március 29-én terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján az Ör. 13. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére, amelyhez csatolta a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2011. április 19-én kelt 9.K.27.158/2010/9. számú ítéletét. Az indítványozó álláspontja szerint az Ör. kifogásolt rendelkezése – amely az Ör. rendelkezéseit a folyamatban lévő, el nem bírált kérelmek ügyében is alkalmazni rendeli – sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, a XIII. cikkét és a XXIV. cikkét.
- [4] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. A jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek.
- [5] Az Abtv. 71. § (1) bekezdése alapján 2011. december 31-én megszűnt utólagos absztrakt normakontroll eljárások indítványozója által az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján 2012. március 31-ig benyújtott alkotmányjogi panaszok csak az Abtv. 26. § (2) bekezdésén alapulhatnak. Bírói eljárásnak vagy a bírói döntésnek az Abtv. 26. § (1) bekezdés alapján történő felülvizsgálatát az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján nem lehet kezdeményezni. Az indítványozó a megszűnt utólagos absztrakt normakontroll eljárás indítványozójaként alkotmányjogi panaszát

- nem az Abtv. 26. § (2) bekezdésére, hanem az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapítva nyújtotta be.
- [6] Ezért az Alkotmánybíróság az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdésre alapított alkotmányjogi panaszát az Abtv. 64. § d) pontja alapján – a befogadás kérdésében történő döntés mellőzésével – visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2679/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3208/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 3.Kpk.45.832/2011/4. számú végzésével összefüggésben benyújtott, a nemzeti és etnikai kisebbségekről szóló 1993. évi LXXVII. törvény 30/F. § (1) bekezdése „A két nyelven készített jegyzőkönyv közül a kisebbség nyelvén készült jegyzőkönyv tekintendő hitelesnek.” mondata, továbbá a 30/N. § (1) bekezdésében a „helyettesítésére” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint a konkrét perben történő alkalmazási tilalmának kimondása iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2011. október 17-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Bíróság 3.Kpk.45.832/2011/4. számú végzésével szemben. Indítványozta az Alkotmánybíróságnál a nemzeti és etnikai kisebbségekről szóló 1993. évi LXXVII. törvény 30/F. § (1) bekezdése „A két nyelven készített jegyzőkönyv közül

a kisebbség nyelvén készült jegyzőkönyv tekintendő hitelesnek.” mondata, továbbá a 30/N. § (1) bekezdésében a „helyettesítésére” szövegrésze alkotmányellenességének a megállapítását és megsemmisítését. Annak kimondását is kérte, hogy a megsemmisített jogszabályokat a perében nem lehetett volna alkalmazni.

- [2] 2. Az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt IV/1553-1/2012. végzésével felhívta az indítványozót, hogy alkotmányjogi panaszát az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §-a, valamint az 52. § (1) bekezdése alapján egészítse ki és azt 2012. március 31-ig terjessze elő. Az indítványozó a kiegészítést tartalmazó beadványát 2012. április 3-án elkésetten terjesztette elő. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1553/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3209/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kfv.II.39.242/2004/6. számú ítéletével összefüggésben előterjesztett, Ráckeve Város Önkormányzatának 13/1996. (VI. 28.) sz. és 14/1996. (VI. 28.) sz. rendelete, valamint Ráckeve Város Önkormányzatának a Helyi Építési Szabályzatról szóló 19/1998. (IX. 25.) sz. rendelete alkotmányellenességének megállapítására és konkrét ügyben történő alkalmazásának kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozók 2005-ben a Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.39.242/2004/6. számon hozott ítélete kapcsán előterjesztett alkotmányjogi panaszukban Ráckeve Város Önkormányzatának 13/1996. (VI. 28.) sz. és 14/1996. (VI. 28.) sz. rendeletével összefüggésben annak megállapítását kérték az Alkotmánybíróságtól, hogy a „rendelete[k] hatályának hiánya miatt a felülvizsgálati eljárásban és az ítéletben alkalmazhatatlan[ok]”. Emellett az indítványozók állítása szerint az említett rendeletek, valamint Ráckeve Város Önkormányzatának a Helyi Építési Szabályzatról szóló 19/1998. (IX. 25.) sz. rendeletében a „véshelyzeti kompkikötői besorolás” alkotmányellenes, ezért a fent említett jogerős ítélettel lezárt ügyben alkalmazhatóságuk visszamenőleges kizárását kezdeményezték. Ennek alátámasztásaként az Alkotmány több rendelkezésének [2. § (1) bekezdés, 57. § (1) és (5) bekezdés], valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény sérelmére hivatkoztak. Az indítványozók az Alkotmánybíróság állásfoglalását is kérték egy konkrétan megjelölt ingatlanhoz kapcsolódó tulajdonkorlátozás arányosságát, illetve a Legfelsőbb Bíróságnak az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ítéletében kifejtett jogi álláspontját illetően.

[2] 2. Az Alkotmány helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

[3] Az Alkotmánybíróság a jogszabályi változásokra tekintettel végzésben felhívta az indítványozókat, hogy alkotmányjogi panaszukat – figyelemmel az Abtv. 52. § (1) bekezdésére – egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Egyúttal az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat arra is, hogy – tekintettel az Abtv. 51. § (2) és (3) bekezdésére – jogi képviselükről gondoskodjanak, vagy igazolják, hogy jogi szakvizsgával rendelkeznek. Az Alkotmánybíróság tájékoztatta az indítványozókat, hogy a fenti hiányosságok pótlásának elmaradása esetén a panasz eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

[4] Az indítványozók a végzésben megjelölt határidőn belül jogi képviselükről nem gondoskodtak, jogi szakvizsgát nem igazoltak, illetve indítványukat nem egészítették ki.

[5] Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Mivel a jelen ügyben az indítványozók jogi képviselükről nem gondoskodtak, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/39/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3210/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Ráckeve Város Önkormányzatának 2000. április 20-i képviselőtestületi üléséről készített jegyzőkönyv nyilvánossá tételére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozók eredeti, 2000-ben benyújtott indítványukban Ráckeve Város Önkormányzata egyes rendeletei alkotmányellenességének megállapítását és e rendeletek konkrét esetben történő alkalmazhatóságának visszamenőleges kizárását kérték az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 37. §-ára hivatkozva (utólagos normakontroll kérelem). Emellett konkrét bírósági döntések hatályon kívül helyezését, illetve peres eljárás megszüntetését is indítványozták. Később indít-

ványukat több alkalommal kiegészítették. Így 2001-ben alkotmányjogi panasz keretében kérték Ráckeve Város Önkormányzatának 2000. április 20-i, részben zártta nyilvánított (10/f pont) képviselőtestületi üléséről készített jegyzőkönyv nyilvánosá tételét. Indokolásként az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, 8. § (1) bekezdésének, 13. § (1)–(2) bekezdésének, 61. § (1) bekezdésének, illetve egyéb törvényi és rendeleti szabályoknak, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény több cikkének a sérelmét jelölték meg.

- [2] 2. Az Alkotmány helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. hatálybalépésével minden olyan folyamatban lévő eljárás megszűnik, amely tartalma szerint jogszabály alkotmányellenességének az Abtv. 24. § (1) bekezdésében meghatározott utólagos vizsgálatára irányul, és amelyet nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontjában meghatározott indítványozó terjesztett elő. Ezen előírás alapján az indítványnak az utólagos normakontrollra irányuló része tekintetében az eljárás a törvény erejénél fogva megszűnt.
- [3] Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [4] Az Alkotmánybíróság a jogszabályi változásokra tekintettel végzésben felhívta az indítványozókat, hogy alkotmányjogi panaszukat – figyelemmel az Abtv. 52. § (1) bekezdésére – egészítsék ki a tekintetben, hogy a panaszban támadott rendelkezések az Alaptörvény mely rendelkezéseit sértik és miért. Egyúttal az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozókat arra is, hogy – tekintettel az Abtv. 51. § (2) és (3) bekezdésére – jogi képviselükről gondoskodjanak, vagy igazolják, hogy jogi szakvizsgálattal rendelkeznek. Az Alkotmánybíróság tájékoztatta az indítványozókat, hogy a fenti hiányosságok pótlásának elmaradása esetén a panasz eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [5] Az indítványozók a végzésben megjelölt határidőn belül jogi képviselükről nem gondoskodtak, jogi szakvizsgát nem igazoltak, illetve indítványukat nem egészítették ki. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Mivel a jelen ügyben az indítványozók jogi képviselükről

nem gondoskodtak, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k., alkotmánybíró
Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., alkotmánybíró
Dr. Szalay Péter s. k., alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/40/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3211/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.013/2005/10. sorszámú ítéletével összefüggésben benyújtott, a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény preambuluma, 2. §-a, 10. § a), i) és n) pontjai, 50. §-a, 52. §-a valamint a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 180/2002. (VIII. 23.) Korm. rendelet 1. § 7. pontja, 37. §-a, 39. § (1) bekezdése, 49. § (1) bekezdése és 90. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2006. július 13-án alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz a jelen határozat rendelkező részében megjelölt jogszabályhelyek alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése tárgyában. Az indítványozó másodlagosan kérte – amennyiben az Alkotmánybíróság a támadott jogszabályhelyeket nem találja alkotmányellenesnek – a jogszabályhelyek Alkotmánnyal összhangban álló értelmezésének megadását is.

- [2] 2. Az indítványozó indítványában a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [3] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezési alapján fennáll.
- [4] A fentieknek megfelelően az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, V/53-1/2012. AB végzésében az Abtv. 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót és a jogi képviselőt is az indítvány kiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselettel kapcsolatos nyilatkozatra, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Mind az indítványozó, mind a jogi képviselő a végzést 2012. január 20-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségüknek nem tettek eleget.
- [5] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy sem az indítványozó, sem jogi képviselője a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k., *Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., *Dr. Szalay Péter s. k.,*
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/53/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3212/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Kfv.IV.37.016/2006/6. sorszámú ítéletével összefüggésben benyújtott, a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény preambuluma, 2. §-a, 10. § a) és n) pontjai, 50. §-a, 52. §-a valamint a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 180/2002. (VIII. 23.) Korm. rendelet 1. § 7. pontja, 37. §-a, 39. § (1) bekezdése és 90. § (4) bekezdése alkotmány-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2006. december 20-án alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz a jelen határozat rendelkező részében megjelölt jogszabályhelyek alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése tárgyában. Az indítványozó másodlagosan kérte – amennyiben az Alkotmánybíróság a támadott jogszabályhelyeket nem találja alkotmányellenesnek – a jogszabályhelyek Alkotmánnyal összhangban álló értelmezésének megadását is.
- [2] 2. Az indítványozó indítványában a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [3] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezési alapján fennáll.
- [4] A fentieknek megfelelően az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/54-1/2012. AB végzésé-

ben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót és a jogi képviselőt is az indítvány kiegészítésére, amely a kötelező jogi képvisellel kapcsolatos nyilatkozatra, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Mind az indítványozó, mind a jogi képviselő a végzést 2012. január 20-án átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségüknek nem tettek eleget.

- [5] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy sem az indítványozó, sem jogi képviselője a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/54/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3213/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 28.K.35.193/2010/4. és 28.K.35.215/2010/3. sorszámú ítéleteivel összefüggésben benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 339. § (1) bekezdése, 340. § (1) és (2) bekezdése, valamint a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXII. törvény 20. § (6) bekezdése, továbbá a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 111. § (1) bekezdése és a kerékbilincs közterület-felügye-

let általi alkalmazására, a járművek elszállítására, valamint a felmerült költségekre vonatkozó szabályokról szóló 55/1999. (X. 16.) IRM rendelet 3. §-a, 6. § (3) bekezdése, 7., 8., 9., 10. és 11. §-ai, és 20. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2011. szeptember 5-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz a jelen határozat rendelkező részében megjelölt jogszabályhelyek alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése tárgyában. Az indítványozó másodlagosan kérte az alkotmányjogi panasszal támadott jogszabályhelyek és az ezek kapcsán kialakított joggyakorlat utólagos normakontrollját illetve megsemmisítését, továbbá „bírószági eljárásból való visszamenőleges kizárását”. Indítványozó kérte továbbá a 109/2009. (XI. 18.) AB határozattal 2010. június 30. napjával megsemmisített, a Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályairól szóló 24/2009. (V. 11.) Föv. Kgy. rendelet „visszaható hatályú megsemmisítését és bírósági eljárásból való visszamenőleges kizárását” is.
- [2] 2. Az indítványozó indítványában a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [3] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezési alapján fennáll.
- [4] A fentieknek megfelelően az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/55-1/2012. AB végzésében az Abtv. 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót az indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képvisellel kapcsolatos nyilatkozatra, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. január 24-én átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a

végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.

- [5] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozó a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/55/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3214/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Baranya Megyei Bíróság 7.K.20.650/2007/7. sorszámú ítéletével összefüggésben benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 340. § (1) és (2) bekezdései, továbbá az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 31. § (1) bekezdése, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 151. §-a, 179. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2007. november 26-án alkotmányjogi panasz előterjesztéséről értesítette írásban az Alkotmánybíróságot a Baranya Megyei Bíróságnak a jelen határozat rendelkező részében megjelölt ítélete ellen. Az alkotmányjogi panasz előter-

jesztéséről szóló értesítés mellett az indítványozó arról is tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy indítványa „jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára” és mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására is irányul. Az indítvány indokolását tartalmazó kiegészítés azonban csak 2008. március 4-én érkezett az Alkotmánybíróságra.

- [2] Az indítványozó jelen határozat rendelkező részében megjelölt ítélet és jogszabályhelyek megsemmisítésén túlmenően kérte ezek és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletnek az indítvány alapjául szolgáló bírósági eljárásból történő „visszamenőleges hatállyal történő kizárását”.
- [3] A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását indítványozó azzal indokolta, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény nem felelnek meg, a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (1) bekezdésében foglalt „demokratikus jogállamiságnak” és az – azóta már hatályon kívül helyezett – jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 2. § c), 3. § g), 4. § a) és c) pontjainak, ezért kérte az Alkotmánybíróságot, hogy hívja fel a jogalkotót „jogszabály-alkotási kötelezettségének” teljesítésére.

- [4] 2. Az indítványozó indítványában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [5] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezési alapján fennáll.
- [6] A fentieknek megfelelően az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/56-1/2012. AB végzésében az Abtv. 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót az indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képvisellel kapcsolatos nyilatkozatra, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. január 24-én átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.

[7] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozó a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/56/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3215/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Baranya Megyei Bíróság 7.K.20.804/2007/4. sorszámú ítéletével összefüggésben benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 340. § (1) és (2) bekezdései, továbbá az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 179. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó 2007. november 26-án alkotmányjogi panasz előterjesztéséről értesítette írásban az Alkotmánybíróságot a Baranya Megyei Bíróságnak a jelen határozat rendelkező részében megjelölt ítélete ellen. Az alkotmányjogi panasz előterjesztéséről szóló értesítés mellett az indítványozó arról is tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy indítványa „jogszabály alkotmányellenességének

utólagos vizsgálatára” és mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására is irányul. Az indítvány indokolását tartalmazó kiegészítés azonban csak 2008. március 4-én érkezett az Alkotmánybíróságra.

[2] Az indítványozó jelen határozat rendelkező részében megjelölt ítélet és jogszabályhelyek megsemmisítésén túlmenően kérte ezek és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet az indítvány alapjául szolgáló bírósági eljárásból történő „visszamenőleges hatállyal történő kizárását”.

[3] A „mulasztásban megnyilvánuló alkotmánysejtés” megállapítását indítványozó azért kérte, mert a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényből, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvényből, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényből és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényből – véleménye szerint – számos szabály hiányzik.

[4] 2. Az indítványozó indítványában a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.

[5] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezési alapján fennáll.

[6] A fentieknek megfelelően az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/57-1/2012. AB végzésében az Abtv. 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót az indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képvisellel kapcsolatos nyilatkozatra, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. január 24-én átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.

[7] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozó a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi

elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/57/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3216/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Pk.VIII.24.787/2007/2. sorszámú végzésével összefüggésben benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 13. § (1) bekezdése, 18. § (4) bekezdése és 233. § (3) bekezdés b) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók 2007. szeptember 18-án alkotmányjogi panasz előterjesztéséről értesítették írásban az Alkotmánybíróságot a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának a jelen határozat rendelkező részében megjelölt végzése ellen. Az alkotmányjogi panasz előterjesztéséről szóló értesítés mellett az indítványozók arról is tájékoztatták az Alkotmánybíróságot, hogy indítványuk „alkotmányellenesség utólagos vizsgálatára” is irányul. Az indítvány indokolását tartalmazó kiegészítés – amely mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is tartalmazott – azonban csak 2008. január 14-én érkezett az Alkotmánybíróságra.
- [2] Az indítványozók jelen határozat rendelkező részében megjelölt ítélet és jogszabályhelyek megsemmisítésén túlmenően kérték az indítvány alapjául szolgáló bírósági eljárásban a visszamenőleges hatályal történő alkalmazási tilalom kimondását is.

[3] A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását indítványozók azzal indokolták, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 57. § (1) bekezdése sérül azáltal, hogy a „felek a bírák nyilatkozatait a kizárásról való döntést megelőzően nem ismerhetik meg”.

[4] 2. Az indítványozók indítványukban az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkoztak.

[5] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezési alapján fennáll.

[6] A fentieknek megfelelően az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/75-1/2012. AB végzésében az Abtv. 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozókat az indítványuk kiegészítésére, amely a kötelező jogi képvisellel kapcsolatos nyilatkozatra, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozók a végzést 2012. január 26-án illetve 31-én átvették, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségüknek nem tettek eleget.

[7] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozó a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/75/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3217/2012. (VII. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Bíróság 3.K.31.215/2005/10. sorszámú ítéletével összefüggésben benyújtott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 233. §-a, 270. § (3) bekezdés a) pontja, a 340. § (1) és (2) bekezdései, továbbá az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény 18. §-a, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 40. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2006. február 3-án alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz a jelen határozat rendelkező részében megjelölt jogszabályhelyek alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése tárgyában. Az indítványozó kérte továbbá az alkotmányjogi panasszal támadott jogszabályhelyeknek az indítvány alapjául szolgáló perben történő alkalmazásának visszamenőleges hatályú kizárását.
- [2] 2. Az indítványozó indítványában a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott.
- [3] Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) lépett. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban:

Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozói jogosultsága az Abtv. rendelkezési alapján fennáll.

- [4] A fentieknek megfelelően az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, IV/76-1/2012. AB végzésében az Abtv. 73. § (1) bekezdése alapján felhívta az indítványozót az indítványa kiegészítésére, amely a kötelező jogi képvisellel kapcsolatos nyilatkozatra, valamint az alkotmányjogi panasz Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult. Az indítványozó a végzést 2012. január 24-én átvette, azonban a megadott határidőig, azaz 2012. március 31-ig a végzésben foglalt kiegészítési kötelezettségének nem tett eleget.
- [5] 3. Az Abtv. 64. § c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítja a hiánypótlás elmaradását, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti. Tekintettel arra, hogy az indítványozó a felhívásban foglaltakat nem teljesítette, és a hiánypótlás elmaradása az indítvány érdemi elbírálását ellehetetlenítette, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. július 9.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/76/2012.

• • •

EGYÉB DOKUMENTUMOK, KÖZLEMÉNYEK

**AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
ELNÖKÉNEK
4/2012. (VII. 2.) ELNÖKI UTASÍTÁSA****egyesbírók kijelöléséről**

Az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 11. §-a alapján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 55. § (5) bekezdésben meghatározott eljárásban eljáró egyesbíróként Dr. Szalay Péter alkotmánybíró a 2012. július 1-jétől 2012. szeptember 30-ig terjedő időtartamra, saját kérésére ismételtén kijelölöm.

Az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 11. §-a alapján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 55. § (5) bekezdésben meghatározott eljárásban eljáró egyesbíróként 2012. július 1-jétől 2012. szeptember 30-ig terjedő időtartamra Dr. Kiss László alkotmánybíró jelölöm ki.

Budapest, 2012. július 2.

*Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke*

Alkotmánybírósági ügyszám: XXV/3226/2012.

**AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
ELNÖKÉNEK
5/2012. (VII. 9.) ELNÖKI UTASÍTÁSA****Dr. Bihari Mihály tanácsstag helyettesítésének megszüntetéséről**

Az Alkotmánybíróság elnökének 3/2012. (V. 8.) elnöki utasítása alapján Dr. Bihari Mihály alkotmánybíró akadályoztatása időtartamára a 3. számú öttagú tanács tagjának helyettesítésére kinevezett Dr. Balogh Elemér alkotmánybíró kijelölését – arra tekintettel, hogy Dr. Bihari Mihály ez irányú akadályoztatása elhárult – 2012. július 9-től kezdődő hatállyal visszavonom.

Az Alkotmánybíróság elnökének 3/2012. (V. 8.) elnöki utasítása alapján Dr. Bihari Mihály alkotmánybíróként, a 3. számú öttagú tanács tanácsvezetőjének helyettesítésére az akadályoztatás időtartamára kinevezett Dr. Lenkovics Barnabás alkotmánybíró kijelölését hatályában fenntartom. A helyettesítés esetleges megszűnéséről külön elnöki utasításban rendelkezem.

Budapest, 2012. július 9.

*Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke*

Alkotmánybírósági ügyszám: XXV/2978/2012.

Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg. A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza. Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetők az Alkotmánybíróság honlapján: www.mkab.hu

A szerkesztésért felel: dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtítkára
layout: www.estercom.hu

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu
Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető igazgató
HU ISSN 2062–9273